Holy Bible

Aionian Edition®

Littafi Mai Tsarki

Hausa New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Littafi Mai Tsarki
Hausa New Testament

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 4/18/2025
Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Door43 World Missions Community, 2020

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Hausa at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Hausa at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Mattiyu 1
Markus 28
Luka 45
Yohanna 75
Ayyukan Manzanni 97
Romawa 125
1 Korintiyawa 137
2 Korintiyawa 149
Galatiyawa 157
Afisawa 161
Filibbiyawa 165
Kolossiyawa 168
1 Tessalonikawa 171
2 Tessalonikawa 174
1 Timoti 176
2 Timoti 180
Titus 183
Filemon 185
Ibraniyawa 186
Yaƙub 195
1 Bitrus 199
2 Bitrus 203
1 Yohanna 205
2 Yohanna 208
3 Yohanna 209
Yahuda 210
Ru'uya ta Yohanna 211

APPENDIX

Reader's Guide
Glossary
Maps
Destiny
Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

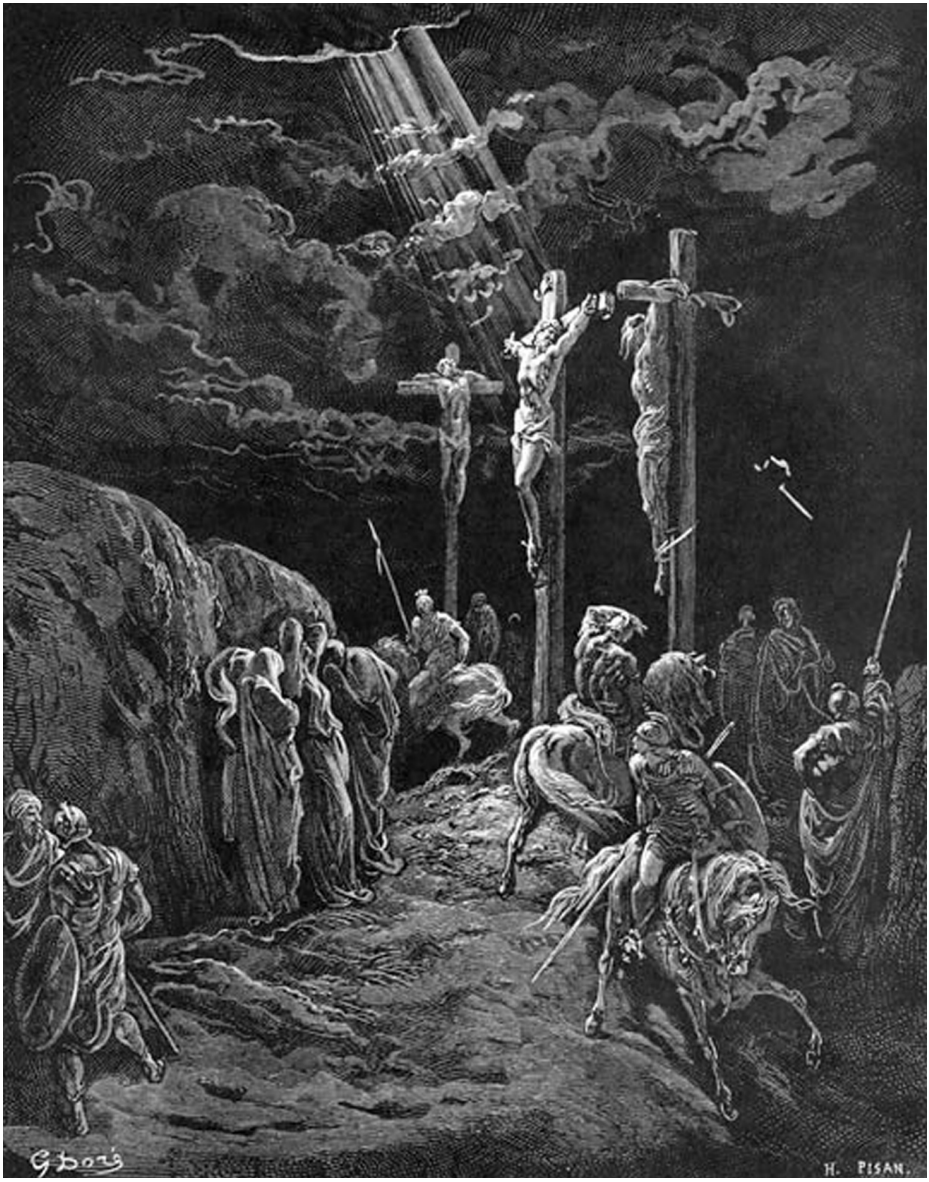

Yesu yace, "Uba, ka yafe masu, gama basu san abin da suke yi ba."
Sai suka jefa kuri'a, suka rarraba tufafinsa.
Luka 23:34

Mattiyu

1 Littafin asalin Yesu Almasihu Dan Dauda,
Dan Ibrahim. **2** Ibrahim shine mahaifin
Ishaku, Ishaku shine mahaifin Yakubu, Yakubu
shine mahaifin Yahuza da 'yan'uwansa. **3**
Yahuza shine mahaifin Farisa da Zera, ta
wurin Tamar. Farisa kuma shine mahaifin
Hasruna, Hasruna kuma shine mahaifin Aram. **4**
Aram shine mahaifin Amminadab, Amminadab
shine mahaifin Nashon, Nashon shine mahaifin
Salmon. **5** Salmon shine mahaifin Bo'aza ta
wurin Rahab, Bo'aza shine mahaifin Obida
ta wurin Rut. Obida shine mahaifin Yesse, **6**
Yesse shine mahaifin sarki Dauda. Sarki Dauda
shine mahaifin Sulaimanu ta wurin matar
Uriya. **7** Sulaimanu shine mahaifin Rehobo'am,
Rehobo'am shine mahaifin Abija, Abija shine
mahaifin Asa. **8** Asa shine mahaifin Yehoshafat,
Yehoshafat shine mahaifin Yoram, Yoram kuma
shine mahaifin Uziya. **9** Uziya shine mahaifin
Yotam, Yotam shine mahaifin Ahaz, Ahaz
shine mahaifin Hezekiya. **10** Hezekiya shine
mahaifin Manassa, Manassa shine mahaifin
Amon, sannan Amon shine mahaifin Yosiya. **11**
Yosiya shine mahaifin Yekoniya da 'yan'uwansa,
dai dai locacin da aka kwashe su zuwa kasar
Babila. **12** Bayan kwasar su zuwa kasar Babila,
Yekoniya shine mahaifin Sheyaltiyel, Sheyaltiyel
shine mahaifin Zarubabel. **13** Zarubabel shine
mahaifin Abihudu, Abihudu shine mahaifin
Eliyakim, sannan Eliyakim shine mahaifin
Azuru. **14** Azuru shine mahaifin Saduku.
Saduku shine mahaifin Akimu, sannan Akimu
shine mahaifin Aliyudu **15** Aliyudu shine
mahaifin Ali'azara, Ali'azara shine mahaifin
Matana, sannan Matana shine mahaifin Yakubu.
16 Yakubu shine mahaifin Yusufu maigidan
Maryamu, wadda ta wurin ta ne aka haifi Yesu,
wanda ake ce da shi Almasihu. **17** Tun daga
Ibrahim zuwa Dauda, an yi tsara goma sha hudu
ne, daga Dauda zuwa lokacin da aka kwashe su
zuwa Babila, tsara goma sha hudu ne, sannan
daga lokacin da aka kwashe su zuwa Babila
zuwa Almasihu tsara goma sha hudu ne **18**
Ga yadda haihuwar Yesu Almasihu ta kasance.
Mahaifiyarsa, Maryamu, tana tashi da Yusufu,
amma kafin su yi aure, sai aka same ta da juna
biyu ta wurin Ruhu Mai Tsarki. **19** Mijinta,
Yusufu, adalin mutum ne, amma ba ya so ya
kunyatar da ita a sarari. Sai ya yi shawara ya
sake ta a asirce. **20** Yana cikin tunanin wadannan
al'amura, sai mala'ikan Ubangiji ya bayyana
gareshi a mafarki, ya ce masa, “Yusufu, dan
Dauda, kada ka ji tsoron daukar Maryamu a
matsayin matarka. Gama abinda ke cikinta, ta
wurin Ruhu Mai Tsarki aka same shi. **21** Za ta
haifi Da, za ka kira sunansa Yesu, domin za
ya ceci mutanensa daga zunubansu.” **22** Duk
wannan ya faru ne domin a cika abinda aka
fada ta bakin annabin, cewa, **23** “Duba, budurwa
za ta sami juna biyu sannan za ta haifi da, za su
kira sunansa Immanuel”-ma'ana, “Allah tare da
mu.” **24** Yusufu ya farka daga barci, ya yi kamar
yadda mala'ikan Ubangiji ya umarce shi, sai ya
dauke ta a matsayin matarsa. **25** Amma Yusufu
bai sadu da ita ba sai bayan da ta haifi da. Ya
kira sunansa Yesu.

2 Bayanda aka haifi Yesu a Baitalami ta
kasar Yahudiya, a zamanin sarki Hirudus,
sai ga wadansu masana daga gabas suka zo
Urushalima, suna cewa, **2** ''Ina wanda aka
haifa sarkin Yahudawa? Mun ga tauraronsa
a gabas mun kuma zo mu yi masa sujada.''
3 Da sarki Hirudus ya ji haka, sai ya damu
kwarai, haka kuma dukan mutanen Urushalima.
4 Hirudus ya tara dukan manyan firistoci da
marubuta na jama'a, ya tambaye su, “Ina za a
haifi Almasihun?” **5** Suka ce masa, ''A Baitalami
ne ta kasar Yahudiya, domin haka annabin
ya rubuta, **6** 'Ke kuma, Baitalami, ta kasar
Yahudiya, ba ke ce mafi kankanta ba a cikin
shugabanin Yahudiya, domin daga cikin ki mai
mulki zai fito wanda zai zama makiyayin jama'a
ta Isra'ila.''' **7** Sai Hirudus ya kira masanan
a asirce ya tambaye su aininhin lokacin da
tauraron ya bayyana. **8** Ya aike su Baitalami, ya
ce, ''Ku je ku binciko mani dan yaron da kyau.
Idan kun same shi, ku kawo mani labari, don
ni ma in je in yi masa sujada.” **9** Bayan sun ji
maganar sarkin, sai suka yi tafiyar su, ga shi
kuwa, tauraron da suka gani a gabas yana tafe a
gaban su, har ya zo ya tsaya bisa inda dan yaron
nan yake. **10** Da suka ga tauraron, sai suka yi
matukar farin ciki. **11** Sai suka shiga gidan, suka
ga dan yaron tare da mahaifiyarsa Maryamu.
Suka rusuna gabansa suka yi masa sujada. Sa'an
nan suka kwance kayansu, suka mika masa
kyautar su ta zinariya da lubban, da mur. **12**
Allah kuma ya gargade su a mafarki kada su

koma wurin Hirudus, sai suka koma kasarsu ta
wata hanya dabam. 13 Bayan sun tashi, sai ga
wani mala'ikan Ubangiji ya bayyana ga Yusufu
a mafarki, ya ce, ''Tashi, ka dauki dan yaron
da mahaifiyarsa, ka gudu zuwa kasar Masar,
ka zauna a can sai na fada maka, don Hirudus
yana shirin binciko dan yaron ya hallaka shi.”
14 A wannan dare fa Yusufu ya tashi ya dauki
dan yaron da mahafiyarsa ya tafi Masar. 15 Ya
zauna a can har mutuwar Hirudus. Wannan
kuwa domin a cika abin da Ubangiji ya fada
ne ta bakin annabin, ''Daga Masar na kirawo
Da na.'' 16 Da Hirudus ya ga masanan nan
sun shashantar da shi, sai ya hasala kwarai, ya
aika a karkashe dukan 'yan yara maza da suke
Baitalami da kewayenta, daga masu shekara
biyu zuwa kasa, gwargwadon lokacin da ya
tabbatar a gun masanan. 17 A lokacin ne aka
cika fadar Annabi Irmiya, 18 ''An ji wata murya
a Rama, tana kuka da bakin ciki mai zafi, Rahila
ce take kuka saboda 'ya'yanta, kuma ta ki ta
ta'azantu, domin ba su. 19 Sa'adda Hirudus ya
mutu, sai ga mala'ikan Ubangiji ya bayyana ga
Yusufu a mafarki a Masar ya ce, 20 ''Tashi ka
dauki dan yaron da mahaifiyarsa, ka tafi kasar
Isra'ila, domin masu neman ran dan yaron
sun mutu.'' 21 Yusufu ya tashi, ya dauki dan
yaron da mahaifiyarsa, ya zo kasar Isra'ila. 22
Amma da ya ji Arkilayus ya gaji mahaifinsa
Hirudus, yana mulkin kasar Yahudiya, sai ya
ji tsoron isa can. Bayan da Allah ya yi masa
gargadi a mafarki, sai ya ratse zuwa kasar Galili
23 sai ya je ya zauna a wani gari da ake kira
Nazarat. Wannan ya cika abin da aka fada ta
bakin annabawa, cewa, za a kira shi Banazare.

3 A kwanakin nan Yahaya Mai baptisma ya zo,
yana wa'azi a jejin Yahudiya yana cewa, 2 “Ku
tuba, domin mulkin sama ya kusa.” 3 Wannan
shine wanda annabi Ishaya ya yi maganarsa,
ya ce, “Muryar wani mai kira a jeji yana cewa,
'Ku shirya wa Ubangiji hanyarsa, ku daidaita
tafarkunsa.'' 4 Yahaya kuwa yana sanye da tufa
ta gashin rakumi, yana kuma daure da damarar
fata, abincinsa kuwa fara ne da zuman jeji. 5 Sai
mutanen Urushalima, da na dukan Yahudiya,
da na duk kasashen bakin Kogin Urdun, suka
yi ta zuwa wurin sa. 6 Ya yi masu baftisma a
Kogin Urdun, yayinda suke furta zunubansu.
7 Amma da ya ga Farisawa da Sadukiyawa da
yawa, suna fitowa domin a yi masu baftisma,
sai ya ce masu, “Ku 'ya'yan macizai masu dafi,
wa ya gargade ku ku guje wa fushi mai zuwa?
8 Ku ba da 'ya'ya da za su nuna tubanku. 9
Kada kuwa ku dauka a ranku cewa, 'Ibrahim
ne ubanmu.' Domin ina gaya maku, Allah yana
da iko ya ta da wa Ibrahim 'ya'ya daga cikin
duwatsun nan. 10 Ko yanzu ma an sa gatari a
gindin bishiyoyin. Saboda haka duk bishiyar
da ba ta ba da 'ya'ya masu kyau ba, sai a sare
ta a jefa a wuta. 11 Na yi maku baftisma da
ruwa, zuwa tuba. Amma mai zuwa baya na, ya
fi ni girma, wanda ko takalmansa ma ban isa in
dauka ba. Shi ne zai yi maku baftisma da Ruhu
Mai Tsarki, da kuma wuta. 12 Kwaryar shikarsa
na hannunsa, zai kuwa share masussukarsa
sarai, ya tara alkamarsa ya sa a rumbunsa,
amma zai kona buntun da wutar da ba za a
iya kashewa ba.” 13 Sai Yesu ya zo daga kasar
Galili, ya je Kogin Urdun wurin Yahaya, domin
ya yi masa baftisma. 14 Amma Yahaya ya yi ta
kokarin ya hana shi, yana cewa, “Ni da nake
bukatar ka yi mani baftisma, ka zo gare ni?” 15
Yesu ya amsa masa ya ce, “Bari ya zama haka a
yanzu, domin a cika dukan adalci.” Sai Yahaya
ya yarje masa. 16 Bayan da aka yi masa baftisma,
Yesu ya fito nan da nan daga cikin ruwan, sai
kuma sammai suka bude masa. Ya ga Ruhun
Allah yana saukowa kamar kurciya, ya sauko
a kansa. 17 Duba, wata murya daga sammai
tana cewa, ''Wannan shi ne kaunataccen Da na.
Wanda ya gamshe ni sosai.''

4 Sa'an nan Ruhu ya bi da Yesu zuwa cikin
jeji, domin Ibilis ya gwada shi. 2 Da ya yi
azumi kwana arba'in dare da rana, daga baya
yunwa ta kama shi. 3 Sai mai jarabtar nan
ya zo, ya ce masa, “Idan kai Dan Allah ne,
ka umarci duwatsun nan su zama gurasa.” 4
Amma Yesu ya amsa ya ce masa, “A rubuce
yake cewa, 'Ba da gurasa kadai mutum zai
rayu ba, sai dai da kowace magana da ta ke
fitowa daga wurin Allah.''' 5 Sa'an nan Ibilis ya
kai shi tsattsarkan birni ya dora shi can kan
kololuwar ginin haikali, 6 ya ce masa, “In kai
Dan Allah ne, to dira kasa. Domin a rubuce yake
cewa, 'Zai ba mala'ikunsa umarni game da kai,'
kuma, 'Za su daga ka da hannuwansu, domin
kada ka yi tuntube da dutse.''' 7 Yesu ya ce
masa, “kuma a rubuce yake, 'Kada ka gwada
Ubangiji Allahnka.''' 8 Kuma, sai Ibilis ya kai
shi kan wani dutse mai tsawo kwarai, ya nuna

masa dukan mulkokin duniya da darajarsu. 9 Ya
ce masa, “Dukan wadannan zan baka idan ka
rusuna ka yi mani sujada.'' 10 Sai Yesu ya ce
masa, “Tafi daga nan, Shaidan! Domin a rubuce
yake, 'Ka yi wa Ubangiji Allahnka sujada, shi
kadai za ka bauta wa.''' 11 Sa'an nan Ibilis ya
rabu da shi, sai kuma mala'iku suka zo suka
yi masa hidima. 12 To, da Yesu ya ji an kama
Yahaya, sai ya tashi zuwa kasar Galili. 13 Ya bar
Nazarat, ya koma Kafarnahum da zama, can
bakin tekun Galili, kan iyakar kasar Zabaluna
da Naftali. 14 Wannan ya faru domin a cika
fadar annabi Ishaya cewa, 15 “Kasar Zabaluna
da kasar Naftali, ta bakin teku, da hayin Kogin
Urdun, Galili ta al'ummai! 16 Mutane mazauna
duhu suka ga babban haske, sannan ga wadanda
ke zaune a yankin da inuwar mutuwa, haske ya
keto masu.” 17 Daga lokacin nan, Yesu ya fara
wa'azi, yana cewa, “Ku tuba domin mulkin sama
ya kusa.” 18 Yana tafiya a bakin tekun Galili, sai
ya ga wadansu 'yan'uwa biyu, Saminu da ake
kira Bitrus, da dan'uwansa Andarawas, suna
jefa taru a teku, domin su masunta ne. 19 Yesu
ya ce masu, “Ku zo, ku biyo ni, zan mai da ku
masuntan mutane.” 20 Nan da nan sai suka bar
tarunsu, suka bi shi. 21 Da Yesu ya ci gaba da
tafiya, sai ya ga wadansu mutum biyu, su kuma
'yan'uwa ne, Yakubu dan Zabadi, da dan'uwansa
Yahaya, suna cikin jirgi tare da mahaifinsu
Zabadi, suna gyaran tarunsu. Sai ya kira su. 22
Nan take suka bar mahaifinsu da jirgin, suka bi
shi. 23 Yesu ya zazzaga dukan kasar Galili, yana
koyarwa a majami'unsu, yana shelar bisharar
mulkin, yana kuma warkar da kowace cuta da
rashin lafiya a cikin mutane. 24 Labarinsa ya
bazu a cikin dukan kasar Suriya, kuma mutanen
suka kakkawo masa dukan marasa lafiya, masu
fama da cuta iri iri, da masu shan azaba, da
kuma masu aljannu, da masu farfadiya, da
shanyayyu. Yesu ya warkar da su. 25 Taro masu
yawa suka bi shi daga kasar Galili, da Dikafolis,
da Urushalima, da kasar Yahudiya, har ma daga
hayin Urdun.

5 Da Yesu ya ga taron jama'ar, sai ya hau saman
dutse. Sa'adda ya zauna, almajiransa suka zo
wurinsa. 2 Ya bude bakinsa kuma ya koyar da
su, yana cewa, 3 “Albarka ta tabbata ga masu
talauci a ruhu, domin mulkin sama nasu ne. 4
Albarka ta tabbata ga masu makoki, domin za a
ta'azantar da su. 5 Albarka ta tabbata ga masu
tawali'u, domin za su gaji duniya. 6 Albarka ta
tabbata ga masu yunwa da kishin adalci, domin
za a kosar da su. 7 Albarka ta tabbata ga masu
jinkai, domin za su samu jinkai. 8 Albarka ta
tabbata ga masu tsabtar zuciya, domin za su
ga Allah. 9 Albarka ta tabbata ga masu kawo
salama, domin za a ce da su 'ya'yan Allah. 10
Albarka ta tabbata ga wadanda ake tsananta
masu saboda adalci, domin mulkin sama nasu
ne. 11 Masu albarka ne ku sa'adda mutane suka
zage ku, suka kuma tsananta maku, ko kuwa
suka zarge ku da dukan miyagun abubuwa iri iri
na karya, saboda ni. 12 Ku yi murna da matukar
farin ciki, domin sakamakonku mai yawan gaske
ne a sama. Ta haka ne mutane suka tsananta wa
annabawa da suka yi rayuwa kafin ku. 13 Ku ne
gishirin duniya, amma idan gishiri ya sane yaya
za a mai da dandanonsa? Ba zai kara anfani
ga komai ba, sai ko a zubar da shi, a tattake a
karkashin kafafun mutane. 14 Ku ne hasken
duniya, birnin da ke kan tudu ba shi boyuwa. 15
Mutane ba za su kunna fitila su sa ta karkashin
kwando ba, sai ko a dora ta a mazaunin ta,
domin ta ba da haske ga kowa da ke gidan.
16 Bari hasken ku ya haskaka gaban mutane
yadda za su ga kyawawan ayyukanku su kuma
yabi Ubanku da ke cikin sama. 17 Kada ku yi
tsammanin na zo ne domin in rushe shari'a ko
annabawa. Ban zo domin in rushe su ba, amma
domin in cika su. 18 Domin gaskiya ina gaya
maku, har sama da kasa su shude, amma digo
ko wasali daya ba za ya shude ba a cikin shari'ar,
sai an cika dukan al'amura. 19 Saboda haka
duk wanda ya karya mafi kankanta daga cikin
dokokin nan ko kuwa ya koya wa wasu su yi
haka, za a kira shi mafi kankanta a cikin mulkin
sama. Amma dukan wanda ya kiyaye su ko kuwa
ya koyar da su, za a kira shi mafi girma a cikin
mulkin sama. 20 Gama ina gaya maku cewa
idan adalcin ku bai zarce adalcin marubuta da
Farisawa ba, babu yadda za ku shiga mulkin
sama. 21 Kun ji dai an ce wa mutanen da, 'Kada
ka yi kisan kai,' kuma 'Duk wanda ya yi kisan kai
yana cikin hatsarin hukunci.' 22 Amma ina gaya
muku, duk wanda ya yi fushi da dan'uwansa,
yana cikin hatsarin hukunci. Kuma duk wanda
ya ce da dan'uwansa, 'Kai mutumin banza!'
yana cikin hatsarin tsayawa gaban majalisa,
kowa kuma ya ce da dan'uwan sa 'Kai wawa!'
yana cikin hatsarin shiga wutar jahannama.
(Geenna g1067) 23 Saboda haka idan za ka yi baiko

a bagadi sai ka tuna cewa dan'uwanka yana da
damuwa da kai, 24 ka bar baikon ka a gaban
bagadin, ka yi tafiyarka. Da farko dai, ka sasanta
da dan'uwanka kafin ka zo ka mika baikon. 25
Ka yi sulhu da mai karar ka tun kana hanyar
zuwa gaban shari'a, domin kada mai karar ka
ya mika ka ga alkali, alkali kuwa ya mika ka
ga dogarai, za a kuwa jefa ka a kurkuku. 26
Gaskiya ina gaya maka, ba za ka taba fita daga
can ba sai ko ka biya dukan kudin da ya ke
binka. 27 Kun dai ji an ce, 'Kada ka yi zina'.
28 Amma ina gaya maku, duk wanda ya dubi
mace, da muguwar sha'awa, ya riga ya yi zina
da ita a zuciyarsa. 29 Idan idonka na dama zai
sa ka tuntube, kwakule shi ka jefar daga gareka.
Don gara daya daga cikin gabobinka ya halaka,
da a jefa dukan jikin ka a jahannama. (Geenna
g1067) 30 Ko kuwa idan hannunka na dama zai
sa ka tuntube, ka yanke shi ka jefar daga gare
ka. Domin gara daya daga cikin gabobin ka ya
halaka, da a jefa dukan jikinka a jahannama.
(Geenna g1067) 31 An sake fada, 'Duk wanda ya kori
matarsa, sai ya ba ta takaddar saki.' 32 Amma
ina gaya maku ko wa ya saki matarsa, idan ba a
kan laifin lalata ba, ya mai da ita mazinaciya
kenan. Kuma duk wanda ya aure ta bayan sakin,
ya yi zina kenan. 33 Kun sake ji an ce wa wadan
da suke a zamanin da, 'Kada ku yi rantsuwar
karya, amma ku yi rantsuwar ku ga Ubangiji.'
34 Amma ina gaya maku, kada ku yi rantsuwa
sam, ko da sama domin kursuyin Allah ne; 35
ko kuwa da duniya, domin mazaunin kafafunsa
ne, ko da Urushalima, domin birnin babban
sarki ne. 36 Ko ma ace ku yi rantsuwa da kanku,
domin ba za ku iya mai da gashin kanku baki
ko fari ba. 37 Amma bari maganarku ta zama
'I, I', ko kuwa 'A'a, a'a.' Duk abin da ya wuce
wannan, daga mugun yake. 38 Kun dai ji an ce,
“Ido a maimakon ido, hakori kuma a maimakon
hakori.' 39 Amma ina gaya maku, kada ku yi
jayayya da wanda ke mugu, a maimakon haka,
ko wa ya mare ku a kuncin dama, ku juya masa
dayan ma. 40 Idan wani yana da niyyar kai
kararku gaban shari'a saboda ya karbi rigarku,
ku ba wannan mutumin mayafinku ma. 41 Duk
wanda ya tilasta ku ga tafiyar mil daya, ku je
da shi biyu. 42 Ku ba kowa da ya tambaye ku,
kuma kada ku hana kowa da ke neman rance
a wurinku. 43 Kun ji abin da aka fada, 'Za ka
kaunaci makwabcin ka ka ki magabcin ka.' 44
Amma ina gaya maku, ku kaunaci magabtan ku,
ku yi addu'a domin masu tsananta maku, ku
albarkaci wadanda suka la'ance ku, ku yi alheri
ga wadanda suke kin ku, 45 domin ku zama
'ya'yan Ubanku da ke cikin sama. Domin yakan
sa rana ta haskaka wa mugu da mutumin kirki,
kuma yakan aiko da ruwan sama ga adali da
azzalumi. 46 Domin idan kuna kaunar wadanda
suke kaunarku, wanne lada kuka samu? Ba haka
masu karban haraji ma suke yi ba? 47 Kuma in
kun gaida 'yan'uwanku kadai, me kuke yi fiye
da sauran? Ba hakanan al'ummai ma suke yi
ba? 48 Saboda haka, lalle ne ku zama cikakku,
kamar yadda Ubanku na sama yake cikakke.

6 Ku yi hankali kada ku yi ayyukan adalcinku
gaban mutane domin su ganku, idan kun yi
haka, ba za ku sami sakamako a wurin Ubanku
da yake sama ba. 2 Saboda haka, in za ku yi
sadaka, kada ku busa kaho yadda munafukai
suke yi a majami'u da kuma akan tituna domin
mutane su yabesu. Gaskiya ina gaya maku, sun
samu ladansu. 3 Amma in za ku yi sadaka, kada
hannunku na hagu ya san abin da hannunku
na dama yake yi, 4 domin sadakarku ta zama
a asirce. Ubanku kuwa da yake ganin abin
da ake yi a asirce, zai saka maku. 5 Sa'adda
za ku yi addu'a kuma, kada ku zama kamar
munafukai, domin sun cika son yin addu'a a
tsaye a majami'unsu da kuma a gefen tituna,
domin mutane su gansu. Gaskiya ina gaya maku,
sun sami ladarsu kenan. 6 Amma ku, idan za
ku yi addu'a, sai ku shiga cikin daki. Ku rufe
kofa, ku yi addu'a ga Ubanku wanda yake a
asirce, Ubanku kuwa da ke ganin abin da ake yi
a asirce, zai saka maku. 7 Idan za ku yi addu'a,
kada ku yi ta maimaici marar anfani, kamar
yadda al'ummai suke yi, domin a tunanin su
za a saurare su saboda yawan maganganunsu.
8 Domin haka, kada ku zama kamarsu, domin
Ubanku ya san bukatar ku tun kafin ku roke
shi. 9 Saboda haka sai ku yi addu'a kamar haka:
'Ubanmu da ke sama, bari a tsarkake sunanka.
10 Bari mulkinka shi zo. Bari nufinka ya yiwu
a duniya kamar yadda ake yi a sama. 11 Ka ba
mu yau abincinmu na kullum. 12 Ka gafarta
mana basussukanmu, kamar yadda mu ma muke
gafarta ma wadanda muke bi bashi. 13 Kuma
kada ka kawo mu cikin jaraba, amma ka kubutar
da mu daga Mugun.' [Gama mulki da iko da
daukaka naka ne har abada. Amin] 14 Domin in
kun yafe wa mutane laifuffukansu, Ubanku na

Sama shima zai yafe maku. 15 In kuwa ba ku
yafe wa mutane laifuffukansu ba, Ubanku ma ba
zai yafe muku laifuffukanku ba." 16 Haka kuma,
in za ku yi azumi, kada ku zama da fuska kamar
masu makoki yadda munafukai ke yi, domin
sukan yankwane fuskokinsu, domin su bayyana
ga mutane kamar suna azumi. Gaskiya, ina gaya
maku, sun sami ladansu ke nan. 17 Amma in
kuna azumi, ku shafa mai a ka, ku kuma wanke
fuska, 18 don kada mutane su gane kuna azumi,
sai dai Ubanku da yake a asirce. Kuma Ubanku
da ke ganin abinda ke a asirce, zai saka maku."
19 "Kada ku tara wa kanku dukiya a duniya, inda
asu da tsatsa ke batawa, inda barayi kuma ke
fasawa su yi sata. 20 Maimakon haka, ku tara wa
kanku dukiya a sama, inda babu asu da tsatsa
da za su bata, inda kuma ba barayi da za su fasa
su yi sata. 21 Domin inda dukiyar ka take, a
nan zuciyar ka ma take. 22 Ido shi ne fitilar jiki.
Saboda haka, idan idonka na da kyau, dukan
jiki na cike da haske. 23 Amma in idonka na da
lahani, dukan jiki na cike da duhu. Saboda haka,
in hasken da yake cikinka duhu ne, ina misalin
yawan duhun! 24 Ba mai iya bauta wa iyayengiji
biyu, ko dai ya ki daya, ya so daya, ko kuma ya
amince wa dayan ya raina dayan. Ba dama ku
bauta wa Allah da kuma dukiya. 25 Saboda haka
ina gaya maku, kada ku damu a kan rayuwarku,
game da abin da za ku ci, da abin da za ku sha-
ko kuwa jikinku, abin da za ku yi tufafi da shi.
Ashe rai bai fi abinci ba, jiki kuma bai fi tufafi
ba? 26 Ku dubi tsuntsayen da ke sararin sama.
Ai, ba su shuka, balle girbi, ba su kuma tarawa a
cikin rumbuna, amma Ubanku na Sama na ciyar
da su. Ashe, ba ku fi su martaba ba? 27 Kuma
wanene a cikinku, don damuwarsa, zai iya kara
ko taki ga tsawon rayuwarsa? 28 To, don me
kuke damuwa a kan tufafi? Ku dubi furannin
jeji, yadda suke girma. Ba su aiki, kuma ba su
sakar kaya. 29 Duk da haka ina gaya maku, ko
Sulaimanu ma, cikin dukan daukakar sa bai yi
ado kamar daya daga cikin wadannan ba. 30
Idan Allah yayi wa ciyawar jeji ado, wadda yau
tana wanzuwa, gobe kuwa a jefa ta cikin murhu,
ina misalin adon da za ya yi maku, ya ku masu
karancin bangaskiya? 31 Don haka kada ku
damu, kuna cewa, 'Me za mu ci? ko, Me za mu
sha?' ko kuwa, 'Wadanne tufafi za mu sa?' 32 Ai,
al'ummai ma suna neman dukan irin wadannan
abubuwa, Ubanku na sama kuwa ya san kuna
bukatarsu. 33 Amma ku nemi mulkinsa da farko
da adalcinsa, kuma dukan wadannan abubuwa
za a baku. 34 "Saboda haka kada ku damu don
gobe, ai, gobe za ta damu da kanta. Kowace
rana ta na cike da wahalarta".

7 Kada ku yi hukunci, domin ku ma kada a
hukunta ku. Domin da irin hukuncin da ku
kan hukunta da shi za a hukunta ku. 2 Mudun
da kukan auna, da shi za a auna maku. 3 Don me
kake duban dan hakin da ke idon dan'uwanka,
amma ba ka kula da gungumen da ke naka idon
ba? 4 Ko kuwa yaya za ka iya ce wa dan'uwanka,
'Bari in cire maka dan hakin da ke idon ka,'
alhali ga gungume a cikin naka idon? 5 Kai
munafiki! Ka fara cire gungumen da ke idonka,
sa'annan za ka iya gani sosai yadda za ka cire
dan hakin da ke idon dan'uwanka. 6 Kada ku
ba karnuka abin da ke tsattsarka. Kada kuma
ku jefa wa aladu, lu'u lu'anku. Idan ba haka ba
za su tattake su a karkashin sawunsu, su kuma
juyo su kekketa ku. 7 Roka, kuma za a ba ku.
Nema, kuma za ku samu. Kwankwasa kuma za a
bude maku. 8 Ai duk wanda ya roka, zai karba,
kuma duk wanda ya nema zai samu, wanda ya
kwankwasa kuma za a bude masa. 9 Ko, kuwa
wane mutum ne a cikin ku, dan sa zai roke shi
gurasa, ya ba shi dutse? 10 Ko kuwa in ya roke
shi kifi, zai ba shi maciji? 11 Saboda haka, idan
ku da ku ke miyagu, kun san yadda za ku ba da
kyautai masu kyau ga 'ya'yanku, ina kimanin
yadda Ubanku na sama zai ba da abubuwa
masu kyau ga duk wadanda suke rokon sa? 12
Saboda haka, duk abinda ku ke so mutane su yi
maku, ku ma sai ku yi masu, domin wannan
shi ne dukan shari'a da koyarwar annabawa. 13
Ku shiga ta matsattsiyar kofa, don kofar zuwa
hallaka na da fadi, hanyar ta mai saukin bi ce,
masu shiga ta cikin ta suna da yawa. 14 Domin
kofar zuwa rai matsattsiya ce, hanyar ta mai
wuyar bi ce, masu samun ta kuwa kadan ne.
15 Ku kula da annabawan karya, wadanda su
kan zo maku da siffar tumaki, amma a gaskiya
kyarketai ne masu warwashewa. 16 Za ku gane
su ta irin ''ya'yansu. Mutane na cirar inabi a
jikin kaya, ko kuwa baure a jikin sarkakkiya?
17 Haka kowanne itace mai kyau yakan haifi
kyawawan 'ya'ya, amma mummunan itace kuwa
yakan haifi munanan 'ya'ya. 18 Kyakkyawan
itace ba zai taba haifar da munanan 'ya'ya ba,
haka kuma mummunan itace ba zai taba haifar
da kyawawan 'ya'ya ba. 19 Duk itacen da ba ya

ba da 'ya'ya masu kyau, sai a sare shi a jefa
a wuta. 20 Domin haka, ta irin 'ya'yansu za
a gane su. 21 Ba duk mai ce mani, 'Ubangiji,
Ubangiji,' ne, zai shiga mulkin sama ba, sai
dai wanda ya yi nufin Ubana da yake cikin
sama. 22 A ranar nan da yawa za su ce mani,
'Ubangiji, Ubangiji,' ashe ba mu yi annabci da
sunanka ba, ba mu fitar da aljanu da sunanka
ba, ba mu kuma yi manyan ayyuka masu yawa
da sunanka ba?' 23 Sa'annan zan ce masu 'Ni
ban taba saninku ba! Ku rabu da ni, ku masu
aikata mugunta!' 24 Saboda haka, dukan wanda
yake jin maganata, yake kuma aikata ta, za a
kwatanta shi da mutum mai hikima, wanda ya
gina gidan sa a bisa dutse. 25 Da ruwa ya sauko,
ambaliyar ruwa ta zo, iska ta taso ta buga gidan,
amma bai fadi ba, domin an gina shi bisa dutse.
26 Amma duk wanda ya ji maganar nan tawa, bai
aikata ta ba, za a misalta shi da wawan mutum
da ya gina gidansa a kan rairayi. 27 Ruwa ya
sauko, ambaliyar ruwa ta zo, sai iska ta taso
ta buga gidan. Sai kuma ya rushe, ya kuwa yi
cikakkiyar ragargajewa.'' 28 Ya zama sa'adda
Yesu ya gama fadin wadannan maganganu, sai
taro suka yi mamakin koyarwarsa, 29 Domin
yana koya masu da iko, ba kamar marubuta ba.

8 Da Yesu ya sauko daga dutsen, sai taro masu
yawa suka bi shi. 2 Sai wani kuturu ya zo
gunsa ya yi masa sujada, ya ce, “Ubangiji, in
dai ka yarda, za ka iya tsarkake ni.” 3 Yesu ya
mika hannunsa ya taba shi, ya ce, “Na yarda, ka
tsarkaka.” Nan da nan aka tsarkake shi daga
kuturtarsa. 4 Yesu ya ce masa, 'Ka tabbata, ba
ka gaya wa kowa komai ba. Sai dai ka je ka
nuna kan ka ga firist, ka kuma bayar da baiko
da Musa ya umarta domin shaida garesu? 5 Da
Yesu ya shiga kafarnahum, sai wani hafsa ya zo
gunsa ya roke shi, 6 Ya ce, Ubangiji, bawana
na kwance shanyayye a gida, yana shan azaba
kwarai.” 7 Yesu ya ce masa, “Zan zo in warkar
da shi.” 8 Sai hafsan, ya ce, “Ubangiji, ban isa
har ka zo gida na ba, amma sai ka yi magana
kawai, bawana kuwa zai warke. 9 Domin ni ma
ina karkashin ikon wani ne, ina kuma da sojoji
a karkashina, sai in ce wa wannan, 'je ka,' sai
ya je, wani kuma in ce masa, 'zo,' sai ya zo, in
ce wa bawa na, 'yi abu kaza,' sai ya yi,” 10 Da
Yesu ya ji haka, sai ya yi mamaki, har ya ce wa
mabiyansa, “Gaskiya, ina gaya maku, ko a cikin
isra'ila ban taba samun bangaskiya mai karfi
irin wannan ba. 11 Na gaya maku, da yawa za su
zo daga gabas da yamma, su zauna cin abinci
tare da Ibrahim da Ishaku, da Yakubu a cikin
mulkin sama. 12 Amma 'ya'yan mulkin kuwa
sai a jefa su cikin matsanancin duhu. Can za
su yi kuka da cizon hakora.” 13 Yesu ya ce wa
hafsan, “Je ka! Bari ya zamar maka gwargwadon
bangaskiyar da ka yi,” A daidai wannan sa'a
bawansa ya warke. 14 Da Yesu ya shiga gidan
Btrus, sai ya ga surukar Bitrus tana kwance da
zazzabi. 15 Yesu ya taba hannunta, zazzabin ya
sake ta, ta kuma tashi ta fara yi masa hidima. 16
Da maraice ya yi, sai mutanen suka kakkawo wa
Yesu masu aljanu da yawa. Da magana kawai
ya fitar da aljanun, ya kuma warkar da dukan
marasa lafiya. 17 Ta haka kuwa maganar annabi
Ishaya ta samu cika cewa, “Shi da kansa ya
debe rashin lafiyar mu, ya dauke cututtukan
mu.” 18 Sa'adda Yesu ya ga taro masu yawa
kewaye da shi, sai ya ba da umarni su tafi su
koma wancan hayi na tekun Galili. 19 Sai wani
marubuci ya zo ya ce masa, “Malam, zan bi ka
duk inda za ka je.” 20 Yesu ya ce masa, “Yanyawa
suna da ramukansu, tsuntsayen sama kuma
da shekunan su, amma Dan mutum ba shi da
wurin da zai kwanta.” 21 Wani cikin almajiran
ya ce masa, “Ubangiji, ka bar ni tukuna in je in
binne mahaifina.” 22 Amma Yesu ya ce masa,
“Bari matattu su binne matattunsu.” 23 Da Yesu
ya shiga jirgi, almajiransa suka bi shi. 24 Sai ga
wata babbar iska ta taso a tekun, har rakuman
ruwa suka fara shan kan jirgin. Amma Yesu
yana barci. 25 Sai almajiran sa suka je suka
tashe shi, suka ce, “Ubangiji, ka cece mu, za mu
hallaka!” 26 Yesu ya ce masu, “Don me kuka
firgita haka, ya ku masu karancin bangaskiya?”
Sa'annan ya tashi, ya tsauta wa iskar da tekun.
Sai wurin gaba daya ya yi tsit. 27 Mutanen
suka yi al'ajibi, suka ce, “Wanne irin mutum
ne wannan, wanda har iska da teku ma suke
masa biyayya?”. 28 Da Yesu ya zo daga wancan
hayin a kasar Garasinawa, mutane biyu masu
al'janu suka fito suka same shi. Suna fitowa
daga makabarta kuma suna da fada sosai, har
ma ba mai iya bin ta wannan hanya. 29 Sai suka
kwala ihu suka ce, “Ina ruwanka da mu, kai dan
Allah? Ka zo nan ne ka yi mana azaba tun kafin
lokaci ya yi?” 30 To akwai wani garken aladu
masu yawa na kiwo, babu nisa da su. 31 Sai
al'janun suka roki Yesu suka ce, “In ka fitar da
mu, tura mu cikin garken aladun nan.” 32 “Yesu

ya ce masu, “To, ku je.” Sai aljanun suka fita,
suka shiga cikin aladun. Sai kuwa duk garken
suka rugungunta ta gangaren, suka fada cikin
tekun, suka hallaka a ruwa. 33 Mutanen masu
kiwon aladun suka gudu, suka shiga gari, suka
yi ta ba da labarin komai da komai, musamman
abin da ya faru da masu al'janun. 34 Sai duk
jama'ar gari suka fito su sami Yesu. Da suka gan
shi, suka roke shi ya bar kasarsu.

9 Yesu ya shiga jirgi ya haye ya je birninsa.
2 Sai gashi, sun kawo masa wani mutum
shanyayye kwance a tabarma. Da Yesu ya ga
bangaskiyarsu, sai ya ce wa shanyayyen, ''Da,
ka yi farin ciki. An gafarta maka zunuban ka.''
3 Sai wadansu marubuta suka ce a tsakaninsu,
''Wannan mutum sabo yake yi.'' 4 Yesu kuwa
da yake ya san tunaninsu, yace, ''Don me kuke
mugun tunani a zuciyarku? 5 Wanne ya fi sauki,
a ce, 'An gafarta maka zunubanka,' ko kuwa
a ce, 'Tashi ka yi tafiya'? 6 Amma domin ku
sani Dan mutum yana da ikon gafarta zunubai
a duniya...'' Sai ya ce wa shanyayyen, ''Tashi,
ka dauki shimfidarka ka tafi gida.'' 7 Mutumin
kuwa ya tashi ya tafi gida. 8 Da taron suka ga
haka sai suka yi mamaki, suka daukaka Allah,
wanda ya ba mutane irin wannan iko. 9 Da
Yesu ya yi gaba, ya ga wani mutum mai suna
Matiyu a zaune, yana aiki a wurin karbar haraji.
Yace masa, ''Ka biyo ni.'' Ya tashi ya bi shi. 10
Sa'adda kuma Yesu yake cin abinci a gida, sai
ga masu karbar haraji da masu zunubi da yawa
sun zo, sun zauna tare da shi da almajiransa.
11 Da Farisawa suka ga haka, sai suka ce wa
almajiransa, ''Don me malamin ku ya ke ci tare
da masu karbar haraji da masu zunubi?'' 12
Amma da Yesu ya ji haka ya ce, ''Ai, lafiyayyu
ba ruwansu da likita, sai dai marasa lafiya. 13
Sai ku fahimci ma'anar wannan tukuna, 'Ni
kam, ina bukatar jinkai ba hadaya ba.' Ba domin
in kira masu adalci su tuba na zo ba, sai dai
masu zunubi. 14 Sai almajiran Yahaya suka zo
wurinsa, suka ce, ''Don me mu da Farisawa mu
kan yi azumi a kai a kai, amma naka almajiran
ba su yi?'' 15 Sai Yesu ya ce masu, ''Masu
hidimar buki za su yi bakin ciki tun ango yana
tare da su? Ai, lokaci yana zuwa da za a dauke
masu angon. A sa'annan ne fa za su yi azumi.''
16 Babu mutumin da zai sa sabon kyalle a kan
tsohuwar tufa, domin kyallen zai yage daga
tufar, har ma yagewar ta fi ta da. 17 Mutane
kuma ba su dura sabon ruwan inabi a tsofaffin
salkuna. Idan sun yi haka, sai salkunan kuma su
fashe inabin ya tsiyaye, sai salkunan su lalace.
A maimakon haka, ana sa sabon inabi cikin
sababbin salkuna, ta haka an tsirar da duka
biyun kenan.'' 18 Yesu kuwa yana cikin yi masu
magana sai ga wani shugaban jama'a ya zo ya
yi masa sujada, ya ce, ''Yanzun nan 'yata ta
rasu, amma ka zo ka dora mata hannu, za ta
rayu.'' 19 Sai Yesu ya tashi ya bi shi tare da
almajiransa. 20 Sai ga kuma wata mace wadda
ta yi shakaru goma sha biyu tana zubar da
jini sosai, ta rabo ta bayan Yesu, ta taba gezar
mayafinsa. 21 Domin ta ce a ran ta, ''Ko da
mayafinsa ma na taba, sai in warke.'' 22 Sai
Yesu ya juya, ya gan ta ya ce, '''Yata, ki karfafa.
Bangaskiyarki ta warkar da ke.'' Nan take matar
ta warke. 23 Da Yesu ya isa gidan shugaban
jama'ar, ya kuma ga masu busar sarewa da taro
suna ta hayaniya sosai. 24 Sai ya ce, ''Ku ba da
wuri, ai, yarinyar ba matacciya take ba, barci
ta ke yi.'' Sai suka yi masa dariyar raini. 25
Sa'adda aka fitar da taron waje, ya shiga ya
kama hannunta, sai kuwa yarinyar ta shi. 26
Labarin kuwa ya bazu a duk yankin. 27 Da Yesu
ya yi gaba daga nan, sai wadansu makafi biyu
suka bi shi, suna daga murya suna cewa, ''Ya
Dan Dauda, ka ji tausayinmu.'' 28 Da Yesu ya
shiga wani gida sai makafin suka zo gareshi.
Yesu ya ce masu, “Kun gaskata ina da ikon yin
haka?'' Sai suka ce masa. ''I, ya Ubangiji.'' 29 Sai
Yesu ya taba idanunsu, ya ce, ''Ya zama maku
gwargwadon bangaskiyarku.'' 30 Sai idanunsu
suka bude. Amma Yesu ya umarce su kwarai, ya
ce, ''Kada fa kowa ya ji labarin nan.'' 31 Amma
suka tafi suka yi ta baza labarinsa a duk yankin.
32 Da makafin biyu suka tafi, sai aka kawo wa
Yesu wani bebe mai aljani. 33 Bayan da an fitar
da aljanin, sai beben ya yi magana, taron kuwa
suka yi mamaki, su ka ce, ''Kai, ba a taba ganin
irin wannan a cikin Isra'ila ba!'' 34 Amma sai
Farisawa suka ce, ''Ai, da ikon sarkin aljanu
ya ke fitar da aljanu.'' 35 Sai Yesu ya zazzaga
dukan garuruwa da kauyuka, yana koyarwa a
majami'unsu, yana yin bisharar mulkin Allah,
yana kuma warkar da kowace irin cuta da rashin
lafiya. 36 Amma da ya ga taro masu yawa sai ya
ji tausayinsu, domin suna shan wahala kuma
sun karaya. Suna nan kamar tumaki da babu
makiyayi. 37 Sai ya ce wa almajiransa, ''Girbin
yana da yawa, amma ma'aikatan kadan ne. 38

Saboda haka sai ku yi sauri ku roki Ubangijin girbin ya turo ma'aikata cikin girbinsa.''

10 Yesu ya kira almajiransa goma sha biyu, ya kuma ba su ikon fitar da kazaman ruhohi, su warkar da kowacce irin cuta da rashin lafiya. **2** To yanzu ga sunayen manzanin nan goma sha biyu. Na farkon shine, Saminu, wanda ake kira Bitrus, da dan'uwansa Andarawas, da Yakubu dan Zabadi, da dan'uwansa Yahaya; **3** Filibus, da Bartalamawus, da Toma da Matiyu mai karbar haraji da Yakubu dan Halfa, da Taddawus; **4** Saminu Bakairawane, da kuma Yahuza Iskariyoti wanda ya bashe shi. **5** Sha biyun nan su ne Yesu ya aika, ya yi masu umarni ya ce, ''Kada ku shiga wajen al'ummai, ko kuma kowane garin Samariyawa. **6** Sai dai ku je wurin batattun tumaki na gidan Isra'ila. **7** Sa'adda kuna tafiya, kuna wa'azi, kuna cewa, 'Mulkin Sama ya kusato'. **8** Ku warkar da marasa lafiya, ku tada matattu, ku tsarkake kutare, ku kuma fitar da aljanu. Kyauta kuka samu ku ma ku bayar kyauta. **9** Kada ku rike zinariya, ko azurfa, ko tagulla a jakarku. **10** Kada kuma ku dauki zabira a tafiyarku, ko taguwa biyu, ko takalma, ko sanda, don ma'aikaci ya cancanci abincin sa. **11** Kowanne birni, ko kauyen da kuka shiga, ku nemi mai mutunci a cikinsa, ku kuma zauna a wurin har lokacin da za ku tashi. **12** In za ku shiga gida ku ce, salama a gareku. **13** Idan gidan akwai dan salama, salamarku za ta ta tabbata a gare shi. Idan kuwa babu, salamarku za ta komo maku. **14** Ga wadanda su ka ki karbar ku ko sauraron ku, idan za ku fita garin ko gidan, sai ku karkade kurar kafafunku. **15** Hakika, ina gaya maku, a ranar shari'a za a fi rangwanta wa kasar Saduma da ta Gwamrata a kan wannan birni. **16** ''Duba, na aike ku kamar tumaki a tsakiyar kyarketai, don haka sai ku zama masu wayo kamar macizai, da kuma marasa barna kamar kurciyoyi. **17** Ku yi hankali da mutane, don za su kai ku gaban majalisa, su kuma yi maku bulala a majami'unsu. **18** Za su kuma kai ku gaban mahukunta da sarakuna saboda ni, domin ku bada shaida a gabansu, da kuma gaban al'ummai. **19** Idan har sun bada ku, kada ku damu da yadda za ku yi magana, ko kuwa abin da za ku fada, domin za a ba ku abin da za ku fada a lokacin. **20** Domin ba ku ne kuke magana ba, Ruhun Ubanku ne yake magana ta bakinku. **21** Dan'uwa zai ba da dan'uwansa a kashe shi, uba kuwa dansa. 'Ya'ya kuma za su tayarwa iyayensu, har su sa a kashe su. **22** Kowa kuma zai ki ku saboda sunana. Amma duk wanda ya jure har karshe, zai tsira. **23** In sun tsananta maku a wannan gari, ku gudu zuwa na gaba. Hakika ina gaya maku, kafin ku gama zazzaga dukan garuruwan Isra'ila, Dan Mutum zai zo. **24** Almajiri ba ya fin malaminsa, bawa kuma ba yafin ubangijinsa. **25** Dai dai ne almajiri ya zama kamar malaminsa, bawa kuma kamar ubangijinsa. In har sun kira mai gida Ba'alzabuba, za su kuma bata mutanen gidansa! **26** Don haka kada kuji tsoron su, domin ba abin da yake boye da ba za a bayyana ba. **27** Abin da nake fada maku a asirce, ku fada a sarari. Abin da kuma kuka ji a cikin rada, ku yi shelarsa daga kan soraye. **28** Kada ku ji tsoron masu kisan jikin mutum, amma ba sa iya kashe rai. Sai dai ku ji tsoron wannan da yake da ikon kashe jiki ya kuma jefa rai cikin jahannama. **(Geenna g1067)** **29** Ba 'yan tsuntsaye biyu ake sayarwa akan kobo ba? Ba ko daya a cikin su da zai fadi kasa ba tare da yardar Ubanku ba. **30** Ai, ko da gashin kan ku ma duk a kidaye yake. **31** Kada ku ji tsoro. Gama darajarku ta fi ta tsuntsaye masu yawa. **32** ''Saboda haka duk wanda ya shaida ni a gaban mutane, ni ma zan yi shaidar sa a gaban Ubana wanda ya ke cikin Sama. **33** Amma duk wanda ya yi musun sani na a gaban mutane, ni ma zan yi musun sanin sa a gaban Ubana da yake cikin Sama.'' **34** ''Kada ku zaci na zo ne in kawo salama a duniya. Ban zo domin in kawo salama ba, sai dai takobi. **35** Domin na zo ne in hada mutum da ubansa gaba, 'ya da uwatarta, mata da kuma surukarta. **36** Zai zama na kuma magabtan mutum su ne mutanen gidansa. **37** Dukan wanda ya fi son mahaifinsa ko mahaifayarsa fiye da ni, bai cancanci zama nawa ba. Wanda kuma ya fi son dansa ko 'yarsa fiye da ni, bai cancanci zama nawa ba. **38** Wanda kuma bai dauki gicciyensa ya biyo ni ba, bai cancanci zama nawa ba. **39** Dukan mai son ya ceci ransa, zai rasa shi. Duk kuwa wanda ya rasa ransa saboda ni, yana ceton sa ne. **40** ''Wanda ya marabce ku, ya marabce ni ke nan. **41** Wanda ya marabce ni kuwa, ya marabci wanda ya aiko ni. Wanda ya marabci annabi domin shi annabi ne, zai karbi lada kamar na annabi. Wanda kuma ya marabci mai adalci saboda shi mai adalci ne, zai sami lada kamar na mai adalci. **42** Kowa ya ba daya daga cikin 'yan kananan nan, ko da kofin

ruwan sanyi ya sha, domin shi almajirina ne,
hakika, Ina gaya maku, ba zai rasa ladarsa ba.''

11 Bayan Yesu ya gama yi wa almajiransa
gargadi, sai ya bar wannan wuri, ya tafi
biranensu domin yayi koyorwa, da wa'azi. **2** Da
Yahaya mai baftisma ya ji daga kurkuku irin
ayyukan da Yesu ke yi, sai ya aika sako ta wurin
almajiransa. **3** Ya ce masa. “Kai ne mai zuwa”?
ko mu sa ido ga wani. **4** Yesu ya amsa ya ce masu,
“Ku je ku gaya wa Yahaya abin da ku ka gani da
abin da ku ka ji. **5** Makafi suna samun ganin
gari, guragu na tafiya, ana tsarkake kutare,
kurame na jin magana kuma, ana tada matattu,
mabukata kuma ana ba su bishara. **6** Kuma mai
albarka ne wanda baya tuntube sabili da ni. **7**
Bayan wadannan sun tafi, sai Yesu ya fara wa
jama'a jawabi game da Yahaya mai baftisma,
yana cewa, “Me ake zuwa gani a jeji - ciyawa ce
da iska ke busawa? **8** Shin menene kuke zuwa
gani a jeji - mutum mai sanye da tufafi masu
laushi? Hakika, masu sa tufafi masu laushi suna
zaune ne a fadar sarakuna. **9** Amma me ku ke
zuwa gani, annabi? Hakika ina fada maku, fiye
ma da annabi. **10** Wannan shine wanda aka
rubuta game da shi, 'Duba, ina aika manzona,
wanda za ya tafi gabanka domin ya shirya
maka hanya inda za ka bi'. **11** Ina gaya maku
gaskiya, cikin wadanda mata suka haifa, babu
mai girma kamar Yahaya mai baftisma. Amma
mafi kankanta a mulkin sama ya fi shi girma. **12**
Tun daga kwanakin Yahaya mai baftisma zuwa
yanzu, mulkin sama yana shan gwagwarmaya,
masu husuma kuma su kan kwace shi da karfi.
13 Gama dukan annabawa da shari'a sun yi
annabci har zuwa lokacin Yahaya. **14** kuma in
zaku karba, wannan shine Iliya wanda za ya zo.
15 Wanda ke da kunnuwan ji, ya ji. **16** Da me zan
kwatanta wannan zamani? Ya na kamar yara
masu wasa a kasuwa, sun zauna suna kiran juna
17 suna cewa mun busa maku sarewa baku yi
rawa ba, mun yi makoki, baku yi kuka ba. **18**
Gama Yahaya ya zo, baya cin gurasa ko shan
ruwan inabi, sai aka ce, “Yana da aljannu”. **19**
Dan mutum ya zo yana ci yana sha, sai aka ce,
'Duba, ga mai hadama, mashayi kuma, abokin
masu karbar haraji da masu zunubi!' Amma
hikima, ta wurin aikin ta ake tabbatar da ita. **20**
Sannan Yesu ya fara tsautawa biranen nan inda
ya yi yawancin ayukansa, domin ba su tuba ba.
21 “Kaiton ki Korasinu, kaiton ki Batsaida! In
da an yi irin ayuka masu ban mamaki a Taya
da Sidon! Yadda aka yi a cikinku, da tuni sun
tuba suna sanye da tsumma da yafa toka. **22**
Amma zai zama da sauki a kan Taya da Sidon
a ranar shari'a fiye da ku. **23** Ke kafarnahum,
kina tsammani za a daukaka ki har zuwa sama?
A'a za a saukar da ke kasa zuwa hades. Gama
in da an yi irin al'ajiban da aka yi a cikin ki a
Sodom, da tana nan har yanzu. **(Hadēs g86)** **24**
Amma ina ce maku, za a saukaka wa Sodom a
ranar shari'a fiye da ku.” **25** A wannan lokaci
Yesu ya ce, “Ina yabon ka, ya Uba, Ubangijin
sama da kasa, domin ka boye wa masu hikima
da fahimta wadannan abubuwa, ka bayyana wa
marasa sani, kamar kananan yara. **26** I, ya Uba
gama wannan shine ya yi daidai a gare ka. **27**
An mallaka mani dukan abu daga wurin Ubana.
Sannan babu wanda ya san Dan, sai Uban, babu
kuma wanda ya san Uban, sai Dan, da duk
wanda ya so ya bayyana masa. **28** Ku zo gare ni,
dukanku masu wahala da fama da nauyin kaya,
ni kuma zan ba ku hutawa. **29** Ku dauki karkiya
ta ku koya daga gare ni, gama ni mai tawali'u
ne da saukin hali a zuciya, sannan zaku sami
hutawa ga rayukanku. **30** Gama karkiyata mai
sauki ce, kaya na kuma ba shi da nauyi.”

12 A wannan lokaci, Yesu ya tafi a
ranar Asabaci, ya bi cikin gonar hatsi.
Almajiransa na jin yunwa, sai suka fara zagar
hatsi suna ci. **2** Amma da Farisawa suka gan
su, sai su ka ce wa Yesu. “Duba, almajiranka
su na yin abin da doka ta haramta a ranar
Asabaci.” **3** Amma Yesu ya ce masu, “Baku
karanta abin da Dauda ya yi ba, lokacin da
ya ke jin yunwa, tare da mazan da ke tare da
shi? **4** Yadda ya shiga gidan Allah, ya ci gurasar
alfarwa da doka ta hana shi ko mazan da ke tare
da shi su ci, sai dai Firistoci ne kawai doka ta
basu damar ci? **5** Sa'annan ba ku karanta cikin
shari'a cewa, a ranar Asabaci, Firistoci da ke
cikin haikali na sabawa ranar Asabaci, amma
kamar ba su yi laifi ba? **6** Amma ina tabbatar
maku da cewa, wani wanda ya fi haikali girma
yana nan. **7** In da kun san ma'anar wannan 'Na
fi son jinkai fiye da hadaya,' da baku shari'anta
wa marar laifi ba. **8** Gama Dan mutum shine
Ubangijin Asabaci.” **9** Sa'annan Yesu ya bar
wannan wuri, ya shiga majami'ar su. **10** Sai
ga wani mutum wanda hannun sa ya shanye,
sai Farisawa suka tambayi Yesu, cewa, “Doka

ta halarta a yi warkarwa a ranar Asabaci?”
Domin su zarge shi a kan zunubi. 11 Yesu ya ce
masu, “Wanene a cikin ku, wanda idan ya na da
tunkiya guda, sa'annan tunkiyar nan ta fada a
rami mai zurfi a ranar Asabaci ba zai kamo ta
ya fitar da ita ba? 12 Yaya za a kwatanta darajar
mutum da tunkiya! Saboda haka ya halarta
a yi alheri ranar Asabaci.” 13 Sai Yesu ya ce
wa mutumin nan “Mika hannun ka.” Ya mike
hannunsa, sai hannun nan ya dawo lafiyaye
kamar dayan hannunsa. 14 Amma Farisawa su
ka fita waje su ka fara mugun shiri domin sa. Su
na neman hanyar da za su kashe shi. 15 Da Yesu
ya fahimci wannan, sai ya janye kan sa daga
nan. Mutane da dama su ka bi shi, ya warkar da
su duka. 16 Ya dokace su da kada su bayyana shi
ga kowa, 17 domin ya zama gaskiyar abin da aka
fada ta wurin annabi Ishaya, cewa, 18 “Dubi,
bawa na zababbe; kaunatacce na, wanda ya ke
faranta mani raina sosai. Zan sa Ruhu na bisan
sa, za ya furta hukunci zuwa al'ummai. 19 Ba za
ya yi jayayya ko tada murya ba, babu wanda
za ya ji muryar sa a karabku. 20 Ba zai karya
kara da ya tankwashe ba; ba zai kashe fitilar
da ta kusa mutuwa ba; sai ya kawo hukunci ga
nasara. 21 Sa'annan al'ummai za su dogara a ga
sunansa. 22 Sa'annan wani mutum, makaho ne,
kurma kuma, aljannu kuma na cikinsa, an kawo
shi wurin Yesu. Ya warkar da shi, ya sami ganin
gari ya kuma yi magana. 23 Jama'a su ka yi
mamaki kwarai, su na cewa, “Ko wannan ne Dan
Dawuda?” 24 Amma da Farisawa su ka ji wannan
al'ajibi, sai su ka ce, “Mutumin nan yana fitar
da aljannu ta wurin Bahalzabuba sarkin aljannu
ne.” 25 Amma Yesu ya san tunanin su, sai ya ce.
“Duk mulkin da ya rabu gaba da kan sa, ba zaya
tsaya ba, duk wani birni da ya rabu ba zai tsaya
ba, ko gida da ya tsage, za ya rushe. 26 Idan
Shaidan ya fitar da Shaidan, ya rabu gaba da
kansa. Yaya mulkin sa za ya tsaya? 27 Idan Ina
fitar da aljannu da ikon Ba'alzabuba, ta wurin
wa masu bin ku su ke fitar da su? Saboda haka,
su za su shari'anta ku. 28 Amma idan ina fitar
da aljannu da Ruhun Allah ne, hakika mulkin
Allah ya zo gare ku. 29 Kuma ta yaya mutum za
ya shiga gidan mai karfi ya kwashe masa kaya
ba tare da ya fara daure shi ba? Sa'annan ne za
ya iya satar masa kaya daga gidansa. 30 Wanda
baya tare da ni yana gaba da ni ke nan, wanda
kuma baya tarawa tare da ni, yana watsarwa ne.
31 Saboda haka ina ce maku, kowanne zunubi
da sabo, za a gafarta wa mutum, amma sabon
Ruhu Mai Tsarki, ba za a gafarta shi ba. 32 Duk
wanda yayi batanci ga Dan Mutum, za a gafarta
masa. Amma duk wanda yayi batanci game da
Ruhu Mai Tsarki ba za a gafarta masa ba, a
nan duniya da har abada. (aiōn g165) 33 Ko dai
a mai da itace mai kyau 'ya'yansa kuma su yi
kyau, ko a mai da itace marar kyau 'ya'yansa
kuma marasa kyau, gama ana sanin itace ta
wurin 'ya'yansa. 34 Ku 'ya'yan macizai, tun da
ku miyagu ne, yaya za ku iya fadin abubuwa
nagari? Gama daga cikar zuciya baki ke magana.
35 Mutumin kirki daga ajiyar zuciyarsa ya kan
fitar da abubuwa masu kyau, mugun mutum
kuma daga mummunar ajiyar zuciyarsa ya kan
fitar da abubuwan mugunta. 36 Sa'annan ina
ce maku a ranar shari'a, mutane za su bada
lissafin abubuwan banza da su ka fadi. 37 Gama
ta wurin maganganun ku, za a 'yantar da ku,
ta wurin maganganun ku kuma za a kashe
ku.” 38 Sa'annan wadansu Malaman Attaura, da
Farisawa suka amsa suka ce wa Yesu, “Mallam,
muna so mu ga wata alama daga gare ka.”
39 Amma Yesu ya amsa ya ce masu, “Mugun
zamani da mazinaciyar tsara, su na bukutar
alama. Amma babu alamar da za a ba su, sai dai
alamar annabi Yunusa. 40 Gama yadda Yunusa
ya yi kwana uku da dare uku a cikin babban
kifi, haka ma Dan Mutum zaya yi kwana uku
da dare uku a cikin zuciyar kasa. 41 Mutanen
Nineba za su tsaya a ranar shari'a da wannan
zamani sannan su kashe su. Domin sun tuba
da suka ji wa'azin Yunusa, amma duba wanda
ya fi Yunusa yana nan. 42 Sarauniyar Kudu za
ta tashi da mutanen wannan zamani ta kuma
kashe su. Ta zo daga karshen duniya domin ta ji
hikimar Sulaimanu, kuma duba, wanda ya fi
Sulaimanu yana nan. 43 Idan kazamin ruhu ya
rabu da mutum, ya kan wuce ya nemi wuraren
da ruwa yake domin ya huta, amma bai samu
ba. 44 Sai ya ce, 'zan koma gidana inda na fito'.
Bayan ya dawo, sai ya tarar da gidan nan an
share shi ya zama da tsabta. 45 Sai ya koma ya
kawo wadansu ruhohi guda bakwai, wadanda
su ka fi shi mugunta, sa'annan dukan su su zo
su zauna a nan. Sa'annan yanayin mutumin
nan na karshe ya fi na farko muni. Haka zaya
kasance ga wannan mugun zamani. 46 Sa'adda
Yesu ya ke yi wa Jama'a jawabi, sai mahaifiyarsa
da 'yan'uwansa su ka zo su ka tsaya a waje,
suna neman su yi magana da shi. 47 Sai wani ya

ce masa, “Duba, mahaifiyarka da 'yan'uwanka
suna tsaye a waje, suna so su yi magana da
kai”. 48 Amma Yesu ya amsa ya ce wa shi wanda
ya gaya masa, “Wacece mahaifiyata? Kuma su
wanene 'yan'uwana?” 49 Sai ya mika hannu ya
nuna almajiransa ya ce, “Duba, ga mahaifiyata
da 'yan'uwana! 50 Gama duk wanda yake aikata
nufin Ubana wanda ya ke cikin sama, shine
dan'uwana, da 'yar'uwata da mahaifiyata.”

13 A waccan rana Yesu ya fito daga gida ya
zauna a gefen teku. 2 Taro mai yawan
gaske kuwa suka kewaye shi, sai ya shiga cikin
kwalekwale ya zauna. Dukan taron kuwa na
tsaye a bakin tekun. 3 Sai Yesu ya fada masu
abubuwa da yawa cikin misalai. Ya ce, “Wani
mai shuka, ya tafi yayi shuka. 4 Da yayi shukar,
wadansu irin suka fadi a kan hanya, sai tsunsaye
suka zo suka cinye su. 5 Wadansu irin kuwa suka
fadi a kan duwatsu, wurin da babu kasa. Nan
da nan sai suka tsira, domin kasar babu zurfi.
6 Amma da rana ta taso, sai suka yankwane
domin ba su yi saiwa ba, suka kuwa bushe
suka zube. 7 Wasu irin kuwa suka fada a cikin
kayayuwa. Kayayuwan kuwa suka shake su.
8 Wasu irin kuwa suka fada a wuri mai kyau
suka ba da tsaba, wani ya ba da dari, wasu
sitin, wasu kuma talatin. 9 Duk mai kunnen
ji, bari ya ji. 10 Almajiran suka zo suka ce ma
Yesu, “Don me ka ke yi wa taron magana da
misali?” 11 Yesu ya amsa ya ce masu, “An baku
'yanci ku fahimci asiran mulkin sama, amma
gare su ba a bayar ba. 12 Domin wanda yake da
shi, za a kara masa, zai kuma samu dayawan
gaske. Amma duk wanda ba shi da shi, sai a
dauke har ma abin da yake dashi. 13 Saboda
haka na yi masu magana cikin misalai, amma
ko da ya ke sun gani, duk da haka ba su gani
ba. Kuma ko da yake sun ji, hakika ba su ji ba,
balle ma su fahimta. 14 A gare su ne annabcin
Ishaya ya cika, wanda yake cewa, “Game da
sauraro zaku saurara, amma ba za ku fahimta
ba. Game da gani kuma za ku kalla, amma ba za
ku gane ba. 15 Domin zuciyar mutanen nan ta
duhunta, sun taurare ga saurare, kuma sun rufe
idanunsu domin kada su gani da idanunsu, ko
kuwa su ji da kunnuwansu, ko kuwa su fahimta
da zukatansu, saboda su juyo kuma in warkar da
su'. 16 Amma idanunku masu albarka ne, domin
sun gani, haka ma kunnuwanku, domin sun ji.
17 Hakika ina gaya muku, annabawa da mutane
dayawa masu aldalci sun yi marmarin ganin
abin da kuka gani, amma ba su sami ganin su
ba. Sun yi marmarin jin abin da kuka ji, ba su
kuwa ji su ba. 18 Ku saurari misalin nan na mai
shuka. 19 Idan wani ya ji maganar mulkin sama
amma bai fahimce ta ba, sai mugun nan ya zo
ya kwace abinda aka shuka a zuciyarsa. Wannan
shine irin da aka shuka a kan hanya. 20 Shi
wanda aka shuka akan duwatsu, shine wanda
ya ji maganar ya kuma karbe ta da murna nan
da nan. 21 Duk da haka, bai yi karfi cikin ta
ba kuma nan ba da dadaiwa ba. Da wahala da
tsanani suka taso saboda maganar, sai ya yi
tuntube nan da nan. 22 Shi wanda aka shuka
a cikin kayayuwa wannan shine wanda ya ji
maganar, amma dawainiyar duniya da kuma
yaudarar dukiya suka shake maganar, sai ya
kasa ba da 'ya'ya. (aiōn g165) 23 Shi wanda aka
shuka a kasa mai kyau, wannan shine wanda
ya ji maganar, ya kuma fahimce ta. Wannan
shine wanda ba da 'ya'ya da gaske; wadansu
ribi dari, wadansu sittin, wasu kuma talatin.”
24 Yesu ya sake ba su wani misali, yana cewa
“Za a kwatanta mulkin sama da wani mutum
wanda ya shuka iri mai kyau a gona. 25 Amma
da mutane suka yi barci, magabcin sa ya zo
ya shuka ciyayi a cikin alkamar, ya kuwa yi
tafiyarsa. 26 Sa'adda suka yi toho suka kuma
ba da tsaba, sai ciyayin suka bayyana. 27 Bayin
mai gonar kuwa suka zo suka ce masa, maigida,
ashe ba iri mai kyau ka shuka a gonarka ba? ya
ya aka yi ta kasance da ciyayi? 28 Ya ce masu,
“Magabci ne ya yi wannan”. Sai bayin suka ce
masa, 'kana so mu je mu tuge su ne?' 29 Mai
gonar ya ce, 'A'a, kada a garin tuge ciyayin,
ku tuge tare da alkamar. 30 Bari dukan su su
girma tare har lokacin girbi, a lokacin girbin
zan gaya wa masu girbin, “Ku tuge ciyayin
da farko a daura su dami dami sai a kona su,
amma a tara alkamar a kai rumbunana.'” 31 Sai
Yesu ya sake yin magana da su cikin misalai,
yana cewa “Za a kwatanta mulkin sama da
kwayar mustad, wanda wani mutum ya shuka a
lambunsa. 32 Wannan iri shine mafi kankanta
cikin dukan iri. Amma bayan ya yi girma, sai
ya fi dukan ganyaye dake lambun. Ya zama
itace, har ma tsuntsayen sama su yi sheka a
rassansa.” 33 Yesu ya sake fada masu wani
misali. “Za a kwatanta mulkin sama da yisti da
mace takan dauka ta kwaba gari da shi mudu
uku har sai ya yi kumburi.” 34 Duk wadannan

abubuwa Yesu ya fada wa taron cikin misalai.
Babu abinda ya fada masu da ba a cikin misali
ba. 35 Wannan ya kasance ne domin abinda
annabin ya fada ya zama gaskiya, da ya ce, “Zan
buda bakina da misali. In fadi abubuwan da ke
boye tun daga halittar duniya.” 36 Sai Yesu ya
bar taron ya shiga cikin gida. Amajiransa suka
zo wurin sa suka ce, “Ka fasarta mana misalan
nan a kan ciyayin da ke gonar” 37 Yesu ya amsa
kuma ya ce, “Shi wanda ya shuka iri mai kyau
Dan Mutum ne. 38 Gonar kuwa duniya ce; iri
mai kyau kuma sune 'ya'yan mulkin. Ciyayin
kuma sune 'ya'yan mugun, 39 magabcin da ya
shuka su kuma shaidan ne. Girbin shine karshen
duniya, kuma masu girbin sune mala'iku. (aiōn
g165) 40 Saboda haka, kamar yadda aka tara
ciyayin aka kona su da wuta, haka ma zai faru a
karshen duniya. (aiōn g165) 41 Dan Mutum zai aiki
mala'ikunsa, kuma su tara dukan abubuwan
da ke sa zunubi daga cikin mulkinsa, da kuma
wadanda su ka yi aikin mugunta. 42 Za su jefa su
cikin korama ta wuta, inda za a yi kuka da cizon
hakora. 43 Sa'an nan ne mutane masu adalci
za su haskaka kamar rana a mulkin Ubansu.
Bari mai kunnen ji, ya ji. 44 Mulkin sama kamar
dukiya ce da ke boye a gona. Mutum ya samu
sai ya boye ta, ya tafi cikin murna, ya sayar da
mallakarsa kuma ya sayi filin. 45 Haka ma za
a kwatanta mulkin sama da wani attajiri mai
neman Lu'ulu'ai masu daraja. 46 Da ya sami
lu'ulu'u daya mai darajar gaske, ya je ya sayar
da dukan mallakarsa ya kuma saye shi. 47 Haka
kuma, za a kwatanta mulkin sama da taru da
aka jefa cikin teku, ya kuwa tara hallitu iri-
iri. 48 Da ya cika, sai masuntan suka jawo shi
bakin tekun. Sai suka zauna suka tara kyawawan
abubuwan a taska, amma munanan abubuwan,
suka watsar da su. 49 Haka zai kasance a karshen
duniya. Mala'iku za su zo su ware miyagu daga
cikin masu adalci. (aiōn g165) 50 Za su jefa su
cikin korama ta wuta, inda za a yi kuka da
cizon hakora. 51 Kun fahimci dukan wadannan
abubuwa? Amajiran suka ce da shi, “I”. 52 Sai
Yesu ya ce masu, “Saboda haka kowane malamin
attaura da ya zama almajirin mulkin sama, yana
kamar mutum mai gida wanda ya zaro tsoho da
sobon abu daga taskarsa.” 53 Daga nan, sa'adda
Yesu ya kammala ba da wadanan misalai, sai ya
tafi ya bar wurin. 54 Sai Yesu ya shiga yankinsa
ya koyar da mutane a masujadarsu. Saboda haka
suka yi mamaki suna cewa, “Daga ina wannan
mutumin ya sami hikimarsa da al'ajibai? 55
Wannan mutumin ba dan masassakin nan ba
ne? Ba kuma sunan mahaifiyarsa Maryamu
ba? Ba Kuma 'yan'uwansa sune, Yakubu da
Yusufu da Saminu da kuma Yahuza ba? 56 Ba
'yan'uwansa mata na tare da mu ba? To daga ina
wannan mutumin ya sami dukan wadannnan
abubuwa? 57 Suka bata rai saboda shi. Amma
Yesu ya ce masu, “Ai annabi bai rasa daraja sai
dai ko a garinsa da kuma cikin iyalinsa. 58 Kuma
bai yi al'ajibai dayawa a can ba saboda rashin
bangaskiyarsu.

14 A lokacin nan ne, Hiridus mai mulki ya
ji labarin Yesu. 2 Ya ce wa barorinsa,
“Wannan Yahaya mai baftisma ne; ya tashi daga
matattu. Saboda haka wadannan ikoki na aiki a
cikinsa”. 3 Domin Hiridus ya kama Yahaya, ya
daure shi, kuma ya jefa shi a kurkuku saboda
Hirudiya, matar dan'uwansa Filibus. 4 Ya ce
masa, “Bai kamata ka dauke ta a matsayin
matarka ba.” 5 Da Hirudus ya kashe shi, amma
yana tsoron jama'a, domin sun dauke shi a
matsayin annabi. 6 Amma da ranar bikin
haihuwar Hirudus ta kewayo, diyar Hirudiya
tayi rawa a lokacin har ta burge Hirudus. 7
Sai ya yi mata alkawari har da rantsuwa cewa
ta roki komenene ta ke so, zai ba ta. 8 Bayan
ta amshi umurni daga wurin mahaifiyarta, ta
ce, “Ka bani kan Yahaya mai baptisma a kan
tire. 9 Sarki ya husata da rokonta, amma domin
rantsuwar da ya yi kuma domin mutanen da ke
a wurin bukin tare da shi, sai ya umurta a yi
haka. 10 Ya aika aka yanke kan Yahaya acikin
kurkuku. 11 Sai aka kawo kansa bisa tire, aka
mika wa yarinyar, ta kuwa kai wa mahaifiyarta.
12 Sai almajiransa suka zo, su ka dauki gawar
su ka je su ka yi jana'iza. Bayan haka, su ka je
su ka fada wa Yesu. 13 Sa'adda da Yesu ya ji
haka, ya fita daga cikin kwale-kwale zuwa wani
kebabben wuri. Da taron suka ji haka, suka bi shi
da kafa daga biranen. 14 Sai Yesu ya zo gabansu,
ya kuma ga babban taron. Ya tausaya masu ya
kuwa warkar da marasa lafiya dake cikinsu. 15
Da maraice ya yi, almajiransa su ka zo su ka
ce masa, “Wannan wuri jeji ne, dare kuwa ya
riga ya yi. Ka sallami taron domin su je cikin
kauyukan nan, su sayo wa kansu abinci.” 16
Amma Yesu ya ce masu, “Babu amfanin tafiyar
su, ku basu abin da za su ci.” 17 Suka ce masa,
“Muna da gurasa guda biyar da kifi biyu ne

kawai.” 18 Yesu ya ce, “Ku kawo mani su.” 19
Sai Yesu ya umarci taron su zauna akan ciyawa.
Ya dauki gurasa biyar da kifi biyun. Ya dubi
sama, ya sa albarka ya gutsuttsura ya kuma ba
almajiran. Almajiran suka ba taron. 20 Dukansu
suka ci suka koshi. Sai suka dauki gutsattsarin
gurasa da kifin, kwanduna goma sha biyu cike.
21 Wadanda su ka ci kuwa kimanin maza dubu
biyar ne, ban da mata da yara. 22 Nan take
sai ya sa almajiran suka shiga kwale-kwalen
su haye zuwa dayan gefen kafin shi, domin ya
sallami taron. 23 Bayan ya sallami taron sun
tafi, sai ya haura kan dutse domin yayi addu'a.
Da dare yayi, yana can shi kadai. 24 Amma
yanzu fa kwale-kwalen na tsakiyar tekun, kuma
da wuyar sarrafawa saboda rakuman ruwa da
iska na gaba da su. 25 Da asuba (wajen karfe
uku na dare) Yesu ya nufo su yana tafiya akan
teku. 26 Da almajiran suka ganshi yana tafiya
akan tekun, sai suka firgita suna cewa, “Fatalwa
ce,” suka yi kururuwa cikin tsoro. 27 Amma
Yesu yayi magana da su nan da nan yace, “Ku
yi karfin hali! Ni ne! Kada ku ji tsoro.” 28 Bitrus
ya amsa masa cewa, “Ubangiji, idan kai ne,
ka umarce ni in zo wurin ka bisa ruwan.” 29
Yesu yace, “Zo” Sai Bitrus ya fita daga jirgin
yana tafiya akan ruwan zuwa wurin Yesu. 30
Amma da Bitrus ya ga iska, sai ya tsorata. Yayin
da ya fara nutsewa, sai ya tada murya ya ce,
“Ubangiji, ka cece ni!” 31 Nan take Yesu ya
mika hannunsa, ya kama Bitrus ya ce masa,
“Kai mai karancin bangaskiya, meyasa ka yi
shakka?” 32 Bayan da Yesu da Bitrus suka shiga
cikin kwale-kwalen, sai iska ta daina kadawa.
33 Sai almajiran dake cikin kwale-kwalen su
ka yi wa Yesu sujada suna cewa, “Hakika kai
Dan Allah ne.” 34 Da suka haye, sun iso kasar
Janisarata. 35 Da mutanen wurin suka gane
Yesu, sai suka aika da sako zuwa dukan yankin,
kuma suka kawo masa dukan marasa lafiya. 36
Suka roke shi don su taba gezar rigarsa, kuma
dukan wadanda suka taba shi sun warke.

15 Sai wadansu Farisawa da malamai suka
zo wurin Yesu daga Urushalima. Su ka
ce, 2 “Meyasa almajiranka suke karya al'adar
dattawa? Don ba su wanke hannayen su kafin su
ci abinci.” 3 Yesu ya amsa masu ya ce, “Kuma don
me ku ke karya dokar Allah saboda al'adunku?
4 Domin Allah ya ce, 'Ka girmama mahaifinka
da mahaifiyarka; 'Shi wanda ya yi muguwar
magana ga mahaifinsa ko mahaifiyarsa, lallai
zai mutu. 5 Amma kun ce, “Duk wanda ya
ce wa mahaifinsa ko mahaifiyarsa, “Kowanne
taimako da za ka samu daga gare ni yanzu
baiko ne ga Allah,'” 6 wannan mutum ba ya
bukatar ya girmama mahaifinsa. Ta wannan
hanya kun maida maganar Allah wofi saboda
al'adunku. 7 Ku munafukai, daidai ne Ishaya
ya yi annabci akan ku da ya ce, 8 “Wadannan
mutane girmama ni da baki kawai suke yi,
amma zukatansu nesa suke da ni. 9 Suna mani
sujada a banza, domin suna koyar da dokokin
mutane a matsayin rukunansu.” 10 Sai ya kira
taron mutane zuwa gare shi ya ce masu, “Ku
saurara ku fahimta, 11 ba abin da ke shiga baki
ke kazantar da mutum ba. Sai dai, abin da ke
fitowa daga baki, wannan shi ya ke kazantar da
mutum.” 12 Sai al'majiran suka zo suka ce masa,
“Ka san Farisawa ba su ji dadi ba da suka ji
maganan nan?” 13 Yesu ya amsa ya ce, “Kowace
shuka wadda ba Ubana na sama ya shuka ba za a
tuge ta. 14 Ku kyale su kawai, su makafin jagora
ne. In makaho ya ja wa wani makaho gora dukan
su za su fada rami.” 15 Bitrus ya amsa ya ce wa
Yesu, “Ka bayyana wannan misali a garemu,” 16
Yesu ya ce, “Ku ma har yanzu ba ku da fahimta?
17 Ko baku gani ba duk abin da ke shiga baki
zuwa ciki ta haka yake fita zuwa salga? 18 Amma
abubuwan da ke fita daga baki suna fitowa ne
daga zuciya. Su ne abubuwan da ke kazantar
da mutum. 19 Domin daga zuciya mugayen
tunani suke fitowa, kisan kai, zina, fasikanci,
sata, shaidar zur, da zage-zage. 20 Wadannan
su ne abubuwan da ke kazantar da mutum.
Amma ci da rashin wanke hannu baya kazantar
da mutum.” 21 Sai Yesu ya tafi daga nan ya
nufi yankin biranen Taya da Sidon. 22 Sai wata
mace Bakan'aniya ta zo daga wannan yanki. Ta
daga murya ta ce,” Ka yi mani jinkai, Ubangiji,
Dan Dauda; 'yata tana cikin bakar azaba da
aljani.” 23 Amma Yesu bai ce mata kome ba.
Almajiransa suka zo suka roke shi, suna cewa,
“Ka sallame ta, domin tana bin mu da ihu.”
24 Amma Yesu ya amsa ya ce, “Ba a aike ni
gun kowa ba sai dai ga batattun tumakin gidan
Isra'ila.” 25 Amma ta zo ta durkusa a gabansa,
tana cewa, “Ubangiji ka taimake ni.” 26 Ya amsa
ya ce, “Ba daidai bane a dauki gurasar yara a
jefa wa kananan karnuka. 27 Ta ce, “I, Ubangiji,
amma ko kananan karnuka suna cin barbashin
da ke fadowa daga teburin maigida.” 28 Sai

Yesu ya amsa ya ce mata, “Mace, bangaskiyarki
tana da girma. Bari ya zamar maki yadda ki ke
so.”'Yarta ta warke a lokacin. 29 Yesu ya bar
wurin ya tafi kusa da tekun Galili. Sai ya hau
tudu ya zauna a can. 30 Taro mai yawa suka zo
gunsa. Suka kawo masa guragu, makafi, bebaye
da nakasassun mutane da yawa, da wadansu
marasa lafiya. Suka kawo su gaban Yesu, sai ya
warkar da su. 31 Don haka mutane da yawa suka
yi mamaki a lokacin da suka ga bebaye suna
magana, nakasassu sun warke, guragu suna
tafiya, makafi suna gani. Sai suka daukaka Allah
na Isra'ila. 32 Yesu ya kira almajiransa zuwa
gun sa sai ya ce, “Ina jin tausayin taron, sun
kasance tare da ni kwana uku ke nan kuma ba
su da abin da za su ci. Bana so in sallame su ba
tare da sun ci abinci ba, domin kada su suma a
hanya.” 33 Almajiran suka ce masa, “A ina zamu
sami isasshiyar gurasa a wannan wuri da babu
kowa har ta ishi babban taron nan.” 34 Yesu ya
ce masu, “Gurasa nawa ku ke da ita?” Suka ce,
“Bakwai da 'yan kifi marasa yawa.” 35 Sai Yesu
ya umarci taron su zauna a kasa. 36 Ya dauki
gurasar nan bakwai da kifin, bayan ya yi godiya,
ya kakkarya gurasar ya bada ita ga almajiran Sai
almajiran suka ba taron. 37 Jama'a duka suka ci
suka koshi. Suka tattara gutsattsarin abincin da
ya rage, kwando bakwai cike. 38 Wadanda suka
ci su dubu hudu ne maza, banda mata da yara.
39 Sai Yesu ya sallami taron ya shiga cikin jirgin
ruwa ya tafi yankin Magadan.

16 Sai Farisawa da Sadukiyawa suka zo su
gwada shi suka roke shi ya nuna masu
alama daga sama. 2 Amma ya amsa ya ce
masu, “Lokacin da yamma ta yi, sai ku ce, 'Za
a yi yanayi mai kyau, domin sama ta yi ja,' 3
Kuma da safe ku ce, 'Zai zama yanayi mara
kyau a yau, domin sama ta yi ja ta kuma gama
gari, kun san yadda za ku bayyana kammanin
sararin sama, amma ba ku iya bayyana alamun
lokaci ba. 4 Mugun zamani, maciya amana suna
neman alama, amma babu wata alama da za
a nuna sai ta Yunusa.” Daga nan sai Yesu ya
tafi. 5 Almajiran suka zo daga wancan gefe,
amma sun manta su dauki gurasa, 6 Yesu ya ce
masu, “Ku kula ku kuma mai da hankali da yisti
na Farisawa da Sadukiyawa.” 7 Sai almajiran
suka fara magana da junansu suka ce, “Ko
saboda bamu kawo gurasa bane.” 8 Yesu yana
sane da wannan sai ya ce, “Ku masu karancin
bangaskiya, don me ku ke magana a tsakaninku
cewa ko don bamu kawo gurasa bane? 9 Ba
ku gane ko tuna da gurasa guda biyar da aka
ciyar da mutum dubu biyar, kuma kwando nawa
kuka tara ba? 10 Ko gurasa bakwai ga mutum
dubu hudu, da kuma kwanduna nawa kuka
dauka ba? 11 Yaya kuka kasa fahimta cewa ba
game da gurasa nake yi maku magana ba? Ku
yi hankali ku kuma lura da yistin Farisawa da
Sadukiyawa.” 12 Sa'annan suka fahimta cewa
ba yana gaya masu su yi hankali da yistin da
ke cikin gurasa ba ne, amma sai dai su yi lura
da koyarwar Farisawa da Sadukiyawa. 13 A
lokacin da Yesu ya zo yankin Kaisariya Filibbi,
ya tambayi almajiransa, cewa, “Wa mutane ke
cewa Dan Mutum yake? 14 Suka ce, “Wadansu
suna cewa Yahaya mai baftisma; wadansu Iliya,
saura suna cewa Irmiya, ko daya daga cikin
annabawa.” 15 Ya ce masu, “Amma ku wa kuke
ce da ni?” 16 Sai Saminu Bitrus ya amsa ya
ce, “Kai ne Almasihu, Dan Allah mai rai.” 17
Yesu ya amsa ya ce masa, “Mai albarka ne kai,
Saminu dan Yunusa, don ba nama da jini ba ne
ya bayyana maka wannan, amma Ubana wanda
ke cikin sama. 18 Ina kuma gaya maka cewa kai
ne Bitrus, a kan wannan dutse zan gina ikilisiya
ta. Kofofin hades ba za su yi nasara da ita ba.
(Hadēs g86) 19 Zan ba ka mabudan mulkin sama.
Duk abin da ka kulla a duniya zai zama abin
da an kulla a cikin sama, kuma duk abinda ka
warware a duniya a warware yake cikin sama,”
20 Sai Yesu ya umarci almajiransa kada su gaya
wa kowa cewa shi ne Almasihu. 21 Daga lokacin
nan Yesu ya fara gaya wa almajiransa cewa
dole ne ya tafi Urushalima, ya sha wahala mai
yawa a hannun dattawa, da manyan firistoci da
malaman attaura, a kashe shi, a tashe shi zuwa
rai a rana ta uku. 22 Sai Bitrus ya kai shi a gefe
ya tsauta masa, cewa, “Wannan ya yi nesa da
kai, Ubangiji; wannan ba zai taba faruwa da kai
ba.” 23 Amma Yesu ya juya ya ce wa Bitrus, “Ka
koma bayana, Shaidan! Kai sanadin tuntube ne
gare ni, domin ba ka damuwa da abubuwan da
suke na Allah, amma sai abubuwan mutane.”
24 Sa'annan Yesu ya ce wa almajiransa, “Duk
wanda yake so ya bi ni, lallai ne ya ki kansa, ya
dauki gicciyensa, ya bi ni. 25 Domin duk wanda
yake so ya ceci ransa zai rasa shi. Duk wanda ya
rasa ransa domina zai same shi. 26 Domin wace
riba mutum zai samu in ya sami dukan duniya
ya rasa ransa? Me mutum zai iya bayarwa a

maimakon ransa? 27 Domin Dan Mutum zai zo
ne cikin daukakar Ubansa tare da mala'ikunsa.
Sa'annan ne zaya biya kowane mutum bisa ga
ayyukansa. 28 Gaskiya ina gaya maku, akwai
wadansun ku da ke tsaye a nan, da ba za su
dandana mutuwa ba sai sun ga Dan Mutum na
zuwa cikin mulkinsa."

17 Bayan kwana shida Yesu ya dauki Bitrus
da Yakubu, da Yahaya dan'uwansa, ya
kai su kan wani dutse mai tsawo su kadai. 2
Kamanninsa ya canja a gabansu. Fuskarsa ta
haskaka kamar rana, kuma rigunansa suka yi
kyalli fal. 3 Sai ga Musa da Iliya sun bayyana
garesu suna magana da shi. 4 Bitrus ya amsa ya
ce wa Yesu, "Ubangiji, ya yi kyau da muke a
wurin nan. In kana so, zan yi bukkoki uku daya
dominka, daya domin Musa, daya domin Iliya."
5 Sa'adda yake cikin magana, sai, girgije mai
haske ya rufe su, sai murya daga girgijen, tana
cewa, "Wannan kaunattacen Dana ne, shi ne
wanda yake faranta mani zuciya. Ku saurare
shi." 6 Da almajiran suka ji haka, suka fadi da
fuskokinsu a kasa, saboda sun tsorata. 7 Sai
Yesu ya zo ya taba su ya ce, "Ku tashi, kada ku ji
tsoro." 8 Amma da suka daga kai ba su ga kowa
ba sai Yesu kadai. 9 Yayin da suke saukowa daga
dutsen, Yesu ya umarce su, ya ce, "Kada ku
fadawa kowa wannan wahayin, sai Dan Mutum
ya tashi daga matattu." 10 Almajiransa suka
tambaye shi, suka ce, "Don me marubuta ke
cewa lallai ne Iliya ya fara zuwa?" 11 Yesu
ya amsa ya ce, "Hakika, Iliya zai zo ya maido
da dukan abubuwa. 12 Amma ina gaya maku,
Iliya ya riga ya zo, amma ba su gane shi ba.
A maimakon haka, suka yi masa abin da suka
ga dama. Ta irin wanan hanya, Dan Mutum
kuma zai sha wuya a hannunsu. 13 Sa'annan
almajiransa suka fahimci cewa yana yi masu
magana a kan Yahaya mai Baftisma ne. 14 Da
suka iso wurin taron, wani mutum ya zo gunsa,
ya durkusa a gaban sa, ya ce, 15 "Ubangiji, ka ji
tausayin yarona, domin yana da farfadiya, kuma
yana shan wuya kwarai, domin sau da yawa
yana fadawa cikin wuta ko ruwa. 16 Na kawo shi
wurin almajiran ka, amma ba su iya su warkar
da shi ba." 17 Yesu ya amsa ya ce, "Marasa
bangaskiya da karkataccen zamani, har yaushe
zan kasance tare da ku? Har yaushe zan jure da
ku? Ku kawo shi nan a wurina." 18 Yesu ya tsauta
masa, sai aljanin ya fita daga cikinsa. Yaron ya
warke nan take. 19 Sai almajiran suka zo wurin
Yesu a asirce suka ce, "Me ya sa muka kasa fitar
da shi?" 20 Yesu ya ce masu, "Saboda karancin
bangaskiyarku. Domin hakika, ina gaya maku,
in kuna da bangaskiya ko da kamar kwayar
mastad, za ku ce wa wannan dutse, 'Matsa daga
nan ka koma can,' zai kuwa matsa kuma ba
abin da zai gagare ku. 21 [Irin wannan aljanin
bashi fita sai tare da addu'a da azumi]. 22 Suna
zaune a Galili, Yesu ya ce wa almajiransa, "Za a
bada Dan Mutum ga hannun mutane. 23 Kuma
za su kashe shi, a rana ta uku zai tashi." Sai
almajiransa suka yi bakin ciki kwarai. 24 Da suka
iso Kafarnahum, mutane masu karbar haraji
na rabin shekel suka zo wurin Bitrus suka ce,
"Malaminku na ba da rabin shekel na haraji?"
25 Sai ya ce, "I." Amma da Bitrus ya shiga cikin
gida, Yesu ya fara magana da shi yace, "Menene
tunaninka Saminu? Sarakunan duniya, daga
wurin wa suke karbar haraji ko kudin fito? Daga
talakawansu ko daga wurin baki?" 26 Sai Bitrus
ya ce, "Daga wurin baki," Yesu ya ce masa,
"Wato an dauke wa talakawansu biya kenan.
27 Amma don kada mu sa masu karbar harajin
su yi zunubi, ka je teku, ka jefa kugiya, ka cire
kifin da ya fara zuwa. Idan ka bude bakinsa, za
ka sami shekel. Ka dauke shi ka ba masu karbar
harajin nawa da naka.

18 Daidai wannan lokacin, almajiran suka zo
wurin Yesu suka ce, ''Wanene mafi girma
a mulkin sama?'' 2 Sai Yesu ya kira karamin
yaro gunsa, ya sa shi a tsakaninsu, 3 ya ce,
''Hakika ina gaya maku, idan baku juya kun
zama kamar kananan yara ba, babu yadda zaku
shiga mulkin sama. 4 Saboda haka, duk wanda
ya kaskantar da kansa kamar karamin yaron
nan, shi ne mafi girma a mulkin sama. 5 Duk
wanda ya karbi karamin yaro a suna na, ya karbe
ni. 6 Amma duk wanda ya sa daya daga cikin
'yan yaran nan da suka gaskanta da ni zunubi,
gwamma a rataya dutsen nika a wuyansa a jefa
shi cikin zurfin teku. 7 Kaiton duniya saboda
lokacin tuntube! Lallai ne wadannan lokuta su
zo, amma kaiton mutumin da ta wurinsa ne
wadannan lokutan za su zo! 8 Idan hannunka
ko kafarka ce za ta sa ka tuntube, ka yanke ta,
ka yar daga gare ka. Zai fi maka kyau ka shiga
rai da nakasa ko gurguntaka, da a jefa ka cikin
madawwamiyar wuta tare da hannayenka ko
kafafunka. (aiōnios g166) 9 Idan idonka zai sa ka

tuntube, ka kwakule shi, ka yar. Zai fi maka
kyau ka shiga rai da ido daya, da a jefa ka cikin
madawwamiyar wuta da idanu biyu. (Geenna
g1067) 10 Ku kula fa kada ku rena kananan nan.
Domin koyaushe a sama, mala'ikunsu na duban
fuskar Ubana da ke sama. 11 [Dan Mutum ya zo
ya ceci abinda ya bata]. 12 Menene tunaninku?
Idan mutum na da tumaki dari, sa'annan daya
ta bata, ashe ba zai bar tassa'in da tara a gefen
tudu ya tafi neman wadda ta bata ba? 13 In ya
same ta, hakika ina gaya maku, farin cikinsa na
samun dayan nan da ta bace, zai fi na tassa'in
da taran nan da basu bata ba. 14 Hakanan
fa, ba nufin Ubanku dake sama ba ne da ya
daga cikin wadannan kananan ya hallaka. 15
Idan dan'uwanka yayi maka laifi, fada masa
tsakaninku, kai da shi kadai. Idan ya saurare ka,
ka maido da dan'uwanka kenan. 16 Amma in ya
ki ya saurare ka, ka je da 'yan'uwa biyu ko uku
su zama shaidu, don ta wurin shaidu biyu ko
uku ake tabbatar da kowacce kalma. 17 In kuma
ya ki ya saurare su, ka kai lamarin ga ikklisiya.
Idan ya ki ya saurari ikklisiya, ka maishe shi
ba'al'umme da mai karbar haraji. 18 Hakika ina
gaya maku, duk abin da kuka daure a duniya, a
daure yake a sama. Abin da kuka kwance kuma,
a kwance yake a sama. 19 Kuma ina gaya maku,
idan mutum ku biyu zaku yarda akan duk abin
da zaku roka, Ubana wanda ke a sama zai yi
maku shi. 20 Wurin da mutum biyu ko uku suka
taru a cikin sunana, zan kasance tare da su." 21
Bitrus ya zo ya ce wa Yesu, "Ubangiji, sau nawa
ne dan'uwana zai yi mani laifi in gafarta masa?
Har sai ya kai sau bakwai?" 22 Yesu ya amsa
ya ce masa, "Ban gaya maka sau bakwai ba,
amma bakwai din ma har sau saba'in. 23 Saboda
haka, za a kwatanta mulkin sama da wani sarki
da yake so ya lisafta dukiyarsa dake a hannun
barorinsa. 24 Da ya fara yin haka, sai aka kawo
masa daya daga cikin barorinsa da yake binsa
talanti dubu goma. 25 Amma tunda ba shi da
abin biya, ubangidansa ya bada umurni a sayar
da shi, tare da matarsa da 'ya'yansa da duk
mallakarsa, domin a biya. 26 Sai baran ya fadi
kasa, ya rusuna a gaban ubangidansa ya ce,
“Maigida, kayi mani hakuri, zan biya duk abin
da na karba.” 27 Don haka ubangidansa yayi
juyayi, sai ya ce, ya yafe bashin, a saki baran. 28
Amma bayan an saki wannan baran, ya je ya
sami wani baran kamar sa da yake bi bashin
dinari dari. Ya cafke shi, ya shake shi a wuya, ya
ce, 'Ka biya bashin da nake bin ka.' 29 Amma
dan'uwansa bara ya roke shi ya ce, kayi mani
hakuri, zan biya ka duk abinda na karba.' 30
Amma baran nan na farko ya ki. A maimakon
haka, ya sa aka jefa dan'uwansa bara a kurkuku
sai ya biya bashin nan. 31 Da sauran barori suka
ga abin da ya faru, suka damu kwarai. Sai suka
je suka fada wa ubangidansu yadda abin ya
faru duka. 32 Sai ubangidansa ya kirawo shi, ya
ce masa, "Kai mugun bawa, na gafarta maka
bashin nan duka, domin ka roke ni. 33 Ashe, bai
kamata kaima ka nuna jinkai ga dan'uwanka
bara kamar yadda na nuna maka jinkai ba?' 34
Ubangidansa yayi fushi, ya danka shi ga masu
azabtarwa, har sai ya gama biyan dukan bashin
da ake binsa. 35 Hakanan Ubana dake a sama
zai yi maku, idan kowannenku bai gafarta wa
dan'uwansa daga zuciya ba."

19 Sai ya zama sa'adda Yesu ya gama
wadannan maganganu, sai ya bar Galili ya
zo kan iyakokin Yahudiya, ketaren kogin Urdun.
2 Taro mai yawa suka bi shi, ya kuma warkar
da su a wurin. 3 Farisawa suka zo wurinsa,
suna gwada shi, suka ce masa, "Ya hallata bisa
ga doka mutum ya saki matarsa don kowanne
dalili?" 4 Yesu ya amsa ya ce, "Baku karanta
ba, cewa shi wanda ya yi su tun farko ya yi su
miji da mace? 5 Shi wanda ya yi su kuma ya
ce, “Saboda wannan dalilin, mutum zai rabu da
mahaifinsa da mahaifiyarsa ya hade da matarsa,
su biyun su zama jiki daya?” 6 Su ba biyu ba ne
kuma, amma jiki daya. Don haka, duk abin da
Allah ya hada, kada wani ya raba." 7 Sai suka
ce masa, "To me yasa Musa ya umarcemu mu
bada takardar saki, mu kuma kore ta?" 8 Sai
ya ce masu, "Saboda taurin zuciyarku, shi yasa
Musa ya yarda maku ku saki matanku, amma
da farko ba haka yake ba. 9 Ina gaya maku, duk
wanda ya saki matarsa in ba saboda zina ba,
ya kuma auri wata, yana zina kenan. Wanda
kuma ya auri macen da aka saka, yana aikata
zina." 10 Almajiran suka ce wa Yesu, "Idan haka
yake game da mutum da matarsa, ba kyau ayi
aure ba." 11 Amma Yesu yace masu, "Ba kowa
ne zai karbi wannan koyarwa ba, amma sai
wadanda an yardar masu su karbe ta. 12 Akwai
wadanda aka haife su babanni. Akwai wadanda
mutane ne suka maida su babanni. Sa'annan
akwai wadanda sun mayar da kansu babanni
saboda mulkin sama. Duk wanda zai iya karbar

wannan koyarwa, ya karba.'' 13 Sai aka kawo
masa yara kanana don ya dibiya hannuwansa
akansu, yayi masu addu'a, amma almajiran
suka kwabe su. 14 Amma Yesu ya ce masu, ''Ku
bar yara kanana, kada ku hana su zuwa wuri
na, domin mulkin sama na irinsu ne.'' 15 Ya
sa hannuwa akan su, sa'annan ya bar wurin.
16 Sai wani mutum ya zo wurin Yesu, ya ce,
''Malam, wanne ayyuka nagari ne zan yi domin
in sami rai madawwami?'' (aiōnios g166) 17 Yesu
ya ce masa, ''Me yasa kake tambaya ta game
da abin da ke nagari? Daya ne kawai ke nagari,
amma idan kana so ka shiga cikin rai, ka kiyaye
dokokin.'' 18 Mutumin ya ce masa, ''Wadanne
dokokin?'' Yesu ya ce masa, ''Kada kayi kisa,
kada kayi zina, kada kayi sata, kada kayi shaidar
zur, 19 ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka,
kuma ka kaunaci makwabcinka kamar kanka.''
20 Saurayin nan ya ce masa, ''Ai na kiyaye duk
wadannan. Me nake bukata kuma?'' 21 Yesu ya
ce masa, ''Idan kana so ka zama cikakke, ka tafi
ka sayar da mallakarka, ka kuma ba matalauta,
zaka sami dukiya a sama. Sa'annan ka zo ka biyo
ni.'' 22 Amma da saurayin nan ya ji abin da Yesu
ya fada, ya koma da bakin ciki, domin shi mai
arziki ne kwarai. 23 Yesu ya ce wa almajiransa,
''Hakika ina gaya maku, zai zama da wuya mai
arziki ya shiga mulkin sama. 24 Ina sake gaya
maku, zai fi wa rakumi sauki ya shiga ta kafar
allura, da mai arziki ya shiga mulkin Allah.'' 25
Da almajiran sun ji haka, suka yi mamaki kwarai
da gaske, suka ce, ''Wanene zai sami ceto?''
26 Yesu ya dube su, ya ce, ''A wurin mutane
wannan ba zai yiwu ba, amma a wurin Allah,
kome mai yiwuwa ne.'' 27 Sai Bitrus ya amsa
ya ce masa, ''Duba, mun bar kome da kome
mun bi ka. To me za mu samu?'' 28 Yesu ya ce
masu, ''Hakika ina gaya maku, ku da kuka bi ni,
a sabuwar haihuwa, lokacin da Dan Mutum ya
zauna a kursiyin daukakarsa, ku ma zaku zauna
a kursiyoyi goma sha biyu, kuna shari'anta
kabilu goma sha biyu na Isra'ila. 29 Duk wanda
ya bar gidaje, 'yan'uwa maza, 'yan'uwa mata,
mahaifi, mahaifiya, 'ya'ya, ko gonaki, saboda
sunana, zai sami ninkin su dari, ya kuma gaji
rai madawwami. (aiōnios g166) 30 Amma dayawa
dake farko yanzu, za su zama na karshe, dayawa
dake karshe kuma, su zama na farko.

20 Gama mulkin sama yana kama da wani
mai gona, wanda ya fita da asuba ya nemi
'yan kwadago da za su yi aiki a gonarsa. 2
Bayan sun shirya kudin da zai biya ma'aikata
kimanin dinari daya a kowanne yini, sai ya aike
su gonarsa suyi aiki. 3 Misalin sa'a ta uku sai ya
sake fita, sai ya ga wasu ma'aikata suna tsaye a
bakin kasuwa, babu aiki. 4 Sai ya ce masu, 'Kuzo
kuyi aiki a gonar, duk abinda ya wajaba, zan ba
ku,' Sai suka tafi su yi aikin. 5 Sai ya sake fita a
sa'a ta shida ya kuma sake fita a sa'a ta tara, ya
sake yin hakan din. 6 Ya kuma sake yin haka
a sa'a ta sha daya, da ya fita sai ya ga wasu a
tsaye da ba sa yin kome. Sai ya ce masu, 'Me
yasa kuke tsaye ba ku yin kome dukan yini?' 7
Sai suka ce masa, 'Ai babu wanda ya dauke mu
aiki, shi yasa.' Sai ya ce masu, 'ku ma, kuje cikin
gonar. 8 Da yamma ta yi, sai mai gonar ya ce wa
manajansa, 'Ka kira ma'aikatan nan ka biya su
hakkin su, amma ka fara da wadanda suka zo a
karshe, zuwa na farkon.' 9 Sa'adda wadanda
suka fara aiki da yamma suka zo, an biya su
daidai yadda ake biya a yini. 10 Da wadanda
suka fara aiki tun safe suka zo, suna tsammani
za a ba su fiye da wadanda sun zo daga baya,
amma aka ba kowannensu dinari daya. 11 Da
suka karbi hakkinsu, suka yi gunaguni game da
mai gonar. 12 Suka ce, 'Wadannan da suka zo a
karshe, sa'a guda ce kadai suka yi aiki, amma
ka ba su daidai da mu, mu da muka yi fama da
aiki cikin zafin rana.' 13 Amma mai gonar ya
amsa wa daya daga cikin su, ya ce, 'Aboki na,
ban yi maku laifi ba. Ai mun shirya zan biya
ku yadda ake biya a yini, ko ba haka ba? 14 Ku
karbi abin da ke na ku, ku tafi. Ganin dama ta
ne, in ba wadannan da suka zo a karshe daidai
da ku. 15 Ashe, ba daidai bane a gare ni, in yi
abin da na ga dama da mallaka ta? Ko kishi
ne kuke yi saboda kirki na?' 16 Haka yake, na
karshe za su zama na farko, na farko kuma su
zama na karshe.'' [An kira dayawa, amma kadan
ne zababbu]. 17 Da Yesu zai tafi Urushalima,
ya dauki sha-biyun nan a gefe, yayin da suke
tafiya, sai ya ce masu, 18 “Ku duba fa, zamu
tafi Urushalima, kuma za a bada Dan Mutum
ga manyan firistoci da marubuta. Za su kuma
yanke masa hukuncin kisa, 19 za su kuma bada
shi ga al'ummai don suyi masa ba'a, su bulale
shi, su kuma gicciye shi. Amma a rana ta uku,
za a tada shi.'' 20 Sai uwar 'ya'yan Zabadi ta
zo wurin Yesu tare da 'ya'yanta. Ta rusuna a
gabansa tana neman alfarma a wurinsa. 21
Yesu ya ce mata, Me kike so in yi maki?'' Sai ta

ce masa, ''Ina so ka ba 'ya'yana izinin zama a
mulkinka, daya a hannun damanka, daya kuma
a hannun hagunka. 22 Amma Yesu ya amsa, ya
ce, ''Baku san abin da kuke roko ba. Ko zaku iya
sha daga cikin kokon da zan sha bada dadewa
ba?'' Sai suka ce masa, ''Zamu iya.'' 23 Sai ya ce
masu, ''In dai kokon nan da zan sha ne, lallai
zaku sha. Amma, zama a hannun dama na da
kuma hannun hagu na, ba ni ne mai bayarwa
ba, amma na wadanda Uba na ya shirya domin
su ne.'' 24 Sa'anda sauran almajirai goma suka
ji haka, sun yi bacin rai da 'yan'uwan nan biyu.
25 Amma Yesu ya kira su wurin sa, ya ce, ''Kuna
sane da cewa, sarakunan al'ummai suna gwada
masu mulki, manyan-gari kuma na nuna masu
iko. 26 Ba zai kasance haka a tsakanin ku ba. A
maimakon haka, duk wanda ke da marmari ya
zama da girma a tsakanin ku, ya zama baran
ku. 27 Wanda kuma ke da marmari ya zama na
farko a cikin ku, ya zama baran ku. 28 Kamar
dai yadda Dan mutum bai zo don a bauta masa
ba, amma yayi bauta, ya kuma bada ransa fansa
domin mutane dayawa.'' 29 Da suka fita daga
Yariko, babban taro suka bi shi. 30 Suka kuma
ga makafi biyu zaune a bakin hanya. Da makafin
suka ji cewa Yesu ne ke wucewa, sai suka tada
murya suna cewa, ''Ya Ubangiji, Dan Dauda,
kayi mana jinkai.'' 31 Amma jama'ar suka tsauta
masu, suka ce suyi shiru. Duk da haka, makafin
suka kara tada murya fiye da na da, suka ce,
''Ya Ubangiji, Dan Dauda, kayi mana jinkai.'' 32
Sai Yesu ya tsaya cik, ya sa aka kira su, sai ya ce
masu, ''Me kuke so in yi maku?'' 33 Sai suka
ce masa, Ya Ubangiji, muna so mu sami ganin
gari.'' 34 Sai Yesu yayi juyayi a cikin sa, ya taba
idanunsu. Nan da nan, suka sami ganin gari,
suka kuma bi shi.

21 Yayinda Yesu da almajiransa suka kusato
Urushalima sai suka zo Betafaji wajen
dutsen zaitun, sai Yesu ya aiki almajiransa guda
biyu, 2 yace masu, “Ku shiga kauyen da yake
gaban ku zaku iske wata jaka da aholaki tara da
ita. Ku kwance su ku kawo mani su. 3 Idan wani
ya gaya maku wani abu game da haka, sai ku ce,
'Ubangiji ne yake bukatarsu,' mutumin kuwa
zai aiko ku da su nan da nan.” 4 Anyi wannan
kuwa domin a cika annabcin anabin. Yace, 5 “Ku
cewa diyar Sihiyona, duba, ga sarkinki na zuwa
wurin ki, mai tawali'u ne, kuma akan jaki wanda
aholaki ne.” 6 Sai almajiran suka tafi suka yi
kamar yadda Yesu ya umarce su. 7 Suka kawo
jakar da dan aholakin, suka sa tufafinsu akai,
Yesu kuwa ya zauna akan tufafin. 8 Yawancin
jama'a kuwa suka baza tufafinsu akan hanya,
wasu kuma suka yanko ganye daga bishiyoyi
suka shimfida su a hanya. 9 Taron jama'a da
suke gabansa da wadanda suke bayansa, suka ta
da murya suna cewa, “Hossana ga dan Dauda!
mai albarka ne shi wanda ke zuwa cikin sunan
Ubangiji. Hossana ga Ubangiji!” 10 Sa'adda Yesu
ya shiga Urushalima sai doki ya cika birnin
ana cewa, “Wanene wannan?” 11 Sai jama'a
suka amsa, “Wannan shine Yesu annabi, daga
Nazaret ta Galili.” 12 Sai Yesu ya shiga haikalin.
Ya kori duk wadanda ke saye da sayarwa a cikin
ikiilisiya. Ya birkice teburan masu canjin kudi
da kujerun masu sayar da tantabaru. 13 Ya ce
masu, “A rubuce yake, 'Za a kira gidana gidan
addu'a,' amma kun mayar dashi kogon 'yan
fashi.” 14 Sai makafi da guragu suka zo wurin sa
a haikalin, ya warkar da su. 15 Amma da manyan
firistoci da malaman attaura suka ga abubuwan
banmamaki da yayi, kuma sa'adda suka ji yara
suna tada murya a cikin haikalin suna cewa,
“Hossana ga dan Dauda,” sai suka ji haushi.
16 Suka ce masa, kana jin abinda wadannan
mutanen ke fadi?'' Yesu ya ce masu, “I! Amma
ba ku taba karantawa ba, 'daga bakin jarirai da
masu shan mama ka sa yabo'?” 17 Sai Yesu ya
bar su, ya fice daga birnin zuwa Betaniya ya
kwana a wurin. 18 Washegari da safe yayin da
yake komawa birnin, sai yaji yunwa. 19 Da ya ga
bishiyar baure a bakin hanya, sai yaje wurin
amma bai sami kome ba sai dai ganye. Sai ya ce
mata, “Kada ki kara yin 'ya'ya har abada.” Sai
nan take bishiyar bauren ta bushe. (aiōn g165) 20
Da almajiran suka ga haka, sai suka yi mamaki
suka ce, “Kaka bishiyar bauren ta bushe nan
da nan?” 21 Yesu ya amsa yace masu, “Hakika
ina ce maku, in dai kuna da bangaskiya ba ku
yi shakka ba, ba abinda aka yi wa bauren nan
kadai za kuyi ba har ma za ku cewa tsaunin
nan, “Ka ciru ka fada teku,' sai kuwa haka
ta kasance. 22 Kome kuka roka cikin addu'a,
in dai kun gaskanta, za ku samu.” 23 Sa'adda
Yesu ya shiga haikalin, sai manyan fristocin
da shugabannin jama'a suka zo suka same shi
yayin da yake koyarwa, suka ce, “Da wane iko
kake yin wadannan abubuwa?” 24 Yesu ya amsa
yace masu, “Ni ma zan yi maku tambaya daya.
In kun fada mani, ni ma zan fada maku ko

da wane iko nake yin wadannan abubuwa. 25
Daga ina baftismar Yahaya ta fito, daga sama
ko kuma daga mutune?" Sai suka yi shawara a
tsakanin su, suka ce, "In munce, 'daga sama,'
zai ce mana, 'don me bamu gaskanta dashi
ba?' 26 Amma in munce, ' daga mutune,' muna
tsoron jama'a, saboda sun san Yahaya annabi
ne." 27 Sai suka amsa ma Yesu suka ce, ''Bamu
sani ba." Shi ma yace masu, "Nima bazan gaya
maku ko da wane iko nake yin abubuwan nan
ba. 28 Amma me kuke tunani? Wani mutum
yana da 'ya'ya biyu. Ya je wurin na farkon yace,
'Da, je ka kayi aiki yau a cikin gona.' 29 Yaron
ya amsa yace, 'bazan yi ba,' amma daga baya
ya canza tunaninsa ya tafi. 30 Sai mutumin
ya je wurin da na biyun ya fada masa abu
guda. Wannan dan ya amsa ya ce, 'zanje, baba,'
amma bai je ba. 31 Wanene a cikin 'ya'ya biyun
nan yayi nufin ubansa?" Suka ce, "na farkon."
Yesu ya ce masu, "Hakika ina gaya maku, masu
karbar haraji da karuwai za su shiga mulkin
Allah kafin ku. 32 Gama Yahaya ya zo maku a
hanyar adalci, amma ba ku gaskata da shi ba, a
yayinda masu karbar haraji da karuwai suka
gaskata da shi. Ku kuwa, bayan kun ga abin
da ya faru, baku ma tuba daga baya ba don ku
gaskata da shi. 33 Ku saurari wani misalin. Anyi
wani mutum, mai gona. Yayi shuka a gonar, ya
shinge ta, ya gina ramin matse inabi a cikin
gonar, ya kuma gina wata hasumiyar tsaro, sai
ya bada hayar gonar ga wadansu manoma. Sai
ya tafi wata kasa. 34 Da kakar inabi ta yi, sai
ya aiki wadansu bayi su karbo masa amfanin
gonar. 35 Amma manoman suka kama bayin,
suka doddoki dayan, suka kashe dayan, suka
jejjefe dayan da duwatsu. 36 Sai mai gonar ya
sake aika wadansu bayinsa da suka fi na farko,
amma manoman suka yi masu kamar yadda
suka yi wa sauran. 37 Bayan wannnan, sai mai
gonar ya aika da dansa wurin su yana cewa, 'za
su yi wa dana biyayya.' 38 Amma da manoman
suka ga dan, sai suka ce a tsakanin su, 'wannan
shine magajin. Kuzo, mu kashe shi mu gaji
gonar.' 39 Sai suka dauke shi, suka jefar da shi
daga cikin gonar, suka kashe shi. 40 To idan me
gonar ya zo, me zai yiwa manoman? 41 Suka ce
masa, "Zai hallaka mugayen manoman nan ta
hanya mai tsanani, zai kuma bada gonar haya
ga wadansu manoman, mutanen da za su biya,
lokacin da inabin ya nuna." 42 Yesu yace masu,
"Baku taba karantawa a nassi ba,'' 'Dutsen da
magina suka ki ya zama dutse mafi amfani.
Wannan daga Ubangijine, kuma abin mamaki
ne a idanunmu?' 43 Saboda haka ina gaya maku,
za a karbe mulkin Allah daga wurin ku a ba
wata al'umma da zata bada amfaninsa. 44 Duk
wanda ya fadi akan dutsen nan zai ragargaje.
Amma duk wanda dutsen ya fadawa, zai nike."
45 Da manyan firistocin da farisawan suka ji
wannan misalin, sai suka gane da su yake. 46 Da
suka nemi kama shi, sai suka ji tsoron taron,
saboda mutanen sun dauke shi annabi.

22 Yesu ya sake yi masu magana da misalai,
yace, 2 "Mulkin sama yana kama da wani
sarki wanda ya shirya wa dansa liyafar aure. 3 Ya
aiki bayinsa su kira wadanda aka gayyata su zo
liyafar auren, amma suka ki zuwa. 4 Sai sarkin
ya sake aiken wasu bayin, yace, "Ku gaya wa
wadanda aka gayyata, "Duba, na shirya liyafata.
An yanka bajimaina da kosassun 'yanmarukana,
an gama shirya komai. Ku zo wurin bikin
auren." 5 Amma mutanen ba su dauki sakon
da mahimmanci ba kuma suka yi tafiyarsu.
Wani ga gonarsa, wani ga kasuwancinsa. 6
Sauran kuma suka kama bayin sarkin, suka
wulakanta su, suka kuma kashe su. 7 Amma
sarkin ya ji haushi. Ya aika sojojinsa, ku kashe
masu kisan kan nan, ku kuma kone birnin su. 8
Sai ya ce wa bayinsa, 'An gama shirya bikin,
amma wadanda aka gayyata ba su cancanta ba.
9 Saboda haka ku je bakin hanya ku gayyaci
iyakar yawan mutanen da za ku samu zuwa
bukin auren.' 10 Bayin suka tafi hanya suka
tattaro dukan mutanen da suka samu, da masu
kyau da marassa kyau. Zauren auren kuwa ya
cika makil da baki. 11 Amma da sarkin ya zo
don ya ga bakin, sai ya ga wani wanda bai sa
kayan aure ba. 12 Sai sarkin ya ce masa, 'Aboki,
ta yaya ka shigo nan ba tare da kayan aure
ba?' Mutumin kuwa ya rasa ta cewa. 13 Sai
sarkin ya ce wa bayinsa, 'Ku daure mutumin
nan hannu da kafa, ku jefa shi cikin duhun, inda
za ayi kuka da cizon hakora.' 14 Gama mutane
dayawa aka kira, amma kadan aka zaba."' 15 Sai
Farisawan suka tafi suka shirya makirci akan
yadda zasu kama shi ta maganarsa. 16 Suka
tura masa almajiransu, da Hirudiyawa. Suka ce
ma Yesu, "Mallam, mun san kai mai gaskiya
ne, kuma kana koyar da hanyar Ubangiji da
gaskiya. Ba ka damu da ra'ayin kowa ba, kuma
ba ka nuna bambanci a tsakanin mutane. 17 To

gaya mana, menene tunaninka? Ya halarta a
biya haraji ga Kaisar ko a'a?" 18 Amma Yesu ya
gane muguntarsu yace, "Don me kuke gwada ni,
ku munafukai? 19 Ku nuna mani sulen harajin."
Sai suka kawo masa sulen. 20 Yesu yace masu,
"Hoto da sunan wanene wadannan?" 21 Suka ce
masa, "Na Kaisar." Sai Yesu ya ce masu, "To ku
ba Kaisar abubuwan dake na Kaisar, Allah kuma
abubuwan dake na Allah." 22 Da suka ji haka,
suka yi mamaki. Sai suka bar shi suka tafi. 23
A ran nan sai wadansu Sadukiyawa, wadanda
suka ce ba tashin matattu, suka zo wurinsa.
Suka tambaye shi, 24 cewa, "Mallam, Musa yace,
'Idan mutum ya mutu, bashi da 'ya'ya, dole
dan'uwansa ya auri matarsa ya kuwa haifawa
dan'uwansa 'ya'ya. 25 Akwai wasu 'yan'uwa
bakwai. Na farkon yayi aure sai ya mutu. Da
shike bai bar 'ya'ya ba. Ya bar wa dan'uwansa
matarsa. 26 Sai dan'uwansa na biyu shi ma yayi
haka, haka kuma na ukun, har zuwa dan'uwan
na bakwai. 27 Bayan dukansu, sai matar ta
mutu. 28 To a tashin matattu, matar wa zata
zama a cikin su bakwai din? Don duk sun aure
ta." 29 Amma Yesu ya amsa yace masu, "Kun
bata, domin ba ku san litattafai ko ikon Allah
ba. 30 Domin a tashin matattu basu aure, ba
kuma a bada su aure. Maimaikon haka, suna
kama da mala'ikun sama. 31 Amma game da
tashin matattu, ba ku karanta abinda Allah ya
fada maku ba, cewa, 32 'Nine Allah na Ibrahim,
Allah na Ishaku, da Allah na Yakubu'? Allah
ba Allah na matattu bane, amma na rayayyu."
33 Da taron suka ji haka, sai suka yi mamakin
koyarwarsa. 34 Amma da Farisawan suka ji cewa
Yesu ya kure Sadukiyawa, sai suka tattara kansu.
35 Daya daga cikinsu, masanin shari'a, yayi masa
tambaya, yana gwada shi- 36 "Mallam, wace
doka ce mafi girma a cikin shari'a?" 37 Yesu
yace masa, "Ka kaunaci Ubangiji Allahnka da
dukkan zuciyarka, da dukkan ranka, da dukkan
hankalinka.' 38 Wannan itace babbar doka ta
farko. 39 Doka ta biyu kuma kamar ta take-
'Ka kaunaci makwabcinka kamar kanka.' 40
Akan wadannan dokoki ne dukkan shari'a da
annabawa suka rataya." 41 Yayin da Farisawa
suke tattare wuri daya, Yesu yayi masu tambaya.
42 Yace, "Me kuke tunani game da Almasihu?
Shi dan wanene?" Suka ce masa, "Dan Dauda
ne." 43 Yesu yace masu, "To ta yaya kuma
Dauda cikin Ruhu ya kira shi Ubangiji, yana
cewa, 44 "Ubangiji ya cewa wa Ubangijina,
zauna a hannun damana, har sai na mai da
makiyanka matakin sawayenka." 45 Idan Dauda
ya kira Almasihu 'Ubangiji,' ta yaya ya zama
dan Dauda?" 46 Ba wanda ya iya bashi amsa, ba
kuma wanda ya kara yi masa tambayoyi tun
daga wannan rana.

23 Sai Yesu yayi wa taron da alamajiransa
magana. 2 Ya ce, "Marubuta da Farisawa
suna zaune a mazaunin Musa. 3 Don haka, duk
abinda suka umarceku kuyi, kuyi wadannan
abubuwa ku kuma kiyaye su. Amma kada kuyi
koyi da ayyukansu, gama suna fadar abubuwa
amma kuma ba su aikata su. 4 I, sukan daura
kaya masu nauyi, masu wuyar dauka, daga
nan su dauka su jibga wa mutane a kafada.
Amma su kan su baza su mika danyatsa ba
su dauka. 5 Duk ayyukan su suna yi ne don
mutane su gani, suna dinka aljihunan nassinsu
da fadi, suna fadada iyakokin rigunansu. 6 Su
na son mafifitan wuraren zama a gidan biki, da
mafifitan wuraren zama a majami'u, 7 da kuma
gaisuwar musamman a wuraren kasuwanci, a
kuma rika ce da su 'mallam.' 8 Amma ba sai
an kira ku 'mallam, ba' domin malami daya
kuke da shi, ku duka kuwa 'yan'uwan juna ne. 9
Kada ku kira kowa 'Ubanku' a duniya, domin
Uba daya ne ku ke da shi, kuma yana sama. 10
Kada kuma a kira ku malamai, saboda malamin
ku daya ne, shi ne Almasihu. 11 Amma wanda
yake babba a cikin ku zaya zama bawanku. 12
Duk wanda ya daukaka kansa za a kaskantar
dashi. Duk wanda ya kaskantar da kansa kuma
za a daukaka shi. 13 Amma kaiton ku marubuta
da Farisawa, munafukai! Kun toshewa mutane
kofar mulkin sama. Baku shiga ba, kuma ba
ku bar wadanda suke so su sami shiga ba. 14
kaiton ku marubuta da Farisawa, domin kuna
hallaka gwauraya - 15 Kaiton ku marubuta
da Farisawa, munafukai! Kuna tafiya ketaren
tekuna da kasashe domin samun almajiri daya
tak, in kwa kun samu kukan mai da shi biyunku
danwuta. (Geenna g1067) 16 Kaiton ku, makafin
jagora, kuda kuke cewa, Kowa ya rantse da
Haikali, ba komai. Amma duk wanda ya rantse
da zinariyar Haikalin, rantsuwarsa ta daure
shi.' 17 Ku wawayen makafi! wanene yafi girma,
zinariyar ko kuwa Haikalin da yake tsarkake
zinariyar? 18 Kuma, 'Kowa ya rantse da bagadi,
ba komai bane. Amma duk wanda ya rantse da
baikon da aka dora a kai, sai rantsuwarsa ta

kama shi.' 19 Ku makafi! Wanene yafi girma,
baikon ko kuwa bagadin da yake kebe baikon ga
Allah? 20 Saboda haka, duk wanda ya rantse
da bagadi, ya rantse da shi da duk abinda ke
kansa. 21 Kuma duk wanda ya rantse da Haikali
ya rantse dashi da kuma wanda yake cikin
sa. 22 Kuma duk wanda ya rantse da sama,
ya rantse da kursiyin Allah da kuma wanda
yake zaune akai. 23 Kaiton ku Farisawa da
marubuta, munafukai! Kukan fitar da zakkar
doddoya, da karkashi, da lamsur, amma kun
yar da al'amuran attaura mafi nauyi-, wato,
hukunci, da jinkai da bangaskiya. Wadannan
ne ya kamata kuyi, ba tare da kunyi watsi da
sauran ba. 24 Makafin jagora, ku kan burtsar da
kwaro dan mitsil, amma kukan hadiye rakumi!
25 Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai!
kuna wanke bayan moda da kwano, amma aciki
cike suke da zalunci da keta. 26 Kai makahon
Bafarise! Sai ka fara tsarkake cikin modar da
kwanon domin bayansu ma su tsarkaka. 27
Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai!
Kamar kaburburan da aka shafa wa farar kasa
kuke, masu kyaun gani daga waje, daga ciki
kuwa sai kasusuwan matattu da kazanta iri iri.
28 Haka nan kuke a idanun mutane ku adalai ne,
amma a ciki sai munafunci da mugun aiki. 29
Kaiton ku marubuta da Farisawa, munafukai!
Ku kan gina kaburburan annabawa, kuna kuma
kawata kaburburan adalai. 30 Kuna cewa, 'Da
muna nan a zamanin Ubanninmu, da bamu basu
goyon baya ba wajen zubar da jinin annabawa.'
31 Domin haka kun shaida kanku ku ne 'ya'yan
masu kisan annabawa. 32 Sai kuma kuka cika
ma'aunin ubanninku! 33 macizai, Ku 'ya'yan
ganshekai, Yaya zaku tsere wa hukuncin Gidan
wuta? (Geenna g1067) 34 Saboda haka, duba, ina
aiko maku da annabawa, da masu hikima da
marubuta. Za ku kashe wadansun su kuma ku
gicciye su. Zaku yiwa wasu bulala a majami'un
ku, kuna bin su gari gari. 35 Sakamakon hakan
alhakin jinin dukkan adalai da aka zubar a
duniya ya komo a kan ku, tun daga jinin Habila
adali har ya zuwa na Zakariya dan Barakiya,
wanda kuka kashe a tsakanin Haikali da bagadi.
36 Hakika, Ina gaya maku, duk wannan zai auko
wa mutanen wannan zamani. 37 Urushalima,
Urushalima, keda kika kashe annabawa kika
kuma jejjefi wadanda aka turo maki da duwatsu!
Sau nawa ne naso in tattaro ki kamar yadda kaza
take tattara 'yan tsakinta cikin fukafukanta,
amma kin ki. 38 Ga shi an bar maku gidan ku a
yashe! 39 Ina dai gaya maku, ba za ku kara gani
na ba, sai ran da kuka ce, 'Albarka ta tabbata ga
mai zuwa cikin sunan Ubangiji.'"'

24 Yesu ya fita daga cikin haikalin ya kama
hanyar sa. Almajiran sa suka zo suna nuna
masa ginin haikali. 2 Amma ya amsa masu yace,
"kun ga dukkan wadannan abubuwan? Ina gaya
maku gaskiya, ba ko dutse daya da za'a bari akan
dan'uwansa wanda ba za'a rushe shi ba." 3 Yayin
da ya zauna a kan dutsen zaitun, almajiran sa
suka zo wurin sa a boye suka ce, "me zai zama
alamar zuwanka da kuma na karshen duniya?"
(aiōn g165) 4 Yesu ya amsa yace dasu, "Ku kula
kada wani yasa ku kauce." 5 Gama da yawa za
su zo da sunana. Za su ce, "ni ne almasihu,"
kuma za su sa da yawa su kauce. 6 Za ku ji
labarin yake-yake da kuma shelar yake-yake.
Ku kula kar ku tsorata, domin dole abubuwan
nan su faru; amma karshen dai tukunna. 7
Gama al'umma zata tayarwa al'umma, kuma
mulki zai tayarwa mulki. Za'a yi yunwa da
girgizar kasa a wurare dabam dabam. 8 Amma
dukkan wadannan farkon ciwon haihuwa ne
kawai. 9 Bayan haka za'a bada ku ga tsanani a
kuma kashe ku. Dukkan al'ummai za su tsane
ku saboda sunana. 10 Daga nan da yawa za su
yi tuntube, kuma su ci amanar juna, su kuma
tsani juna. 11 Annabawan karya da yawa za su
taso kuma susa da yawa su kauce. 12 Domin
mugunta zata ribambanya, kaunar masu yawa
zata yi sanyi. 13 Amma duk wanda ya jure har
karshe, zai sami ceto. 14 Za'a yi wa'azin wannan
bisharar mulkin a dukkan duniya don ya zama
shaida akan dukkan al'ummai. Daganan karshen
zai zo. 15 Don haka, idan kun ga abin kyama mai
lalatarwa, wanda Annabi Daniyel ya yi maganar
sa, Ya tsaya a wuri mai tsarki (bari mai karatu
ya fahimta), 16 bari wadanda ke yahudiya su
gudu zuwa kan duwatsu, 17 Bari wanda yake
kan bene kada ya sauko don daukar wani abu a
cikin gidansa, 18 kuma wanda yake gona kar
ya dawo gida domin daukar babbar rigarsa. 19
Amma kaito ga wadanda suke dauke da yaro,
ko masu shayarwa a wannan kwanakin! 20
Ku yi addu'a kada gudun ku ya zama lokacin
hunturu, ko ranan asabaci. 21 Domin za'ayi
tsanani mai girma, wanda ba'a taba yin irin
shi ba, tun farkon duniya har ya zuwa yau,
a'a ba za ayi irin shi ba kuma. 22 In ba don

an rage kwanakin ba, da ba mahalukin da zai
tsira. Amma albarkacin zababbun, za a rage
kwanakin. 23 Sa'annan idan wani yace maku,
duba, “ga Almasihu a nan!” ko, “ga Almasihu
a can!” kar ku gaskata. 24 Gama annabawan
karya da almasihan karya za su zo suna nuna
alamu da al'ajibai, don su yaudari masu yawa
zuwa ga bata, in ya yiwuma har da zababbun.
25 Kun gani, na gaya maku kafin lokacin ya zo.
26 Saboda haka, idan suka ce maku, “ga shi a
jeji,” kar ku je jejin. Ko, “ga shi a can cikin
kuryar daki,” kar ku gaskata. 27 Yadda walkiya
ke haskakawa daga gabas zuwa yamma, haka
nan zuwan Dan mutum zai zama. 28 Duk inda
mushe yake, nan ungulai suke taruwa. 29 Amma
nan da nan bayan kwanakin tsananin nan, rana
za ta duhunta, wata kuma ba zai ba da haskensa
ba, taurari kuma za su fado daga sama, ikokin
sammai za su girgiza. 30 Sa'annan alamar Dan
Mutum za ta bayyana a sararin sama, kuma
dukkan kabilun duniya za su yi bakin ciki. Za su
ga Dan Mutun na zuwa a gajimarai da iko da
daukaka mai girma. 31 Zai aiki mala'ikunsa, da
karar kaho mai karfi, kuma za su tattara dukkan
zababbu daga dukkan kusurwoyi hudu, daga
karshen sararin sama har zuwa wani karshen.
32 Kuyi koyi da itacen baure. Da zaran reshen
sa ya yi toho ya fara bada ganye, za ku sani
bazara ta kusa. 33 Haka kuma, idan kun ga
dukkan wadannan abubuwa, ya kamata ku sani,
Ya yi kusa, ya na bakin kofa. 34 Ina gaya maku
gaskiya, wannan zamanin ba zai wuce ba, sai
dukkan wadannan abubuwan sun faru. 35 Sama
da kasa za su shude, amma kalmomina ba za
su shude ba. 36 Amma game da ranan nan ko
sa'a ba wanda ya sani, ko mala'ikun sama, ko
Dan, sai Uban kadai. 37 Kamar yadda kwanakin
Nuhu suke, haka zai zama game da zuwan Dan
Mutum. 38 A wadannan kwankin kafin zuwan
ruwan tsufana suna ci suna sha, suna aure suna
aurarwa har ranar da Nuhu ya shiga jirgin, 39
ba su san kome ba har ruwan ya zo ya cinye
su haka ma zuwan Dan Mutun zai zama. 40
Sa'annan mutane biyu zasu kasance a gona za a
dauke daya, a bar daya a baya. 41 Mata biyu na
nika a manika za a dauke daya, za a bar dayar.
42 Don haka sai ku yi zaman tsaro, domin baku
san ranar da Ubangijinku zai zo ba. 43 Amma
ku san wannan, idan maigida ya san lokacin
da barawo zai zo, zai zauna a shirye ba zai bar
gidan sa har a balle a shiga ba. 44 Don haka
sai ku shirya, domin Dan Mutum zai zo a sa'ar
da ba ku yi zato ba. 45 To wanene amintaccen
bawannan mai hikima, wanda maigidan sa ya sa
ya kula mar da gida, domin ya ba su abinci a kan
lokaci? 46 Mai albarka ne bawan, da mai gidan
zai same shi a kan aikin sa a lokacin da ya dawo.
47 Ina gaya maku gaskiya mai gidan zai dora
shi a kan dukkan a binda yake da shi. 48 Amma
idan mugun bawa ya ce a zuciyarsa, “maigida
na ya yi jinkiri,” 49 sai ya fara dukan sauran
barorin, ya yi ta ci da sha tare da mashaya, 50
uban gidan bawan zai dawo a ranar da bawan
bai zata ba, a lokacin da bai sani ba. 51 Uban
gidansa zai datsa shi biyu, karshen sa zai zama
daidai da na munafukai, za a sashi inda a ke
kuka da cizon hakora.

25 Sa'annan mulkin sama zai zama kamar
budurwai goma da suka dauki fitilunsu
domin su taryi ango. 2 Biyar daga cikin su
masu hikima ne biyar kuma wawaye. 3 Sa'adda
wawayen budurwai suka dauki fitilunsu, ba su
dauki karin mai ba. 4 Amma budurwai masu
hikimar suka dauki gorar mai tare da fitilunsu.
5 To da angon ya makara, dukkan su sai suka
fara gyangyadi sai barci ya dauke su. 6 Amma
da tsakkar dare sai aka yi shela, 'Ga ango ya iso!
Ku fito taryensa. 7 Sai dukka budurwan nan
suka tashi suka gyaggyara fitilunsu. 8 Wawayen
su ka ce da masu hikimar, 'Ku sammana kadan
daga manku gama fitilunmu su na mutuwa.'
9 “Amma masu hikimar suka ce 'Tun da man
ba zai ishe mu tare da ku ba, sai ku je gun
ma su sayarwa ku sayo wa kanku. 10 Sa'adda
suka tafi sayan man, sai angon ya shigo, kuma
wadanda suke a shirye su ka shiga tare da shi
bukin auren, sai aka rufe kofar. 11 Bayan dan
lokaci kadan sauran budurwan suka dawo suna
cewa, 'Mai gida, mai gida, bude mana kofar.'
12 Amma ya amsa ya ce, 'A gaskiya ina gaya
maku, ni ban san ku ba.' 13 Don haka sai ku
lura, don baku san rana ko sa'a ba. 14 Domin
yana kama da wani mutum da zai tafi wata
kasa. Ya kira barorinsa ya ba su dukiyar sa.
15 Ga wani ya ba shi talanti biyar, ga wani ya
ba shi biyu, ga wani kuma ya ba shi talanti
daya. kowa an bashi gwargwadon iyawarsa, sai
wannan mutum ya yi tafiyar sa 16 nan da nan
sai wanda ya karbi talanti biyar ya sa nasa a
jari, ya sami ribar wasu talanti biyar. 17 Haka
ma wanda ya karbi talanti biyu ya sami ribar

wasu biyu. 18 Amma bawan da ya karbi talanti
dayan ya yi tafiyar sa, ya haka rami, ya binne
kudin mai gidansa. 19 To bayan tsawon lokaci
sai ubangidan barorin nan ya dawo, domin
yayi lissafin kudinsu. 20 Bawan da ya karbi
talanti biyar, ya kawo nasa da ribar wasu biyar.
Yace, 'Maigida, ka bani talanti biyar, gashi na
samo ribar karin talanti biyar.' 21 Maigidansa
yace masa, 'Madalla, bawa na gari mai aminci!
Ka yi aminci akan abu kadan. Zan sa ka akan
abubuwa masu yawa. Ka shiga cikin farincikin
maigidanka.' 22 Bawan da ya karbi talanti biyun,
ya zo yace, 'Maigida, ka ba ni talanti biyu.
Gashi kuwa na sami karin ribar wasu biyun.' 23
Ubangidansa yace masa, 'Madalla, kai bawa na
gari mai aminci! Ka yi aminci akan abubuwa
kadan. Zan saka akan abubuwa masu yawa. Ka
shiga cikin farincikin maigidanka.' 24 Sai bawan
da ya karbi talanti daya ya zo yace, 'Maigida, na
san kai mai tsanani ne. Kana girbi inda baka
yi shuka ba, kuma kana tattarawa inda ba ka
watsa ba. 25 Na ji tsoro, don haka sai na je na
boye talantinka a rami. Duba, ga abinda yake
naka.' 26 Amma ubangidansa ya amsa yace,
kai mugu malalacin bawa, ka san cewa ni mai
girbi ne inda ban shuka ba kuma ina tattarawa
inda ban zuba ba. 27 To da ba sai ka kai kudina
a banki ba, da bayan na dawo da sai in karbi
abina da riba. 28 Saboda haka ku kwace talantin
daga gare shi ku baiwa mai talanti goman nan.
29 Gama ga wanda yake da shi za'a kara masa
har ma a yalwace za'a kara bashi. Amma ga
wanda bashi da komai abinda ke nasa ma za'a
kwace. 30 Ku jefa wannan mugun bawan marar
amfani, cikin duhu mai zurfi, inda ake kuka
da cizon hakora.' 31 Sa'adda Dan mutum zai
zo cikin daukakarsa da dukan Mala'iku tare da
shi, sa'annan zai zauna kursiyinsa na daukaka.
32 A gabansa za'a tattara dukkan al'ummai,
zai rarraba mutanen daya'daya, kamar yadda
makiyayi yake rarraba tumaki daga awaki. 33 Zai
sa tumakin a hannunsa na dama, amma awakin
a hannunsa na hagu. 34 Sa'annan sarkin zai ce
wa na hannun damarsa, 'Ku zo ku da Ubana ya
albarkata, ku gaji mulkin da aka shirya maku
kafin a kafa duniya. 35 Gama na ji yunwa kuka
bani abinci; Na ji kishi kuka bani ruwa; Na yi
bakunci kun bani masauki; 36 Na yi huntanci
kuka tufasar dani; Na yi ciwo kuka kula dani;
Ina kurkuku kuka ziyarceni.' 37 Sa'annan masu
adalcin za su amsa su ce, 'Ubangiji, yaushe muka
ganka kana jin yunwa muka baka abinci? Ko
kana jin kishi muka baka ruwan sha? 38 Kuma
yaushe muka ganka kana bakunci har muka
baka masauki? Ko kuma kana huntanci da muka
tufatar da kai? 39 Yaushe kuma muka ganka
kana ciwo ko a kurkuku har muka ziyarce ka?'
40 Sa'annan Sarkin zai amsa masu yace, 'Hakika
Ina gaya maku, duk abinda kuka yi wa daya
mafi kakanta daga cikin 'yan'uwana a nan ni
kuka yi wa.' 41 Sa'annan zai cewa wadanda suke
hannunsa na hagu, 'Ku rabu da ni, ku la'anannu,
ku tafi cikin wutar jahannama da aka shirya wa
Shaidan da aljannunsa, (aiōnios g166, questioned) 42
domin ina jin yunwa baku bani abinci ba; ina
jin kishi ba ku bani ruwa ba; 43 Ina bakunci
amma baku bani masauki ba; ina huntanci, baku
tufasar da ni ba; ina ciwo kuma ina kurkuku,
baku kula da ni ba.' 44 Sa'annan suma zasu
amsa su ce, 'Ubangiji, yaushe muka ganka kana
jin yunwa, ko kishin ruwa, ko kana bakunci, ko
kana huntanci, ko ciwo, kuma a kurkuku, da
bamu yi maka hidima ba?' 45 Sa'annan zai amsa
ya ce masu, 'Ina gaya maku hakika abin da baku
iya yiwa mafi karanta daga cikin wadannan ba,
ba ku yi mani ba.' 46 Wadannan kuwa zasu tafi
cikin madawwamiyar azaba amma adalai zuwa
rai madawwami." (aiōnios g166)

26 Yayin da Yesu ya gama fadi masu wadannan
maganganu, sai ya cewa almajiransa, 2
"Kun sani sauran kwana biyu idin ketarewa ya
zo, kuma za'a bada Dan mutum domin a gicciye
shi. 3 Sa'annan manyan firistoci da dattawan
jama'a suka taru a fadar babban firist, mai suna
Kayafa. 4 Suka shirya yadda zasu kama Yesu a
boye su kuma kashe shi. 5 Amma suna cewa,
"Ba a lokacin idin ba, domin kada tarzoma ta
tashi daga cikin mutane." 6 Sa'adda Yesu yake
Baita'anya a gidan Saminu Kuturu, 7 daidai
lokacin da ya zauna a gefen teburin cin abinci,
sai wata mata ta shigo da kwalbar mai, mai
tsada, ta zuba wa Yesu a kansa. 8 Amma da
almajiransa suka ga haka, sai suka ji haushi
suka ce, "Ina dalilin yin irin wannan asara?
9 Ai da an sayar da wannan mai da kudi mai
yawa a rabawa talakawa." 10 Amma da yake
Yesu ya san tunaninsu, sai yace masu, "Don
me kuke damun matar nan? Ta yi abu mai
kyau domina. 11 Kuna da talakawa tare da ku
koyaushe, amma ni ba zan kasance da ku ba
koyaushe. 12 Don a sa'adda ta zuba man nan a

jikina, ta yi haka ne don jana'iza ta. 13 Hakika
Ina gaya maku, duk inda za ayi wannan bishara
a dukan duniya, abin da matar nan tayi za'a
rika ambatar da shi don tunawa da ita." 14 Sai
daya daga cikin sha biyun, mai suna Yahuza
Iskariyoti, ya tafi wurin manyan firistocin, 15
yace, ''Me kuke da niyyar bani idan na mika
maku shi?" Suka auna masa azurfa talatin. 16
Daga wannan lokacin yayi ta neman zarafi da
zai bada shi a wurinsu. 17 To a rana ta fari na
idin ketarewa almajiran suka zo wurin Yesu
suka ce, ''Ina kake so mu shirya maka da zaka
ci abincin idin ketarewa?" 18 Yace, "Ku shiga
cikin birnin zaku sami wani mutum sai kuce
masa, 'Mallam yace, "lokaci na ya kusa. Zan ci
idin ketarewa a gidanka, da almajiraina."'" 19
Almajiran suka yi kamar yadda Yesu ya umarce
su, suka shirya abincin idin ketarewar. 20 Da
yamma ta yi, sai ya zauna domin ya ci tare da
almajiransa goma sha biyu. 21 Sa'adda suke ci,
yace, "Hakika ina gaya maku, daya daga cikin
ku zai bada ni." 22 Suka yi bakin ciki, suka fara
tambayarsa daya bayan daya, ''Na tabbata ba ni
bane ko, Ubangiji?" 23 Sai ya amsa, "Wanda ke
sa hannu tare da ni cikin kwano daya shi ne zai
bada ni. 24 Dan mutum zai tafi, kamar yadda
aka rubuta akan sa. Amma kaiton mutumin da
ta wurin sa za'a bada Dan mutum! Gwamma da
ba'a haifi mutumin nan ba." 25 Yahuza da zai
bada shi yace, "Mallam ko ni ne?" Yace masa,
"Ka fada da kanka." 26 Yayin da suke ci, sai Yesu
ya dauki gurasa, ya sa albarka, ya karya. Ya ba
almajiran yace, "Ku karba, ku ci, wannan jiki
nane." 27 Sai ya dauki kokon yayi godiya, Ya ba
su yace, "Ku sha, dukanku. 28 "Gama wannan
jinina ne na alkawari wanda aka zubar domin
gafarar zunuban mutane da yawa. 29 Amma ina
gaya maku, ba zan kara shan ruwan inabin nan
ba, sai ranar da zan sha shi sabo tare da ku a
cikin mulkin Ubana." 30 Da suka raira waka,
sai suka ka tafi dutsen zaitun. 31 Sai Yesu yace
masu, "Dukan ku zaku yi tuntube a wannan
dare sabili da ni, gama a rubuce yake, ''Zan bugi
makiyayin, garken tumakin kuma za su watse.'
32 Amma bayan an tashe ni, zan riga ku zuwa
Galili." 33 Amma Bitrus yace masa, "Ko dama
duka zasu fadi sabili da kai, ni kam bazan fadi
ba." 34 Yesu yace masa, ''Hakika ina gaya maka,
a wannan daren kafin carar zakara, za ka yi
musun sani na sau uku." 35 Bitrus yace masa,
koda zan mutu tare da kai, bazan yi musunka
ba." Sai sauran almajiran suma suka fadi haka.
36 Sa'anna Yesu ya tafi tare da su, wurin da ake
kira Getsaimani sai yace wa almajiransa, ''Ku
zauna a nan ni kuma zan je gaba in yi addu'a."
37 Ya dauki Bitrus da kuma 'ya'ya biyu na Zabadi
tare da shi, sai ya fara damuwa da juyayi. 38 Sai
yace masu, "Raina na cikin damuwa sosai har
ga mutuwa. Ku kasance anan kuna tsaro tare da
ni." 39 Ya dan taka zuwa gaba kadan, sai ya fadi
a fuskarsa, yayi addu'a. Yace, "Ya Ubana, in zai
yiwu, bari kokon nan ya wuce ni. Duk da haka,
ba nufina za'a bi ba, amma naka nufin." 40 Ya
koma wurin almajiran ya same su suna barci,
sai ya cewa Bitrus, "Kai, ba zaku yi tsaro tare da
ni ba koda sa'a daya? 41 Ku yi tsaro kuma, kuyi
addu'a domin kada ku fada cikin jaraba. Ruhu
dai ya yarda amma, jiki ba karfi." 42 Sai ya koma
karo na biyu yayi addu'a, Yace, "Ya Ubana, in
wannan kokon ba zai wuce ba sai na sha shi,
bari nufinka ya kasance." 43 Ya sake dawowa,
ya same su suna barci, domin idanunsu sun yi
nauyi. 44 Sai ya sake barinsu ya tafi. Ya koma
karo na uku yana addu'a yana fadin kalmomi iri
daya. 45 Sai Yesu ya koma wurin almajiran yace
masu, "Har yanzu barci kuke kuna hutawa?
Duba, lokaci ya kusato, kuma an bada Dan
mutum ga hannun masu zunubi. 46 Ku tashi
mu tafi. Duba, wanda zai badani ya kusato." 47
Sa'adda yana cikin magana Yahuza, daya daga
cikin sha biyun, ya zo. Babban taro ya zo tare
da shi daga wurin manyan firistoci da dattawan
jama'a. Suna rike da takubba da kulake. 48 To
mutumin da zai bada Yesu ya rigaya ya basu
alama, cewa, ''Duk wanda na sumbata, shine.
Ku kama shi.'' 49 Nan da nan ya kaiga Yesu
ya ce, "Gaisuwa, Mallam!" sai ya sumbace shi.
50 Yesu kuwa yace masa, "Aboki, kayi abin da
ya kawo ka." Sai suka iso suka sa hannuwansu
kan Yesu suka kama shi. 51 Nan take, daya
daga cikin wadanda suke tare da Yesu ya mika
hannunsa, ya zare takobinsa, ya sare wa bawan
babban firist din kunne. 52 Sai Yesu yace, masa,
"Ka maida takobinka cikin kubensa, domin duk
wadanda suka dauki takobi su ma ta wurin
takobi za su hallaka. 53 Ko kana tunanin ba zan
iya kiran Ubana ba, ya kuma aiko da rundunar
Mala'iku fiye da goma sha biyu? 54 Amma to
tayaya za'a cika nassi, cewa dole wannan ya
faru?'' 55 A wannan lokacin Yesu yace wa taron,
"Kun zo da takubba da kulake ku kama ni kamar
dan fashi? Ina zaune kowace rana a haikali ina

koyarwa, amma baku kama ni ba. 56 Amma duk
wannan ya faru ne don a cika abinda annabawa
suka rubuta.” Bayan haka sai dukkan almajiran
suka bar shi suka gudu. 57 Wadanda suka kama
Yesu, suka kai shi wurin Kayafa babban firist,
inda marubuta da duttawan jama'a suka taru.
58 Amma Bitrus ya bi shi daga nesa, har zuwa
farfajiyar babban firist din. Ya shiga ya zauna
da masu tsaro domin ya ga abinda zai faru. 59
A wannan lokaci manyan firistoci da duk 'yan
majalisar suka fara neman shaidar karya akan
Yesu, domin su samu su kashe shi. 60 Amma ba
su samu ko daya ba, ko dayake an samu shaidun
karya dayawa da suka gabata. Amma daga baya
sai wasu su biyu suka fito 61 sukace ''Wannan
mutum yace zan iya rushe haikalin Allah, in
kuma gina shi cikin kwana uku.''' 62 Babban
Firist din ya tashi tsaye yace masa, “Ba zaka ce
komai ba? Wace irin shaida ce ake yi akanka?”
63 Amma Yesu yayi shiru. Babban Firist ya ce,
“Na umarce ka da sunan Allah mai rai, ka gaya
mana ko kai Almasihu ne, Dan Allah.'' 64 Yesu
ya amsa masa, “Ka fada da bakin ka. Amma ina
gaya maka, daga yanzu zaka ga Dan mutun na
zaune a hannun dama na iko, ya na zuwa akan
gizagizai na sama.” 65 Sai babban firist din ya
yayyaga rigarsa, yana cewa, “Yayi sabo! don me
ku ke neman wata shaida kuma? Duba, yanzu
kun ji sabon. 66 Menene tunaninku?” Suka amsa
sukace, “Ya cancanci mutuwa.” 67 Sai suka tofa
masa yawu a fuska, suka kuma yi masa duka,
suka kuma mammare shi da tafin hannuwansu,
68 sukace, ''Ka yi mana anabci, kai Almasihu.
Wanene wanda ya dokeka. 69 To Bitrus kuwa
na zaune a farfajiyar, sai wata yarinya baiwa
ta zo wurinsa tana cewa, “Kaima kana tare da
Yesu na Galili.” 70 Amma ya yi musun haka a
gaban su duka, yace, “Ban ma san abinda kike
magana akai ba.” 71 Da ya fita zuwa bakin kofa,
nan ma wata yarinyar baiwa ta gan shi tace wa
wadanda suke wurin, “Wannan mutumin ma
yana tare da Yesu Banazare.” 72 Sai yayi musun
haka kuma, har da rantsuwa, yace, “Ban san
mutumin nan ba.” 73 Bayan dan lokaci kadan
wadanda suke a tsaye suka zo wurin Bitrus
suka ce masa, “Hakika kai daya daga cikin su
ne, gama harshen ka ya tonaka.” 74 Sai ya fara
rantsuwa irin ta la'ana, yana cewa, ''Ban san
wannan mutumin ba,” nan da nan zakara yayi
cara. 75 Bitrus ya tuna da maganar da Yesu ya
fada, “Kafin carar zakara zaka yi musun sani na
sau uku.” Sai ya fita waje yayi kuka mai zafi.''

27 Da gari ya waye, duk manyan firistoci da
dattawan jama'a suka shirya yadda zasu
kulla makirci domin su kashe shi. 2 Suka daure
shi, suka mika shi ga gwamna Bilatus. 3 Sa'adda
Yahuza, wanda ya bashe shi, ya ga an zartarwa
Yesu hukuncin kisa, ya nemi tuba ya kuma
mayar da azurfar talatin ga manyan firistocin
da dattawan, 4 yace, “Na yi zunubi ta wurin
cin amanar mara laifi.” Amma sukace, “Ina
ruwan mu? Ka ji da shi da kanka?” 5 Sai ya jefar
da kwandalolin azurfar a kasa cikin haikalin
ya kuma bar su, ya tafi ya rataye kansa. 6
Sai babban firist ya dauki kwandalolin azurfar
ya ce, “Ba daidai bane bisa ga shari'a musa
wannan cikin ma'aji, saboda kudin jini ne.”
7 Sai suka tattauna al'amarin a tsakanin su,
kudin kuma suka sayi filin maginin tukwane
domin makabatar baki. 8 Dalilin wannan ne
ake kiran wurin, “Filin jini” har yau. 9 Sai
abin da aka fada ta bakin annabi Irmiya ya
cika, cewa, “Suka dauki tsabar azurfa talatin na
farashin da mutanen Isra'ila suka sa a kansa,
10 suka bayar domin sayen filin mai tukwane,
kamar yadda Ubangiji ya umarce ni.” 11 Sai
Yesu ya tsaya a gaban gwamna, gwamna ya
kuma tambaye shi, “Kai sarkin Yahudawa ne?”
Yesu ya amsa, “Haka ka fada.” 12 Amma da
manyan firistocin da dattawan suka zarge shi,
bai ce komai ba. 13 Sai Bilatus yace masa, “Baka
ji dukan zarge-zargen da ake yi maka ba?”
14 Amma bai ce masa ko kalma guda ba, sai
gwamna yayi matukar mamaki. 15 To lokacin
bikin idi, al'adar gwamna ne ya saki mutum
guda wanda jama'a suka zaba. 16 A wannan
lokacin suna da wani sanannen dan kurkuku
mai suna Barabbas. 17 To da suka tattaru, sai
Bilatus yace masu, “Wa kuke so a sakar maku?
Barabbas, ko Yesu wanda ake kira Almasihu?”
18 Saboda ya san sun kawo shi ne domin kishi.
19 Da yake zaune a kujerar shari'a, matarsa ta
aika masa cewa, “Ka fita sha'anin mutumin nan
marar laifi. Saboda na sha wahala sosai a yau
cikin mafarki saboda shi.” 20 A lokacin nan
manyan firistoci da dattawa suka rinjayi ra'ayin
jama'a suce a sakar masu da Barabbas, a kashe
Yesu. 21 Sai gwamna ya tambayesu, “Wa kuke so
a sakar maku?” Sukace, “Barabbas.” 22 Bilatus
yace masu, “Me zan yi da Yesu wanda ake kira

Almasihu?” Sai duka suka amsa, “A gicciye shi.”
23 Sai yace, “Don me, wane laifi ya aikata?”
Amma suka amsa da babbar murya, “A gicciye
shi” 24 Amma da Bilatus ya ga ba zai iya komai
ba don hargitsi zai iya barkewa, ya dauki ruwa
ya wanke hannuwansa a gaban jama'a, yace,
“Ba ni da laifi ga jinin mutumin nan marar laifi.
Ku yi abin da kuka ga dama.” 25 Duka mutanen
sukace, “Bari jininsa ya kasance a kan mu da
'ya'yan mu.” 26 Sai ya sakar masu da Barabbas
amma yayi wa Yesu bulala ya mika shi garesu
domin su gicciye shi. 27 Sai sojojin gwamna
suka dauki Yesu zuwa farfajiya suka kuma tara
dukan rundunar sojoji. 28 Suka yi masa tumbur
sa'annan suka sa masa jar alkyabba. 29 Sai
suka yi masa rawanin kaya suka sa a kansa,
suka kuma bashi sanda a hannunsa na dama.
Suka rusuna a gabansa suna masa ba'a, suna
cewa, “Ranka ya dade, Sarkin Yahudawa!” 30
Suka kuma tofa masa yawu, suka kwace sandar
suka buga masa a ka. 31 Bayan sun gama masa
ba'a, suka cire masa alkyabbar suka sa masa
kayansa, suka jagorance shi zuwa wurin da za
a gicciye shi. 32 Da suka fito waje, sai suka
iske wani Bakurame mai suna Saminu, wanda
suka tilasta ya tafi tare dasu domin ya dauki
gicciyen. 33 Suka iso wani wuri da ake kira
Golgotta, wanda ke nufin,”Wurin kwalluwa.”
34 Suka bashi ruwan inabi da aka gauraya da
wani abu mai daci. Amma da ya 'dan-'dana
shi sai ya ki sha. 35 Bayan da suka gicciye shi,
suka kada kuri'a a kan rigarsa. 36 Suka kuma
zauna suna kallonsa. 37 A sama da kansa suka sa
abinda ake tuhumarsa da ita a rubuce, “Wannan
shine sarkin Yahudawa.” 38 An gicciye shi da
'yanfashi guda biyu, daya ta damansa dayan
kuma ta hagunsa. 39 Wadanda suke wucewa
suna zaginsa, suna girgiza kai, 40 suna kuma
cewa, “Kai da kace zaka rushe haikali ka kuma
gina shi a kwana uku, ka ceci kanka mana! In
dai kai Dan Allah ne, ka sauko daga gicciyen!”
41 Ta haka ma manyan firistocin suka rika yi
masa ba'a, tare da marubuta da shugabannin,
suna cewa, 42 “Ya ceci wasu amma ya kasa
ceton kansa. Shi ne sarkin Isra'ila. Ya sauko
mana daga kan gicciyen, sai mu ba da gaskiya
gareshi. 43 Tun da ya yarda da Allah. Bari Allahn
ya cece shi mana, saboda yace, “Ni dan Allah
ne.” 44 Hakan nan ma 'yanfashin guda biyu da
aka gicciye su tare suka zage shi. 45 To tun da
tsakar rana sai duhu ya rufe kasar gaba daya
har karfe uku na yamma. 46 Wajen karfe uku,
Yesu ya tada murya mai karfi yace, “Eli, Eli
lama sabaktani?” wanda ke nufin, “Allahna,
Allahna, don me ka yashe ni?” 47 Da wadanda
suke tsaye kusa suka ji haka, sai sukace, “Yana
kiran Iliya.” 48 Nan take wani ya ruga da gudu
ya dauki soso ya tsoma cikin ruwan inabi mai
tsami ya soka kan sandar kara ya mika masa ya
sha. 49 Sai sauran sukace, “Rabu da shi mu gani
ko Iliya zai zo ya cece shi.” 50 Sai Yesu ya ta da
murya mai karfi yayi kuka sai ya saki ruhunsa.
51 Sai labullen haikali ya yage gida biyu daga
sama zuwa kasa. Kasa kuma ta girgiza, duwatsu
suka farfashe. 52 Kaburbura suka bude, tsarkaka
kuwa wadanda suke barci da yawa suka tashi. 53
Suka fito daga kaburbura bayan tashinsa, suka
shiga birni mai tsarki suka bayyana ga mutane
da yawa. 54 Da hafsan sojan da wadanda suke
kallon Yesu suka ga girgizar kasar da abinda
ya faru, suka ji tsoro kwarai sukace, “Hakika
wannan Dan Allah ne” 55 Mata dayawa da suka
bi Yesu daga Galili domin su lura da shi suka
tsaya suna kallo daga nesa. 56 A cikin su akwai
Maryamu Magadaliya, Maryamu uwar Yesu da
Yusufu, da uwar 'ya'yan Zabadi. 57 Da yamma
sai wani attajiri mutumin Armatiya ya zo, mai
suna Yusufu wanda shi ma almajirin Yesu ne.
58 Ya je wurin Bilatus ya roka a bashi jikin Yesu.
Sai Bilatus ya umarta a bashi. 59 Yusufu ya dauki
jikin, ya rufe shi da likafani mai tsabta, 60 sai
ya sa shi a cikin sabon kabarinsa da ya sassaka
cikin dutse. Sai ya mirgina babban dutse a bakin
kofar kabarin ya tafi. 61 Maryamu Magadaliya
da dayan Maryamun suna nan zaune akasin
kabarin. 62 Washegari, wato bayan ranar Shiri,
Sai manyan firistoci da Farisawa suka taru tare
da Bilatus. 63 Sukace, “Mai gida, mun tuna
lokacin da mayaudarin nan yake da rai, yace,
“Bayan kwana uku zan tashi.” 64 Saboda haka,
ka bada umarni a tsare kabarin na kwana uku.
In ba haka ba almajiransa zasu zo su sace shi,
kuma su ce wa mutane, “Ya tashi daga mattatu.”
Kuma yaudarar karshe zata fi ta farko muni.”
65 Bilatus yace masu, “Ku dauki masu tsaro.
Kuyi tsaro iyakar karfin ku.” 66 Sai suka tafi
suka tsare kabarin, suka hatimce dutsen, suka
sa masu tsaro.

28 Da daddare ranar Asabaci, rana ta fari
ga mako ta fara gabatowa, Maryamu
Magadaliya da daya Maryamun suka zo don

su ziyarci kabarin. 2 Sai aka yi girgizar kasa
mai karfi, saboda mala'ikan Ubangiji ya sauko
daga sama ya kuma murgine dutsen ya zauna
a kai. 3 Kamanninsa kamar walkiya, tufafinsa
kuma fari fat kamar suno. 4 Masu tsaron suka
razana don tsoro suka zama kamar matattun
mutane. 5 Mala'ikan ya yi wa matan magana
cewa, “Kada ku ji tsoro, nasan kuna neman
Yesu wanda aka gicciye. 6 Baya nan, amma
ya tashi kamar yadda ya fada. Ku zo ku ga
wurin da aka kwantar da shi. 7 Ku hanzarta ku
gaya wa almajiransa, 'Ya tashi daga matattu.
Duba, ya tafi Galili, can zaku same shi.' Gashi ni
kuwa na fada maku.” 8 Matan suka yi hanzari
suka bar kabarin da tsoro da murna, suka ruga
domin su sanar wa almajiransa. 9 Sai ga Yesu
ya tare su, yace masu, “A gaishe ku.” Sai matan
suka kama kafar sa, suka kuma yi masa sujada.
10 Sai Yesu yace masu, “Kada ku ji tsoro. Ku
je ku fada wa 'yan'uwana su je Galili. Can
zasu ganni.” 11 Sa'adda matan suke tafiya, sai
wadansu masu tsaro suka shiga gari suka fada
wa Shugabanin Firistoci dukan abin da ya faru.
12 Firistocin suka hadu da dattawa suka tattauna
al'amarin, sai suka bada kudi masu yawa ga
sojojin 13 Sukace masu, “Ku gaya wa sauran
cewa, “Almajiran Yesu sun zo da daddare sun
sace gangar jikinsa lokacin da muke barci.” 14
Idan wannan rahoto ya isa wurin gwamna, za
mu lallashe shi mu ja hankalinsa mu raba ku
da damuwa.” 15 Sai sojojin suka karbi kudin
suka yi abinda aka umarcesu. Wannan rahoto
ya bazu a tsakanin Yahudawa, ya ci gaba har
zuwa yau. 16 Amma almajiran sha daya suka
tafi Galili, kan dutsen da Yesu ya umarcesu. 17
Da suka gan shi, suka yi masa sujada, amma
wadansu suka yi shakka. 18 Yesu ya zo wurin su
ya yi masu magana, yace, “Dukan iko dake sama
da kasa an ba ni. 19 Sai kuje ku almajirantar da
dukan al'ummai. Kuna yi masu baftisma cikin
sunan Uba da na Da da na Ruhu Mai Tsarki.
20 Ku koya masu su kiyaye dukan abin da na
umarce ku. Duba, ni kuma kullum ina tare da
ku har karshen zamani.” (aiōn g165)

Markus

1 Wannan itace farkon bisharar Yesu Almasihu,
Dan Allah. 2 kamar yadda aka rubuta cikin
littafin annabi Ishaya. Duba, ina aika manzona,
a gabanka, wanda zai shirya maka hanya. 3
Akwai murya mai kira a jeji, tana cewa ka shirya
hanyar Ubangiji. ka daidaita ta. 4 Yahaya ya zo,
yana baptisma acikin jeji yana wa'azin tuba,
domin gafarar zunubai. 5 Dukan kasar Yahudiya
da mutanen Urshalima suka zo wurin sa, a ka
kuma yi masu baptisma a kogin urdun. suna
furta zunubansu. 6 Yahaya yana saye da tufa ta
gashin rakumi, yana kuma da damara ta fata
a kugunsa, abincinsa fara ce da zuma. 7 Yana
wa'azi, ya ce "akwai mai zuwa a bayana wanda
ya ke da iko fiye da ni. wanda ko maballin
takalminsa ban isa in kwance ba. 8 Ni ina yi
maku baptisma da ruwa, amma mai zuwa a
bayana zai yi maku baptisma da Ruhu Mai
Tsarki''. 9 Sai ya kasance a kwanakin nan Yesu
ya zo daga Nazarat ta Galili, sai Yahaya ya yi
masa baptisma a kogin urdun. 10 Sa'adda Yesu
ya fito daga ruwan, sai sama ta bude, sai Ruhu
ya sauko a bisansa da kamanin kurciya. 11 Sai
wata murya ta zo daga sama, tana cewa, "Kai
kaunataccen Dana ne. zuciyata ta na murna da
kai kwarai''. 12 Sai Ruhu ya iza shi zuwa jeji. 13
Yana a jeji kwana arba'in, Shaidan yana jarabtar
sa. Yana cikin jeji da dabobi, sai malaiku su ka
yi masa hidima. 14 Bayan da aka kama Yahaya,
Yesu ya shiga kasar Galili yana wa'azin bisharar
Allah. 15 Yana cewa, "Lokaci ya yi, gama mulkin
Allah ya kusato. Ku tuba ku bada gaskiya ga
bishara". 16 Sa'adda ya ke wucewa a gefen
takun Galili, sai ya ga Saminu da Andarawus,
dan'uwansa suna jefa taru a teku, domin su
masunta ne. 17 Yesu ya ce masu ku zo, ku biyo
ni, ni kuwa sai in maisheku masuntan mutane".
18 Nan da nan suka bar tarun su, suka bi shi.
19 Sa'adda Yesu ya yi tafiya kadan, sai ya ga
Yakubu dan Zabadi da Yahaya dan'uwansa; suna
gyaran tarunsu a jirgin ruwa. 20 Sai ya kira su,
su kuwa suka bar mahaifinsu Zabadi a jirgin
ruwan da ma'aikatansu, sai su ka bi shi. 21 Da su
ka shigo cikin kafanahum, a ranar asabar, Yesu
ya shiga majami'a ya koya masu. 22 Su ka yi
mamakin koyarwarsa, domin ya na koya masu
da iko ba kamar marubuta ba. 23 A nan cikin
majami'a akwai wani mutum mai kazamin ruhu,
sai ya yi ihu da karfi. 24 Yana cewa Ina ruwan
mu da kai, Yesu Banazarat? Ka zo ne domin
ka halakar da mu? Na san wanene kai. Kai ne
Mai Tsarki na Allah". 25 Sai Yesu ya tsauta wa
kazamin ruhun ya ce, "Ka yi shiru ka fita daga
cikinsa". 26 Bayan da kazamin ruhun ya buga
shi kasa, sai kazamin ruhun ya yi ihu sa'annan
ya fita daga jikinsa. 27 Sai dukan mutanen su
ka yi mamaki kwarai, suna tambayar junansu
menene wannan? wace sabuwar koyarwa ce da
iko haka? har yana umartar kazaman ruhohi
suna kuwa yi masa biyayya!" 28 Nan da nan
labarinsa ya bazu ko'ina a dukkan kewayen
kasar Galili. 29 Bayan da suka bar majami'a, sai
su ka shiga gidan Saminu da Andarawus, suna
kuma tare da Yakubu da Yahaya. 30 Surikar
Saminu tana kwance ba lafiya tana fama da
zazzabi. Sai suka gaya wa Yesu game da ita. 31
Sai ya zo, ya kama hannunta, ya daga ta, sai
zazzabin ya sake ta, ta fara yi masu hidima. 32
Da yamman nan, bayan da rana ta fadi, sai su
ka kawo masa dukan marasa lafiya da masu
fama da aljanu. 33 Dukan mutanen garin su
ka taru a bakin kofa. 34 ya warkar da masu
ciwo da yawa da masu chututtuka iri-iri, ya
kuma fitar da bakaken aljanu, amma bai yarda
aljanun su yi magana ba domin sun san shi. 35
Ya tashi da sassafe, tun da sauran dare, ya tafi
wurin da ba kowa, a can ya yi add'ua. 36 Saminu
da wandanda suke tare da shi suka neme shi.
37 Suka sa me shi, sai su ka ce masa, "kowa
yana nemanka". 38 Ya ce, bari mu tafi wani
wuri, zuwa wadansu garuruwan da ke kewaye,
Saboda in yi wa'azi a can kuma. Wannan shi
yasa na zo nan''. 39 Ya tafi dukan kasar Galili,
yana wa'azi a majimi'un su yana kuma fitar
da aljanu. 40 Wani kuturu ya zo wurinsa. Yana
rokonsa, ya durkusa. Ya ce masa, "in ka yarda
kana iya warkar da ni. 41 Sai ya yi juyayi, Yesu
ya mi ka hannun sa ya ta ba shi ya na ce masa
"Na yarda. Ka sarkaka". 42 Nan da nan kuturtar
ta barshi, ya kuma sa mu tsarkakewa. 43 Yesu
ya yi masa gargadi sosai, ya salame shi. 44 Ya
ce masa "ka tabbata fa kada ka gayawa kowa,
amma ka tafi ka nuna kanka ga firist, sai ka je
ka yi hadaya domin tsarkakewa kamar yadda
Musa ya umurta, domin shaida. 45 Amma da ya
fita sai ya fara gaya wa kowa, ya baza maganar a
ko'ina, har Yesu bai iya tafiya a sake a garin ba.
Ya tafi ya tsaya a wuraren da ba kowa, mutane
kuwa su ka zo wurinsa daga ko'ina.

2 Da ya dawo Kafarnahum bayan yan kwanaki
kadan, aka ji cewa yana gida. 2 Da yawa suka
taru a can, ba wuri har kofa, sai Yesu ya yi
masu magana. 3 Sai wadansu mutane su ka
zo wurinsa dauke da wuni mutum shanyayye,
mutane hudu na dauke da shi. 4 Lokacin da
ba su iya zuwa kusa da shi ba domin yawan
jama'a, sai su ka daye jinkar dakin daidai da
inda ya ke. Bayan da suka huda ramin suka
saukar da gado wanda shanyayyen ke kwance a
kai. 5 Da ganin bangaskiyarsu, Yesu ya ce wa
shanyayyen mutumin, “Da, an gafarta maka
zunuban ka”. 6 Amma wadansu marubuta da
ke zaune a nan, suka yi tunani aransu. 7 Yaya
wannan mutum zai yi magana haka? Ya yi sabo!
wa ke iya gafarta zunubi “sai Allah kadai?” 8
Nan da nan Yesu ya sani a ruhunsa, abinda suke
tunani a tsakaninsu. Ya ce masu, “Me ya sa kuke
tunanin wannan a zuciyarku? 9 Me yafi sauki a
cewa shanyayyen mutumin, 'An gafarta maka
zunuban ka' ko kwa a ce masa, 'tashi, ka dauki
shinfidarka, ka yi tafiyarka'? 10 Amma domin ku
san cewa Dan mutum na da ikon gafarta zunubi
a duniya, ya ce wa shanyayyen, 11 ''Na ce maka,
tashi, dauki tabarmanka, ka tafi gidan ka.” 12
Sai nan da nan ya tashi ya dauki tabarmarsa, ya
fita gidan a gabansu, dukansu su ka yi mamaki,
su ka girmama Allah, ''suka ce ba mu taba
ganin abu irin wannan ba.” 13 Ya sake fita gefen
tafki, dukan taron jama'a suka zo wurinsa, sai
ya koya masu. 14 Sa'adda ya na wucewa, ya
ga Levi dan Halfa yana zaune a wurin karbar
haraji, sai ya ce masa, “Ka biyo ni.” Ya tashi,
ya bi shi. 15 Sa'adda Yesu ya shiga gidan Levi
yana cin abinci, masu karbar haraji da masu
zunubi da yawa su ka zo wurinsa da almajiransa,
jama'a masu yawan gaske suka ka bi shi. 16
Da Marubuta wadanda su ke Farisawa, sun ga
cewa Yesu na cin abinci da masu zunubi da
masu karbar haraji, sai su ka ce wa almajiransa,
“Me ya sa ya ke ci da masu karbar haraji da
mutane masu zunubi?” 17 Da Yesu ya ji wannan
ya ce masu, “Mutane wadanda ke da lafiya a
jiki ba su bukatar likita; sai dai ko marasa lafiya
ke bukatarsa. Ban zo domin in kira mutane
masu a dalci ba, amma mutane masu zunubi.”
18 Almajiran Yahaya da Farisawa suna azumi,
sai wadansu mutane suka zo suka ce, “Don
me almajiran Yahaya da almajiran Farisawa na
azumi amma na ka almajiran ba su yi?” 19 Sai
Yesu yace masu, “Abokan ango, za su yi azumi
sa'adda ango yake tare da su? muddin suna
tare da ango ba za su yi azumi ba. 20 Amma
kwanaki za su zo da za a dauki angon daga gare
su, a wadancan kwanakin ne, za su yi azumi.
21 Babu wanda zai dinka sabuwar riga ya hada
ta da tsohuwar riga, sai rigar ta yage, kuma ta
yi mummunar yagewa. 22 Babu wanda zai sa
sabon ruwan inabi a cikin tsohuwar salka, ai
sai salkar ta fashe kuma ruwan inabin ya zube.
duka biyu ruwan inabin da salkar arasa su. A
maimakon haka, sai ka sanya sabon ruwan inabi
cikin sabuwar salka.” 23 A ranar asabar Yesu ya
tafi cikin gonakin hatsi, sai almajiransa su ka
fara zagar hatsi, 24 Sai Farisawa su ka ce masa,
“Duba, don me suke yin abin da bai dace a yi
ranar Asabar ba?” 25 Yace masu, Ba ku karanta
ba abinda Dauda ya yi sa'adda yake jin yunwa,
shi da mutanen da ke tare da shi? 26 Yadda
ya shiga gidan Ubangiji, sa'adda Abiyata ya ke
babban firist, ya ci gurasa da ke ta firist wadda
bai dace wani ya ci ba sai Firistoci. Har kuma
ya ba wadanda ke tare da shi.” 27 Yesu yace,
“Asabar an yi ta don mutum ne, ba a yi mutum
don Asabar ba. 28 Saboda haka, Dan Mutum
Ubangiji ne, har da na Asabar.”

3 Sai kuma ya sake tafiya cikin Majami'a sai
ga wani Mutum mai shanyayyen hannu. 2
Wadansu mutane suna kallonsa sosai, su gani
ko zai warkar da shi a ranar Asabar. don su
zarge shi. 3 Yesu ya ce wa mai shanyayyen
hanun “Ka tashi ka tsaya a tsakiyar kowa.” 4 Sai
ya ce wa mutane, “Ya dace a yi abu mai kyau
aranar Asabar ko a yi mugunta; a ceci rai, ko a
yi kisa? “Amma suka yi shiru. 5 Sai ya dube su
cikin fushi, yana bakin ciki da taurin zuciyar su,
ya ce wa mutumin ka mikar da hanunka, sai ya
mikar da hanunsa Yesu kuwa ya warkar da shi.
6 Sai Farisiyawa suka fita da sauri zuwa wurin
mutanen Hirudus suka shirya yadda za su kashe
shi. 7 Sai Yesu da almajiransa, suka tafi bakin
teku. sai mutane dayawa suka bi shi, daga Galili
da Yahudiya 8 Daga Urushalima da Edom gaba
da Urdun da kewayan Taya da Sidon, da baban
taro, ya ji abinda yake yi. suka zo wurinsa. 9 Ya
tambayi almajiransa su shirya masa karamin
jirgin ruwa domin yawan mutane, domin kada
su murkushe shi. 10 Ya warkar da mutane da
yawa, yadda duk wadanda suke da cuttutuka
suna kokari su taba shi. 11 Duk sa'adda kazaman
ruhohin suka ganshi, sai su durkusa a gabansa

su yi ihu da karfi su ce, kai Dan Allah ne.” 12
Ya umarce su da karfi kada su sa a san shi. 13
Ya hau saman dutsen, ya kira wadanda yake
bukar su, su zo wurinsa. 14 Ya zabi guda goma
sha biyu (ya kira su manzanni). Wadanda zasu
kasance tare da shi, ya kuma aike su, su yi
wa, azi, 15 Ya kuma basu Ikon fitar da aljanu.
16 Ya zabi guda goma sha biyu wato Saminu
kuma yaba shi suna Bitrus. 17 Yakubu dan
Zabadi da Yahaya dan-uwan Yakubu wanda ya
basu sunan Buwanarjis watau 'ya'yan tsawa,
18 da Andarawus da Filibus da Bartalamawus
da Matta da Toma da Yakubu dan Halfa, da
Taddawus da Saminu Ba-kananiye, 19 da Yahuza
Iskariyoti wanda zai bashe shi. 20 Sa'adda ya
shiga gida, Taron kuwa ya sake haduwa, har ya
hana su cin abinci, 21 Da iyalansa suka ji haka,
sai suka fito sun kamo shi, saboda sun ce, “Ai,
baya cikin hankalinsa “ 22 Marubutan da suka
zo daga Urushalima suka ce “Ai Ba'alzabuba
ne ya hau shi, da ikon sarkin aljannu kuma
yake fitar da aljannu.” 23 Yesu ya kirawo su
wurinsa ya ce da su cikin misalai, “Yaya shaidan
zai iya fitar da shaidan? 24 idan mulki ya rabu
gida biyu ba zai tsayawa ba. 25 Haka in gida ya
rabu kashi biyu, gaba da kansa bai zai tsaya
ba. 26 Shaidan kuma in ya tayar wa kansa ya
rabu, ba zai iya tsayawa ba, gama karshen sa
ya zo kenan. 27 Amma ba mai iya shiga gidan
kakkarfan mutum ya kwace kayansa, ba tare da
ya fara daure kakkarfan mutumin ba, sa'an nan
kuma ya kwashe kayan gidansa. 28 Hakika, ina
gaya maku, dukan zunuban da mutane suka yi
za a gafarta masu, da kowane irin sabon da suka
furta, 29 amma fa duk wanda yayi sabon Ruhun
Mai Tsarki baza a gafarta masa ba ko kadan, ya
zama mai zunubi har abada.” (aiōn g165, aiōnios g166)
30 “Yesu ya fadi wadannan abubuwa domin suna
cewa yana da ba kazamin ruhu,” 31 Sa'an nan
uwatasa, da “Yan'uwansa suka zo suna tsaye a
waje. sai suka aika masa, suna kuma umurtar sa
ya zo. 32 Taro kuwa na zaune kewaye da shi, sai
suka yi magana da shi da cewa, ga uwarka da
yan-uwanka suna nan a waje, suna nemanka.”
33 Ya amsa masu, “Dacewa su wanene uwa-ta da
“yan'uwa na? “ 34 Sai ya waiwayi wadanda suke
zaune kewaye da shi, yace, “Ga uwa-ta da yan-
uwana anan! 35 Gama duk wanda ke yin abin da
Allah yake so, shine dan'uwana da yar, uwata,
da kuma uwa-ta.”

4 Ya kuma fara koyarwa a bakin teku. Akwai
babban taro kewaye da shi, sai ya shiga cikin
jirgin ruwa a cikin tekun, ya kuwa zauna. Duk
taron kuwa na kan tudu a bakin tekun. 2 Ya
koya masu abubuwa da yawa da misalai, a cikin
koyawarsa ya ce masu, 3 “ku saurara! wani mai
shuka ya tafi shuka. 4 Yana cikin yafa iri, sai
wadansu iri suka fadi a kan hanya, tsuntsaye
kuma suka zo suka tsince su. 5 Wadansu kuma
suka fadi a kan dutse inda ba kasa dayawa. Nan
da nan kuwa suka tsiro saboda rashin zurfin
kasa. 6 Da rana fa ta daga, sai suka yankwane
da yake ba su da saiwa sosai, sai suka bushe.
7 Wadansu kuma suka fadi cikin kayayuwa su
ka yi girma sai kayayuwan suka shake su, ba
su yi tsaba ba. 8 Wadansu kuma suka fadi a
kasa mai kyau, suka yi yabanya, suka yi tsaba,
suka yi girma, wadansu ribi talattin wadansu
sittin, wadansu kuma dari”. 9 Sai ya ce, Duk
mai kunnen ji, ya ji,” 10 Sa'adda Yesu yake shi
kadai, wadanda suke kusa dashi tare da sha
biyun suka tambaye shi ma'anar misalan. 11
Sai ya ce masu, “ku an yardar maku, ku san
asirin mulkin Allah, amma ga wadanda ba su
cikinku, komai sai a cikin Misalai, 12 don gani
da ido sun gani, amma ba su gane ba. ji kuma,
sun ji, amma ba su fahimta ba, don kada su
juyo a gafarta masu,” 13 Ya ce masu, “Ashe, ba
ku fahimci wannan misalin ba? yaushe za ku
fahimci sauran? 14 Mai shukan nan fa maganar
Allah yake shukawa. 15 Wadanda suka fadi a
hanyar kuwa, su ne kwatancin wadanda. a aka
shuka mganar a zuciyarsu, Da suka ji, nan da
nan sai shaidan ya zo ya dauke Maganar da
aka shuka a zuciyarsu. 16 Haka kuma wadanda
aka shuka a wuri mai duwatsu, sune wadanda
da zarar sun ji Maganar sai su karba da farin
ciki. 17 Su kuwa basu da tushe, ba su da karfi,
idan kunci ko tsanani ya zo saboda kalmar,
nan da nan sai su yi tuntube. 18 Wadansu
kuma su ne kwatacin wadanda suka fadi cikin
kayayuwa, sune wadanda suka ji Maganar, 19
amma abubuwan duniya, da rudin dukiya da
kuma kwadayin wadansu abubuwa, sukan shiga
su shake Maganar, har ta zama marar amfani.
(aiōn g165) 20 Wadanda aka shuka a kasa mai
kyau kuwa, sune kwatancin wadanda suke jin
Maganar, su karba, su kuma yin amfani da ita
wadansu ribi talatin, wadansu sittin, wadansu
dari.” 21 ya ce masu, “Shin, ana kawo fitila a
cikin gida don a rufe ta da kwando ko a ajiye ta a

karkashin gado? ku kan kawo ta ne don ku dora
ta a kan madorinta. 22 Ba abin da yake boye, da
baza a sani ba ko kuma ba abinda ke asirce da
bazaya bayyana a fili ba. 23 Bari mai kunnen
ji, ya ji!'' 24 Sai ya ce masu, ku mai da hankali
a kan abin da kuka ji, Mudun da ka auna, da
shi za a auna maka, har ma a kara maka. 25
Domin mai abu akan karawa, marar abu kuma
za a karba daga wurinsa a kuma karawa mai
shi." 26 Sai ya ce, "Mulkin Allah kamar mutum
yake mai yafa iri a kasa. 27 A kwana a tashi har
irin ya tsiro, ya girma bai kuwa san ta yaya aka
yi ba. 28 Kasa da kanta, takan ba da amfani,
tsiro shine ne na farko, 29 Sai kai, sa'anan sai
kwaya mai kwari. Sa, adda amfani ya nuna, sai
ya sa lauje ya yanke nan da nan, wato kaka
ta yi kenan." 30 Ya kuma ce, "Da me za mu
kwatanta Mulki Allah? ko kuwa da wane misali
za mu misalta shi? 31 Kamar kwayar zarra yake
wadda, in an shuka ta, ko da yake ita ce mafi
kankanta cikin kwayoyi a duniya. 32 Duk da
haka in an shuka ta, sai ta yi girma fiye da duk
sauran ita-tuwan da ke a jeji tayi manyan rassa,
har tsuntsaye su iya yin sheka arassanta." 33
Da misalai da yawa, irin wadannan ya yi masu
Magana, dadai gwargwadon ganewarsu, 34 ba
ya fada masu kome sai da misali, amma a kebe,
yakan bayyana wa almajiransa dukan abu. 35 A
ranan nan da yama ta yi yace masu "Mu haye
wancan ketaren." 36 Sai suka bar taron, suka
tafi tare da shi acikin cikin jirgin. wadansu
jirage kuma na tare da shi. 37 Sai babban hadari
da iska mai karfi ya taso, rakuman ruwa kuma
na ta girgizawa cikin jirgin, har jirgin ya cika. 38
Yesu kuwa na daga karshen bayan jirgin a kan
kujera, yana barci, sai suka tashe shi, suka ce
masa "Malam za mu hallaka ba ka kula ba?" 39
Sai ya farka, ya tsawata wa Iskar. Ya kuma ce wa
ruwan tekun, "Ka natsu! ka yi shiru!" Sai Iskar
ta kwanta, wurin duk ya yi shiru. 40 Ya ce masu,
"Don me kuka firgita haka? Har yanzu baku da
bangaskiya ne?" 41 Sai suka tsorata kwarai suka
ce wa juna, "wanene wannan kuma, wanda har
Iska da teku ma suke yi masa biyayya?"

5 Da su ka zo daya ketaren tekun, wanda ya ke
cikin yankin Garasinawa. 2 Sa'adda Yesu ya
sauko daga cikin jirgin ruwan sai wani mutum
mai aljanu ya fito daga cikin kaburbura ya tarbe
shi. 3 Mutumin yana zama a cikin kaburbura.
An daure shi da sarkoki da mari 4 An daure
shi da sarkoki da mari sau da yawa, amma
ya tsuntsunke sarkoki da marin. har ma ba
wanda zai iya daure shi kuma. 5 Dare da rana
a cikin kabarbarun da duwatsu mutumin ya
na ihu ya na yaiyage jikinsa da duwatsu masu
kaifi. 6 Sa'adda ya hango Yesu daga nesa, sai
ya tarbi Yesu ya durkusa a gabansa. 7 Ya tada
muryarsa da karfi ya ce, ina ruwa na da kai?
Yesu Dan Allah Madaukaki Ina rokon ka da
sunan Allah kada ka bani wahala, 8 Gama Yesu
ya ce masa kai aljani ka fito daga cikinsa." 9
Ya tambaye shi, "Yaya sunanka? Ya ce suna na
tari gama muna da yawa. 10 Ya yi ta rokonsa
kada ya raba su da wannan yankin kasar. 11
Akwai babban garken aladu a wurin suna kiwo
a gindin tsauni. 12 Sai suka roke shi ya bar su
su shiga cikin wadannan aladun. 13 Shi kuma
ya yardar masu. Aljanun suka fita suka shiga
cikin aladun su kimanin dubu biyu. Aladun
dubu biyu suka gangaro daga gindin tsaunin
suka fada cikin ruwa. 14 Mutanen da ke kiwon
aladun su ka shiga cikin gari da kewaye suka
bada labarin abin da ya faru. Mutane da yawa
suka je su ga abin da ya faru 15 Sai suka zo
wurin Yesu suka ga mutumin mai aljanun a
zaune, cikin hankalinsa, saye da tufafi, sai suka
tsorata. 16 Wadanda suka zo su ka ga abin da
ya faru da mutumin mai aljanun, suka je suka
fada wa mutane abin da suka gani game da
aladun. 17 Mutanen suka roke shi ya fita daga
yankin kasarsu. 18 Shi mutumin da aljanu ke
iko da shi, sa'adda ya ga Yesu zai shiga cikin
jirgin ruwa ya tafi, ya roki Yesu da ya bi shi. 19
Amma Yesu bai yarda masa ba. Ya ce masa ka
tafi gidanku, wurin mutanenka ka gaya ma su
alherin da Ubangiji ya yi maka. 20 Mutumin
ya shiga cikin Dikafolis yana shaidar babban
abin da Yesu ya yi masa, dukansu suka cika da
mamaki. 21 Sa'adda Yesu ya sake ketaren kogin
zuwa daya gefen, acikin jirgin, sai taron jama'a
suka keweye shi, a gefen tekun. 22 Sai wani
daya daga cikin shugabannin Majami'a mai
suna Yayirus, ya zo, wurinsa sa'adda ya ganshi
ya durkusa a gabansa. 23 Ya yi ta rokonsa, yana
cewa, "Diya ta ba ta da lafiya har ma ta kusa
mutuwa. Ina rokonka mu je gida na ka dora ma
ta hannu domin ta warke. ta rayu." 24 Sai ya
tafi tare da shi, babban taro suka biyo shi har
ma suna matse shi. 25 Akwai wata mace wadda
ta ke zubar jini ta kai tsawon shekara goma
sha biyu. 26 Ta sha wahala kwarai da gaske ta

je wurin likitoci da yawa ta kashe kudi sosai,
amma ba ta warke ba abin ma sai karuwa ya
ke yi. 27 Ta ji labarin Yesu. Sai ta biyo bayansa
yana tafiya cikin taro, ta taba habar rigarsa.
28 Domin ta ce “Idan dai na taba ko da habar
rigarsa zan warke.” 29 Da dai ta taba shi sai
zubar jinin ta ta tsaya, ta ji a jikin ta ta warke,
daga damuwarta. 30 Nan da nan, Yesu ya ji
iko ya fita daga gare shi sai ya ce “wanene ya
taba rigata?” 31 Almajiransa suka ce, “a cikin
wannan taron mutane da yawa ka ce wanene
ya taba ni?” 32 Amma Yesu ya waiga ya ga ko
wanene ya taba shi. 33 Matar ta san abin da ya
faru sai ta zo cikin tsoro da rawar jiki ta durkusa
a gaban Yesu ta fada masa gaskiya. 34 Sai ya ce
da ita, “Diya bangaskiyarki ta warkar da ke, ki
tafi lafiya kin sami warkewa daga cutarki”. 35
Sa'adda ya ke magana da ita sai ga mutane daga
gidan shugaban majami'a suka ce “Diyarka ta
mutu me ya sa za ka dami malam?” 36 Amma
sa'adda Yesu ya ji abin da suka ce, sai ya ce da
shugaban majami'ar, “kada ka ji tsoro ka ba da
gaskiya kawai.” 37 Bai bari kowa ya kasance
tare da shi ba sai Bitrus da Yakubu da Yahaya
dan'uwan Yakubu. 38 Suka zo gidan shugaban
majami'ar ya ga mutane suna bakin ciki, suna
kuka sosai. 39 Sa'adda ya shiga gidan ya ce da
mutane “Me ya sa kuke damuwa da kuka?”
Yarinyar ba ta mutu ba barci ta ke yi. 40 Sai su
kayi masa dariya. Amma ya fitar da su waje su
duka. Ya kira baban yarinyar da mamar ta da
wadansu da ke tare da shi su ka shiga wurin
da yarinyar ta ke. 41 Ya kama hannun yarinyar
ya ce da ita “Tilatha koum” wato yarinya na
ce ki tashi” 42 Nan da nan yarinyar ta tashi ta
yi tafiya [gama shekarun ta sun kai goma sha
biyu]. Nan da nan mutanen suka yi mamaki
kwarai da gaske. 43 Ya ummurce su da gaske
kada kowa ya sani. Ya ce da su su ba ta abinci ta
ci.

6 Ya bar su ya zo garinsu, almajiransa su ka
biyo shi. 2 Sa'adda ranar Asabar tazo ya shiga
cikin masujada ya yi koyarwa. Mutane da yawa
da su ka ji koyarwarsa su ka yi mamaki, suka ce
daga ina ya sami irin wannan koyarwar? Wacce
irin hikima ce Allah ya ba shi haka? Wadanne
irin ayyukan al'ajibi ya ke yi da hannuwansa? 3
Wannan ba kafintan nan ba ne dan Maryamu,
dan'uwan Yakubu da Yosi da Yahuza da Saminu?
Ba ga 'yan'uwan sa 'yan mata mu na tare da su
ba? Ba su ji dadi ba a ransu saboda Yesu. 4 Yesu
ya ce, “Annabi ba ya rasa daraja sai a gidansa da
garinsa da cikin danginsa.” 5 Bai iya yin wani
aikin al'ajibi a wurin ba sai dai mutane kadan
marasa lafiya ya dorawa hannu ya warkar da
su. 6 Rashin bangaskiyarsu ya ba shi mamaki.
Sai ya tafi cikin kauyuka na kewaye da su ya
yi ta koyarwa. 7 Ya kira almajiransa su goma
sha biyu, ya aike su biyu-biyu, ya ba su iko a
kan aljanu, 8 ya dokace su kada su dauki komai
tare da su domin wannan tafiya, sai dai sanda
kadai. Kada su dauki abinci ko jaka ko kudi a
cikin aljihunsu, 9 sai dai su sa takalmi kadai,
kada su sa taguwa biyu a jikinsu. 10 Ya ce da su,
idan ku ka shiga wani gida sai ku zauna a gidan
har lokacin da za ku tashi. 11 Idan ku ka je wani
gari aka ki karbar ku, ku karkabe kurar da ke
kafufunku ta zama shaida kan mutanen garin.
12 Sai suka tafi suka yi ta shela ga mutane cewa
su tuba daga zunubansu. 13 Sun fitar da aljanu
da yawa, suka shafawa mutane da yawa mai suka
warkar da su. 14 Sarki Hirudus ya ji wannan,
gama sunan Yesu ya zama sananne a wurin
kowa da kowa. Wadansu suna cewa Yahaya mai
yin baftisma ne ya tashi daga matattu shi ya sa
ake yin wadannan ayyukan al'ajibi ta wurinsa.
15 Wadansu kuma suna cewa, “Iliya,” Har yanzu
wadansu suna cewa daya “daga cikin annabawa
ne na da can.” 16 Sa'adda Hirudus ya ji wannan
sai ya ce, “Yahaya wanda na fillewa kai shine ya
tashi.” 17 Saboda Hirudus ne ya sa aka kama
Yahaya aka kulle shi a kurkuku saboda Hirodiya(
matar Filibus dan'uwansa), domin ya aure ta.
18 Saboda Yahaya ya gaya wa Hirudus cewa bai
halarta ya auri matar dan'uwansa ba. 19 Sai ita
Hirodiya ta yi kudurin ta kashe Yahaya amma
bai yiwu ba. 20 Domin Hirudus yana jin tsoron
Yahaya, domin ya sani shi mai adalci ce, mai
tsarki kuma. Domin haka Hirudus bai so wani
abu ya faru da Yahaya ba, amma ya kan fusata
idan ya ji wa'azin yahaya. Duk da haka da fari
ciki yakan saurare shi. 21 Amma sai dama ta
samu inda Hirodiya za ta iya yin abin da ta ke
so ta yi. A lokacin kewayowar ranar haihuwar
sa, sai Hirudus ya shirya liyafa domin manyan
da ke aiki tare da shi a cikin gwamnatin sa, da
shugabannin da ke cikin Galili. 22 Diyar Hirodiya
ta zo ta yi masu rawa, rawarta kuwa tagamshi
Hirudus da bakinsa. Sarki ya ce da yarinyar, “ki
tambayi duk abin da ki ke so ni kuwa zan ba ki
shi”. 23 Ya rantse mata da cewa”Ko menene ki

ka ce ki na so, ko da rabin mulkina ne” 24 Sai ta
fita ta je ta tambayi mamarta, “me zan ce ya
bani?” Sai ta ce kan Yahaya Mai Yin Baftisma.
25 Sai ta dawo da sauri cikin dakin taro wurin
sarki ta ce da shi, “Ina so ka ba ni kan Yahaya
Mai Yin Baftisma a cikin tire.” 26 Sarki ya damu
kwarai, amma saboda ya yi alkawari ga kuma
ofisoshinsa, ba dama ya ce a'a. 27 Sai sarki ya
aiki wani soja ya ba shi ummurni ya je ya kawo
kan Yahaya. Sojan ya je ya fillo kan sa daga
cikin kurkuku. 28 Ya kawo kan a cikin tire ya ba
yarinyar, yarinyar kuma ta kai wa mamarta. 29
Da almajiran su ka ji labari, suka zo suka dauki
gawarsa suka rufe a cikin kabari. 30 Almajiran
suka zo wurin Yesu, suka fada masa dukkan
abin da suka yi da abin da suka koyar. 31 Sai
ya ce da su “ku je cikin kebabben wuri domin
ku huta kadan,” domin mutane suna ta kaiwa
da komowa, ba su sami damar hutawa ba balle
su ci abinci 32 Sai suka tafi kebabben wuri a
cikin jirgin ruwa su kadai. 33 Amma mutane
da yawa sun gansu suna tafiya sun kuma gane
su, sai suka fito daga cikin dukan garuruwa
da gudu har su ka kai wurin kafin su zo. 34
Sa'adda suka zo bakin gaba Yesu ya ga taron
mutane da yawa sai ya ji tausayinsu domin
sun yi kamar tumakin da ba da mai kiwo. Sai
ya cigaba da koya masu abubuwa da yawa. 35
Sa'adda yamma ta yi, almajiran sa suka zo suka
ce da shi, “wurinnan kebabben wuri ne kuma
ga lokaci ya tafi. 36 Ka sallami mutanen nan
domin su shiga cikin garuruwa da kauyuka da
ke kusa domin su sayi abin da zasu ci. 37 Amma
sai ya ba su amsa ya ce,”Ku ku basu abinci su ci
mana”. Sai suka ce da shi, “ma iya zuwa mu
sawo gurasa ta sule dari biyu mu basu su ci?”
38 Sai ya ce dasu, “Dunkulen gurasa guda nawa
kuke dasu? Kuje ku gani.” Dasuka gano sai suka
ce da shi, dunkule biyar ne da kifi guda biyu.” 39
Sai ya ba da umarni mutanen su dukka su zauna
a kan danyar ciyawa. 40 Suka zauna kungiya
kungiya wadansu su dari wadansu hamsin. 41
Sai ya dauki dunkulen gurasa guda biyar da kifi
guda biyu, ya ta da kansa sama, yasa albarka, ya
kakkarya dunkulen gurasan, ya ba almajiran
domin su rabawa taron jama'a duka. 42 Dukansu
suka ci suka koshi. 43 Suka tattara gutsattsarin
gurasar suka cika kwanduna guda goma sha
biyu da gutsattsarin da kuma gutsattsarin kifin.
44 Mutanen da suka ci gurasar sun kai mutum
dubu biyar. 45 Nan da nan ya ce almajiran sa
su hau jirgin ruwa su yi gaba kafin ya zo, su je
Baitsaida. Shi kuma ya tsaya domin ya sallami
taron mutanen. 46 Bayan da suka tafi shi kuma
ya hau kan dutse domin ya yi addu'a. 47 Har
yamma ta yi jirgin ruwan ya na tsakiyar rafi
shi kuma yana kan tudu shi kadai. 48 Ya gansu
suna wahala gama iska ta hana su tafiya. Wajan
karfe hudu na asuba sai ya tawo wurin su yana
tafiya a kan ruwa, yana so ya wuce gaban su. 49
Sa'adda suka gan shi ya na tafiya a kan ruwa
suka yi tsammani fatalwa ce, suka yi ihu, 50
gama su duka sun gan shi, tsoro ya kama su.
Sai nan da nan ya yi magana dasu ya ce, “Ku
karfafa ni ne! kada ku ji tsoro!'' 51 Ya shiga
cikin jirgin ruwan tare dasu, sai iska ta dena
bugawa. Sai suka yi mamaki kwarai. 52 Gama
basu gane batun dunkulen ba. Maimakon haka,
sai zukatansu suka taurare. 53 Sa'adda suka
haye su zo kasar Janisarita suka sa wa jirgin
sarka. 54 Su na fitowa daga cikin jirgin kenan,
mutane suka gane cewa Yesu ne. 55 Mutane
suka ruga cikin yankin su, suka kawo marasa
lafiya a bisa shinfidun su zuwa wurinsa, dukan
inda suka ji yana zuwa. 56 Ko ina ya shiga birni
da kauye, ko a cikin kasar sukan kawo marasa
lafiya a kasuwanni suna rokonsa su taba ko da
habar rigarsa, dukan wadanda suka taba kuwa
suka warke.

7 Farisawa suka taru wurin Yesu tare da
wadansu marubuta wadda suka zo daga
Urushalima. 2 Sun ga cewa wasu daga cikin
almajiransa sun ci gurasa da hannuwa marasa
tsabta, wato, basu wanke hannu ba, 3 (Domin
Farisawa da dukan Yahudawa ba su cin abinci
sai dole sun wanke hannu da kyau domin
suna kiyaye al'adun dattawa. 4 Idan Farisawa
suka dawo daga kasuwa, wajibi ne su yi wanka
kamin su ci abinci. Akwai sauran al'adun da
suke kiyayewa, kamar wanke moda, tukwane,
da wasu santula na dalma, har da dakin cin
abinci.) 5 Farisawa da Marubuta suka tambaye
Yesu, “Don me almajiran ka basu kiyaye al'adun
dattawa, domin suna cin abinci ba tare da sun
wanke hannu ba?” 6 Amma ya amsa masu cewa,
“Ishaya ya yi anabci akan ku masu bautan ganin
ido, da ya rubuta cewa 'wadanan mutane suna
girmama ni a baka amma zuciyar su tana nesa
da ni. 7 Sujadar wofi suke mani suna koyar da
ka'idodi na mutane a matsayin rukunansu'”. 8
Kun watsar da dokar Allah sai kuka rungumi

al'adun mutane. 9 Sai yace masu, kun yi nasara
wurin kau da dokokin Allah domin ku kiyaye
al'adun ku na mutane. 10 Koda shike Musa ya
rubuta cewa, “ka girmama Ubanka da Uwarka”,
kuma, “duk wanda ya zagi Ubansa ko Uwatasa,
ya cancanci mutuwa nan take”. 11 Amma kun ce,
'idan mutum ya ce wa iyayensa, “duk taimakon
da ya cacanci ku samu daga guna ya zama
kebabbe (wato, 'na mika wa Allah)”'. 12 Sabo
da haka, kun ba shi izini kada ya yi wa Ubansa
ko Uwatasa wani abu. 13 Kuna mayar da dokan
Allah abin banza, sabili da al'adun ku da kuka
mika masu. Wannan, da wasu abubuwa kamar
haka kuke yi.” 14 Ya kara kiran taron jama'ar
yace masu, “ku kasa kunne gareni, kuma ku
gane. 15 Babu wani abu daga wajen mutum
da zai iya gurbatar da shi har idan ya shiga
cikinsa. Amma, abinda ya fita daga cikinsa shike
gurbatar da shi” 16 Bari mai kunnen ji, ya ji. 17
Da Yesu ya bar taron jama'ar, ya shiga gida, sai
almajiransa suka tambaye shi ma'anar wannan
misali. 18 Sai Yesu yace, 'ashe baku da ganewa?
ko baku sani cewa abin da ya shiga cikin mutum
daga waje ba zai iya gurbatar da shi ba, 19
domin ba zai iya kai wa cikin zuciyarsa ba, sai
dai ya shiga cikin sa ya kuma fita a matsayin
bayan gari a salga”. Da wannan magana, Yesu
ya mayar da dukan abinci ya zama da tsabta. 20
Ya ce, abinda ke cikin mutum shike gurbatar
da shi 21 Domin daga cikin mutum, kuma daga
cikin zuciyarsa ne, mugun tunani, lalata, sata,
kisa, 22 zina, kwadayi, mugunta, hai'inci, mugun
guri, kishi, zargi, girmankai, wawanci. 23 Duk
wadannan miyagun abubuwa suna fitowa ne
daga cikin mutum, kuma suke gurbatar da shi.”
24 Ya tashi daga nan ya tafi shiyyar Sur da Sida.
Ya shiga wani gida don baya son wani ya sani
cewa yana nan, amma bai iya boyuwa ba. 25
Amma nan da nan wata mace, wadda diyarta ke
da mugun ruhu-wannan mace kuwa ta ji game
da Yesu sai ta zo ta durkusa a gabansa. 26 Matar
yar kasar Girka ce, kuma asalinta daga Fonishiya
take. Ta roke shi da ya fitar da mugun ruhun
nan daga diyarta. 27 Sai ya ce mata, “Bari a ciyar
da 'ya'ya tukuna. Domin bai kamata a dauki
abincin yaya a ba karnuka ba”. 28 Sai ta amsa
masa cewa, “I, Ubangiji, Karnukan ma sukan
ci abincin da ke fadowa daga teburin 'ya'yan.”
29 Ya ce mata, “domin kin fadi haka, kina iya
ki tafi domin aljani ya fita daga diyarki.” 30
Ta koma gida sai ta iske diyarta na kwance
akan gado, aljanin ya fice daga jikinta. 31 Ya
sake fita daga shiyar Sur, ya biyo ta Sidon, har
zuwa tekun Galili a shiyar Dikafolis. 32 Sun
kawo masa wani kurma, kuma bebe ne shi, suna
rokansa ya dora hanuwansa a bisansa. 33 Sai
ya jawo shi daga taron jama'ar, zuwa gefe, sai
ya sa hanunsa a kunuwan beben bayan ya tufa
yawunsa, sannan ya taba harshensa. 34 Ya dubi
sama, ya ja numfashi ya ce masa, “Ifatha”, wato,
“bude!” 35 Nan da nan ya mayar masa da jinsa.
abinda ya daure harshensa ya sake shi, sai ya
fara magana da kyau. 36 Ya umarce su da kada
su gaya wa wani. Amma duk da umarnin da
yake basu, suna ta shaida shi ko'ina. 37 kuma
suna ta mamaki cewa, “Yayi kowanne abu da
kyau, har ya sa kurame suna jin magana, da
kuma bebaye na magana.”

8 A kwanakin nan, akwai wani gagaruman
taron mutane, kuma basu da abincin ci.
Yesu ya kirawo almajiransa yace masu, 2 “Ina
tausayin taron mutanen nan domin kwana
uku kenan suna nan tare da ni babu abinci. 3
Idan na salame su su koma gidajensu ba tare
da sun ci abinci ba, za su galabaita a hanya
domin gidajensu na da nisa.” 4 Almajiransa suka
amsa masa cewa, “A ina za mu iya samu gurasa
a wannan jeji da zai ishi wadannan mutane
haka?” 5 Ya tambaye su, “gurasa nawa kuke da
su?” Sai suka ce, “Bakwai.” 6 Ya umarci mutanen
da su zauna. Ya dauki gurasar bakwai, bayan da
ya yi godiya, ya kakarya gurasar, sa'annan ya
umarci almajiransa da su raba wa mutanen. Su
kuwa suka raba masu. 7 Suna kuma da kananan
kifaye kadan. Bayan da ya yi godiya akan su,
ya umurci almajiran su rabawa mutanen. 8
Sun ci sun koshi. Suka tattara ragowar, har sun
cika kwanduna bakwai. 9 Akwai maza kimanin
dubu hudu a wurin. Yesu ya sallame su. 10
Nan take, ya shiga jirgin ruwa da almajiransa
zuwa shiyyar Dalmanuta. 11 Sai Farisawa suka
zo suka fara gardama da shi. Suna nema ya
nuna masu alama daga sama, domin su gwada
shi. 12 Ya ja numfashi a ruhunsa yana cewa,
“Don me wannan tsarar tana neman alama.
Hakika ina gaya maku, babu wata alama da za
a ba wannan tsarar.” 13 Sai ya bar su ya sake
shiga jirgin zuwa hayin tafkin. 14 A lokacin
nan, almajiransa sun manta su dauki gurasa.
Domin gurasa daya ce tak a garesu cikin jirgin
ruwan. 15 Ya gargade su, “ku yi hattara da yisti

na Farisawa da Yisti na Hirudus." 16 Almajiran
suka fara tattaunawa a tsakaninsu, "Saboda ba
mu da gurasa ne." 17 Yesu yana sane da wannan,
sa'annan ya ce masu, "Don me kuke tattaunawa
akan rashin gurasa? Har yanzu baku gane ba?
Har yanzu ba ku da sane? Ko zuciyar ku ta
duhunta ne?" 18 Kuna da idanu, ba ku gani?
Kuna da kunnuwa, ba ku ji? Ba ku tuna ba? 19 Da
na kakkarya gurasar a cikin mutane dubu biyar,
kwanduna nawa kuka samu ragowa? Suka ce
masa, "Goma sha biyu." 20 Kuma da na kakarya
gurasa bakwai a cikin mutane dubu hudu,
kwanduna nawa kuka dauka cike da ragowar?
Suka ce masa, "bakwai." 21 Ya ce masu, "har
yanzu baku gane ba?" 22 Sun zo Baitsaida.
Mutanen wurin suka kawo masa wani makaho,
sai suka roke shi ya taba shi. 23 Yesu ya rike
hanun makahon, ya jagorance shi zuwa bayan
kauyen. Da ya tofa yawunsa a idon mutumin,
kuma ya dora hanunsa akan mutumin, sai ya
tambaye shi "kana ganin wani abu kuwa?" 24 Ya
daga ido sai ya ce, "ina ganin mutane na tafiya
kamar itatuwa." 25 Ya sake dora masa hannu a
idanuwansa, mutumin ya bude idanuwansa, sai
ya fara ganin gari da kyau. 26 Yesu ya sallame
shi zuwa gidansa nan take, ya ce masa, "kada
ka shiga cikin garin" 27 Yesu da almajiransa
sun shiga kauyukan kaisariya ta Filibi. Da suke
kan hanya, sai ya tambaye su, "Shin wanene
mutane ke ce da ni?" 28 Suka amsa masa suka
ce, Yahaya mai Baftisma. Wasu suka ce, "Iliya".
wadansu kuma, 'Daya daga cikin anabawa". 29
Ya tambaye su, "Amma me ku ke ce da ni?"
Bitrus ya ce, "Kai ne Almasihu." 30 Yesu ya
umarce su kada su gaya wa kowa game da shi.
31 Sai ya fara koya masu cewa, dole ne Dan
Mutum ya sha wahala, dattawa da marubuta da
manyan Firistoci zasu ki shi, a kuma kashe shi.
Bayan kwana uku, zai tashi daga matattu. 32
Ya fadi wannan afili. Sai Birus ya ja shi gefe ya
fara tsauta masa. 33 Amma Yesu ya juya ya dubi
almajiransa sa'annan ya tsautawa Bitrus yana
cewa, "Ka koma bayana Shaidan, domin kana
kula da abubuwan mutane ne kawai, ba na Allah
ba." 34 Sai ya kira taron jama'ar da almajiransa
a wuri daya, ya ce masu, "Duk wanda yake so
ya bini, dole ne ya musunci kansa, ya dauki
giciyensa ya biyo ni. 35 Domin duk wanda yake
so ya ceci ransa zai rasa shi, amma duk wadda
ya rasa ransa domina da kuma bishara zai cece
shi. 36 Me zai amfani mutum idan ya sami dukan
duniya sannan ya rasa ransa. 37 Me mutum zai
bayar amaimakon ransa? 38 Duk wanda ke jin
kunyata ko maganata a wannan mazinaciyar
tsara mai zunubi, Dan Mutum ma zai ji kunyarsa
a lokacin da ya dawo cikin daukakar Ubansa da
Malaiku masu tsarki."

9 Sai ya ce masu, "Hakika, ina gaya maku,
akwai wasun ku anan da ba za su mutu ba,
sai sun ga mulkin Allah ya bayyana da iko." 2
Bayan kwana shida Yesu ya dauki Bitrus, da
Yakubu, da Yahaya, ya kai su kan wani dutse
mai tsawo, su kadai. Sai kamaninsa ya sake a
gabansu. 3 Sai tufafinsa ya zama fari fat, yadda
ba mai rinin da zai iya rininsa haka a duniya. 4
Sai Iliya da Musa suka bayyana gare su, suna
magana da Yesu. 5 Sai Bitrus ya amsa ya ce,
malam, bari mu da muke anan mu kafa bukka
uku, daya ta ka, daya ta Musa, da ta Iliya, 6
Ya rasa abin da zai fada ne, don sun tsorota
kwarai.) 7 Sai ga wani gajimare ya zo ya rufe
su, aka kuma ji wata murya daga gajimaren,
"ta ce Wannan shine kaunataccen Dana, Ku
saurare shi. 8 Nan take da suka duba, ba su
ga kowa ba, sai Yesu shi kadai. 9 Suna cikin
gangarowa daga dutsen, sai ya kwabe su kada
su gaya wa kowa abin da suka gani, sai bayan da
Dan Mutum ya tashi daga mattatu. 10 Sai suka
bar zancen a tsakaninsu, amma suka tamabayi
junansu "mene ne tashin matattu" ke nufi. 11
Suka tambaye shi yaya malaman attaura suka ce
Iliya zai fara zuwa?" 12 Ya ce masu, laile ne Iliya
ya fara zuwa ya raya dukan abubuwan. Don me
a ka rubuta cewa Dan Mutum, zai sha wuya iri
iri a kuma ki shi? 13 Amma ina gaya muku Iliya
ya riga, ya zo, amma sun yi masa abin da suke
so su yi kamar yadda littatafai suka yi magana
a kansa." 14 Sa'adda suka dawo wurin sauran
almajiran, suka ga taron jama'a masu yawa suna
ta muhawara tare da manyan malaman attaura.
15 Da ganin sa, sai dukan taron yayi mamaki
kwarai da gaske, suka dungumo wurinsa a guje,
suna gaishe shi. 16 Ya tambayi almajiransa,
"Wacce muhawara ce kuke yi da su?" 17 Daya
daga cikin taron ya amsa masa"malam, ga shi
na kawo maka dana don yana da beben aljani.
18 Duk lokacin da ya tasar masa yakan buga shi
har kasa, na kuma yi wa almajiranka magana
su fitar sun kasa. 19 Ya amsa masu ya ce ya ku
mutanen zamaninnan marasa bangaskiya, har
yaushe zan kasance tare da ku ina jimrewa?

ku dai kawo mini shi. 20 Sai suka kawo masa
yaron. Da ruhun ya ga Yesu, nan da nan ya
buge yaron jikinsa na rawa. Sai yaron ya fadi
yana ta birgima, bakinsa yana kumfa. 21 Yesu ya
tambayi mahaifin yaron, Tun yaushe wannan
abu ya same shi? Mahaifin yaron ya ce tun yana
karami. 22 Ya kuwa sha jefa shi a ruwa da wuta,
don ya halakar da shi. Idan zaka iya yin wani
abu, ka ji tausayinmu ka taimakemu. 23 Yesu ya
ce masa, “In zan iya? Ai dukan abu mai yiwuwa
ne, ga duk wanda ya gaskata. 24 Nan da nan
mahaifin yaron ya daga murya ya ce, Na ba da
gaskiya. A kore mini rashin bangaskiyata. 25
Da Yesu ya ga taron na dungumowa a guje, sai
ya tsawata wa bakin aljanin ya ce masa, “kai,
beben aljani na umarce ka, ka fita daga wannan
yaron kar ka sake shigar sa. 26 Sai wannan
aljanin ya daga murya ya fita ya rabu da wannan
yaron. Sai yaro ya zama kamar mattacce, sai
sauran mutanen suka ce, “Ai, yaron ya mutu. 27
Yesu ya kama hannunsa, ya daga shi, sai yaron
ya mike tsaye. 28 Da Yesu ya shiga gida, sai
almajiransa suka tambaye shi a kadaice, me
ya sa muka kasa fitar da shi?” 29 Ya ce masu,
“Ai, irin wannan ba ya fita sai da addu'a.” 30
Sai suka ratsa cikin Galili, amma ba ya son
kowa ya san inda suke. 31 Da yake koyar da
almajiransa, ya ce masu lokaci na zuwa da za'a
ba da Dan mutum a hannun mutane, za su kuwa
kashe shi, sa'adda aka kashe shi kuma, bayan
kwana uku zai tashi. 32 Amma fa ba su fahimci
maganar ba, suna kuma jin tsoron tambayarsa.
33 Sai suka zo kafarnahum. A lokacin da ya ke
cikin gida, ya tambayi Al'majiransa, Menene
ku ke magana a kansa a hanya? 34 Amma suka
yi shiru. don suna gardama da junansu akan
hanya, a kan wane ne mafi girma. 35 Sai ya
zauna, ya kira al'majiransa goma sha biyu, yace
masu duk wanda ya ke so ya zama na fari, dole
ya kankantar da kansa, sa'annan ya bautawa
sauran duka. 36 Sai ya dauko karamin yaro a
hannunsa ya sa shi a tsakiyarsu. Ya rumgome
shi a kafadarsa ya ce masu. 37 Dukan wanda ya
karbi dan karamin yaron nan a cikin sunana ni
ya karba, kuma dukan wanda ya karbi wani, ni
ya karba, bai kuma karbeni ni kadai ba, duk da
wanda ya aiko ni.” 38 Sai Yahaya ya ce masa,
Malam mun ga wani yana fitar da aljanu da
sunanka mun yi kokari mu hana shi domin
ba ya tare da mu. 39 Sai Yesu ya ce masu ku
kyale shi domin babu wanda zai yi irin wannan
babban aikin, sa'annan ya fadi wasu maganganu
mara sa kyau a kanmu. 40 Duk wanda ba ya
gaba da mu, na mu ne. 41 Duk wanda ya ba ku
ruwa ku sha domin kuna na Almasihu, gaskiya
nake fada maku ba za ya rasa ladansa ba. 42
Amma duk wanda ya sa kananan nan tuntube,
ya fi kyau a rataya masa dutsen nika a jefa shi
a cikin teku. 43 Idan har hannun ka zai sa ka
yi tuntube, zai fi kyau ka yanke shi. Domin zai
fi kyau ka shiga aljanna da hannu daya da ka
shiga jahannama da hannu biyu. (Geenna g1067)
44 (Inda tsutsotsi basu mutuwa, wutar kuma
bata mutuwa). 45 Idan kafarka za ta sa ka yi
tuntube, ka yanke ta ka yar. Zai fi kyau ka shiga
aljanna da kafa daya da ka shiga jahannama da
kafa biyu. (Geenna g1067) 46 (Inda tsutsotsi basu
mutuwa, wutar kuma bata mutuwa). 47 Idan
idonka zai sa ka yi tuntube, ka kwakule shi ka
yar, domin gwamma ka shiga mulkin Allah da
ido daya, da a jefa ka cikin wuta da idanu biyu.
(Geenna g1067) 48 Inda tsutsotsi basu mutuwa,
wutar kuma bata mutuwa. 49 Domin da wuta
za a tsarkake kowa. 50 Gishiri yana da kyau,
amma idan ya rasa zakinsa, ta ya ya za ka sa shi
yayi zaki kuma? Ku kasance da zaki, kuma ku yi
zaman lafiya da kowa.

10 Yesu ya bar wannan wurin, ya tafi yankin
Yahudiya, wajen hayin kogin Urdun. Sai
jama'a suka je wurinsa. Ya ci gaba da koya masu,
kamar yadda ya zama al'adarsa. 2 Sai Farisawa
su ka zo wurinsa, su ka ce, '' dai dai ne mutum
ya saki matarsa?'' Wannan tambaya sun yi ta ne
domin su gwada shi. 3 Ya amsa ya ce, menene
Musa ya umarce ku? 4 Suka ce, ''Musa ya yarda
mutum ya rubuta takardar saki ga matarsa, ya
sallameta ta fita.'' 5 “Domin taurin zuciyarku
ne ya rubuta maku wannan dokar,” Yesu ya
ce masu. 6 Amman tun daga farkon halitta,
'Allah ya halicci namiji da ta mata.' 7 Domin
wannan dalilin ne mutum zai rabu mahaifinsa
da mahaifiyarsa ya mannewa matarsa. 8 Su
biyu kuwa sun zama jiki daya, ba biyu ba, 9
Saboda haka abinda Allah ya hada kada mutum
ya raba.” 10 Lokacin da suke cikin gida, sai
almajiransa suka sake tambayarsa akan wannan
magana. 11 Ya ce da su. Dukan wanda ya saki
matarsa ya kuma auro wata matar yayi zina da
ita kenan. 12 Haka nan duk matar da ta saki
mijinta ta auri wani ta yi zina da shi kenan.” 13
Mutane suka kawo masa 'ya'yansu kanana don

ya taba su, sai almajiransa suka kwabe su. 14
Da Yesu ya gani, ya ji haushi, ya ce masu. Ku
bar yara kanana su zo wurina, kada ku hana su
domin mulkin Allah na irinsu ne. 15 Gaskiya na
ke fada maku duk mutumin da bai karbi mulkin
Allah kamar karamin yaro ba, babu shakka ba
zai shiga mulkin Allah ba. 16 Sai ya rungume
su ya sa masu albarka. 17 Lokacin da ya fara
tafiya, sai wani mutum ya rugo wurinsa, ya
durkusa a gabansa. Ya tambaye shi, yace ya
''Malam managarci, me zan yi domin in sami
rai na har abada?'' (aiōnios g166) 18 Amma Yesu
ya ce masa. Don me ka ke kira na managarci?
Babu wani managarci sai dai Allah kadai. 19
Kasan dokokin. Kada ka yi kisan kai, kada ka
yi zina, kada ka yi sata, kada ka yi shaidar
zur, kada ka yi zamba, ka girmama mahaifinka
da mahaifiyarka." 20 Sai mutumin ya ce masa
Malam ai na kiyayye duk wadannan abubuwa
tun ina yaro. 21 Yesu ya dube shi duban kauna
ya ce masa. Abu daya ka rasa. Shi ne ka je ka
sayar da duk mallakarka ka ba mabukata, za
ka sami wadata a sama. Sa'annan ka zo ka bi
ni. 22 Da ya ji haka sai ransa ya baci, ya tafi
yana bakin ciki, don shi mai arziki ne kwarai.
23 Yesu ya dubi almajiransa ya ce. ''Yana da
wuya masu arziki su shiga mulkin Allah!'' 24
Almajiransa suka yi mamakin maganarsa. Sai
Yesu ce masu, ya ku ya'ya'na yana da wuya
kamar me a shiga mulkin Allah. 25 Zai zama
da sauki ga rakumi yabi ta kafar allura da mai
arziki ya shiga mulkin Allah. 26 Sai suka cika da
mamaki sosai, su kace wa juna, ''to idan haka
ne wanene zai iya tsira kenan?'' 27 Yesu ya dube
su ya ce masu. Ga mutane a bu ne mai wuyar
gaske, amma a wurin Allah komai yiwuwa ne.
28 Bitrus ya ce masa, ''to gashi mu mun bar
kome, mun bika''. 29 Yesu ya ce. Gaskiya na
ke fada maku, babu wanda zai bar gidansa,
da yan'uwansa maza da mata, da mahaifiya
ko mahaifi, ko 'ya'ya ko gona, saboda da ni
da kuma bishara, 30 sa'annan ya rasa samun
nikinsu dari a zamanin yanzu, na gidaje, da
yan'uwa mata da maza' da iyaye mata da 'ya'ya
da gonaki, game da tsanani, a duniya mai zuw
kuma ya sami rai madawwami. (aiōn g165, aiōnios
g166) 31 Da yawa wadanda suke na farko za su
koma na karshe, na karshe kuma za su zama na
farko. 32 Suna tafiya Urushalima, Yesu kuwa na
gabansu. Almajiransa sun yi mamaki, mutane
da ke biye da su kuwa sun tsorata. Yesu kuwa ya
sake kebe sha biyun nan, ya fara fada masu abin
da zai same shi. 33 "Kun ga, za mu Urushalima
za a bada Dan mutum ga manyan Firistoci da
malan Attaura, za su kuma yi masa hukuncin
kisa su kuma bada shi ga al'ummai. 34 Za su yi
masa ba a, su tofa masa yau, su yi masa bulala,
su kashe shi, bayan kwana uku kuwa zai tashi."
35 Yakubu da Yahaya, 'ya'yan Zabadi, suka zo
wurin sa, suka ce, ''Malam muna so kayi mana
duk abin da mu ka roke ka'' 36 Ya ce masu. ''Me
ku ke so in yi maku?'' 37 Suka ce, ''ka yardar
mana, a ranar daukakarka, mu zauna daya a
damanka, daya kuma a hagunka.'' 38 Yesu ya ce
masu. ''Ba ku san abinda ku ke roka ba. Kwa iya
sha daga kokon da zan sha? Ko kuma za a yi
maku baftismar da za a yi mani?'' 39 Suka fada
masa, ''Zamu iya.'' Yesu ya ce masu, '' kokon da
zan sha, da shi zaku sha, baftismar da za ayi
mani kuma da ita za a yi maku.'' 40 Amma zama
a damata, ko a haguna, ba na wa ba ne da zan
bayar, ai na wadanda a ka shiryawa ne." 41 Da
sauran almajiran nan goma suka ji, suka fara
jin haushin Yakubu da Yahaya. 42 Yesu kuma ya
kira su wurinsa ya ce masu, '' kun sani wadanda
aka san su da mulkin al'ummai sukan nuna
masu iko, hakimansu kuma sukan gasa masu
iko. 43 Amma ba haka zai kasance a tsakaninku
ba. Duk wanda ya ke son zama babba a cikinku,
lalle ne ya zama baranku. 44 Duk wanda ya ke
so ya shugabance ku lalle ne ya zama bawan
kowa. 45 Saboda haka ne Dan mutum ya zo ba
domin a bauta masa ba, sai dai domin shi yayi
bautar, ya kuma ba da ransa fansa saboda da
mutane da yawa." 46 Sa'adda suka iso Yariko,
yana fita daga Yariko kenan, shi da almajiransa,
da wani babban taro, sai ga wani makaho mai
bara, mai suna Bartimawas dan Timawas yana
zaune a gefen hanya. 47 Da ya ji Yesu Banazare
ne, ya fara daga murya yana cewa, ''Ya Yesu,
Dan Dauda, kaji tausayina'' 48 Mutane da yawa
suka kwabe shi, cewa yayi shiru. Sai ya kara
daga murya kwarai da gaske, yana cewa, Ya Dan
Dauda ka yi mani jinkai, ka ji tausayina!" 49
Yesu ya tsaya ya ce, ku kirawo shi. Su kuwa suka
kirawo makahon suka ce masa. ''Albishrinka,
ta so! Yana kiranka.'' 50 Makahon ya yar da
mayafinsa, ya zaburo wurin Yesu. 51 Yesu ya
tambaye shi, ya ce, '' me ka ke so in yi maka?''
Makahon ya ce, ''Malam in sami gani.'' 52 Yesu
ya ce masa. ''Yi tafiyarka, bangaskiyarka ta

warkar da kai.'' Nan take idanunsa suka bude,
ya bi Yesu, suka tafi tare.

11 Da suka kusa Urushalima, kusa da Betafaji,
da Betanya, wajen dutsen zaitun, sai Yesu
ya aiki almajiransa biyu **2** ya ce masu, “ku shiga
kauyen can kusa da mu. Da zarar kun shiga za
ku ga aholaki a daure, wanda ba a taba hawa
ba. Ku kwance shi, ku kawo mani. **3** In wani ya
ce maku, “Don me kuke haka? ku ce, 'Ubangiji
ne yake bukatarsa, zai kuma komo da shi nan
da nan.”' **4** Sai suka tafi, suka tadda aholakin a
daure a kofar gida a bakin hanya, suka kwance
shi. **5** sai wadanda suke tsaye a gun suka ce
masu, “Don me kuke kwance aholakin nan? **6**
Suka fada masu abinda Yesu yace, sai suka kyale
su suka tafi. **7** Almajiran nan biyu suka kawo wa
Yesu aholakin, suka shimfida mayafansu a kai,
sai ya hau. **8** Sai mutane da yawa suka shimfida
mayafansu a hanya, wadansu kuma suka baza
ganyen da suka yanko daga filayen. **9** Wadanda
suke gaba da shi da wadanda ke bin bayansa
suka yi sowa suna cewa, “Hosanna! Albarka ta
tabbata ga mai zuwa cikin sunan Ubangiji. **10**
Albarka ta tabbata ga mulkin nan mai zuwa
na Ubanmu Dawuda! Dukaka a cikin sama!” **11**
San nan Yesu ya shiga Urushalima, ya shiga
Haikalin. Sai ya dudduba komai, da magariba ta
yi, ya fita ya tafi Betanya tare da goma sha biyu
nan. **12** Kashe gari, suka tashi daga Betanya,
sai ya ji yunwa. **13** Da ya hango itacen baure
mai ganye daga nesa sai ya je ya ga ko za sami
'ya'ya. Da ya iso wurinsa bai ga komai ba sai
ganye, don ba lokacin 'ya'yan baure ba ne. **14**
Sai ya ce wa bauren, “Kada kowa ya kara cin
''ya'yanka har abada!” Almajiransa kuwa sun
ji maganar. **(aiōn g165)** **15** Suka iso Urushalima,
da shigar su, ya kori masu saye da sayarwa, ya
watsar da taburan 'yan canjin kudi, da kujerun
masu sayar da tantabaru. **16** Ya hana kowa ya
dauki wani abu da za a i ya sayarwa a cikin
haikalin. **17** Sai ya koyar da su cewa, “Ashe ba
rubuce yake ba, “Za a kira gidana gidan addu'a
na dukan al'ummai? Amma ku kun mayar da
shi kogon yan fashi”. **18** Da mayan Faristoci
da marubutan attaura suka ji maganar da ya
yi, sai suka nami hanyar da za su kashe shi.
Amma suka ji tsoronsa domin dukkan taron
na mamakin koyarwarsa. **19** Kowace yamma
kuma, sukan fita gari. **20** Da safe suna wucewa,
sai suka ga bauren nan ya bushe. **21** Bitrus
kuwa ya tuna ya ce “Malam, dubi! Baurenan
da ka la'anta ya bushe.” **22** Yesu ya amsa masu
ya ce, “ku gaskata da Allah.” **23** Hakika, ina
gaya maku, duk wanda ya ce wa dutsen nan
tashi ka fada cikin tekun', bai kuwa yi shakka a
zuciyarsa ba, amma ya gaskata haka kuwa zai
faru, haka kuwa Allah zai yi. **24** Saboda haka ina
dai gaya maku, komai kuka yi addu'a kuka roka,
ku gaskata cewa samamme ne, zai kuma zama
naku. **25** Duk sa'add da kuke addu'a ku gafarta
wa wadanda suka yi maku laifi, domin Ubanku
shima zai gafarta maku naku laifi.” **26** (Amma in
baku gafartawa mutane laifofinsu ba, Ubanku
ma da ke sama ba zai gafarta maku ba.) **27** Da
suka sake dawowa Urushalima. Yasu na tafiya
cikin haikali, sai manyan firistoci, da marubuta,
da dattawa suka zo wurinsa, **28** suka ce masa,
“Da wanne iko kake yin wadanan abubuwa? Ko
kuwa wa ya ba ka ikon yinsu? “ **29** Sai Yesu ya
ce masu, “Zan yi maku wata tambaya. ku ba ni
amsa, ni kuwa zan gaya maku ko da wanne iko
ne nake yin wadannan abubuwan. **30** Baftismar
da Yahaya yayi, daga sama take ko kuwa daga
mutum take? ku bani amsa”. **31** Sai suka yi
mahuwara da juna, suka ce, “in kuwa muka ce,
'daga sama take,' za ya ce, “To, don me ba ku
gaskata shi ba? **32** In kuwa muka ce, “amma in
muka ce ta mutum ce zasu jejjefemu domi suna
jin tsoron jama'a, don duk kowa ya tabbata,
cewa Yahaya annabi ne. **33** Sai suka amsa wa
Yesu suka ce, “Ba mu sani ba” Yesu ya ce masu,
“Haka ni kuma ba zan fada muku ko da wanne
iko nake yin abubuwan nan ba.”

12 Sai Yesu ya fara koyar da su da misalai.
“Wani mutum ne ya yi gonar inabi ya
shingen ta, ya haka ramin matse inabin, ya
kuwa gina hasumayar tsaro. Ya ba wandansu
manoma jinginar gonar, sa'an nan ya tafi wata
kasa mai nisa. **2** Da lokaci ya yi, sai ya aika masu
wani bawansa domin ya karbi wadansu daga
cikin amfanin gonar. **3** Amma manoman suka
kama shi, suka yin masa duka, suka kore shi
hannu banza. **4** Ya sake aikar wani bawan. Shi
kuma suka raunata shi aka, suka wulakanta shi.
5 Ya sake aiken wani. Shi kam, suka kashe shi.
Haka fa aka yi ta yi da wadansu da yawa, sun
dodoki wadansu, suka kuma kashe wadansu.
6 Yanzu dai yana da sauran daya tak, shine
kaunatacen dansa. Daga karshe ya aike shi
wurinsu, yana cewa, ai za su bashi girma. **7**

Amma manoman nan suka ce wa juna, “ai,
wannan shine magajinsa, 'ku zo mu kashe
shi, gadon ya zama namu.” 8 Sai suka kamo
shi, suka kashe shi, suka jefar da shi bayan
shinge. 9 To, me mai gonar inabin zai yi? Sai ya
zo ya hallaka manoman nan, ya ba wadansu
gonar. 10 Ashe, ba ku karanta wannan nassi
ba? cewa, ' Dutsen da magina suka ki, shi ne
ya zama mafi mahmimanci. 11 Wannan daga
Ubangiji ne, kuma ya yi dai dai a idanunmu.”'
12 Sai suka nemi su kama shi, don sun lura a
kansu ne ya yi masalin, amma suka ji tsoron
jama'a. Don haka suka kyele shi, suka tafi.
13 Suka aika masa da wadansu farisiyawa da
Heridiyawa, don su sa masa tarko da kalamai
cikin maganarsa. 14 Da suka zo, suka ce masa,
“Malam, gaskiya kana koyar da maganar Allah
sosai, ba ka nuna bambanci tsakani mutane, sai
koyar da tafarkin Allah kake yi sosai. “Shin, mu
biya haraji ga Kaisar, ko a a?” 15 AmmaYesu ya
gane munafuncinsu, ya ce masu, “Don me kuke
gwada ni? ku kawo mani dinarin in gani.” 16
Suka kawowa Yesu daya. Ya ce masu, “Kamar
waye da kuma rubutun wanene? suka ce masa,
“Na Kaisar ne.” 17 Yesu ya ce, “to, ku ba Kaisar
abinda yake na Kaisar, ku kuma ba Allah abin
da yake na Allah. Sai suka yi mamakinsa kwarai.
18 Sai Sadukiyawa suka zo wurinsa, su dake
cewa babu tashin matattu. Suka tambaya shi
suka ce, 19 “Malam, Musa dai ya rubuta mana,
cewa idan dan'uwan mutum ya mutu, ya bar
matarsa ba da, lallai ne dan'uwan mutumin ya
auri matar, ya haifa wa dan'uwansa 'ya'ya.' 20
To an yi wadansu 'yan'uwa maza guda bakwai,
na farko ya yi aure, ya mutu bai bar 'ya'ya
ba. 21 Na biyu kuma ya aure ta, shi ma ya
mutu, ba 'ya'ya. Na ukun ma haka. 22 Haka
dai duk bakwai din, ba wanda ya bar 'ya'ya.
A karshe kuma ita matar ta mutu. 23 To, a
tashin matattu, matar wa za ta zama a cikinsu?
Don duk bakwai din nan sun aure ta”. 24 Sai
Yesu ya ce, “Ba saboda wannan dalili ne kuka
yi kuskure ba, wato don ba ku san littafin ba,
kuma ba ku san ikon Allah ba? 25 Domin in an
tashin daga matattu, ba a aure, ba a auraswa,
amma sun zama kamar malaiku a sama. 26
Amma game da mattattun da suka tashi, ashe,
ba ku taba karantawa a littafin Musa ba, yadda
Allah ya ce masa? “Ni ne Allah na Ibrahim, da
Ishaku, da kuma Yakubu'? 27 Ai, shi ba Allahn
mattatu bane, amma na rayyayu ne. Hakika kun
yi kuskure “. 28 Sai wani malamin attuara ya zo
ya ji suna muhawara da juna. Da dai ya ga Yesu
yana ba su kyakkyawar amsa, sai ya tambaye
shi, “Wanne Umarni ne mafi girma dukka?”
29 Yesu ya amsa yace, “mafi girma shine, 'ku
saurara ya Isra'ila, Ubangiji Allahnmu, Ubangiji
daya ne. 30 Sai ka kaunaci Ubangiji Allah da
dukkan zuciyarka, da dukkan ranka da dukkan
tunaninka, da dukkan karfinka. 31 ta biyu itace,
'ka kaunaci makwabcinka kamar kanka, Ba wata
doka da ta fi wadannan.'' 32 Sai malamin attaura
ya ce masa, “Hakika gaskiyarka malam, Allah
daya ne, ba kuma wani sai shi. 33 A kaunace shi
kuma da dukkan zuciya, da dukkan hankali, da
dukkan karfi, a kuma kaunaci makwabci kamar
kanka, ai ya fi dukkan hadayu na konawa.” 34
Da Yesu ya ga ya yi masa magana da hikima, sai
ya ce masa, “Ba ka nesa da mulkin Allah.” Bayan
wannan kuma ba wanda ya sake tambayarsa
wani abu. 35 Yesu ya amsa a lokacin da yake
koyarwa a Haikali, ya ce “Yaya malaman attaura
suke ce wa Kristi dan Dauda ne? 36 Domin
Dauda kansa, ta ikon Ruhu Mai Tsarki ya ce,
“Ubangiji ya ce wa Ubangijina, zauna a hannun
damana, har sai na kaskantar da makiyanka'.
37 Dauda da kansa ya kira shi 'Ubangiji; To, ta
yaya ya Almasihu zai zama Dan Dauda?” Babban
taron jama'ar suka saurare shi da murna. 38
A koyarwa sa Yasu ya ce, “ku yi hankali da
malaman attaura, masu son yawo da manyan
riguna, suna so a gaishesu a kasuwa, 39 da kuma
son wuraren zama masu daraja a haikali, da
wurin bukukuwa. 40 Sun kuma kwace gidajen
gwauraye, da yin doguwar addu'a, don mutane
su gani. Wadanan mutanen zasu sami hukunci
mai tsanani.” 41 Sai ya zauna a gaban akwatin
baiko a Haikalin, yana duban yadda jama'a suke
zuba kudi a ciki. 42 Wadansu masu arziki da
yawa suna zuba kudi masu tsoka. Sai gwauruwa
mara abin hanu ta saka anini biyu a ciki akwatin
baikon. 43 Ya kira almajiransa, ya ce masu,
“Hakika, ina gaya maku, abinda gwauruwa nan
ta saka a akwatin baikon nan ya fi na sauran
dukka. 44 Su duk sun bayar daga yalwa tasu ne,
ita kuwa daga cikin rashinta ta bada duk abinda
take da shi.”

13 da Yesu ke fita daga Haikalin, sai daya
daga cikin almajirnsa ya ce masa “malam,
dubi kyawawan duwatsunnan da kyawawan
gine-ginnenan!” 2 Ya ce masa, ka ga wadannan

kyawawan gine- ginen? babu wani dutsen da za
a bar shi akan dan'uwansa, da ba za a rushe shi
ba.” 3 Yana zaune a kan dutsen zaitun wanda
yake kusa da Haikali, sai Bitrus, da Yakubu,
da Yahaya, da Andarawus suka tambaye shi a
asirce, suka ce. 4 Gaya mana yaushe za a yi
wadannan abubuwa? mecece zata zama alamar
faruwar wadanna abubuwa da zasu faru?'' 5
Yesu ya ce masu, “ku kula, kada kowa ya rudeku.
6 Da yawa za su zo da sunana, suna cewa nine
shi, har su bad da mutane da yawa. 7 In kuka ji
labarin yake- yake, da jita-jitarsu kada ku damu,
wannan zai faru, amma karshen duniya bai
gabato ba. 8 Al'umma za ta tasarwa al'umma,
mulki ya tasarwa mulki. Za a yi girgizar kasa
awurare dabam-dabam, da kuma yunwa, amma
fa dukkan wadanna abubuwan mafarin azaba
ne. 9 Amma, ku zauna a fadake. Don za su kai
ku gaban majalisa. za a yi maku duka a cikin
majami'u. Su kuma kai ku gaban masu mulki
da sarakuna, saboda sunana, domin ku ba da
shaida a gare su. 10 Amma lallai sai an fara
yi wa dukkan al, ummai bishara. 11 Sa'ad da
suka kai ku gaban shari'a suka mika ku, kada ku
damu a wannan lokacin, za a baku abin da zaku
fada, Amma duk abin da aka yi muku a wannn
lokacin, shi za ku fada, domin ba ku ne kuke
magana ba, Ruhu mai tsarki ne. 12 Dan'uwa zai
bada dan'uwarsa akashe shi, uba kuwa dansa.
Yara kuma zasu tayar wa iyayensu har su sa
akashe su. 13 Za a ki ku saboda sunana, amma
duk wanda ya jumre har karshe zai cetu. 14
Sa'adda kuka ga an kafa mummunan aikin sabo
mai ban kyama a wurin da bai kamata ba (bari
mai karatu ya fahimta), to, bari wadanda suke
kasar Yahudiya, su gudu zuwa dutse. 15 Wanda
yake tudu kuma kada ya sauko ya shiga gida
garin daukar wani abu. 16 Wanda yake gona
kuma kada ya koma garin daukar mayafinsa. 17
Amma, kaiton masu juna biyu da masu goyo
a wannan lokacin. 18 Ku yi addu, a kada abin
ya faru da damina. 19 A lokacin za ayi wata
matsanaciyar wahala, wadda bata taba faruwa
ba, tun farkon halittar da Allah ya yi har zuwa
yau, ba kuwa za a taba yi ba har abada. 20
In da ba ubangiji ya rage kwanakin nan ba,
da ba Dan adam din zai tsira. Amma saboda
zabbabunan da ya zaba, ya rage kwanakin. 21
To, in wani ya ce maku, kun ga Almasihu nan!'
ko, 'kun gan shi can, kada ku gaskata. 22 Gama
almasihan karya, da annabawan karya zasu
bayyana kuma, zasu yi abubuwan al'ajibai masu
ban mamaki. 23 Amma ku zauna a fadake, Na dai
fada maku wadannan abubuwan kafin lokacin.
24 Amma, bayan matsanaciyar wahalannan,
rana zata duhunta, wata kuma ba zai bada
haske ba. 25 Taurari za su fado daga sararin
sama, za a kuma girgiza manyan abubuwan da
suke a sararin sama. 26 Sa' annan zasu ga Dan
mutum na zuwa a cikin gajimare, da iko mai
girma da daukaka. 27 Zai aiko da mala'ikunsa
su tattaro zabbabunsa daga kusuwoyi hudu na
duniya(watau Gabas da Yamma, kudu da Arewa)
har zuwa karshen sama. 28 “Ku yi koyi da itacen
baure. Da zarar rassansa sun fara taushi yana
kuma fitar da toho, kun san damina ta yi kusa
ke nan. 29 Sa'adda kuka ga wadannan abubuwa
suna faruwa, ku dai sani ya kusato, a bakin kofa
ma ya ke. 30 Hakika ina gaya maku, zamanin nan
ba zai shude ba sai dukan abubuwan nan sun
faru. 31 Sararin sama da kasa za su shude, amma
maganata ba za ta shude ba. 32 Amma wannan
rana ko sa'a ba wanda ya sani, ko mala'ikun
sama, ko Dan, sai dai Uban kadai. 33 Ku kula, ku
zauna a fadake, kuna addu'a don baku san ranar
da lokacin zai yi ba. 34 Kamar yadda mutum
mai tafiya, in ya bar gida ya wakilta bayinsa kan
gidansa, kowanne da aikinsa, ya kuma umarci
mai gadi ya zauna a fadake. 35 To, ku zauna a
fadake don ba ku san lokacin da maigidan zai
zo ba, ko da yamma ne, ko da tsakar dare ne, ko
da carar zakara ne, ko da safe ne. 36 Kada ya
zo ba zato, ya samu kuna barci. 37 Abinda na
gaya maku, ina gaya wa kowa, shine ku zauna a
fadake!”

14 Idin Ketarewa da bukin gurasa mara yisti
sauran kwana biyu kenan, sai shugabanin
firistoci da malaman attaura suka nemi yadda
zasu kama Yesu a asirce domin su kashe shi. 2
Suna cewa amma “Ba a lokacin idin ba, domin
kada su haddasa hargitsi a tsakanin mutane”.
3 Yesu yana Betanya a gidan Saminu kuturu,
yana shirin liyafa kenan sai ga wata mace
dauke da kwalbar turare mai tamanin kwarai,
ta shafa masa a kansa. 4 wasu dake tare da
Yesu suka husata, suna kwalbarta da cewa 5
“Ai wannan turare ne mai tsada, ina laifin a
sayar a raba wa talakawa kudin? ina dalilin
wannan almubazaranci? 6 Sai Yesu yace masu
“Ku kyaleta, don me kuke tsauta mata, 7 ai
Idan kuna da niyyar taimakon talakawa ko

matalauta, suna nan tare da ku ko a yaushe
amma ni bazan kasance da ku kullum ba. 8
Macen nan tayi aiki nagari domin shirya jikina
ga jana'iza. 9 hakika, Ina gaya maku, duk inda
za'a yi bishara a duniya baza a mance da matan
nan da hidimar da ta tayi mini ba." 10 Da jin
haka sai Yahuza Iskariyoti, daya daga cikin
manzannin ya ruga zuwa wurin baban firist
domin ya bashe shi a garesu, 11 Da mayan
firistoci suka ji haka suka yi murna matuka
tare da alkawarin kudi ga Yahuza, shi kuwa
sai ya fara neman zarafin da zai mika Yesu a
gare su. 12 A ranar farko ta bukin gurasa marar
yisti da kuma hadayar ragon Idin ketarewa,
almajiransa suka ce masa "Ina zamu shirya
liyafar domin idin ketarewa? 13 Ya aiki biyu
daga cikin almajiransa da cewa "Ku shiga cikin
birnin, zaku tarar da wani mutum dauke da
tullun ruwa. 14 Duk gidan da ya shiga ku bishi,
sai ku cewa mai gidan, malam yace "ina bukatar
masauki domin hidimar idin ketarewa tare da
almajiraina?"' 15 Zai kuwa nuna maku babban
bene gyararre. Sai ku yi mana shiri a can."
16 Da shigar almajiran cikin birnin, sai kome
ya kasance yadda ya fada, su kuwa suka yi
shirye shiryen idin ketarewar. 17 Da maraice
ta yi, sai ya tare da sha biyun. 18 Yayin da
suke zazzaune a teburin suna cin abincin, sai
Yesu ya ce "Hakika ina gaya maku wani da
ke ci tare da ni a nan zai bashe ni". 19 Sai
suka damu suka tambaye shi daya bayan daya
suna cewa "Hakika bani bane ko?" 20 Yesu ya
amsa masu da cewa "Daya daga cikin sha biyu
ne, wanda ke sa hannu tare da ni yanzu cikin
tasar". 21 Dan Mutum zai tafi ne yadda nassi
ya umarta game da shi amma kaiton wanda
zai bashe shi! "zai, fiye masa, dama ba a haife
shi ba". 22 Lokacin da suke cin abincin, Yesu
ya dauki gurasa ya sa albarka, ya gutsuttsura
ta, sai ya basu yana cewa "Wannan jikinana
ne". 23 Ya kuma dauki koko, yayi godiya, ya
basu, su kuwa suka sha daga kokon. 24 Ya ce
"Wannan jinina ne na alkawari da an zubar ga
yawancin mutane". 25 Hakika, bazan kara sha
daga wannan ruwan inabi ba sai a ranar da zan
sha sabo cikin mulkin Allah." 26 Bayan sun raira
wakar yabo ga Allah, sai suka tafi wurin dutsen
zaitun. 27 Yesu ya ce masu dukkan ku zaku yi
tuntube harma ku fadi saboda ni gama rubuce
take cewa "Zan buge makiyayin, tumakin kuwa
za su watse; 28 Amma bayan tashina, zai yi gaba
in riga ku zuwa Galili. 29 Bitrus ya ce masa
"ko dukkansu sun fadi, faufau banda ni". 30
Yesu yace masa "Hakika ina gaya maka, cikin
wannan dare kafin carar zakara ta biyu zaka yi
musun sani na sau uku". 31 Amma Bitrus ya
sake cewa "Koda za'a kasheni tare da kai ba zan
yi musun sanin ka ba". Dukkan su kuwa suka yi
wannan Alkawari. 32 Suka isa wani wuri da ake
kira Getsamani, sai Yesu ya ce wa almajiransa
"Ku dakata anan domin zan je inyi addu'a". 33
Sai ya dauki Bitrus, da Yakubu, da Yahaya. Ya
fara jin wahala mutuka tare da damuwa kwarai.
34 Sai ya ce masu "Raina na shan wahala harma
kamar in mutu. Ku dakata a nan, ku zauna a
fadake". 35 Da Yesu yayi gaba kadan, sai ya fadi
kasa yayi addu'a yana cewa idan mai yiwuwa
ne "A dauke masa wannan sa'a daga gare shi. 36
Ya ce "Ya Abba Uba, kome mai yuwane gare ka,
ka dauke mini kokon wahalan nan, duk da haka
ba nufina ba sai dai naka". 37 Da komowarsa
ya same su suna barci, sai ya ce wa Bitrus,
Siman barci kake? Ashe, ba za ka iya zama a
fadake ko da sa'a daya ba? 38 Ku zauna a fadake,
kuyi addu'a kada ku fada cikin jaraba. Lalle
ruhu na da niyya amma jiki raunana ne. 39 Sai
ya sake komawa, yayi addu'a, yana maimaita
kalmominsa na farko. 40 Har wa yau kuma
ya sake dawowa, ya same su suna barci don
barci ya cika masu idanu kwarai, sun kuwa
kasa ce masa kome. 41 Ya sake komowa karo na
uku yace masu "har yanzu barci kuke yi kuna
hutawa? Ya isa haka! Lokaci yayi, an bada Dan
Mutum ga masu zunubi". 42 Ku tashi mutafi kun
ga, ga mai bashe ni nan ya kusato." 43 Nan da
nan, kafin ya rufe baki sai ga Yahuza, daya daga
cikin sha biyun da taron jama'a rike da takkuba
da kulake. Manyan firistoci da malaman attaura
da shugabanni suka turo su. 44 Mai bashe shi
din nan ya riga ya kulla da su cewa "Wanda zan
yi wa sumba shine mutumin, ku kama shi ku
tafi da shi a tsare. 45 Da isowarsa kuwa, sai ya zo
wurin Yesu ya ce "Ya malam!". Sai ya sumbace
shi. 46 Su kuwa suka kama shi, suka tafi da
shi. 47 Amma daya daga cikin na tsaye ya zaro
takobinsa ya kai wa bawan babban firist sara,
ya yanke masa kunne. 48 Sai Yesu ya ce "kun
fito kamar masu kama yan fashi da takkuba
da kulake, domin ku kama ni? 49 Lokacin da
nake koyarwa a Haikali, kowace rana da ku,
baku kama ni ba. Amma anyi haka ne domin
a cika abinda Nassi ya fada." 50 Daga nan duk

wadanda suke tare da Yesu suka yashe shi, suka
tsere. 51 Wani saurayi, daga shi sai mayafi ya
bi shi, suka kai masa cafka. 52 Shi kuwa ya bar
masu mayafin ya gudu tsirara. 53 Daga nan suka
tafi da Yesu wurin babban firist. a can suka tara
dattawa duk da manyan firistoci da shugabanni
da marubuta, suka taru a wurinsa. 54 Bitrus
kuwa ya bi shi daga nesa har cikin gidan babban
firist. Ya zauna tare da dogaran Haikalin, yana
jin dumin wuta. 55 Sai, manyan firistoci da duk
'yan majalisa Yahudawa suka nemi shaidar da
za a tabbatar a kan Yesu, don su samu su kashe
shi. Amma basu samu ba. 56 Da yawa kuma suka
yi masa shaidar Zur (Karya), amma bakin su
bai zama daya ba. 57 Sai wadansu kuma suka
taso suka yi masa shaidar zur (karya) suka ce.
58 "Mun ji ya ce, wai zai rushe haikalin nan
da mutane suka gina, ya sake gina wani cikin
kwana uku, ba kuwa ginin mutum ba". 59 Duk
da haka, sai shaidar tasu bata zo daya ba. 60 Sai
babban firist ya mike a tsakanin su, ya tambayi
Yesu yace "Ba ka da wata amsa game da shaidar
da mutanen nan suke yi a kanka? 61 Amma
yayi shiru abinsa, bai ce kome ba. Sai babban
firist din ya sake tambayarsa "To, ashe kai ne
Allmasihu Dan Madaukaki? 62 Yesu ya ce "Nine.
Za ku kuwa ga Dan Mutum zaune dama ga mai
iko, yana kuma zuwa cikin gajimare". 63 Sai
babban firist ya kyakketa tufafinsa yace "Wacce
shaida kuma zamu nema? 64 Kun dai ji sabon
da yayi! Me kuka gani? Duk suka yanke masa
hukunci akan ya cancanci kisa. 65 Wadansu ma
suka fara tottofa masa yau, suka daure masa
idanu, suka bubbuge shi suna cewa "Yi annabci"
Dogaran kuma suka yi ta marinsa. 66 Bitrus
kuwa na kasa a filin gida, sai wata baranyar
babban firist ta zo. 67 Da ta ga Bitrus na jin
dumi, ta yi masa kallon gaske ta ce "Kaima ai
tare kake da banazaren nan Yesu". 68 Amma ya
musa ya ce "Ni ban ma san abinda kike fada ba
balle in fahimta". Sai ya fito zaure. Sai zakara
yayi cara. 69 Sai baranyar ta ganshi, ta sake
ce wa wadanda ke tsaitsaye a wurin, "Wannan
ma daya daga cikinsu ne". 70 Amma ya sake
musawa, jim kadan sai na tsaitsayen suka ce wa
Bitrus "Lalle kai ma dayansu ne don ba Galile
ne kai". 71 Sai ya fara la'anta kansa yana ta
rantsuwa yana ce wa "Ban ma san mutumin nan
da kuke fada ba". 72 Nan da nan sai zakara ya yi
cara ta biyu, Bitrus kuwa ya tuna da maganar
Yesu a gare shi cewa "Kafin zakara ya yi cara ta
biyu, za ka yi musun sani na sau uku". Da ya
tuno haka, sai ya fashe da kuka.

15 Da sassafe, sai manyan firistoci suka
hadu da dattawa da manyan malamai, da
majalisa suka daure Yesu, suka sa shi gaba suka
mika shi ga Bilatus. 2 Bilatus ya tambaye shi,
kaine sarkin Yahudawa? ya amsa ya ce "haka ka
ce" 3 Sai manyan firistochi suka kawo zargi iri
iri a kan Yesu. 4 Bilatus ya sake tambayarsa,
ba ka da abin cewa? ka lura da yawan zargi
da ake yi maka. 5 Amma Yesu baya sake yi
masa magana ba. wannan ya ba shi mamaki.
6 A lokacin idi, Bilatus ya kan sakar masu da
dan bursuna wanda jama'a suka bukaci a saka,
7 A cikin gidan yari, in da aka tsare wadansu
yan tawaye, da masu kisan kai, akwai wani mai
kisan kai, ana ce da shi Barrabbas. 8 Sai Jama'a
suka zo wurin Bilatus ya yi masu kamar yadda
ya saba yi. 9 Bilatus ya amsa masu ya ce, kuna
so in sakar maku sarkin Yahudawa? 10 Yayi
wannan domin ya sani cewa Firistoci sun bada
shi ne domin suna kishin sa, 11 Sai Firistochi
suka zuga jama'a, sai suka yi kuwwa suna cewa,
a sakar masu Barrabbas amaimakon Yesu. 12
Bilatus ya sake yi masu tambaya "Yaya zan
yi da Sarkin Yahudawa?" 13 sai suka amsa da
kuwwa" a "giciye shi!" 14 Bilatus ya ce masu
menene laifinsa sai suka kara ihu, "a giciye shi."
15 Bilatus don yana son ya farantawa jama'a
zuciya sai ya sakar masu da Barrabbas sai ya
yi wa Yesu bulala, sannan ya mika shi a giciye
shi. 16 Sojoji suka kai shi cikin kagara, suka
tara rundunan soja, 17 Suka sa masa tufafin
shulaiya suka nada masa rawanin kaya, 18 Suna
masa kirari na ba'a suna cewa, "A gaida sarkin
Yahudawa!" 19 Sai suka buge shi a kai da kulki
suka kuma tofa masa yau a fuska, suka kuma
durkusa suna yi masa sujadar ba'a. 20 Bayan sun
gama yi masa ba'a sai suka cire masa tufafin
shunnaiya, sai suka maida masa tasa tufafinsa,
sai suka fitar dashi don su giciye shi. 21 Suna
cikin tafiya sai suka hadu da wani, mai suna
Saminu Bakairawani (wato uban Alizanda da
Rufus); suka tillasta shi ya dauki gijiyen Yesu.
22 Sojojin suka kawo Yesu wurin da ake kira
Golgota (wato kokon kai) 23 Suka bashi ruwan
inabi hade da mur, amma ya ki ya sha. 24 Sai
suka giciye shi, suka kuma raba tufafinsa suka
kuma jefa kuri'a domin kowanne soja ya sami
rabonsa. 25 A sa'a ta uku aka giciye shi. 26

Sai aka rubuta alamar zargi da take cewa “Ga
Sarkin Yahudawa” 27 Suka kuma giciye shi
tare da wadansu yan fashi guda biyu. 28 Daya
a hannun damansa daya a hannun hagunsa.
Domin a cika abinda nassi ya fada. 29 suke
wucewa suna zaginsa suna kada kai suna cewa,
“Aha! kai da zaka rushe haikali ka kuma gina
shi cikin kwana uku, 30 ka ceci kanka mana, ka
sauka daga giciye!” 31 Haka ma manyan firistoci
da malamai, suka yi masa ba'a suna cewa “Ya
ceci wadansu amma bai iya ceci kansa ba” 32
Bari Almasihu Sarkin Yahudawa ya sauka daga
giciye. Domin mu gaskata shi, sai wadanda aka
giciye shi tare dasu, suma suka yi masa ba'a.
33 sa'a ta shida zuwa sa'a ta tara, duhu ya rufe
ko'ina, 34 A sa'a ta tara, Yesu ya tada murya da
karfi ya ce Eloi, Eloi lamathsabathani?” Ma'ana
Ya Allahna Ya Allahna, me ya sa ka yashe ni?”
35 Wasu daga cikin na tsaye, da suka ji shi,
sai suka ce, “Duba, yana kiran Iliya.” 36 Sai
wani ya hanzarta, ya dauki soso ya tsoma a
ruwan inabi mai tsami, ya soka agora ya mika
masa don yasha. Mutumin yace bari mu gani
ko Iliya zai zo ya saukar da shi. 37 Sai Yesu
yayi kuka da babban murya da karfi sannan
ya rasu. 38 Sai labulen haikalin ya rabu kashi
biyu daga sama har kasa. 39 Sa'adda da jarumin
sojan da ke tsaye yana fuskantar Yesu ya ga
yadda ya mutum, Sai ya ce “hakika, wannan
mutum Dan Allah ne.” 40 Akwai kuma mata
wadanda ke dubawa daga nesa. Daga cikinsu
akwai Maryamu Magadala, da Maryamu(Uwar
Yakubu da Yusufu) da Salome. 41 Wadannan
matan sune suka bishi sa'adda da yake Galilee
suna yi masa hidima. Da wadansu mata da yawa
suka zo Urushalima tare da shi. 42 Da maraice an
shiga shirye shirye domin kashe gari asabbaci
ce. 43 Sai Yusufu daga garin Arimatiya ya zo,
mutumin kirki, mai girma kuma dan majalisar
dattawa, mai sauraron mulkin Allah, da gaba
gadi ya tafi wurin Bilatus ya bukaci a bashi
jikin Yesu. 44 Bilatus ya yi mamakin mutuwar
Yesu cikin lokaci kadan, sai ya kira jarumin ya
tabbattar koYesu ya mutu. 45 Bayan ya tabbattar
daga wurin jarumin soja cewa Yesu ya mutu,
sai ya bada jikin ga Yusufu. 46 Yusufu ya sayo
likafani. ya saukar da shi daga giciye, ya kawo
likafanin nan ya lulube jikin Yesu dashi. Ya kai
shi kabarin da aka sassaka da dutse, wadda ya
shirya shi domin kansa. Ya kawo dutse ya rufe
bakin kabarin da shi. 47 Maryamu Magadaliya
da Maryamu Uwar Yusufu sun ga wurin da aka
yi jana'izar Yesu.

16 Bayan ranar assabaci, Maryamu
Magadaliya da Maryamu uwar Yakubu da
Salomi, suka sayo man shafawa mai kamshi
domin shafe jikin Yesu saboda jana'iza. 2
Da safiyar ranar farko ta mako sai suka tafi
kabarin a dai dai fitowar rana. 3 Suna magana a
tsakaninsu suna cewa, wanene zai gangarar da
dutsen da aka rufe bakin kabarin da shi?” 4 Da
suka daga ido, sai suka ga an riga an gangarar da
dutsen, domin yana da girma. 5 Da suka shiga
cikin kabarin sai ga wani saurayi saye da farar
tufa, yana zaune a hannun dama, suna mamaki.
6 Sai ya ce masu, “Kada ku ji tsoro. Kuna neman
Yesu banazare, wanda aka giciye. Ya tashi! Baya
nan. Ku duba wurin da aka kwantar dashi. 7
Sai ku je, ku gaya wa almajiransa da Bitrus
cewa ya rigaya ya yi gabanku zuwa Galili. A
can zaku ganshi, kamar yadda ya fada maku.”
8 Suka fita daga cikin kabarin da gudu suna
rawar jiki da mamaki, ba su cewa kowa komai
ba domin suna jin tsoro. 9 (note: The most reliable
and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) Da
safiyar ranar farko ta mako ya fara bayyana
kansa ga Maryamu Magadaliya wadda ya kori
aljannu guda bakwai daga cikinta. 10 Sai ta tafi
ta shaida wadanda suke tare da shi suke makoki
da kuka. 11 Sai suka ji cewa ya tashi kuma
ta ganshi, amma basu gaskata ba. 12 Bayan
wadannan al'amura ya bayana kansa ta wata
siffa ga mutum biyu sa'ilin da suke tafiya akan
hanya. 13 Sai suka tafi suka gaya wa sauran
almajiransa, duk da haka basu gaskata ba. 14
Bayan wani lokaci, Yesu ya bayyana kansa ga
almajiransa su goma sha daya, ya tsauta masu
saboda rashin gaskatawa da taurin zuciya,
bayansun ji daga wadanda suka ganshi bayan
ya tashi daga matattu. 15 Sai ya umarcesu cewa
“Ku tafi cikin duniya ku yi bishara ga dukan
halitta. 16 Wanda ya ba da gaskiya aka kuma
yi masa baftisma, zaya sami ceto, wanda baya
bada gaskiya ba za ya hallaka. 17 Wadannan
alamu za su kasance da wadanda suka gaskata;
a cikin sunana, za su fidda aljannu, za su yi
magana da sabbin harsuna. 18 Za su dauki
macizai da hannayesu, idan sun sha guba ba
ta cutar dasu ba, za su dibiya hannayensu ga
marasa lafiya, za su sami warkaswa.” 19 Bayan
Ubangiji ya gama magana da su, sai aka dauke

shi zuwa sama in da zai zauna a hannun dama
na Allah. **20** Almajiransa kuma suka tafi ko'ina
suna sheilar bishara. Ubangiji kuma yayi aiki
tare da su, yana tabbatar da kalma ta wurin
ayukan al'ajiba tare da su.

Luka

1 Mutane da dayawa sun yi kokarin rubutu
akan abubuwan da suka cika a tsakaninmu, 2
kamar yanda suka danka mana su, wadanda tun
daga farko suka zama shaidu da idanunsu kuma
manzanni ne na sakon. 3 Sabili da haka, ni ma,
bayan da na yi bincike da kyau akan yanayin
wadannan abubuwa tun da farko na ga ya yi
kyau in rubuta wadannan abubuwa bi da bi ya
mafi girmaTiyofilas. 4 Ya zama haka domin ka
san gaskiyar abin da aka koya maka ne. 5 A
cikin zamanin Hirudus, Sarkin Yahudiya, akwai
wani firist mai suna Zakariya, daga yankin
Abija. Matarsa daga cikin yaya mata na zuriyar
Haruna ce, kuma sunan ta Alisabatu ne. 6 Dukan
su biyu masu adalci ne a gaban Allah; marasa
zargi a tafiyarsu cikin dukan dokoki da farilan
Ubangiji. 7 Amma ba su da da, domin Alisabatu
ba ta haihuwa, kuma a wannan lokacin dukansu
sun tsufa kwarai. 8 Ya zama kuma a lokacin da
Zakariya yana gaban Allah, yana yin hidimar sa
ta firist bisa ga tsari da ka'idar aikinsa. 9 Bisa ga
al'adar zaben firist da zai yi hidima, an zabe shi
ta wurin kuri'a ya shiga cikin haikalin Ubangiji
domin ya kona turare. 10 Dukan taron Jama'a
suna addu'a a waje a sa'adda ake kona turaren.
11 A lokacin, mala'ikan Ubangiji ya bayana a
gare shi yana tsaye a gefen daman bagadi na
turaren. 12 Zakariya ya firgita sa'adda ya gan
shi; tsoro ya kama shi. 13 Amma mala'ikan ya
ce masa, “Kada ka ji tsoro, Zakariya, domin an
ji addu'ar ka. Matar ka Alisabatu za ta haifa
maka da. Za ka kira sunansa Yahaya. 14 Za ka
yi murna da farin ciki, kuma da yawa za su
yi murna da haifuwarsa. 15 Domin zai zama
mai girma a gaban Ubangiji. Ba zai sha ruwan
inabi ba ko wani abu mai sa maye, kuma zai
cika da Ruhu Mai Tsarki tun daga cikin cikin
mahaifiyarsa. 16 Kuma mutanen Isra'ila da yawa
za su juya zuwa ga Ubangiji Allahnsu. 17 Zai yi
tafiya a gaban Unbangiji a cikin ruhu da ikon
Iliya. Zai yi haka domin ya juya zuciyar Ubanni
zuwa ga 'ya'yansu, domin marasa biyayya su
yi tafiya a cikin tafarkin adalai. Don ya shirya
wa Ubangiji mutanen da aka shirya dominsa.”
18 Zakariya ya ce wa mala'ikan, “Ta yaya zan
san wannan? Ga shi na tsufa kuma matata tana
da shekaru da yawa.” 19 Mala'ikan ya amsa
ya ce masa, “Nine Jibra'ilu, wanda ke tsaye a
gaban Allah. An aiko ni in gaya maka wannan
labari mai dadi. 20 Kuma duba, za ka zama bebe,
ba za ka iya magana ba, sai ran da wadannan
abubuwa suka cika. Ya zama haka domin ba ka
gaskanta da kalmomina ba, wadanda za su cika
a daidai lokacin.” 21 Sa'adda mutane suke jiran
Zakariya. Sun yi mamaki yadda ya dauki lokaci
sosai a cikin haikali. 22 Amma da ya fita, bai iya
yin magana da su ba. Sun gane da cewa ya ga
wahayi lokacin da yake cikin haikali. Ya ci gaba
da yi masu alamu, ba ya magana. 23 Ya zama
bayan da kwanakin hidimarsa suka kare, ya
tafi gidansa. 24 Bayan kwanakin nan, matarsa
Alisabatu ta samu juna biyu. Ta boye kanta
har na watani biyar. Ta ce, 25 “Wannan shi ne
abin da Allah ya yi mani da ya dube ni domin
ya dauke kunyata a gaban jama'a.” 26 A cikin
watan ta na shidda, an aiki Mala'ika Jibra'ilu
daga wurin Allah zuwa wani birni a Galili mai
suna Nazarat, 27 zuwa ga wata budurwa wanda
aka ba da ita ga wani mutum mai suna Yusufu.
Shi dan zuriyar Dauda ne, kuma ana kiran
budurwar Maryamu. 28 Ya zo wurin ta ya ce,
“A gaishe ki, ke da ki ke da tagomashi sosai!
Ubangiji yana tare da ke. 29 Amma ta damu
kwarai da wadannan kalmomi sai ta yi tunani
ko wacce irin gaisuwa ce wannan. 30 Mala'ikan
ya ce mata, “Kada ki ji tsoro, Maryamu, domin
kin samu tagomashi a wurin Allah. 31 Duba,
za ki sami juna biyu, za ki haifi da. Za ki kira
sunansa 'Yesu'. 32 Zai zama mai girma, kuma
za a ce da shi Dan Allah Madaukaki. Ubangiji
Allah zai ba shi kursiyin ubansa Dauda. 33 Zai
yi mulkin dukkan gidan Yakubu har abada,
kuma mulkinsa ba shi da iyaka.” (aiōn g165) 34
Maryamu ta ce wa mala'ikan, “Yaya wannan
zai faru, tun da shike ni ban san namiji ba?” 35
Mala'ikan ya amsa ya ce mata, “Ruhu Mai-tsarki
zai sauko a kan ki, kuma ikon Madaukaki zai
lullube ki. Sabili da haka, za a kira mai tsarkin
da za ki haifa Dan Allah. 36 Ki kuma duba,
ga 'yar'uwarki Alisabatu ta samu juna biyu a
tsufanta. Watannin ta shida kenan, ita wadda
aka kira ta bakarariya. 37 Gama babu abin da ba
shi yiwuwa a wurin Allah.” 38 Maryamu ta ce,
“To, ni baiwar Ubangiji ce. Bari ya faru da ni
bisa ga sakonka.” Sai mala'ikan ya bar ta. 39
Sai Maryamu ta tashi da sauri a cikin kwanakin
nan, zuwa kasa mai duwatsu, zuwa wani birni a
Yahudiya. 40 Ta shiga gidan Zakariya ta kuma
gai da Alisabatu. 41 Ya zama sa'adda Alisabatu

ta ji gaisuwar Maryamu, sai dan da ke cikinta ya
yi tsalle, an cika Alisabatu kuma da Ruhu Mai
Tsarki. 42 Ta daga murya, ta ce, “Mai albarka
kike a cikin mata, kuma mai albarka ne dan
cikinki. 43 Kuma don me ya faru da ni da
uwar Ubangijina ta ziyarce ni? 44 Kuma duba,
da na ji karar gaisuwan ki sai dan ciki na ya
yi tsalle domin murna. 45 Kuma mai albarka
ce wadda ta gaskanta cewa abubuwan da aka
alkawarta mata daga wurin Ubangiji za su cika.
46 Maryamu ta ce, “Zuciyata ta yabi Ubangiji,
47 kuma ruhu na ya yi murna da Allah mai
ceto na.” 48 Domin ya dubi kaskancin baiwarsa.
Duba, daga yanzu, dukkan tsararraki za su ce
da ni mai albarka. 49 Domin shi madaukaki ya
yi mani manyan abubuwa, kuma sunansa Mai
Tsarki ne. 50 Jinkansa ya tabbata daga tsara
zuwa tsara wadanda suke girmama shi. 51 Ya
nuna karfinsa da hannuwansa; ya warwatsa ma
su girman kai game da tunanin zuciyarsu. 52 Ya
nakasar da magada daga kursiyoyinsu, ya kuma
fifita nakasassu. 53 Ya ciyar da mayunwata da
abubuwa masu kyau, amma ya aiki attajirai
wofi. 54 Ya ba da taimako ga bawan sa Isra'ila,
domin ya tuna ya kuma nuna jinkai 55 (kamar
yanda ya fada wa ubaninmu) ga Ibrahim da
zuriyarsa har abada.” (aiōn g165) 56 Maryamu ta
zauna da Alisabatu tsawon watanni uku sai ta
koma gidanta. 57 Da lokaci yayi da Alisabatu
za ta haifi danta, ta kuma haifi da namiji.
58 Makwabtanta da 'yan'uwanta sun ji cewa
Ubangiji ya ribanbanya jinkansa akanta, sai
suka yi murna tare da ita 59 Ya zama akan rana
ta takwas, sun zo domin a yi wa yaron kaciya.
Da sun kira sunansa “Zakariya” kamar sunan
ubansa, 60 amma mahaifiyarsa ta amsa ta ce,
“A'a, za a kira shi Yahaya.” 61 Suka ce mata,
“Babu wani a cikin danginku wanda ake kira da
wannan suna.” 62 Sun nuna alama ga ubansa
bisa ga yanda ya ke so a rada masa suna. 63
Ubansa ya nemi a ba shi allon rubutu, sai ya
rubuta, “Sunansa Yahaya.” Dukan su suka yi
mamaki kwarai da wannan. 64 Nan take, sai
bakinsa ya bude kuma harshensa ya saki. Ya
yi magana ya kuma yabi Allah. 65 Tsoro ya
kama dukan wadanda suke zama kewaye da su.
Sai labarin ya bazu cikin dukan kasar duwatsu
ta Yahudiya. 66 Kuma dukan wadanda suka ji
su, sun ajiye su a cikin zuciyarsu, suna cewa,
“To me wannan yaro zai zama ne?” Domin
hannun Ubangiji yana nan tare da shi. 67 Ruhu
Mai-tsarki ya cika mahaifinsa Zakariya sai ya
yi anabci cewa, 68 “Yabo ga Ubangiji, Allah
na Isra'ila domin ya zo ya taimaki mutanen
sa kuma ya yi aikin ceto domin su.” 69 Ya ta
da kahon ceto dominmu daga gidan bawansa
Dauda, daga zuriyar Dauda bawansa, 70 kamar
yadda ya fada ta bakin annabawansa tsarkaka
tun zamanin zamanai. (aiōn g165) 71 Zai kawo
mana ceto daga magabtan mu da kuma daga
hannun makiyanmu. 72 Zai yi haka domin
ya nuna jinkai ga ubaninmu ya kuma tuna
da alkawarinsa mai tsarki, 73 rantsuwar da
ya fada wa ubanmu Ibrahim. 74 Ya rantse
zai yardar mana, bayan da an kubutar da mu
daga hannun makiyanmu, mu bauta masa ba
tare da tsoro ba, 75 a cikin tsarki da adalci
a gabansa dukan kwanakin ranmu. 76 I, kai
kuma, yaro, za a kira ka annabi na Madaukaki,
domin za ka tafi gaban fuskar Ubangiji ka
shirya hanyoyinsa, ka shirya mutane domin
zuwansa, 77 domin ba mutanensa ilimin ceto ta
wurin gafarar zunubansu. 78 Wannan zai faru
ne domin girman jinkan Allahnmu, sabili da
hasken rana daga bisa za ya zo wurinmu, 79
domin haskakawa akan wadanda ke zaune a
cikin duhu da kuma cikin inuwar mutuwa. Zai
yi hakan nan domin ya kiyaye kafafunmu zuwa
hanyar salama. 80 Yaron ya yi girma ya kuma
zama kakkarfa a cikin ruhu, yana kuma cikin
jeji sai ranar bayyanuwarsa ga Isra'ila.

2 Ananan cikin kwanakin, sai Kaisar Augustas
ya yi shela ya umarta a kidaya dukan mutane
da ke zaune a cikin duniya. 2 Wannan itace
kidaya ta farko da aka yi lokacin da Kiriniyus
yake mulkin Suriya. 3 Sabili da haka, kowa ya
koma garinsa domin a yi masa rijista domin
kidayan. 4 Yusufu kuma ya tashi ya bar birnin
Nazarat zuwa garin Baitalami da ke Yahudiya,
wanda ake kuma kira birnin Dauda, domin shi
daga zuriyar iyalin Dauda ne. 5 Ya je can ya
yi rijista tare da Maryamu, wadda yake tashi
tana kuma da juna biyu. 6 Ya zama sa'adda
suke can, lokaci ya yi da za ta haifi danta. 7
Ta haifi da, dan farinta kuwa, ta nade shi da
kyau da 'yan tsummoki. Ta sa shi cikin wani
kwami na dabbobi, gama babu daki dominsu
a masaukin. 8 A cikin wannan yankin, akwai
makiyaya wadanda suke zama a sarari suna
tsaron garken tumakinsu da dare. 9 Nan da
nan, sai mala'ikan Ubangiji ya bayyana gare

su, daukakar Ubangiji kuma ta haskaka kewaye
da su, sai suka figita kwarai. 10 Sai mala'ikan
ya ce masu, “Kada ku ji tsoro, domin na kawo
maku labari mai dadi da zai kawo murna da
yawa ga dukan mutane. 11 Yau an haifi maku
mai ceto a cikin birnin Dauda! Shine Almasihu
Ubangiji! 12 Wannan itace alama da za a ba ku.
Za ku ga dan jariri nade cikin 'yan tsummoki
kwance cikin kwamin dabbobi.” 13 Nan take, sai
ga babban taro daga sama tare da mala'ikan
suna yabon Allah, suna cewa, 14 “Daukaka ga
Allah daga bisa, bari salama ta kasance a duniya
tsakanin mutanen da ya ke jin dadinsu.” 15
Ya zama sa'adda mala'iku suka bar su zuwa
cikin sama, sai makiyayan su ka ce wa junansu,
“Bari mu je Baitalami mu ga wannan abin da
ya faru, wanda Ubangiji ya nuna mana.” 16 Su
ka yi hamzari suka tafi can sun iske Maryamu
da Yusufu, suka ga jaririn kuwa kwance a
cikin kwamin dabbobin. 17 Bayan da sun ga
wannan, suka gaya wa mutane abinda aka
gaya masu game da wannan yaro. 18 Dukan
wadanda su ka ji, su ka yi mamaki kwarai game
da abin da makiyayan su ka gaya masu. 19
Amma ita Maryamu ta ci gaba da tunani akan
wadanan abubuwa da ta ji, tana tunani mai
zurfi a cikin zuciyarta. 20 Makiyayan suka koma
suna ta daukaka da yabon Allah domin dukan
abubuwan da suka ji, suka kuma gani, dadai
da yadda aka gaya masu. 21 Da ya kai kwana
takwas, lokacin da za a yi wa jaririn kaciya, sai
aka rada masa suna Yesu, sunan da mala'ikan
ya bashi kamin a yi cikinsa. 22 Da kwanakin
tsarkakewar su ya wuce bisa ga shari'ar Musa,
Yusufu da Maryamu suka kawo shi cikin haikali
a Urushalima dominsu mika shi ga Ubangiji. 23
Kamar yadda aka rubuta a dokokin Ubangiji,
“Za a kira duk da na fari kebabbe ga Ubangiji.”
24 Suka kuma zo su mika hadaya bisa ga yadda
aka fada a shari'ar Ubangiji, “Kurciyoyi biyu
ko 'yan tantabaru biyu.” 25 Ga shi akwai wani
mutum a Ushalima mai suna Siman. Wannan
mutum adali ne kuma mai ibada. Yana jiran
mai ta'aziyar Isra'ila, kuma Ruhu Mai-sarki na
bisansa. 26 An kuma bayyana masa ta wurin
Ruhu Mai-tsarki cewa ba zai mutu ba sai ya ga
Kristi na Ubangiji. 27 Wata rana Siman ya zo
cikin haikali ta wurin jagorar Ruhu Mai-tsarki.
Da iyayen suka kawo yaron ciki, wato Yesu,
domin su cika sharudan da shari'ar ke bukata,
28 sai Siman ya karbe shi cikin hanuwansa, ya
yabi Allah ya ce, 29 “Yanzu bari bawanka ya
tafi da salama, Ubangiji, bisa ga kalmarka. 30
Domin idanuna sun ga cetonka, 31 wanda ka
shirya a gaban dukan mutane: 32 Haske ne na
wahayi ga al'ummai, kuma daukakar mutanenka
Isra'ila.” 33 Mahaifin yaron da Mahaifiyarsa,
sun yi mamaki kwarai domin abubuwan da
aka fada akansa. 34 Sai Siman ya albarkace su
ya ce wa uwatasa Maryamu, “Ki ji da kyau,
wannan yaro zai zama sanadiyar faduwa da
tashin mutane dayawa a Isra'ila, kuma alama
wadda ake kushen ta. 35 Kuma takobi zai
tsaga zuciyar ki yadda tunanin mutane za ya
bayyana.” 36 Wata annabiya mai suna Annatu ta
na nan wurin. Ita diyar Fanuyila ce daga kabilar
Ashiru. Ta riga ta manyanta a shekaru sosai. Ta
kasance da maigidanta shekaru bakwai bayan
auren ta, 37 sannan ta yi zama gwambranci
na shekaru tamanin da hudu. Ba ta taba barin
haikali ba, tana ci gaba da yi wa Ubangiji
sujada, dare da rana. 38 A dadai lokacin nan, ta
hau zuwa wurinsu ta fara yi wa Allah godiya.
Ta gaya wa dukan wadanda ke jiran fansar
Urushalima. 39 Da su ka gama komai da aka
bukace su suyi bisa ga tafarkin shari'ar Ubangiji,
sai suka koma Galili, zuwa birninsu, Nazarat.
40 Yaron kuma ya yi girma ya zama da karfi,
yana karuwa da hikima, alherin Ubangiji kuma
yana kansa. 41 Iyayensa sukan tafi Urushalima
kowacce shekara domin idin ketarewa. 42 Da
yana shekara goma sha biyu, suka sake haurawa
daidai lokacin idin a al'adance. 43 Bayan da sun
cika dukan kwanakin idin, sun fara dawowa
gida. Amma dan yaron Yesu ya jinkirta ya zauna
a Urushalima, kuma iyayensa basu sani ba. 44
Suna tsammani yana tare da sauran mutane
da suke tafiya tare, sai suka yi tafiya na kwana
daya. Suka fara neman sa a cikin danginsu da
abokansu. 45 Da ba su gan shi ba, sai suka koma
Urushalima suna cigiyar sa a can. 46 Ya zama
bayan kwanaki uku, su ka same shi a cikin
haikali, yana zama a tsakiyar malamai, yana
sauraron su yana kuma yi masu tambayoyi. 47
Dukan wadanda suka ji shi suna ta mamakin
fahimtar sa da amsoshin sa. 48 Da suka gan
shi, suka yi mamaki kwarai. Mahaifiyarsa ta
ce masa, “Da na, don me ka yi mana haka?
Ka ji, mahaifinka da ni muna ta neman ka rai
a bace.” 49 Ya ce masu, “Don me kuke nema
na? Ba ku sani cewa dole in kasance a gidan
Ubana ba?” 50 Amma ba su gane abin da yake

nufi da kalmomin nan ba. 51 Sa'annan ya koma
gida tare da su zuwa Nazarat yana kuma masu
biyayya. Mahaifiayarsa kuma ta ajiye dukan
wadannan abubuwa a zuciyarta tana yin tunani
akansu. 52 Amma Yesu ya ci gaba da hikima da
girma, ya kuma karu da tagomashi wurin Allah
da mutane.

3 A cikin shekara ta goma sha biyar da
Tibariyus Kaisar ke mulki, Bilatus Babunti
kuma ke jagorar Yahudiya, Hirudus yana
sarautar Galili, dan'uwansa Filibus yana sarautar
yankin Ituriya da Tirakonitis, Lisaniyas kuma
na sarautar yankin Abiliya, 2 kuma zamanin
da Hanana da Kayafa suke manyan firistoci,
maganar Allah ta zo wurin Yahaya dan Zakariya,
a cikin jeji. 3 Ya yi tafiya cikin dukan yankuna
da ke kewaye da Kogin Urdun, yana wa'azin
baftismar tuba domin gafarar zunubai. 4 Kamar
yadda aka rubuta a cikin littafin annabi Ishaya,
"Ga muryan wani yana kira a cikin jeji, 'Shirya
hanyar Ubangiji, ka daidaita tafarkunsa! 5 Za
a cika kowani kwari, za a fasa kowani dutse a
kuma baje kowani tudu, za a mike karkatattun
hanyoyi, za a cike hanyoyi masu gargada, 6
kuma dukan mutane za su ga ceton Allah."
7 Sai Yahaya ya kara fada wa taron jama'ar
da ke zuwa domin ya yi masu baftisma, "Ku
'ya'yan macizai masu dafi, wa ya gargadeku
ku guje wa fushin nan mai zuwa? 8 Ku ba da
'ya'ya da sun cancanci tuba, kada ku kuma fara
cewa a cikinku, 'Muna da Ibrahim a matsayin
Ubanmu', domin ina gaya maku, Allah yana iya
ta da wa Ibrahim 'ya'ya daga cikin wadannan
duwatsu. 9 Yanzu kuwa, an rigaya an sa gatari a
gindin itatuwa. Sabili da haka, duk itacen da
bai ba da 'ya'ya masu kyau ba za a sare shi kasa
a kuma jefa shi cikin wuta." 10 Sai mutanen
da ke cikin taron jama'ar suka tambaye shi
cewa, "To me za mu yi?" 11 Ya amsa ya ce
masu, "Idan wani yana da taguwa biyu, sai ya
ba wanda bashi da ita daya, kuma wanda yake
da abinci ya yi haka nan." 12 Masu karban
haraji ma suka zo domin a yi masu baftisma,
suka ce masa, "Malam, me za mu yi?" 13 Ya ce
masu, "Kada ku karba kudi fiye da yadda aka
umarce ku." 14 Wasu sojoji ma suka tambaye
shi cewa, "To, mu fa? Yaya za mu yi?" Ya ce
masu, "Kada ku kwace wa wani kudi, kada ku
kuma yi wa wani zargin karya. Ku dogara ga
albashinku." 15 Ana nan da mutane ke sauraron
zuwan Almasihu, kowa yana ta tunani a zuciyar
sa game da Yahaya, ko shi ne Almasihu. 16
Yahaya ya amsa ya ce masu duka, "Game da ni
dai, na yi maku baftisma da ruwa, amma akwai
wani tafiye wanda ya fi ni iko, ban ma isa in
kwance maballin takalmansa ba. Shi zai yi maku
baftisma da Ruhu Mai Tsarki da kuma wuta. 17
Kwaryar shikarsa na hanun sa domin ya share
masussukarsa da kyau ya kuma tara alkama
a cikin rumbunsa. Amma zai kona buntun da
wuta marar mutuwa. 18 Da gargadi masu yawa
ya yi wa mutanen wa'azin bishara. 19 Yahaya
kuma ya tsauta wa sarki Hirudus domin ya auri
matar dan'uwansa, Hiruduya, da kuma sauran
abubuwan da Hirudus ya yi. 20 Amma Hirudus
ya kara yin wani mugun abu. Ya sa an kulle
Yahaya a cikin kurkuku. 21 Ana nan, lokacin da
ake yiwa dukan mutane baftisma, aka yiwa Yesu
mai baftisma. Lokacin da yake yin addu'a, sai
sama ta bude, 22 kuma Ruhu Mai Tsarki ya sauko
masa a kamanin kurciya, sai wata murya ta fito
daga sama, "Kai ne kaunataccen Da na. Ina jin
dadin ka." 23 Ana nan Yesu da kansa, da ya fara,
yana kimanin shekara talatin. Shi dan (kamar
yadda ake tsammani) Yusufu ne, dan Heli, 24
dan Matat, dan Lawi, dan Malki, dan Yanna,
dan Yusufu, 25 dan Matatiya, dan Amos, dan
Nahum, dan Hasli, dan Najjaya, 26 dan Ma'ata,
dan Matatiya, dan Shimeya, dan Yuseka, dan
Yoda, 27 dan Yowana, dan Resa, dan Zarubabila,
dan Shiyaltiyel, dan Niri, 28 dan Malki, dan Addi,
dan Kosama, dan Almadama, dan Er, 29 dan
Yosi, dan Aliyeza, dan Yorima, dan Matat, dan
Lawi, 30 dan Saminu, dan Yahuda, dan Yusufu,
dan Yonana, dan Aliyakima, 31 dan Malaya, dan
Mainana, dan Matata, dan Natan, dan Dauda, 32
dan Yesse, dan Obida, dan Bu'aza, dan Salmon,
dan Nashon, 33 dan Amminadab, dan Adimi, dan
Arama, dan Hezruna, dan Feresa, dan Yahuda,
34 dan Yakubu, dan Ishaku, dan Ibrahim, dan
Tera, dan Nahor, 35 dan Serug, dan Reyu, dan
Feleg, dan Abiru, dan Shela, 36 dan Kainana, dan
Arfakshada, dan Shem, dan Nuhu, dan Lamek,
37 dan Metusela, dan Anuhu, dan Yaret, dan
Mahalel, dan Kainana, 38 dan Enosh, dan Shitu,
dan Adamu, dan Allah.

4 Sai Yesu, cike da Ruhu Mai Tsarki, ya dawo
daga kogin Urdun, sai Ruhu Mai Tsarki ya
bishe shi zuwa cikin jeji 2 kwana arba'in,
shaidan kuma ya jarabce shi. A kwanakin nan,

bai ci abinci ba, kuma yunwa ta kama shi bayan
karshen lokacin. 3 Shaidan ya ce masa, “Idan kai
Dan Allah ne, ka umarci wannan dutse ya zama
gurasa.” 4 Yesu ya amsa masa, “A rubuce yake,
'Ba da gurasa kadai Mutum zai rayu ba.'” 5 Sai
shaidan ya kai shi zuwa wani tudu mai tsawo,
ya kuma nuna masa dukan mulkokin duniyan
nan a dan lokaci. 6 Shaidan ya ce masa, “Zan ba
ka iko ka yi mulkin dukan wadannan, da dukan
daukakarsu. Zan yi haka domin an ba ni su duka
in yi mulkinsu, kuma ina da yanci in ba dukan
wanda na ga dama. 7 Saboda da haka, idan ka
rusuna ka yi mani sujada, dukansu za su zama
naka.” 8 Amma Yesu ya amsa ya ce masa, “A
rubuce yake, 'Dole ne Ubangiji Allahnka za ka yi
wa sujada, shi kadai kuma za ka bauta wa.” 9 Sai
shaidan ya kai Yesu Urushalima, ya tsayadda
shi a bisan kololuwar haikali, kuma ya ce masa,
“Idan kai Dan Allah ne, ka jefas da kanka kasa
daga nan. 10 Domin a rubuce yake, 'Zai ba
mala'ikunsa umarni su kiyaye ka, su kuma tsare
ka,' 11 kuma, 'Za su daga ka sama a hannunsu,
don kada ka yi tuntube a kan dutse.” 12 Yesu
ya amsa masa cewa, “An fadi, 'Kada ka gwada
Ubangiji Allahnka.'” 13 Da shaidan ya gama yi
wa Yesu gwaji, sai ya kyale shi sai wani lokaci.
14 Sai Yesu ya koma Galili cike da ikon Ruhu,
kuma labarinsa ya bazu cikin dukan wuraren
dake wannan yankin. 15 Ya yi ta koyarwa a
cikin majami'unsu, sai kowa na ta yabon sa. 16
Wata rana ya zo Nazarat, birnin da aka rene shi.
Kamar yadda ya saba yi, ya shiga cikin majami'a
a nan ranar Asabaci, ya kuma tashi tsaye domin
ya karanta Nassi. 17 An mika masa littafin anabi
Ishaya, ya bude littafin ya kuma ga inda an
rubuta, 18 “Ruhun Ubangiji yana kai na, domin
ya shafe ni in yi wa'azin Bishara ga matalauta.
Ya aike ni in yi shelar yanci ga daurarru, da
kuma budewar idanu ga makafi, in 'yantar
da wadanda su ke cikin kunci, 19 in kuma yi
shelar shekarar tagomashi na Ubangiji.” 20 Sai
ya rufe littafin, ya mai da shi ga ma'aikacin
majami'ar, sai ya zauna. Dukan wadanda suke
cikin majami'ar suka zura Idanuwansu a kansa.
21 Sai ya fara masu magana, “Yau wannan Nassi
ya cika a kunuwanku.” 22 Dukan wadanda ke
wurin sun shaida abin da ya fadi kuma dukansu
sun yi ta mamakin kalmomin alheri da suke
fitowa daga bakinsa. Suna cewa, “Wannan ai
dan Yusufu ne kawai, ko ba haka ba?” 23 Yesu
ya ce masu, “Lallai za ku fada mani wannan
karin magana, 'Likita, ka warkar da kanka. Duk
abin da mun ji wai ka yi a Kafarnahum, ka yi shi
a nan garinka ma.'” 24 Ya sake cewa, “Hakika
na fada maku, annabi baya samun karbuwa a
garinsa. 25 Amma na gaya maku gaskiya akwai
gwauraye da yawa cikin Isra'ila a zamanin Iliya,
lokacin da an rufe sammai shekaru uku da rabi
babu ruwa, lokacin da anyi gagarumar yunwa a
duk fadin kasar. 26 Amma ba a aiki Iliya zuwa
wurin waninsu ba, sai wurin gwauruwa da ke
a Zarifat can kusa da Sidon. 27 Akwai kutare
da yawa kuma a Isa'ila a zamanin anabi Elisha,
amma babu wanda aka warkar sai dai Na'aman
mutumin Suriya kadai. 28 Dukan mutanen da
ke cikin majami'a suka fusata kwarai sa'adda
suka ji wadannan zantattuka. 29 Suka tashi
suka tura shi zuwa wajen birnin, suka kai shi
bakin dutsen da aka gina garinsu a kai dominsu
jefar da shi kasa. 30 Amma ya ratsa tsakaninsu
ya yi gabansa. 31 Sannan ya gangara zuwa
Kafarnahum, wani birni a Galili. Wata Asabaci
yana koya wa mutane a cikin majami'a. 32
Sun yi mamaki kwarai da koyarwan sa, domin
maganarsa na da iko. 33 A wannan lokacin akwai
wani mutum a cikin majami'a mai kazamin
ruhu, sai ya yi kara da babbar murya, 34 “Ina
ruwan mu da kai, Yesu Banazarat? Ka zo domin
ka hallaka mu ne? Na san ko kai wanene! Kai
ne Mai Tsarki na Allah!” 35 Yesu ya tsauta
wa aljanin yana cewa, “Yi shiru ka fita daga
cikinsa!” Da aljanin ya jefar da mutumin kasa
a tsakiyarsu, ya fita daga cikinsa ba tare da
yi masa rauni ba. 36 Dukan mutanen suka yi
mamaki, kuma suna ta zancen wannan abu a
tsakaninsu. Sun ce, “Wanda irin maganganu
kenan? Ya umarce kazaman ruhohin da karfi da
iko kuma sun fita.” 37 Saboda da haka, an fara
yada labarinsa zuwa dukan kewayen yankin. 38
Sai Yesu ya bar majami'ar ya shiga gidan Siman.
A wannan lokacin, surukar Siman tana fama
da zazzabi mai zafi, sai suka roke shi dominta.
39 Sai ya tsaya a kanta, ya tsautawa zazzabin,
kuma ya rabu da ita. Nan take, ta tashi ta fara
yi masu hidima. 40 Da faduwar rana, mutane
suka kawo wa Yesu dukan wadanda suke ciwo
da cuttuttuka dabam dabam. Ya dora masu
hannuwansa ya warkar da su. 41 Aljanu kuma
sun fita daga wadasunsu da dama, suna kuka
cewa, “Kai ne Dan Allah!” Yesu ya tsauta wa
aljannun ya kuma hana su magana, domin sun
sani cewa shine Almasihu. 42 Da safiya ta yi,

ya kebe kansa zuwa wani wurin da babu kowa.
Jama'a da dama suna neman sa suka zo inda
yake. Sun yi kokari su hana shi barin su. 43
Amma ya ce masu, “Dole in yi bisharar Allah a
wasu birane da dama, domin dalilin da aka aiko
ni nan kenan.” 44 Sai ya ci gaba da wa'azi cikin
majami'u dukan fadin Yahudiya.

5 Ya zama sa'adda mutane sun taru a wurin
Yesu suna sauraron maganar Allah, yana
kuma yana tsaye a bakin tabkin Janisarata. 2 Ya
ga jiragen ruwa biyu tsaye a bakin tabkin. Masu
kamun kifin kuwa sun fita daga cikin jiragen
suna wanke tarunsu. 3 Yesu ya shiga daya daga
cikn jiragen wanda shike na Bitrus ne, sai ya
umarce shi ya dan zakuda da jirgin daga bakin
tabkin kadan zuwa cikin ruwa. Sai ya zauna
ya kuma koya wa mutane daga cikin jirgin. 4
Da ya gama magana, ya ce wa Siman, “Zakuda
jirgin zuwa wuri mai zurfi sa'annan ka zuba
tarunka domin kamu.” 5 Siman ya amsa ya ce,
“Ubangiji, mun yi aiki dukan dare bamu kama
komai ba, amma bisa ga maganarka, zan jefa
tarun.” 6 Da sun yi haka, suka kama kifaye da
yawan gaske, har tarunsu suna yagewa. 7 Sai
suka roki abokan aikinsu da ke a dayan jirgin
su zo su taimake su. Suka zo sun cika jiragen
biyu da kifaye, har suka fara nutsewa. 8 Amma
Siman Bitrus, da ya ga haka, ya russuna a gaban
Yesu, yana cewa, “Ka rabu da ni Ubangiji, gama
ni mai zunubi ne.” 9 Domin ya yi mamaki, da
dukan wadanda suke tare da shi, sabili da yawan
kifaye da suka kama. 10 Wannan ya hada da
Yakubu da Yahaya 'ya'yan Zabadi abokan aikin
Siman. Sai Yesu ya ce wa Siman, “Kada ka ji
tsoro, domin daga yanzu, za ka kama mutane.”
11 Da sun kawo jiragensu waje kan kasa, suka
bar komai suka kuma bi shi. 12 Sa'adda yana
daya daga cikin biranen, wani mutum dauke da
kuturta yana nan wurin. Da ya ga Yesu, ya fadi
bisa fuskarsa kasa yana rokansa, yana cewa,
“Ubangji, idan ka yarda, za ka iya tsarkake
ni.” 13 Yesu ya mika hanunsa ya taba shi, yana
cewa, “Na yarda. Ka tsarkaka.” Sai nan da nan,
kuturtar ta rabu da shi. 14 Ya umarce shi kada ya
gaya wa kowa, amma ya ce ma sa, “Tafi ka nuna
kanka ga firist sa'annan ka mika hadaya domin
tsarkakewarka, kamar yadda Musa ya umarta, a
matsayin shaida a garesu.” 15 Amma labarinsa
ya bazu nesa, taron mutane da yawa kuma
suka zo wurinsa domin su ji shi, su kuma samu
warkarwa daga cututtukansu. 16 Amma ya kan
janye zuwa wuraren da babu kowa ya yi addu'a.
17 Ya zama daya a cikin kwanakin da yake
koyarwa, akwai Farisawa da malaman attaura
da ke zaune a wurin wandanda suka zo daga
kauyukan da suke kewaye da Galili da Yahudiya
da kuma birnin Urushalima. Ikon Ubangiji yana
tare da shi domin warkarwa. 18 A lokacin nan,
wasu mutane suka zo dauke da wani mutum
shanyayye a kan tabarma, suka kuma nemi
yadda za su shigar da shi ciki, su kwantar da shi
a gaban Yesu. 19 Ba su iya samun hanyar da za
su shigar da shi ba saboda taron, sai suka hau
saman gidan, suka saukar da shi daga rufin, a
kan tabarman sa, zuwa tsakiyar mutanen, dai
dai a gaban Yesu. 20 Da ya ga bangaskiyarsu,
Yesu ya ce, “Maigida, an gafarta zunubanka.” 21
Marubuta da Farisawa suka fara sukar wannan,
suna cewa, “Wanene wannan da ke sabo? Wa zai
iya gafarta zunubi, idan ba Allah kadai ba?” 22
Amma da Yesu ya fahimci abin da suke tunani,
sai ya amsa ya ce masu, “Don me kuke sukar
wannan a zuciyarku? 23 Wanne ne ya fi sauki a
ce, 'An yafe zunubanka' ko kuwa a ce, 'Tashi
ka yi tafiya?” 24 Amma domin ku sani cewa
Dan Mutum yana da yancin gafarta zunubai a
duniya, na ce maka, 'Tashi, dauki tabarmanka,
ka tafi gidanka.'” 25 Nan take, ya tashi a gabansu
ya dauki tabarma da yake kwance; sai ya koma
gidansa, yana daukaka Allah. 26 Kowa yana ta
mamaki kuma suka daukaka Allah. Suna cike
da tsoro, suna cewa, “Yau mun ga abubuwan
al'ajibi.” 27 Bayan wadannan abubuwa sun
faru, Yesu ya fito daga can sai ya ga wani
mai karban haraji mai suna Lawi yana zama
a wurin karban haraji. Ya ce masa, “Ka biyo
ni.” 28 Sai Lawi ya bar komai, ya tashi, ya bi
shi. 29 Lawi kuma ya shirya gagarumar liyafa
a gidansa, kuma akwai masu karban haraji da
yawa a nan, da wasu mutane da ke zama a
gaban teburin liyafar suna cin abinci tare da
su. 30 Amma Farisawa da Marubuta suka fara
korafi ga almajiransa, suna cewa, “Don menene
kuna ci da sha tare da masu karban haraji da
mutane masu zunubi?” 31 Yesu ya amsa masu,
“Masu lafiya basu bukatar likita, wadanda ke
marasa lafiya kadai ke bukatar likita. 32 Ban zo
domin kiran masu adalci ba, amma na zo ne
domin kiran masu zunubi zuwa ga tuba.” 33
Sun ce masa, “Almajiran Yahaya sukan yi azumi
da addu'a, kuma almajiran Farisawa ma sukan

yi haka. Amma almajiranka suna ci suna sha?”
34 Yesu ya ce masu, “Akwai wanda zai sa abokan
ango su yi azumi, a lokacin da shi ango yana
tare da su? 35 Amma kwanaki na zuwa wadanda
za a dauke ango daga wurinsu, a kwanakin za
su yi azumi.” 36 Sai Yesu ya sake fada masu
wani misali. “Babu wanda zai yage kyalle daga
sabuwar tufa, ya kuma yi amfani da ita ya
dinka tsohuwar tufa. Idan ya yi hakannan, zai
yage sabuwar tufar, kuma kyallen daga sabuwar
tufar ba zai dace da kyallen tsohuwar tufar ba.
37 Kuma, babu mutum da zai sa sabon ruwan
inabi a cikin tsofafin salkuna. Idan ya yi haka,
sabon ruwan inabin zai fasa salkunan, kuma
ruwan inabin din zai zube, salkunan kuma za
su lallace. 38 Amma dole ne a sa sabon ruwan
inabi a sabobin salkuna. 39 Babu wanda zai yi
marmarin sabon ruwan inabi bayan da ya sha
tsohon, gama zai ce, “Tsohon ya fi sabon.”

6 Ana nan wata Asabaci Yesu yana ratsawa
cikin gonar hatsi, almajiransa kuma na
karyar zangarkun hatsin, suna murtsukawa a
hanayensu suna ci. 2 Amma wasu daga cikin
Farisawa suka ce, “Saboda me kuke yin abin
da bai halatta a yi a ranar Asabaci ba?” 3 Yesu
ya amsa masu, ya ce, “Ba ku karanta abin da
Dauda ya yi a lokacin da yake jin yunwa ba,
shi da mutanen da ke tare da shi? 4 Ya je cikin
gidan Allah, ya dauki gurasar alfarwa ya kuma
ci daga ciki, ya kuma ba mazajen da ke tare da
shi su ci, ko da shike ya halarta ga Firistoci ne
kadai su ci.” 5 Sai ya ce masu, “Dan Mutum
shi ne Ubangijin asabaci.” 6 Ya kasance a wata
ranar Asabaci ya shiga cikin majami'a ya kuma
koya wa mutane a can. Wani mutum na can
wurin wanda hannun damansa ya shanye. 7
Marubuta da Farisawa na kallonsa su ga ko zai
warkar da wani a ranar Asabaci, domin su samu
dalilin zarginsa da yin abin da bai cancanta ba.
8 Amma ya san abin da suke tunani, sai ya ce
wa mai shanyeyen hannun, “Tashi, ka tsaya a
nan tsakiyar jama'a.” Sai mutumin ya tashi ya
tsaya a nan. 9 Yesu ya ce masu, “Ina tambayar
ku, ya halatta a ranar Asabaci a yi nagarta ko
mugunta, a ceci rai ko a hallaka shi? 10 Sai ya
dube su duka, ya kuma ce wa mutumin, “Mika
hannunka.” Ya yi haka, sai hannunsa ya koma
lafiyayye. 11 Amma suka fusata kwarai, suka yi
shawara da junansu game da abin da za su yi da
Yesu. 12 Ya zama a kwanakin nan, ya hawo bisan
dutse domin ya yi addu'a. Ya ci gaba dukan
dare yana addua'a ga Allah. 13 Da safiya ta yi,
ya kira almajiransa zuwa wurinsa, ya kuma
zabi goma sha biyu daga cikinsu, wadanda ya
kira su “Manzanni.” 14 Sunayen Manzannin
sune Siman (wanda ya kuma kira Bitrus) da
dan'uwansa, Andrawus, Yakubu, Yahaya, Filibus,
Bartalamawus, 15 Matta, Toma, Yakubu dan
Halfa, Siman, wanda ake kira Zaloti, Yahuda dan
Yakubu, 16 da Yahuda dan Iskariyoti, wanda ya
zama maci amana. 17 Sai Yesu ya gangaro daga
dutsen tare da su, suka kuma tsaya a sarari.
Almajiransa da yawa na nan a wurin, tare da
mutane da yawa daga Yahudiya da Urushalima,
da kuma bakin tekun Taya da Sidon. 18 Sun zo
domin su ji shi, da kuma su sami warkarwa daga
dukan cututukansu. Mutane waddan da ke fama
da kazaman ruhohi ma sun sami warkarwa.
19 Dukan taron jama'ar suna kokarin su taba
shi domin ikon warkarwa yana fitowa daga
wurinsa, ya kuma warkar da su duka. 20 Sai
ya dubi almajiransa ya ce, “Masu albarka ne
ku matalauta, gama Mulkin Allah naku ne. 21
Masu albarka ne ku masu yunwa yanzu, domin
za a kosar da ku. Masu albarka ne ku masu
kuka a yanzu, domin za ku yi dariya. 22 Masu
albarka ne ku idan mutane sun ki ku, suka
nuna maku wariya suna mai da sunayen ku
na mugunta, domin Dan Mutum. 23 Za ku yi
farin ciki a ranan nan kuna tsalle domin murna,
domin hakika za ku samu lada mai girma a
sama, domin haka kakannin-kakannin su suka
yi wa annabawa. 24 Amma kaitonku mawadata!
Domin kun rigaya kun samu ta'aziyar ku. 25
Kaitonku kosassu a yanzu! Domin za ku ji yunwa
nan gaba. Kaitonku masu dariya yanzu! Domin
za ku yi makoki kuna kuka nan gaba. 26 Kaiton
ku idan kowadanne mutane suna yabon ku!
Domin haka kakannin-kakanninsu suka yi wa
annabawan karya. 27 Amma ina ce maku ku
masu saurare na, ku kaunaci magabtanku, ku
kuma aikata nagarta ga wadanda suke kinku. 28
Ku albarkaci masu zaginku, ku kuma yi addu'a
ga wadanda suke wulakanta ku. 29 Wanda ya
mare ku a wannan kunci, ku juya masa dayan.
Idan wani ya dauki mayafinka, kada ka hana
masa taguwarka. 30 Ku bayar ga duk wanda
ya roke ku. Idan wani ya dauki wani abu da
ke naku, kada ku bidi ya mayar da shi. 31
Duk abin da kake so mutane su yi maka, ka yi
masu hakan nan. 32 Idan ka kaunaci masoyan

ka ne kadai, me wannan zai amfane ka? Ko
masu zunubi ma na kaunar masoyan su. 33
Idan kuna nuna alheri ga wadan da ke maku
alheri kadai, menene ladan ku a nan? Ko masu
zunubi ma na yin hakan nan. 34 Idan kun ba da
rancen abubuwa ga mutanen da kuna sa zuciya
zasu mayar maku ne kadai, menene ribar ku
a nan? Ko masu zunubi suna ba masu zunubi
rance, suna kuma sa zuciya a mayar masu dadai
gwargwado. 35 Amma ku kaunaci magabtan ku,
ku kuma nuna masu alheri. Ku basu rance, kada
ku sa zuciya a maido maku, kuma sakamakon ku
zai zama da girma. Za ku zama yayan Mafifici,
domin shi da kansa yana nuna jinkai ga marasa
godiya da miyagun mutane. 36 Ku zama masu
jinkai, domin Ubanku mai jinkai ne. 37 Kada ku
shari'anta, kuma ba za a shari'anta ku ba. Kada
ku kayar, ku ma ba za a kashe ku ba. Ku yafe
wa wasu, kuma za a yafe maku. 38 Ku bayar
ga wasu, ku ma za a ba ku da yawa. Magwaji
dankararre, girgizajje har ya cika yana zuba, za
su zuba har cinyarku. Domin duk ma'aunin da
ku ka yi amfani da shi, da shi za a auna maku. 39
Sai ya sake basu wani misali, “Makaho yana iya
yi wa makaho jagora? Idan ya yi haka, dukansu
biyu za su fada cikin rami, ko ba haka ba? 40
Almajiri baya fin Malaminsa, amma duk wanda
ya samu horo sosai zai zama kamar malaminsa.
41 Don me kake duba dan hakin da ke a idon
dan'uwanka, amma ba ka iya ganin gungumen
da ke a idonka ba? 42 Don me za ka ce wa
dan'uwanka, 'Dan'uwa, bari in cire dan hakin da
ke a idonka', bayan kai da kanka ba ka iya ganin
gungumen da ke a idonka ba? Kai munafuki! Ka
fara cire gungumen da ke a idonka, sa'annan za
ka gani da kyau yadda zaka cire hakin da ke
a idon dan'uwanka. 43 Domin babu itace mai
kyau da ke haifar rubabbun 'ya'ya, ko rubabben
itace da zai haifi kyawawan 'ya'ya. 44 Domin
ana iya sanin ko wani itace ta wurin 'ya'yan da
yake bayarwa. Domin mutane basu kan tsinki
'ya'yan baure a jikin kaya, ko kuwa su dibi
inabi daga jikin sarkakkiya. 45 Mutumin kirki,
daga wadatar zuciyarsa ya kan ba da yaya masu
kyau, kuma mugu daga cikin muguwar ajiyar
zuciyarsa yake aikata mugunta. Domin daga
cikar zuciyarsa ne bakinsa yakan yi magana.
46 Don me kuke ce da ni, 'Ubangiji, Ubangiji',
amma ba ku yin biyayya da magana ta? 47 Duk
wanda ya zo wurina ya ji kalmomina ya kuma
yi biyayya da su, zan gaya maku yadda yake. 48
Yana kama da mutum da ke gina gida, wanda
ya haka da zurfi zuwa cikin kasa ya kuma gina
harshashin gidan sa a kan dutse. Da rigyawa ta
zo, sai ruwa ya buga gidan, amma bai iya girgiza
shi ba, domin an gina shi da kyau. 49 Amma
duk mutumin da ya ji kalmomina ya kuma ki
biyayya da su, yana kamar mutum wanda ya
gina gidansa a kan kasa, babu harshashi. Amma
da ambaliyan ruwa ta buga gidan, nan take ya
rushe, ragargajewar gidan kuma da girma take.

7 Bayan da Yesu ya gama fadar dukan
abubuwan da zai fadi a jin kunnen dukan
mutanen, sai ya shiga Kafarnahum. 2 Bawan
wani jarumi, wanda yake kauna, ba shi da
lafiya har ma ya kusa mutuwa. 3 Amma da
ya ji labarin Yesu, jarumin ya aiki wadansu
dattawan Yahudawa, ya ce a roki Yesu ya zo
ya ceci bawansa daga mutuwa. 4 Sa'adda su
ka zo kusa da Yesu, su ka roke shi da gaske,
cewa, “Wannan ya isa ka yi masa haka, 5
saboda shi mai kaunar kasar mu ne, kuma shi
ne ya gina mana majami'a. 6 Sai Yesu ya tafi
tare da su. Amma sa'adda ya zo kusa da gidan
mutumin, jarumin ya aiki abokansa su ka ce
da shi, “Ubangiji kada ka damu domin ni ban
isa ka zo gida na ba. 7 Shi ya sa na ga ban isa
in zo wurinka ba, ka yi magana kadai bawa na
kuwa zai warke. 8 Gama ni ma mutum ne mai
iko, ina da sojoji karkashina. Ina iya cewa da
wannan, 'Ka je' sai ya tafi, in kuma ce da wani
'ka zo' sai ya zo, in kuma ce da bawa na, 'Yi
kaza,' sai ya yi.” 9 Sa'adda Yesu ya ji haka, ya
yi mamakin mutumin, ya juya wajen taron da
su ke biye da shi, ya ce, “Na gaya maku, ko a
cikin Isra'ila ban sami wani mai bangaskiya
irin wannan ba” 10 Daga nan wadanda a ka
aika, suka dawo gida suka tarar da bawan cikin
koshin lafiya. 11 Wani lokaci bayan wannan, ya
zama Yesu yana tafiya wani gari da ake kira
Na'im. Almajiransa su na tare da shi, da kuma
taron mutane masu yawa. 12 Sa'adda ya kusa da
kofar garin, sai ga wani matacce ana dauke da
shi. Kuma shi kadai ne da a wurin mahaifiyarsa.
Ita kuwa gwauruwa ce, mutane da dama daga
cikin gari suna tare da ita. 13 Da ganin ta, sai
Ubangiji ya cika da tausayi a game da ita ya ce
da ita, “Kada ki yi kuka.” 14 Sai ya zo ya taba
makarar, sai masu dauke da shi su ka tsaya.
Ya ce 'Saurayi na ce ma ka ka tashi.” 15 Sai
mataccen ya tashi ya fara yin magana. Sai Yesu

ya ba mahaifiyar danta. 16 Sai tsoro ya kama su
duka. Su ka kama yabon Allah, su na cewa, “An
ta da wani annabi mai girma a cikinmu” kuma
“Allah ya dubi mutanensa.” 17 Wannan labari
na Yesu, ya ba zu a cikin dukan Yahudiya da
yankuna da su ke kewaye. 18 Almajiran Yahaya
suka gaya masa dukan wadannan abubuwa. 19
Sai Yahaya ya kira biyu daga cikin almajiransa,
ya aike su wurin Ubangiji, suka ce da shi, “Kai
ne mai zuwan nan, ko akwai wani wanda za
mu saurari zuwansa?” 20 Sa'adda suka zo kusa
da Yesu, sai mutanen suka ce, “Yahaya Mai
Baftisma, ya aiko mu, mu tambaya, “Kai ne mai
zuwan nan, ko akwai wani wanda za mu saurari
zuwansa?” 21 A cikin wannan lokaci, ya warkar
da mutane da yawa daga cututtuka da matsaloli
da miyagun ruhohi. Makafi da yawa sun sami
ganin gari. 22 Yesu, ya amsa ya ce masu, “Bayan
kun tafi, ku ba Yohanna rahoton abin da ku
ka ji da abin da ku ka gani. Makafi suna ganin
gari, guragu suna tafiya, ana kuma tsarkake
kutare. Kurame suna ji, ana tayar da matattu,
ana gaya wa matalauta labari mai dadi. 23 Mai
albarka ne mutumin da ya tsaya a kan ba da
gaskiya gare ni saboda ayukan da na ke yi.”
24 Bayan da mutanen da Yahaya ya aiko suka
tafi, Yesu ya fara yi wa taron magana game da
Yahaya. “Me ku ka tafi ku gani a cikin hamada,
ciyawa wadda iska ta ke girgizawa? 25 Amma
me ku ka tafi domin ku gani, mutum mai saye
da tufafi masu taushi? Duba mutanen da su ke
saye da tufafi masu daraja, kuma suna rayuwa
cikin jin dadi suna fadar sarakuna. 26 Amma
me ku ka tafi domin ku gani, annabi ne? I,
ina gaya ma ku, ya ma fi annabi. 27 Wannan
shine wanda aka rubuta a kansa, “Duba, ina
aika manzo na a gabanka, wanda za ya shirya
maka hanya a gabanka. 28 Ina gaya maku, a
cikin wadanda mata suka haifa, ba wanda ya
fi Yahaya girma. Duk da haka, wanda ya fi
kankanta a mulkin Allah, ya fi shi girma. 29
Sa'anda dukan mutane suka ji haka, har da
ma su karbar haraji, suka shaida Allah mai
adalci ne. Su na cikin wadanda Yahaya ya yi wa
baftisma. 30 Amma Farisawa da wadanda su ke
kwararru a cikin shari'ar Yahudawa, wadanda
ba shi ne ya yi masu baftisma ba, suka yi watsi
da hikimar Allah don kansu. 31 Sa'annan Yesu
ya ce, “Da me zan kamanta mutanen wannan
zamani? Da me suka yi kama? 32 Suna kama da
yaran da suke wasa a kasuwa, wadanda suke
magana da junansu suna cewa, “Mun yi maku
busa, ba ku yi rawa ba. Mun yi makoki, ba ku yi
kuka ba.” 33 Haka, Yahaya ya zo, bai ci gurasa
ba, bai sha ruwan inabi ba, amma ku ka ce,
'Aljani ne yake mulkinsa. 34 Dan Mutum, ya zo,
yana ci, yana sha, amma, kuka ki shi, kuna cewa
dubi mutum mai hadama, mai shan ruwan inabi
da yawa, abokin masu karbar haraji da masu
zunubi! 35 Amma hikimar Allah tana shaidar
dukan 'yayanta.” 36 Wata rana wani Bafarise, ya
roki Yesu ya je ya ci abinci tare da shi. Bayan
da Yesu ya shiga gidan Bafarisen, ya zauna a
teburi domin ya ci abinci. 37 Sai ga wata mace
mai zunubi, ta fito daga cikin birni. Sa'anda ta
ji labari Yesu yana gidan Bafarisen, domin ya ci
abinci. Ta dauki tandun mai na alabastar mai
kamshi. 38 Ta tsaya kusa da Yesu tana kuka. Ta
fara jika kafafunsa da hawayenta, tana shafe
kafafunsa da gashin kanta. Tana yi wa kafafunsa
sumba, tana shafe su da turare. 39 Sa'anda
Bafarisen da ya gaiyaci Yesu, ya ga haka, sai
ya yi tunani a cikin ransa, da cewa, “In da
wannan mutum annabi ne, da ya gane ko wacce
irin mace ce, wannan da take taba shi, ita mai
zunubi ce.” 40 Yesu ya amsa ya ce masa, “Siman,
ina so in gaya maka wani abu.” Ya ce, “malam
sai ka fadi!” 41 Yesu ya ce, “wani mutum mai
ba da bashi yana bin wadansu mutane su biyu
kudi, yana bin dayan sule dari, dayan kuma
yana bin sa sule hamsin. 42 Da yake ba su da
kudin da za su iya biyan sa, sai ya yafe masu,
su duka biyu. A cikin su biyu, wanne ne zai
fi nuna kauna ga wannan mutum?” 43 Siman
ya amsa ya ce, “Ina tsammani wanda ya yafe
wa kudi da yawa.” Yesu ya amsa ya ce masa,
“Ka shari'anta dai dai.” 44 Yesu ya juya wajen
matar, ya ce da Siman, “Ka ga matan nan. Na
shiga gidanka. Ba ka ba ni ruwa domin kafafuna
ba, amma ita ta ba ni, da hawayenta ta wanke
kafafuna, ta kuma shafe su da gashin kanta. 45
Kai ba ka yi ma ni sumba ba, amma ita ta yi,
tun sa'adda na shigo nan ba ta dena sumbatar
kafafuna ba. 46 Kai ba ka shafe kai na da mai
ba, amma ita ta shafe kafafuna da turare. 47
Saboda haka, ita wadda ta ke da zunubi da yawa
ta bayar da mai yawa, ta kuma nuna kauna mai
yawa. Amma shi wanda aka gafarta wa kadan,
ya kuma nuna kauna kadan.” 48 Daga nan sai ya
ce mata, “An gafarta zunubanki.” 49 Wadanda
su ke a nan zaune tare da shi suka fara magana
da junansu, “Wanene wannan wanda har yake

gafarta zunubai? 50 Sai Yesu ya ce da matar,
“Bangaskiyarki ta cece ki. Ki tafi da salama.”

8 Bayan haka, Yesu da almajiransa goma sha
biyu, su ka zagaya cikin birane da kauyuka
dabam dabam, suna wa'azi da shelar labari
mai dadi game da mulkin Allah, 2 mata da
yawa wadanda Yesu ya warkar daga aljanu
da cututtuka iri iri suna tafiya tare da su. A
cikinsu akwai Maryamu wadda a ke ce da ita
Magadaliya, wadda ya fitar da aljanu bakwai
daga cikinta, 3 da Yuwana matar Kuza wakilin
Hirudus, da Suzanatu da kuma wasu mata da
yawa. Daga abin hannunsu suka tanada masu.
4 Wata rana aka tara taron mutane da yawa,
saboda mutane su na zuwa daga birane da yawa
domin su ga Yesu. Ya yi magana dasu cikin
misali. 5 “Wani mai shuka ya tafi domin ya
shuka iri. Sa'adda ya ke yafa iri, wadansu iri
suka fada a kan hanya. Sai mutane suka tattake
su, tsuntsaye kuma suka tsince wadansu suka
cinye. 6 Wadansu kuma suka fada a kan duwatsu
inda babu kasa da yawa. Da suka tsaro suka fara
girma, sai nan da nan suka bushe saboda babu
laima a wurin. 7 Wadansu irin kuma suka fada
inda yake da kayayuwa. Tsiretsiren kayayuwan
suka fito tare da irin da aka shuka, suka shake su
yadda basu iya yin girma ba. 8 Amma wadansu
irin suka fada a kan kasa mai kyau, suka yi girma
sosai suka ba da anfani da yawa, har rubi dari.”
Bayan da Yesu ya fadi wadannan abubuwan, sai
ya yi kira gare su, “Duk mai kunnen ji, bari ya
ji.” 9 Sai almajiran Yesu suka tambaye shi ya
gaya ma su ma'anar labarin. 10 ya ce da su, “Ku
aka ba dama ku gane boyayyun abubuwa, na
mulkin Allah. Amma ga sauran mutane ina yi
masu magana cikin misalai, 'Domin ko da sun
gani ba za su gane ba, kuma ko da sun ji ba za
su fahimta ba.” 11 To ga ma'anar misalin. Irin
shi ne maganar Allah. 12 Irin da ya fada a kan
hanya sune mutanen da suka ji maganar Allah
amma daga baya sai shedan ya zo ya dauke
maganar daga cikin hankulansu, domin kada
su bada gaskiya su tsira. 13 Sa'annan, wadanda
suka fada kan duwatsu sune mutanen da, da
zarar sun ji maganar, sukan karbe ta da murna,
amma ba su da sauyu; su kan bada gaskiya
na dan lokaci kadan kawai, da zaran gwaji ya
same su sai su ridda. 14 Irin da suka fada cikin
kayayuwa, sune mutanen da suka ji maganar,
amma da suka ci gaba da rayuwa, sai suka bari
matsalolin rayuwa kamar dukiya da jin dadin
rayuwa suka fi karfinsu, sai ya zama ba su iya
bada 'ya'yan da suka yi girma ba. 15 Amma irin
da suka fada a kan kasa mai kyau, wadannan
sune mutanen da suka ji maganar, suka karbe
ta da gaskiya da zuciya daya, sun rike ta kam-
kam, suna jimrewa wurin ba da 'ya'ya. 16 Ba
mai kunna fitila, ya rufe ta da kasko, ko su sa
ta a karkashin gado. Amma sai a sa ta a wurin
zaman ta domin duk wanda ya shigo ya iya
ganin hasken ta. 17 Babu abin da yake a boye
wanda ba za a tone shi ba, ko wani asiri da
ba za ya fito fili a san shi ba. 18 Ku yi hankali
da yadda kuke ji, domin duk mai abu, shi za a
kara wa, kuma duk mara abu, dan kadan da
yake tunani yana da shi ma, za a dauke.” 19
Sai mahafiyar Yesu da 'yan'uwansa, su ka zo
wurinsa, amma ba su iya zuwa ko kusa da shi
ba saboda taron jama'a. 20 Sai wani ya gaya
masa, “Ga mahaifiyarka da 'yan'uwanka, su na
tsayuwa a waje, su na son ganin ka.” 21 Amma
Yesu ya amsa ya ce ma su, “Mahaifiyata da
'yan'uwana sune wadanda suke jin maganar
Allah, suke yin biyayya da ita.” 22 Wata rana
kuma Yesu ya shiga cikin jirgin ruwa, shi da
almajiransa. Ya ce masu, “Ina so mu je dayan
ketaren tafkin.” Sai su ka fara tafiya domin su
ketare tafkin. 23 Amma sa'adda su ke tafiya
sai Yesu ya yi barci, sai wata iska mai karfi
ta taso cikin tafkin, nan da nan sai jirgin ya
fara cika da ruwa, kuma su na cikin hatsari.
24 Sai almajiran Yesu su ka zo su ka tashe shi
daga barci. Suka ce da shi, “Ya Shugaba! Ya
Shugaba! Za mu mutu!” Sai ya tashi ya umarci
iskar, sai iskar mai hauka da tumbatsar ruwan
sun tsaya tsit. 25 Daga nan sai ya ce da su, “Ina
bangaskiyar ku?” Almajiran suka tsorata suka
yi mamakin abin da ya faru nan take. Suka ce
wa junansu, “Wanene wannan wanda har zai ba
iska da ruwa umarni kuma su yi masa biyayya?”
26 Suka zo yankin Garasinawa, wanda ke kusa
da Gallili. 27 Sa'adda Yesu ya sauka kasa, sai
wani mutum daga wannan yankin ya tarbe shi.
Wannan mutum kuwa yana da aljanu. Mutumin
ya dade ba ya sa tufafi, kuma ba ya zama a gida.
Maimakon haka, sai a cikin kabarbura ya ke
zama. 28 Sa'adda ya ga Yesu, mutumin ya yi
ihu da karfi, ya rusuna a gabansa da babban
murya ya ce, “Me zan yi da kai, Yesu, Dan
Allah Madaukaki? Ina rokonka, kada ka ba ni
azaba!” 29 Domin Yesu ya umarci aljanun su fita

daga cikinsa, domin sau da dama aljanun sukan
kama shi. Ko an daure mutumin da sarkoki an
kuma tsare shi, yakan tsuttsunke su, kazaman
ruhohin sukan kora shi cikin jeji. 30 Sa'annan
Yesu ya tambaye shi, “Yaya sunanka?” Sai ya
ba da amsa, “Suna na dubbai.” Ya ce haka
ne domin aljanu da yawa sun shiga wannan
mutum. 31 Aljanun suka yi ta rokon Yesu kada
ya ummarce su su shiga cikin rami mai zurfi.
(Abyssos g12) 32 Akwai babban garken aladu su na
kiwo a kan tsauni kusa da wurin. Aljanun suka
roki Yesu da ya barsu su shiga cikin aladun,
shi kuwa ya yarda masu. 33 Aljanun suka bar
mutumin suka shiga cikin aladun, sai garken
aladun suka gangara kwari suka fada cikin
tafkin, suka nutse. 34 Lokacin da mutanen da su
ke kiwon aladun suka ga abin da ya faru, sai
suka gudu! Suka ba da rahoton abin da ya faru
ga mutanen cikin gari da na wannan kewayen.
35 Don haka, mutanen da suka ji haka suka tafi
domin su ga abin da ya faru, suka zo wurin
da Yesu yake, suka ga mutumin wanda aljanu
suka fita daga cikinsa. Suka ga ya na sanye da
tufafi, kuma ya na cikin hankalinsa, sai tsoro ya
kama su. 36 Mutanen da suka ga abin da ya faru,
suka gaya wa wadansu yadda aka warkar da
mutumin da aljanu suke iko da shi. 37 Sai dukan
mutane wadanda suke cikin yankin Garasinawa
da wadanda suke kewaye, suka roki Yesu da
ya fita daga cikin yankin kasarsu domin sun
ji tsoro kwarai da gaske. Daga nan Yesu da
almajiransa suka shiga cikin jirgin ruwa suka
koma. 38 Mutumin wanda aljanu suka fita daga
cikinsa, ya roki Yesu cewa, “Ka barni in tafi tare
da kai!” Amma Yesu ya sallame shi cewa, 39 “Ka
koma gida ka gaya wa mutanen ka abubuwa
masu girma wadanda Allah ya yi maka.” Daga
nan sai mutumin ya tafi yana ta gayawa dukan
mutanen birnin game da abubuwan da Yesu
ya yi masa. 40 Sa'adda Yesu ya dawo, mutanen
suka marabce shi, gama, dukansu suna jiransa.
41 Sai ga wani mutum mai suna Yayirus, daya
daga cikin shugabannin majami'a, ya zo kusa
da Yesu ya rusuna da kansa a kasa. Ya roke shi
domin ya zo gidansa, 42 saboda diyarsa mai
kimanin shekara goma sha biyu ta na bakin
mutuwa, kuma ita kadai ce diya a gare shi.
Amma sa'adda yake tafiya, taron mutane da
yawa suna matsa shi. 43 Akwai wata mace a nan
wadda take zubar jini har shekara goma sha
biyu. Ta kashe kudinta duka a wurin likitoci,
domin su warkar da ita amma ba wanda ya iya
warkar da ita. 44 Sai ta biyo ta bayan Yesu ta
taba habar rigarsa. Nan take sai zubar jinin
ya tsaya. 45 Yesu ya ce, “Wanene ya taba ni?”
Wadanda suke kewaye da shi, kowa ya ce bai
taba shi ba, Bitrus ya ce, “Shugaba, mutane
da yawa suna ta taruwa kewaye da kai suna
ta matsowa kusa da kai.” 46 Amma Yesu ya
ce, “Na sani, wani ya taba ni, domin iko ya
fita daga wurina.” 47 Sa'adda matar ta gane
cewa ba za ta iya boyewa ba, sai ta zo wurinsa
cikin tsoro. Ta durkusa a gaban Yesu, ta fada a
gaban dukan jama'a dalilin da ya sa ta taba shi
kuma nan da nan ta warke. 48 Sai ya ce da ita,
“Diya, bangaskiyarki ta warkar da ke. Tafi cikin
salama.” 49 Yana cikin yin magana, wani daga
cikin gidan shugaban majami'ar ya zo, ya ce,
“Diyarka ta riga ta mutu, kada ka dami malam.”
50 Amma sa'adda Yesu ya ji haka, sai ya ce da
shi, “Kada ka ji tsoro. Ka bada gaskiya za ta
rayu.” 51 Sa'adda ya zo gidan, bai bar kowa ya
shiga gidan tare da shi ba sai Bitrus da Yahaya
da Yakubu, da mahaifiyar yarinyar da babanta.
52 Dukan mutane a wurin, suna ta kuka da karfi
saboda sun damu da yarinyar ta mutu. Amma
Yesu ya ce da su, “Ku dena kuka! Ba mutuwa ta
yi ba! Barci ta ke yi kawai!” 53 Mutanen suka yi
ma sa dariyan reni, saboda sun sani yarinyar ta
mutu. 54 Amma ya kama hannun ta yayi kira
cewa, “Yarinya, na ce ki tashi!” 55 Nan da nan
ruhun ta ya dawo jikin ta sai ta tashi. Ya ce
masu su ba ta wani abu ta ci. 56 Iyayenta suka
yi mamaki, amma Yesu ya ce da iyayen kada su
gaya wa kowa abin da ya faru.

9 Ya kira almajiransa goma sha biyu, ya ba su
iko su fitar da kowanne irin aljani, su kuma
warkar da cututtuka daga mutane. 2 Ya aike su,
su yi wa'azin mulkin Allah, su kuma warkar da
marasa lafiya. 3 Ya ce masu, “Kada ku dauki
komi tare da ku domin wannan tafiya. Kada
ku dauki sanda, ko jakar matafiyi, ko gurasa,
ko kudi - Kada ma ku dauki taguwa biyu. 4
Dukan gidan da ku ka shiga, ku zauna a gidan
har zuwa lokacin da za ku tafi daga wannan
yankin. 5 Dukan wadanda ba su marabce ku ba,
sa'adda ku ke barin wannan gari, ku karkabe
kurar kafufunku a matsayin shaida a kansu.”
6 Daga nan sai almajiran suka tafi zuwa cikin
kauyuka, suka yi ta shelar bishara, su na warkar
da mutane a ko'ina. 7 Ana nan Hirudus, mai

mulki, ya ji labarin dukan abubuwan da su ke
faruwa. Ya yi mamaki saboda wadansu mutane
suna cewa Yahaya mai yin Baftisma ne ya sake
dawowa da ransa. 8 Wadansu kuma suna cewa,
annabi Iliya ne ya sake bayyana, wadansu kuma
suna cewa daya daga cikin annabawa na da can
ne ya sake bayyana da rai. 9 Hirudus ya ce, “Ba
zai yiwu Yahaya ne ba, domin na datse masa
kai. To, wanene wannan da ni ke jin wadannan
abubuwa a kansa?” Daga nan sai ya cigaba
da neman hanyar da zai ga Yesu. 10 Sa'adda
manzannin suka dawo daga tafiyarsu, suka gaya
wa Yesu dukan abubuwan da suka yi. Daga nan
sai ya dauke su domin su tafi tare da shi zuwa
garin Baitsaida. 11 Amma sa'adda taron suka ji
inda Yesu ya tafi, sai suka bi shi can. Ya marabce
su ya yi masu jawabi a kan mulkin Allah, kuma
ya warkar da wadanda su ke bukatar warkarwa.
12 Da yake yamma ta fara yi, sai almajiransa
goma sha biyu suka zo suka ce da shi, “Idan ka
yarda ka sallami wannan babban taron mutane
dominsu shiga cikin kauyuka, da ke kewaye da
gonaki, dominsu sami abinci da wuraren da
za su kwana, da yake mu na nan a wurin da
ba kowa.” 13 Amma sai ya ce da su, “Ku ba su
abin da za su ci.” Suka amsa masa, “Dukan abin
da muke da shi shine, 'Yan dunkulen gurasa
biyar da 'yan kifaye guda biyu, ba za mu iya
zuwa mu sawo abincin da zai ishi mutanen nan
su duka ba.” 14 Mutanen da suke wurin sun
kai kimanin mazaje dubu biyar. Sai Yesu ya
ce da almajiran, “Ku ce da mutanen su zauna
kungiya-kungiya, mutane hamsin a kowacce
kungiya.” 15 Sai almajiran suka yi haka, dukan
mutanen suka zauna. 16 Ya dauki dunkulen
gurasan guda biyar, da kifin guda biyu, yana
dubawa zuwa sama ya albakarce su, sa'annan ya
gutsuttsura, ya ba almajiran domin su rarraba
wa mutane. 17 Dukansu suka ci kowa ya koshi.
Daga nan almajiran suka tattara sauran abin
da ya rage, har kwanduna goma sha biyu suka
cika! 18 Wata rana Yesu yana yin addu'a shi
kadai, sai almajiransa suka zo sai ya tambaye
su, “Wa mutane suke cewa da ni?” 19 Suka
amsa, “Wadansu suna cewa, Yahaya mai yin
Baftisma, wadansu suna cewa kai annabi Iliya
ne, har yanzu wadansu suna cewa kai wani
cikin annabawa na da can ne ya dawo da rai.”
20 Ya tambaye su, “Ku fa? Wa kuke cewa da ni?”
Bitrus ya amsa, “Kai Almasihu ne wanda ya zo
daga wurin Allah.” 21 Sai Yesu ya gargade su
da karfi, kada su gayawa kowa haka tukuna.
22 Sa'annan ya ce, “Dan Mutum dole ya sha
wahalar abubuwa da yawa; dattawa za su ki shi
da manyan fristoci da marubuta, sa'annan za a
kashe shi. Bayan kwana uku, za a tashe shi da
rai.” 23 Sai ya ce da su duka, “Dukan wanda ya
ke so ya biyo ni, dole ne ya yi musun kansa,
ya dauki gicciyen sa kulluyomin, ya biyo ni. 24
Dukan wanda yake so ya ceci ransa, za ya rasa
shi, amma dukan wanda ya ba da ransa domina,
za ya cece shi. 25 Wacce riba mutum zai samu
idan ya sami duniya duka, amma ya rasa ransa?
26 Dukan wanda yake jin kunya ta da magana ta,
Dan Mutum ma zai ji kunyarsa, sa'adda ya dawo
cikin darajarsa da darajar Uba da ta mala'iku
masu tsarki. 27 Amma ina gaya maku wannan
tabbas, wadansu cikinku da ke nan tsaye, ba za
su mutu ba sai sun ga mulkin Allah.” 28 Kwana
takwas bayan Yesu ya fadi wadannan kalmomi,
sai ya dauki Bitrus da Yahaya da Yakubu, ya hau
kan dutse domin ya yi addu'a a can. 29 Sa'anda
ya ke yin addu'a sai yanayin fuskar sa ya canza
sosai, tufafinsa kuma suka yi sheki da haske
kamar walkiya. 30 Nan da nan sai ga mutane
biyu suna magana da shi, wato Musa da Iliya.
31 Suka bayyana da daraja kewaye da su, suka
yi magana da Yesu a kan tafiyarsa wadda za
ta zo ba da dadewa ba a cikin Urushalima. 32
Bitrus da almajiran da suke tare da shi barci
mai nauyi ya dauke su. Sa'adda suka farka sai su
suka ga daukakar Yesu; kuma suka ga mutanen
su biyu da ke tsaye tare da shi. 33 Sa'adda
Musa da Iliya suke shirin su bar wurin Yesu,
sai Bitrus ya ce, “Ya shugaba, ya yi kyau da
muke a nan. Zai yi kyau mu yi runfuna uku,
daya dominka, daya domin Musa, daya kuma
domin Iliya.” Amma hakika bai san abin da
ya ke fadi ba. 34 Sa'adda yake fadin haka sai
wani girgije ya zo ya rufe su. Sai suka ji tsoro
sa'adda girgijen ya kewaye su. 35 Sai ga wata
murya daga cikin girgijen tana cewa, “Wannan
Dana ne wanda na zaba, ku ji shi.” 36 Sa'adda
muryar ta gama magana, Yesu yana nan shi
kadai. Suka yi shiru ba su iya cewa kome ba
a kan abin da suka gani a kwanakin nan. 37
Washe gari, da suka sauko daga kan dutsen, sai
taron mutane da yawa suka zo wurinsa. 38 Nan
da nan, wani mutum daga cikin taron mutanen
ya yi magana da karfi, “Mallam, kayi wani abu
dominka taimaki da na, shi kadai ne gare ni.
39 Mugun ruhu ya kan hau kansa, ya sa shi ya

yi ta magowa. Ya kan girjiza shi da karfi ya sa
bakinsa ya yi ta kumfa. Da kyar ya ke rabuwa
da shi, kuma ya kan ji masa ciwo ba kadan ba
bayan da ya bar shi. 40 Na roki almajiran ka
su umurci mugun ruhun ya fita daga cikinsa,
amma ba su iya ba!" 41 Yesu, ya amsa, ya ce,
"Ku karkatattun tsara marasa bangaskiya, har
yaushe zan zauna da ku ina jimrewa da ku?
"Kawo yaronka anan." 42 Sa'adda yaron yake
zuwa, sai mugun ruhun ya fyada yaron a kasa,
ya jijjiga shi sosai. Amma Yesu ya tsauta wa
mugun ruhun, ya warkar da yaron. Sa'annan ya
mika yaron wurin mahaifinsa. 43 Dukansu suka
yi mamaki da girman ikon Allah. Amma sa'anda
suke ta yin mamaki a kan dukan al'ajiban da ya
yi, ya ce da almajiransa, 44 "Ku saurara da kyau
a kan abin da zan gaya maku, ba da dadewa ba
za a bada Dan Mutum ga mutane." 45 Amma
almajiran ba su gane abin da yake nufi da haka
ba, an hana su fahimta, domin kada su gane
abin da ya ke nufi tukuna, kuma suna jin tsoron
su tambaye shi. 46 Wani lokaci, almajiran suka
fara gardama a tsakaninsu game da wanene za
ya zama mafi girma a cikinsu. 47 Amma Yesu ya
san abin da suke tunani a zuciyarsu, sai ya kawo
dan karamin yaro ya tsaya a kusa da shi, 48 sai
ya ce da su, "Idan wani ya karbi dan karamin
yaro kamar wannan saboda ni, dai dai yake da
ya karbe ni. Idan kuma wani ya karbe ni, ya
karbi wanda ya aiko ni kenan. Wanda yake mafi
kankanta a cikinku, shi ne mafi mahimmanci."
49 Yahaya ya amsa yace, "Ya shugaba, mun ga
wani mutum yana ba miyagun ruhohi umarni
su fita daga cikin mutane da sunanka. Sai muka
ce da shi ya dena yin haka saboda baya tare da
mu." 50 Amma Yesu ya ce, "Kada ku hana shi
yin haka, domin dukan wanda ba ya gaba da
ku, yana tare da ku." 51 Sa'adda rana ta kusato
da zai hawo zuwa sama, ya kudurta sosai zai
tafi Urushalima. 52 Ya aiki wadansu manzanni
su shirya wuri dominsa kafin ya zo. Suka shiga
wani kauye a cikin kauyen Samariya domin su
shirya masa wuri a can. 53 Amma mutanen can
ba su karbe shi ba tun da ya ke Urushalima zai
tafi. 54 Sa'adda biyu daga cikin almajiransa,
wato Yakubu da Yahaya suka ga haka, suka ce,
"Ubangiji, kana so mu umarci wuta ta sauko
daga sama, ta hallaka su?" 55 Amma, ya juya ya
tsauta masu. 56 Sai suka tafi wani kauye dabam.
57 Da suna cikin tafiya a kan hanya, sai wani
mutum ya ce da shi, "Zan bi ka dukan inda
za ka tafi." 58 Yesu ya amsa masa, "Dila suna
da ramuka a kasa inda za su shiga, tsuntsaye
kuma suna da sheka, amma Dan Mutum ba shi
da inda zai kwanta." 59 Yesu, ya ce da wani
mutumin kuma, "Ka biyo ni." Amma mutumin
ya ce, "Ubangiji, ka bari in koma gida in bizine
mahaifina tukuna." 60 Amma Yesu ya ce masa,
"Ka bar matattu su bizine matattunsu; amma
kai ka tafi ka yi wa mutane shelar mulkin Allah
a ko'ina." 61 Wani kuma ya ce, "Ubangiji zan
tafi tare da kai, amma bari in je gida inyi ban
kwana da mutanena tukuna." 62 Yesu ya ce da
shi, "Dukan wanda ya fara huda a gonarsa idan
ya dubi baya, bai isa ya shiga mulkin Allah ba."

10 Bayan wadannan abubuwa, Ubangiji ya
sake nada wadansu saba'in ya aike su biyu
biyu, domin su tafi kowanne birni da wurin da
yake niyyan zuwa. 2 Ya ce da su, "Girbin yana da
yawa, amma ma'aikatan sun yi kadan. Saboda
haka kuyi addu'a sosai ga Ubangijin girbin,
domin ya aiko da ma'aikata cikin gonarsa. 3 Ku
tafi, duba na aike ku kamar 'yan raguna cikin
kyarkyetai. 4 Kada ku dauki jakan kudi, ko jakar
matafiyi, ko takalma, kada ku gai da kowa a
kan hanya. 5 Dukan gidan da ku ka shiga, ku
fara cewa, 'Bari salama ta kasance a wannan
gida.' 6 Idan akwai mutum mai salama a gidan,
salamar ku za ta kasance a kansa, amma idan
babu, salamar ku za ta dawo wurinku. 7 Ku
zauna a wannan gidan, ku ci ku sha abin da
suka tanada maku. Gama ma'aikaci ya wajibci
ladansa. Kada ku bi gida gida. 8 Dukan birnin
da ku ka shiga kuma sun karbe ku, ku ci abin
da suka sa a gabanku. 9 Ku warkar da marasa
lafiyar da ke wurin. Ku ce da su, 'Mulkin Allah
ya zo kusa da ku.' 10 Amma dukan birnin da ku
ka shiga, idan ba su karbe ku ba, ku tafi cikin
titunansu, ku ce, 11 'Ko kurar birninku da ta like
a kafafunmu, mun karkabe maku ita a matsayin
shaida a kanku! Amma ku sani mulkin Allah ya
zo kusa da ku.' 12 Na gaya maku, a ranar shari'a
Saduma za ta fi wannan birni samun sauki.
13 Kaiton ki, Korasinu! Kaiton ki, Baitsaida!
Ayyuka masu girma da aka yi a cikinku, da
an yi su a cikin Taya da Sidon, da sun tuba
tuntuni a zaune cikin toka da tufafin makoki.
14 Amma a ranar shari'a Taya da Sidon za su
fi ku samun sauki. 15 Ke kuma Kafarnahum,
kina tsammani har zuwa sama za a daukaka
ki? Babu, za a gangarar dake har zuwa hadas.

(Hadēs g86) 16 Wanda ya saurare ku ya saurare ni,
wanda ya ki ku, ya ki ni, kuma wanda ya ki ni,
ya ki wanda ya aiko ni." 17 Su saba'in din suka
dawo da murna, suna cewa, "Ubangiji, har ma
aljanu suna yi mana biyayya, a cikin sunanka."
18 Sai Yesu ya ce masu, "Na ga Shaidan yana
fadowa daga sama kamar walkiya. 19 Duba, na
ba ku iko ku taka macizai da kunamai, da kuma
kan dukan ikon magabci, kuma ba zai iya yin
illa a gareku ba ko kadan. 20 Amma duk da
haka kada ku yi murna a kan wannan kadai
cewa ruhohi suna yi maku biyayya, amma ku
yi murna domin an rubuta sunayenku a cikin
sama." 21 Cikin wannan lokacin, ya yi farin
ciki kwarai cikin Ruhu Mai Tsarki, ya ce, "Na
ba ka girma, ya Uba, Ubangijin sama da kasa.
Domin ka rufe wadannan abubuwa daga masu
hikima da ganewa, ka bayyana su ga wadanda
ba koyayyu ba ne, kamar kananan yara. I, Uba
gama haka ne ya gamshe ka." 22 Dukan abu,
Ubana ya damka su gare ni, kuma babu wanda
ya san Dan, sai Uban, kuma ba wanda ya san
Uban, sai Dan. Sai kuma wanda Dan ya yi niyyar
ya bayyana Uban a gareshi." 23 Ya juya wajen
almajiran, ya ce da su a kadaice, "Masu albarka
ne su wadanda suka ga abin da kuke gani. 24
Na fada maku, annabawa da yawa, da sarakuna
da yawa sun so da sun ga abubuwan da kuke
gani, amma ba su gani ba. Kuma sun so da sun
ji abubuwan da kuke ji, amma ba su ji su ba."
25 Sai ga wani malamin shari'ar Yahudawa, ya
zo ya gwada shi da cewa, "Malam, me zan yi
domin in gaji rai na har abada?" (aiōnios g166)
26 Sai Yesu ya ce masa, "Yaya kake karanta
abin da aka rubuta cikin shari'a?" 27 Ya amsa
ya ce,"Dole ne ka kaunaci Ubangiji Allah da
dukan zuciyarka, da dukan ranka da dukan
karfinka, da dukan lamirinka. Ka kuma kaunaci
makwabcinka kamar kanka." 28 Yesu ya ce ma
sa, "Ka amsa daidai, idan ka yi haka za ka rayu."
29 Amma, malamin ya na so ya 'yantar da kansa,
sai ya ce da Yesu, "To, wanene makwabcina?"
30 Ya amsa ya ce, "Wani mutum yana tafiya daga
Urushalima za shi Yariko. Sai ya fada hannun
mafasa, suka tube shi, suka kwace dukan abin
da ya ke da shi, suka yi masa duka, suka bar shi
kamar matacce. 31 Ya zama sai ga wani firist
ya na bin wannan hanya, da ya gan shi sai ya
bi ta gefe daya ya wuce. 32 Haka kuma sai ga
wani Balawi, sa'adda ya zo wurin, ya gan shi sai
ya bi ta wani gefe ya wuce shi. 33 Amma wani
Basamariye, ya na tafiya sa'adda ya zo wurin
da mutumin yake, sa'adda ya ga mutumin sai
tausayi ya kama shi. 34 Ya zo inda mutumin
yake, ya daure masa raunukan da aka ji masa,
yana shafa masu mai da ruwan inabi. Ya dora
shi a kan dabbarsa ya kawo shi wurin kwana, ya
kula da shi 35 Washegari ya kawo dinari biyu, ya
ba mai wurin kwanan ya ce 'Ka kula da shi, idan
ma ka kashe fiye da haka, idan na dawo zan
biya ka.' 36 A cikinsu ukun nan, wanene kake
tsammani makwabcin wannan mutum da ya
fada hannun 'yan fashi?" 37 Sai malamin ya ce,
"Wannan da ya nuna masa jinkai" Sai Yesu yace
masa, "Ka je kai ma ka yi haka." 38 Sa'adda suke
tafiya, sai ya shiga cikin wani kauye, sai wata
mata mai suna Marta ta marabce shi a gidanta.
39 Tana da 'yar'uwa mai suna Maryamu, wadda
ta zauna a kafafun Ubangiji tana jin abin da
yake fadi. 40 Amma ita Marta ta na ta kokari
ta shirya abinci. Sai ta zo wurin Yesu ta ce,
"Ubangiji, ba ka damu ba 'yar'uwata ta bar ni
ina ta yin aiki ni kadai? Ka ce da ita ta taya ni."
41 Amma Ubangiji ya amsa ya ce da ita, "Marta,
Marta, kin damu a kan abubuwa da yawa, 42
amma abu daya ne ya zama dole. Maryamu ta
zabi abu mafi kyau, wanda ba za a iya kwace
mata ba."

11 Wani lokaci, Yesu yana yin addu'a a wani
wuri, sai daya daga cikin almajiransa yace
da shi, "Ubangiji, ka koya mana yin addu'a
kamar yadda Yahaya ya koya wa almajiransa."
2 Yesu ya ce ma su, "Sa'anda ku ke yin addu'a
ku ce, 'Uba a tsarkake sunanka. Mulkin ka ya
zo. 3 Ka ba mu abin da za mu ci a kowacce
rana. 4 Gafarta mana zunubanmu, kamar yadda
muke gafarta ma wadanda suke mana laifi. Kada
ka kai mu cikin jaraba.'" 5 Yesu ya ce masu,
"Wanene a cikinku idan yana da aboki, za ya je
wurinsa da tsakar dare ya ce masa, ''Aboki, ka
ba ni rancen dunkulen gurasa guda uku, 6 da
ya ke wani abokina ya iso yanzu daga tafiya,
kuma ba ni da abin da zan ba shi ya ci,' 7 Sai
wanda yake ciki, ya amsa, ya ce, 'Kada ka dame
ni. Na riga na rufe kofa ta, kuma ni da yarana
mun riga mun kwanta. Ba zan iya tashi in ba ka
gurasa ba.' 8 Na fada maku, ko da bai tashi ya
ba ka gurasar ba, a matsayin abokinsa, ba ka ji
kunya ba, ka nace da rokonsa, za ya tashi ya
ba ka dukan yawan gurasar da kake bukata. 9
Ni kuma ina ce maku, ku roka za a ba ku; ku

nema za ku samu; ku kwankwasa za a bude
maku. 10 Domin dukan wanda yake roko ya na
karba; dukan wanda ya ke nema kuma yana
samu; kuma wanda yake kwankwasawa, za a
bude masa. 11 Wanne uba ne a cikinku, idan
dansa ya tambaye shi kifi, zai ba shi maciji a
maimakon kifi? 12 Ko kuwa idan ya tambaye shi
kwai, za ya ba shi kunama? 13 To, da yake ku
da kuke masu mugunta kun san ku ba 'yanyan
ku abu mai kyau. Yaya fa ga Ubanku wanda
yake cikin sama, za ya ba da Ruhu Mai Tsarki
ga wadanda suka roke shi?" 14 Wani lokaci,
Yesu yana fitar da wani beben aljani. Sa'adda
aljanin ya fita, sai mutumin da yake bebe ya yi
magana. Sai taron mutanen suka yi mamaki! 15
Amma, wadansu daga cikin mutanen suka ce,
"Da ikon Ba'alzabuba sarkin aljanu ne yake fitar
da aljanu." 16 Wadansu suka gwada shi, suka
nemi ya nuna masu wata alama daga sama. 17
Amma Yesu da yake ya san tunaninsu, ya ce
da su, "Dukan mulkin da ya rabu biyu, gaba
da kansa, ya rushe kenan, kuma idan gida ya
rabu biyu, gaba da kansa za ya fadi. 18 Idan
Shaidan ya rabu biyu gaba da kansa, ta yaya
mulkinsa zai iya tsayawa? Gama kun ce ina fitar
da aljanu ta wurin Ba'alzabuba. 19 Idan ni na
fitar da aljanu ta wurin Ba'alzabuba, ta wurin
wa wadanda suke bin ku suke fitar da aljanu?
Saboda haka, su ne zasu zama masu yi maku
shari'a. 20 Amma idan daga wurin Allah na
ke fitar da aljanu, to, ya zama ke nan mulkin
Allah ya zo wurinku. 21 Idan mutum mai karfi,
mai kayan fada ya tsare gidansa, kayansa za su
tsira. 22 Amma idan wani mutum wanda ya fi
shi karfi ya zo ya ci nasara a kansa, zai dauke
kayan fadan daga wurin mutumin, kuma ya
kwashe kayansa. 23 Wanda ba ya tare da ni,
gaba da ni ya ke yi, kuma wanda ba ya tattarawa
tare da ni, watsarwa yake yi. 24 Idan kazamin
ruhu ya fita daga cikin mutum, ya kan bi ta
wurin busassun wurare yana neman wurin da
zai huta. Idan bai samu ba sai ya ce, 'Bari in
koma gidana inda na baro. 25 Sa'adda ya dawo,
ya tarar an share gidan, an kuma gyara shi
tsaf. 26 Sai ya je ya dauko wadansu aljanu guda
bakwai wadanda su ka fi shi mugunta, su zo
su zauna a wurin. Sai karshen mutumin nan
ya fi farkonsa muni." 27 Ya zama, lokacin da
ya ke fadin wadannan abubuwa, wata mace ta
tada muryarta a cikin taron mutanen ta ce da
shi, "Mai albarka ne cikin da ya haife ka, da
maman da ka sha." 28 Sai shi kuma ya ce, "Masu
albarka ne wadanda suke jin maganar Allah
suke yin biyayya da ita." 29 Lokacin da mutane
suke kara taruwa, sai ya fara cewa, "Wannan
tsara, muguwar tsara ce. Ta na neman alama,
Ko da yake ba wata alamar da za a bata sai irin
ta Yunusa. 30 Domin kamar yadda Yunusa ya
zama alama ga mutanen Neneba, haka kuma
Dan Mutum za ya zama alama ga wannan tsara.
31 Sarauniyar Kudu, za ta tsaya ta yi shari'a da
mutanen wannan tsara, kuma za ta kashe su,
gama ta zo daga wuri mai nisa domin ta saurari
hikimar Sulaimanu. Kuma ga wani wanda ya fi
Sulaimanu a nan. 32 Mutanen Neneba, za su
tsaya shari'a da matanen wannan tsara, kuma
za su kashe su. Gama sun ji wa'azin Yunusa
sun tuba. Kuma ga wani wanda ya fi Yunusa a
nan. 33 Ba wanda zai kunna fitila ya boye ta,
ko kuwa ya sa ta a karkashin kasko, amma zai
sa ta a mazaunin ta domin dukan wanda ya
shiga dakin ya ga haske. 34 Idon ku shine fitilar
jikinku. Idan idonku yana gani sosai, jikinku zai
cika da haske. Amma idan idonku ba ya gani
sosai, jikinku zai cika da duhu. 35 Ku yi hankali
fa, domin kada hasken da ya ke wurinku ya
zama duhu. 36 Idan dukan jikinku yana cike da
haske, babu duhu ko kadan, to sai dukan jikinku
ya zama kamar fitilar da take bada haskenta a
bisanku." 37 Sa'adda ya gama jawabi, sai wani
Bafarise ya ce da shi ya zo gidansa ya ci abinci,
sai Yesu ya shiga ya zauna. 38 Sai Bafarisen ya
yi mamaki da ganin bai wanke hannu kafin
ya ci abinci ba. 39 Amma sai Ubangiji ya ce
da shi, "Ku Farisawa kuna tsabtace bayan kofi
da bangaji, amma cikin yana cike da kazamta
da mugunta. 40 Ku mutane marasa tunani,
wanda ya yi wajen, ba shine ya yi cikin ba?
41 Ku bayar da abin da ke ciki ga matalauta,
kuma dukan abu zai zamar maku da tsafta. 42
Amma kaitonku Farisawa, gama kuna karbar
zakka da daddoya da karkashi da kowanne irin
ganye na lambu, amma kun watsar da adalci
da kaunar Allah. Dole ne a yi adalci, a kaunaci
Allah, a yi sauran abubuwan kuma. 43 Kaitonku
Farisawa, domin kuna so a ba ku wuraren zama
masu kyau a cikin masujadai, a kuma yi maku
gaisuwar bangirma a cikin kasuwanni. 44 Kaiton
ku, gama kuna kama da kabarbarun da ba
yi masu shaida ba, mutane kuwa suna tafiya
akansu ba tare da saninsu ba." 45 Wani malami
a cikin shari'ar Yahudawa ya amsa masa ya ce,

“Malam, abin da ka ce ya bata mana rai mu
ma.” 46 Sai Yesu ya ce, “Kaitonku malaman
shari'a! Gama kun dora wa mutane kaya mai
nauyi wanda ya fi karfinsu dauka. Amma ku, ko
da dan yatsa ba ku taba kayan ba. 47 Kaiton ku,
gama kuna gina abubuwan tunawa a kabuburan
annabawa, alhali kuwa kakanni-kakanninku ne
suka kashe su. 48 Ya zama kenan kuna sane da
ayyukan kakanni-kakanninku, domin sune suka
kashe annabawan da kuke tunawa da su. 49
Saboda wannan daliline hikimar Allah ta ce,
''Zan aika manzanni da annabawa a wurinsu,
kuma za su tsananta masu har ma za su kashe
wadansu daga cikinsu.' 50 Wannan tsarar, za
ta dauki alhakin jinin dukan annabawan da
aka kashe tun kafuwar duniya. 51 Tun daga
jinin Habila, har zuwa jinin Zakariya wanda
aka kashe tsakanin bagadi da wuri mai tsarki.
I, na gaya ma ku za a nemi hakin su a wurin
wannan tsarar 52 Kaitonku malaman shari'a na
Yahudawa, domin kun dauke mabudin sani, ku
da kanku ba ku shiga ba, kuma kun hana masu
shiga su shiga.” 53 Bayan da Yesu ya bar nan
wurin, Marubuta da Farisawa suka yi gaba da
shi, suka yi jayayya da shi a kan abubuwa da
yawa, 54 suna kokari su kafa masa tarko domin
su kama shi a cikin kalmomin da yake fadi.

12 Da jimawa kadan, bayan da mutane da
yawa suka taru kwarai har suna tattaka
junansu. Sai ya fara yin magana da almajiransa.
“Ku yi lura da yisti na Farisawa, wanda shine
manufunci. 2 Amma ba abin da ke rufe wanda
ba za a tone ba, ba kuma abin da ke boye wanda
ba za a sani ba. 3 Saboda haka ba abin da za ku
fadi a asirce wanda ba za a ji shi a cikin sarari
ba. Abin da ku ka fadi da rada cikin lungu, za a
yi shelarsa a ko'ina. 4 Ina gaya maku abokaina,
kada ku ji tsoron wanda da za su kashe jiki.
Bayan haka kuma ba abin da za su iya yi. 5 Bari
in gargade ku a kan wanda za ku ji tsoronsa.
Ku ji tsoron shi wanda bayan ya kashe zai iya
jefa ku cikin jahannama. I, ina ce maku ku
ji tsoronsa. (Geenna g1067) 6 Ba a kan sayar da
'yan tsuntsaye biyar a kan anini biyu ba? Duk
da haka, Allah ba zai manta da ko daya daga
cikinsu ba. 7 Har ma gashin da ke kan ku ya san
yawan su. Kada ku ji tsoro, ku kun fi tsuntsaye
daraja a wurinsa. 8 Ina gaya maku, dukan wanda
za ya shaida ni a gaban mutane, Dan Mutum
kuma za ya shaida shi a gaban mala'kun Allah.
9 Kuma dukan wanda ya ki ni a gaban mutane,
za a ki shi a gaban mala'ikun Allah. 10 Dukan
wanda ya yi magana gaba da Dan Mutum, za
a gafarta masa. Amma shi wanda ya yi sabon
Ruhu Mai Tsarki, ba za a gafarta masa ba. 11
Idan suka kawo ku gaban majami'a, ko gaban
masu shari'a, ko gaban masu iko, kada ku damu
da abin da za ku fada domin ku kare kanku. Ko
kuwa abin da za ku ce. 12 Gama Ruhu Mai Tsarki
zai koya maku abin da za ku fadi a wannan
lokaci.” 13 Sai wani a cikin taron ya ce masa,
“Malam, ka yi wa dan'uwana magana ya raba
gado da ni 14 Yesu ya ce masa, “Kai, wanene ya
sa ni in zama alkali, ko matsakanci a kanku?”
15 Sai kuma ya ce masu, “Ku yi lura kada ku
zama masu hadama, gama ba abin da mutum ya
mallaka ne ya fi mahimmanci a cikin rayuwar sa
ba.” 16 Sa'annan Yesu ya fada masu wani misali,
ya ce, “Gonar wani mutum ta bada amfani sosai,
17 ya yi tunani, ya ce, 'Me zan yi, domin ba ni
da wurin da zan iya ajjiye amfanin gonata?'
18 Sai ya ce, na san abin da zan yi. Zan rushe
rumbuna na in gina wadansu manya-manya, a
nan zan ajjiye hatsi na da dukan abubuwa. 19
Sai in ce da raina, “Ya raina, kana da abu da
yawa da aka ajjiye dominka, sai ka huta, ka ci,
ka sha, ka yi murna.” 20 Amma sai Allah ya ce
da shi, 'Wawan mutum, a cikin daren nan ana
son ranka daga wurinka. Kayan da ka tara ka
shirya wa kanka, na wa za su zama?' 21 Haka
wanda ya tara wa kansa dukiya yake, idan ba
shi da dukiya a wurin Allah.” 22 Yesu, ya ce da
almajiransa, “Saboda haka ina cewa da ku, kada
ku damu da rayuwarku, wato, abin da za ku ci,
ko abin da za ku sa a jikinku. 23 Gama rai ya fi
abinci, jiki kuma ya fi tufafi. 24 Ku dubi hankaki
wadanda ba sa yin shuka, ba sa yin girbi. Ba su
da rumbuna ko dakunan ajjiya, amma Allah ya
na ciyar da su. Ku fa kun fi tsuntsaye daraja!
25 Wanene a cikinku ta wurin sha'awarsa za
ya iya karawa kansa kwanaki? 26 Idan ba ku
iya yi wa kanku dan karamin abu ba, me ya sa
za ku damu da sauran abubuwa? 27 Ku dubi
furanni a daji - yadda suke yin girma. Ba su kan
yi aiki ba, ba su kan yi kadi ba. Ina gaya maku,
ko Sulaimanu, a cikin darajarsa, bai sa tufafin
da suka fi nasu kyau ba. 28 Idan Allah ya sa wa
ciyawa tufafi masu kyau haka, wadda yau tana
nan, gobe kuma a sa ta a wuta, ta yaya zai kasa
sa maku tufafi, ku masu kankantar bangaskiya!
29 Kada ku damu da abin da za ku ci, ko abin

da za ku sha, kuma kada ku yi alhini. 30 Gama
dukan al'umman duniya suna neman wadannan
abubuwa, kuma Ubanku ya san kuna bukatar
wada nan abubuwan. 31 Amma ku bidi mulkinsa,
wadannan abubuwa kuma za a kara maku su.
32 Kada ku ji tsoro, ku 'yan kanana, domin da
murna Ubanku zai ba ku mulkin. 33 Ku sayar da
abin da ku ke da shi ku ba matalauta. Kuyi wa
kanku jakukkuna wadanda ba za su lalace ba,
ku yi ajjiya cikin sama inda abin ba ya karewa,
inda barayi ba za su iya zuwa ba, kwari kuma ba
za su iya lalatawa ba. 34 Domin inda dukiyarka
take, can zuciyarka za ta kasance kuma. 35 Ku
rage tsawon tufafinku, ku yi dammara, ya zama
fitilarku tana ci koyaushe, 36 ku kuma zama
kamar wadanda suke jiran mai gidansu ya dawo
daga gidan buki, domin duk sa'adda ya zo ya
kwankwasa kofa, nan da nan za su bude masa.
37 Masu albarka ne wadannan bayi, wadanda
ubangijinsu za ya tarar suna jiran dawowar sa.
Gaskiya ni ke gaya ma ku, zai yi dammara yasa
su zazzauna ya ba su abinci shi da kansa. 38
Ko da ubangijinsu ya zo da dare, ko da tsakar
dare, ya tarar da su a shirye suna jiransa. Masu
albarka ne wadannan bayi. 39 Kuma ku san
wannan, da mai gida ya san lokacin da barawo
zai zo, ba zai bari a fasa masa gida a shiga ba.
40 Sai ku zauna da shiri fa domin ba ku san
lokacin da Dan Mutum zai dawo ba." 41 Sai
Bitrus ya ce masa, "Ubangiji, mu ka ke fadawa
wannan misali, ko ga kowa da kowa ne?" 42
Sai Ubangiji ya ce, "Wanne shugaba ne, mai
aminci, mai hikima kuma wanda ubangijinsa za
ya damka bayinsa a hannunsa, domin ya kula
da su, ya ba su abincinsu a kan lokaci? 43 Mai
albarka ne wannan bawa, wanda ubangijinsa za
ya tarar da shi yana yin abin da aka sa shi ya
yi. 44 Hakika, ina gaya maku, zai danka dukan
malakarsa a gareshi. 45 Amma idan wannan
bawa, ya ce a cikin zuciyarsa, 'Ubangiji na yayi
jinkirin dawowa,' sai ya fara dukan bayin, maza
da mata abokan bautarsa, ya ci ya sha, ya bugu,
46 ubangijin bawan nan zai dawo a lokacin
da bawan bai sa tsammani ba, kuma a cikin
lokacin da bai sani ba, ya daddatsa shi gunduwa-
gunduwa, ya kuma hada shi da marasa aminci.
47 Bawan nan, ya san halin ubagijinsa, amma
bai shirya yayi abin da ubangijinsa yake so ba.
Zai sha duka da bulala da yawa. 48 Amma shi
wanda bai sani ba, kuma yayi abin da ba daidai
ba, ba zai sha duka da bulala da yawa ba. Dukan
wanda aka ba abu da yawa, za a kuma nemi
abu da yawa daga wurinsa. Kuma ga wanda
aka ba abu da yawa amana, za a nemi abu mafi
yawa daga gareshi. 49 Na zo domin in sa wuta a
duniya, na so da ta riga ta kama. 50 Amma ni,
ina da baftisma wadda za a yi mani baftisma da
ita, kuma na kagara, da an riga an yi ta! 51 Kuna
zaton na zo duniya domin in kawo salama?
Na ce maku a'a, amma tsattsaguwa. 52 Daga
yanzu za a sami mutane biyar a cikin gida daya,
kuma za su rarrabu, mutane uku suna gaba da
biyu, biyun kuma suna gaba da ukun. 53 Da da
mahaifi za su yi gaba da juna, dan zai yi gaba da
mahaifinsa. Mahaifiya za ta yi gaba da diyarta,
diya kuma gaba da mahafiyarta; uwar miji za ta
yi gaba da matar danta, matar da kuma gaba
da uwar mijinta." 54 Yesu, ya kuma gaya wa
taron, "Da kun ga hadari ya taso daga yamma,
nan da nan sai ku ce za a yi ruwa, haka kuwa
ya kan zama. 55 Idan iska tana busowa daga
kudu sai ku ce za a yi zafi mai tsanani, haka
kuwa ya kan faru. 56 Munafukai, kun iya fasarta
yanayin kasa da sama, amma baku iya fasarta
abin da yake faruwa yanzu ba? 57 Me ya sa ba
ku iya gane abin da zai tamake ku? 58 Idan kuna
tafiya wurin shari'a da abokin husumarka, ka
yi kokari ku daidaita tun a kan hanya domin
kada ya kai ka wurin mai shari'a. Domin kada
mai shari'a ya mika ka ga mai tsaron kurkuku,
shi kuwa mai tsaron kurkuku ba zai nuna maka
sani a cikin kurkuku ba. 59 Na gaya maka, ba za
ka iya fitowa ba sai ka biya dukan kudin da a ke
binka?

13 A lokacin, wadansu mutane suka gaya
masa game da galilawa wadanda Bilatus
ya gauraye jininsu da hadayunsu. 2 Sai Yesu ya
amsa masu yace "Kuna tsammani wadannan
Galilawa sun fi duk sauran Galilawan zunubi
ne, da suka sha azaba haka? 3 A'a, ina gaya
maku. In ba ku tuba ba, dukanku za ku halaka
kamarsu. 4 Ko kuwa mutane goma sha takwas
din nan da suna Siluwam wadanda hasumiya ta
fado a kansu ta kashe su, kuna tsamani sun fi
duk sauran mutanen Urushalima laifi ne? 5 Ina
gaya maku ba haka bane. Amma duk wanda ya
ki tuba, dukanku za su hallaka" 6 Yesu ya fada
wannan misali, "Wani mutum yana da baure
wanda ya shuka a garkar inabinsa sai ya zo
neman 'ya'yan itacen amma bai samu ba. 7 Sai
mutumin ya ce wa mai kula da garkar, "ka ga,

shekara uku kenan nake zuwa neman 'ya'yan
wannan baure, amma ban samu ba. A sare shi.
Yaya za a bar shi ya tsare wurin a banza? 8
Sai mai lura da garkar ya amsa yace, 'Ka dan
ba shi lokaci kadan in yi masa kaftu in zuba
masa taki. 9 In yayi 'ya'ya shekara mai zuwa
to, amma in bai yi 'ya'ya ba sai a sare shi!'"' 10
Wata rana Yesu yana koyarwa a wata majami'
a ran Asabaci. 11 Sai, ga wata mace a wurin
shekarunta goma sha takwas tana da mugun
ruhu, duk ta tankware, ba ta iya mikewa. 12 Da
Yesu ya gan ta, sai ya kira ta ya ce mata, an
warkar da ke daga wannan cuta." 13 Sai Yesu ya
dora hannunsa a kanta, nan da nan sai ta mike a
tsaye ta fara daukaka Allah. 14 Amma shugaban
majami'a yayi fushi domin Yesu yayi warkarwa
a ranar Asabaci. Sai shugaban ya amsa yace wa
jama'a, "Akwai ranaku shida da ya kamata a
yi aiki. Ku zo domin a warkar da ku amma ba
ranar Asabaci ba." 15 Amma Ubangiji ya amsa
masa ya ce, "Munafukai! Ashe kowannenku
ba ya kwance Jakinsa ko Sa daga turkensa ya
kai shi banruwa ran Asabaci? 16 Ashe wannan
'yar gidan Ibrahim, wanda shaidan ya daure
ta shekara goma sha takwas, wato ba za a iya
kwance ta a ranar Asabaci kenan ba? 17 Da ya
fada wadannan abubuwa, dukansu da suka yi
adawa da shi suka kunyata, duk taron kuwa
suka yi ta farin ciki da abubuwa masu daraja
da yayi. 18 Sai Yesu ya ce, "Yaya za a misalta
mulkin Allah, kuma da me zan kwatanta shi? 19
Yananan kamar kwayar mastad, wanda wani
mutum ya dauka ya jefa ta a lambunsa, ta kuma
yi girma ta zama gagarumin itace, har tsuntsaye
suka yi shekarsu a rassanta." 20 Ya sake cewa,
"Da me zan kwatanta mulkin Allah? 21 Yana
kamar yisti wanda wata mace ta dauka ta cuda
da mudu uku na garin alkama don ya kumburar
da shi." 22 Yesu ya ziyarci kowanne birni da
kauye, a hanyar sa ta zuwa Urushalima yana
koyar da su. 23 Sai wani ya ce masa, "Ubangiji,
wadanda za su sami ceto kadan ne?" Sai ya ce
masu, 24 "Ku yi kokari ku shiga ta matsatsiyar
kofa, domin na ce maku, mutane dayawa za su
nemi shiga amma ba za su iya shiga ba. 25 In dai
maigida ya riga ya tashi ya rufe kofa, sannan za
ku tsaya a waje kuna kwankwasa kofar kuna
cewa, 'Ubangiji, Ubangiji, bari mu shiga ciki'.
Sai ya amsa yace maku, 'Ni ban san ku ba ko
daga ina ku ka fito.' 26 Sannan za ku ce, 'Mun ci
mun sha a gabanka, ka kuma yi koyarwa a kan
titunanmu.' 27 Amma zai amsa ya ce, "Ina gaya
maku, ban san ko daga ina ku ka fito ba, ku tafi
daga wurina, dukanku masu aikata mugunta!'
28 Za a yi kuka da cizon hakora a lokacin da
kun ga Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu da dukan
annabawa a mulkin Allah amma ku-za a jefar
da ku waje. 29 Za su zo daga gabas, yamma,
kudu, da arewa, za su ci a teburin abinci a
mulkin Allah. 30 Ku san da wannan, na karshe
za su zama na farko, na farko kuma za su zama
na karshe." 31 Nan take, wadansu farisiyawa
suka zo suka ce masa, "Ka tafi daga nan domin
Hirudus yana so ya kashe ka." 32 Yesu ya ce,
"Ku tafi ku gaya wa dilan nan cewa, 'Duba,
na fitar da aljanu, ina warkarwa yau da gobe,
kuma a rana ta uku kuwa zan gama aiki na.' 33
Ko da kaka, dole ne in ci gaba da tafiyata yau,
da gobe, da kuma jibi, don bai dace a kashe
annabi nesa da Urushalima ba. 34 Urushalima,
Urushalima masu kisan annabawa, masu jifan
wadanda aka aiko gare ku. Sau nawa ne ina
so in tattara 'ya'yanki kamar yadda kaza take
tattara 'ya'yanta a cikin fukafukanta, amma ba
ki so wannan ba. 35 Duba, an yashe gidanki. Ina
kwa gaya maku ba za ku kara ganina ba sai ran
da kuka ce, 'Albarka ta tabbata ga mai zuwa da
sunan Ubangiji.'"

14 Wata ranar Asabaci, ya shiga gidan wani
daya daga cikin shugabanin Farisawa
domin cin abinci, mutane kuwa suna sa masa
idanu. 2 Sai ga wani a gabansa mai ciwon fara. 3
Yesu ya tambaye masanan attaura da Farisawa,
"Ya halata a wakar a ranan Asabaci, ko a'a?" 4
Amma suka yi shiru. Yesu kuwa ya kama shi,
ya warkar da shi, ya kuma sallame shi. 5 Sai
yace masu, "Wanene a cikinku in yana da jaki
ko takarkari ya fadi a rijiya ran Asabaci, ba zai
fitar da shi nan da nan ba?" 6 Sai suka kasa
ba da amsar wadannan abubuwa. 7 Sa'adda
Yesu ya lura da yadda wadanda aka gayyato
sun zabi mazaunan alfarma, sai ya ba su misali
yana ce masu, 8 "Sa'adda wani ya gayyace ka
zuwa bikin aure, kada ka zauna a wuri mai
daraja, domin yana yiwuwa an gayyaci wani
wanda ya fi ka daraja. 9 Sa'adda wanda ya
gayyace ku duka biyu ya zo, zai ce maka, 'Ka ba
mutumin nan wurinka,' sa'annan a kunyace za
ka koma mazauni mafi kaskanci. 10 Amma idan
an gayyace ka biki, sai ka je ka zauna a wuri
mafi kaskanci, domin idan wanda ya gayyace

ka ya zo, yana iya ce maka, 'Aboki, hawo nan
mana'. Sannan za ka sami girma kenan a gaban
dukan wadanda kuke zaune tare a kan teburi.
11 Duk wanda ya daukaka kansa, za a kaskantar
da shi, wanda ya kaskantar da kansa, kuma
daukaka shi za a yi". 12 Yesu ya ce wa mutumin
da ya gayyace shi, "Idan za ka gayyaci mutum
cin abinci ko biki, kada ka gayyaci abokanka,
ko 'yan'uwanka, ko danginka, ko makwabtanka
masu arziki, kamar yadda suna iya gayyatar
ka, sai ya zama an maida maka. 13 Amma idan
za ka kira biki sai ka gayyace matalauta, da
nakasassu, da guragu, da makafi, 14 za ka kuwa
sami albarka da yake ba su da hanyar saka
maka. Gama za a saka maka a ranar tashin masu
adalci." 15 Da daya daga cikin wadanda ke zama
akan teburi da Yesu ya ji wadannan abubuwa,
sai ya ce masa, "Albarka ta tabbata ga wanda
zai ci abinci a mulkin Allah!" 16 Amma Yesu ya
ce masa, "Wani mutum ne ya shirya babban
biki ya gayyaci mutane da yawa. 17 Da lokacin
biki ya yi, sai ya aiki bawansa ya ce wa wadanda
aka gayyata, "Ku zo, duk an shirya kome." 18
Sai dukansu, suka fara kawo dalilai. Na farko
ya ce masa, 'Na sayi gona, lalle ne in je in gan
ta. Ina rokonka ka dauke mani.' 19 Sai wani ya
ce, 'Na sayi shanu garma biyar, ina so in gwada
su. Ina ronkan ka, ka dauke mani.' 20 Wani
mutum kuma ya ce, 'Na yi aure, don haka ba
zan iya zuwa ba.' 21 Da bawan ya zo ya fadi wa
maigidansa wadannan abubuwa, sai maigidan
yayi fushi, ya ce wa bawansa, jeka da sauri ka
bi cikin titunan birni da kwararo-kwararo, ka
kawo gajiyayyu, da nakasassu, da makafi, da
guragu.' 22 Sai bawan ya ce, 'Maigida, abin da
ka umarta an gama, amma har yanzu da sauran
wuri." 23 Sai maigidan ya ce wa bawan, 'Jeka,
ka bi kwararo-kwararo da hanyoyin karkara, ka
rinjayi mutane su shigo, don a cika gidana. 24
Gama ina gaya maku, babu ko daya daga cikin
mutanen da na gayyata da farko da zai dandana
bikina." 25 Ana nan, taron suna tafiya tare da
shi, sai ya juya ya ce masu, 26 "Duk mai zuwa
wurina amma bai ki mahaifinsa da mahaifiyarsa,
da matarsa, da 'ya'yansa, da 'yan'uwansa maza
da mata ba - I, har da ransa ma, ba zai iya zama
almajirina ba. 27 Duk wanda bai dauki gijiyensa
ya biyo ni ba, ba zai iya zama almajirina ba.
28 Wanene a cikinku wanda yake niyyar gina
bene, da ba zai zauna ya yi lissafin abin da zai
kashe ba tun da farko, ko yana da ishashen kudi
da zai iya kare aikin? 29 Kada ya zama bayan da
ya sa harsashin ginin, ya kasa gamawa, har duk
wadanda suka gani su fara yi masa ba'a, 30 su
rika cewa, ga mutumin nan ya fara gini amma
ya kasa gamawa.' 31 Ko kuwa wanne sarki ne, in
za shi je yaki da wani sarki, da ba zai zauna da
farko ya yi shawara ya ga ko shi mai jarumawa
dubu goma zai iya karawa da dayan sarkin mai
jarumawa dubu ashirin ba? 32 In kuwa ba zai
iya ba, to tun wancan yana nesa, sai ya aiki
wakili ya kuma tambayo sharudan salama. 33
Haka ma, ba wani a cikinku wanda bai rabu
da duk abin da ya mallaka ba, da zai iya zama
almajirina." 34 "Gishiri abu ne mai kyau, amma
idan gishiri ya sane, da me za a dadada shi? 35
Ba shi da wani anfani a kasa, ko ya zama taki.
Sai dai a zubar kawai. Duk mai kunnen ji, ya ji."

15 To sai duk masu karbar haraji da masu
zunubi suna ta zuwa wurin Yesu suna
sauraronsa. 2 Dukan Farisawa da Marubuta
suna ta gunaguni da junansu, cewa, "Wannan
mutum yana karbar masu zunubi, har ma tare
suke cin abinci." 3 Yesu ya fadi wannan misali,
ya ce, 4 "Idan waninku yana da tumaki dari,
sai dayarsu ta bace, wato ba zai bar tasa'in da
taran nan a makiyaya, ya bi sawun wadda ta
bata gudan nan har sai ya same shi ba? 5 Idan
kuwa ya same ta, sai ya dauke ta a kafadarsa
yana farin ciki. 6 In ya dawo gida, sai ya kira
abokansa da makwabta, yace masu, 'Ku taya ni
murna don na samo tunkiyata da ta bata.' 7
Ina gaya maku, haka kuma za a yi farin ciki a
sama, a kan mai zunubi guda da ya tuba, fiye
da kan masu adalci tassa'in da tara wadanda
ba su bukatar tuba. 8 Ko kuwa wacce mace ce,
in tana da kudi azurfa guda goma, in ta batar
da daya, ba za ta kunna fitila ta share gidan,
ta yi ta neman shi har sai ta same shi ba? 9
In kuwa ta same shi sai ta tara kawayenta da
makwabtanta, ta ce, 'Ku taya ni farin ciki don
na sami kudin nan nawa da ya bace.' 10 Haka
nake gaya maku, abin farin ciki ne ga mala'ikun
Allah idan mai zunubi guda ya tuba." 11 Sai
Yesu ya ce, "Akwai wani mutum mai 'ya'ya
biyu maza, 12 sai karamin ya ce wa mahaifinsa,
'Baba, bani rabona daga cikin dukiyarka.' Sai
mahaifinsa ya raba masu dukiyarsa tsakaninsu.
13 Bayan 'yan kwanaki kadan, sai karamin dan
ya tattara duk mallakarsa, ya kama hanya zuwa
wata kasa mai nisa. A can ya batas da kudinsa,

yana sayan abubuwan da ba ya bukata, ya kuma
batas da kudinsa a wajen masha'a. 14 Bayan da
ya batas da duk abin da ya ke da shi, sai aka yi
babbar yunwa a kasar, sai ya shiga fatara. 15 Ya
je ya mika kansa domin aiki ga wani dan kasar,
sai ya aike shi cikin gonakinsa domin ya rika ba
aladu abinci. 16 Har yayi marmarin ya ci daga
cikin barbashin da aladu suke ci, domin babu
wanda yake ba shi wani abu ya ci. 17 Amma da
hankalinsa ya dawo, ya ce, 'Barorin mahaifina
su nawa ne da suke da abinci isasshe, amma ina
nan a nan, ina mutuwa sabili da yunwa! 18 Zan
tashi, in tafi gun mahaifina, in ce masa, "Baba,
na yi wa sama zunubi, na kuma saba maka. 19
Ban cancanci a kara kira na danka ba; ka mai
da ni kamar daya daga cikin barorinka.'" 20
Sai ya tashi, ya taho wurin mahaifinsa. Amma
tun yana daga nesa, sai mahaifinsa ya hango
shi tausayi ya kama shi, ya ruga a guje, ya
rungume shi, ya yi ta sumbatar sa. 21 Dan kuma
ya ce masa, 'Baba, na yi wa sama zunubi, na
kuma saba maka. Ban isa a kara kira na danka
ba.' 22 Amma mahaifinsa ya ce wa bayinsa, 'Ku
yi hamzari ku kawo riga mafi kyau, ku yafa
masa. Ku sa masa zobe a hanunsa da takalma
a kafafunsa. 23 Sa'annan a kawo kiwataccen
marakin nan, a yanka. Mu yi buki! 24 Gama da
na ya mutu a da, amma yanzu yana a raye. Ya
bata a da, amma a yanzu an same shi.' Sai suka
fara liyafa. 25 A wannan lokacin, babban dansa
yana gona. Da ya kai kusa da gida, ya ji ana kade-
kade da raye-raye. 26 Sai ya kira wani bawan
gidan, ya tambayi manufar wadannan abubuwa.
27 Bawan ya ce masa, 'Dan'uwanka ne ya dawo
gida, mahaifinka kuma ya yanka kiwataccen
marakin nan, saboda ya dawo gida lafiya.' 28
Amma dan'uwan ya yi fushi, ya ki ya shiga ciki,
mahaifinsa kuwa ya fito, ya roke shi. 29 Amma
babban dan ya amsa wa ubansa ya ce, 'Duba,
duk yawan shekarun nan da nake bauta maka,
ban taba karya umarnin ka ba, duk da haka ba
ka taba bani ko dan taure da zan yi shagali tare
da abokaina ba, 30 amma da dan nan naka ya zo
wanda ya fallasar da dukiyarka a kan karuwai,
ka yanka masa kiwataccen marakin nan. 31 Sai
mahaifin ya ce masa, 'Dana, ai kullum kana tare
da ni, duk abin da yake nawa naka ne. 32 Amma,
daidai ne a yi murna da farinciki, don dan'uwan
nan naka da ya mutu, amma yanzu yana da rai,
da ya bata, amma yanzu an same shi.'"

16 Yesu ya kuma ce wa almajiransa, "Akwai
wani mai arziki da yake da wakili, sai aka
yi karan sa da cewa wannan wakili yana fallasar
masa da dukiya. 2 Sai mai arziki ya kira shi
ya ce masa, 'Labarin me nake ji game da kai?
Kawo lissafin wakilcin ka, don ba za ka sake
zama wakili na ba.' 3 Sai wakilin ya ce a ransa,
'Kaka zan yi, da yake maigida na zai karbe
wakilci daga hannuna? Gashi, ba ni da karfin
noma ina kuwa jin kunya in yi roko. 4 Na san
abin da zan yi domin idan an fitar da ni daga
wakilcin, mutane su karbe ni a gidajensu. 5 Sai
wakilin ya kira kowanne daya da maigidansa ke
bi bashi, yace wa na farkon, 'Nawa maigida na
yake bin ka?' 6 Ya ce, 'Garwan mai dari.' Sai
ya ce masa, 'Ga takardarka, maza ka zauna, ka
rubuta hamsin.' 7 Ya kuma ce wa wani, 'Nawa
ake binka?' Ya ce, 'Buhu dari na alkama.' Ya
ce masa, 'Ga tarkardarka, ka rubuta tamanin.'
8 Sai maigida ya yaba wa wakilin nan marar
gaskiya saboda wayonsa. Gama 'ya'yan zamanin
nan a ma'ammalar su da mutanen zamaninsu
sun fi 'ya'yan haske wayo. (aiōn g165) 9 Ina gaya
maku ku yi abuta ta dukiya ta rashin gaskiya,
saboda idan ya kare, su karbe ku a gidaje masu
dauwama. (aiōnios g166) 10 Wanda yake da aminci
a karamin abu, mai aminci ne a babban abu,
wanda yake marar gaskiya a karamin abu, marar
gaskiya ne a babban abu. 11 Idan fa ba ku yi
aminci da dukiya mara adalci ba, wa zai amince
maku da dukiya ta gaskiya? 12 Idan kuma ba ku
yi aminci da kudin wani ba, wa zai ba ku kudin
da ke naku? 13 Ba bawan da zai iya bauta wa
iyayengiji biyu, ko dai ya ki daya, ya so daya
ko kuwa ya amince wa dayan, ya raina dayan.
Ba za ku iya bauta wa Allah ku kuma bauta wa
dukiya ba." 14 Da Farisawa da ke da kaunar kudi
suka ji dukan wadannan abubuwa, suka yi masa
ba'a. 15 Sai ya ce masu, "Ku ne masu baratar
da kanku a gaban mutane, amma Allah ya san
zuciyarku. Abin da mutane suke girmamawa
kwarai abin kyama ne a gun Allah. 16 Attaura
da litattafan annabawa suna nan har zuwan
Yahaya. Tun daga lokacin nan ake yin bisharar
mulkin Allah, kowa kuma yana kokarin kutsawa
zuwa cikinta. 17 Duk da haka, zai fi sauki sama
da kasa su shude, da ko digo daya na attaura
ya shude. 18 Duk wanda ya saki matansa ya
auri wata ya aikata zina, kuma wanda ma ya
auri sakakkiya ya aikata zina. 19 Akwai wani
mai arziki, mai sa tufafi na alfarma masu tsada

yana shagalin sa kowace rana. 20 Aka ajiye wani
gajiyayye a kofarsa, mai suna liazaru wanda duk
jikinsa miki ne, 21 Shi kuwa yana marmarin ya
koshi da barbashin da ke fadowa daga teburin
mai arzikin nan har ma karnuka sukan zo suna
lasar mikinsa. 22 Ana nan sai gajiyayyen nan
ya mutu, malaiku kuma suka dauke shi suka
kai shi wurin Ibrahim. Mai arzikin ma ya mutu,
aka kuma binne shi, 23 yana cikin hades yana
shan azaba, sai ya daga kai ya hangi Ibrahim
daga nesa, da Li'azaru a kirjinsa. (Hadēs g86) 24
Sai ya yi kira ya ce, 'Baba Ibrahim, ka ji tausayi
na, ka aiko Li'azaru ya tsoma dan yatsansa a
ruwa ya sanyaya harshena, don azaba nake sha
a cikin wannan wuta.' 25 Amma Ibrahim ya
ce, 'Yaro, ka tuna fa a zamanka na duniya ka
sha duniyarka, ka kuma karba abubuwa masu
kyau, amma Li'azaru kuma sai wahala. Amma
yanzu dadi ake bashi a nan, kai kuwa kana
shan azaba. 26 Banda haka ma, akwai rami mai
zurfi, domin wadanda suke son ketarewa zuwa
wurinku kada su iya, kada kuma kowa ya ketaro
zuwa wurinmu daga can.' 27 Sai mai arziki
ya ce, 'To ina rokonka, Baba Ibrahim, ka aike
shi zuwa gidan mahaifina - 28 domin ina da
'yan'uwa maza biyar, ya je ya yi masu gargadi
kada su ma su zo wurin azaban nan.' 29 Amma
Ibrahim ya ce, 'Suna da Musa da annabawa; bari
su saurare su.' 30 Sai mai arziki ya amsa, 'A'a,
Baba Ibrahim, idan wani daga cikin matattu ya
je wurinsu, zasu tuba.' 31 Amma Ibrahim ya
ce masa, 'In dai har basu saurari Musa da na
annabawa ba, ko da wani ya tashi daga matattu
ma, ba za su rinjayu ba.'"

17 Sai Yesu ya ce wa almajiransa, 'Babu shakka
akwai sanadodin tuntube da za su sa mu
yin zunubi amma kaiton wanda shine sanadin
su! 2 Zai gwammaci a rataya masa dutsen nika
a wuyansa, a jefar da shi a cikin teku fiye da
wanda zai zama sanadiyar tuntube ga wadannan
kananan. 3 Ku kula da kanku. Idan dan'uwanka
ya yi laifi, ka tsauta masa, in kuwa ya tuba ka
yafe masa. 4 Idan ya yi maka laifi sau bakwai a
rana daya sa'annan ya juyo wurinka sau bakwai
ya ce, 'Na tuba,' ya wajabta ka yafe masa!" 5
Sai Manzannin suka ce wa Ubangiji, 'Ka kara
mana bangaskiya.' 6 Ubangiji kuwa ya ce, "In
kuna da bangaskiya kamar kwayar mastad, za
ku ce wa wannan durumin, 'Ka tuge, ka kuma
dasu a cikin teku,' zai yi biyayya da ku. 7 Amma
wanene a cikinku, idan yana da bawa mai yin
masa noma ko kiwon tumaki, da zarar ya dawo
daga jeji, zai ce masa, 'Maza zo ka zauna ka
ci abinci'? 8 Ba zai ce masa, 'Ka shirya mani
wani abu domin in ci ka kuma yi damara, ka
yi mini hidima har in gama ci da sha. Bayan
haka sai ka ci ka sha'? 9 Ba zai yi wa bawan nan
godiya ba domin ya yi biyayya da abubuwan da
aka umarce shi ya yi, ko zai yi haka? 10 Haka
kuma, idan kuka bi duk abin da aka umarce
ku, sai ku ce, 'Mu bayi ne marasa amfani. Mun
dai yi abin da yake wajibi ne kurum.'" 11 Wata
rana yana tafiya zuwa Urushalima, sai ya bi
iyakar kasar Samariya da Galili. 12 Yayin da yana
shiga wani kauye kenan, sai wadansu kutare
maza guda goma suka tarye shi suna tsaye daga
nesa da shi 13 sai suka daga murya suka ce,
"Yesu, Ubangiji, ka yi mana jinkai." 14 Da ya
gan su, ya ce masu, "Ku je ku nuna kanku a
wurin firistoci." Ya zama sa'adda suke tafiya,
sai suka tsarkaka. 15 Daya daga cikinsu da ya
ga an warkar da shi, ya koma, yana ta daukaka
Allah da murya mai karfi. 16 Ya fadi a gaban
Yesu, yana masa godiya. Shi kuwa Basamariye
ne. 17 Yesu ya amsa ya ce, "Ba goma ne aka
tsarkake ba? Ina sauran taran? 18 Babu wani da
ya dawo ya girmama Allah sai wannan bakon
kadai?" 19 Sai ya ce masa, "Tashi, kayi tafiyarka.
Bangaskiyarka ta warkar da kai." 20 Da Farisawa
suka tambaye shi lokacin da mulkin Allah zai
bayyana, Yesu ya amsa masu ya ce, "Mulkin
Allah ba lura ake yi da shi ba. 21 Ba kuwa za a
ce, 'Gashi nan!' Ko kuwa, 'Ga shi can ba!' domin
mulkin Allah yana tsaknaninku." 22 Yesu ya
ce wa almajiran, "Kwanaki na zuwa da za ku
yi begen ganin rana daya cikin ranakun Dan
Mutum, amma ba zaku gani ba. 23 Za su ce
maku, 'Duba can! 'Duba nan!' Amma kada ku je
kuna dubawa, ko kuwa ku bi su. 24 Kamar yadda
walkiya take haskakawa daga wannan bangaren
sararin sama zuwa wancan bangaren, haka ma
dan mutum zai zama a ranar bayyanuwarsa. 25
Amma lalle sai ya sha wahaloli dabam dabam
tukuna, mutanen zamanin nan kuma su ki shi.
26 Kamar yadda ya faru a zamanin Nuhu, haka
kuma zai faru a lokacin bayyanar Dan Mutum.
27 Ana ci, ana sha, ana aure, ana aurarwa, har
zuwa ga ranar da Nuhu ya shiga jirgi - ruwan
tufana kuma ya zo, ya hallaka su duka. 28 Haka
ma aka yi a zamanin Lutu, ana ci, ana sha, ana
saye, ana sayarwa, ana shuke-shuke da gine-

gine. 29 Amma a ranar da Lutu, ya fita daga
Saduma, aka zubo wuta da kibiritu daga sama,
aka hallaka su duka. 30 Haka kuma zai zama a
ranar bayyanuwar Dan Mutum. 31 A ranar nan
fa, wanda yake kan soro kada ya sauka domin
daukan kayansa daga cikin gida. Haka kuma
wanda yake gona kada ya dawo. 32 Ku tuna fa
da matar Lutu. 33 Duk mai son ransa, zai rasa
shi, amma duk wanda ya rasa ransa, zai same
shi. 34 Ina gaya maku, a wannan dare za a sami
mutum biyu a gado daya. Za a dauka daya, a
kuma bar dayan. 35 Za a sami mata biyu suna
nika tare. Za a dauka daya a bar daya." 36 ["Za a
ga mutum biyu a gona. Za a dauki daya a bar
daya."] 37 Sai suka tambaye shi, "Ina, Ubangiji?"
Sai ya ce masu, "Duk in da gangar jiki yake, a
nan ungulai sukan taru."

18 Ya kuma ba su wani misali cewa ya kamata
kullum su yi addu'a kada kuma su karaya,
2 yace, "A wani gari an yi wani alkali mara
tsoron Allah, kuma baya ganin darajan mutane.
3 Akwai wata mace gwauruwa a wannan garin,
wadda ta rika zuwa wurinsa, tana ce masa, 'Ka
taimake ni yanda zan sami adalci a kan abokin
gaba na.' 4 An dade bai so ya taimaka mata,
amma daga baya sai ya ce a ransa, 'ko da yake ba
na tsoron Allah, ba na kuma darajanta mutane,
5 duk da haka saboda gwauruwar nan ta dame
ni, zan taimake ta domin ta sami adalci, yadda
ba za ta gajiyar da ni da zuwanta wurina ba.'"
6 Sai Ubangiji ya ce, "Ku ji fa abin da alkalin
nan marar gaskiya ya fada. 7 A yanzu Allah ba
zai biya wa zababbunsa da suke yi masa kuka
dare da rana hakkinsu ba? Zai yi jinkiri a wajen
taimakonsu ne? 8 Ina gaya maku, zai biya masu
hakkin su da wuri. Amma sa'adda Dan Mutum
ya zo, zai tarar da bangaskiya a duniya?" 9
Ya sake ba da misalin nan ga wadansu masu
amincewa da kansu, wai su masu adalci ne, har
suna raina sauran mutane, 10 "Wadansu mutane
biyu suka shiga haikali domin yin addu'a -
daya Bafarise, dayan kuma mai karbar haraji
ne. 11 Sai Bafarisen ya mike, ya yi addu'a a
kan wadannan abubuwa game da kansa, 'Allah,
na gode maka, da cewa ni ba kamar sauran
mutane dake mazambata ba, ko marasa adalci,
ko mazinata, ko kamar wannan mai karbar
harajin. 12 Duk mako ina azumi sau biyu. Nakan
bayar da zakkar dukan abin da na samu.' 13
Amma mai karbar harajin kuwa yana tsaye daga
can nesa, bai yarda ya daga kai sama ba, sai dai
yana bugun kirjin sa, yana cewa, 'Allah, ka yi
mini jinkai, ni mai zunubi.' 14 Ina gaya maku,
wannan mutum ya koma gidansa baratacce,
ba kamar dayan ba, domin dukan wanda ya
daukaka kansa, za a kaskantar da shi, amma
duk wanda kaskantar da kansa kuwa daukaka
shi za a yi." 15 Sai mutanen suka kawo masa
jariransu, domin ya taba su, da almajiransa suka
ga haka, sai suka kwabe su. 16 Amma Yesu ya
kira su wurinsa, ya ce, "Ku bar yara kanana su
zo wurina, kada ku hana su. Ai mulkin Allah
na irin su ne. 17 Gaskiya ina gaya maku, duk
wanda bai karbi mulkin Allah kamar karamin
yaro ba, lallai ba zai shige shi ba." 18 Wani
shugaban jama'a ya tambaye shi ya ce "Malam
managarci, me zan yi in gaji rai Madawwami?"
(aiōnios g166) 19 Yesu ya ce masa, "Don me ka kira
ni managarci? Babu wani managarci sai Allah
kadai. 20 Ka dai san dokokin - kada ka yi zina,
kada ka yi kisankai, kada ka yi sata, kada ka
yi shaidar karya, ka girmama mahaifinka da
mahaifiyarka." 21 Sai shugaban ya ce, "Dukan
wadannan abubuwa na kiyaye su tun a kuruciya
ta." 22 Da Yesu ya ji haka, ya ce masa, "Abu
daya ne kadai ya rage maka. Dole ne ka sayar
da dukan mallakarka, ka rarraba wa gajiyayyu,
za ka kuma sami wadata a sama - sa'annan ka
zo ka biyoni." 23 Amma da mai arzikin ya ji
wadannan abubuwa, sai yayi bakin ciki kwarai,
don shi mai arziki ne sosai. 24 Yesu kuwa, da
ya ga ransa ya baci, sai ya ce, "Yana da wuya
masu dukiya su shiga mulkin Allah! 25 Zai zama
da sauki rakumi ya shiga kafar allura, da mai
arziki ya shiga mulkin Allah." 26 Wadanda suka
ji wannan magana suka ce, "Idan hakane wa
zai sami ceto kenan?" 27 Yesu ya amsa, "Abin
da ya fi karfin mutum, mai yiwuwa ne a gun
Allah." 28 Sai Bitrus ya ce, "To, ga shi mun
bar mallakarmu, mun bi ka." 29 Yesu ya ce
masu, "Hakika, ina gaya maku, ba wanda zai bar
gida, ko matarsa, ko 'yan'uwansa, ko iyayensa,
ko kuma 'ya'yansa, saboda mulkin Allah, 30
sa'annan ya kasa samun ninkin ba ninkin a
duniyan nan, da rai na har abada a duniya mai
zuwa." (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Bayan da ya tara
su goma sha biyun nan, ya ce masu, "Ga shi,
muna tafiya zuwa Urushalima, duk abubuwan
da aka rubuta game da Dan Mutum ta hannun
annabawa zasu tabbata. 32 Gama za a bashe
shi ga al'ummai, a yi masa ba'a, a wulakanta

shi, a kuma tofa masa miyau. 33 Za su yi masa
bulala, su kashe shi, a rana ta uku kuma zai
tashi." 34 Amma ba su fahimci ko daya daga
cikin wadannan abubuwa ba, domin zancen
nan a boye yake daga garesu, ba su ma gane
abin da aka fada ba. 35 Da ya kusato Yariko, ga
wani makaho zaune a gefen hanya, yana bara,
36 da ya ji taro na wucewa, sai ya tambaya ko
menene. 37 Suka ce masa Yesu Banazarat ne
yake wucewa. 38 Sai makahon ya ta da murya
mai karfi, ya ce, "Yesu, Dan Dauda, ka yi mani
jinkai." 39 Sai wadanda suke gaba suka kwabe
shi, suna gaya masa ya yi shiru. Amma ya kara
daga murya kwarai da gaske, yana cewa, "Dan
Dauda, ka yi mani jinkai." 40 Sai Yesu ya tsaya,
ya umarta a kawo shi wurinsa. Da makahon ya
zo kusa, sai Yesu ya tambaye shi, 41 "Me kake
so in yi maka?" Ya ce, "Ubangiji, ina so in samu
gani." 42 Yesu ya ce masa, "Karbi ganin gari,
bangaskiyarka ta warkar da kai." 43 Nan take
ya samu gani, ya bi Yesu, yana daukaka Allah.
Ganin haka, sai duk jama'a suka yabi Allah.

19 Yesu ya shiga Yariko ya na wucewa cikinta.
2 Sai ga wani mutum a wurin mai suna
Zakka. Shugaba ne na masu karban haraji,
kuma mai arziki ne. 3 Yana kokarin ya ga ko
wanene Yesu, amma bai iya gani ba sabo da
yawan jama'a, domin shi gajere ne. 4 Sai ya
ruga gaba ya hau itacen baure domin ya gan
shi, saboda Yesu zai wuce ta wannan hanya.
5 Sa'adda Yesu ya zo wurin, ya kalli sama sai
ya ce masa, "Zakka, ka sauko da sauri, domin
yau dole in sauka a gidanka." 6 Sai ya sauko
da sauri, ya karbe shi da farin ciki. 7 Sa'adda
dukansu suka ga wannan, sai suka yi gunaguni,
cewa, "Ya ziyarci mutum mai zunubi." 8 Zakka
ya tsaya ya ce wa Ubangiji, "Duba, Ubangiji,
zan ba matalauta rabin arzikina, idan kuma
na cuci wani a kome, zan mai da adadinsa sau
hudu." 9 Yesu ya ce masa, "Yau ceto ya shigo
wannan gida, domin shi ma dan Ibrahim ne.
10 Gama Dan Mutum ya zo ne domin ya nemi,
ya kuma ceci batattun mutane." 11 Da suka ji
wadannan abubuwan, ya cigaba da magana,
sannan ya fada masu wani misali, domin yana
kusa da Urushalima, sai suka yi tsamani mulkin
Allah za ya bayyana nan da nan. 12 Sai ya ce,
"Akwai wani mutum mai sarauta wanda ya
tafi wata kasa mai nisa domin ya karba wa
kansa mulki sa'annan ya dawo. 13 Sai ya kira
bayinsa guda goma, ya ba su fam goma, sai ya
ce masu, 'Ku yi kasuwanci da wannan har sai
na dawo.' 14 Amma mutanensa suka ki shi sai
suka aiki jakadu bayansa, cewa, 'Ba za mu yarda
wannan mutum ya yi mulki a kanmu ba.' 15
Anan nan sa'adda ya koma kuma, bayan da ya
sami mulkin, sai ya ba da umarni a kira masa
bayin da ya basu kudi, domin ya san ribar da
suka samu wajen kasuwancin da suka yi. 16 Na
farkon ya zo wurinsa, cewa, 'Ubangiji, fam nan
na ka ya yi riban fam goma.' 17 Masaraucin
ya ce masa, 'Madalla, bawan kirki. Domin ka
yi aminci a karamin abu, za a baka iko kan
birane goma.' 18 Na biyun ya zo, yana cewa,
'Fam na ka, Ubangiji, ya yi ribar fam biyar.' 19
Sai masarauncin yace masa, 'Ka dauki mulkin
birane biyar.' 20 Wani kuma ya zo, yana cewa,
'Ubangiji, ga fam naka da na ajjiye shi da kyau
cikin kaya, 21 gama na ji tsoronka, domin kai
mutum mai tsanani ne. Kana daukar abu da
baka ajiye ba, kana kuma girbin abin da ba
ka shuka ba.' 22 Masarauncin ya ce masa, 'Da
kalmominka zan shari'antaka, kai mugun bawa.
Ka sani cewa ni mutum mai tsanani ne, ina
daukan abinda ban ajiye ba, ina kuma girbin
abinda ban shuka ba. 23 To don me ba ka kai
kudi na wurin masu banki ba, saboda bayan da
na dawo zan karbe shi da riba?' 24 Masaraucin
ya ce wa wadanda suke a tsaye a wurin, 'Ku
karba fam da ke a wurinsa, ku ba mai fam
goman nan.' 25 Suka ce masa, 'Ubangiji, yana
da fam goma.' 26 'Ina ce maku, duk wanda yake
da abu za a kara masa, amma wadda bai da
shi, za a karba sauran da ke wurinsa. 27 Amma
wadannan abokan gabana, wadanda ba sa so in
yi mulki bisansu, a kawo su nan a kashe su a
gaba na.' 28 Da ya fadi wadannan abubuwan,
sai ya yi gaba, yana tafiya zuwa Urushalima.
29 Ananan sa'adda ya zo kusa da Baitfaji da
Baitanya, a kan tudu da a ke kira Zaitun, sai
ya aiki almajiransa guda biyu, cewa, 30 cewa,
"Ku tafi cikin kauye da ke gabanku. Sa'adda ku
ka shiga, za ku same dan aholaki da ba a taba
hawansa ba. Ku kwance sai ku kawo mani shi. 31
Idan wani ya tambaye ku, 'Don me ku ke kwance
shi?' Ku ce, 'Ubangiji ne ke bukatarsa." 32
Wadanda aka aike su suka je sun sami aholakin
kamar yadda Yesu ya gaya masu. 33 Sa'adda
suna kwance aholakin, sai masu shi suka ce
masu, "Don me ku ke kwance aholakin?" 34
Suka ce, "Ubangiji yana bukatar sa." 35 Suka

kawo wa Yesu, suka shimfida tufafinsu akan
aholakin sai suka dora Yesu akansa. 36 Da yana
cikin tafiya, suka shimfida tufafinsu akan hanya.
37 Da ya yi kusa da gangaren tudun Zaitun, sai
dukan taron almajiransa suka fara yin murna
suna kuma yabon Allah da murya mai karfi
domin dukan ayukan al'ajibi da suka gani, 38
cewa, “Albarka ta tabbata ga sarki da ke zuwa
cikin sunan Uba! Salama a sama da daraja mafi
daukaka kuma!” 39 Wadansu Farisawa daga
cikin taron jama'a suka ce masa, “Malam, ka
tsauta wa almajiranka.” 40 Yesu ya amsa ya
ce, “Ina gaya maku gaskiya, in wadannan sun
yi shiru, duwatsu za su yi shewa.” 41 Sa'adda
Yesu yana kusatowa, sai ya yi kuka akan birnin,
42 cewa, “Da kun san wannan rana, ko ku ma,
abubuwan da ke kawo maku salama! Amma
yanzu an boye su daga idanunku. 43 Gama rana
zata ta zo a gareki, da makiyan ki zasu gina
ganuwa a kewaye da ke, su kuma fada maki
daga kowace gefe. 44 Za su sare ki kasa tare
da 'ya'yanki. Ba za su bar wani dutse akan
dan'uwansa ba, domin ba ki lura da lokacin da
Allah ya na kokarin ceton ki ba.” 45 Yesu ya
shiga Haikalin sai ya fara korar masu sayarwa,
46 ya na ce masu, “A rubuce yake, 'Gida na zai
zama wurin addu'a,' amma kun mayar da shi
kogon mafasa.” 47 Yesu yana nan yana koyarwa
kowace rana a cikin haikali. Amma manyan
firistoci da marubuta da shugabanin jama'a
suna so su kashe shi, 48 amma ba su sami
hanyar yin wannan ba, domin mutane suna
sauraron sa sosai.

20 Ana nan wata rana, Yesu yana kan koyarwa
a haikali da wa'azin bishara, sai shugaban
firistoci da marubuta suka zo wurinsa da
dattawa. 2 Suka yi magana, su na ce masa, “Gaya
mana da wanne iko ne ka ke yin wadannan
abubuwan? Ko wanene ya baka wannan ikon?”
3 Ya amsa sai ya ce masu, “Ni ma zan yi maku
tambaya. Gaya mani game 4 da baptisman
Yahaya. Daga sama take ko kuwa daga mutane
ne?” 5 Sai suka yi mahawara da junansu, suna
cewa, “In mun ce, 'Daga sama,' zai ce, 'To don
me ba ku ba da gaskiya gareshi ba?' 6 Amma in
mun ce, 'Daga mutane ne,' dukan mutane za
su jejjefe mu da duwatsu, domin sun tabbata a
ransu Yahaya annabi ne.” 7 Sai suka amsa cewa
ba su san ko daga ina ne take ba. 8 Yesu yace
masu, “To haka ni ma ba zan gaya maku ko da
wanne iko nake yin wadannan abubuwan ba.”
9 Ya gaya wa mutane wannan misali, “Wani
mutum ya dasa gonar inabi, ya ba wadansu
manoma jinginarta, sai ya tafi wata kasa har ya
dade. 10 Da lokacin girbi ya yi sai ya aiki wani
bawansa zuwa wurin manoman, saboda su bashi
daga cikin anfanin gonar. Amma manoman
suka doke shi, sai suka kore shi hannu wofi.
11 Ya aike wani bawa kuma sai suka daddoke
shi, suka kunyatar da shi, suka kore shi hannu
wofi. 12 Ya kuma sake aike na uku suka yi masa
rauni, suka jefar da shi a waje. 13 Sai mai gonar
inabin ya ce, 'Me zan yi? Zan aiki kaunattacen
dana. Watakila zasu ba shi daraja.' 14 Amma
sa'adda manoman suka gan shi, suka yi shawara
a tsakaninsu, cewa, 'Wannan ne magajin. Bari
mu kashe shi, saboda gadon ya zama namu.' 15
Suka jefar da shi waje daga gonar, suka kashe
shi. Menene ubangijin gonar inabin zai yi da
su? 16 Zai zo ya halakar da wadannan manoma,
sai ya ba wadansu gonar.” Da suka ji wannan,
suka ce, “Allah ya sawake!” 17 Amma Yesu ya
kalle su, sai yace, “Menene ma'anar wannan
nassi? 'Dutsen da magina suka ki, an mayar
da shi kan kusurwa'? 18 Duk wanda ya fadi
kan dutsen zai farfashe. Amma duk wanda
dutsen ya fadi a kansa, zai rugurguza shi.” 19
Sai marubutan da manyan firistocin suka so su
kama shi a wannan sa'a, domin sun sani ya yi
wannan misali a kansu ne. Amma sun ji tsoron
mutane. 20 Suna fakonsa, suka aiki magewaya,
wadanda suke kamar masu adalci, saboda su
sami kuskure cikin maganarsa, don su mika shi
ga hukumci da kuma ikon gwamna. 21 Suka
tambaye shi, cewa, “Malam, mun sani da cewa
kana fada da koyar da abin ke daidai, kuma ba
wanda yake cusa maka ra'ayi, amma kana koyar
da gaskiya game da hanyar Allah. 22 Wai shin
doka ne mu biya haraji ga Kaisar, ko babu?”
23 Amma Yesu ya gane makircinsu, sai ya ce
masu, 24 “Nuna mani dinari. Sifar wanene da
kuma rubutun wanene akan sa?” Suka ce, “Na
Kaisar ne.” 25 Sai ya ce masu, “To sai ku ba
Kaisar abin da ke na Kaisar, ku kuma ba Allah,
abin da ke na Allah.” 26 Marubutan da manyan
firistocin ba su sami abin zargi cikin maganarsa,
a gaban mutane ba. Suka yi mamakin amsar sa,
ba su kuma ce komai ba. 27 Sa'adda wadansu
Sadukiyawa suka zo wurinsa, wadan da suka
ce babu tashin mattatu, 28 suka tambaye shi,
cewa, “Malam, Musa ya rubuta mana cewa idan

dan'uwan mutum ya mutu, mai mace kuma ba
shi da yaro, sai dan'uwansa ya auri matar, ya
samar wa dan'uwansa yaro. 29 Akwai 'yan'uwa
guda bakwai kuma na farin ya yi aure, sai ya
mutu babu da, 30 haka ma na biyun. 31 Na ukun
ya aure ta, haka nan na bakwai ma bai bar yaya
ba, har suka mutu. 32 Daga baya sai matar ma
ta mutu. 33 To a ranar tashin mattatu, matar wa
za ta zama? Domin duka bakwai din sun aure
ta." 34 Yesu ya ce masu, "'Ya'yan duniyan nan
suna aure, ana kuma ba da su ga aure. (aiōn g165)
35 Amma wadanda aka ga cancantarsu a waccan
tsara, sun isa su sami tashin mattatu, ba za
suyi aure ko a aurar da su ba. (aiōn g165) 36 Gama
ba za su mutu kuma ba, domin suna daidai da
mala'iku kuma su 'ya'yan Allah ne, da shike
su 'ya'yan tashin matattu ne. 37 Amma batun
tashi matattu, ko Musa ma ya nuna wannan,
a cikin jeji, inda ya kira Ubangiji, Allah na
Ibrahim da kuma Allah na Ishaku da Allah na
Yakubu. 38 Yanzu shi ba Allahn matattu ba ne,
amma na masu rai, saboda duka suna raye a
wurinsa." 39 Wadansu marubuta suka amsa,
"Malam, ka amsa da kyau." 40 Gama ba su
sake yi masa wadansu tambayoyi ba. 41 Yesu
ya ce masu, "Yaya suke cewa Almasihu dan
Dauda ne? 42 Gama Dauda da kansa ya ce a
cikin littafin Zabura, Ubangiji ya ce wa Ubangiji
na, 'Zauna a hannun dama na, 43 sai na maida
makiyanka a karkashin tafin sawunka.' 44 Dauda
ya kira Kristi 'Ubangiji', to ta yaya ya zama dan
Dauda?" 45 Dukan mutane suna ji ya ce wa
almajiransa, 46 "Ku yi hankali da marubuta,
wadanda suna son tafiya da manyan riguna,
suna kuma son a gaishe su a cikin kasuwanni,
da mayan wuraren zama a cikin majami'u, da
kuma manyan wurare a wurin bukukkuwa. 47
Suna kuma kwace wa gwamraye gidaje, suna
kuma badda kama ta wurin yin doguwar addu'a.
Wadannan za su sha hukumci mai girma."

21 Yesu ya tada ido sai ya ga mutane masu
arziki wadanda suke saka baikonsu a cikin
ma'aji. 2 Ya ga wata gwauruwa matalauciya tana
saka anini biyu a ciki. 3 Sai ya ce, "Gaskiya ina
gaya maku, wannan matalauciyar gwauruwa ta
saka fiye da dukansu. 4 Duka wadannan sun
bayar da baikonsu daga cikin yalwarsu. Amma
wannan gwauruwan, daga cikin talaucin ta,
ta saka dukan iyakar kudinta na zaman gari
da take da shi." 5 Kamar yadda wadansu suke
maganan haikali, yadda aka yi masa ado da
duwatsu masu daraja da bayebaye, ya ce, 6
"Game da wadannan abubuwa da ku ke gani,
rana tana zuwa da ba dutse ko daya da zai zauna
kan dan'uwansa da ba za a rushe kasa ba." 7 Sai
suka yi masa tambaya, cewa, "Malam, yaushe ne
wadannan abubuwan zasu faru? Menene kuma
zai zama alama sa'adda wadannan abubuwa
suna shirin faruwa?" 8 Yesu ya amsa, "Ku yi
hankali kada a rude ku. Gama dayawa zasu zo
a cikin sunana, suna cewa, 'Ni ne shi,' kuma,
'Lokaci ya yi kusa.' Kada ku bi su. 9 Sa'adda ku
ka ji game da yakoki da hargitsi, kada ku firgita,
dole ne wadannan abubuwa su faru tukuna,
amma karshe ba zai faru nan da nan ba." 10
Sa'annan ya ce masu, "Al'umma za ta tasar ma
al'umma, mulki kuma za ya tasar wa mulki. 11
Za a yi babbar girgizan kasa, a wurare dabam
dabam kuma za a yi yunwa da annoba. Za a
yi al'amura masu ban tsoro da manyan alamu
daga sama. 12 Amma kafin abubuwan nan duka,
za su kama ku, su kuma tsananta maku, suna
mika ku ga majami'u da kuma gidajen kurkuku,
za su kawo ku gaban sarakuna da gwamnoni
saboda sunana. 13 Zai zamar maku zarafin
shaida. 14 Saboda haka ku kudurta a ranku
kada ku shirya yadda za ku amsa, 15 gama ni
zan ba ku kalmomi da hikima, wadda dukan
makiyanku ba za su yi tsayayya ko su karyata
ku ba. 16 Amma har da mahaifa da 'yan'uwa da
dangi da abokai za su bashe ku, su kuma kashe
wadansun ku. 17 Kowa zai ki ku saboda sunana.
18 Amma ba ko gashin kanku da zai hallaka. 19
A cikin hankurin ku za ku ribato rayukanku. 20
Sa'adda ku ka ga Urushalima tana kewaye da
sojoji, sai ku sani da cewa faduwarta ta yi kusa.
21 Sai wadanda su ke Yahudiya su gudu zuwa
kan tuddai, wadanda suke tsakiyar gari kuma
su tafi, kada su bar wadanda suke kauyuka su
shigo ciki. 22 Gama wadannan ranakun ramako
ne, saboda duka abubuwan da aka rubuta su
cika. 23 Kaiton wadanda suke da juna biyu da
masu ba da mama a wannan kwanakin! Gama
za a sha kunci mai girma a kasan, da fushi kuma
zuwa ga mutanen nan. 24 Za su fadi ta kaifin
takobi kuma za a kai su cikin bauta ga dukan
kasashe, al'ummai za su tattake Urushalima,
har ya zuwa lokacin al'ummai ya cika. 25 Za a
ga alamomi cikin rana da wata da kuma taurari.
A duniya kuma, al'ummai za su sha kunci, za su
rude saboda rurin teku da rakuman ruwa. 26

Mutane za su suma da tsoro da kuma da tunanin
abubuwa da za su abko wa duniya. Gama za a
girgiza ikokin sammai. 27 Sa'annan za su ga
Dan Mutum yana zuwa a cikin gajimarai da
iko da daukaka mai girma. 28 Amma sa'adda
wadannan abubuwa suka fara faruwa, tashi
saye, sai ku daga kanku sama, saboda ceton ku
ya kusato." 29 Yesu ya bada misali, "Duba itacen
baure, da duka itatuwa. 30 Sa'adda su ke fitar
da ganye, za ku gani da kanku cewa bazara ta
yi kusa kuma. 31 Haka kuma, sa'adda ku ka ga
wadannan abubuwa suna faruwa, ku sani cewa
mulkin Allah ya yi kusa. 32 Gaskiya, na ke gaya
maku, wannan zamani ba za ya shude ba, sai
duka abubuwan nan sun faru. 33 Sama da kasa
za su shude, amma maganata ba za ta shude
ba. 34 Amma ku lura da kanku, domin kada
ku nawaita zuciyarku da tararradin duniya da
shayeshaye da damuwa ta rayuwa. Gama ranar
za ta zo babu shiri 35 kamar tarko. Gama zai zo
akan kowa da ke rayuwa a fuskar dukan duniya.
36 Amma ku zama a fadake kowanne lokaci,
kuna addu'a domin ku iya samun karfin tserewa
dukan wadannan abubuwa da za su faru, da
kuma yadda za ku tsaya a gaban Dan Mutum."
37 Da rana yana koyarwa a cikin haikali, dukan
dare kuma yakan tafi dutsen da a ke kira zaitun.
38 Dukan mutane suka rika zuwa wurinsa da
sassafe domin su ji shi a haikali.

22 Anan nan idin gurasa mara yisti ya yi
kusa, wanda a ke kira Idin ketarewa. 2
Manyan firistoci da marubuta suka yi shawara
yadda za su kashe Yesu, gama suna jin tsoron
mutane. 3 Shaidan ya shiga Yahuza Iskariyoti,
daya daga cikin goma sha biyun. 4 Yahuza ya je
ya yi shawara da manyan firistoci da Jarumawa
yadda zai ba da Yesu a garesu. 5 Suka yi farin
ciki, suka yarda su ba shi kudi. 6 Sai ya yarda,
sai ya nimi dama yadda zai ba da shi garesu a
lokacin da babu taro. 7 Ranar idin gurasa mara
yisti ya yi, da dole za a yi hadayan rago na Idin
ketarewa. 8 Yesu ya aiki Bitrus da Yahaya, ya
ce masu, "Ku je ku shirya mana abincin Idin
ketarewa, domin mu ci." 9 Suka tambaye shi,
"A ina ka ke so mu shirya?" 10 Ya amsa masu,
"Ku ji, sa'adda ku ka shiga birnin, wani mutum
mai dauke da tulun ruwa zai same ku. Ku bishi
zuwa cikin gidan da za ya shiga. 11 Sai ku gaya
wa mai gidan, 'Malam ya ce, "Ina dakin baki,
inda zan ci abincin Idin ketarewa da almajirai
na?'" 12 Zai nuna maku babban bene wanda
yake a shirye. Ku shirya a can." 13 Sai suka
tafi, suka sami komai kamar yadda ya gaya
masu. Sai suka shirya abincin Idin ketarewan.
14 Sa'adda lokacin ya yi, ya zauna da almajiran.
15 Sai ya ce masu, "Ina da marmari matuka in ci
wannan abincin Idin ketarewa da ku kamin in
sha wahala. 16 Gama na ce maku, ba zan ci shi
kuma ba, sai dai an cika shi a mulkin Allah." 17
Sai Yesu ya dauki koko, sa'adda ya yi godiya, sai
yace, "Karba wannan, ku rarraba a tsakaninku.
18 Gama ina ce maku, ba zan sha wannan ruwan
inabi kuma ba, sai dai mulkin Allah ya zo."
19 Sai ya dauki gurasa, sa'adda ya yi godiya,
ya kakkarya shi, sai ya ba su, cewa, "Wannan
jikina ne wanda aka bayar dominku. Ku yi
wannan domin tunawa da ni." 20 Sai ya dauki
kokon kuma bayan jibi, cewa, "Wannan koko
sabon alkawari ne cikin jinina, wanda aka zubar
dominku. 21 Amma ku yi lura. Wanda zai bashe
ni yana tare da ni a teburi. 22 Gama Dan Mutum
zai tafi lallai kamar yadda aka kaddara. Amma
kaiton wannan mutum da shine za ya bashe
shi!" 23 Sai suka fara tambaya a tsakaninsu,
wanene a cikinmu da zai yi wannan abu. 24
Sai gardama ta tashi a tsakaninsu game da
wanene mafi girma. 25 Ya ce masu, "Sarakunan
al'ummai suna nuna iko akansu, kuma wadanda
suke da iko a kansu ana ce da su masu mulki da
daraja. 26 Amma kada ya zama haka da ku. A
maimakon haka, bari wanda ya ke mafi girma a
cikinku ya zama mafi kankanta. Bari wanda yafi
muhimmanci kuma ya zama kamar mai hidima.
27 Gama wanene yafi girma, wanda ya zauna
a teburi, ko kuwa wanda yake yin hidima? Ba
wanda ya zauna a teburi ba? Duk da haka ina
kamar mai hidima a tsakaninku. 28 Amma ku
ne wadanda ku ke tare da ni a cikin jarabobina.
29 Na baku mulki, kamar yadda Ubana ya ba ni
mulki, 30 domin ku ci ku kuma sha a teburi
na mulkina. Za ku zauna a kan kursiyai kuna
shari'anta kabilun nan goma sha biyu na Israila.
31 Siman, Siman, ka yi hankali, shaidan ya nemi
izini a bada kai domin ya tankade ka kamar
alkama. 32 Amma na yi maka addu'a, saboda
kada bangaskiyarka ta fadi. Bayan da ka juyo
kuma, ka karfafa 'yan'uwanka." 33 Bitrus ya
ce masa, "Ubangiji, ina shirye in tafi tare da
kai zuwa cikin kurkuku da zuwa mutuwa." 34
Yesu ya amsa masa, "Ina gaya maka, Bitrus,
kamin caran zakara a yau, za ka yi musu na

sau uku cewa ba ka sanni ba.” 35 Sa'annan
Yesu ya ce masu, “Lokacin da na aike ku babu
jaka, ko burgami ko takalma, ko kun rasa wani
abu? Sai suka amsa, “Babu.” 36 Ya kuma ce
masu, “Amma yanzu, wanda ya ke da jaka, bari
ya dauka, da kuma burgami. Wanda ba shi da
takobi sai ya sayar da taguwarsa ya sayi guda.
37 Gama ina ce maku, abin da aka rubuta game
da ni dole sai ya cika, 'An lisafta shi kamar daya
daga cikin masu karya doka.' Gama abinda aka
fada akaina ya cika.” 38 Sai suka ce, “Ubangiji,
duba! Ga takuba biyu.” Sai ya ce masu, “Ya
isa.” 39 Bayan cin abincin yamma, Yesu ya tafi,
kamar yadda ya saba yi, zuwa dutsen Zaitun,
sai almajiran suka bi shi. 40 Sa'adda suka iso, ya
ce masu, “Ku yi addu'a domin kada ku shiga
cikin jaraba.” 41 Ya rabu da su misalin nisan
jifa, sai ya durkusa kasa ya yi addu'a, 42 yana
cewa “Uba, in ka yarda, ka dauke wannan kokon
daga gareni. Ko da yake ba nufina ba, amma
bari naka nufin ya kasance.” 43 Sai mala'ika
daga sama ya bayyana a wurinsa, yana karfafa
shi. 44 Yana cikin wahala sosai, sai ya dukufa
cikin addu'a, har zufarsa kuma tana diga a kasa
kamar gudajen jini. 45 Sa'adda ya tashi daga
addu'arsa, sai ya zo wurin almajiran, ya same
su suna barci domin bakin cikinsu, 46 sai ya
tambaye su, “Don me kuke barci? Tashi ku yi
addu'a, saboda kada ku shiga cikin jaraba.” 47
Sa'adda yana cikin magana, sai, ga taron jama'a
suka bayana, tare da Yahuza, daya daga cikin
sha biyun, ya na jagabansu. Sai ya zo kusa da
Yesu domin ya yi masa sumba, 48 amma Yesu
ya ce masa, “Yahuza, za ka ba da Dan Mutum
da sumba?” 49 Sa'adda wadanda suke kewaye
da Yesu suka ga abin da yake faruwa, sai suka
ce, “Ubangiji, mu yi sara da takobi ne?” 50 Sai
daya daga cikinsu ya kai wa bawan babban firist
sara a kunne, sai ya yanke masa kunnensa na
dama. 51 Yesu ya ce, “Ya isa haka.” Sai ya taba
kunnensa, sai ya warkar da shi. 52 Yesu yace
wa manyan firistoci, da masu tsaron haikali,
da dattawa wadanda suke gaba da shi, “Kun
fito kamar za ku kama dan fashi, da takuba da
sanduna? 53 Sa'adda nake tare da ku kowace
rana a haikali, ba ku kama ni ba. Amma wannan
shine lokacinku, da kuma ikon duhu.” 54 Suka
kama shi, sai suka tafi da shi, suka kawo shi
cikin gidan babban firist. Amma Bitrus yana
binsa daga nesa. 55 Bayan da suka hura wuta
a tsakiyar gidan da suka zazzauna tare, Bitrus
ya zaune a tsakaninsu. 56 Sai wata baranya ta
ganshi ya zauna a hasken wuta, sai ta zura masa
ido ta ce, “Wannan mutum ma yana tare da
shi.” 57 Amma Bitrus ya yi musu, yana cewa,
“Mace, ban san shi ba.” 58 Bayan dan karamin
lokaci sai wani mutum ya gan shi, sai ya ce,
“Kaima kana daya daga cikinsu.” Amma Bitrus
ya ce, “Mutumin, ba ni ba ne.” 59 Bayan sa'a
daya sai wani mutum ya nace da cewa, “Gaskiya
wannan mutum yana tare da shi, gama shi dan
Galili ne.” 60 Amma Bitrus ya ce, “Mutumin,
ban san abin da kake fada ba.” Sai nan da nan,
da yana cikin magana, sai zakara ta yi cara.
61 Yana juyawa, sai Ubangiji ya dubi Bitrus.
Sai Bitrus ya tuna kalmar Ubangiji, sa'adda ya
ce masa, “Kafin zakara ya yi cara yau za ka
musunce ni sau uku.” 62 Da fitowarsa waje,
Bitrus ya yi kuka mai zafi. 63 Sai mutanen da
ke tsare da Yesu suka yi masa ba'a da bulala
kuma. 64 Bayan da suka rufe masa idanu, suka
tambaye shi, cewa, “Ka yi annabci! Wa ya buge
ka?” 65 Suka yi wadansu miyagun maganganu
na sabo game da Yesu. 66 Da gari ya waye, sai
dattawa suka hadu tare, da manyan firistoci
da marubuta. Sai suka kai shi cikin majalisa
67 suka ce, “Gaya mana, in kai ne Almasihu.”
Amma yace masu, “Idan na gaya maku, ba za ku
gaskanta ba, 68 idan na yi maku tambaya, ba za
ku amsa ba. 69 Amma nan gaba, Dan Mutum zai
zauna a hannun dama na ikon Allah.” 70 Suka
ce masa, “Ashe kai Dan Allah ne?” Sai Yesu ya
ce masu, “Haka kuka ce, nine.” 71 Suka ce, “Don
me muke neman shaida? Gama mu da kanmu
munji daga bakinsa.”

23 Sai duk taron suka tashi, suka kawo Yesu
gaban Bilatus. 2 Suka fara saransa, cewa
“Mun same wannan mutum yana ruda kasarmu,
ya haramta a ba Kaisar haraji, yana kuma
cewa shi da kansa ne Almasihu, sarki.” 3
Bilatus ya tambaye shi, cewa “Shin kaine Sarkin
Yahudawa?” Sai Yesu ya amsa masa ya ce, “Haka
ka ce.” 4 Sai Bilatus ya ce wa manyan firistocin
da taro mai yawa, “Ban samu ko laifi daya game
da wannan mutumin ba.” 5 Amma suka yi ta
cewa, “Yana ta da hankalin mutane da koyarwa
a dukan Yahudiya, ya fara daga Galili har zuwa
ga wannan wuri.” 6 Sa'adda Bilatus ya ji wannan,
sai ya tambaya ko mutumin daga Galiline. 7
Sa'adda ya gane cewa yana karkashin mulkin
Hirudus, sai ya tura Yesu wurin Hirudus, wanda

shi da kansa yana Urushalima a wadannan
kwanakin. 8 Sa'adda Hirudus ya ga Yesu, sai ya
cika da farin ciki sosai, saboda ya so ganinsa
tunda dadewa. Tun can ya ji game da shi sai ya
yi begen ganin wadansu al'ajibai da zai yi. 9
Hirudus ya tambaye Yesu cikin kalmomi masu
yawa, amma Yesu bai amsa masa da komai ba.
10 Sai manyan firistoci da marubuta suka tsaya,
suna ta yi masa zargi mai zafi. 11 Hirudus da
sojojinsa suka zarge shi, suka kuma yi masa
ba'a, suka sa masa tufafi masu kyau, sa'annan
ya sake aika Yesu zuwa wurin Bilatus. 12 Sai
Hirudus da Bilatus suka zama abokai a wannan
rana (da ma su abokai gaba ne). 13 Bilatus ya
kira manyan firistoci tare da masu mulki da
kuma taron jama'ar, 14 sai ya ce masu, “Kun
kawo mani wannan mutum kamar wanda yake
jagorar mutane ga munanan ayyuka, ku kuma
gani, Ni, na tuhume shi a gabanku, ban sami
ko kuskure daya daga mutumin nan game da
abinda ku ke zarginsa da shi ba. 15 Babu, ko
Hirudus ma, ya sake komar mana da shi, kun
gani, babu wani abu wanda ya yi da ya cancanci
mutuwa, 16 saboda haka zan yi masa horo
sa'annan in sake shi.” 17 [Ya zama dole Bilatus
ya sakar wa Yahudawa wani daurarre guda daya
lokacin idin.] 18 Amma dukansu suka yi ihu
tare, cewa, “A tafi da wannan mutumin, sai
a sako mana Barabbas!” 19 Barabbas mutum
ne wanda aka sa a cikin kurkuku saboda wani
tada hankali a cikin birni da kuma kisankai.
20 Bilatus ya sake yi masu magana, yana so ya
saki Yesu. 21 Amma suka yi ihu, cewa, “A giciye
shi, a giciye shi.” 22 Sai ya sake ce masu sau na
uku, “Don me, wace magunta wannan mutum
ya yi? Ban sami wani abu da ya isa sanadin
mutuwa game da shi ba. Saboda haka bayan
na hore shi, zan sake shi.” 23 Amma suka nace
da murya mai karfi, suna so a giciye shi, sai
muryarsu ta rinjayi Bilatus. 24 Sai Bilatus ya
yarda ya yi masu bisa ga abin da suke so. 25 Ya
sako masu wanda suka tambaya ya ba su wanda
aka sa a kurkuku domin tada hankali da kuma
kisankai. Amma ya ba da Yesu bisa nufinsu. 26
Da suka tafi da shi, sai suka kama wani mai
suna siman Bakurane, yana zuwa daga karkara,
sai suka daura masa giciyen ya dauka, yana biye
da Yesu. 27 Babban taron jama'a, da na mata
da suke makoki da kuka dominsa, suna binsa.
28 Amma da ya juya wurinsu, Yesu yace, “Yan
matan Urushalima, kada ku yi kuka domina,
amma ku yi kuka domin kanku da 'ya'yanku. 29
Gama ku gani, kwanaki suna zuwa da za su ce,
'Albarka ta tabbata ga bakararru da wadanda
basu taba haihuwa ba da kuma wadanda ba
a taba shan mamansu ba.' 30 Sa'annan za su
fara ce wa duwatsu, 'Ku fado bisanmu,' da
tuddai ma, 'Ku rufe mu.' 31 Gama idan sun
yi wadannan abubuwan lokacin da itace yana
danye, me zai faru sa'adda ya bushe?” 32 Aka kai
wadansu mutum biyu masu laifi, domin a kashe
shi tare da su. 33 Sa'adda suka zo wurin da a ke
kira kwalluwa, nan suka giciye shi da barayin,
daya daga hannun damansa dayan kuma daga
hannun hagu. 34 Yesu yace, “Uba, ka yafe masu,
gama basu san abin da suke yi ba.” Sai suka jefa
kuri'a, suka rarraba tufafinsa. 35 Mutane sun
tsaya suna kallo sa'annan masu mulki suna ta
yin masa ba'a, cewa, “Ya ceci wadansu. Bari
ya ceci kansa, idan shine Almasihu na Allah,
zababben nan.” 36 Sojojin ma suka yi masa
dariya, suna zuwa wurinsa, suna mika masa
ruwan tsami, 37 suna cewa, “Idan kai Sarkin
Yahudawa ne, ceci kanka.” 38 Akwai wata alama
bisansa, “Wannan shine Sarkin Yahudawa.” 39
Daya daga cikin barayi wanda aka giciye, ya
zage shi, cewa, “Ba kai ne Almasihu ba? Ka ceci
kanka da mu.” 40 Amma dayan ya amsa, ya
tsauta masa cewa, “Ba ka tsoron Allah, da yake
shari'arka daya ne da nasa? 41 Mu kam an yi
ma na daidai, gama mun samu bisa ga abin da
muka yi. Amma wannan mutum bai yi wani abu
mara kyau ba.” 42 Sai ya kara, “Yesu, ka tuna da
ni sa'adda ka shiga mulkinka.” 43 Yesu ya ce
masa, “Gaskiya ina ce maka, yau za ka kasance
tare da ni a firdausi.” 44 Anan nan a wajen sa'a
na shida, sai duhu ya mamaye kasar duka har
zuwa sa'a na tara 45 sa'adda rana ya fadi. Sai
labulen haikalin ya rabu a tsakiya zuwa kasa. 46
Da kuka da murya mai karfi, Yesu yace, “Uba,
na mika Ruhu na a hannunka.” Bayan da ya fadi
wannan, sai ya mutu. 47 Sa'adda jarumin ya ga
abin da ya faru, ya daukaka Allah, cewa, “Lallai
wannan mutumin mai adalci ne.” 48 Sa'adda
dukan taro mai yawa wadanda suka zo tare
domin su shaida da idanunsu suka ga abubuwan
da suka faru, suka koma suna bugan kirjinsu. 49
Amma duk idon sani, da kuma matan da suka bi
shi tun daga Galili, suka tsaya daga nesa, suna
duban wadannan abubuwa. 50 Ga shi kuwa,
wani mutum mai suna Yusufu, shi dan majalisa
ne, nagari ne kuma mutum mai adalci ne 51 (bai

yarda da shawarar da kuma abin da suka aikata
ba), daga Arimatiya a kasar Yahudiya, wanda
yake jiran mulkin Allah. 52 Wannan mutum,
ya sami Bilatus, ya tambaya a bashi jikin Yesu.
53 Ya saukar da shi kasa, sai ya nade shi cikin
likafani na linin mai kyau, ya kwantar da shi
cikin kabari da aka sassaka shi daga dutse, inda
ba a taba binne wani ba. 54 Ranar kuwa, ranar
shiri ce, Asabaci kuma ta kusato. 55 Matan da
suka taho da shi tun daga Galili, suka biyo baya,
su ga kabarin da inda aka ajiye shi. 56 Suka
koma, sai suka shirya kayan kamshi da mai.
Suka kuma huta a ranar Asabaci bisa ga doka.

24 Da sassafe a ranar farko ta mako, suka zo
kabarin, suka kawo kayan kamshi wadda
suka shirya. 2 Sai suka samu dutsen a mirgine
shi daga kabarin. 3 Suka shiga ciki, amma ba
su sami jikin Ubangiji Yesu ba. 4 Ya faru kuwa,
yayin da suke a rikice game da wannan, ba zato,
mutane guda biyu suka tsaya a gabansu da tufafi
masu walkiya. 5 Sa'adda matan suka sunkuyar
da kansu kasa domin tsoro, suka ce wa matan,
"Don me kuke neman mai rai ciki matattatu? 6
Baya nan, amma ya tashi! Ku tuna fa yadda ya yi
maku magana tun sa'adda ya ke Galili, 7 cewa za
a ba da Dan Mutum ga mutane masu zunubi su
kuma giciye shi, a rana ta uku, zai tashi kuma"
8 Sai matan suka tuna da kalmominsa, 9 suka
koma daga kabarin sai suka gaya wa sha dayan
wadannan abubuwan da dukan sauran. 10 Su
Maryamu Magadaliya, Yuwana, Maryamu uwar
Yakubu, da sauran matan da ke tare da su suka
ba manzanni rohoton wadannan abubuwan. 11
Amma manzannin suka dauki maganar kamar
ba ta da amfani, kuma ba su bada gaskiya ga
matan ba. 12 Duk da haka Bitrus ya tashi, sai ya
gudu zuwa kabarin, ya sunkuya yana kallon ciki,
sai ya gan likaftani linin kadai. Sa'annan Bitrus
ya tafi gidansa, yana ta mamakin abinda ya faru.
13 A ranan nan, sai ga biyu daga cikinsu suna
tafiya zuwa wani kauye suna Imawus, wanda
nisansa kimanin mil ne daga Urushalima. 14
Suna tattaunawa da junansu game da dukan
abubuwan da suka faru. 15 Sai ya zama da cewa,
sa'adda su ke tattaunawa tare da tambayoyi,
sai Yesu da kansa ya matsa kusa yana tafiya
tare da su. 16 Amma idanunsu basu iya ganewa
da shi ba. 17 Yesu ya ce masu, "Menene ku
ke magana akai sa'adda ku ke tafiya?" Suka
tsaya a wurin suna bakin ciki. 18 Daya daga
cikinsu, mai suna Kiliyobas, ya amsa masa, "Kai
ne kadai mutumin da ke Urushalima wanda bai
san abubuwan da suka faru a can a wannan
kwanakin ba?" 19 Yesu ya ce masu, "Wadanne
abubuwa?" Suka amsa masa, "Abubuwa game
da Yesu ba Nazarat, wanda ya ke annabi ne, mai
manyan ayuka da kalmomi daga Allah da kuma
mutane. 20 Da yadda manyan firistoci da masu
mulkinmu suka bada shi domin a hukunta shi
ga mutuwa a kuma giciye shi. 21 Amma mun yi
begen cewa shine wanda za ya yantar da Isra'ila.
I, bayan wannan kuma, yanzu kwana uku kenan
tunda wadannan abubuwan suka faru. 22 Amma
har'ila yau, wadansu mata da ke tare da mu sun
yi mana abin al'ajabi, da suka kasance a kabarin
tunda sassafe. 23 Sa'adda ba su sami jikinsa
ba, suka zo, da cewa su ma sun ga wahayin
mala'iku wadanda suka ce masu ya na da rai. 24
Wasu maza wadanda ke tare da mu suka tafi
kabarin, suka tarar da shi kamar yadda matan
suka fada. Amma ba su ganshi ba." 25 Yesu ya
ce masu, "Ku mutane masu wauta da marasa
ba da gaskiya ga abin da annabawa suka fada!
26 Bai zama dole ne Almasihu ya sha wahalan
wadannan abubuwan ba, ya kuma shiga cikin
daukakarsa?" 27 Sa'annan da farko daga Musa
da har zuwa dukan annabawa, Yesu ya fasara
masu duka abubuwa da ke game da kansa a
dukan littattafai. 28 Da suka yi kusa da kauyen,
inda suke tafiya, ko da yake Yesu ya yi kamar
zai wuce su. 29 Amma suka tilasta shi, cewa,
"Ka zauna da mu, gama yamma ta yi kusa rana
kuma ta kusa karewa." Sai Yesu ya tafi ya zauna
da su. 30 Ya faru cewa, sa'adda ya zauna tare
da su domin ya ci abinci, sai ya dauki gurasan,
ya albarkace shi, ya kakkarya, sai ya ba su. 31
Sa'annan idanunsu suka bude, da suka gane shi,
sai ya bace daga garesu, 32 Suka ce wa junansu,
ashe zuciyarmu ba ta yi kuna a cikinmu ba,
sa'adda yake magana da mu a hanya, sa'adda
ya bude mana littattafai?" 33 Suka tashi a
wancan sa'a, sai suka koma Urushalima. Suka
sami sha dayan nan tare, da wadanda suke tare
da su, 34 cewa, "Lalle ne Ubangiji ya tashi,
ya kuma bayyana ga Siman." 35 Sai suka fadi
abubuwan da suka faru a hanya, da yadda aka
bayyana masu Yesu sa'adda ya kakkarya gurasa.
36 Sa'adda suke fadin wadannan abubuwan,
sai Yesu ya tsaya a sakaninsu, sai ya ce masu,
"Salama a gareku." 37 Amma suka firgita suna
cike da tsoro, suna tsammani sun ga fatalwa.

38 Yesu ya ce masu, don me ku ke damuwa?
Don me tambayoyi ke tasowa a zuciyarku? 39
Duba hannayena da kafafuna, cewa nine da
kaina. Taba ni ku gani. Gama ruhu ba shi da
jiki da kashi, kamar yadda ku ka ga nake da
su." 40 Bayan da ya fadi wannan, sai ya nuna
masu hannayensa da kafafunsa. 41 Sa'adda
suke cike da farin ciki, da mamaki, Yesu ya
ce masu, "Kuna da wani abinci?" 42 Sai suka
bashi gasasshen kifi. 43 Yesu ya karba, ya ci
a gabansu. 44 Sai ya ce masu, "Sa'adda nake
tare da ku na gaya maku cewa duka abin da aka
rubuta a cikin dokokin Musa da na annabawa da
Zabura dole su cika." 45 Sai ya bude hankalinsu,
saboda su gane littattafai. 46 Ya ce masu, "A
rubuce yake, cewa Almasihu za ya sha wuya, zai
tashi kuma daga matattu a rana ta uku. 47 Ku yi
wa'azin tuba da gafarar zunubai a cikin sunansa
ga dukan al'ummai, ku fara daga Urushalima.
48 Ku shaidu ne ga wadannan abubuwan. 49
Duba, ina aiko da alkawarin Ubana a kanku.
Amma ku jira a birni, sai an suturta ku da iko
daga sama." 50 Sa'annan Yesu ya tafi tare da su
har sai da suka kai kusa da Betanya. Sai ya daga
hannunsa ya albarkace su. 51 Ya zama sa'adda
yake sa masu albarka, ya bar su sai aka dauke
shi zuwa cikin sama. 52 Sai suka yi masa sujada,
suka komo Urushalima da murna mai yawa. 53
Kullayaumin suna cikin haikali, suna albarkatar
Allah.

Yohanna

1 A cikin farko akwai Kalma, Kalmar kuma
tana tare da Allah, wannan Kalma kuwa
Allah ne. **2** Shi kuwa tare da Allah yake tun
farko. **3** Dukan abu ta wurinsa aka yi su, babu
abin da aka halitta sai ta wurin sa. **4** A cikinsa
rai ya ke, kuma wannan rai ya zama haske ga
dukan mutane. **5** Hasken ya haskaka a cikin
duhu, kuma duhun bai rinjaye shi ba. **6** Akwai
wani mutum wanda Allah ya aiko, mai suna
Yahaya. **7** Ya zo a matsayin mai ba da shaida
game da hasken, domin kowa ya ba da gaskiya
ta wurinsa. **8** Ba Yahaya ne hasken ba, amma
ya zo ne domin ya shaida hasken. **9** Wannan
shine haske na gaskiya mai ba da haske ga
dukan mutane, da ke zuwa cikin duniya. **10**
Yana cikin duniya, kuma an halicci duniya ta
wurinsa, amma duniya bata san shi ba. **11** Ya
zo wurin nasa, amma nasa basu karbe shi ba.
12 Amma duk iyakar wadanda suka karbe shi,
suka kuma ba da gaskiya ga sunansa, ya ba
su 'yanci su zama 'ya'yan Allah. **13** Wadanda
aka haife su ba ta wurin jini ba, ko ta wurin
nufin jiki, ko nufin mutum, amma ta wurin
Allah. **14** Kalmar kuma ya zama jiki ya zauna
cikin mu. Mun ga daukakarsa, daukaka irin ta
makadaici shi kadai wanda ya zo daga Uban,
cike da alheri da gaskiya. **15** Yahaya ya yi shaida
akansa yana kira da karfi, cewa, “Wannan shine
wanda na yi magana a kansa cewa, 'Shi wanda
ke zuwa bayana, ya fi ni, domin ya kasance
kafin ni.'” **16** Domin daga cikarsa ne muka karbi
alheri akan alheri. **17** Gama shari'a ta zo daga
wurin Musa. Alheri da gaskiya sun zo ta wurin
Yesu Almasihu. **18** Babu lokacin da wani ya
taba ganin Allah, shi wanda shi kadai ne Allah,
wanda ke jingine da kirjin Uba, shi ya bayyana
shi. **19** Wannan ita ce shaidar Yahaya sa'adda
Yahudawa suka aika da Firistoci da Lawiyawa
zuwa gareshi don su tambaye shi, “Wanene
kai?” **20** Ya fada dalla dalla, kuma bai musunta
ba, yana amsa masu cewa, “ba nine Almasihu
ba.” **21** Sai suka tambaye shi, “To kai wanene?
Kai Iliya ne?” Yace, “Ba ni ba ne.” Suka ce,
“Kai ne anabin?” Ya amsa, “A'a”. **22** Sai suka ce
masa, “Kai wanene, domin mu bada amsa ga
wadanda suka aiko mu? Me kake fadi game da
kanka?” **23** Yace, “Ni murya ne, da ke kira cikin
jeji, 'Ku daidaita hanyar Ubangiji,' kamar yadda
annabi Ishaya ya fada.” **24** Su wadanda aka aika
daga wurin Farisawa suke. Sai suka tambaye
shi cewa, **25** “To don me kake baftisma idan
kai ba Almasihu bane, ko Iliya, ko annabin?”.
26 Yahaya ya amsa masu, cewa, “Ina baftisma
ne da ruwa. Amma a cikinku akwai wani tsaye
wanda ba ku sani ba, **27** shi wanda ke zuwa
bayana, wanda ko igiyar takalminsa ban isa in
kwance ba.” **28** Wadannan abubuwa sun faru ne
a Baitanya, a dayan ketaren Urdun, a wurin da
Yahaya ke Baftisma. **29** Washegari, Yahaya ya ga
Yesu yana zuwa wurinsa ya ce, “Duba, ga Dan
Ragon Allah wanda ke dauke zunubin duniya!
30 Wannan shine wanda na fada maku cewa,
“Shi wanda ke zuwa bayana ya fi ni, domin
ya kasance kafin ni.' **31** Ban san shi ba, amma
saboda a bayyana shi ga Isra'ila ne nazo ina
baftisma da ruwa. “ **32** Yahaya ya shaida, cewa,
“Na ga Ruhu yana saukowa kamar kurciya daga
sama, ya kuma zauna a kansa. **33** Ban gane shi
ba, amma shi wanda ya aiko ni in yi baftisma
cikin ruwa ya fada mani cewa, 'duk wanda ka ga
Ruhun ya sauka kuma ya zauna a kansa, shine
wanda ke yin baftisma cikin Ruhu mai tsarki.'
34 Na gani, na kuma shaida cewa wannan shine
Dan Allah.” **35** Kuma, washegari, da Yahaya na
tsaye da biyu daga cikin almajiransa, **36** suka
ga Yesu na wucewa, sai Yahaya ya ce, “Duba,
ga Dan rago na Allah!” **37** Sai almajiransa biyu
suka ji ya fadi haka, suka kuwa bi Yesu. **38** Da
Yesu ya waiwaya ya gan su suna bin sa, sai ya ce
masu, “Me kuke so?” Suka amsa, “Rabbi (wato
'Mallam'), ina kake da zama?” **39** Yace masu, “Zo
ku gani.” Sai suka zo suka ga inda yake zama;
suka zauna da shi ranan nan, gama wajen sa'a
ta goma ne. **40** Daya daga cikin wadanda suka
ji maganar Yahaya suka kuma bi Yesu shine
Andarawus, dan'uwan Siman Bitrus. **41** Ya fara
neman dan'uwansa Siman yace masa, “Mun
sami Almasihu” (wanda ake kira 'Kristi'). **42** Ya
kawo shi wurin Yesu. Yesu ya dube shi yace,
“Kai ne Siman dan Yahaya. Za a kira ka Kefas,”
(ma'ana, 'Bitrus'). **43** Washegari, da Yesu yana
shirin tafiya zuwa Galili, sai ya sami Filibus,
ya ce masa, “ka biyo ni.” **44** Filibus dan asalin
Baitsaida ne, garin Andarawus da Bitrus. **45**
Filibus ya sami Natana'ilu yace masa, “Mun
same shi, shi wanda Musa ya rubuta shi a cikin
attaura, da annabawa: Yesu Dan Yusufu, Ba-
Nazarat.” **46** Natana'ilu ya ce masa, “za a iya
samun wani abu nagari a Nazarat?” Filibus yace

masa, “Zo ka gani.” 47 Yesu ya ga Natana'ilu
yana zuwa wurinsa sai yayi magana game da
shi, “Duba, Ba-Isra'ile na hakika wanda babu
yaudara a cikinsa.” 48 Natana'ilu yace masa, “Ta
yaya ka san ni?” Sai Yesu ya amsa masa yace,
“Tun kafin Filibus ya kira ka, sa'adda kake a
gindin baure, na gan ka.” 49 Natana'ilu ya amsa,
“Rabbi, Kai Dan Allah ne! Kai Sarkin Isra'ila
ne!” 50 Yesu ya amsa masa yace, “Don na ce
maka, 'Na gan ka a gindin Baure', ka gaskanta?
Za ka ga abubuwa da suka fi wannan girma.” 51
Sai yace, 'Hakika, hakika ina gaya maka, zaka
ga sammai a bude, mala'ikun Allah kuma suna
hawa suna sauka akan Dan Mutum.”

2 Bayan kwana uku, akwai aure a Kana ta
Galili, mahaifiyar Yesu kuma tana wurin. 2
An gayyaci Yesu da almajiransa zuwa auren.
3 Da ruwan inabin ya kare, maihafiyar Yasu
tace masa, “basu da ruwan inabi.” 4 Yesu yace
mata, “Mace, me yasa kika zo wurina? Lokaci
na bai yi ba tukuna”. 5 Maihafiyarsa tace wa
ma'aikatan, “Ku yi duk abin da yace maku.” 6
To akwai randunan ruwa na dutse guda shidda
a wurin wadanda Yahudawa ke amfani da su
domin al'adansu na tsarkakewa, kowace zata iya
daukar durom guda. 7 Yesu yace masu, “Cika
randunan da ruwa”. Sai suka cika randunan
makil. 8 Sai yace wa ma'aikatan, “Ku diba
daga ciki ku kai wa shugaban biki.” Sai suka
yi hakannan. 9 Shugaban bikin ya dandana
ruwan da ya zama ruwan inabin, amma bai
san inda ya fito ba (amma ma'aikatan wadanda
suka jawo ruwan sun sani). Sai ya kira ango
10 yace masa, “Kowane mutum yakan raba
ruwan inabi mai kyau da farko, kafin mai arhar
bayan an shanye mai kyaun. Amma kai ka ajiye
mai kyaun sai yanzu.” 11 Wannan alama ta
farko ce da Yesu yayi a Kana ta Galili, ya kuma
bayyana daukakarsa, almajiransa kuma suka
gaskata da shi. 12 Bayan wannan, Yesu, da
mahaifiyarsa, da 'yan'uwansa da almajiransa
suka tafi Kafarnahum, kuma suka zauna can
wasu 'yan kwanaki. 13 To idin ketarewa na
Yahudawa ya kusato, Yesu kuwa ya wuce zuwa
Urushalima. 14 Ya iske wadanda suke sayar da
shanu da tumaki da tantabaru, masu canjin
kudi kuma na zaune a wurin. 15 Sai yayi
tsumingiya da igiyoyi ya kore su duka daga
cikin haikalin, duk da tumakin da shanun. Sai
ya watsar da sulallan masu canjin kudin ya
birkitar da teburansu. 16 Yace wa masu sayar
da tantabaru, “Ku fitar da wadannan abubuwa
daga nan. Ku daina maida gidan Ubana wurin
kasuwanci.” 17 Almajiransa suka tuna a rubuce
yake, “Himma domin gidanka za ta cinye ni.” 18
Sai shugabannin Yahudawa suka amsa suka ce
masa, “Wace alama za ka nuna mana, da shike
kana yin wadannan abubuwan?” 19 Yesu ya
amsa, “Ku rushe wannan haikali, kuma a cikin
kwana uku zan gina shi.” 20 Sai shugabanin
Yahudawa suka ce, “An dauki shekaru arba'in
da shidda kamin a gama gina wannan haikalin,
za ka dau kwanaki uku kadai wajen gina shi?” 21
Amma yana nufin haikali na jikinsa ne. 22 Bayan
da aka tashe shi daga matattu, sai almajiransa
suka tuna ya fadi haka, suka kuma ba da gaskiya
ga nassi da wannan kalami da Yesu ya fada. 23
Kuma, da yana Urushalima a idin ketarewa, a
lokacin idin, mutane da yawa suka gaskata ga
sunansa, sa'adda suka ga alamun da ya yi. 24
Amma Yesu bai yadda da su ba domin ya san su
duka, 25 saboda baya bukatar wani ya shaida
masa game da mutum, domin ya san abinda ke
cikin sa.

3 akwai wani Bafarise da ake kira Nikodimu,
shugaba a cikin Yahudawa. 2 Wannan mutum
ya zo wurin Yesu da dare ya ce masa, “Rabbi,
mun sani cewa kai malami ne da kazo daga wurin
Allah, gama ba wanda zai iya yin wadannan
alamu da kake yi sai idan Allah na tare da shi.”
3 Yesu ya amsa masa, “Hakika, hakika, idan ba
a sake haifuwar mutum ba, ba zai iya ganin
mulkin Allah ba.” 4 Nikodimu ya ce masa, “Yaya
za a sake haifuwar mutum bayan ya tsufa? Ba
zai iya sake shiga cikin cikin uwarsa kuma a
haife shi ba, zai iya?” 5 Yesu ya amsa, “Hakika,
hakika, idan ba a haifi mutum da ruwa da kuma
Ruhu ba, ba zai iya shiga cikin mulkin Allah
ba. 6 Abin da aka haifa ta wurin jiki, jiki ne,
kuma abin da aka haifa ta wurin Ruhu, Ruhu
ne. 7 Kada ka yi mamaki don na ce maka, 'dole
a maya haifuwar ka.' 8 Iska takan hura duk
inda ta ga dama. Ka kan ji motsin ta, amma ba
ka san inda ta fito ko inda za ta tafi ba. Haka
duk wanda aka haifa daga Ruhu.” 9 Nikodimu
ya amsa yace masa, “Yaya wannan zai yiwu?”
10 Yesu ya amsa yace masa, “Kai malami ne a
Israila amma ba ka san wadannan al'amura ba?
11 Hakika, hakika, ina gaya maka, muna fadin
abubuwan da muka sani, kuma muna shaida

abubuwan da muka gani. Duk da haka ba ku
karbi shaidar mu ba. 12 Idan na gaya maka
abubuwan da ke na duniya amma baka gaskata
ba, to yaya zaka gaskata idan na gaya maka
abubuwa na sama? 13 Babu wanda ya taba hawa
zuwa sama sai dai shi wanda ya sauko daga
sama: wato Dan Mutum. 14 Kamar yadda Musa
ya ta da maciji a jeji, haka ma dole a ta da Dan
Mutum 15 domin dukan wadanda suka bada
gaskiya gareshi su sami rai na har abada. (aiōnios
g166) 16 Gama Allah ya kaunaci duniya sosai,
har ya ba da makadaicin Dansa, domin duk
wanda ya bada gaskiya gareshi, kada ya mutu,
amma ya samu rai madawwami. (aiōnios g166)
17 Gama Allah bai aiko da Dansa cikin duniya
domin ya kayar da duniya ba, amma domin a
ceci duniya ta wurin sa. 18 Duk wanda ya bada
gaskiya gare shi ba a kayar da shi ba, amma
duk wanda bai bada gaskiya gare shi ba an riga
an kayar da shi, domin bai bada gaskiya ga
sunan wannan da shi kadai ne Dan Allah ba. 19
Wannan shi ne dalilin shari'ar, domin haske ya
zo duniya, amma mutane suka kaunaci duhu
fiye da hasken, sabili da ayyukan su na mugunta
ne. 20 Domin duk wanda ke mugayen ayyuka
ya ki haske, kuma baya zuwa wurin hasken
domin kada ayyukansa su bayyanu. 21 Sai dai
duk wanda yake aikata gaskiya kan zo wurin
hasken domin ayyukansa, da ake aiwatarwa ga
Allah, su bayyanu. 22 Bayan wannan, Yesu da
almajiransa suka tafi kasar Yahudiya. A can ya
dan zauna tare da su ya kuma yi Baftisma. 23
Yahaya ma yana Baftisma a Ainon kusa da Salim
domin akwai ruwa da yawa a can. Mutane na
zuwa wurin sa yana masu Baftisma, 24 domin a
lokacin ba a jefa Yahaya a kurkuku ba tukuna. 25
Sai gardama ta taso tsakanin almajiran Yahaya
da wani Bayahude akan al'adun tsarkakewa. 26
Suka je wurin Yahaya suka ce, “Rabbi, wanda
yake tare da kai a dayan ketaren kogin Urdun,
kuma ka shaida shi, duba, yana baftisma, kuma
mutane duka suna zuwa wurin sa.” 27 Yahaya ya
amsa, “Mutum ba zai iya samun wani abu ba sai
an ba shi daga sama. 28 Ku da kanku zaku shaida
na ce, 'Ba ni ne Almasihu ba' amma amaimakon
haka, 'an aiko ni kafin shi.' 29 Amaryar ta angon
ce. Yanzu abokin angon, wanda ke tsaye yana
saurarensa, yana murna sosai saboda muryan
angon. Murnata ta cika domin wannan. 30 Dole
shi ya karu, ni kuma in ragu. 31 Shi wanda ya
fito daga sama ya fi kowa. Shi Wanda ya zo daga
duniya, na duniya ne, kuma game da duniya
yake magana. Shi wanda ya fito daga sama yana
saman kowa. 32 Ya shaida abubuwan da ya
ji ya kuma gani, amma babu wanda ya karbi
shaidarsa. 33 Duk wanda ya karbi shaidarsa ya
tabbatar Allah gaskiya ne. 34 Domin duk wanda
Allah ya aika kan yi magana da kalmomin Allah.
Domin bai bada Ruhun da ma'auni ba. 35 Uban
ya kaunaci Dan, ya kuma ba da dukan komai a
hanunsa. 36 Shi wanda ya bada gaskiya ga Dan
ya na da rai madawwami, amma wanda ya ki
yiwa Dan biyayya ba zai ga rai ba, amma fushin
Allah na kansa. (aiōnios g166)

4 Da Yesu ya sani cewa Farisawa sun ji cewa
yana samun almajirai yana kuma yi masu
baftisma fiye da Yahaya 2 (ko da shike ba Yesu
da kansa ke yin baftismar ba, amma almajiransa
ne), 3 ya bar Yahudiya ya koma Galili. 4 Amma
ya zamar masa dole ya ratsa ta Samariya. 5 Ya
zo wani birnin Samariya, mai suna Sika, kusa
da filin da Yakubu ya ba dansa Yusufu. 6 Rijiyar
Yakubu na wurin. Da Yesu ya gaji da tafiyarsa
sai ya zauna gefen rijiyar. Kusan karfe goma sha
biyu na rana ne. 7 Wata mace, Ba-Samariya ta zo
domin ta dibi ruwa, sai Yesu ya ce mata, “Ba ni
ruwa in sha.” 8 Gama almajiransa sun tafi cikin
gari don sayen abinci. 9 Sai ba-Samariyar tace
masa, “Yaya kai da kake Bayahude kake tambaya
ta ruwan sha, ni da nike 'yar Samariya?” Domin
Yahudawa ba su harka da Samariyawa. 10 Sai
Yesu ya amsa yace mata, “In da kin san kyautar
Allah, da shi wanda yake ce da ke, 'Ba ni ruwan
sha,' da kin roke shi, sai kuma ya ba ki ruwan
rai.” 11 Matar tace masa, “Mallam, ga shi ba ka
da guga, kuma rijiyar tana da zurfi. Ina za ka
samu ruwan rai? 12 Ai ba ka fi Ubanmu Yakubu
ba, ko ka fi shi, shi wanda ya ba mu rijiyar, shi
kansa kuma ya sha daga cikin ta, haka kuma
'ya'yansa da shanunsa?” 13 Yesu ya amsa yace
mata, “duk wanda ya sha daga wannan ruwan
zai sake jin kishi, 14 amma duk wanda ya sha
daga ruwa da zan ba shi ba zai sake jin kishi ba.
Maimakon haka, ruwan da zan bashi zai zama
mabulbular ruwa a cikinsa wanda ke bulbula
zuwa rai madawwami.” (aiōn g165, aiōnios g166) 15
Matar tace masa, “Mallam, ka ba ni wannan
ruwa yadda ba zan kara jin kishi ba ba kuma sai
na zo nan don in dibi ruwa ba.” 16 Yesu ya ce
mata, “Je, ki kira maigidanki ku zo nan tare.” 17
Matar ta amsa tace masa, “Ba ni da miji.” Yesu

yace, “Kin fadi daidai da kika ce, 'ba ni da miji,'
18 domin kin auri mazaje har biyar, kuma wanda
kike da shi yanzu ba mijin ki bane. Abinda
kika fada gaskiya ne.” 19 Matar tace masa,
“Mallam, Na ga kai annabi ne. 20 Ubaninmu
sun yi sujada a wannan dutse, amma kun ce
Urushalima ce wurin da ya kamata mutane su
yi sujada.” 21 Yesu ya ce mata, “Mace, ki gaskata
ni, cewa lokaci na zuwa wanda ba za ku yi wa
Uban sujada ba ko akan wannan dutse ko a
Urushalima. 22 Ku kuna bauta wa abinda ba ku
sani ba. Mu muna bauta wa abinda muka sani,
gama ceto daga Yahudawa yake. 23 Sai dai, sa'a
tana zuwa, har ma ta yi, wadda masu sujada na
gaskiya za su yi wa Uba sujada a cikin ruhu da
gaskiya, domin irin wadannan ne Uban ke nema
su zama masu yi masa sujada. 24 Allah Ruhu ne,
kuma mutanen da ke yi masa sujada, dole su yi
sujada cikin ruhu da gaskiya.” 25 Matar ta ce
masa, “Na san Almasihu na zuwa (wanda ake
kira Kristi). Sa'adda ya zo, zai bayyana mana
kowane abu. 26 Yesu ya ce mata, “Ni ne shi,
wanda ke yi maki magana.” 27 A daidai wannan
lokaci, almajiransa suka dawo. Suna ta mamakin
dalilin da yasa yake magana da mace, amma
babu wanda yace, “Me kake so?” Ko kuma, “Don
me ka ke magana da ita?” 28 Sai matar ta bar
tulunta, ta koma cikin gari, tace wa mutanen,
29 “Ku zo ku ga wani mutum wanda ya gaya
mani duk wani abu da na taba yi. Wannan dai
ba Almasihun bane, ko kuwa?” 30 Suka bar
garin suka zo wurinsa. 31 A wannan lokacin,
almajiransa suna rokansa, cewa, “Mallam, ka
ci.” 32 Amma ya ce masu, “ina da abinci da ba
ku san komai akai ba.” 33 Sai almajiran suka ce
da junansu, “Babu wanda ya kawo masa wani
abu ya ci, ko akwai ne?” 34 Yesu ya ce masu,
“Abincina shine in yi nufin wanda ya aiko ni,
in kuma cika aikinsa. 35 Ba ku kan ce, 'akwai
wata hudu tukuna kafin girbi ya zo ba?' Ina
gaya maku, daga idanunku ku ga gonakin, sun
rigaya sun isa girbi. 36 Shi wanda ke girbi yakan
karbi sakamako ya kuma tattara amfanin gona
zuwa rai na har abada, ta haka shi mai shuka da
shi mai girbi za su yi farinciki tare. (aiōnios g166)
37 Gama cikin wannan maganar take, 'Wani na
shuka, wani kuma na girbi.' 38 Na aike ku ku yi
girbin abinda ba ku yi aiki a kai ba. Wandansu
sun yi aiki, ku kuma kun shiga cikin wahalarsu.
39 Yawancin Samariyawan da ke wannan birni
suka gaskata da shi sabili da labarin matar
data bada shaida, “Ya gaya mani duk abinda
na taba yi.” 40 To sa'adda Samariyawa suka zo
wurinsa, sai suka roke shi ya zauna tare da su,
ya kuwa zauna wurin kwana biyu. 41 Wasu da
dama kuma suka gaskata domin maganarsa. 42
Suka cewa matar, “Mun bada gaskiya, ba saboda
maganar ki kadai ba, amma mu kanmu munji,
yanzu kuma mun sani cewa wannan lallai shine
mai ceton duniya.” 43 Bayan wadannan kwana
biyu, ya bar wurin zuwa Galili. 44 Domin Yesu
da kansa yace, ba a girmama annabi a kasarsa.
45 Da ya zo Galili, Galiliyawan suka marabce shi.
Sun ga dukan abubuwan da ya yi a Urushalima
wurin idin, domin su ma sun je idin. 46 Kuma
ya koma Kana ta Galili inda ya mayar da ruwa
zuwa ruwan inabi. Akwai wani ma'aikacin fada
wanda dansa na rashin lafiya a Kafarnahum. 47
Da ya ji cewa Yesu ya bar Yahudiya ya koma
Galili, sai ya tafi wurin Yesu ya roke shi ya sauko
ya warka da dansa wanda ke bakin mutuwa.
48 Yesu yace masa, “Idan ba ku ga alamu da
mu'ujizai ba, ba za ku gaskata ba.” 49 Ma'aikacin
ya ce masa, “Mallam, ka sauko kafin da na ya
mutu.” 50 Yesu yace masa, “Je ka. Dan ka ya
rayu.” Mutumin ya gaskata maganar da Yesu ya
gaya masa, Sai yayi tafiyarsa. 51 Yayin da yake
sauka kasa, bayinsa suka same shi, suna cewa,
danka yana raye. 52 Sai ya tambaye su sa'ar da
ya fara samun sauki. Suka amsa masa, “Jiya a
sa'a ta bakwai zazabin ya bar shi.” 53 Sai Uban
ya gane cewa wannan sa'a ce Yesu ya ce masa,
“Jeka, danka na raye.” Sabili da haka, shi da
dukan gidansa suka bada gaskiya. 54 Wannan ce
alama ta biyu da Yesu ya yi bayan da ya bar
Yahudiya zuwa Galili.

5 Bayan haka akwai idi na yahudawa, kuma
Yesu ya tafi Urashalima. 2 To a cikin
Urashilima kusa da kofar tumaki akwai tabki,
wanda ake kira Baitasda da harshen Ibraniyanci,
yana da shirayi biyar. 3 Taron mutane dayawa
masu ciwo da, makafi da guragu da shanyayyu
suna kwance a wurin [suna jira a dama ruwan].
4 Gama mala'ikan Ubangiji kan sabko a cikin
tabkin ya dama ruwan, wanda ya fara taba
ruwan sai ya warke komai cutar da yake da ita.
5 Akwai wani mutum a bakin tabki yana kwance
yana da rashin lafiya har shekara talatin da
takwas. 6 Da Yesu ya gan shi yana kwance a
wurin sai ya gane ya dade a wurin, sai ya ce
masa, “Ko kana so ka warke?” 7 Sai mai rashin

lafiyar ya amsa ya ce, “Malam, bani da kowa da
zai sa ni a cikin tabkin idan ruwan ya motsa.
Yayinda na ke kokari sai wani ya riga ni.” 8
Yesu ya ce masa,” Ka tashi ka dauki shimfidarka
ka tafi.” 9 Nan dan nan Mutumin ya warke, ya
dauki shimfidarsa ya tafi. Ranar kuwa Asabar
ce. 10 Sai Yahudawa suka ce da wanda aka
warkar din, “Ai, Asabar ce, bai kuwa halatta ka
dauki shimfidarka ba.” 11 Sai ya amsa ya ce, “Ai
wanda ya warkar da ni, shine ya ce mani 'Dauki
shimfidarka, ka tafi.” 12 Suka tambaye shi,
“wane mutum ne ya ce maka, 'Dauki shimfidar
ka yi tafiya'?” 13 Sai dai, shi wanda aka warka
din, ba san ko wanene ya warkar da shi ba,
domin Yesu ya riga ya tafi aboye, saboda akwai
taro a wurin. 14 Bayan haka, Yesu ya same shi a
Haikalin, ya ce masa, “ka ga fa, ka warke. To,
kada ka kara yin zunubi don kada wani abu da
ya fi wannan muni ya same ka.” 15 Sai mutumin
ya tafi ya gaya wa Yahuduwa cewa Yesu ne ya
warkar da shi. 16 To saboda haka Yahudawa
suka fara tsanantawa Yesu, don ya yi wadannan
abubuwa ran Asabar. 17 Yesu kuwa ya amsa
masu ya ce, “Ubana yana aiki har yanzu, ni ma
ina aiki.” 18 Saboda haka, Yahudawa suka kara
nema su kashe shi ba don ya keta Asabar kadai
ba, amma kuma domin ya ce Allah Ubansa ne,
wato yana maida kansa dai-dai da Allah. 19 Yesu
ya amsa masu ya ce, hakika hakika, ina gaya
maku, Dan ba ya yin kome shi kadai, sai abin da
ya ga Uba yana yi. 20 Domin Uban na kaunar
Dan, yana kuma nuna masa dukan abinda shi da
kansa yake yi, kuma zai nuna masa abubuwan
da suka fi wadannan, domin ku yi mamaki. 21
Gama kamar yadda Uba yakan tada matattu
ya kuma basu rai, haka Dan ma yake bada rai
ga duk wanda ya nufa. 22 Gama Uban ba ya
hukunta kowa, sai dai ya damka dukan hukunci
ga Dan, 23 domin kowa ya girmama Dan, kamar
yadda suke girmama Uban. Shi wanda ba ya
girmama Dan, ba ya girmama Uban da ya aiko
shi. 24 Hakika, hakika, duk mai jin Maganata,
yana kuma gaskata wanda ya aiko ni, yana da
rai madawwami ba kuma za a kashe shi ba,
domin ya ratse daga mutuwa zuwa rai. (aiōnios
g166) 25 Hakika hakika, ina gaya maku, lokaci na
zuwa, har ma ya yi da matattatu za su ji muryar
Dan Allah, wadanda suka ji kuwa za su rayu. 26
Kammar yada Uba ya ke da rai a cikinsa, haka ya
ba Dan don ya zama da rai cikin kansa. 27 Uban
ya kuma ba Dan ikon zartar da hukunci, saboda
shi ne Dan Mutum. 28 Kada ku yi mamakin
wannan, domin lokaci na zuwa da duk wadanda
suke kaburbura za su ji muryarsa, 29 su kuma
fito: wadanda suka aikata nagarta zawa tashi na
rai, wadanda suka aikata mugunta kuwa zuwa
tashi na hukunci. 30 Ba na iya yin kome ni da
kai na. Yadda na ke ji, haka nake yin hukunci,
Hukunci na kuwa na adalci ne, domin ba nufin
kaina nake bi ba, sai dai nufin wanda ya aiko ni.
31 Idan zan yi shaida game da kaina, shaidata
baza ta zama gaskiya ba. 32 Akwai wani wanda
ya ke bada shaida game da ni, na kuwa sani
shaidar da yake bayarwa game da ni gaskiya ce.
33 Kun aika zuwa wurin Yahaya, shi kuma ya
yi shaidar gaskiya. 34 Duk da haka shaidar da
na karba bata mutum bace. Na fadi wadanan
abubuwa domin ku sami ceto. 35 Yahaya fitila
ne mai ci, mai haske ne kuma, kun yarda ku
yi farinciki da haskensa dan lokaci kadan. 36
Amma shaidar da ni ke da ita ta fi ta Yahaya
karfi. Domin ayyukan da Uba ya bani ni in yi,
wato ainihin ayyukan da nake yi, su ne suke
shaida ta cewa, Uba ne ya aiko ni. 37 Uba wanda
ya aiko ni, shi da kansa ya shaide ni. Ba ku
taba jin muryar sa ba, ko ganin kamanninsa.
38 Maganarsa kuwa ba ta zaune a zuciyarku,
domin baku gaskata da wanda ya aiko ni ba. 39
Kuna nazarin littattafai, don a tsammaninku a
cikinsu za ku sami rai Madawwami, alhali kuwa
su ne suke shaidata. (aiōnios g166) 40 kuma baku
niyyar zuwa wurina domin ku sami rai. 41 Ba
na karbar yabo daga wurin mutane, 42 amma
na sani baku da kaunar Allah a zuciyarku. 43 Na
zo a cikin sunan Ubana, amma ba ku karbe ni
ba. Idan wani ya zo da sunan kansa, za ku karbe
shi. 44 Ta yaya za ku ba da gaskiya, ku da kuke
karban yabo daga junanku, amma ba ku neman
yabon dake zuwa daga wurin Allah? 45 Kada ku
yi tunani zan zarge ku a wurin Uba. Mai zargin
ku shine Musa, wanda kuka sa begenku a cikin
sa. 46 Inda kun gaskata Musa, da kun gaskata da
ni domin ya yi rubutu game da ni. 47 Idan kuwa
ba ku gaskata abin da ya rubuta ba, ta yaya za
ku gaskata maganata?”

6 Bayan waddannan abubuwa, Yesu ya ketare
tekun Galili, wanda a ke kira tekun Tibariya.
2 Sai taro mai yawa suka bi shi domin suna
ganin alamu da yake yi akan marasa lafiya. 3
Sai Yesu ya hau dutse ya zauna a can tare da
almajiransa. 4 (Kuma da idin Ketarewa, wato

idin Yahudawa, ya kusato.) 5 Da Yesu ya daga
kai sai ya ga babban taro yana zuwa wurinsa,
sai ya ce ma Filibus, “Ina za mu sayi gurasar
da Mutanen nan za su ci?” 6 (Ya fadi haka ne
domin ya gwada shi, saboda shi kansa ya san
abin da zai yi.) 7 Filibus ya amsa masa, “gurasar
dinari biyu ma ba zata ishi kowannensu ya samu
ko kadan ba.” 8 Daya daga cikin almajiransa,
wato Andarawus, dan'uwan Siman Bitrus, ya ce
masa, 9 “Ga wani dan yaro nan da dunkule biyar
na sha'ir, da kifi biyu. Amma menene wadannan
za su yi wa mutane masu yawa?” 10 Yesu ya ce,
“ku sa mutane su zauna.”(wurin kuwa akwai
ciyawa.) Sai mazajen suka zauna, sun kai wajen
dubu biyar. 11 Sai Yesu ya dauki gurasar, bayan
da ya yi godiya, sai ya rarraba wa wadanda suke
zaune. Haka kuma ya rarraba kifin gwargwadon
abin da zai ishe su. 12 Da Mutanen suka ci suka
kuma koshi, sai ya ce wa almajiransa, ku tattara
gutsattsarin da suka rage, kada ya zama asara.”
13 Sai suka cika kwanduna goma sha biyu da
gutsattsarin gurasar nan biyar da ya rage bayan
da kowa ya ci. 14 Da jama'a suka ga alamar
da ya yi, sai suka ce, “Hakika wannan shi ne
annabin nan mai zuwa cikin duniya. 15 “Da
Yesu ya gane suna shirin zuwa su dauke shi
da karfi da yaji su nada shi sarki, sai ya sake
komawa kan dutsen da kansa. 16 Da yamma
ta yi, sai almajiransa suka gangara teku. 17
Suka shiga cikin jirgi, suka haye teku zuwa
kafarnahum. (A lokacin duhu ya yi, Yesu kuwa
bai riga ya iso wurinsu ba tukuna.) 18 Iska mai
karfin gaske tana kadawa, kuma tekun yana
hargowa. 19 Bayan da almajiran suka yi tuki na
wajen kimanin mil ashirin da biyar ko talatin,
sai suka hango Yesu yana tafiya a kan teku ya
kuma kusa da jirgin, sai suka firgita. 20 Amma
ya ce masu, “Ni ne! kada ku firgita.” 21 Sa'an
nan suka yarda suka karbe shi a cikin jirgin,
kuma nan da nan jirgin ya kai gacci. 22 Kashe
gari, sauran taron da suke tsaye a dayan hayin
tekun suka ga cewa babu wani jirgi a wajen sai
dayan, Yesu kuma bai shiga ciki da almajiransa
ba, amma almajiransa suka tafi su kadai. 23
Sai dai, akwai wadansu jirage da suka zo daga
Tibariya kusa da wurin da taron suka ci gurasa
bayan da Ubangiji ya yi godiya. 24 Sa'anda
taron suka gane cewa Yesu da almajiransa ba
su wurin, su da kansu su ka shiga cikin jiragen
suka tafi Kafarnahum neman Yesu. 25 Da suka
same shi a hayin tekun, suka ce masa, “Mallam,
yaushe ka zo nan?” 26 Yesu ya amsa masu, da
cewa, “hakika, kuna nema na ne, ba don kun
ga alamu ba, amma domin kun ci gurasar nan
kun koshi. 27 Ku daina yin wahala a kan neman
abinci mai lalacewa, sai dai a kan abinci mai
dawwama wanda zai kaiku ga rai madawwami
wanda Dan Mutum zai ba ku, domin Ubangiji
Allah ya sa hatiminsa a kansa.” (aiōnios g166) 28 Sai
suka ce Masa, “Me za mu yi, domin mu aikata
ayyukan Allah? 29 Yesu ya amsa, “Wannan shi
ne aikin Allah: wato ku gaskata da wanda ya
aiko.” 30 Sai suka ce masa, “To wace alama za ka
yi, don mu gani mu gaskata ka? 31 Me za ka yi?
Kakanninmu sun ci manna a jeji, kamar yadda
aka rubuta, “Ya ba su gurasa daga sama su ci.”
32 Sa'an nan Yesu ya ce masu, “hakika, hakika,
ina gaya maku ba Musa ne ya ba ku gurasa nan
daga sama ba, amma Ubana ne ya baku gurasa
ta gaskiya daga sama. 33 Gurasar Allah itace
mai saukowa daga sama mai kuma bada rai ga
duniya,” 34 Sai suka ce masa, “Mallam, ka rika
ba mu irin wannan gurasa kodayaushe.” 35 Yesu
ya ce masu, “Ni ne gurasa mai ba da rai. Wanda
ya zo wurina ba zai ji yunwa ba, wanda kuma ya
gaskanta da ni ba zai kara jin kishi ba. 36 Amma
na gaya maku cewa, hakika kun gan ni, duk
da haka ba ku ba da gaskiya ba. 37 Duk wanda
Uba ya bani zai zo gare ni, wanda kuwa ya zo
gare ni ba zan kore shi ba ko kadan. 38 Gama na
sauko daga sama, ba domin in bi nufin kaina
ba, sai dai nufin wanda ya aiko ni. 39 Wannan
shi ne nufin wanda ya aiko ni, kada in rasa ko
daya daga cikin wadannan da ya bani, sai dai in
tashe su a ranar karshe. 40 Gama wannan shi
ne nufin Ubana, duk wanda yake ganin Dan ya
kuma gaskata da shi zai sami rai madawwami,
ni kuma zan tashe shi a ranar karshe. (aiōnios
g166) 41 Sai Yahudawa suka yi gunaguni akansa,
domin ya ce, “Nine Gurasar da ta sauko daga
sama.” 42 Suka ce, “Ba wannan ne Yesu Dan
Yusufu, wanda Ubansa da Uwarsa mun san su
ba? Ta yaya yanzu zai ce, 'Na ya sauko daga
sama'? 43 Yesu ya amsa, ya ce masu, “Kada ku yi
gunaguni a junanku. 44 Ba mai iya zuwa wurina
sai dai in Uba wanda ya aiko ni ya jawo shi, ni
kuwa zan tashe shi a rana ta karshe. 45 A rubuce
yake cikin litattafan anabawa cewa, 'Dukkansu
Allah zai koya masu'. Duk wanda ya ji ya kuma
koya daga wurin Uba, ya kan zo gare ni. 46 Ba
cewa wani ya taba ganin Uban ba, sai shi wanda
yake daga wurin Allah - shine ya ga Uban. 47

Hakika, hakika, wanda ya bada gaskiya, yana
da rai Madawwami. (aiōnios g166) 48 Ni ne Gurasa
ta rai. 49 Ubanninku sun ci manna cikin jeji,
suka kuma mutu. 50 Ga gurasa da ta sauko daga
sama, domin mutum ya ci daga cikinta ba kuwa
zai mutu ba. 51 Ni ne gurasa mai rai da ya sauko
daga sama. Duk wanda ya ci daga gurasar, zai
rayu har abada. Wannan gurasar da zan bayar
jiki na ne don ceton duniya." (aiōn g165) 52 Sai
Yahudawa suka fusata a tsakanin junansu suka
kuma fara gardama, cewa, "Yaya mutumin nan
zai iya bamu naman jikinsa mu ci? 53 Sai Yesu
ya ce masu, "hakika, hakika, in ba ku ci naman
jikin Dan mutum ba, ba ku kuma sha jininsa ba,
ba za ku sami rai a cikin ku ba. 54 Dukan wanda
ya ci nama na ya kuma sha jinina yana da rai
Madawwami, ni kuwa zan tashe shi a ranar
karshe. (aiōnios g166) 55 Domin namana abinci ne
na gaske, jinina kuma abin sha ne na gaskiya.
56 Duk wanda ya ci namana, ya kuma sha jinina
yana zamne a ciki na, ni kuma a cikinsa. 57
Kamar yadda rayayyen Uba ya aiko ni, nake
kuma rayuwa saboda Uban, haka ma wanda
ya ci namana, zai rayu sabo da ni. 58 Wannan
itace gurasar da ta sauko daga sama, ba irin
wadda Ubanninku suka ci suka mutu ba. Dukan
wanda ya ci gurasar zai rayu har abada." (aiōn
g165) 59 Yesu ya fadi wadan nan abubuwa a cikin
majami'a sa'ad da yake koyarwa a Kafarnahum.
60 Da jin haka, da yawa daga cikin almajiransa
suka ce, "Wannan Magana yana da karfi, wa zai
iya jinta?" 61 Yesu, kuwa da yake ya sani a ransa
da cewa almajiransa suna gunagunin wannan,
sai ya ce masu, "Wannan ya zamar maku laifi?
62 Yaya Ke nan in kun ga Dan Mutum yana hawa
inda yake a da? 63 Ruhu shine mai bayar da
rai; Jiki ba ya amfana komai. Kalmomin da na
fada maku ruhu ne, da kuma rai. 64 Amma fa
akwai wadansun ku da ba su ba da gaskiya ba.
Domin tun farko Yesu ya san wadanda ba su
ba da gaskiya ba, da kuma wanda zai bashe
shi. 65 Ya fada cewa, "shiyasa na gaya maku,
ba mai iya zuwa wurina, sai ta wurin Uban."
66 Bayan haka, da yawa daga cikin almajiransa
suka koma da baya, ba su kara tafiya tare da shi
ba. 67 Sai Yesu ya ce wa goma sha biyun, "ku ba
kwa so ku tafi, ko ba haka ba? 68 Bitrus ya amsa
masa ya ce, "Ya Ubangiji, gun wa za mu je? kai
kake da maganar rai madawwami. (aiōnios g166)
69 Mu kwa mun gaskata mun kuma sani kai ne
mai tsarkin nan na Allah." 70 Yesu ya ce masu,
"Ba ni na zabe ku, goma sha biyu ba, amma
dayanku Iblis ne?" 71 Wato yana magana akan
Yahuda dan Siman Iskariyoti, shi kuwa daya
daga cikin sha-biyun ne, wanda zai ba da Yesu.

7 Bayan wadannan abubuwa Yesu ya zagaya
cikin Gallili, saboda baya so ya shiga cikin
Yahudiya domin Yahudawa suna shirin su kashe
shi. 2 To Idin Bukkoki na Yahudawa ya kusa. 3
Sai 'yan'uwansa suka ce da shi, "ka tashi ka tafi
Yahudiya, domin almajiranka su ga ayyukan
da kake yi su ma. 4 Ba wanda ya ke yin wani
abu a boye idan dai yana so kowa da kowa ya
san shi. Da yake ka na yin wadannan abubuwa
sai ka nuna kan ka a fili ga duniya. 5 Domin ko
'yan'uwansa ma basu bada gaskiya gare shi ba.
6 Yesu ya ce dasu, "lokaci na bai yi ba tukuna,
amma ku koyaushe lokacin ku ne. 7 Duniya
baza ta iya kin ku ba, amma ta ki ni saboda
ina fadin cewa ayyukanta ba su da kyau. 8 Ku
ku je wurin idin, ni ba zan je wurin idin ba
domin lokacina bai yi ba tukuna. 9 Bayan da ya
gaya masu wadannan abubuwa, ya tsaya a cikin
Gallili. 10 Amma bayan da 'yan'uwansa su ka
tafi wurin idin shi ma ya tafi, amma a asirce
ba a fili ba. 11 Saboda Yahudawa suna neman
sa a wurin idin, su na cewa "Ina yake?" 12
Akwai maganganu dayawa a kansa cikin taron.
Wadansu suna cewa, "shi mutumin kirki ne."
Wadansu kuma suna cewa,"A'a yana karkatar
da hankalin jama'a." 13 Amma duk da haka
ba wanda ya yi magana a fili a kansa saboda
suna jin tsoron Yahudawa. 14 Sa'anda aka kai
rabin idin, sai Yesu ya shiga cikin haikali ya
fara koyarwa. 15 Yahudawa suna mamaki suna
cewa,"Yaya aka yi wannan mutum ya sami ilimi
dayawa haka? Shi kuwa bai je makaranta ba."
16 Yesu ya ba su amsa ya ce,"Koyarwata ba
tawa ba ce, amma ta wanda ya aiko ni ce." 17
Idan wani yana so ya yi nufinsa, za ya gane
koyarwannan ko daga wurin Allah ta zo, ko ko
tawa ce ta kaina. 18 Ko wanene yake maganar
kansa, yana neman darajar kansa kenan, amma
ko wanene ya nemi darajar wanda ya aiko ni,
wannan mutum mai gaskiya ne, babu rashin
adalci a cikin sa. 19 Ba Musa ya baku dokoki
ba? Amma duk da haka ba mai aikata dokokin.
Me yasa ku ke so ku kashe ni? 20 Taron suka
ba shi amsa, "Ka na da aljani. Wanene yake
so ya kashe ka?" 21 Yesu ya amsa ya ce masu,
"Nayi aiki daya, dukan ku kuna mamaki da

shi. 22 Musa ya baku kaciya, (ba kuwa daga
Musa take ba, amma daga kakannin kakanni ta
ke), kuma a ranar Asabar kukan yi wa mutum
kaciya. 23 Idan mutum ya karbi kaciya ranar
Asabar, domin kada a karya dokar Musa, don
me kuka ji haushi na saboda na mai da mutum
lafiyayye sarai ranar Asabar? 24 Kada ku yi
shari'a ta ganin ido, amma ku yi shari'a mai
adalci." 25 Wadansun su daga Urushalima suka
ce, "wannan ba shine wannan da suke nema
su kashe ba?" 26 Kuma duba, yana magana a
fili, sannan ba wanda ya ce da shi komai. Ba zai
yiwu ba mahukunta su sani cewa wannan Kristi
ne, ko ba haka ba? 27 da haka, mun san inda
wannan mutum ya fito. Amma sa'anda Kristi za
ya zo, ba wanda zai san inda ya fito." 28 Yesu
yayi magana da karfi a haikali, yana koyarwa
ya na cewa, "Kun san ni kuma kun san inda
na fito. Ban zo domin kaina ba, amma wanda
ya aiko ni mai gaskiya ne, ku kuwa baku san
shi ba. 29 Ni na san shi domin daga wurinsa
na fito, kuma shine ya aiko ni." 30 Suna kokari
su kama shi, amma ba wanda ya iya sa masa
hannu domin sa'arsa ba ta yi ba tukuna. 31 Duk
da haka wadansu dayawa a cikin taron suka
bada gaskiya gare shi suka ce,"Sa'anda Kristi
ya zo, zai yi alamu fiye da wadanda wannan
mutum ya yi?" 32 Farisawa suka ji tattarmukan
suna yin rada a kan wadannan abubuwa game
da Yesu, Sai manyan malamai da Farisawa su ka
aika jami'ai su kama shi. 33 Sa'annan Yesu yace
ma su," jimawa kadan ina tare ku, sa'annan in
tafi wurin wanda ya aiko ni. 34 Za ku neme ni
ba za ku same ni ba; inda na tafi, ba za ku iya
zuwa ba." 35 Yahudawa fa su ka cewa junan
su, "Ina wannan mutum zai je inda ba za mu
iya samun sa ba? Ko za ya tafi wurin Helinawa
na warwatsuwa ya koyawa Helinawa? 36 Wace
kalma ya ke fadi haka, 'za ku neme ni amma
ba za ku same ni ba; inda na tafi, ba za ku iya
zuwa ba'?" 37 To a rana ta karshe, babbar rana
ta idin, Yesu ya mike ya yi magana da karfi
cewa, "Idan kowa yana jin kishi, ya zo wuri
na ya sha. 38 Shi wanda ya bada gaskiya gare
ni kamar yadda nassi ya fadi, daga cikin sa
rafukan ruwa na rai za su bulbulo." 39 Amma
ya fadi haka a kan Ruhu, wanda wadanda suka
bada gaskiya gare shi za su karba; ba a ba
da Ruhun ba tukuna, saboda ba a rigaya an
daukaka Yesu ba. 40 Wadansu a cikin taron,
sa'anda suka ji wadannan kalmomi, suka ce,
"Wannan lallai annabi ne." 41 Wadansu suka
ce, "Wannan Almasihu ne." Amma wadansu
suka ce, "Almasihu zai fito daga Gallili ne? 42 Ba
nassi ya ce Almasihu zai fito daga cikin dangin
Dauda daga Baitalami ba, daga kauyen da Dauda
ya fito?" 43 Sai aka sami rabuwa a cikin taron
saboda shi. 44 Da wadansun su sun kama shi,
amma ba wanda ya sa masa hannu. 45 Sa'annan
jami'an suka dawo wurin manyan Fristoci da
Farisawa, wadanda suka ce," me yasa ba ku kawo
shi ba?" 46 Jami'an su ka amsa, "Ba mutumin da
ya taba yin magana kamar haka." 47 Farisawa
suka amsa masu, "kuma an karkatar da ku? 48
Ko wani daga cikin mahukunta ya bada gaskiya
gare shi, ko kuwa daga cikin Farisawa? 49 Amma
wannan taro da basu san shari'a ba, la'anannu
ne." 50 Nikodimus ya ce masu, (shi wanda ya
zo wurin Yesu da, daya daga cikin Farisawa),
51 "Ko shari'armu bata hana hukunta mutum
ba, sai ta ji daga gare shi ta kuma san abin da
ya aikata ba?" 52 Suka amsa masa suka ce,"kai
ma daga Galili ka fito? Ka yi bincike ka gani ba
annanbin da zai fito daga Galili." 53 Daga nan
sai kowa ya tafi gidansa.

8 Yesu ya je Dutsen Zaitun. 2 Da sassafe ya
dawo Haikali, dukan mutane kuma suka zo
wurin sa; yazauna koya masu. 3 Sai marubuta
da Farisawa suka kawo mace wadda aka kama
ta tana zina. Su ka sa ta a tsakiya. 4 Sai su ka ce
da shi, "Malam, wannan mace an kama ta tana
cikin yin zina. 5 A cikin shari'a, Musa ya bamu
umurni mu jejjefe irin wandannan mutume,
kai me ka ce game da ita?" 6 Sun fadi haka ne
domin su gwada shi su sami abinda za su zarge
shi da shi, amma Yesu ya sunkuya yayi rubutu
da yatsansa a kasa. 7 Sa'adda suka cigaba da
tambayar sa, ya mike tsaye yace masu, "shi
wanda ba shi da zunubi a cikin ku, ya fara jifar
ta da dutse." 8 Ya sake sunkuyawa, ya yi rubutu
da yatsansa a kasa. 9 Da suka ji haka, sai suka
fita dai-dai da dai-dai, kama daga babbansu. A
karshe dai aka bar Yesu shi kadai, tare da matar
wadda ta ke a tsakiyar su. 10 Yesu ya tashi tsaye
ya ce da ita, "mace, ina masu zargin ki? Ba
wanda ya kashe ki? 11 Ta ce, "Ba kowa, Ubangiji"
Yesu ya ce, "Ni ma ban kashe ki ba. Ki yi tafiyar
ki, daga yanzu kada ki kara yin zunubi." 12
Yesu ya kara yin magana da mutanen cewa,
"Ni ne hasken duniya, shi wanda ya biyo ni, ba
zai yi tafiya cikin duhu ba, amma za ya sami

hasken rai. 13 Farisawa suka ce masa, “Kana
bada shaida a kan ka, shaidarka ba gaskiya ba
ce.” 14 Yesu ya amsa ya ce masu, “Ko ma na
bada shaida a kai na, shaidata gaskiya ce, na
san daga inda na fito da inda zan tafi, amma
ku baku san daga inda na fito ba, baku kuma
san inda zan tafi ba. 15 Kuna shari'a ta son kai,
ni ko ban yi wa kowa shari'a ba. 16 Ko ma da
na yi shari'a, shari'ata gaskiya ce domin ba ni
kadai ba ne, amma ina tare da Uba wanda ya
aiko ni. 17 I, a cikin dokarku an rubuta cewa
shaidar mutum biyu gaskiya ce. 18 Ni ne ni ke
shaidar kaina, kuma Uba wanda ya aiko ni ya
na shaida ta. 19 Su ka ce da shi, “Ina ubanka?”
Yesu ya amsa ma su ya ce, “baku san ni ba balle
Ubana, in da kun san ni da kun san Uba na
kuma. “ 20 Ya fadi wadannan kalmomi a kusa
da wurin ajiya sa'adda ya ke koyarwa a cikin
haikali, kuma ba wanda ya kama shi saboda
sa'arsa bata yi ba tukuna. 21 Ya kara cewa da
su,”Zan tafi, za ku neme ni ba za ku same ni
ba, za ku mutu cikin zunubinku. Inda ni ke
tafiya, ba za ku iya zuwa ba”. 22 Yahudawa su
ka ce,”Zai kashe kansa ne, da ya ce inda ni ke
tafiya ba za ku iya zuwa ba?” 23 Yesu ya ce
masu ku daga kasa kuke, Ni kuwa daga bisa ni
ke. Ku na wannan duniya ne, Ni kuwa ba na
wannan duniya ba ne. 24 Shiyasa na ce maku
za ku mutu cikin zunubanku. In ba kun bada
gaskiya NI NE ba, za ku mutu cikin zunubanku.
25 Sai kuma suka ce da shi,”Wanene kai?” Yesu
ya ce masu, “Abin da na gaya maku tun daga
farko. 26 Ina da a bubuwa da yawa da zan gaya
maku, in kuma hukunta ku a kai. Duk da haka,
wanda ya aiko ni, mai gaskiya ne, abubuwan
da naji daga wurin sa, wadannan abubuwan su
ni ke gaya wa duniya.” 27 Ba su gane ba yana
yi masu magana a kan Uban. 28 Yesu ya ce,
“Sa'adda kuka tada Dan Mutum sama sa'annan
za ku gane NI NE, kuma ban yi komi domin
kaina ba. Kamar yadda Uba ya koya mani, haka
nike fadin wadannan abubuwa. 29 Shi wanda
ya aiko ni, yana tare da ni kuma bai bar ni ni
kadai ba, domin kullum ina yin abubuwan da
suke faranta masa rai.” 30 Sa'adda Yesu ya ke
fadin wadannan abubuwa, dayawa suka bada
gaskiya gare shi. 31 Yesu ya gayawa wadancan
Yahudawa da suka bada gaskiya gare shi, “Idan
kun tsaya a cikin magana ta ku almajiraina ne
na gaskiya, 32 Kuma za ku san gaskiya, gaskiya
kuwa zata 'yantar da ku.” 33 Suka amsa masa,
“Mu zuriyar Ibrahim ne kuma bamu taba yin
bauta wurin kowa ba, yaya za ka ce, 'Za a 'yantar
da ku'?” 34 Yesu ya ce masu, “Hakika, hakika,
ina ce maku, dukan wanda ya ke aika zunubi
bawan zunubi ne. 35 Bawa kuwa, ba ya zama a
gida dindindin, da yana zama dindindin. (aiōn
g165) 36 Saboda haka, idan Dan ya 'yantar da
ku zaku zama 'yantattu sosai. 37 Na san ku
zuriyar Ibrahim ne, kuna so ku kashe ni saboda
kalma ta bata da wurin zama a cikin ku. 38
Na fadi abubuwan da na gani a wurin Ubana,
ku kuma kuna yin abubuwan da kuka ji daga
wurin ubanku.” 39 Suka amsa suka ce masa,
“Ibrahim ne ubanmu” Yesu ya ce masu, “Da ku
'yayan Ibrahim ne da kun yi ayukan da Ibrahim
ya yi. 40 Amma, yanzu kuna so ku kashe ni,
mutumin da ya gaya maku gaskiyar da ya ji
daga wurin Allah. Ibrahim bai yi haka ba. 41
Kuna yin ayyukan ubanku. Suka ce masa, “mu
ba a haife mu cikin fasikanci ba, muna da Uba
daya: Allah.” 42 Yesu ya ce masu, “Inda Allah
Ubanku ne, da kun kaunace ni, gama na zo daga
wurin Allah kuma ga ni anan, gama ba domin
kaina nazo ba, shine ya aiko ni. 43 Meyasa baku
gane magana ta ba? Ai saboda ba za ku iya jin
maganata ba ne. 44 Ku na ubanku, shaidan ne,
kuma kuna so ku yi nufe-nufe na ubanku. Shi
mai kisan kai ne tun daga farko kuma ba ya
tsayawa gaskiya saboda da babu gaskiya a cikin
sa. Sa'anda yake fadin karya, yana maganar
halinsa ne domin shi dama makaryaci ne da
uban karya kuma. 45 Dayake ina fadin gaskiya
baku bada gaskiya gare ni ba. 46 Wanene a
cikin ku ya kama ni da zunubi? Idan na fadi
gaskiya don me ba ku gaskanta ni ba? 47 Shi
wanda yake na Allah ya kan ji maganar Allah,
ku ba kwa jin maganar Allah da yake ku ba na
Allah bane,” 48 Yahudawa suka amsa suka ce
masa, “Bamu fadi gaskiya ba da muka ce kai
Basamariye ne kuma kana da aljan?” 49 Yesu ya
amsa, “Ni ba ni da aljan, ina girmama Ubana,
ku kuma ba kwa girmama ni.” 50 Ba na neman
daraja domin kaina, akwai wanda ke nema yana
kuma hukuntawa. 51 Hakika, hakika, iIna ce
maku, dukan wanda ya kiyaye maganata, ba za
ya ga mutuwa ba.” (aiōn g165) 52 Sai Yahudawa
su ka ce masa, Yanzu mun sani kana da aljan.
Ibrahim da annabawa sun mutu, amma kai ka
ce, 'dukan wanda ya yi biyayya da maganata ba
zai dandana mutuwa ba'. (aiōn g165) 53 Ai baka fi
ubanmu Ibrahim girma ba wanda ya mutu, ko

ka fi shi? Annabawa kuma sun mutu. Wa kake
daukar kanka ne?" 54 Yesu ya amsa, "Idan na
daukaka kaina, daukaka ta banza ce, Ubana ne
ya daukaka ni. Wanda kuka ce shi ne Allahnku.
55 Ku kuwa ba ku san shi ba, amma ni na san
shi. Idan na ce ban san shi ba, na zama kamar
ku kenan, makaryaci. Sai dai, Ni na san shi ina
kiyaye maganarsa. 56 Ubanku Ibrahim ya yi
farinciki da ganin rana ta; ya gan ta kuma ya
yi murna." 57 Yahudawa su ka ce masa, "Baka
kai shekara hamsin ba tukuna, ka taba ganin
Ibrahim?" 58 Yesu ya ce masu, "Hakika, hakika,
ina ce maku, kafin a haifi Ibrahim, NI NE." 59
Suka dauki duwatsu za su jefe shi, amma Yesu
ya boye kansa, ya fita daga haikali.

9 Da Yesu yana wucewa, sai ya ga wani mutum
makaho tun daga haihuwa. 2 Sai almajiransa
suka tambaye shi, "Mallam, wa yayi zunubi,
mutumin ne ko iyayensa, har aka haife shi
makaho?" 3 Yesu ya amsa, Ba mutumin ne
ko iyayensa suka yi zunubi ba, amma domin
aikin Allah ya bayyana a cikinsa. 4 Dole mu
yi aikin wanda ya aiko ni tunda rana. Dare na
zuwa inda ba mai iya yin aiki. 5 Yayinda ina
duniya, ni ne hasken duniya." 6 Bayan da Yesu
ya fadi wadannan abubuwan, ya tofa yawu a
kasa, ya kwaba kasar da yawunsa, sai ya shafe
idanun mutumin da kasar. 7 Ya ce masa, tafi,
ka wanke a tafkin Siloam (ma'anarsa: aike)."
Sai mutumin ya tafi, ya wanke, ya dawo yana
gani. 8 Sai makwabtansa da mutanen da da suka
gan shi tun can yana roko suka ce, "Ba wannan
mutum ne wanda ya ke zaune yana roko ba?" 9
Wadansu suka ce, "shi ne." Wadansu suka ce,
"A'a, amma yana kama da shi." Amma shi ya ce,
"Ni ne wannan mutum." 10 Suka ce masa, "To
yaya aka bude maka idanu?" 11 Sai ya amsa,
"Mutumin da ake ce da shi Yesu shi ya kwaba
kasa ya shafa mani a idanuna ya ce mani, 'je ka
kogin Siluwam ka wanke.' Sai naje na wanke,
sannan na samu gani." 12 Suka ce masa, "Ina
yake?" Ya amsa, "Ban sani ba." 13 Suka kawo
mutumnin da yake makaho a da wurin farisawa.
14 A ranar asabar ne kwa Yesu ya kwaba kasa
ya bude masa idanu. 15 Har yanzu farisawan
suka tambaye shi yadda ya sami ganin gari.
Ya ce masu, "Ya sa mani kasa a idanuna, na
wanke, kuma yanzu ina gani." 16 Wadansu daga
cikin farisawa suka ce, "Wannan mutum ba
daga Allah yake ba domin ba ya kiyaye ranar
Asabar. "Wadansu suka ce, "Yaya mai zunubi
zai yi irin wadannan alamu?" Sai rabuwa ta
shiga tsakanin su. 17 Sai suka tambayi makahon
kuma, "Me kake cewa game da shi dashike ya
bude maka idanu?" Makahon ya ce, "shi annabi
ne." 18 Har yanzu kam Yahudawan basu yarda
da makantarsa ba da ganin gari da ya samu,
sai da suka kirayo iyayen shi wanda ya sami
ganin garin. 19 Su ka tambayi iyayen, "Wannan
shine yaronku da kuka ce an haife shi makaho?
Yaya yanzu ya ke iya gani?" 20 Sai iyayen suka
amsa masu, "Mun san wannan yaronmu ne
kuma a makaho aka haife shi. 21 Yadda ya ke
gani yanzu, bamu sani ba, kuma wanda ya bude
masa idanu, bamu sani ba. Ku tambaye shi,
ba yaro ba ne. Zai iya magana don kansa." 22
Iyayensa sun fadi wadannan abubuwan, domin
suna ji tsoron Yahudawan. Gama Yahudiyawan
sun rigaya sun yarda duk wanda yace Yesu
Almasihu ne, za a fitar dashi daga majami'a.
23 Domin wannan ne, iyayensa suka ce, "Ai shi
ba yaro ba ne, ku tambaye shi." 24 Suka sake
kiran mutumin dake makaho karo na biyu, suka
ce masa, "Ka girmama Allah. Mu kam mun
sani wannan mutum mai zunubi ne." 25 Sai
wannan mutum ya amsa, "Ban sani ba ko shi
mai zunubi ne. Abu guda daya na sani: da Ni
makaho ne, amma yanzu ina gani." 26 Sai su
ka ce masa, "Me ya yi maka? Ta yaya ya bude
idanunka?" 27 Ya amsa, "Na rigaya na gaya
maku, amma ba ku ji ba! Don me kuke so ku
sake ji? Ko kuma kuna so ku zama almajiransa,
haka ne? 28 Sai suka kwabe shi suka ce, "kai ne
almajirinsa, amma mu almajiran Musa ne. 29
Mun sani Allah ya yi magana da Musa, amma
wannan mutum, bamu san ko daga ina ne ya zo
ba." 30 Mutumin ya amsa masu ya ce, "Tirkashi,
baku san inda ya fito ba, duk da haka shi ya
bude mani idanu. 31 Mun san da cewa Allah
baya jin masu zunubi, amma idan wani mai
ibada ne yana kuma yin nufinsa, to yana jin
sa. 32 Tunda duniya ta fara ba a taba jin cewa
wani ya bude idanun wanda aka haifa makaho
ba. (aiōn g165) 33 In mutumin nan ba daga Allah
yake ba, ba zai iya yin komai ba." 34 Suka amsa
suka ce masa, "an haife ka cikin zunubai, yanzu
kana so ka yi mana koyarwa?" Sai suka fitar
da shi. 35 Yesu ya ji cewa sun fitar da shi daga
majami'a. Da ya same shi sai ya ce masa, "Kana
bada gaskiya ga Dan Allah?" 36 Sai ya amsa
masa yace, "Wanene shi, Ubangiji, da zan bada

gaskiya gare shi?” 37 Yesu yace masa, “Ai ka
gan shi, shine wanda yake magana da kai.” 38
Mutumin ya ce, “Ubangiji, Na bada gaskiya.” Sai
ya yi masa sujada. 39 Yesu ya ce, “Don hukunci
na zo wannan duniya domin wadanda ba su
gani su gani, saboda kuma wadanda suke gani
su zama makafi.” 40 Wadansu Farisawa wadanda
suke tare da shi suka ji wadannan abubuwan,
suka tambaye shi, “Muma makafi ne?” 41 Yesu
ya ce masu, “Inda ku makafi ne, da ba ku da
zunubi, amma yanzu kun ce, 'Muna gani', don
haka zunubinku ya tabbata.

10 “Hakika, Hakika, ina ce maku, wanda bai
shiga ta kofa zuwa garken tumaki ba,
amma ya haura ta wata hanya, wannan mutum
barawo ne da dan fashi. 2 Wanda ya shiga ta kofa
shine makiyayin tumakin. 3 Mai gadin kofar zai
bude masa. Tumakin suna jin muryarsa, ya na
kuma kiran tumakinsa da sunayensu, ya kuma
kai su waje. 4 Bayanda ya kawo su duka a waje,
yana tafiya a gabansu, sai tumakin su bi shi,
domin sun san muryarsa. 5 Ba za su bi bako
ba amma sai dai su guje shi, domin basu san
muryar baki ba.” 6 Yesu ya yi masu magana
da wannan misali, amma basu gane wadannan
abubuwa da yake gaya masu ba. 7 Sai Yesu ya
ce masu kuma, “Hakika, Hakika, Ina ce maku,
Ni ne kofar tumaki. 8 Dukan wadanda suka zo
kamin ni barayi ne da yan fashi, amma tumakin
ba su ji su ba. 9 Ni ne kofa, In kowa ya shiga ta
wurina, zai sami ceto, zai shiga ya fita ya kuma
sami wurin kiwo. 10 Barawo ba ya zuwa sai don
ya yi sata, ya kashe, ya kuma hallakar. Na zo ne
domin su sami rai su kuma same shi a yalwace.
11 Ni ne makiyayi mai kyau. Makiyayi mai kyau
yana bada ransa domin tumakinsa. 12 Wanda
yake dan sako kuma, ba makiyayi ba, wanda
ba shine mai tumakin ba, in ya ga kyarkeci na
zuwa sai ya saki tumakin ya gudu. Sai kyarkecin
ya dauke su ya kuma warwatsa su. 13 Ya gudu
domin shi mai aikin kudi ne kuma bai damu
da tumakin ba. 14 Nine makiyayi mai kyau, na
kuma san nawa, nawa kuma sun san ni. 15 Uban
ya san ni, ni ma na san Uban, na kuma bada
raina domin tumakin. 16 Ina da wadansu tumaki
wadanda ba na wannan garken ba. Wadannan,
kuma, dole in kawo su, su ma za su ji muryata
saboda za su zama garke daya da makiyayi daya.
17 Domin wannan ne Uban yake kauna ta: Na
bada raina domin in same shi kuma. 18 Babu
wanda zai dauke shi daga wurina, amma ina
bayar da shi da kaina. Ina da ikon bada shi, ina
da iko in dauke shi kuma. Na karbi wannan
umarnin daga wurin Ubana.” 19 Tsattsaguwa ta
sake tashi tsakanin Yahudawa domin wadannan
kalmomin. 20 Dayawa a cikinsu suka ce, yana
da aljani, kuma mahaukaci ne. Don me ku ke
sauraronsa?” 21 Wadansu suka ce, wadannan
ba kalmomin wanda yake da aljani ba ne. Ko
mai aljani zai iya bude idanun makaho?” 22
Sai lokacin idin Tsarkakewa a Urushalima ya
zo. 23 A lokacin damuna ne, Yesu kuwa yana
tafiya a shirayi cikin haikalin Sulaimanu. 24 Sai
Yahudawa suka zagaye shi suka ce masa, “Har
yaushe ne za ka bar mu cikin shakka? In kai
ne Almasihun, ka gaya mana dalla-dalla.” 25
Yesu ya ce masu, “Na gaya maku, amma baku
gaskata ba. Ayyukan da nake yi a cikin sunan
Ubana, su ke yin shaida a kaina. 26 Duk da
haka baku gaskata ba domin ku ba tumakina
ba ne. 27 Tumakina suna jin murya ta; Na san
su, suna kuma bi na. 28 Ina ba su rai na har
abada; ba za su taba mutuwa ba, babu wanda
zai kwace su daga hannu na. (aiōn g165, aiōnios g166)
29 Ubana, wanda ya bani su, ya fi kowa girma,
kuma ba mai iya kwace su daga hannun Uban.
30 Ni da Uban daya ne.” 31 Sai Yahudawa suka
dauki duwatsu kuma domin su jajjefe shi. 32
Yesu ya amsa masu, “Na nuna maku kyawawan
ayyuka masu yawa daga wurin Uban. Saboda
wane daga cikin wadannan ayyukan kuke jefe
ni?” 33 Sai Yahudawa suka amsa masa, “ba don
wani aiki mai kyau muke son mu jefe ka ba,
amma don sabo, domin kai, mutum ne, amma
kana mayar da kanka Allah.” 34 Yesu ya amsa
masu, “Ba a rubuce yake a shari'arku ba, 'Na
ce, “ku alloli ne”'?” 35 In ya kira su alloli, su
wadanda maganar Allah ta zo gare su (kuma
ba za a iya karya nassi ba), 36 kuna gaya wa
wanda Uban ya kebe ya kuma aiko cikin duniya,
'Kana sabo', domin Na ce, 'Ni dan Allah ne'? 37
In ba na aikin Ubana, kada ku gaskata ni. 38
Amma, idan ina yin su, ko ba ku gaskata da ni
ba, ku gaskata da ayyukan saboda ku sani, ku
kuma gane cewa Uban yana ciki na, ni kuma
ina cikin Uban.” 39 Suka sake kokarin kama shi,
amma ya yi tafiyarsa, ya fita daga hannunsu. 40
Ya yi tafiyarsa kuma har gaba da kogin Urdun
zuwa inda Yahaya ke yin baftisma ada, ya kuma
zauna a wurin. 41 Mutane masu yawa suka zo
wurinsa, suka ce,”Hakika Yahaya bai yi wasu

alamu ba, amma dukan abubuwan da Yahaya
ya ce game da wannan mutum gaskiya ne." 42
Mutane dayawa suka bada gaskiya gare shi a
wurin.

11 To wani mutum mai suna Li'azaru, yayi
rashin lafiya. Shi mutumin Baitanya ne,
wato kauyen su Maryamu da 'yar'uwarta Matta.
2 Wato wannan Maryamu da ta shafe Ubangiji
da mur ta kuma share masa kafafunsa da gashin
kanta, wadda dan'uwanta Li'azaru ke rashin
lafiya. 3 'Yan'uwannan mata suka aika sako
wurin yesu, cewa, "Ubangiji, duba, shi wanda
kake kauna yana rashin lafiya". 4 Da Yesu ya ji,
sai ya ce "Wannan ciwo ba zai kai ga mutuwa
ba, amma domin daukakar Allah ne, domin Dan
Allah ya sami daukaka tawurin ta". 5 Yesu yana
kaunar Matta, da 'yar'uwarta da Li'azaru. 6
Da yaji cewa Li'azaru na rashin lafiya, sai ya
tsaya kwana biyu a inda ya ke. 7 Bayan haka,
sai ya ce wa almajiransa, "Bari mu je Yahudiya
kuma." 8 Sai almajiransa suka ce masa, "Mallam,
harwayau Yahudaya na neman ka domin su
jefe ka da duwatsu, kuma kana son komawa
can?" 9 Yesu ya amsa, "Ba sa'a goma sha biyu
ce ta haske a rana guda ba? Idan mutum ya yi
tafiya da rana, ba za ya yi tuntube ba, domin
yana gani ta wurin hasken wannan duniya. 10
Amma idan mutum ya yi tafiya chikin dare,
za ya yi tuntube domin haske ba ya tare da
shi. 11 Ya fadi wadannan al'amura, kuma bayan
wadannan abubuwa, sai ya ce masu, "Abokinmu
Li'azaru ya yi barci, amma zan je don In tashe
shi daga barci". 12 Sai almajirai suka ce masa,
"Ubangiji, idan barci yake yi, ai za ya farka." 13
Yesu kuwa ya yi maganar mutuwar Li'azaru ne,
amma su suna tsammani yana magana akan
barci ne na hutu. 14 Sai Yesu ya yi masu bayani
cewa, "Li'azaru ya mutu. 15 Ina farinchiki domin
ku, da bani a wurin domin ku gaskata. Bari
mu je wurinsa." 16 Toma wanda ake kira Dan
tagwaye, ya ce wa sauran almajirai, "Bari mu
tafi domin mu mutu tare da Yesu." 17 Da Yesu
ya iso, sai ya tarar cewa Li'azaru ya rigaya ya yi
kwana hudu a kabari. 18 Baitanya kuma tana
kusa da Urushalima, 'yar tafiya marar nisa ce a
tsakanin su. 19 Yahudawa dayawa sun zo wurin
Maryamu da Matta domin su yi masu ta'aziyar
mutuwar dan'uwansu. 20 Da Matta ta ji cewa
Yesu na zuwa, sai ta tafi domin ta same shi,
amma Maryamu na zamne a cikin gida. 21 Matta
ta ce wa Yesu, "Ubangiji, da kana nan tare da
mu, da dan'uwana baya mutu ba". 22 Ko yanzu
na san cewa duk abinda ka roka a wurin Allah,
za ya ba ka. 23 Yesu ya ce mata, "Dan'uwanki
za ya rayu kuma. 24 Sai Matta ta ce masa, "Na
san zaya rayu kuma a tashin mattatu na ranar
karshe." 25 Yesu ya ce mata, "Ni ne tashin
matattu, ni ne kuma rai; wanda ya bada gaskiya
gare ni, ko ya mutu, za ya rayu; 26 Kuma duk
wanda yake raye, ya kuma bada gaskiya gare ni,
ba zai mutu ba dadai. Kin gaskata da wannan?"
(aiōn g165) 27 Sai ta ce masa, "I, Ubangiji, Na
gaskata cewa kaine Almasihu, Dan Allah, wanda
ke zuwa duniya. 28 Sa'adda ta fadi haka, sai ta
koma ta kira yar'uwarta Maryamu gefe guda.
Ta ce, "mallam ya iso, kuma yana kiran ki."
29 Da ta ji haka, sai ta tashi da sauri ta tafi
wurin sa. 30 Yesu bai rigaya ya shiga kauyen ba,
yana nan inda Matta ta zo ta same shi. 31 Da
Yahudawan nan dake tare da Maryamu, wato
wadannan da suka zo mata ta'aziya, suka ga
ta fita daga chikin gida da sauri, sai suka bi ta,
suna tsammanin cewa ta tafi ta yi kuka ne a
kabari. 32 Da Maryamu ta kai inda Yesu ya ke, sai
ta fadi gaban sawayensa, ta ce, "Ubangiji, inda
kana tare da mu, da dan'uwana bai mutu ba".
33 Da Yesu ya gan ta tana kuka, da wadannan
Yahudawa da suka bi ta, sai ya yi juyayi a ruhu
ya damu kuma; 34 sai ya ce, "A ina kuka kwantar
da shi?" Sai suka ce masa, "Ubangiji, zo ka
gani." 35 Yesu ya yi kuka. 36 Sai Yahudawa suka
ce, "Dubi yadda yake kaunar Li'azaru!" 37 Amma
wadansun su suka ce, "Shi wannan mutum da
ya iya ba makaho ganin gari, da bai iya hana
wannan mutum mutuwa ba? 38 Yesu yana cikin
juyayi kuma a cikin kansa, sai ya tafi kabarin.
Kabarin a kogo ne an kuma rufe bakinsa da
dutse. 39 Sai Yesu ya ce, "A kawar da dutsen."
Matta yar'uwar Li'azaru wanda ya mutu, ta ce
wa Yesu, "Ubangiji, Yanzu jikin ya ruba domin
ya kai kwana hudu da mutuwa". 40 Yesu ya ce
mata, "Ba na ce maki idan kin gaskata za ki
ga daukakar Allah ba?" 41 Sai suka kawar da
dutsen. Yesu ya daga idanunsa ya ce, "Uba, na
gode maka domin kana ji na." 42 Na san kana
ji na a kowane lokaci, amma domin wannan
taro da ke tsaye kewaye da ni nike wannan
magana, domin su bada gaskiya cewa kaine ka
aiko ni." 43 Bayan ya yi wannan magana, sai
ya daga murya ya ce, "Li'azaru, ka fito!" 44 Sai
mataccen ya fito; kafafunsa da hannayensa na

daure da likkafani, fuskarsa kuma na lullube
da tsumma. Yesu ya ce masu, “Ku kwance shi,
ya tafi”. 45 To dayawa daga cikin yahudawan
da suka zo wurin Maryamu suka kuma ga
abinda Yesu ya yi, suka gaskata da shi; 46 amma
wadansu suka koma wurin farisawa suka fada
masu abubuwan da Yesu ya yi. 47 Sai manyan
firistoci da farisawa suka tara majalisa wuri
guda, suka ce, “menene za mu yi?” Mutumin
nan yana alamu masu yawa. 48 Idan mun kyale
shi haka, duka za su gaskata da shi; Romawa za
su zo su kwace wurinmu da al'ummar mu. 49
Duk da haka, wani daga cikin su wato, Kayafas
wanda shine babban firist a wannan shekara,
ya ce da su, “baku san komai ba”. 50 Ba ku lura
cewa ya fi maku kyau mutum daya ya mutu
domin mutane, a maimakon dukan al'umma ta
hallaka.” 51 Ya fadi wannan ne ba don kansa
ba, amma sabo da shine babban firist, ya yi
anabci ne cewa ya kamata Yesu ya mutu domin
al'ummar; 52 kuma ba don alummar kawai ba,
amma domin a tattara 'ya'yan Allah da suke
warwatse ko'ina wuri daya. 53 Tun daga wannan
rana suka fara neman hanyar da za su kashe
Yesu. 54 Tun daga nan Yesu ya dena tafiya a
sarari chikin Yahudawa, amma sai ya koma
wani yanki kusa da jeji a wani gari da ake kira
Ifraimu. A can kuma ya zamna da almajiransa.
55 Idin ketarewa na Yahudawa ya yi kusa, da
yawa sun tafi Urushalima daga yankin kasar
kamin ranar idi domin su tsarkake kan su. 56
Suka shiga neman Yesu, suna magana da junan
su yayin da suke tsaitsaye a haikali, cewa “me
kuke tunani? Ba za ya zo idin bane?” 57 Babban
firist da farisawa sun rigaya sun ba da umurni
cewa duk inda aka ga Yesu a zo a shaida domin
su kama shi.

12 Kwana shidda kafin idin ketarewa, Yesu
ya zo Baitanya inda Li'azaru yake, wato
wannan da Yesu ya tada daga matattu. 2 Sai
suka shirya masa abinci a wurin kuma Matta
ce ke hidima, Li'azaru kuwa ya kasance cikin
wadanda ke kan tebiri tare da Yesu. 3 Sai
Maryamu ta dauki wani turare da aka yi da man
nard, ta shafe kafafun Yesu da shi, ta kuma
share kafafun nasa da gashin kanta. Sai gida ya
cika da kamshin turaren. 4 Yahuza Iskariyoti,
daya daga cikin almajiransa, wanda zai bashe
shi, ya ce, “ 5 “Me yasa ba a sayar da wannan
turare dinari dari uku a ba gajiyayyu ba?” 6
Ya fadi haka ba don ya damu da gajiyayyu ba,
amma domin shi barawo ne: shi ne ma'aji, kuma
yana sata daga jakkar kudi. 7 Yesu ya ce, “Ku
kyale ta ta ajiye abinda ta tanada domin jana'iza
ta. 8 Gajiyayyu suna tare da ku a koyaushe,
ni kuwa ba zan kasance da ku koyaushe ba. 9
To babban taron Yahudawa sun ji cewa Yesu
yana wurin, sai suka zo, ba don Yesu kawai ba
amma domin su ga Li'azaru, wanda Yesu ya tada
daga matattu. 10 Sai manyan firistoci suka kulla
makirci akan yadda za su kashe Li'azaru shima;
11 domin saboda shi ne yahudawa dayawa suka
je suka bada gaskiya ga Yesu. 12 Kashegari,
babban taro suka zo idin. Da suka ji cewa Yesu
na zuwa Urushalima, 13 Sai suka dauki ganyen
dabino suka fita gari suka tare shi da kira mai
karfi suna cewa, “Hosanna! Mai albarka ne
wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji, Sarkin
Isra'ila. 14 Yesu ya sami wani Aholakin jaki, ya
hau kansa; kamar yadda aka rubuta, 15 “Kada ki
ji tsoro ke 'yar Sihiyona; duba, ga Sarkinki na
zuwa, zaune a kan danJaki”. 16 Almajiransa basu
fahimci wannan al'amari ba da farko, amma
bayan da aka daukaka Yesu, sai suka tuna cewa
an rubuta wadannan abubuwa game da shi,
kuma sun yi masa wadannan abubuwa. 17 Sai
taron da ke tare da Yesu a ranar da ya kira
Li'azaru daga kabari ya kuma tashe shi daga
matattu, suka bada shaida. 18 Domin wannan
ne kuma taron suka zo domin su sadu da shi
saboda sun ji cewa ya yi wannan alama. 19
Don haka, sai farisawa suka shiga magana a
tsakanin su suna cewa “Duba, babu abinda zaku
iya yi; kun ga, duniya ta gama bin sa. 20 Akwai
wadansu Helinawa cikin wadanda suka je sujada
a idin. 21 Wadannan suka tafi wurin filibus,
mutumin Betsaida da ke Galili, suka ce masa,
“Mallam, muna so mu ga Yesu. 22 Filibus ya tafi
ya fadawa Andrawus; sai Andrawus ya tafi tare
da Filibus, suka kuwa gaya wa Yesu. 23 Yesu ya
amsa masu ya ce, “sa'a ta zo da za'a daukaka
Dan mutum. 24 Hakika, hakika, Ina ce maku,
in ba kwayar alkama ta fadi kasa ba ta mutu,
za ta kasance ita kadai; amma idan ta mutu,
za ta bada 'ya'ya masu yawa. 25 Duk wanda
yake son ransa, zai rasa shi; amma wanda ba
ya son ransa a duniyan nan za ya kiyaye shi
domin rayuwa ta har abada. (aiōnios g166) 26 Idan
wani na bauta mani, to bari ya biyo ni; kuma
duk inda nike, a can bawana zai kasance kuma.
Duk wanda ke bauta mani, Uban zai girmama

shi. 27 Yanzu raina na cikin damuwa, to me zan
ce? 'Uba, ka cece ni daga wannan sa'a? Amma
Saboda wannan dalili ne na zo wannan sa'a.
28 Uba, ka daukaka sunanka". Sai wata murya
daga sama ta ce, "Na daukaka shi, zan kuma
sake daukaka shi. 29 Daganan sai taron dake
tsaye kuma suka ji muryar, suka ce an yi tsawa.
Wasu suka ce, "Mala'ika ya yi magana da shi".
30 Yesu ya amsa ya ce, "wannnan murya ta zo ba
saboda ni ba, amma domin ku." 31 Yanzu za'a
shar'anta duniya. Yanzu za'a kori mai mulkin
duniyan nan. 32 Sa, annan ni, idan an daga ni
daga duniya, zan jawo dukan mutane zuwa gare
ni". 33 Ya fadi wannan ne domin ya nuna irin
mutuwar da za ya yi. 34 Taro suka amsa masa
cewa, "Mun ji a cikin shari'a cewa Almasihu za
ya kasance har abada. Yaya za ka ce, 'za'a daga
dan mutum'? Wanene wannan dan mutum?"
(aiōn g165) 35 Yesu ya ce masu, "Nan da lokaci
kadan za ku kasance da haske, ku yi tafiya tun
haske na tare da ku, kada duhu ya mamaye ku.
Wanda ke tafiya cikin duhu, bai san inda za
shi ba. 36 Ku gaskata ga haske tun yana tare
da ku domin ku zama yayan haske". Yesu ya
fadi wadannan abubuwa sannan ya tafi ya boye
masu. 37 Kodashike Yesu ya yi alamu da dama a
gabansu, duk da haka ba su gaskata shi ba. 38
Saboda maganar annabi Ishaya ta cika, wadda
ya ce, "Ubangiji, wa ya gaskata rahoton mu?
Ga wa kuma hannun Ubangiji ya bayyana? 39
Saboda wannan dalili basu gaskata ba, gama
Ishaya ya sake cewa, 40 ya makantar da su, ya
kuma taurare zuciyarsu, saboda kada su gani da
idanunsu, su kuma sami fahimta da zuciyarsu,
su juyo wurina in warkar da su. 41 Ishaya ya
fadi wadannan abubuwa ne domin ya hangi
daukakar Yesu ya kuma yi magana game da shi.
42 Amma duk da haka, dayawa cikin shugabanni
suka gaskata Yesu. Amma saboda farisawa, basu
shaida shi a sarari ba, domin kada a kore su
daga majami'a. 43 Suna son yabo daga mutane
fiye da yabon dake zuwa daga Allah. 44 Yesu
ya yi magana da babbar murya, ya ce, "Wanda
ya gaskata ni, ba ni yake gaskatawa kadai ba,
amma kuma yana gaskata wanda ya aiko ni, 45
kuma wanda ke gani na, yana ganin shi wanda
ya aiko ni. 46 Na zo ne a matsayin haske a
duniya, saboda duk wanda ya gaskata da ni ba
za ya yi tafiya cikin duhu ba. 47 Duk wanda ya ji
maganata baya gaskata ba, ba ni hukunta shi;
gama ban zo in yi wa duniya hukunci ba, amma
don in ceci duniya. 48 Wanda ya ki ni, ya kuma
ki ya karbi magana ta, akwai wanda za ya yi
masa hukunci. Kalmar da na fada, ita ce za ta yi
masa hukunci a rana ta karshe. 49 Maganar da
ni ke yi, ba ra'ayina ba ne. Amma Uba wanda ya
aiko ni shi ke bani umarni game da abin da zan
ce da abin da zan fadi. 50 Na san umarninsa rai
ne madawwami, don haka na ce - kamar yadda
Uba ya fada, haka ni ma nake fadi." (aiōnios g166)

13 Kamin bukin idin ketarewa, sa'adda Yesu
ya san lokaci ya yi da zai tashi daga wannan
duniya zuwa wurin Uba, da yake ya kaunaci
nasa wadanda ke duniya- ya kaunace su har
karshe. 2 Iblis ya rigaya ya sa a zuciyar Yahuza
Iskariyoti dan Saminu, ya bashe da Yesu. 3
Ya san cewa Uba ya bada kome a hannunsa,
kuma ya zo daga wurin Allah, kuma zai koma
wurin Allah. 4 Ya tashi daga cin abincin, ya
tube tufafinsa, ya dauki tawul ya lullube kansa
da shi. 5 Sa'an nan ya zuba ruwa a bangaji,
ya fara wanke kafafun almajiran, yana shafe
su da tawul din da ya lullube jikinsa da shi.
6 Ya zo wurin Bitrus Saminu, sai Bitrus ya ce
masa,"Ubangiji, za ka wanke mani kafa?" 7
Yesu ya amsa ya ce, "Abin da nake yi ba za ka
fahimce shi yanzu ba, amma daga baya za ka
fahimta." 8 Bitrus ya ce masa, "Ba za ka taba
wanke mani kafa ba." Yesu ya amsa masa ya
ce, "In ban wanke maka ba, ba ka da rabo da
ni". (aiōn g165) 9 Bitrus ya ce masa, "Ubangiji,
ba kafafuna kadai za ka wanke ba, amma da
hannayena da kaina." 10 Yesu ya ce masa, "Duk
wanda ya yi wanka ba ya da bukata, sai dai
a wanke kafafunsa, amma shi tsarkakakke ne
baidaya; ku tsarkakakku ne, amma ba dukanku
ba." 11 (Don Yesu ya san wanda zai bashe shi,
shiyasa ya ce, "Ba dukanku ne ke da tsarki ba.")
12 Bayan Yesu ya wanke masu kafafu, ya dauki
tufafinsa ya zauna kuma, ya ce masu, "Kun san
abin da na yi muku? 13 kuna kirana, 'Malam, da
Ubangiji,' kun fadi daidai, don haka Nake. 14
Idan ni Ubangiji da kuma mallam, na wanke
maku kafafu, ya kamata kuma ku wanke wa
junan ku kafafu. 15 Gama na baku misali, saboda
ku yi yadda na yi maku. 16 Lalle hakika ina gaya
muku, bawa ba ya fi mai gidansa girma ba; dan
aike kuma ba ya fi wanda ya aiko shi girma
ba. 17 Idan kun san wadannan abubuwa, ku
masu albarka ne idan kun aikata su. 18 Ba ina
magana akan dukanku ba; Na san wadanda na

zaba. Amma domin Nassi ya cika: 'Shi Wanda ya
ci gurasata, ya tayar mani'. 19 Ina fada maku
wannan yanzu tun kafin haka ta faru domin
sa'adda ta faru, ku gaskata Ni ne. 20 Hakika,
hakika, Ina gaya maku, wanda ya karbi wanda
na aiko, Ni ya karba, wanda kuma ya karbe ni,
ya karbi wanda ya aiko ni. 21 Bayan Yesu ya fadi
haka, ya damu a ruhu, ya yi shaida ya ce, “Lalle
hakika, ina gaya muku cewa daya daga cikinku
zai bashe ni.” 22 Almajiran suka kalli juna,
suna juyayin ko akan wa yake magana. 23 Daya
daga cikin almajiransa, wanda Yesu yake kauna,
yana a teburi, jingine a kirjin Yesu. 24 Siman
Bitrus ya ce wa almajirin, “ka fada mana ko
akan wa ya ke magana.” 25 Sai ya sake jingina a
kirjin Yesu, ya ce masa, “Ubangiji, wanene?” 26
Sannan Yesu ya amsa, “Shine wanda zan tsoma
gutsuren gurasa in ba shi.” Sannan bayan ya
tsoma gurasar, sai ya ba Yahuza Dan Siman
Iskariyoti. 27 To bayan gurasar, sai shaidan ya
shige shi, sai Yesu ya ce masa, “Abinda kake yi,
ka yi shi da sauri.” 28 Babu wani a teburin da
ya san dalilin dayasa ya fada masa wannan. 29
Wadansu sun yi tsamanin cewa, tun da Yahuza
ne ke rike da jakkar kudi, Yesu ya ce masa, “Ka
sayi abinda muke bukata don idin”, ko kuma
ya bada wani abu domin gajiyayyu. 30 Bayan
Yahuza ya karbi gurasar, sai ya fita nan da nan.
Da daddare ne kuwa. 31 Bayan Yahuza ya tafi,
Yesu ya ce, “Yanzu an daukaka Dan mutum,
kuma an daukaka Allah a cikinsa. 32 Allah zai
daukaka shi a cikin kansa, kuma zai daukaka
shi nan da nan. 33 'Ya'ya kanana, ina tare da ku
na wani gajeren lokaci. Zaku neme ni, kuma
kamar yadda na fadawa Yahudawa, 'in da zan
tafi ba za ku iya zuwa ba.' Yanzu kuma na fada
maku wannan. 34 Ina baku sabuwar doka, ku
kaunaci juna; kamar yadda na kaunace ku, haka
kuma ku kaunaci juna. 35 Ta haka kowa zai san
ku almajiraina ne, idan kuna kaunar juna.” 36
Siman Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, ina za ka?”
Yesu ya amsa ya ce, “Inda za ni, ba zaka iya bi
na ba yanzu, amma zaka bini daga baya.” 37
Bitrus ya ce masa, “Ubangiji, don me ba zan iya
binka a yanzu ba? Zan bada raina domin ka.” 38
Yesu ya amsa ya ce, “Za ka bada ranka domina?
Lalle hakika, ina gaya maka, kafin zakara ya yi
cara zaka yi musu na sau uku.”

14 “Kada zuciyarku ta bachi. Kun gaskata
da Allah, sai kuma ku gaskata da ni. 2 A
gidan Ubana akwai wurin zama dayawa. Da ba
haka ba, da na fada maku, domin zan tafi in
shirya maku wuri. 3 In kuwa na je na shirya
maku wuri, zan dawo in karbe ku zuwa wurina
domin inda nake kuma ku kasance. 4 Kun san
hanya inda zan tafi.” 5 Toma ya ce wa Yesu,
“Ubangiji, bamu san inda za ka tafi ba, yaya za
mu san hanyar?” 6 Yesu ya ce masa, “Ni ne
hanya, ni ne gaskiya, ni ne rai; Ba mai zuwa
wurin Uba sai ta wurina. 7 Da kun san ni, da
kun san Ubana kuma. Amma daga yanzu kun
san shi, kuma kun gan shi.” 8 Filibus ya ce wa
Yesu, “Ubangiji, ka nuna mana Uban, wannan
za ya ishe mu.” 9 Yesu ya ce masa, “Ina tare
da ku da dadewa, amma har yanzu baka san ni
ba, Filibus? Duk wanda ya gan ni, ya ga Uban.
Yaya za ka ce, 'Nuna mana Uban'? 10 Baka
gaskata cewa Ina cikin Uban, Uban kuma yana
ciki na ba? Maganganun da nake fada maku,
ba da ikona nake fadi ba, amma Uban ne da
yake zaune a ciki na yake yin ayyukansa. 11 Ku
gaskata ni cewa ina cikin Uban, Uban kuma
na ciki na, ko kuwa ku bada gaskiya domin
ayyukan kansu. 12 “Lalle hakika, ina gaya maku,
duk wanda ya gaskata ni zai yi ayyukan da nake
yi, kuma zai yi ayyuka fiye da wadannan, domin
zan tafi wurin Uba. 13 Duk abinda kuka roka
da sunana, zan yi shi domin a daukaka Uban
cikin Dan. 14 Idan kuka roke ni komai cikin
sunana, zan yi shi. 15 “Idan kuna kaunata, za ku
kiyaye dokokina. 16 Sa, annan zan yi addu'a ga
Uba, zai kuwa baku wani mai ta'aziya domin ya
kasance tare daku har abada. (aiōn g165) 17 Ruhun
gaskiya. Wanda duniya ba zata iya karba ba,
domin bata gan shi ba, ko ta san shi. Amma ku
kun san shi, domin yana tare da ku, zai kuma
kasance a cikin ku. 18 Ba zan barku ku kadai
ba; zan dawo wurin ku. 19 Sauran dan gajeren
lokaci, duniya kuma ba zata ka ra gani na ba,
amma ku kuna gani na. Saboda ina raye, kuma
zaku rayu. 20 A wannan rana zaku sani ina cikin
Ubana, ku kuma kuna ciki na, ni ma ina cikin
ku. 21 Shi wanda yake da dokokina yake kuma
bin su, shine ke kauna ta, kuma shi wanda ke
kauna ta Ubana zai kaunace shi, Ni ma kuma
zan kaunace shi in kuma bayyana kaina gare
shi.” 22 Yahuza (ba Iskariyoti ba) ya ce ma
Yesu, “Ubangiji, meyasa za ka bayyana kanka a
gare mu, ba ga duniya ba?” 23 Yesu ya amsa
ya ce masa,”Kowa yake kauna ta, zai kiyaye
maganata. Ubana kuwa zai kaunace shi, za mu

zo wurinsa mu zauna tare da shi. 24 Shi wanda
baya kauna ta, ba ya kiyaye maganganuna.
Maganar da kuke ji ba daga gareni take ba,
amma daga Uba wanda ya aiko ni take. 25 Na
fada maku wadannan abubuwa, sa'adda nake
tare da ku. 26 Saidai, mai ta'aziyar- Ruhu Mai
Tsarki wanda Uba zai aiko cikin sunana, zai
koya maku kome, kuma zai tunashe ku dukan
abinda na fada maku. 27 Na bar ku da salama;
ina ba ku salamata. Ba kamar yadda duniya ke
bayarwa Nake bayarwa ba. Kada zuciyarku ta
baci, kuma kada ku tsorata. 28 Kun ji dai na
fada maku, 'zan tafi, kuma Zan dawo gare ku'.
Idan kuna kaunata, za ku yi farinciki domin
za ni wurin Uban, gama Uban ya fi ni girma.
29 Yanzu na fada maku kafin ya faru, domin
idan ya faru, ku gaskata. 30 Ba zan kara magana
mai yawa da ku ba, domin mai mulkin duniyan
nan yana zuwa. Bashi da iko a kai na, 31 amma
domin duniya ta san cewa ina kaunar Uban, Ina
yin daidai abinda Uban ya Umarce ni. Mu tashi
mu tafi daga nan.

15 "Nine itacen inabi na hakika, Ubana kuwa
shi ne manomin. 2 Yakan cire duk wani
rashe a cikina da ba ya bada 'ya'ya, mai bada
'ya'ya kuwa ya kan gyara shi domin ya kara
bada 'ya'ya. 3 Kun rigaya kun tsarkaka saboda
maganar da na yi muku. 4 Ku zauna ciki na, Ni
kuma cikin ku. Kamar yadda reshe ba ya iya
bada 'ya'ya shi kadai sai ya zauna cikin itacen,
haka kuma ba za ku iya ba, sai kun zauna ciki
na. 5 Ni ne itacen inabi, ku ne rassan. Wanda ya
zauna ciki na, ni kuma cikin sa, yana bada 'ya'ya
dayawa, gama in ba tare da ni ba, ba za ku iya
yin kome ba. 6 Wanda kuma bai zauna a ciki
na ba, akan jefar da shi kamar reshe, ya bushe,
kuma sukan tattara rassan su jefa a wuta, su
kone. 7 In kun zauna a ciki na, maganata kuma
ta zauna a cikin ku, sai ku roki duk abinda kuke
so, za a kuwa yi maku. 8 Ta haka ake daukaka
Ubana: cewa ku bada 'ya'ya dayawa, kuma cewa
ku almajiraina ne. 9 Kamar yadda Ubana ya
kaunace ni, haka Ni ma na kaunace ku; Ku zauna
cikin kaunata. 10 Idan kun kiyaye dokokina, za
ku zauna cikin kaunata kamar yadda Na kiyaye
dokokin Ubana, na kuma zauna cikin kaunarsa.
11 Ina gaya maku wadannan al'amura domin
farincikina ya kasance a cikin ku, kuma domin
farincikinku ya zama cikakke. 12 "Wannan shine
umarnina, cewa ku kaunaci juna kamar yadda
na kaunace ku. 13 Babu wanda ke da kaunar da
tafi haka, wato ya bada ransa domin abokansa.
14 Ku abokaina ne idan kuna yin abubuwan da
na umarce ku. 15 Nan gaba ba zan kara ce da ku
bayi ba, don bawa bai san abinda Ubangijinsa
ke yi ba. Na kira ku abokaina, domin na sanar
da ku duk abinda na ji daga wurin Ubana. 16 Ba
ku kuka zabe ni ba, amma Ni ne na zabe ku,
na aike ku don ku je ku bada 'ya'ya, 'ya'yanku
kuma su tabbata. Wannan ya zama domin duk
abinda kuka roki Uba a cikin sunana, zai baku.
17 Na baku wannan umarni: domin ku kaunaci
juna. 18 In duniya ta ki ku, ku sani cewa ta
kini kafin ta ki ku. 19 Da ku na duniya ne,
da duniya ta kaunace ku kamar nata. Amma
saboda ku ba na duniya bane, na kuma zabe ku
daga duniya, don haka duniya take kin ku. 20 Ku
tuna da maganar da na yi muku, 'Bawa ba ya fi
Ubangijinsa girma ba.' Idan sun tsananta mani,
ku ma za su tsananta maku; Idan sun kiyaye
maganata, za su kuma kiyaye maganarku. 21
Za su yi maku duk wadannan abubuwa saboda
sunana, don basu san wanda ya aiko ni ba. 22
Da ban zo na yi masu magana ba, da basu da
zunubi, amma yanzu, basu da wata hujja don
zunubinsu. 23 Duk wanda ya ki ni ya ki Ubana.
24 Da ban yi ayyukan da babu wanda ya taba
yinsu a cikin su ba, da basu da zunubi, amma
yanzu sun gani, sun kuma ki ni da Ubana duka.
25 An yi wannan kuwa domin a cika maganar
da ke rubuce a cikin shari'arsu, ' Sun ki ni ba
dalili.' 26 Sa'adda Mai Ta'aziya- wanda zan aiko
maku daga wurin Uban, wato, Ruhun gaskiya,
wanda ke fita daga wurin Uban-ya zo, zai bada
shaida a kai na. 27 Ku ma kuna bada shaida
saboda kuna tare da ni tun daga farko.

16 "Na fada maku wannan ne domin kada
kuyi tuntube. 2 Zasu fitar da ku daga
majami'u. Amma, sa'a tana zuwa, wadda idan
wani ya kasheku, zai yi zaton aikin Allah yake yi.
3 Za suyi haka ne kuwa domin ba su san Uban
ko ni ba. 4 Na fada maku wadannan abubuwa ne
domin in lokacin da zasu faru yayi, ku tuna na
fada maku." Ban fada maku wadannan abubuwa
ba tun da farko, domin ina tare da ku. 5 Yanzu
kuwa za ni wurin wanda ya aiko ni, duk da
haka a cikinku, ba wanda ya tambaye ni, 'Ina za
ka?' 6 Amma saboda na fada maku wadannan
abubuwa, bakin ciki ya cika zuciyarku. 7 Amma
ina gaya maku gaskiya: zai fi ye maku in na tafi.

Domin in ban tafi ba, Mai Ta'aziyya ba zai zo
gare ku ba, in kuwa na tafi, zan aiko shi gare ku.
8 Idan kuwa ya zo, Mai Ta'aziyyar zai fadarkar
da duniya a kan zunubi, da adalci, da kuma
hukunci. 9 Game da zunubi, domin basu gaskata
da ni ba, 10 Game da adalci, domin za ni wurin
Uba, kuma ba za ku sake ganina ba, 11 game da
hukunci kuma, domin an yanke wa mai mulki
duniyan nan hukunci. 12 “Akwai abubuwa da
yawa da zan gaya maku, amma ba za ku iya
fahimta a yanzu ba. 13 Saboda haka, sa'adda
Ruhu na gaskiya ya zo, zai bishe ku a cikin
dukan gaskiyar, domin ba zai yi magana don
kansa ba, sai dai duk abin da ya ji, shi zai fada,
zai kuma sanar da ku al'amuran da zasu faru.
14 Zai daukaka ni, domin zai dauko abubuwa
dake nawa ya sanar da ku. 15 Duk abinda Uba
yake da shi, nawa ne. Domin wannan ne nace
zai dauko abubuwa da yake nawa ya sanar da
ku. 16 “Bayan dan lokaci kadan, ba zaku kara
ganina kuma ba. bayan dan lokaci kadan kuma,
zaku gan ni.” 17 Sai wadansu almajiransa sukace
wa juna, “Me nene wannan da yake fadi mana,
'Bayan dan lokaci kadan ba zaku gan ni ba,
bayan dan lokaci kadan kuma zaku gan ni?'
da kuma, ' zan tafi wurin Uba'?” 18 Saboda
haka sukace, “Me nene wannan da yake fada,
'Bayan dan lokaci kadan'? Bamu san abinda
yake fada mana ba.” 19 Yesu kuwa ya ga suna
so su tambaye shi, sai ya ce masu, “Wato kuna
tambayar juna ne abinda nake nufi da cewa,
“Bayan dan lokaci kadan ba zaku gan ni ba,
bayan dan lokaci kadan kuma zaku gan ni'? 20
Hakika, hakika, ina gaya maku, zaku yi kuka
da makoki, amma duniya za ta yi farin ciki,
zaku cika da bakin ciki, amma bakin cikinku zai
koma farin ciki. 21 Mace takan ji zafi lokacin da
take nakuda don lokacin haihuwa ya zo. Amma
da zarar ta haifi jinjirin nan, ba ta kara tunawa
da zafin, domin ta na fariciki an haifi mutum a
duniya. 22 To yanzu dai kuna bakin ciki, amma
zan sake ganinku, kuma ba wanda zai iya kwace
maku wannan farin ciki. 23 A rannan, ba zaku
tambaye ni komai ba. Hakika hakika, ina gaya
maku, komai kuka roki Uba a cikin sunana zai
ba ku shi. 24 Harwa yau, ba ku roki komai cikin
sunana ba. Ku roka, zaku karba, domin farin
cikin ku ya zama cikakke.” 25 “Na fada maku
wadannan abubuwa cikin karin magana. Amma
sa'a tana zuwa da ba zan kara fada maku komai
ba cikin karin magana, amaimakon haka zan
gaya maku komai a sarari game da Uba. 26 A
ranar nan, zaku yi roko a cikin sunana kuma
bance maku zan yi addu'a ga Uba a madadinku
ba, 27 domin Uba da kansa yana kaunarku,
domin kun kaunace ni, kun kuma gaskata daga
wurin Uban na fito. 28 Daga wurin Uban na fito,
kuma na shigo duniya. Har wa yau, kuma zan
bar duniya in koma wurin Uba.” 29 Almajiransa
sukace, duba, “Yanzu kake magana a sarari, ba
cikin karin magana ba! 30 Yanzu mun sani ka
san komai, ba sai wani ya tambaye ka ba. Ta
haka muka gaskata daga wurin Allah ka fito.”
31 Yesu ya amsa masu yace, “Ashe, yanzu kun
gaskata? 32 Duba, sa'a na zuwa, I, sa'ar ta yi,
da za a warwatsa ku, kowa ya koma gidansa,
kuma ku bar ni ni kadai. Duk da haka kuwa ba
ni kadai nake ba, domin Ubana yana tare da
ni. 33 Na fada maku wannan ne domin a ciki na
ku sami salama. A duniya kuna shan tsanani,
amma ku karfafa: na yi nasara da duniya,”

17 Da Yesu ya fadi wandannan abubuwa, sai
ya tada idanunsa sama ya ce, ya Uba, sa'a
ta zo; ka daukaka Danka, domin Dan shi ya
daukaka ka, 2 kamar yadda ka ba shi iko akan
dukkan 'yan adam, ya ba da rai madawwami ga
duk wanda ka ba shi. (aiōnios g166) 3 Wannan ne rai
madawwami: wato su san ka, Allah makadaici
na gaskiya, da shi kuma wanda ka aiko, Yesu
Almasihu. (aiōnios g166) 4 Na daukaka ka a duniya,
na gama aikin da ka ba ni in yi. 5 Yanzu, ya Uba,
ka daukaka ni tare da kai da daukaka wadda
ni ke da ita tare da kai tun kafin duniya ta
kasanci. 6 Na bayyana sunanka ga mutunen
da ka ba ni acikin duniya. Na ka suke, ka ba
ni su, sun kuwa kiyaye maganarka. 7 Yanzu
kuwa sun san duk iyakar abinda ka ba ni daga
gare ka yake, 8 don kuwa maganganun da ka
fada mani. Na fada masu, sun kuma karba, sun
sani kuwa hakika na fito daga gareka ne, kuma
sun gaskata kai ne ka aiko ni. 9 Ina yi masu
addu'a. Ba domin duniya ni ke yin addu'a ba,
amma domin wadanda ka bani gama na ka ne.
10 Gama dukan abinda ke nawa na ka ne, naka
kuwa nawa ne, an kuma daukaka ni a cikinsu.
11 Ba na cikin duniya kuma, amma wadannan
mutane suna cikin duniya, ni kuwa ina zuwa
wurin ka. Ya Uba mai Tsarki, ka adanasu cikin
sunanka da ka ba ni domin su zama daya, kamar
dai yadda muke daya. 12 Lokacin da ina tare
da su, na adanasu acikin sunanka da ka ba ni.

Na kiyaye su, kuma ko daya kuwa daga cikinsu
ba ya bace ba, sai dai dan hallakar nan, domin
Nassi ya cika. 13 Amma yanzu ina zuwa wurinka,
Ina fadar wadannan abubuwa tun ina duniya,
domin farin cikina ya zama cikakke a zukatansu.
14 Na ba su maganarka, kuma duniya ta tsane
su domin su ba na duniya ba ne, kamar yadda
ni ba na duniya ba ne. 15 Ba ina roko ka dauke
su daga cikin duniya ba, amma domin ka tsare
su daga mugun nan. 16 Su ba na duniya ba
ne, kamar yadda ni ba na duniya ba ne. 17 Ka
kebe su domin kanka cikin gaskiya. maganarka
gaskiya ce. 18 Kamar dai yadda ka aiko ni cikin
duniya, haka kuma na aike su cikin duniya. 19
Na kebe kaina gareka sabili da su, domin su ma
kansu a kebe su gareka cikin gaskiya. 20 Ina
addu'a ba domin wadannan kadai ba, amma
har da wadanda zasu gaskata da ni ta wurin
maganarsu, 21 Domin su zama daya dukansu,
kamar yadda kai, ya Uba, ka ke ciki na, ni kuma
na ke cikin ka. Ina roko suma su kasance a
cikinmu, domin duniya ta gaskata cewa ka aiko
ni 22 Daukakar da ka bani, ita nake basu, domin
su zama daya, kamar yadda mu ke daya; 23 ni a
cikinsu, kai kuma a ciki na. Domin su kammalu
cikin zama daya, domin duniya ta sani cewa
ka aiko ni, kuma ka kaunace su, kamar yadda
ka kaunace ni. 24 Ya Uba, ina so wadanda ka
ba ni, su ma su kasance tare da ni inda nake,
domin su dubi daukakata da ka yi mani. Domin
ka kaunace ni tun kafin halittar duniya. 25 Ya
Uba mai adalci, duniya kam, ba ta sanka ba,
amma ni na sanka; kuma wadannan sun sani
kai ne ka aiko ni. 26 Na sanar masu da sunanka,
zan kuma sanar da shi domin kaunar da ka yi
mani ta kasance a cikinsu, ni kuma in kasance a
cikinsu,

18 Bayan Yesu ya fadi wadannan maganganu,
ya fita shi da almajiransa zuwa daya
barayin kwarin Kidiron, inda wani lambu ya
ke, ya kuma shiga da almajiransa. 2 Yahuza ma
wanda zai bashe shi ya san wurin, domin Yesu ya
saba zuwa wurin da almajiransa. 3 Yahuza kuwa,
bayan ya dauko kungiyar soja daga manyan
firistoci, da Farisawa, da 'yan majalisa, suka zo
wurin, rike da fitilu, da cociloli, da makamai. 4
Sai Yesu, da ya san duk abinda ke faruwa da
shi, yayiwo gaba, yace masu, ''Wa kuke nema''
5 Suka amsa masa su ka ce, ''Yesu Banazare''
Yesu yace masu, Ni ne'' Yahuza kuma, wanda ya
bashe shi, yana tsaye tare da sojojin. 6 Sa'adda
ya ce masu, ''Ni ne'', suka koma da baya, suka
fadi a kasa. 7 Ya sake tambayarsu kuma, ''Wa ku
ke nema?'' su ka ce, ''Yesu Banazare.'' 8 Yesu ya
amsa, ''Ai, na gaya maku cewa, Ni ne. In kuwa ni
ku ke nema, ku bar wadannan su tafi abinsu;''
9 Wannan kuwa domin maganar daya fada ta
cika, ''Daga cikin wadanda ka ba ni, ko daya
bai bace mani ba.'' 10 Saminu Bitrus kuwa, da
ya ke yana da takobi, ya zaro ya kai wa bawan
babban firist sara, ya dauke masa kunnensa na
dama, sunan bawan Malkus ne. 11 Yesu ya ce
wa Bitrus, ''Mai da takobin ka kubenta. Ba zan
sha kokon da Uba ya ba ni ba.'? 12 Sai sojojin
da hafsan, da 'yan majalisar Yahudawa, suka
kama Yesu, suka daure shi. 13 Da fari suka tafi
da shi wurin Hanana, don shi surukin Kayafa
ne, wanda ya ke shi ne babban firist a shekaran
nan. 14 Kayafa kuma shi ne ya ba Yahudawa
shawara, cewa ya fiye masu mutum daya ya
mutu domin mutane. 15 Saminu bitrus ya bi
bayan Yesu, haka kuma wani almajirin yayi.
Almajirin nan kuwa sananne ne ga babban
firist, sai ya shiga har farfajiyar babban firist
din tara da Yesu; 16 Amma bitrus kuwa ya tsaya
a bakin kofa daga waje. Sai daya almajirin da
ya ke sananne ga babban firist ya fita, yayi
magana da macen da ta ke tsaron kofar, sa'an
nan ya shigo da Bitrus. 17 Sai yarinyar mai
tsaron kofar ta ce wa Bitrus, ''kai ma ba kana
cikin almajiran mutumin nan ba?'' Yace ''bani
ba.'' 18 To, barorin da dogaran Haikali suna
tsaye a wurin, sun kuwa hura wutar gawayi,
suna jin dumi, gama ana sanyi. Bitrus ma yana
tsaye tare da su yana jin dumin. 19 babban
firist ya tambayi Yesu game da almajiransa da
koyarwarsa kuma. 20 Yesu ya amsa masa, Ai, na
yi wa duniya magana a bayyane. Na kuma sha
koyarwa a majami'u da Haikali in da Yahudawa
duka sukan taru. Ban fadi komai a boye ba. 21
Don me kake tambaya ta? Ka tambayi wadanda
suka saurare ni a kan abinda na fada, ai, sun san
abinda na fada. 22 Sa'adda Yesu ya fadi wannan,
wani daga cikin 'yan majalisar da ke tsaye a
wurin ya nushi Yesu, yace, ''Kana amsa wa
babban firist haka.'' 23 Yesu ya amsa masa yace,
''Idan na fadi mugun abu to, ka bada shaida kan
hakan. In kuwa dai dai na fada, to, dan me za ka
nushe ni?'' 24 Sai Hanana ya aika daYesu a daure
wurin Kayafa, babban firist. 25 To Saminu Bitrus
yana tsaye yana jin dumin. Mutanen kuwa suka

ce masa, ''Anya kai ma ba cikin almajiransa ka
ke ba?'' Sai yayi musu yace, ''A'a, ba na ciki.'' 26
Sai wani daga cikin bayin babban firist, wato
dan'uwan wanda Bitrus ya fillewa kunne, yace,
''Ashe, ban gan ka tare da shi a lambun ba?
27 Bitrus ya sake yin musu, nan da nan kuwa
zakara yayi cara. 28 Daga wurin Kayafa kuma
suka kai Yesu fadar Gwamna. Da asuba ne kuwa,
su kansu ba su shiga fadar Gwamnan ba, wai
don kada su kazantu su kasa cin jibin Ketarewa.
29 Sai bilatus fa ya fita zuwa wurinsu, yace,
'Wane zargi ku ke kawowa akan mutumin nan?'
30 ''Sai suka amsa suka ce, ''idan da mutumin
nan bai yi mugun abu ba, me zai sa mu yi
kararsa a wurin ka'' 31 bilatus yace masu, ''Ku
tafi da shi da kan ku mana, ku hukunta shi bisa
ga shari'arku!'' Sai Yahudawa su kace masa,
''Ai, ba mu da ikon zartar da hukuncin kisa
akan kowa.'' 32 Sun fadi Wannan ne don a cika
maganar da Yesu yayi, wadda ta kwatanta irin
mutuwar da zai yi. 33 Sai bilatus ya sake shiga
cikin fadar Gwamnan, ya kira Yesu ya ce masa,
''kai sarkin Yahudawa ne?'' 34 Yesu ya amsa, ''
wannan fadarka ce, ko kuwa wadansu ne suka
ce da ni haka a wurinka?'' 35 Bilatus ya amsa
“Ni ba Bayahude bane, ko kuwa?'' Ai, jama'arka
ne da manyan firistoci suka bashe ka gareni.
''Me ka yi?'' 36 Yesu ya amsa, ''Mulkina ba na
duniya nan ba ne. Da mulkina na duniyan nan
ne da barorina za su yi yaki kada a bashe ni ga
Yahudawa. To, mulkina ba daga nan ya ke ba.''
37 Sai Bilatus yace masa, ''Wato ashe, sarki ne
kai?'' Yesu ya amsa, ''Yadda ka fada, ni sarki
ne. Domin wannan dalili aka haife ni, domin
kuma wannan dalili na zo cikin duniya, don
in bada shaida game da gaskiya. Kowane mai
kaunar gaskiya kuma yakan saurari muryata.''
38 Bilatus yace masa, ''Menene gaskiya?'' Bayan
da ya fadi haka, ya sake fitowa wurin Yahudawa,
yace masu, ''Ni kam, ban sami mutumin nan
da wani laifi ba. 39 Amma dai kuna da wata
al'ada, in Idin Ketarewa ya yi, na kan sakar
maku mutum daya. To, kuna so in sakar maku
sarkin Yahudawa?'' 40 Sai suka sake daukar
kururuwa suna cewa, ''A; a, ba wannan mutum
ba, sai dai Barabbas.'' Barabbas din nan kuwa
dan fashi ne.

19 Sai Bilatus yayi wa Yesu bulala. 2 Sojojin
kuwa suka saka rawanin kaya. Suka kuwa
dora wa Yesu a kai suka sa mashi kaya irin na
saurata. 3 Suka zo wurin sa sukace, “Ranka ya
dade, sarkin Yahudawa! sai suka nushe shi. 4
Sai Bilatus ya sake fita waje yace masu, “Dubi,
zan kawo maku mutumin domin ku sani ban
same shi da wani laifi ba”, 5 Yesu kuwa ya fito,
da rawanin kaya da kaya irin na sarauta. Sai
Bilatus yace “Ga mutumin nan”. 6 Da manyan
firistocin tare da yan majalisar suka ga Yesu, sai
suka yi ta ihu suna cewa “A gicciye shi, A gicciye
shi” Sai Bilatus yace masu, “ku dauke shi ku
gicciye shi, ni kam ban same shi da wani laifi
ba”. 7 Sai Yahudawan sukace mashi, “Ai muna
da shari'a, kuma bisa ga shari'ar ya cancanci
mutuwa domin ya mai da kansa Dan Allah”. 8 Da
Bilatus ya ji wannan zance sai ya tsorata kwarai.
9 Sai ya sake shiga fadar Gwamna, yace wa Yesu,
“Daga ina ka fito?” amma Yesu bai amsa mashi
ba. 10 Sai Bilatus yace masa “Ba zaka yi mani
magana ba? Baka san ina da iko in sake ka ba,
kuma in gicciye ka? 11 Yesu ya amsa masa, “Ai
ba ka da iko a kaina sai dai in an baka daga
sama, Saboda haka, wanda ya mika ni a gare ka
shine mafi zunubi”. 12 Da jin haka, sai Bilatus
yayi kokari a sake shi, amma sai Yahudawa
suka tada murya sukace, “In ka saki mutumin
nan, kai ba abokin Kaisar bane, duk wanda ya
maida kansa sarki, ya sabawa Kaisar”. 13 Da
Bilatus ya ji irin maganganunsu sai ya fito da
Yesu waje ya kuma zauna akan kujeransa a inda
ake kira “Dakalin shari'a,” a Yahudanci kuma,
“Gabbata.” 14 To a ran nan ana shirye shiryen
idin ketarewa, da misalin sa'a ta shidda kenan,
wato tsakar rana, Bilatus yace wa Yahudawan
“Ga sarkin ku!” 15 Su kuwa suka yi ihu, a tafi da
shi, a tafi da shi, a gicciye shi, Bilatus yace masu
“In gicciye sarkin ku? Sai manyan firistocin
sukace “Ba mu da wani sarki sai Kaisar”. 16 Sai
Bilatus ya mika Yesu domin su gicciye shi. 17 Sai
suka tafi da Yesu, ya fito yana dauke da gicciyen
zuwa wurin da ake kira “Wurin kwalluwa” da
Yahudanci kuma “Golgota”. 18 Suka gicciye
Yesu a wurin, tare da wasu mutum biyu, daya a
kowane gefe, Yesu kuwa na tsikiya. 19 Bilatus
kuwa ya rubuta wata alama a kan gicciyen,
“YESU BANAZARE, SARKIN YAHUDAWA”. 20
Yahudawa da yawa kuwa suka karanta wannan
alama domin wurin da aka gicciye Yesu yana
kusa da Birnin. Alamar kuwa an rubuta ta
da Yahudanci, da Romanci, da Helenanci. 21
Sai manyan firistocin yahudawa sukace wa
Bilatus, kada ka rubuta sarkin Yahudawa, amma

kace, 'wannan yace “Ni ne sarkin Yahudawa”'.
22 Bilatus kuwa ya amsa, “Abinda na rubuta
na rubuta kenan.” 23 Bayan da sojojin suka
gicciye Yesu, sai suka yayyaga rigarsa kashi
hudu, kowane soja da nasa, kashin, sai kuma
alkyabbar. Alkyabbar kuwa bata da dinki an
saka tane daga sama har kasa. 24 Sai sukace
wa junansu, “Kada mu yaga alkyabbar, amma
kuzo mu jefa kuri'a a kan ta mu gani ko wanene
zai dauke ta, anyi haka ne domin a cika nassi
cewa “Sun raba rigata a tsakaninsu, sun kuwa
jefa kuri'a domin alkyabbata. 25 Sojojin suka yi
wadannan abubuwa. Uwar Yesu, da 'yar'uwarta,
da Maryamu matar Kilofas, da kuma Maryamu
Magadaliya. Wadannan mataye suna tsaye kusa
da gicciyen Yesu. 26 Da Yesu ya ga mahaifiyarsa
da almajirin nan da yake kauna tsaye kusa da
juna, yace, “Mace, dubi, dan ki!” 27 Sai yace wa
almajirin, “Dubi, mahaifiyarka!” Daga wannan
sa'a almajirin ya dauke ta zuwa gidansa. 28
Bayan wannan Yesu, saboda ya san yanzu komai
ya kammala, domin a cika nassin, sai yace “Ina
jin kishi. 29 A gefensu kuma akwai gora cike da
ruwan inabi mai tsami, sai suka tsoma soso a
cikin ruwan inabin mai tsami suka daura a wata
sanda sai suka mika masa a baki. 30 Da Yesu ya
tsotsi ruwan tsamin, sai yace “An gama” Sai ya
sunkuyar da kansa ya kuwa saki ruhunsa. 31
Sai Yahudawan, domin ranar shirye shirye ne,
domin kada a bar jikunansu akan gicciye har
ranar asabacin (domin asabacin rana ce mai
muhimmanci), suka roki Bilatus ya kakkarye
kafafunsu kuma ya saukar da su. 32 Sai sojojin
suka zo suka karya kafafun mutum na farko da
kuma mutum na biyun wadanda aka gicciye
tare da Yesu. 33 Da suka iso kan Yesu sai suka
tarar ya riga ya mutu, sai basu kuwa karya
kafafunsa ba. 34 Duk da haka daya daga cikin
sojojin ya soki kuibin shi da mashi, nan da
nan sai jini da ruwa suka fito. 35 Wanda ya ga
wannan, shi ya zama shaida, shaidarsa kuwa
gaskiya ce. Ya sani cewa abinda ya fada gaskiya
ne saboda ku ma ku gaskata. 36 Wadannan sun
faru ne domin a cika nassi, “Babu ko daya daga
cikin kasusuwansa da za'a karya”. 37 Kuma
wani nassin yace, “Zasu dube shi wanda suka
soka.” 38 Bayan wadannan abubuwa, Yusufu
mutumin Arimatiya, wanda yake almajirin Yesu
ne (amma a boye saboda tsoron Yahudawa) ya
roki Bilatus izini domin ya dauke jikin Yesu.
Bilatus kuwa ya bashi izini, sai Yusufu yazo ya
dauki jikin. 39 Nikodimu ma ya zo, wanda da
farko ya zo wurin Yesu da daddare, ya kawo
hadin man kamshi na mur da al'ul wajen nauyin
awo dari. 40 Sai suka dauki jikin Yesu suka sa
shi a likkafanin lillin tare da kayan kamshin
nan, domin jana'iza bisa ga al'adar Yahudawa.
41 To a wurin da aka gicciye shi kuwa akwai
wani lambu, a cikin lambun kuma akwai sabon
kabari wanda ba'a taba sa kowa ba. 42 Da yake
ranar shirye shirye ce ta Yahudawa, kabarin
kuwa na kusa, sai suka sa Yesu a ciki.

20 To da sassafe ranar farko ta mako, da
sauran duhu, Maryamu Magadaliya ta zo
kabarin, ta tarar an kawar da dutsen daga
kabarin. 2 Sai ta ruga da gudu zuwa wurin
Saminu Bitrus tare da almajirin nan da Yesu ke
kauna, tace masu, “Sun dauke Ubangiji daga
kabarin, bamu kuwa san inda aka sa shi ba.” 3
Sai Bitrus tare da almajirin nan suka fita, kuma
suka tafi kabarin, 4 dukansu suka ruga da gudu
tare, amma daya almajirin ya riga Bitrus isowa
kabarin, 5 Sai ya sunkuya ya leka ciki, ya ga
likkafanin lillin a wurin, amma fa bai shiga ciki
ba. 6 Sai Saminu Bitrus ya iso daga bayansa sai
ya shiga kabarin, ya tarar da likkafanin lillin
a ajiye. 7 sai fallen kuma da yake kansa. Ba'a
ajiye tare da likkafanin ba amma aka linkeshi
aka ajiye shi daban. 8 Sai almajirin nan da
ya riga isa kabarin shi ma ya shiga ya gani,
sai ya ba da gaskiya. 9 Har ya zuwa wannan
lokacin basu san nassin daya ce zai tashi daga
matattu ba. 10 Sai almajiran suka sake komawa
gida kuma. 11 Amma Maryamu tana tsaye a
bakin kabarin tana kuka. Yayin da take kuka,
sai ta sunkuya ta leka cikin kabarin. 12 Sai ta ga
mala'iku guda biyu cikin fararen kaya zaune,
daya ta wurin kai daya kuma ta wurin kafafu
inda aka kwantar da Yesu. 13 Sukace mata,
“Uwargida don me kike kuka? Sai tace masu,
“Domin sun dauke Ubangijina, ban kuwa san
inda suka ajiye shi ba. 14 Bayan ta fadi haka,
ta juya sai ta ga Yesu tsaye a wurin. Amma
bata san cewa Yesu bane, 15 Yesu yace mata,
“Uwargida, me yasa kike kuka? Wa kuma kike
nema? Domin tana zaton shine mai kula da
lambun, sai tace masa, “Maigida in kaine ka
dauke shi, gaya mani inda ka sa shi, ni kuwa in
dauke shi.” 16 Yesu yace mata, “Maryamu”. Sai
ta juya, tace masa da Armaniyanci “Rabboni!”
wato mallam. 17 Yesu yace mata, kada ki taba ni,

domin har yanzu ban hau wurin Uba ba tukuna,
amma kije wurin 'yan'uwana kice masu, zan
je wurin Ubana da Ubanku, Allahna da kuma
Allahnku". 18 Maryamu Magadaliya ta je tace
wa almajiran, "Na ga Ubangiji" Ta kuma ce ya
fada mata wadannan abubuwa. 19 Da yamma a
wannan rana, a rana ta farko ta mako, almajiran
suna kulle a daki saboda tsoron Yahudawa,
Yesu yazo ya tsaya a tsakaninsu, yace "Salama
Agareku". 20 Bayan ya fadi haka, sai ya nuna
masu hannuwansa da kuibinsa. Da almajiran
suka ga Ubangiji, sai suka yi farin ciki. 21 Yesu ya
sake ce masu, "salama agareku. "Kamar yadda
Uba ya aiko ni, haka Ni ma na aike ku". 22 Da
Yesu ya fadi haka, sai ya hura masu lumfashinsa,
yace masu, "Ku karbi Ruhu Mai Tsarki. 23 Duk
wanda kuka gafarta wa zunubai, an gafarta
masa; kowa kuka rike zunubansa, an rikesu." 24
Toma, daya daga cikin sha biyun, wanda ake
kira Dan Tagwai, baya tare dasu lokacin da Yesu
ya bayyana. 25 Sauran almajiran sukace masa
"Mun ga Ubangiji". Sai yace masu, "In ban ga
gurbin kusoshi a hannuwansa ba, in sa yatsana
a gurbin kusoshin ba, in kuma sa hannuna
cikin kuibinsa ba, ba zan bada gaskiya ba. 26
Bayan kwana takwas har wa yau almajiran na
cikin gida, Toma ma na tare dasu, kofofin suna
kulle, sai ga Yesu a tsakaninsu yace, "Salama
agareku". 27 Sa'an nan yace wa Toma, "Iso nan
da yatsanka, dubi hannuwana. Miko hannunka
kuma kasa a kuibina, kada ka zama marar bada
gaskiya, sai dai, mai bada gaskiya". 28 Toma ya
amsa yace "Ya Ubangijina da Allahna!" 29 Yesu
yace masa, "Wato saboda ka gan ni, ka bada
gaskiya? Albarka ta tabbata ga wadanda basu
gani ba, amma kuwa sun bada gaskiya. 30 Yesu
yayi wadansu alamu da yawa dabam dabam
a gaban almajiransa, wadanda ba'a rubuta a
littafin nan ba. 31 Amma an rubuta wadannan
ne, domin ku bada gaskiya Yesu shine Almasihu,
Dan Allah, ta wurin gaskatawa kuma ku sami
rai cikin sunansa.

21 Bayan wadannan abubuwa, Yesu ya sake
bayyana kansa ga almajiran a bakin tekun
Tibariya. Ga yadda ya bayyana kansa: 2 Saminu
Bitrus na tare da Toma wanda ake kira Dan
Tagwai, da Natana'ilu daga Kana ta kasar Galili,
da 'ya'yan nan na Zabadi, da kuma wadansu
almajiran Yesu biyu. 3 Saminu Bitrus yace masu,
"Zani su." sukace masa "Mu ma za mu je tare da
kai." Sai suka fita suka shiga jirgi, amma a daren
nan basu kama komai ba. 4 To, gari na wayewa,
sai ga Yesu tsaye a bakin gaci, amma almajiran
basu gane cewa Yesu bane. 5 Sai Yesu yace
masu, "Samari, kuna da wani abinda za a ci?"
Suka amsa masa sukace "A'a". 6 Yace masu, "Ku
jefa taru dama da jirgin zaku samu wasu." Suka
jefa tarunsu har suka kasa jawo shi don yawan
kifin. 7 Sai almajirin nan da Yesu yake kauna
yace wa Bitrus, "Ubangiji ne fa!" Da Saminu
Bitrus yaji, Ashe, Ubangiji ne, yayi damara da
taguwarsa, (don a tube yake), ya fada a tekun. 8
Sauran almajiran kuwa suka zo a cikin karamin
jirgi, (domin basu da nisa da kasa, kamar kamu
dari biyu zuwa sama), janye da tarun cike da
kifi. 9 Da isowarsu gaci, sai suka ga garwashin
wuta a wurin da kifi akai, da kuma gurasa. 10
Yesu ya ce masu "Ku kawo wandansu daga cikin
kifin da kuka kama yanzu". 11 Sai Saminu Bitrus
ya hau, ya jawo tarun gaci, cike da manyan
kifaye dari da hamsin da uku. Amma duk da
yawansu, tarun bai tsage ba. 12 Yesu yace masu,
"Ku zo ku karya kumallo". Daga cikin almajiran
kuwa babu wanda yayi karfin halin tambayarsa
"Ko shi wanene?" Domin sunsani Ubangiji ne.
13 Yesu zo ya dauki gurasar ya ba su, haka kuma
kifin. 14 Wannan shine karo na uku da Yesu ya
bayyana ga almajiransa bayan tashinsa daga
matattu. 15 Da suka karya kumallon, Yesu yace
wa Saminu Bitrus, "Bitrus dan Yahaya, kana
kaunata fiye da wadannan?" Bitrus yace masa
"I ya Ubangiji, ka sani ina kaunarka" Yesu yace
masa "Ka ciyar da 'ya'yan tumakina". 16 Ya
sake fada masa karo na biyu, "Saminu Dan
Yahaya, kana kaunata?" Bitrus Yace masa "I
ya Ubangiji, ka sani ina kaunarka". Yesu yace
masa, "Ka lura da Tumakina". 17 Ya sake fada
masa, karo na uku, "Bitrus Dan Yahaya, kana
kaunata? Sai Bitrus bai ji dadi ba domin Yesu ya
fada masa karo na uku, "Kana kaunata" Yace
masa, "Ubangiji ka san komai duka, ka sani
ina kaunarka." Yesu yace masa "Ka ciyar da
tumaki na. 18 Hakika, hakika, Ina gaya maka,
lokacin da kake kuruciyarka, kakan yi wa kanka
damara, ka tafi inda ka ga dama. amma in ka
tsufa, zaka mike hannuwanka wani yayi maka
damara, ya kai ka inda baka nufa ba." 19 To Yesu
ya fadi haka ne domin ya nuna irin mutuwar
da Bitrus zai yi ga daukakar Allah. Bayan ya
fadi haka, sai yace wa Bitrus, ka biyo ni. 20
Bitrus ya juya sai ya ga almajirin da Yesu yake

kauna yana biye dasu; wanda ya jingina a kirgin
Yesu lokacin cin jibin nan da yace “Ya Ubangiji,
wanene zai bashe ka?” **21** Da Bitrus ya gan shi,
yace wa Yesu “Ya Ubangiji, Me mutumin nan
zai yi?” **22** Yesu yace masa, “Idan ina so ya
zauna har in dawo ina ruwanka? Ka biyo ni.” **23**
Wannan zance ya yadu cikin 'yan'uwa cewa,
wannan almajirin ba zai mutu ba. Alhali Yesu
bai cewa Bitrus, wannan almajirin ba zai mutu
ba, Amma “Idan ina so ya zauna har in dawo ina
ruwanka?” **24** Wannan shine almajirin da yake
shaida wadannan abubuwa, wanda ya rubuta
su, kuma mun tabbata shaidarsa gaskiya ne. **25**
Akwai kuma sauran abubuwa da yawa wanda
Yesu yayi. Idan da an rubuta kowannensu daya
bayan daya, ina gaya maku, ko duniya bazata
iya daukar litattafan da za a rubuta ba.

Ayyukan Manzanni

1 Littafin da na rubuta da farko, Tiyofilos, ya
fadi abubuwan da Yesu ya fara yi ya kuma
koyar, **2** har zuwa ranar da aka karbe shi zuwa
sama. Wannan kuwa bayan da ya ba da umarni
ga zababbun manzanninsa ta wurin Ruhu Mai
Tsarki. **3** Bayan ya sha wahala, ya bayyana kan
sa da rai a garesu, da alamu da dama masu
gamsarwa. Kwana arba'in ya baiyana kansa a
garesu yana yi masu magana game da mulkin
Allah. **4** Yayin da yana zaune tare da su ya basu
umarni cewa kada su bar Urushalima, amma
su jira alkawarin Uban, wanda ya ce, ''Kun ji
daga gare ni, **5** cewa Yahaya babu shakka ya
yi baftisma da ruwa, amma ku za a yi maku
baftisma da Ruhu Mai Tsarki nan da kwanaki
kadan.'' **6** Sa'adda suna tare suka tambaye shi,
''Ubangiji, a wannan lokaci ne za ka maido da
mulki ga Isra'ila?" **7** Ya ce masu, ''Ba naku bane
ku san lokaci ko sa'a wanda Uba ya shirya ta
wurin ikonsa. **8** Amma za ku karbi iko, idan
Ruhu Mai Tsarki ya zo bisanku, sa'annan za
ku zama shaidu na cikin Urushalima da kuma
cikin dukan Yahudiya da Samariya, har ya zuwa
karshen duniya." **9** Lokacin da Ubangiji Yesu ya
fadi wadannan abubuwa, yayin da suna kallon
sama, sai aka dauke shi zuwa sama, kuma girgije
ya boye shi daga idanunsu. **10** Da suka dinga
kallon sama yayin da ya tafi, nan da nan, mazaje
biyu suka tsaya a gabansu cikin fararen tufafi.
11 Suka ce, ''Ku mazajen Galili me yasa ku ke
tsaye a nan kuna kallon sama? Wannan Yesu
wanda ya hau zuwa sama zai dawo kamar yadda
kuka gan shi yana tafiya zuwa sama.'' **12** Da
suka dawo Urushalima daga dutsen Zaitun,
wanda ke kusa da Urushalima, tafiyar Asabaci
daya ne. **13** Da suka iso, sai suka haye zuwa
cikin bene inda suke da zama. Sune su Bitrus,
Yahaya, Yakubu, Andarawus, Filibus, Toma,
Bartalamawus, Matiyu, Yakubu dan Alfa, Siman
mai tsattsauran ra'ayi, kuma da Yahuza dan
Yakubu. **14** Dukansu kuwa suka hada kai gaba
daya, yayin da suka ci gaba da naciya cikin
addu'a. Tare da su kuma akwai mata, Maryamu
mahaifiyar Yesu, da kuma 'yan'uwansa. **15**
A cikin wadannan kwanaki Bitrus ya tashi
tsaye a tsakiyar 'yan'uwa, kimanin mutane
dari da ashirin, ya ce, **16** '' 'Yan'uwa, akwai
bukatar Nassi ya cika, wanda Ruhu Mai Tsarki
ya fada a baya ta bakin Dauda game da Yahuza,
wanda ya jagoranci wadanda suka kama Yesu
17 Domin yana daya daga cikinmu kuma ya
karbi rabonsa na ladan wannan hidima," **18**
(Wannan mutum fa ya sai wa kansa fili da
cinikin da ya yi na muguntarsa, kuma a nan
ya fado da ka, cikinsa ya fashe, hanjinsa suka
zubo waje. **19** Duka mazaunan Urushalima suka
ji wannan, saboda haka suka kira wannan fili
da harshensu "Akeldama'' wato, "Filin Jini.")
20 "Domin an rubuta a littafin Zabura, 'Bari
filinsa ya zama kufai, kada a bar kowa ya zauna
wurin,'kuma, 'Bari wani ya dauki matsayinsa
na shugabanci.' **21** Saboda haka ya zama dole,
daya daga cikin wadanda suke tare da mu tun
lokacin da Ubangiji Yesu yana shiga da fita, a
tsakaninmu, **22** farawa daga baftismar yahaya
har zuwa ranar da aka dauke shi daga wurinmu
zuwa sama, ya zama daya daga cikin mu wurin
shaidar tashinsa." **23** Suka gabatar da mutum
biyu, Yusufu wanda ake kira Barsabbas, wanda
kuma aka yiwa suna Justus, da kuma Matayas.
24 Su ka yi addu'a suka ce, ''Ubangiji, kai ka
san zuciyar dukan mutane, ka bayyana mana
wanda ka zaba cikin su biyun nan **25** Domin ya
dauki gurbin da kuma manzancin daga inda
Yahuza ya kauce zuwa nashi waje'' **26** suka jefa
kuri'a a kansu; zabe ya fada kan Matayas kuma
suka lissafta shi tare da manzanni sha dayan.

2 Da ranar Fentikos ta zo, dukansu suna tare
wuri daya. **2** Nan da nan sai ga wata kara
daga sama kamar ta babbar iska, kuma ta sauko
ta cika duka gidan inda suke zaune. **3** Sai ga
wasu harsuna kamar na wuta sun bayyana
a garesu aka rarraba su, kuma suka zauna
bisa kowannensu. **4** Dukansu suka cika da
Ruhu Mai Tsarki suka fara magana da wadansu
harsuna, yadda Ruhu ya ba su iko su yi magana.
5 A lokacin akwai Yahudawa dake zaune a
Urushalima, mutanen Allah, daga kowace kasa
karkashin sama. **6** Da suka ji wannan kara jama'a
duk suka taru suka rude saboda kowannensu
ya ji suna magana da harshensa. **7** Suka yi
mamaki matuka; suka ce, ''Lallai, wadannan
duka ba Galiliyawa ba ne? **8** Yaya mu ke jinsu
duka, kowannensu na magana a cikin harshen
da aka haife mu? **9** Fisiyawa da Mediyawa da
Elimawa, da Yahudawa da Kafadokiya, cikin
Fontus da Asiya, **10** cikin Firgia da Bamfiliya,
cikin Masar da yankunan Libiya ta wajen Sur, da

baki daga Roma, 11 Yahudawa da tubabbun cikin
Yahudanci, Kiretawa da Larabawa, duk munji
su suna fadi a harshenmu game da manyan
ayyukan Allah.'' 12 Dukansu suka yi mamaki
suka rikice; suka ce da junansu, ''Menene
ma'anar wannan?'' 13 Amma wasu suka yi
ba'a suka ce, ''Sun bugu ne da sabon ruwan
inabi.'' 14 Amma Bitrus ya tashi tare da sha
dayan, ya daga murya ya ce da su, ''Mutanen
Yahuda da dukanku dake zaune a Urushalima,
bari ku san wannan; ku saurari maganata. 15
Domin wadannan mutanen ba buguwa suka yi
ba yadda kuke zato, domin yanzu karfe tara ne
na safe kawai. 16 Amma wannan shine abinda
aka fada ta wurin annabi Yowel. 17 Allah ya
ce, 'Haka zai kasance a kwanakin karshe, zan
zubo Ruhuna a kan dukan mutane, 'ya'yanku
maza da mata za su yi anabci, kuma samarinku
za su ga wahayoyi, kuma tsofaffinku za su yi
mafarkai. 18 Haka kuma a bisa bayi na maza
da mata, a kwanakin nan zan zubo da Ruhuna,
kuma za su yi anabci. 19 Zan nuna al'ajibai a
sararin sama da kuma alamu a bisa duniya, jini
da wuta, da girgije. 20 Rana zata juya ta koma
duhu kuma wata ya koma jini, kafin Babbar
ranan nan ta Ubangiji ta zo. 21 Zai kuma zama
dukan wanda ya kira ga sunan Ubangiji zai sami
ceto. 22 Mutanen Isra'ila, ku saurari wadannan
magana. Yesu Banazare, mutumin da Allah
ya tabbatar da shi gareku ta wurin manyan
ayyuka da ban mamaki da alamu da Allah ya
yi ta wurinsa a tsakiyarku, kamar yadda ku
da kanku kuka sani. 23 Saboda tabbataccen
shiri da riga sani na Allah, aka bayar dashi, ku
kuma, ta hannun mutane 'yan tawaye, kuka
gicciye shi kuma kuka kashe shi. 24 Wanda
Allah ya tayar, bayan ya cire zafin mutuwa
daga gareshi, saboda ba zai yiwu ba ta rike shi.
25 Gama, game da shi, 'Ina ganin Ubangiji a
gabana ko yaushe, domin yana gefen hannun
damana saboda kada in firgita. 26 Saboda haka
zuciyata na farin ciki harshena yana yin murna.
Kuma, jikina zai zauna gabagadi. 27 Gama ba
za ka watsar da raina a lahira ba, ba kuwa za
ka bar Mai Tsarkinka ya ga ruba ba. (Hadēs g86)
28 Ka bayyana mani hanyar rai; da fuskarka
zaka cika ni da farin ciki. 29 'Yan'uwa, zan yi
magana da ku gabagadi game da baba Dauda:
ya mutu kuma aka bizne shi, kuma kabarinsa
na nan tare da mu har yau. 30 Domin haka,
don shi annabi ne kuma ya san Allah ya yi
masa alkawari da rantsuwa cewa daga cikin
zuriyarsa zai sanya wani bisa kursiyinsa. 31 Ya
hango wannan al'amari kuma ya yi magana
game da tashin Almasihu, 'Ba ayi watsi da shi
ba a lahira, kuma jikinsa bai ga rubewa ba.'
(Hadēs g86) 32 Wannan Yesun - Allah ya tashe
shi, wanda dukanmu shaidu ne. 33 Saboda haka
yadda aka tashe shi zuwa hannun dama na
Allah kuma ya karbi alkawarin Ruhu Mai Tsarki
daga wurin Uba, shine ya zubo mana wannan
da kuke gani kuma kuke ji. 34 Dauda bai hau
zuwa sama ba, amma ya ce, ''Ubangiji ya ce wa
Ubangijina, “Zauna hannun dama na, 35 har sai
na maida makiyanka abin takawar sawunka.'''
36 Saboda haka, bari gidan Isra'ila su sani tabbas
wannan Yesun wanda kuka gicciye, Allah ya
maishe shi Ubangiji da kuma Almasihu. 37 Da
suka ji haka sai suka soku a zukatansu, suka
cewa Bitrus da sauran manzanni, '''Yan'uwa me
za mu yi?'' 38 Sai Bitrus ya ce masu, ''Ku tuba
ayi wa kowannenku baftisma, cikin sunan Yesu
Almasihu domin gafarar zunubanku, kuma za
ku karbi baiwar Ruhu Mai Tsarki. 39 Domin
alkawarin a gareku ne da 'ya'yanku da duk
wadanda ke nesa, dukan iyakar mutanen da
Ubangiji Allahnmu zai kira.'' 40 Da maganganu
da yawa ya ba da shaida kuma ya karfafa su;
ya ce, ''Ku ceci kan ku daga wannan muguwar
tsara.'' 41 Sai suka karbi maganar sa kuma aka yi
ma su baftisma, a wannan rana kuma aka sami
karin rayuka wajen dubu uku. 42 Su ka cigaba
cikin koyarwar manzanni da zumunta, cikin
kakkaryawar gurasa da kuma cikin addu'o'i.
43 Tsoro ya sauko bisa kowane rai, kuma aka
yi abubuwan ban mamaki da alamu da yawa
ta wurin manzannin. 44 Duka wadanda suka
ba da gaskiya suna tare kuma komai nasu na
kowanensu ne, 45 kuma suka saida kadarorinsu
da mallakarsu kuma suka rarrabawa kowa,
bisa ga irin bukatar da kowannensu yake da
ita. 46 A kowace rana suka cigaba tare da nufi
daya a cikin haikali, suna kakkarya gurasa a
gidaje, kuma suna raba abinci tsakaninsu cikin
farin ciki da tawali'u a zuciya; 47 Suna yabon
Allah kuma suna da tagomashi a gaban dukan
mutane. Ubangiji kuma kullum yana kara masu
wadanda suke samun ceto.

3 Sa'adda Bitrus da Yahaya suna hanya zuwa
haikali a lokacin addu'ar karfe uku. 2 Wani
mutum, gurgu ne tun daga haihuwa, ana daukar

sa kulluyomi zuwa kofar haikali da ake kira
Kyakkyawa, domin bara gun mutanen da ke
shiga haikalin. 3 Da ya ga Bitrus da Yahaya suna
shiga haikalin, sai ya roke su sadaka. 4 Bitrus
da Yahaya kuwa suka zuba masa ido, Bitrus ya
ce, "Ka dube mu." 5 Gurgun nan kuwa ya dube
su, yana tsammanin zai sami wani abu a wurin
su. 6 Amma Bitrus ya ce, “Azurfa da Zinariya ba
ni da su, amma abin da nake da shi, zan baka. A
cikin sunan Yesu Almasihu Banazare, Yi tafiya"
7 Bitrus ya kama hannun damarsa, ya daga shi;
nan da nan kafafunsa da kashin idon sawayensa
suka samu karfi. 8 Da gurgun ya yunkura, ya
mike tsaye sai ya fara takawa; ya shiga haikali
tare da Bitrus da Yahaya, yana takawa, yana
tsalle, yana kuma girmama Allah. 9 Dukan
mutane suka gan shi yana tafiya yana kuma
yabon Allah. 10 Sun lura cewa, shine mutumin
da ke zama yana bara a Kyakyawar kofar haikali;
sai suka cika da mamaki domin abin da ya faru.
11 Yayin da yake rike da Bitrus da Yahaya, dukan
jama'a suka matso wurinsu, a gefen dakalin
Sulaimanu, suna ta mamaki kwarai. 12 Da Bitrus
ya ga haka ya amsa wa jama'ar, “Ya ku mutanen
Isra'ila, don me ku ke mamaki?” Don me ku
ka zura mana ido, kamar mu ne muka sa shi
ya yi tafiya da ikon kanmu ko adalcin mu? 13
Allah na Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu, Allah
na iyayenmu ya girmama bawansa Yesu. Shi
kuka ki kun kuma bashe shi a gaban Bilatus da
ya so ya sake shi. 14 Kuka ki Mai Tsarkin nan,
Mai Adalcin, maimakon haka kuka ce a sakkar
maku mai kisan kai. 15 Kun kashe mai ba da
rai, wanda Allah ya tayar daga matattu, mu
kuwa shaidu ne ga wannan al'amari. 16 Yanzu,
ta bangaskiya ga sunansa - wannan mutum da
kuke gani kuma kun san shi - ta wurin wannan
sunan ne ya sami karfi. Bangaskiya cikin Yesu ta
ba shi cikakkiyar lafiya, a gabanku duka. 17 Ya
ku 'yan'uwa, na san kun yi haka ne cikin rashin
sani, yadda shugabaninku suka yi. 18 Amma
duk abubuwan da Allah ya fada ta bakin dukan
anabawansa, cewa Almasihunsa zai sha wahala,
yanzu ya cika. 19 Saboda haka, Ku tuba, ku
juyo, domin a shafe zunubanku, domin lokacin
sabuntuwa daga wurin Ubangiji ya zo; 20 domin
a aiko maku da Almasihu wanda aka kaddara
wato, Yesu. 21 Shine wanda dole sama ta karbe
shi har zuwa lokacin komo da dukan abubuwa,
game da abubuwan da Allah ya fada tun da ta
bakin annabawansa tsarkaka. (aiōn g165) 22 Musa
hakika ya ce, 'Ubangiji Allah zai tayar maku da
wani annabi kamar ni daga cikin, 'yan'uwanku.
Za ku saurari dukan abin da zai fada maku. 23
Zai kasance kowanne mutum da bai saurari
annabin nan ba za a kau da shi gabadaya daga
cikin mutanensa.' 24 I, dukan annabawa tun
daga Sama'ila da wadanda suka zo bayansa, sun
yi magana sun ambaci wadannan kwanaki. 25
Kune 'ya'yan annabawa da na alkawari wanda
Allah ya yi da kakanninku, yadda ya ce wa
Ibrahim, 'Daga zuriyarka dukan al'uman duniya
za su sami albarka.' 26 Bayan da Allah ya ta da
bawansa, a gareku ne ya fara aiko shi, domin
ya albarkace ku tawurin juyadda kowannenku
daga muguntarsa.”

4 Yayin da Bitrus da Yahaya suna kan magana
da mutanen, sai firistoci da shugaban masu
tsaron Haikali da kuma Sadukiyawa suka afko
masu. 2 Sun damu sosai domin Bitrus da Yahaya
suna koyar da mutane game da Yesu kuma suna
shelar tashinsa daga matattu. 3 Suka kama su
suka jefa kurkuku sai washegari, domin yamma
ta riga ta yi. 4 Amma mutane da yawa da suka ji
sakon suka ba da gaskiya; kimanin mazaje dubu
biyar ne kuwa suka ba da gaskiya. 5 Washegari,
da shugabaninsu, da dattawansu, da Marubuta
suka taru a Urushalima. 6 Anas babban firist,
yana nan, da Kayafa, da Yahaya da Iskandari,
da dukan dangin babban firist 7 Da suka kawo
Bitrus da Yahaya a tsakiyarsu sai suka tambaye
su, “Da wanne iko, ko cikin wanne suna k ka yi
haka?” 8 Sai Bitrus, cike da Ruhu Mai Tsarki,
ya ce, “Ku shugabanni da dattawan jama'a,
9 idan mu yau ana tuhumarmu saboda aikin
kirki da aka yi ga wannan mara lafiya - ta yaya
wannan mutum ya sami lafiya? 10 Bari ku da
dukan mutanen Isra'ila, ku san wannan, cikin
sunan Yesu Almasihu Banazare, wanda kuka
giciye, wanda Allah ya tayar daga matattu ta
dalilinsa ne wannan mutumin yake tsaye a
gaban ku lafiyayye. 11 Yesu Almasihu ne dutsen
da ku magina kuka ki, amma an mai da shi kan
gini. 12 Babu ceto daga kowanne mutum, domin
babu wani suna da aka bayar karkashin sama, a
cikin mutane wanda ta wurinsa za a iya samu
ceto." 13 Sa'adda, suka ga karfin halin Bitrus da
Yahaya, suka gane mutane ne talakawa marasa
ilimi, sai suka yi mamaki, suka kuma lura suka
gane Bitrus da Yahaya sun kasance tare da
Yesu. 14 Da yake suna ganin mutumin nan da

aka warkar tare da su, sai suka rasa abin yi.
15 Amma bayan sun fitar da manzannin daga
majalisa sai suka tattauna a tsakaninsu. 16 Suka
ce, “Yaya za mu yi da wadannan mutane? Babu
shakka aikin al'ajibi ya faru ta wurinsu, kuma
sananne ne ga dukan mazauna Urushalima,
kuma ba mu da iko mu musanci haka. 17 Amma
saboda kada ya cigaba da yaduwa cikin mutane,
bari mu yi masu kashedi kada su kara magana
da kowa cikin wannan suna.'' 18 Suka kira Bitrus
da Yahaya suka dokace su kada su kara magana
ko kuma koyarwa ko kadan a cikin sunan Yesu.
19 Amma Bitrus da Yahaya suka amsa suka ce,
''Ko ya yi daidai a gaban Allah mu yi maku
biyayya fiye da shi, ku hukunta. 20 Baza mu iya
daina magana game da abubuwan da muka ji
kuma muka gani ba.'' 21 Bayan sun sake yi wa
Bitrus da yahaya kashedi, sai suka sake su, su
tafi. Domin ba su iya samu wata hujja da za su
hore su a kai ba, domin dukan mutane suna
yabon Allah saboda abin da ya faru. 22 Mutumin
da ya sami wannan al'ajibi na warkarwa yana
sama da shekara arba'in. 23 Bayan an sake su,
Bitrus da Yahaya suka zo cikin mutanensu suka
ba da rahoton duk abin da manyan firistoci da
dattawa suka fada masu. 24 Da suka ji haka, suka
daga muryarsu tare ga Allah suka ce, ''Ubangiji,
kai da ka yi sama da duniya da teku da duk
abin da ke cikinsu, 25 kai wanda ta wurin Ruhu
Mai Tsarki ta bakin ubanmu Dauda bawanka,
ya ce, 'Me ya sa al'ummai suka tunzura, kuma
mutane suke tunanin abubuwan banza? 26
Sarakunan duniya sun hada kansu tare, kuma
shugabanninsu sun taru don su yi gaba da
Ubangiji, da kuma Almasihunsa.' 27 Hakika,
Hiridus da Buntus Bilatus, tare da al'ummai
da mutanen Isra'ila, sun taru a wannan birni
domin su yi jayayya da bawanka mai tsarki
Yesu, shafaffe. 28 Sun taru domin su aiwatar
da dukan abin da hannunka da nufinka ya
shirya zai faru. 29 Yanzu, Ya Ubangiji ka dubi
kashedin su, ka ba bayin ka ikon furta maganar
ka gabagadi. 30 Sa'adda ka mika hannunka
domin warkarwa, alamu da al'ajibai su faru
ta wurin sunan bawanka mai tsarki Yesu.” 31
Bayan sun gama addu'a, wurin da suka taru
ya girgiza, suka cika da Ruhu Mai Tsarki, suka
furta maganar Allah gabagadi. 32 Babban taron
da suka ba da gaskiya kansu hade yake; kuma
ba wanda ya ce da abinda ya mallaka nasa ne;
maimakon haka, komai na su daya ne. 33 Da iko
mai karfi manzannin suka yi shelar shaidarsu
game da tashin Yesu Ubangiji daga matattu,
babban alheri kuma na bisansu. 34 Babu wani
a cikinsu wanda ya rasa komai, domin masu
filaye da gidaje suka sayar suka kawo kudin
abin da suka sayar 35 sai suka kawo kudin gaban
manzanni. Aka rarraba wa kowanne mutum
bisa ga bukatarsa. 36 Yusufu, Balawi, mutumin
tsibirin Kubrus, wanda manzannisu ka yi wa
lakani da suna Barnaba. (wato, mai karfafa
zuciya). 37 Yana da fili sai ya sayar da shi ya
kawo kudin gaban manzanni.

5 Sai wani mai suna Hananiya da matarsa
Safiratu, suka sayar da filinsu, 2 Hananiya
kuwa ya boye wasu daga cikin kudin filin, (kuma
da sanin matarsa), sa'annan suka kawo ragowar
kudin a gaban manzannin. 3 Amma Bitrus ya ce,
''Hananiya don me shaidan ya cika zuciyarka,
har ka yi wa Ruhu Mai Tsarki karya? Har ka
boye wasu daga kudin filin? 4 Sa'adda ba ka
sayar da filin ba, ba mallakarka bane? Bayan da
ka sayar ma, ba naka bane? Don me kayi irin
wannan tunanin a zuciyarka? To ba mutane ka
yi wa karya ba, Allah ka yi wa.” 5 Nan take da
jin haka, Hananiya ya fadi ya ja numfashinsa
na karshe. Dukan mutanen da suka ji labarin
kuwa tsoro mai girma ya afko masu 6 Matasa
suka zo suka nannade gawarsa, suka fitar da shi
waje suka binne shi. 7 Bayan wajen sa'a uku, sai
matarsa ta iso, ba tare da sanin abin da ya faru
ba. 8 Sai Bitrus ya ce mata, ''ki gaya mini ko
nawa kuka sayar da filin?'' Sai ta amsa, ''ta ce
kaza ne.” 9 Sa'annan Bitrus ya ce mata, ''Don
me kuka shirya wannan makidar tare da mijinki
don ku gwada Ruhun Ubangiji? Kiji tafiyar
wadanda suka bizne mijinki a bakin kofa, kuma
za su dauke ki yanzu.'' 10 Nan take sai ta fadi a
gabansa, ta ja numfashinta na karshe, matasan
kuwa suka zo suka same ta ta mutu; sai suka
dauki gawarta suka kai waje suka kuma bizne ta
kusa da mijinta. 11 Tsoro mai girma kuwa ya
afko wa iklisiyar gaba daya da dakan wadanda
suka ji wadan nan al'amura. 12 Ayyukan alamu
da ban mamaki masu yawa kuwa sun faru
ga mutane, ta hannun manzannin. Dukansu
kuma suna nan tare a dakalin Sulaimanu, 13
Sai dai babu mai karfin halin ya hada kai tare
dasu; amma suna da kwarjini sosai a gaban
jama'a. 14 Har wa yau aka rika samun karin
masu ba da gaskiya, dinbin jama'a, maza da

mata, 15 har sukan dauki marasa lafiya su kai
su bakin titi, suna kwantar da su a bisa gadaje
da shinfidu, domin idan Bitrus ya zo wucewa ko
da inuwarsa ma ta taba wasunsu. 16 Mutane
dayawa kuwa sukan zo daga garuruwan da ke
kewaye da Urushalima, suna kuma kawo masu
rashin lafiya, da wadanda aljannu ke damunsu,
aka kuma warkar da su duka. 17 Amma babban
firist ya taso tare da duk wadanda ke tare da
shi (wato 'yan darikar Sadukiyawa); suka cika
da kishi matuka 18 suka kama manzannin suka
kuma jefasu a kurkuku. 19 A cikin dare sai
mala'ikan Ubangiji ya bude kofofin kurkukun
ya kuma fito da su waje, ya ce, 20 “Kuje ku
tsaya a gaban haikali ku kuma gaya wa mutane
maganar wannan rai.” 21 Sa'adda suka ji haka,
sai suka tafi haikalin da wayewar gari suka
yi koyarwa. Amma babban firist da jama'arsa
suka zo suka kuma kira taro da kuma dukan
yan majalisa, da dattawan jama'ar Isra'ilawa
suka fito suka kuma ba da umarni, a fito masu
da manzannin. 22 Amma ma'aikatan da suka
je kurkukun basu sami kowa, a kurkukunba,
sai suka dawo suka ba da rahoto, 23 Su ka ce
kurkukun a rufe gam da masu gadi suna nan a
tsaye a bakin kofar amma da muka shiga, bamu
sami kowa a ciki ba. 24 Yanzu sa'adda shugaban
haikalin da manyan firistoci suka ji wadannan
kalamai, sai suka rikice sosai game da su, suka
ce yanzu me wannan zai haifar. 25 Sai wani ya
zo ya ce masu, ''Wadannan mutanen da kuka
jefa a kurkuku suna can a cikin haikali suna
koyar da jama'a.'' 26 Sai shugaban haikalin ya
je da ma'aikatansa suka kawosu, ba tare da
tashin hankali ba, domin gudun kada jama'a su
jejjefesu. 27 Da suka kawo su, sai suka gabatar
da su gaban majalisa, babban firist kuwa ya
tuhume su, 28 cewa ''Ba mun yi maku kashedi
da karfi kada ku yi koyarwa cikin wannan sunan
ba? Amma ga shi duk kun cika Urushalima
da koyarwarku, kuna kuma neman kusa jinin
mutumin nan ya sauko kanmu.” 29 Amma Bitrus
da manzannin suka amsa suka ce, ''Dole mu yi
wa Allah biyayya ba mutane ba. 30 Allah na
ubanenmu ya ta da Yesu, wanda kuka kashe,
ta wurin rateye shi a bisa itace, 31 Allah kuwa
ya daukaka shi a hannun damarsa, domin ya
zama sarki da kuma mai ceto, ya ba Isra'ila
tuba da gafarar zunubai. 32 Mu kuwa shaidu
ne ga wadannan al'amura, haka ma Ruhu Mai
Tarki, wanda Allah ya bayar ga dukan wadanda
suka yi biyayya a gareshi.'' 33 Da yan majalisa
suka ji haka sai suka fusata kwarai da gaske,
har suka nemi su kashe manzannin. 34 Amma
wani Bafarise mai suna Gamaliel, malami ne
kuma na attaura wanda dukan jama'a suna
martabawa, sai ya mike ya ba da umarni cewa a
fid da manzannin waje na dan lokaci. 35 Sai ya
ce masu ''Ya ku mutanen Isra'ila, ku lura sosai
da a binda kuke niyyar yi wa mutanen nan, 36
A kwanakin baya wani ya zo mai suna Tudas
ya dauki kansa wani abu, kimanin mutane dari
hudu ne suka bishi, amma da aka kashe shi
jama'arsa baki daya sai suka watse, ba wanda
ya kara jin labarinsu. 37 Bayansa kuma, aka
yi wani mai suna Yahuza na Galili wanda a
kwanakin kidaya, ya zo ya rinjayi mutane da
yawa, shima ya lalace, duk wadanda suka bi shi
kuwa suka watse. 38 Don haka ina gaya maku
ku rabu da mutanen nan, domin idan shirinsu
ko kuma ayyukansu na mutane ne za su lalace.
39 Amnma idan abin nan daga Allah yake baza
ku iya lalata su ba; kada ya zama kuna gaba
da Allah.'' Sai suka rinjayu. 40 Da suka kira
manzannin ciki suka yi masu duka, sai suka
umarce su da cewa kada su sake koyarwa a cikin
sunan Yesu, sai suka barsu suka tafi. 41 Suka fita
daga cikin majalisar, suna murna domin sun
cancanta su sha wulakanci saboda sunan. 42
Bayan haka kullayomin suna zuwa haikali, suna
bi gida gida, suna wa'azi, suna kuma koyarwa
ba fasawa cewa Yesu shine Almasihu.

6 A wadannan kwanaki, yawan almajiran ya
ci gaba da ribanbanya, sai Yahudawan da
suke zama a kasar Helanawa suka fara gunaguni
game da Yahudawan Isra'ila, domin basu damu
da gwamrayensu, wajen raba abinci da ake yi
kullum. 2 Manzannin nan sha biyu suka kira
taron almajiran suka ce masu, ''Bai kamata mu
bar maganar Allah mu shiga hidimar rabon
abinci ba. 3 Don haka ku zabi 'yan'uwa maza
daga cikinku, mutane bakwai wadanda a ke
ganin su da daraja, cike da Ruhu da kuma hikima,
wadanda za mu zaba suyi wannan hidima. 4 Mu
kuwa mu ci gaba da da addu'a da kuma hidimar
kalmar.'' 5 Maganar su kuwa ta farantawa
dukan jama'a rai sosai. Sai suka zabi Istifanus,
shi kuwa mutum ne cike da bangaskiya kuma
da Ruhu Mai Tsarki da Filibus, da Birokoros,
da Nikanar, da Timan, da Barminas, da kuma
Nikolas, mutmin Antakiya wanda ya yi tuban

Yahudanci. 6 Masu bin kuwa suka gabatar da
wadannan mutanen a gaban manzannin, su
kuwa suka yi masu addu'a suka kuma dora
hannuwansu a kansu. 7 Sai maganar Allah ta
yawaita; yawan almajiran kuwa ya rubanbanya
matuka a Urushalima; firistoci da yawa na
Yahudawa suka bada gaskiya. 8 Sai Istifanus,
cike da alheri da iko, ya rika yin ayyukan ban
mamaki da alamu a cikin jama'a. 9 Amma sai ga
wadansu mutane daga wata majami'a da ake
kira majami'ar Yantattu, wato su Kuramiyawa
da Iskandariyawa, da kuma wasu daga kasar
Kilikiya da Asiya. Wadannan mutanen kuwa
suna muhawara da Istifanus. 10 Amma suka kasa
yin tsayayya da Istifanus, saboda irin hikima
da Ruhun da Istifanus ya ke magana da shi. 11
Sai a asirce suka zuga wasu mutane su je su
ce, "Ai munji Istifanus yana maganganun sabo
game da Musa da kuma Allah." 12 Sai suka zuga
mutanen, har da dattawa da marubuta suka
tunkari Istifanus, suka kama shi, suka kawo shi
gaban majalisa. 13 Suka kawo masu shaidar
karya suka ce, "Wannan mutumin har yanzu
bai dena maganganun gaba akan wannan wuri
mai tsarki da kuma shari'a ba. 14 Domin kuwa
mun ji shi, yana cewa wannan Yesu Banazarat
zai rushe wannan wuri zai kuma canza al'adun
da muka gada daga wurin Musa." 15 Dukan
wadanda suke zaune a majalisar suka zuba masa
ido, sai suka ga fuskarsa kamar ta mala'ika.

7 Sai babban firist ya ce, "Wadannan al'amura
gaskiya ne?" 2 Sai Istifanus ya amsa ya ce,
"Ya 'yan'uwa da ubanni, ku saurare ni, Allah
Madaukaki ya bayyana ga ubanmu Ibrahim
tun yana can kasar Mesofotamiya, kafin ma
ya zauna a kasar Haran; 3 ya ce masa, 'Ka bar
kasarka da danginka, ka tafi kasar da zan nuna
maka.' 4 Sa'annan ya bar kasar Kaldiyawa ya
zo ya zauna a Haran; daga can, bayan rasuwar
mahaifinsa, sai Allah ya kira shi zuwa wannan
kasa da kuke ciki. 5 Amma Allah bai ba shi kasar
gado ba tukuna, ko da misalin tafin sawunsa.
Amma ya alkawarta - ko da yake bai riga ya haifi
da ba tukuna - wanda zai ba shi kasar gado, shi
da zuriyarsa, a bayansa. 6 Allah ya yi magana
da shi kamar haka, cewa zuriyarsa za su yi
bakonci a wata kasa wadda ba tasu ba, mutanen
wannan kasar kuwa za su gwada masu bakar
azaba su kuma bautar da su har shekaru dari
hudu. 7 'Kuma zan hukunta wannan al'umma
da ta bautar da su,' Allah ya ce, 'Bayan haka
za su fito daga wannan kasa su bauta mini a
wannan wuri.' 8 Allah ya ba Ibrahim alkawarin
kaciya, sai Ibrahim ya haifi Ishaku ya yi masa
kaciya a rana ta takwas; Ishaku ya haifi Yakubu,
Yakubu kuma ya haifi ubanni Isra'ila su goma
sha biyu. 9 Wadannan 'yan'uwa suka yi kyashin
danuwansu Yusifu suka sayar da shi bauta zuwa
Masar. Amma Allah na tare da shi. 10 Ya kuwa
cece shi daga dukan sharin da yan uwansa suka
kulla masa, Allah kuwa ya ba shi tagomashi da
hikima a gaban Fir'auna, sarkin Masar. Fir'auna
kuwa ya mai da shi mai mulki a dukan kasar
Masar da kuma dukan mallakarsa. 11 Sai aka
yi babbar yunwa a dukan kasar Masar da ta
Kan'ana, iyayenmu suka sha wuya saboda rashin
abinci. 12 Amma lokacin da Yakubu ya ji akwai
hatsi a kasar Masar, sai ya aiki ubannimu a karo
na farko. 13 Da suka je a karo na biyu, sai Yusifu
ya bayyana kansa ga yanuwansa; a wannan
lokaci ne Fir'auna ya gane da yanuwan Yusufu.
14 Yusufu ya aiki yanuwansa su kawo Yakubu
ubansu da dukan mallakarsu da iyalansu zuwa
Masar, Dukansu mutane saba'in da biyar ne.
15 Yakubu ya tafi ya zauna a Masar; shi da
zuriyarsa har mutuwar su. 16 Aka dauke su
zuwa Shekem aka binne su a kabarin da Ibrahim
ya saya da kudin azurfa daga hannun yayan
Hamor a Shekem. 17 Yayin da alkawarin Allah
ya kusato wanda Allah ya fada wa Ibrahim,
mutanen suka karu suka hayayyafa kwarai a
Masar, 18 Sai a ka yi wani sarki a Masar wanda
bai san Yusifu ba, 19 Wannan sarki ya yaudari
kakkaninmu ya yi masu mugunta kwarai da
gaske, har ma ya kai ga suna barin jariransu
cikin hasari don su ceci rayukansu. 20 A wannan
lokaci ne aka haifi Musa, kuma kyakkyawan
yaro ne sai aka yi renon sa tsawon wata uku a
gidan mahaifinsa a asirce. 21 Yayin da aka jefar
da shi, sai diyar Fir'auna ta dauke shi ta rene
shi kamar danta. 22 Aka ilimantar da Musa da
dukan ilimi irin na Masar; kuma ya shahara
cikin fasahar magana da kuma ayyukansa. 23
Amma lokacin da yakai shekara arba'in, sai ya yi
niyyar ya ziyarci 'yan'uwansa, Isra'ilawa. 24 Sai
ya ga wani na cin zalin Ba Isra'ile, Musa kuwa
ya taimaki wanda ake kwara ta wurin murkushe
Bamasaren: 25 zaton Musa 'yan'uwansa za su
fahimci taimakon Allah ne ya zo masu amma
ina! Basu gane ba. 26 Washegari ya ga wasu
Isra'ilawa na fada da junansu; ya yi kokari ya

raba su; sai ya ce masu, 'Malamai, ku 'yan'uwan
juna ne; don me kuke fada da junanku?' 27
Amma shi wanda ake kwarar makwabcinsa ya
ture Musa a gefe guda, ya ce, 'Wa ya nada
ka shugaba ko alkali akanmu? 28 Kana so ka
kashe ni ne, kamar yadda ka kashe Bamasaren
nan jiya?' 29 Da jin haka sai Musa ya gudu,
zuwa kasar Midinawa, a matsayin dan gudun
hijira. Anan ya haifi ''ya'ya biyu maza. 30 Bayan
da shekaru arba'in suka wuce, sai mala'ika ya
bayyana gare shi a jeji, kusa da dutsen Sinai,
a cikin harshen wuta a cikin jeji. 31 Sa'adda
Musa ya ga wutar, mamaki ya kama shi; sai ya
maso kusa don ya kara dubawa, sai ya ji muryar
Ubangiji na cewa, 32 'Nine Allah na ubanninka,
Ibrahim, da na Ishaku, da na Yakubu.' Musa ya
razana har ma bai sake daga kai ya duba ba. 33
Ubangiji ya ce masa, 'Tube takalminka, domin
in da kake tsaye wuri mai tsarki ne. 34 Ba shakka
na ga wahalar da mutane na ke sha a Masar,
kuma na ji nishinsu, don haka na zo in cece su,
yanzu fa sai ka zo, in aike ka zuwa Masar.' 35
Wannan fa shine Musan da suka ki, harma da
cewa, 'Wanene ya nada ka alkali ko shugaba a
kanmu?' Shine kuma wanda Allah ya aiko masu
a matsayin shugaba da kuma mai ceto. Allah
ya aiko shi ta hannun mala'ikan da ya gani a
daji. 36 Bayan alamu da al'ajibai iri-iri a Masar
da kuma Baharmaliya, Musa ya fito da su daga
Masar da kuma cikin jeji, a lokacin da suka yi
tafiya shekara arbain. 37 Wannan shine Musan
da ya cewa Isra'ilawa, 'Ubangiji zai tayar maku
da wani annabi kamar ni daga cikin Yan'uwan
ku.' 38 Wannan shine mutumin da ke tare da
mutane a jeji. Karkashin jagorancin mala'ikan
da ya yi magana da shi a dutsen Sinai. Wannan
ne mutumin da ke tare da ubannen mu, wannan
shi ne mutumin da ya ba mu maganar Allah mai
rai. 39 Wannan shine mutumin da ubannenmu
suka ki su yi masa biyayya; su ka fitar da shi
daga cikinsu, suka kudurta a zuciyarsu za su
koma masar. 40 A lokacin ne suka cewa Haruna,
'ya yi masu allolin da za su jagorance su zuwa
masar. Domin kuwa ga zancen Musan nan da ya
fito da mu daga Masar, ba mu san abin da ya
faru da shi ba.' 41 Sai suka kera dan maraki suka
kawo wa gunkin hadaya, suka yi murna da abin
da hannayensu suka kera. 42 Allah ya bashe su
su bauta wa tauraran sama, kamar yadda yake a
rubuce cikin littattafafan annabawa, 'Kun mika
mani hadayu na yankakkun dabbobi a jeji ne a
shekaru arba'in din nan ya ku Isra'ilawa?' 43
Kun yarda da haikalin Molek da kuma tauraron
allahn nan Rafem, da kuma siffofin nan da kuka
kera don ku yi masu sujada; don haka zan kai
ku bauta har gaba da Babila.' 44 Kakkaninmu
suna da alfarwa ta sujada domin shaida a cikin
jeji, kamar yadda Allah ya umarta yayin da
ya yi magana da Musa, cewa ya yi shi bisa ga
salon da aka nuna mashi. 45 Wannan shine
Alfarwar da kakkaninmu suka zo da shi, a
lokacin Joshuwa. Wannan ya faru ne yayin da
suka mallaki wannan kasa ta al'ummai da Allah
ya kora a gaban kakkaninmu. Haka abin yake
har ya zuwa zamanin Dauda, 46 wanda ya sami
tagomashi a wurin Allah; don ya gina masujada
domin Allah na Yakubu. 47 Amma Sulaimanu
ne ya gina Gidan Allah. 48 Sai dai Madaukaki ba
yakan zauna a gidan da hannaye suka gina ba,
kamar yadda annabin ya ce, 49 'Sama kursiyina
ce, duniya kuwa wurin ajjiye sawayena ne. To
wane irin gida za ku gina mani? inji Ubangiji:
ko kuwa ina ne wurin da zan huta? 50 Ko ba
hannayena ne suka yi dukan wadannan ba?' 51
Ku mutane masu taurin kai masu zuciya mara
kaciya da kunnuwa marasa ji, kullum kuna
gaba da Ruhu Mai Tsarki, kuna aikata abin da
kakkaninku suka aikata. 52 Wane annabi ne
kakkaninku ba su tsanantawa ba? Sun kashe
annabawan da suka rigayi zuwan Mai Adalcin
nan, kuma kun zama wadanda suka kasance
masu bashe shi da masu kashe shi, 53 kune
mutanen da kuka karbi shari'a wadda mala'iku
suka bayar, amma ba ku kiyaye ta ba". 54 Yayin
da majalisar suka ji wannan, sai ransu ya baci
kwarai, har suna cizon hakoransu don gaba da
Istifanus. 55 Amma shi, cike da Ruhu Mai Tsarki,
sai ya daga idonsa sama, ya ga daukakar Allah;
ya kuma hango Yesu na tsaye a hannun daman
Allah. 56 Istifanus ya ce, "Duba, ina ganin sama
ta bude, ga Dan Mutum na tsaye a hannun dama
na Allah." 57 Amma yan majalisar suka daga
murya da karfi, suka yi ihu, suka kuma toshe
kunnuwansu, gaba dayansu suka afka masa;
58 suka fitar da shi bayan gari, suka jejjefe shi
da duwatsu, don shaida sai suka tube manyan
rigunansu suka ajiye a gaban wani matashi da
ake ce da shi Shawulu. 59 Lokacin da suke kan
jifan Istifanus, ya dinga kira yana cewa, ''Ya
Ubangiji Yesu, ka karbi ruhu na." 60 Ya durkusa
ya daga murya da karfi, ya ce, "Ya Ubangiji,

kada ka rike wannan zunubi a kansu.” Yayin da
ya fadi wannan, sai ya yi barci.

8 Bulus ya amince da mutuwarsa. A wannan
rana tsanani mai zafi ya fara tasowa
akan Iklisiya da take a Urushalima, sai
masu bangaskiya duka suka bazu ko ina a
cikin garuruwan Yahudiya da Samariya, sai
manzannin kadai aka bari. 2 Amintattun mutane
suka bizne Istifanus suka yi babban makoki
game da shi. 3 Amma Shawulu ya yi wa Iklisiya
mugunta kwarai, ya dinga shiga gida gida yana
jawo mutane maza da mata, kuma yana kulle su
cikin kurkuku. 4 Duk da haka masu bangaskiyar
nan da suka warwatsu suka tafi suka dinga yada
wa'azin maganar. 5 Filibus ya tafi can Samariya
ya yi shelar Almasihu. 6 Da taron mutane suka ji
kuma suka ga alamun da Filibus yake yi, sai suka
mai da hankali dukansu domin su ji abinda yake
fadi. 7 Domin kazaman ruhohi sun fito daga
cikin mutane da yawa da suka saurare shi suna
kuka da kururuwa; nakasassun mutane dayawa
da guragu suka warke. 8 Kuma aka yi farin
ciki mai girma a birnin. 9 Amma akwai wani
mutum a cikin birnin da ake kira Siman, wanda
tun farko shi masafi ne da kuma dan dabo,
yana yi wa mutanen Samariya abubuwan ban
mamaki, yayin da yake kiran kansa wani mai
muhimmanci. 10 Dukan Samariyawa, manya
da yara, suna sauraronsa, su kan ce, ''Wannan
mutum shine ikon Allahn nan wanda ake kira
mai girma.'' 11 Suna sauraron sa, domin ya
dade yana yi masu abubuwan mamaki da tsafe-
tsafensa. 12 Amma da suka yi bangaskiya da
wa'azin bisharar da Filibus yake yi game da
mulkin Allah da sunan Yesu Almasihu, sai aka
yi masu Baftisma dukansu maza da mata. 13 Har
shima Siman da kansa ya ba da gaskiya. Bayan
an yi masa Baftisma ya cigaba da bin Filibus, da
ya ga ana nuna alamu da manyan ayyuka, sai ya
yi mamaki. 14 Da manzannin da ke Urushalima
suka ji labarin Samariya ta karbi maganar Allah,
sai suka aika masu Bitrus da Yahaya. 15 Da
suka iso, suka yi masu addu'a, domin su karbi
Ruhu Mai Tsarki. 16 Domin har wannan lokaci,
Ruhu Mai Tsarki bai sauko kan kowannensu ba;
an dai yi masu baftisma ne kadai cikin sunan
Ubangiji Yesu. 17 Sai Bitrus da Yahaya suka
dora masu hannuwansu, sai suka karbi Ruhu
Mai Tsarki. 18 Sa'adda Siman yaga ana bayar da
Ruhu Mai Tsarki ta wurin dorawar hannuwan
manzanni, ya basu kudi. 19 Ya ce, “Ku bani
wannan iko, ni ma, don duk wanda na dora wa
hannu ya karbi Ruhu Mai Tsarki.'' 20 Amma
Bitrus yace masa, ''Azurfarka ta lalace tare da
kai, saboda kana tunanin za ka malaki baiwar
Ubangiji da kudi. 21 Baka da wani rabo a wannan
al'amari, domin zuciyarka ba daidai take da
Allah ba. 22 Saboda haka ka tuba daga wannan
muguntarka, ka kuma yi addu'a ga Ubangiji,
domin mai yiwuwa ya gafarta maka game da
manufar zuciyarka. 23 Domin na gane kana
cikin bacin rai da kuma cikin daurin zunubi.'' 24
Siman ya amsa ya ce, ''Kayi addu'a ga Ubangiji
domina, kada wani daga cikin abubuwan nan
da ka fada ya faru da ni.'' 25 Sa'anda Bitrus
da Yahaya suka bada shaida kuma suka fadi
maganar Ubangiji, sun koma Urushalima; akan
hanya, suka yi wa'azin bishara a kauyukan
samariyawa da yawa. 26 Yanzu kuwa Mala'ikan
Ubangiji ya yi wa Filibus magana cewa, ''Tashi
ka tafi ta kudu da hanyar da ta yi kasa daga
Urushalima zuwa Gaza'' (wannan hanyar yana
cikin hamada.) 27 Ya kuwa tashi ya tafi. Sai ga
wani mutum daga Habasha, baba ne mai babban
matsayi a karkashin Kandakatu, sarauniyar
Habasha. Shine yake mulkin dukan dukiyarta.
Ya zo Urushalima domin ya yi ibada. 28 Yana
komawa zaune cikin karussarsa, kuma yana
karanta Littafin annabi Ishaya. 29 Ruhun ya
ce wa Filibus, ''Ka je kusa da karussar nan.''
30 Sai Filibus ya gudu ya same shi, kuma ya ji
shi yana karanta littafin annabi Ishaya, sai ya
ce, ''Ka fahimci abin da kake karantawa?'' 31
Bahabashen ya ce. ''Yaya zan iya, idan ba wani
ya bishe ni ba?'' Ya roki Filibus ya shigo cikin
karussar ya zauna tare da shi. 32 Wannan kuwa
shine nassin da Bahabashen yake karantawa,
''An kai shi kamar tunkiya zuwa mayanka;
shiru kuma, kamar dan rago a hannun masu
sosayarsa, bai bude baki ba. 33 Cikin kaskancinsa
aka yi masa shari'a da rashin adalci: Wa zai bada
tarihin tsararsa? Domin an dauke ransa daga
duniya.'' 34 Sai baban ya tambayi Filibus, ya ce,
''Na roke ka, gaya mani, game da wa annabin
yake magana? Da kansa, ko kuwa wani mutum
dabam?'' 35 Filibus ya fara magana; akan littafin
Ishaya, ya kuwa yi masa wa'azi akan Yesu. 36
Yayin da suke tafiya akan hanya, sai suka iso
bakin wani kogi; Baban ya ce, “Duba, ga ruwa
anan; me zai hana ayi mani baftisma?” 37 Filibus
ya ce,” Idan ka gaskanta da zuciya daya, ana

iya yi maka baftisma.” Sai Bahabashen ya ce,
“Na gaskata Yesu Almasihu shine Dan Allah.”
38 Sai Bahabashen ya umarta a tsai da karussar.
Sai suka zo wurin ruwa dukan su biyu, Filibus
da baban, Filibus kuwa yayi masa baftisma. 39
Yayin da suka fito daga cikin ruwan, Ruhun
Ubangiji ya dauke Filibus; baban bai sake ganin
shi ba, sai ya ci gaba da tafiyar sa yana murna.
40 Amma Filibus ya bayyana a Azotus. Ya ratsa
wannan yankin yana wa'azin bishara a dukan
garuruwan, har sa'anda ya iso Kaisariya.

9 Amma Shawulu, ya cigaba da maganganun
tsoratarwa har ma da na kisa ga almajiran
Ubangiji, ya tafi wurin babban firist 2 kuma
ya roke shi wasiku zuwaga majami'un da ke
Dimashku, domin idan ya sami wani da ke
na wannan hanya, maza ko mata, ya kawo su
Urushalima a daure. 3 Yayin da yana tafiya, ya
kasance da ya iso kusa da Dimashku, nan da
nan sai ga wani haske daga sama ya haskaka
kewaye da shi; 4 Sai ya fadi a kasa kuma yaji
wata murya na ce da shi, ''Shawulu, Shawulu,
me yasa kake tsananta mani?'' 5 Shawulu ya
amsa, ''Wanene kai, Ubangiji?'' Ubangiji ya ce,
''Nine Yesu wanda kake tsanantawa; 6 amma
ka tashi, ka shiga cikin birnin, kuma za a gaya
maka abinda lallai ne kayi. 7 Mutanen da ke
tafiya tare da Shawulu suka tsaya shiru sun rasa
abin fada, suna sauraron muryar, amma ba su
ga kowa ba. 8 Shawulu ya tashi daga kasa, kuma
daga ya bude idanunsa, baya ganin komai; sai
suka kama hannuwansa suka yi masa jagora
suka kawo shi cikin birnin Dimashku. 9 Har
kwana uku ba ya kallo, kuma ba ya ci balle
sha. 10 Akwai wani almajiri a Dimashku mai
suna Hananiya; sai Ubangiji ya yi magana da
shi cikin wahayi, ya ce, ''Hananiya.'' Sai ya ce,
''Duba, gani nan Ubangiji.'' 11 Ubangiji ya ce
masa, ''Tashi, ka tafi titin da ake kira Mikakke,
kuma a gidan wani mai suna Yahuza ka tambaya
mutum daga Tarsus mai suna Shawulu; gama
yana addu'a; 12 kuma ya gani cikin wahayi
mutum mai suna Hananiya na shigowa kuma ya
daura masa hannu, domin idanunsa su bude.''
13 Amma Hananiya ya amsa, ''Ubangiji, na ji
labari daga wurin mutane da yawa game da
mutumin nan, da irin muguntar da ya aikata ga
tsarkakan mutanenka da ke Urushalima. 14 An
bashi izini daga babban firist domin ya kama
dukan wanda ke kira bisa sunanka.'' 15 Amma
Ubangiji ya ce masa, ''Jeka, gama shi zababben
kayan aiki na ne, wanda zai yada sunana ga
al'ummai da sarakuna da 'ya'yan Isra'ila; 16
Domin zan nuna masa irin wahalar da zai sha
sabo da sunana.'' 17 Sai Hananiya ya tafi, ya
shiga gidan. Ya dora masa hannu a kai, ya ce,
''Dan'uwa Shawulu, Ubangiji Yesu, wanda ya
bayyana a gareka a hanya sa'adda kake zuwa,
ya aiko ni domin ka sami ganin gari ka kuma
cika da Ruhu Mai Tsarki.'' 18 Nan take wani
abu kamar bawo ya fado daga idanun Shawulu,
kuma ya sami ganin gari; ya tashi aka yi masa
baftisma; 19 kuma ya ci abinci sai aka karfafa
shi. Ya zauna tare da almajirai a Dimashku
kwanaki da yawa. 20 Nan take ya fara shellar
Yesu cikin haikali, yana cewa shine dan Allah.
21 Dukan wadanda suka saurare shi suka yi
mamaki suka ce ''Ba wannan mutumin ne yake
hallaka mutanen Urushalima da ke kira bisa
ga wannan suna ba? Ya kuma zo nan domin
ya ba da su a daure ga manyan firistoci.'' 22
Amma Shawulu kuwa ya sami iko sosai, kuma
yana haddasa damuwa tare da rinjaya tsakanin
Yahudawan dake zama a Dimashku ta wurin
tabbatar da Yesu shine Almasihu. 23 Bayan
kwanaki da yawa, sai Yahudawan suka yi shiri
domin su kashe shi. 24 Amma shirin su ya zama
sananne ga Shawulu. Suna fakkon sa ta wurin
tsaron kofar birnin dare da rana domin su kashe
shi. 25 Amma da tsakar dare almajiransa suka
daukeshi a kwando, suka zurara shi ta katanga.
26 Sa'adda ya zo Urushalima, Shawulu ya yi
niyyar hada kai da almajirai, amma dukansu
suna tsoronsa, domin ba su yarda cewa shima
ya zama almajiri ba. 27 Amma Barnaba ya dauke
shi ya kawo shi wurin manzannin. Ya kuwa
gaya musu yadda Shawulu ya sadu da Ubangiji
a hanya, har Ubangiji ya yi magana da shi,
kuma yadda Shawulu ya yi wa'azi cikin sunan
Yesu gabagadi a Dimashku. 28 Ya sadu da su
lokacin shigar su da fitar su a Urushalima.
Ya yi wa'azi gabagadi cikin sunan Ubangiji
Yesu 29 kuma yana muhawara da Yahudawan
Helenanci; amma sun ci gaba da kokarin kashe
shi. 30 Da 'yan'uwa suka gane haka, sai suka
kawo shi Kaisariya, suka kuwa tura shi zuwa
Tarsus. 31 Sa'annan iklisiya dake dukan kasar
Yahudiya, Galili da kuma Samariya suka sami
salama da kuma ginuwa; suka kuwa ci gaba da
tafiya cikin tsoron Ubangiji, da kuma ta'aziyar
Ruhu Mai Tsarki, iklisiyar kuwa ta karu da

yawan mutane. 32 Har ta kai, yayin da Bitrus
ya zaga dukan yankin kasar, ya dawo wurin
masu bi dake zama a garin Lidda. 33 A can kuwa
ya sami wani mutum mai suna Iniyasu, wanda
yake shanyayye ne, yana kwance har tsawon
shekara takwas a kan gado. 34 Bitrus ya ce masa,
''Iniyasu, Yesu Almasihu ya warkar da kai. Tashi
ka nade shimfidarka.'' Nan take sai ya mike. 35
Sai duk mazauna kasar Lidda da kasar Sarona
suka ga mutumin, suka kuma juyo ga Ubangiji.
36 Yanzu kuwa a Yafa akwai wata almajira, mai
suna Tabita, ma'ana ''Dokas.'' Wannan matar
kuwa tana chike da ayyukan nagarta da halin
tausayi da take yi ga mabukata. 37 Ya kai ga
cewa a kwanakin can ta yi rashin lafiya har ta
mutu; da suka wanke gawar ta suka kwantar da
ita a bene. 38 Da shike Lidda na kusa da Yafa,
almajiran kuma sun ji cewa Bitrus yana can,
suka aika mutane biyu wurinsa. Suna rokansa,
''Ka zo garemu ba tare da jinkiri ba.'' 39 Bitrus
ya tashi ya tafi da su, da isowar sa, suka kai
shi benen. Sai dukan gwamrayen suka tsaya
kusa da shi suna kuka, sai suka dauko riguna da
sutura da Dokas ta dinka lokacin da take tare
da su. 40 Bitrus ya fitar da su duka daga cikin
dakin, ya durkusa, ya yi addu'a; sai, ya juya
wurin gawar, ya ce, ''Tabita, tashi.'' Ta bude
idanunta, da ta ga Bitrus ta zauna, 41 Bitrus
kuwa ya mika hannunsa ya tashe ta; sa'annan
ya kira masu bi da gwamrayen, ya mika ta a raye
garesu. 42 Wannan al'amari ya zama sananne
cikin dukan Yafa, kuma mutane da yawa suka
bada gaskiya ga Ubangiji. 43 Ya kasance, cewa,
Bitrus ya zauna kwanaki da dama a Yafa tare da
wani mutum mai suna Saminu, majemi.

10 An yi wani Mutum a birnin Kaisariya,
mai suna Karniliyas, shugaban sojoji ne
na kungiyar da ake kira Italiya. 2 Mutum ne
mai ibada, wanda ya mika kansa da iyalinsa
ga bautar Allah; ya kan bada taimakon kudi
mai yawa ga Yahudawa, kuma yana addu'a
ko yaushe ga Allah. 3 Wajen sa'a ta tara ga
yini, an bayyana masa cikin wahayi mala'kan
Ubangiji na zuwa gare shi sai mala'ikan ya ce
masa, ''Karniliyas!'' 4 Karniliyas ya zuba wa
mala'ikan ido a tsorace ya ce ''Menene, mai
gida?'' mala'ikan ya ce masa, ''Addu'ar ka da
taimakon ka ga talakawa ya kai sama matsayin
sadaka abin tunawa a gaban Allah, 5 ''Yanzu ka
aika mutane zuwa birnin Yafa su kawo mutum
mai suna Saminu wanda ake kira Bitrus. 6 Yana
zama tare da Saminu majemi, wanda gidansa
ke bakin teku. 7 Da mala'ikan da ya yi magana
da shi ya tafi, Karniliyas ya kira biyu daga
barorin gidansa, da kuma soja guda mai bautar
Allah daga cikin sojojin da suke masa hidima.
8 Karniliyas ya fada masu dukan abin ya faru
sai ya aike su Yafa. 9 Washe gari wajen sa'a ta
shida (tsakar rana) suna cikin tafiya da suka
yi kusa da birni, Bitrus ya hau kan bene don
ya yi addu'a. 10 Sai ya ji yunwa kuma yana
bukatar wani abinda da zai ci, amma a yayin da
mutanen na dafa abinci, sai ya ga wahayi. 11
Sai ya ga sararin sama ya bude kuma wani tasa
na saukowa, wani abu kamar babban mayafi
yana saukowa zuwa duniya, ana zuro shi ta
kusuryoyinsa hudu. 12 A cikinsu kuwa akwai
dukan halitun dabbobi masu kafa hudu da kuma
masu rarrafe a duniya da tsunstayen sama. 13
Sai murya ta yi magana da shi; “Tashi, Bitrus,
yanka ka ci '' 14 Amma Bitrus ya ce ''Ba haka
ba, Ubangiji, gama ban taba cin abu mara tsarki
ko mai kazanta ba.” 15 Amma muryar ta sake
zuwa masa karo na biyu kuma; “Abinda Allah
ya tsarkake, kada ka kira shi kazantacce.” 16
Wannan ya faru sau uku; nan da nan sai aka
dauki tasar zuwa sama. 17 A yayin da Bitrus na
cikin rudani game da ma'anar wahayin da ya
gani, sai ga mutanen da Karniliyas ya aika suna
tsaye a bakin kofar gidan, bayan sun tambayi
hanyar zuwa gidan, 18 Kuma suka yi sallama
suna tambaya ko Saminu wanda ake kira Bitrus
ya sauka a nan. 19 A yayin da Bitrus yana kan
tunani akan wahayin, Ruhu ya ce masa, “Duba,
mutane uku na neman ka.” 20 Tashi ka sauka ka
tafi tare da su. Kada ka yi jinkirin tafiya tare da
su, domin Nine na aike su.” 21 Bitrus kuwa ya
sauko wurin mutanen ya ce, “Ni ne wanda kuke
nema. Me ya sa kuka zo?” 22 Suka ce, “Shugaban
soja mai suna Karniliyas, adalin mutum kuma
mai bautar Allah, yana da kyakkyawar shaida
a dukan al'umman Yahudawa, shi ne wanda
mala'ika mai tsarki na Allah ya aika domin ka zo
gidansa, ya ji sako daga wurinka.” 23 Sai Bitrus
ya gayyace su su zo ciki kuma su zauna tare
da shi. Washegari sai ya tafi tare da su, kuma
wadansu 'yan'uwa daga Yafa suka raka shi. 24
Kashegari suka shiga Kaisariya, Karniliyas kuwa
yana jiran su; har ma ya gayyaci 'yan'uwansa da
kuma abokansa na kusa. 25 Ya kasance sa'adda
Bitrus ya shiga, Karniliyas ya sadu da shi kuma

ya durkusa ya yi masa sujada. 26 Amma Bitrus
ya tashe shi yana cewa, “Tashi tsaye! Ni ma
mutum ne.” 27 A lokacin da Bitrus yake magana
da shi, ya shiga ciki sai ya tarar da mutane
da yawa sun taru a wuri daya. 28 Ya ce masu,
“Ku da kanku kun sani bai dace Bayahuden
mutum ya yi ma'amulla ko ya ziyarci wani ko
wata kabila ba. Amma Allah ya ce da ni kada
in ce da kowa mara tsarki ko kazantacce. 29
Wannan shine yasa na zo ba tare da musu ba, a
lokacin da kuka kira ni. Don haka na tambaye
ku me ya sa kuka aika in zo.” 30 Karniliyas ya ce
“Kwanaki hudu da sun wuce a daidai wannan
lokaci, ina addu'a da cikin sa'a na tara (karfe
uku) a gidana, sai na ga mutum tsaye a gabana
da tufafi mai haske. 31 Ya ce, “Karniliyas, Allah
ya ji addu'ar ka, kuma taimakon ka ga talakawa
ya tuna ma Allah da kai. 32 Saboda haka ka aika
da wani Yafa, ya kira maka mutum mai suna
Saminu wanda ake kira Bitrus. Yana zama a
gidan Saminu majemi, da ke bakin teku. 33 [Idan
ya zo, zai yi magana da kai.] 34 Sai Bitrus ya
bude bakinsa ya ce, “Gaskiya, na fahimci Allah
baya nuna bambanci. 35 Maimakon haka, cikin
kowace al'umma duk mai ibada kuma mai aikata
adalci karbabbe ne a gare shi. 36 Ku kun san
sakon da ya aika wa mutanen Isra'ila, a lokacin
da ya sanar da labarin mai kyau na salama ta
wurin Yesu Kristi, wanda shine Ubangiji na
duka. 37 Ku da kanku kun san al'amuran da
suka kasance, wanda ya faru cikin Yahudiya,
farawa daga Galili, bayan sanarwar baftismar
da Yahaya ya yi. 38 Al'amura game da Yesu
Banazare, yadda Allah ya kebe shi da Ruhu
Mai Tsarki da iko kuma. Ya kuma ci gaba da
aikin alheri da warkarwa ga dukan wadanda
shaidan ya daure, domin Allah yana tare da
shi. 39 Mu shaidu ne ga dukan abubuwan da
ya yi a kasar Yahudawa da cikn Urushalima,
wannan Yesu wanda suka kashe, ta wurin giciye
shi a akan itace. 40 Wannan mutumin, Allah
ya ta da shi rana ta uku ya kuma maishe shi
sananne, 41 ba ga dukan mutane ba, amma
ga shaidun da Allah ya zaba tun da farko -
mu kanmu, wadanda muka ci muka sha tare
da shi bayan tashin sa daga matattu, 42 Ya
umarce mu mu yi wa mutane wa'azi mu kuma
tabbatar cewa shine wanda Allah ya zaba ya yi
shariya bisa masu rai da matattu. 43 Gareshi ne
dukan annabawa suka yi shaida, domin dukan
wanda ya bada gaskiya gareshi ya sami gafarar
zunubai ta wurin sunansa.` 44 Sa'adda Bitrus
yana kan magana game da wadannan abubuwa,
Ruhu Mai Tsarki ya sauko a kan dukan wadanda
suke sauraron wa'azin sa. 45 Mutanen da ke
kungiyar masu bi da suka yarda da kaciya,
dukan wadanda suka zo tare da Bitrus suka
yi mamaki, domin baiwar Ruhu Mai Tsarki ya
sauko a kan al'ummai. 46 Domin sun ji al'umman
nan suna magana da wasu harsuna suna yabon
Allah. Sai Bitrus ya amsa, 47 “Ko akwai wanda
zai hana wa wadannan baftisma ta ruwa, da
shike suma sun karbi Ruhu Mai Tsarki kamar
mu?” 48 Sai ya ba da umarni a yi masu baftisma
cikin sunan Yesu Kristi. Sai suka roke shi ya
kasance da su na wasu kwanaki.

11 Yanzu Manzani da 'yan'uwa wadanda suke
cikin Yahudiya suka ji cewa al'ummai ma
sun karbi maganar Allah 2 Lokacin da Bitrus ya
je Urushalima, wadanda suke na kaciya suka
zarge shi; 3 suka ce, “Ka hada kai tare da mutane
marasa kaciya kana ci tare da su!” 4 Amma
Bitrus ya fara bayyana masu dalla-dalla; ya ce, 5
Ina addu'a a cikin birnin Yafa, sai na ga wahayi
game da taska yana saukowa, kamar babban
mayafi da aka saukar daga sama ta kusurwan
nan hudu. Ya sauko gabana. 6 Na zura masa
ido kuma na yi tunani a kansa, na ga dabbobi
masu kafa hudu na duniya, miyagun dabbobi,
da masu rarrafe, da tsuntsayen sama. 7 Sai na
ji murya tana ce da ni, “Tashi, Bitrus, yanka
ka ci.” 8 Na ce, “Ba haka ba, Ubangiji: gama
babu abu mara tsarki ko mai kazanta da ya
taba shiga bakina.” 9 Amma murya ta amsa
kuma daga sama cewa, “Abin da Allah ya kira
mai tsarki, kada ka kira shi mara tsarki.” 10
Wannan ya faru sau uku, sai dukan komai ya
koma sama. 11 Nan da nan sai ga mutane uku
tsaye a gaban gidan da muke; an aike su daga
Kaisariya zuwa gare ni. 12 Ruhun ya umurce
ni in tafi tare da su, ba tare da nuna banbanci
game da su ba. Yan'uwan nan shida sun tafi
tare da ni, sai muka shiga gidan mutumin. 13 Ya
fada mana yadda ya ga mala'ika tsaye a cikin
gidansa yana cewa “Aiki mutane zuwa Yafa,
su kirawo Saminu wanda ake kira Bitrus. 14
Zai gaya maku sakon da za ku sami ceto kai
da dukan gidanka.” 15 Da na fara magana da
su, Ruhu Mai Tsarki ya sauko akansu kamar
yadda ya sauko mana tun da farko. 16 Sai na
tuna da maganar Ubangiji, yadda ya ce,”Hakika

Yahaya ya yi baptisma da ruwa, amma ku za a
yi maku baptisma da Ruhu Mai Tsarki." 17 To,
idan Allah ya yi masu baiwa kamar yadda ya yi
mana yayin da muka bada gaskiya ga Ubangiji
Yesu Almasihu, wane ni da zan yi jayayya da
Allah? 18 Da suka ji wadannan abubuwa, suka
rasa ta cewa, amma suka daukaka Allah suka ce
"Ga al'ummai ma Allah ya basu tuba zuwa rai."
19 Sai wadanda suka warwatsu saboda tsananin
da ya bi bayan mutuwan Istifanas, suka yadu
har zuwa Finikiya, Kuburus da Antakiya, amma
suka yi wa'azin Yesu ga Yahudawa kadai. 20
Amma wadan sunsu, mutane daga Kuburus
da Kurane, suka zo Antakiya suka yi magana
da hellenawa, suna yi masu wa'azin Ubangiji
Yesu. 21 Kuma ikon Ubangiji yana tare da su,
har mutane da yawa suka gaskata kuma suka
juyo wurin Ubangiji. 22 Labari game da su ya
iso kunnen ikilisiya da ke Urushalima: sai suka
aika da Barnaba zuwa can Antakiya. 23 Da ya
iso kuma ya ga kyautar Allah, sai ya yi farinciki;
ya karfafa su dukka su kafu cikin Ubangiji
da dukan zuciyar su. 24 Domin shi mutumin
kirki ne, cike kuma da Ruhu Mai Tsarki da
bangaskiya, sai mutane da yawa suka karu ga
Ubangiji. 25 Sai Barnaba ya tafi Tarsus domin ya
nemi Shawulu. 26 Da ya same shi, ya kawo shi
Antakiya. Ya kasance, shekara guda suna taruwa
tare da ikilisiya suka koyar da mutane da yawa.
A Antakiya ne aka fara kiran almajiran Krista.
27 A cikin kwanakin nan wadansu annabawa
daga Urushalima suka zo Antakiya. 28 Daya daga
cikinsu, mai suna Agabas ya mike tsaye yayi
magana da ikon Ruhu cewa za a yi tsanani fari
ko'ina a duniya. Wannan ya faru ne a zamanin
Kalaudiya. 29 Sai, almajiran, suka dau niyya
kowa gwargwadon karfinsa, su aika wa 'yan'uwa
da ke Yahudiya da taimako. 30 Suka yi haka;
sun aika wa dattawa da kudi ta hanun Barnaba
da Shawulu.

12 A lokacin nan Sarki Hiridus ya sa wa wasu
masu bi hannu domin ya musguna masu.
2 Ya kashe Yakubu dan'uwan Yahaya da takobi.
3 Bayan da ya ga hakan ya gamshi Yahudawa,
sai ya kama Bitrus ma. 4 Bayan ya kama shi,
sai ya tsare shi a kurkuku ya kuwa sa sojoji
hudu su dinga tsaron sa; yana niyyar kawo shi
gaban mutanen a bayan Idin katarewa. 5 To,
Bitrus na tsare a kurkuku, amma 'yan'uwa na
iklisiya suna yin addu'a ga Allah sosai domin
sa. 6 Ana kamar gobe Hiridus zai fitar da shi,
a wannan daren, Bitrus yana barci a tsakanin
sojoji biyu, daure da sarkoki biyu; sojoji kuma
na gadi a bakin kurkukun. 7 Ba zato, sai ga
mala'ikan Ubangiji ya bayyana a gareshi, haske
ya haskaka dakin. Ya taba Bitrus a gefe ya
tashe shi kuma ya ce, "Tashi da sauri." Sai ga
sarkokin suka zube daga hannunsa. 8 Mala'ikan
ya ce masa, "Yi damara ka sa takalmanka."
Bitrus kuwa yayi haka. Mala'ikan ce ma sa,
"Yafa mayafinka, ka biyo ni." 9 Bitrus kuwa
ya bi mala'ikan suka fita waje. Bai gane abin
da mala'ikan ke yi zahiri ne ba. Yana zaton
ko yana ganin wahayi ne. 10 Bayan da suka
wuce masu tsaron fari da na biyu, sun kai kofar
da aka yi da karfe wadda ta mike zuwa cikin
gari; ta bude masu da kanta. Suka fita sun bi
titin, kuma nan take kuma sai mala'ikan ya
bar shi. 11 Da Bitrus ya komo hayyacin sa, ya
ce, "Hakika yanzu na gane Ubangiji ya aiko da
mala'ikansa don ya kubutar da ni daga hannun
Hiridus da abin da Yahudawa suke zato." 12 Da
ya gane haka, ya zo gidan Maryamu mahaifiyar
Yahaya wanda sunan mahaifinsa Markus; masu
bi da yawa sun taru a can suna addu'a. 13 Da ya
kwankwasa kofar gidan, sai baiwar gidan mai
suna Roda ta zo don ta bude kofar. 14 Da ta gane
muryar Bitrus, don farin ciki ta kasa bude kofar;
maimakon haka, ta koma daki a guje, don ta
basu labari Bitrus na tsaye a bakin kofa. 15 Suka
ce mata, "Kin haukace." Amma ta nace da cewa
haka ne. Suka ce, "Mala'ikansa ne." 16 Amma
Bitrus ya ci gaba da kwankwasawa, da suka bude
kofar, sai suka ga ai shine, suka sha mamaki
kwarai. 17 Bitrus kuwa ya yi masu hannu yana,
masu alama su yi shuru. Sai ya gaya masu
labarin yadda Ubangiji ya kubutar da shi daga
kurkukun. Ya ce, "Ku gaya wa Yakubu da dukan
'yan'uwa abin da ya faru." Sai ya bar su, ya tafi
wani wuri. 18 Sa'anda gari ya waye ba karamar
hargowa ce ta tashi a cikin sojojin ba, game da
abin da ya faru da Bitrus. 19 Bayan da Hiridus ya
neme shi kuma bai same shi ba, sai ya tambayi
masu tsaron kuma ya bada umarni a kashe su.
Sai ya gangara daga Yahudiya zuwa Kaisariya ya
yi zamansa a can. 20 Yanzu kuwa Hiridus ya yi
fushi sosai da mutanen Taya da Sidon. Suka tafi
wurinsa tare. Suka roki Bilastasa, mataimakin
sarkin, ya taimake su. Sai suka nemi sasantawa
don suna samun abinci daga kasarsa ne. 21 A
ranan da aka kayyade, Hirudus ya sha damara

da kayan saurata kuma ya zauna akan kursiyi;
ya yi masu jawabi. 22 Mutanen suka yi ihu,
“Wannan muryar allahce, ba ta mutum ba!” 23
Nan take mala'ika Ubangiji ya buge shi don bai
ba Allah daukaka ba, nan take tsutsotsi suka
cinye shi har ya mutu. 24 Maganar Allah ta
yadu tana ta ribabbanya. 25 Bayan Barnaba da
Shawulu sun gama aikin su a Urushalima. Suna
dawowa, suka zo tare da Yahaya wanda sunan
mahaifinsa Markus ne. [Barnaba da Shawulu
suka koma Urushalima.]

13 A cikin iklisiyar da take Antakiya, akwai
annabawa da malamai. Sune su Barnabas,
Saminu (wadda ake kira Baki) da Lukiya
Bakurame da Manayin (wanda aka yi renon su
tare da sarki Hiridus mai mulki) da Shawulu. 2
Sa'adda suke bauta wa Allah tare da azumi, sai
Ruhu Mai Tsarki ya ce, “Ku kebe mani Barnaba
da Shawulu domin aikin da na kiraye su”. 3
Bayan taron sun yi addu'a da azumi, sai suka sa
masu hannu, su suka sallame su. 4 Sai Shawulu
da Barnabas suka yi biyayya da Ruhu Mai Tsarki
suka tafi Sulukiya; daga nan suka ketare zuwa
tsibirin Kuburus. 5 Sa'adda suke garin Salami,
suka koyar da maganar Ubangiji a majami'un
Yahudawa, suna kuma tare da Yahaya Markus
mai taimakonsu. 6 Bayan sun zaga tsibirin
duka har Bafusa, nan suka iske wani Bayahude
mai suna Bar-yeshua mai tsafi kuma annabin
karya. 7 Wannan mai tsafin wanda ke tare
da Makaddas, shi Sarjus Bulus mutum mai
basira ne. Wannan kuwa ya kira Shawulu da
Barnaba domin yana so ya ji maganar Allah.
8 Amma Elimas “mai tsafi” (fasarar sunansa
kenan) ya yi adawa da su; yana so ya baudar
da Makaddashin daga bangaskiya. 9 Amma
Shawulu wanda ake ce da shi Bulus yana cike da
Ruhu Mai Tsarki ya kafa masa ido. 10 Sai ya ce,
“Kai dan iblis, kana cike da kowace irin yaudara
da mugunta. Kai abokin gabar kowanne irin
adalci ne. Ba za ka daina karkata mikakkakun
hanyoyin Ubangiji ba? 11 Yanzu ga hannun
Ubangiji bisa kanka, zaka zama makaho. Ba za
ka ga rana ba nan da dan lokaci.” Nan take kuwa
sai wani hazo da duhu suka rufe shi ya fara
yawo yana neman mutane su yi masa jagora.
12 Bayan da Makaddashin ya ga abin da ya
faru ya ba da gaskiya saboda ya yi mamakin
koyarwa game da Ubangiji. 13 Bulus da abokansa
suka shirya suka ketare a jirgin ruwa daga
Bafusa zuwa Firjiya a Bamfiliya. Amma Yahaya
ya bar su ya koma Urushalima. 14 Bulus da
abokansa suka tafi daga Firjiya zuwa Antakiya
na kasar Bisidiya. Nan suka shiga majami'a ran
Asabaci suka zauna. 15 Bayan karatun dokoki
da annabawa, shugabanin iklisiyar suka tura
sako cewa, “'Yan'uwa, idan kuna da wani sakon
karfafawa ga jama'a ku fadi.” 16 Bulus kuwa ya
tashi ya yi alama da hannunsa ya ce, “Mutanen
Isra'ila da ku wadanda kuke girmama Allah,
ku ji. 17 Allahn Isar'ila ya zabi kakkaninmu ya
kuma ribabbanya su sa'adda suke kasar Masar
da kuma madaukakin iko ya fito da su daga
cikinta. 18 Ya yi hakuri da su a jeji har na tsawon
shekara arba'in. 19 Bayan ya hallaka kasashe
bakwai a kasar Kan'ana, ya ba kakkaninmu
kasar nan gado. 20 Duk wadanan abubuwan sun
faru shekaru dari hudu da hamsin da suka wuce.
Bayan wadannan, Allah ya ba su alkalai har sai
da annabi Sama'ila ya zo. 21 Sai jama'a suka roka
a ba su sarki, Allah kuwa ya ba su Saul dan Kish,
mutumin kabilar Binyamin ya zama sarki har
na tsawon shekara arba'in. 22 Allah kuwa ya cire
shi daga kan kujerar sarauta, ya daga Dauda ya
zama sarkinsu. A kan Dauda ne Allah ya ce, 'Na
sami Dauda dan Yessi, mutumin da zuciyata ke
so; zai yi duk abin da nake so'. 23 Daga zuriyar
mutumin nan Allah ya fito da mai ceto, Yesu,
kamar yadda aka alkawarta zai yi. 24 Wannan
ya faru kafin Yesu ya zo, Yahaya ya yi shelar
baftimar tuba ga jamma'ar Isra'ila. 25 Sa'adda
Yahaya ya gama aikin sa, sai ya ce, 'Wanene ni a
tsamanin ku? Ba nine shi ba. Amma ku saurara,
akwai wani mai zuwa bayana wanda maballin
takalminsa ban isa in kwance ba.' 26 Yan'uwa
'ya'ya daga zuriyar Ibrahim, da wadanda ke
bautar Allah a cikinku, saboda mune aka turo
sakon ceto. 27 Saboda wadanda ke zaune cikin
Urushalima, da masu mulkinsu, ba su gane
shi ba, kuma sun cika fadin annabawa da a ke
karantawa kowace ranar Asabaci ta wurin kashe
shi. 28 Duk da cewa ba su sami dalilin mutuwa
a kansa ba, suka roki Bilatus ya kashe shi. 29
Bayan sun gama duk abin da aka rubuta game
da shi, sai suka sauke shi daga giciye suka sa
shi a cikin kabari. 30 Amma Allah ya tashe shi
daga matattu. 31 Mutanen da suka zo tare da
shi daga Galili da Urushalima kuwa suka yi ta
ganinsa har kwanaki da yawa. Wadanan mutane
kuma sune shaidunsa ga jama'a a yanzu. 32 Mun
kawo maku labari mai dadi game da alkawaran

da aka yi wa kakkaninmu. 33 Ubangiji ya bar
mana alkawaran. Don haka ya ta da Yesu daga
matattu. Kamar yadda ya ke a littafin zabura ta
biyu: ''Kai da na ne yau na zama mahaifinka.''
34 Kuma dalilin tayar da shi daga matattu shine
saboda kada jikinsa ya rube, ya yi magana kamar
haka: ''Zan baku albarkun Dauda masu tsarki
tabatattu.'' 35 Wannan shine dalilin da ya yi
magana kuma a wata Zabura, 'Ba za ka bar Mai
Tsarkinka ya rube ba.' 36 Bayan Dawuda ya yi
wa Allah bauta a cikin zuciyarsa da kuma abin
da Allah yake so, ya mutu, aka binne shi tare
da kakkaninsa, ya kuma ruba, 37 amma wanda
Allah ya tayar bai ga ruba ba. 38 'Yan'uwa, ku
sani cewa ta wurin mutumin nan aka yi maku
wa'azin gafarar zunubai. 39 Ta wurinsa ne duk
wanda ya ba da gaskiya zai kubuta daga dukan
abin da dokar Musa bata 'yantar da ku a kai ba.
40 Saboda haka ku yi hankali da abubuwan da
annabawa suka fada kada su faru a kanku: 41
'Ku masu reni, za ku rude don mamaki, ku kuma
shude; saboda ina aiki a cikin kwananakinku,
aikin da ba za ku yarda ba ko da wani ya gaya
maku.” 42 Da Bulus da Barnaba suna fita kenan,
sai jama'a suka rokesu, su sake yin irin wannan
magana ranar Assabaci mai zuwa. 43 Bayan da
sujadar ta kare, Yahudawa da yawa da kuma
wadanda suka shiga addinin Yahudanci suka
bi Bulus da Barnaba, sai suka gargade su da su
cigaba da aikin alherin Allah. 44 Da Asabaci ta
kewayo, kusan dukan garin suka taru domin
su ji maganar Ubangiji. 45 Sa'adda Yahudawa
suka ga taron jama'a, sai suka cika da kishi suna
karyata abubuwan da Bulus ya fada suka kuma
aibata shi. 46 Amma Bulus da Barnaba sun yi
magana gabagadi suka ce, “Dole ne a fara fada
maku maganar Allah. Amma da yake kun ture
ta, kun nuna baku cancanci rai madawwami
ba soboda haka zamu juya ga al'ummai. (aiōnios
g166) 47 Don haka Ubangiji ya umarce mu, cewa,
'Na sa ku haske ga al'ummai, saboda ku kawo
ceto ga iyakar duniya.'” 48 Da al'ummai suka
ji haka, sai suka yi murna suka kuma yabi
kalmar Ubangiji. Dukan wadanda aka kaddarawa
samin rai madawwami suka tuba. (aiōnios g166)
49 Kalmar Ubangiji kuwa ta bazu a kowanne
bangaren yankin. 50 Amma Yahudawan suka
zuga wadansu mata masu sujada, masu daraja
da kuma shugabannin mazan garin. Wannan ya
tayar da tsanani ga Bulus da Barnaba har suka
fitar da su daga iyakar garinsu. 51 Amma Bulus
da Barnaba suka kade masu kurar kafarsu. Suka
tafi garin Ikoniya. 52 Amma almajiran suka cika
da farin ciki da kuma Ruhu Mai Tsarki.

14 A lokacin da Bulus da Barnaba sun
shiga garin Ikoniya suka shiga majami'an
Yahudawa suka yi wa'azi yadda har mutane da
yawa daga cikin Yahudawa da Hellinawa suka
ba da gaskiya. 2 Amma Yahudawa da basu yi
biyayya ba, suka zuga al'umman har suka yi
fushi da 'yan'uwan. 3 Suka zauna a wurin na
tsawon lokaci, suna yni maganarsu gabagadi
da ikon Ubangiji, yana kuma shaidar sakon
alherinsa. Ya yi wannan ta wurin alamu da
al'ajibai ta hannun Bulus da Barnaba. 4 Saboda
haka mutanen garin sun rabu: wadansun su
suka bi ra'ayin Yahudawa, wasu kuwa sun bi
manzannin. 5 Al'umman garin da Yahudawa
sun nemi jan hankali shugabanninsu, don su
wulakanta Bulus da Barnaba, su jajjefe su, 6
da suka gane haka suka gudu zuwa biranen
Likoniya, Listira da Darbe, da garuruwa wadanda
ke kewaye da su, 7 a can suka yi wa'azin bishara.
8 A Listira akwai wani wanda ke zaune bai taba
tashi da kafafunsa ba, don shi gurgu ne tun
daga haihuwa. 9 Wannan mutumin ya ji Bulus
yana magana. Bulus ya kafa masa ido, ya gane
mutumin na da bangaskiya da za a warkar da
shi. Sai ya ce masa da murya mai karfi, “Tashi
ka tsaya akan kafafunka” 10 Sai mutumin ya yi
tsalle ya fara tafiya da kafafunsa, yana yawo. 11
Da jama'an garin sun ga abin da Bulus ya yi,
suka tada muryarsu suna cewa da Likoniyanci,
“Ai alloli sun ziyarce mu daga sama, da kamanin
mutane.” 12 Suna kiran Barnaba da sunan
“Zafsa,” Bulus kuwa suka kira shi da sunan
“Hamisa” domin shine yafi yin magana. 13 Sai
firist din zafsa wanda dakin yin masa sujada na
kofar birni; ya kawo bijimai biyu da furannin da
aka saka su kamar gammo; shi da jama'arsa suna
so su yi masa hadaya. 14 Amma da manzannin,
wato Barnaba da Bulus, su ka ji labarin, suka
yage rigunansu, suka hanzarta zuwa gun taron
mutanen. 15 Suna ta cewa, “Kuji! Ku mutane
don me kuke wannan abin? Mu fa mutane ne
kamarku. Mun kawo maku labari mai dadi ne,
da cewa, ku rabu da abubuwa marar amfani,
ku koma ga Allah mai rai, wanda ya hallici
sama da kasa da teku da dukan abubuwa da ke
cikinsu. 16 A da dai ya bar mutane su yi abinda
suka ga dama. 17 Duk da haka, bai bar kansa

ba tare da shaida ba, don yana bada abubuwa
masu kyau, yana ba ku ruwan sama, lokatai
masu albarka, ya cika ranku da abinci da farin
ciki.” 18 Duk da wadannan kalmomin da kyar,
Bulus da Barnaba suka iya tsayar da su daga yi
masu hadaya. 19 Amma wasu Yahudawa daga
Antakiya da wasunsu daga Ikoniya suka rinjayi
tarun jama'ar. Suka jajjefi Bulus suka ja shi
zuwa wajen garin, suna ganin kamar ya mutu.
20 Duk da haka da almajirai suka kewaye shi
a tsaitsaye, sai ya tashi ya koma cikin garin.
Washegari, ya tafi Darba tare Barnaba. 21 Bayan
sun yi wa'azin bishara a wannan birnin suka
kuma sami almajirai da yawa, suka dawo Listira,
da Ikoniya da Antikiya. 22 Suna karfafa zuciyar
almajiran su rike bangaskiyarsu, su ci gaba
da ita, suna ce masu, “Ta wurin jimrewa mai
yawa zamu shiga mulkin Allah, don haka dole
ne mu sha wahala.” 23 Da suka zabar masu
dattawa a kowace iklisiya, sai suka yi addu'oi
da azumi, suka mika su ga Ubangiji, ga wanda
suka gaskanta a gareshi. 24 Sa'annan sun bi
ta Bisidiya suka kai Bamfiliya. 25 Da suka yi
maganarsu a Biriya, sun wuce zuwa har Italiya.
26 Ta jirgin ruwa zuwa Antakiya, a nan ne aka
mika su ga alherin Allah don aikin da suka gama
a yanzu. 27 Da isowarsu Antakiya sun tara 'yan
iklisiya a wuri daya, sun ba da labarin dukan
abin da Allah ya yi ta wurinsu. Da yadda Ya
bude kofa a wurin al'ummai ta bangaskiya. 28
Sun zauna tare da almajiran na tsawon lokaci.

15 Wadansu mutane suka zo daga Yahudiya
suka koyar da 'yan'uwa, cewa, “Idan ba yi
maku kaciya bisa ga al'addar Musa ba, ba za
ku sami ceto ba.” 2 Da Bulus da Barnaba suka
tunkare su da mahawara, sai 'yan'uwa suka
yanke shawara Bulus da Barnaba da wasu su je
Urushalima wurin manzanni da dattawa a kan
wannan magana. 3 Da shike iklisiya ce ta aike su,
sai suka bi ta Finikiya da ta Samariya suka sanar
da tuban al'ummai. Ya kawo murna mai yawa a
wurin 'yan'uwa. 4 Bayan sun zo Urushalima, sai
iklisiya da manzanni da dattawa, suka marabce
su, sai suka fada masu abin da Allah ya yi ta
wurinsu. 5 Amma wadansu mutane wadanda
suka ba da gaskiya daga cikin Farisawa, suka
tashi suka ce, “Dole ne a yi masu kaciya a
kuma umarce su su kiyaye dokar Musa.” 6 Sai
manzanin da dattawan suka taru don su duba
wannan lamari. 7 Bayan mahawara mai tsanani,
sai Bitrus ya tashi ya ce masu, “'Yan'uwa, kun
san lokacin baya da ya wuce, Allah ya yi zabi
a cikinku, cewa ta bakina ne al'ummai za su
ji bishara, su kuma ba da gaskiya. 8 Allah,
wanda ya san zuciya, ya yi masu shaida, ya
kuma basu Ruhu Mai Tsarki kamar yadda ya
yi mana; 9 kuma bai bambanta mu da su ba,
ya tsabtace zuciyarsu ta wurin bangaskiya. 10
To, saboda haka don me kuke gwada Allah,
kuna sa wa almajirai nauyi a wuya wanda
ubanninmu duk da mu ba mu iya dauka ba? 11
Amma mun gaskanta za mu samu ceto ta wurin
alherin Ubangiji Yesu, kamar yadda suke.” 12
Dukan taron jama'ar suka yi shiru sa'adda suke
sauraron sakon shaidar da mamakin abin da
Allah ya yi ta wurin Bulus da Barnaba a cikin
al'ummai. 13 Bayan sun gama magana, Yakubu
ya amsa, ya ce, “'Yan'uwa, ku ji ni. 14 Saminu
ya fada yadda Allah ya fara nuna jinkai ga
al'ummai domin ya dauke jama'a daga cikinsu
domin sunansa. 15 Maganar annabawa ta yarda
da wannan, kamar yadda yake a rubuce, 16
'Bayan wadannan abubuwa zan dawo, zan gina
gidan Dauda wanda ya fadi kasa; in sake gina
bangonsa, in tsayar da shi, 17 saboda sauran
jama'a su nemi fuskar Ubangiji, har da al'ummai
da ake kira da sunana. 18 Wannan shine abin
da Ubangiji ya fadi, shi wanda ya yi wadannan
abubuwa da aka sani tun zamanin da. (aiōn g165)
19 Saboda haka, a gani na kada mu matsa wa
al'umman da suka juyo gun Allah; 20 amma
zamu rubuta masu da cewa, su guje wa gumaka
da zina da faskanci da maye da cin mushe.
21 Tun zamanin da akwai mutane a kowanne
birni wadanda suke wa'azi da karatun Musa
a majami'u kowanne Asabaci.” 22 Sai ya yi
wa manzanin kyau su da dattawa da dukan
iklisiyar su zabi Yahuza da Barnaba da Sila da
dattawan iklisiya a tura su Antakiya tare da
Bulus da Barnaba. 23 Sai suka rubuta wasika,
“Manzani da dattawa da 'yan'uwa zuwa ga
al'ummai 'yan'uwa a Antakiya da Suriya da
Kilikiya, gaisuwa mai yawa. 24 Mun ji cewa
wasu mutane daga cikinmu wadanda ba mu
umarce su ba, sun fita daga cikinmu sun yi
maku koyarwar da ta daga maku hankali. 25
Ya yi kyau da dukanmu, muka amince mu zabi
wadansu mutane mu tura su wurinku tare da
Bulus da Barnaba, 26 mutane wadanda suka
sadaukar da ransu domin sunan Ubangiji Yesu
Almasihu. 27 Mun aika Yahuza da Sila su gaya

maku wadannan abubuwa. 28 Saboda haka ya
yi kyau Ruhu Mai Tsarki da mu, kada mu sa
maku nauyi fiye da wadannan abubuwan: 29 ku
bar yi wa gumaka hadaya, ku bar cin mushe
da shan kayan maye da zina da faskanci, in
kun kiyaye wadannan abubuwa za ku zauna
lafiya. Ku huta lafiya." 30 Da aka sallame su,
sai suka je Antakiya. Bayan sun tara jama'a sai
suka ba su wasikar. 31 Bayan da suka karanta ta,
sai suka yi murna sosai saboda karfafawa. 32
Yahuza da Sila, da shike su annabawa ne, suka
karfafa 'yan'uwa da kalmomi masu yawa. 33
Bayan sun yi kwananki a wurin, sai aka sallame
su zuwa wurin 'yan'uwa wadanda suka aiko su.
34 Amma ya gamshe Sila ya zauna a wurin. 35
Amma Bulus da Barnaba suka tsaya a Antakiya
da sauran 'yan'uwa, suna koyar da maganar
Ubangiji. 36 Bayan kwanaki kadan Bulus ya ce
ma Barnaba, "Mu koma yanzu mu ziyarci dukan
'yan'uwa da muka yi masu bisharar Ubangiji,
mu ga yadda suke. 37 Barnaba yana so su dauki
Yahaya wanda kuma ake kira Markus. 38 Amma
Bulus ya yi tunanin bai kamata a tafi da Markus
ba, tun da ya bar su a Bamfiliya bai ci gaba da
su ba. 39 Nan jayayya ta tashi tsakaninsu, har
suka rabu da juna sai Barnaba ya tafi tare da
Markus suka ketare zuwa Kuburus. 40 Amma
Bulus ya zabi Sila suka tafi, bayan 'yan'uwa sun
yi masu addu'ar alherin Allah ya kiyaye su. 41
Bulus ya tafi ya zazzaga Suriya da Kilikiya yana
ta karfafa iklisiyoyin.

16 Bulus ya kuma isa Darbe da Listira, in
da akwai wani almajiri mai suna Timoti
a wurin, dan wata Bayahudiya wadda ta ba
da gaskiya; ubansa kuwa Baheline ne. 2 Ana
maganar kirki a kansa ta bakin 'yan'uwa da ke
Listira da Ikoniyan. 3 Bulus ya yi wa Timoti
kaciya, domin yana so su yi tafiya tare, domin
kuma saboda Yahudawan da ke wurin, sun san
cewa ubansa Baheline ne. 4 Suna shiga cikin
biranen, suna yi wa iklisiyoyi gargadi da su yi
biyayya da umurnan da Manzanni da dattawa
suka rubuta a Urushalima. 5 Bangaskiyar
iklisiyoyi kuwa ta karu, ana kuma samun karuwa
na wadanda suke ba da gaskiya kowace rana. 6
Bulus da abokan aikin sa sun shiga cikin lardin
Firigiya da Galatiya, tun da Ruhu Mai Tsarki ya
hana su wa'azin kalmar a cikin yankin Asiya.
7 Sun zo kusa da Misiya, da nufin shiga cikin
Bitiniya, Ruhun Yesu ya hana su. 8 Da suka
ratse ta cikin Misiya, sai suka shiga birnin
Taruwasa. 9 Bulus ya ga wahayi cikin dare,
wani mutumin Makidoniya na kiransa, yana
cewa. ''Ka zo Makidoniya ka taimake mu''. 10
Bulus, da ganin haka, ya kama hanya zuwa
Makidoniya, da tunanin Allah ne ya ke so su kai
wa mutanen Makidoniya bishara. 11 Da barin
Taruwasa, Bulus da kungiyarsa sun shiga jirgin
ruwa zuwa Samutaraki, da gari ya waye kuma
sun tafi Niyafolis; 12 Daga nan kuma suka tafi
Filibi, birni na Makidoniya, mai muhimmanci
ne a yankin Roma, in da mun yi zango kwanaki
da dama. 13 Ranar Asabaci mun je kofar gari,
gefen rafi, da tunanin samun wurin addu'a.
Mun zauna mun kuma yi magana da matan
da sun taru a wurin. 14 Wata mace mai suna
Lidiya, 'yar kasuwa ce a birnin Tiyatira, mai
bautar Allah ce, ta saurare mu. Ubangiji ya
bude zuciyarta, ta mai da hankali ga maganar
da Bulus ke fadi. 15 Sa'anda da aka yi mata
Baftisma tare da mutanen gidanta, ta ce da mu,
"Idan kun dauke ni mai bautar Allah, ku zo
gidana ku zauna." Sai ta rinjaye mu. 16 A daidai
wannan lokaci, muna tafiya wurin addu'a, wata
yarinya mai ruhun duba ta hadu da mu. Iyayen
gijinta na arziki da ita sosai. 17 Tana bin Bulus,
tare da mu, tana fadi da murya mai karfi cewa,
''Wadannan mutanen, bayin Allah mafi daukaka
ne, suna sanar maku hanyar ceto ne''. 18 Ta
dauki kwanaki tana haka. Amma Bulus ya yi
fushi da ita ainun, ya juya ya umarci ruhun,
ya ce, ''Na umarce ka, ka rabu da ita a cikin
sunan Yesu Almasihu''. Ruhun ya yi biyayya ya
rabu da ita nan take. 19 Da iyayengijinta suka ga
cewa hanyar shigar kudinsu ta toshe, sai suka
kama Bulus da Sila, suka ja su cikin kasuwa suka
kai su gaban mahunkunta. 20 Da suka kai su
Kotu, suka ce, ''Wadannan mutane Yahudawa
ne, suna kawo tashin hankali a birninmu. 21
Suna koyar da abubuwa da ba su karbuwa a
gare mu, balle mu aikata, a matsayinmu na
Romawa." 22 Sai jama'a gaba daya sun tayar wa
Bulus da Sila; alkalan kuma sun yage rigunansu,
sun ba da umarni a duki Bulus da Sila da bulala.
23 Bayan dukan, an jefa su Bulus a kurkuku,
an ba mai tsaron kurkukun umurni ya kulle
su da kyau, kada su gudu. 24 Shi kuma ya
yi hakanan, ya sa masu sarkoki a kafafun su,
kamar yadda aka umurce shi. 25 Da tsakar dare,
Bulus da Sila suna yin adu'a, su na raira wakoki
ga Allah, sauran 'yan sarkar su na jin su. 26

Nan da nan sai ga wata girgizar kasa, wadda
ta sa ginshikan kurkukun sun kadu, nan da
nan kofofin kurkukun sun bude, 'yan sarka
kuma, sarkokin su sun karkatse. 27 Mai tsaron
kurkukun ya tashi daga barci ya ga kofofin
kurkukun a bude, ya zaro takobi, zai kashe kan
sa, a tunanin sa, 'yan sarkar sun gudu. 28 Amma
Bulus ya ta da murya da karfi, ya ce, ''kada kayi
wa kanka barna, domin dukan mu muna nan''.
29 Mai tsaron kurkukun ya aika a kawo fitila,
ya shiga ciki a gurguje da rawan jiki, ya fadi a
gaban Bulus da Sila, 30 ya fitar da su waje ya
ce, ''Shugabanni, me ya kamata in yi domin in
tsira?'' 31 Sun ce masa, ''ka ba da gaskiya ga
Yesu Ubangiji, da kai da gidan ka, za ku sami
tsira''. 32 Bulus da Sila suka fada masa maganar
Ubangiji, tare da iyalinsa. 33 Shi mai tsaron
kurkukun ya dauke su cikin daren, ya wanke
raunukansu, an kuma yi masa Baftisma nan
da nan tare da iyalinsa. 34 Ya kai Bulus da Sila
gidansa, ya ba su abinci. Murna ta cika gidan
mai tsaron kurkukun, domin iyalin sa duka sun
ba da gaskiya ga Allah. 35 Da gari ya waye,
alkalai sun ba da sako a saki Bulus da Sila. 36
Mai tsaron kurkukun kuwa ya sanar wa Bulus
wannan magana ta alkalan, saboda haka ya
ce wa Bulus, ''Ku tafi cikin salama''. 37 Amma
Bulus ya ce masu, “Sun yi mana duka a fili a
gaban mutane mu da muke Romawa, ba a kashe
mu ba, sun kuma sa mu a kurkuku; suna koran
mu a asirce? Su zo da kansu su fitar da mu. 38
Masu tsaron kurkuku sun mayar da maganar
Bulus ga alkalan, wanda ya sa sun firgita, da jin
cewa Bulus da Sila Romawa ne. 39 Alkalai da
kansu sun zo sun roki Bulus da Sila; da suka
fitar da su daga kurkukun, sun ce wa Bulus da
Sila su bar birnin. 40 Da hakanan ne Bulus da
Sila suka fita daga kurkuku, sun je gidan Lidiya.
Da Bulus da Sila sun ga 'yan'uwa, sun karfafa
su, sa'annan suka bar birnin.

17 Bayan sun wuce biranen Amfibolis da
Aboloniya, sun iso birnin Tasalunika, in
da akwai wata majami'ar Yahudawa a wurin. 2
Bulus, kamar yadda ya saba, ya nufi wurinsu,
yana tattaunawa da su har Asabaci uku, daga
cikin littattafai. 3 Bulus ya bude littattafai
yana bayyana masu cewa, dole ne Almasihu ya
sha wahala, ya kuma tashi daga matattu. Ya
ce, ''Wannan Yesu kuwa da nake sanar maku,
shine Almasihu''. 4 Wasu Yahudawa sun yarda,
sun bi Bulus da Sila, da wadansu Helenawa,
da Shugabannin Mata da jama'a da yawa. 5
Yahudawan da basu ba da gaskiya ba suka cika
da kishi, suka dauki wadansu 'yan ta'adda daga
cikin kasuwa, suka tada tarzoma cikin birnin,
mutane da yawa na bin su. Sun kai hari a gidan
Yason, da niyyar fitar da Bulus da Sila a gaban
jama'a. 6 Amma da ba su ga Bulus da Sila
ba, suka ja Yason da wasu 'yan'uwa masu bi
zuwa gaban mahukuntar birnin, suna cewa,
''Wadannan ne fa masu ta da zaune tsaye, gashi
sun zo mana. 7 Wadannan mutane da Yason
ya marabta, sun saba wa dokokin Kaisar; Suna
cewa akwai wani sarki mai suna - Yesu.'' 8 Da
taron jama'a, da mahukuntan birnin suka ji
haka, sun damu. 9 Bayan da sun amshi kudi
daga wurin Yason da sauran 'yan'uwan, sai suka
sake su. 10 A wannan daren, 'yan'uwa masu bi
suka fitar da Bulus da Sila, suka aike su garin
Biriya. Da isar su can, su ka nufa majami'ar
Yahudawa. 11 Mutanen Biriya daban suke da na
Tasalunika, sun yarda da sakon Bulus da zuciya
daya, suna kuma binciken littattafai kowace
rana domin su tabbatar da sakon Bulus, ko
gaskiya ne. 12 Saboda haka mutane da yawa
cikin su sun ba da gaskiya, tare da wadansu
sannanun mata Helenawa da maza da yawa. 13
Amma da Yahudawan Tasalunika suka ji cewa
Bulus yana wa'azin kalmar Allah a Biriya, sun
haura can, sun tada hankulan jama'a. 14 Nan
da nan, masu bi na Biriya sun dauki Bulus sun
aika shi zuwa teku, an bar Sila da Timoti a
Biriya tukuna. 15 Wadanda sun fitar da Bulus,
sun kai shi har zuwa birnin Atina. Bulus ya
ba su sako, su fada wa Sila da Timoti suyi
hanzari su same shi. 16 Sa'anda Bulus yana
jiran zuwan Sila da Timoti a Atina, ya yi fushi
a ransa, da ya ga birnin cike da gumakai. 17
Ya tattauna da Yahudawa a cikin majami'a
tare da masu yin sujada ga Allah, da kuma
wadanda yake samu a kowace rana, a kasuwa.
18 Amma wadan su Abikuriyawa da masana sun
yi karo da shi. Wadansun su na cewa, ''Menene
wannan sakaren ke cewa?'' Wadansu kuma sun
ce, ''Da alama mai wa'azi ne na wasu alloli
dabam,'' domin yana wa'azin Yesu da tashin sa
daga matattu. 19 Suka dauki Bulus zuwa Tudun
Arasa, suna cewa, ''Ko za ka sanar mana da
wannan sabuwar koyaswar taka? 20 Abubbuwan
da kake fadi, baki ne a gare mu. Muna so mu
san ma'anar su.'' 21 (Atiniyawa da bakin da ke

cikinsu, suna ba da lokacin su ga fadin sabobbin
abubuwa da sauraron su). 22 Bulus ya tsaya
a tsakiyar Tudun Arasa ya ce, ''Ku mutanen
Atiniya na lura masu kwazon addini ne ku. 23
Na lura da abubuwan sujadar ku yayin da nake
zagawa, amma na ga wani bagadi da rubutu a
kansa mai cewa, ''Ga Allah wanda ba a sani ba."
Abin da kuke bauta wa cikin rashin sani, shi
nake sanar maku. 24 Allahn da ya yi duniya da
kome da ke cikinta, tun da ya ke shine Ubangijin
sama da kasa, ba ya zama a haikalin da mutane
suka gina da hannu. 25 Ba ya neman taimakon
kowa, babu kuma wanda ya isa ya ba shi. Shine
ke ba da rai, da numfashi da kowanne abu. 26
Daga mutum daya ya hallici dukan al'umman
duniya, ya rarraba, ya kuma sanya kowa a inda
ya shirya masa. 27 Domin su nemi Allah ko za
su iya kaiwa zuwa gareshi su same shi, ga shi
kuwa ba ya nesa da kowannenmu. 28 A cikinsa
muke rayuwa, muna walwala, kamar yadda
wani daga cikin masananku yace, 'Mu 'ya'yansa
ne'. 29 Idan mu 'ya'yan Allah ne, bai kamata
mu danganta Allah da zinariya ko azurfa, ko
kuma duwatsu da itatuwa da an sassaka ba. 30
Saboda haka ne, Allah ya kawar da kwanakin
jahilci, amma ya ba da umarni kowa a ko'ina
ya tuba. 31 Akwai ranar da ya shirya zai yi wa
duniya shari'a cikin adalci, ta wurin mutumin
da ya zaba. Allah ya nuna wannan mutumin, ta
wurin ta da shi daga matattu''. 32 Da mutanen
Atina sun ji batun tashi daga matattu, wadansu
suka yi wa Bulus ba'a; amma wadansu kuma
sun ce, ''Za mu saurare ka kuma, a kan wannan
maganar.'' 33 Bayan haka, Bulus ya bar su.
34 Amma wasu maza a cikinsu sun yarda da
bisharar, sun ba da gaskiya, hade da Diyonisiyus
dan Majalisar Tudun Arasa da wata mace mai
suna Damaris, da wadansu tare da su.

18 Bayan haka sai Bulus ya tafi Antakiya
daga nan, ya wuce Korinti. 2 A can ya
sadu da wani Bayahude mai sunan Akila, dan
kasar Buntus ne; bai dade da zuwa garin ba,
daga Italiya ya zo da matarsa mai suna Balkisu,
saboda Kalaudiyas ya ba da umarni dukan
Yahudawa su bar Roma; sai Bulus ya je wurinsu.
3 Bulus ya zauna a gidansu don sana'arsu daya
ce, wato, masu aikin Tanti ne. 4 Saboda haka
Bulus na zuwa majami'a, yana yin nazari tare
da su a kowace Asabaci. Yana kokari ya rinjayi
Yahudawa da Helinawa. 5 Amma a lokacin da
Sila da Timoti suka iso Makidoniya, Ruhu ya
matsa Bulus ya shaida wa Yahudawa cewa Yesu
Almasihu ne. 6 Lokacin da Yahudawa suka tayar
masa suna zarginsa. Bulus ya kakkabe rigansa
a gabansu yana cewa, "Alhakin jininku yana
kanku; daga yanzu zan koma wurin al'ummai."
7 Da ya bar wurinsu, ya tafi gidan Taitus
Yustus mai wa Allah sujada. Gidansa na kusa da
majami'a. 8 Kiristus shine shugaban majami'a,
sai shi da dukan iyalin gidansa sun ba da
gaskiya ga Ubangiji. Korantiyawa da yawa suka
ji jawabin Bulus suka ba da gaskiya, aka yi masu
Baftisma. 9 Da dare Ubangiji ya ce wa Bulus
a cikin wahayi, "Kada ka ji tsoro, amma ka yi
magana kada kuma ka yi shuru. 10 Gama ina
tare da kai, ba wanda zai cutar da kai, gama
ina da mutane anan garin." 11 Bulus ya zauna a
nan tsawon shekara daya da wata shida, yana
koyar masu da maganar Allah. 12 Amma da
Galiyo ya samu zaman gwamnan Akaya, sai
Yahudawa suka tayar wa Bulus har suka kai shi
gaban dakalin shari'a. 13 Suna cewa, "Wannan
mutumin yana kokarin rinjayar mutane su yi
sujadar da ta saba wa dokarmu." 14 Duk da
haka kafin Bulus ya yi magana, Galiyo ya ce
wa Yahudawa, "Ku Yahudawa in da karar ku
ta wani babban laifi ce wanda ya aikata, da
sai in hukunta. 15 Amma tun da ya ke akan
al'amurar, kalmomi ne, da ta sunaye da dokokin
ku, ku je ku sasanta al'amuran ku." 16 Galiyo ya
kore su daga dakalin shari'a. 17 Saboda haka
sai suka kama Sastanisu, suka yi masa duka
sosai a gaban dakalin shari'a. Amma Galiyo bai
damu da yadda suka karasa ba. 18 Bulus kuwa,
bayan ya zauna tare da su na wasu kwanaki
masu yawa, ya bar 'yan'uwan zuwa Suriya ta
jirgin ruwa, tare da Balkisu da Akila. Kafin ya
bar tashar jiragen ruwa da ke a Sankuriya,
ya tafi saboda ya aske kansa, domin ya dauki
alkawarin Banazare. 19 Da suka iso Afisa, Bulus
ya bar Balkisu da Akila anan. Shi kuwa ya shiga
majami'ar Yahudawa yana nazari tare da su. 20
Da suka roki Bulus ya zauna da su na tsawon
lokaci, bai yarda ba. 21 Ya kama hanyarsa ya
bar su ya ce, "In Allah ya yardar mani zan dawo
wurinku wata rana." Sai ya shiga jirgin ruwa
daga Afisa. 22 Daga saukar su a Kaisariya, sai
ya haura zuwa Urushalima ya gai da iklisiya
daga nan ya tafi Antakiya. 23 Bayan ya zauna na
dan lokaci a wurin, Bulus ya kama hanyarsa
zuwa yakin Galatiya da Firjiya anan ya karfafa

almajirai. 24 A nan dai akwai wani Bayahude
mai suna Afolos, dan asalin Iskandariya ne da
haihuwa, ya zo Afisa. Shi masani ne a maganar
Allah. 25 Afolos dai ya sami horo daga maganar
Ubangiji. Shi mai kokari ne a ruhu, yana wa'azi
da koyarwa daidai game da Yesu. Amma ya
san da Baftismar Yahaya ne kadai. 26 Afolos ya
fara wa'azinsa da gabagadi a cikin majami'a.
Da Balkisu da Akila suka ji shi sai suka yi
abokantaka da shi, suka kara bayyana masa
game da labarin hanyar Allah mafi daidai. 27
Da ya so ya wuce zuwa cikin Akaya 'yan'uwa
suka karfafa shi, sun rubuta wa almajiran da ke
a Akaya, don su karbe shi da hannu biyu. Da
ya iso wurinsu, ya kuwa karfafa 'yan'uwa da
sun ba da gaskiya ta wurin alheri. 28 Afolos ya
ba Yahudawa mamaki da irin ikon da yake da
shi da gwanintarsa, yadda yake nunawa daga
nassoshi cewa Yesu shine Almasihu.

19 Sa'adda Afolos yake a Koranti, Bulus ya
zagaya kasar tudu ya zo birnin Afisa, a
nan kuma ya sami wadansu almajirai. 2 Bulus
ya ce masu, "Ko kun karbi Ruhu Mai Tsarki
sa'anda kuka ba da gaskiya?" Suka amsa, "A'a
bamu taba jin labarin Ruhu Mai Tsarki ba. 3
Bulus ya ce, "Wacce irin baftisma aka yi maku?"
Suka ce, "Baftismar Yahaya" 4 Bulus ya amsa ya
ce, "Yahaya ya yi wa mutane baftismar tuba,
ya ce su ba da gaskiya wanda zai zo bayansa,
wato, Yesu kenan." 5 Da mutanen suka ji haka,
sai aka yi masu baftisma cikin sunan Ubangiji
Yesu. 6 Sa'adda Bulus ya dibiya hannu a kansu,
Ruhu Mai Tsarki kuma ya sauka a kansu suka
yi magana da harsuna da kuma annabci. 7
Su wajen mutum goma sha biyu ne. 8 Bulus
ya shiga majami'a ya yi ta koyarwa gabagadi
misalin tsawon wata uku. Yana bi da su cikin
nazarin maganar yana fahimtar da mutane su
gaskanta game da abubuwa da suka shafi mulkin
Allah. 9 Amma sa'adda wadansu Yahudawa
suka taurare, suka ki yin biyayya, sai suka fara
bata hanyar Almasihu a gaban taron. Saboda
haka sai Bulus ya janye daga wurinsu tare da
wadanda suka ba da gaskiya. Ya fara koyarwa a
makarantar Tiranus. 10 Haka ya cigaba shekaru
biyu har duk mazaunan Asiya suka ji maganar
Ubangiji, Yahudawa da Helenawa. 11 Allah ya
yi manyan al'ajibai ta hannun Bulus, 12 har
marasa lafiya suka warke, mugayen ruhohi
suka fito daga cikin mutane, sa'adda suka karbi
kyallaye da mayafai daga jikin Bulus. 13 Amma
akwai Yahudawa masu tsubu da suka biyo ta
wajen, suka dauka wa kansu su yi amfani da
sunan Yesu. Suka ce, "Mun dokace ku cikin
sunan Yesu wanda Bulus yake wa'azinsa, ku
fita." 14 Wadanda suka yi wannan su bakwai
ne 'ya'yan wani babban firist Bayahude mai
suna Siba. 15 Mugun ruhun ya amsa ya ce, "Na
san Yesu, na san Bulus, amma ku, su wanene?"
16 Sai mugun ruhun da ke cikin mutumin ya
fada a kan matsubatan ya fi karfinsu ya kuma
bubuge su. Suka runtuma da gudu suka fice daga
dakin tsirara da raunuka. 17 Wannan ya zama
sanannen abu ga dukan mutane, Yahudawa da
Helenawa mazaunan Afisa. Suka ji tsoro kwarai,
sunan Ubangiji Yesu ya sami daukaka. 18 Masu
bi da yawa kuma, suka zo suka furta mugayen
ayyukan da suka aikata. 19 Masu sihiri suka
kawo littattafansu suka kona a gaban mutane.
Da aka yi jimilar tamaninsu, aka samu sun
kai dubu hamsin na azurfa. 20 Sai maganar
Ubangiji ta yadu da iko ta hanyoyi da yawa. 21
Da Bulus ya kammala aikinsa na bishara a Afisa,
Ruhu ya bishe shi sai ya bi ta Makidoniya da
Akiya a kan hanyarsa zuwa Urushalima. Ya ce,
"Bayan na je can, dole in je Roma." 22 Bulus ya
aiki almajiransa biyu Timoti da Irastus zuwa
Makidoniya, wadanda suka taimake shi. Amma
shi da kansa ya jira a Asiya na dan lokaci. 23 A
wannan lokacin sai aka yi babban tashin hankali
a Afisa game da wannan Hanyar. 24 Wani Makeri
mai suna Damatrayus wanda ke kera sifoffin
gunkin azurfa na Dayana, wanda sana'a ce mai
kawo wa makera riba sosai. 25 Ya tattara makera
ya ce da su, "Kun sa ni da wanan sana'a ne muke
samun kudi mai yawa. 26 Kun gani kun kuma ji
cewa, ba a Afisa kadai ba, amma har da fadin
kasar Asiya wannan Bulus ya rinjayi mutane da
yawa. Yana cewa babu alloli da ake kerawa da
hannu. 27 Ba sana'ar mu kadai ke cikin hatsari
ba, amma har da haikalin allahnmu Dayana
babba zai zama mara amfani. Ta haka za ta
rasa girmanta, ita da dukan kasar Asiya da
duniya ke wa sujada." 28 Da suka ji haka sai
suka fusata kwarai, suka yi kira mai karfi suna
cewa "Mai girma ce Dayana ta Afisa." 29 Gari
gaba daya ya rude, jama'a kuma sun hanzarta
zuwa wurin taron. Kafin wannan lokaci, sun
riga sun kama abokan tafiyar Bulus, wato Gayus
da Aristakas wadanda suka zo daga Makidoniya.
30 Bulus ya yi niyya ya shiga cikin taron jama'ar,

amma almajiran suka hana shi. 31 Haka nan
ma wadansu abokan Bulus da ke shugabanin
yankin al'umma Asiya sun aika masa da roko
mai karfi kada ya shiga dandalin. 32 Wadansu
mutane na kirarin wani abu, wadansu kuma
na kirarin wani abu dabam, domin jama'a sun
rude. Da yawa daga cikinsu ma ba su san dalilin
taruwarsu ba. 33 Yahudawa suka kawo Iskandari
ya tsaya a gaban taruwan jama'a. Iskandari ya
mika hannunsa sama domin ya yi bayani ga
jama'a. 34 Amma da suka gane shi Bayahude
ne, sai dukansu suka kwala ihu wajen sa'a
biyu, "Mai girma ce Dayana ta Afisa." 35 Da
magatakardar garin ya sha kan jama'a, sai ya
ce, "Ya ku mutanen Afisa, wanene bai san cewa
birnin Afisa cibiya ce na allahn nan Dayana mai
girma da na sifar da ta fado daga sama ba? 36
Tun da ba a karyata wadannan abubuwa ba, ya
kamata ku yi shuru don kada ku yi wani abu a
gaggauce. 37 Gama kun kawo wadannan mutane
a wannan dakin sharia ba a kan su mafasa ne na
haikali ba ko kuma masu sabo ga allahnmu ba.
38 Saboda haka idan Damatrayas da makeran da
ke tare da su na da wata tuhuma a kan wani,
kotuna suna nan a bude masu shari'a kuma
suna nan. Ba ri su kai karar junansu. 39 Amma
idan akwai maganganu na dubawa, za a daidaita
su a taronmu na lokaci lokaci. 40 Domin hakika
muna cikin hatsarin zargi game da hargitsin
yau. Babu dalilin wanan yamutsi domin ba mu
da bayani a kansa." 41 Da ya fadi haka, sai ya
sallami taron.

20 Bayan da rikici ya kare, Bulus ya aika a
kira al'majiran, ya karfafa su. Sa'annan ya
yi bankwana da su, ya tashi zai tafi Makidoniya.
2 Bayan ya ratsa cikin lardunan yana yi wa masu
bi gargadi sosai, sai ya zo kasar Helenawa. 3
Sa'adda ya yi wata uku a wurin, Yahudawa suka
kulla masa makirci, yayin da yake shirin hawa
Jirgi zuwa Suriya, sai ya canza ra'ayi ya koma ta
Makidoniya. 4 Masu yi wa Bulus rakiyar zuwa
yankin Asiya sun hada da Sobatarus dan Burus
daga Biriya; Gayus mutumin Derbe; Timoti da
Aristakus da Sakundus, dukansu masu bi ne
daga Tasalonika; da Tikikus da Trofimus daga
Asiya. 5 Amma wadansu har suka rigaye mu,
suka jira mu a Taruwasa. 6 Da muka shiga Jirgi
daga Filibi bayan kwanakin Gurasa mara yisti;
bayan kwanaki biyar muka iske su a Taruwasa;
kwananmu bakwai a wurin. 7 A rana ta fari
ga mako, da muka taru domin karya gurasa.
Bulus ya yi wa masubi jawabi, don ya yi niyyar
ya tafi da wayewar gari; jawabinsa ya kai har
tsakar dare. 8 A benen da suka taru akwai
fitilu da yawa. 9 Wani matashi mai suna Aftikos
yana zaune a kan taga, barci mai nauyi ya
dauke shi; da shike Bulus ya tsawaita jawabinsa,
saurayin da shike barci mai nauyi ya dauke shi
sai ya fado daga kan bene na uku aka dauke
shi matacce. 10 Sai Bulus ya sauka ya mike a
bisansa ya rungume shi, sa'annan ya ce, "Kada
kowa ya damu; domin yana darai bai mutu ba."
11 Sa'annan ya hawo kan bene domin cin gurasa
tare da su, ya yi magana da su har gari ya waye
daga nan ya bar su. 12 Suka kawo saurayin da
rai, sun sami ta'aziya ba kadan ba. 13 Amma mu,
da muka riga Bulus zuwa gun Jirgin, muka shiga
zuwa Asos, mun shirya mu dauki Bulus a jirgi
amma shi ya kudurta ya yi tafiya a kasa. 14 Da
muka sadu a Asos, mun dauke shi a Jirgin ruwa
zuwa Mitilitus. 15 Bayan tashin mu daga can,
washegari muka zo tsibirin Kiyos. Washegari
kuma muka zo birnin Militus. 16 Amma Bulus ya
kudurta wucewa Afisa a Jirgi, don kada ya bata
lokaci a Asiya, don yana sauri in ya yiwu ranar
Fentekos ta same shi a Urushalima. 17 Daga
Militus ya aika a kira masa dattawan iklisiyar
Afisa. 18 Da suka zo wurinsa sai ya ce masu,
"Ku da kanku kun san tun daga ranar da na
sa kafata a Asiya, irin zaman da muka yi da
kasancewar mu tare. 19 Na bauta wa Ubangiji
da tawaliu har da hawaye, da wahalun da na
sha saboda makircin Yahudawa. 20 Kun sani
ban ji nauyin sanar da ku kowanne abu mai
amfani ba, na bi ku gida gida ina koyar da ku
abubuwa a sarari. 21 Kunsan yadda na gargadi
Yahudawa da Hellenawa game da tuba ga Allah
da bangaskiya ga Ubangiji Yesu. 22 Yanzu fa,
gashi, zan tafi Urushalima, Ruhu Mai Tsarki ya
nuna mani a fili dole in je, ban san abin da zai
faru da ni a can ba. 23 Sai dai Ruhu Mai Tsarki
ya nuna mani a kowanne gari cewa, sarkoki da
wahalu suna jira na. 24 Amma ban dauka cewa
raina yana da wani amfani gare ni ba, domin in
cika tsere da hidimar da na karba daga wurin
Ubangiji Yesu, ta shaidar bisharan alherin Allah.
25 Yanzu fa, duba, na san dukanku, wadanda na
yi wa wa'azin mulkin Allah, ba za ku kara gani
na ba. 26 Don haka na shaida maku a wannan
rana, ba ni da alhakin jinin kowanne mutum. 27
Don banji nauyin sanar maku da dukan nufin

Allah a gare ku ba. 28 Saboda haka ku kula da
kanku, da masubi da Ruhu Mai Tsarki ya sanya
ku shugabanni. Ku kula ku yi kiwon iklisiyar
Allah, wadda ya saya da jininsa. 29 Na sani cewa
bayan tafiyata, kyarketai masu zafi za su shiga
tsakaninku, kuma baza su rangwanta wa masubi
ba. 30 Na sani har daga cikinku wadansu mazaje
za su zo su fadi gurbattatun zantattuka, domin
su janye almajirai zuwa gare su. 31 Saboda haka
ku yi lura. Ku tuna da cewa shekara uku ban
fasa yi wa kowannenku gargadi da hawaye dare
da rana ba. 32 Yanzu ina mika ku ga Allah, da
maganar Alherinsa, wadda take da ikon gina
ku ta kuma ba ku gado tare da dukan wadanda
ke cikin kebabbu na Allah. 33 Ban yi kyashin
azurfa, ko zinariya, ko tufafin wani ba. 34 Ku da
kanku kun sani na yi aiki da hannuwana, na
biya bukatu na da na wadanda ke tare da ni. 35
Na zama maku abin koyi a kowace hanya game
da yadda za ku taimaka wa nakasassu ta wurin
aiki, da yadda za ku tuna da maganar Ubangiji
Yesu, maganar da shi da kansa ya ce: ''Bayarwa
tafi karba albarka.'' 36 Bayan da ya yi magana
haka, ya durkusa ya yi addu'a tare da su duka.
37 Dukansu kuwa suka yi kuka mai tsannani,
suka rungume shi kuma suka sunbace shi. 38
Suka yi bakin ciki musamman domin abin da ya
ce masu, ba za su kara ganinsa ba. Sai dukansu
suka yi masa rakiya zuwa wurin jirgin ruwa.

21 Da muka rabu da su, muka shiga jirgin
ruwa muka mike hanya zuwa birnin Kos,
washegari sai birnin Rodusa, daga nan sai kuma
zuwa birnin Batara. 2 Da muka sami jirgi mai
hayewa zuwa Fonisiya sai muka shiga. 3 Da
muka hango tsibirin Kubrus muka bar shi a
hagun mu muka nufi Suriya, muka sauka a
birnin Taya domin a nan ne jirgin ruwan zai
sauke kayansa. 4 Bayan mun sami almajirai
sai muka zauna can kwana bakwai. Al'majiran
suka ce ma Bulus, ta wurin Ruhu, kada ma ya je
Urushalima. 5 Bayan 'yan kwanaki muka cigaba
da tafiyarmu. Dukansu da matansu da 'ya'yansu
suka raka mu har bayan birnin. Sa'annan muka
durkusa a bakin gacci muka yi addu'a muka
yi sallama da juna. 6 Sai muka shiga jirgin
ruwa, su kuma suka koma gida. 7 Da muka
gama tafiyarmu a Taya muka iso Talamayas. A
nan ne muka gaisa da 'yan'uwa, muka zamna
kwana daya da su. 8 Washegari muka tashi
muka tafi Kaisariya. Muka shiga gidan Filibus
mai shaida bishara, daya daga cikin bakwai din,
muka zauna da shi. 9 Wannan mutum yana da
'ya'ya hudu mata, budurwai masu yin annabci.
10 Sa'anda muka zauna can 'yan kwanaki, wani
annabi ya zo daga Yahudiya mai suna Agabus.
11 Ya zo wurinmu ya dauki damarar Bulus ya
daure tasa kafar da hannayensa ya ce, “Ruhu
Mai Tsarki ya ce, 'Haka Yahudawa za su daure
mai wannan damarar, zasu kuma bashe shi ga
al'ummai.'” 12 Da muka ji wannan sakon, sai
dukanmu da mazaunan wurin muka roki Bulus
kada ya tafi Urushalima. 13 Sai Bulus ya amsa
ya ce, “Me kuke yi, kuna kuka kuna karya mani
zuciya? Bama a shirye don dauri kadai nake
ba har ma da mutuwa a Urushalima, sabili da
sunan Ubangiji Yesu.” 14 Tun da Bulus bashi
da niyyar a rinjaye shi, muka daina kuka muka
ce, “Bari nufin Ubangiji ya tabbata.” 15 Bayan
wadannan kwanaki, muka dauki jakkunanmu
muka haura Urushalima. 16 Wadansu almjirai
daga Kaisariya suka bi mu. Sun zo ne tare da
wani ana ce da shi Manason, mutumin Kuburus
mai bi na farko, wanda za mu zauna da shi. 17 Da
muka isa Urushalima, 'yan'uwa suka marabce
mu da farin ciki. 18 Washegari Bulus ya tafi tare
da mu zuwa wurin Bitrus, dukan dattawa kuma
suna nan. 19 Bayan ya gaishe su, sai ya shaida
masu daya bayan daya abubuwan da Allah ya
yi cikin al'ummai ta wurin hidimarsa. 20 Da
suka ji haka, suka yabi Ubangiji suka ce masa,
“Ka gani, dan'uwa, dubban Yahudawa sun bada
gaskiya suna kuma da niyyar kiyaye shari'a. 21
An kuma gaya masu a kanka cewa, kana koya
wa Yahudawan da suke zaune cikin al'ummai
su yi watsi da Musa. Kana koya masu kada su yi
wa 'ya'yansu kaciya, kada kuma su bi tsofaffin
al'adu. 22 Me ya kamata mu yi? Hakika za su
ji ka zo. 23 Sabo da haka ka yi abin da muka
fada maka yanzu. Muna da maza hudu da suka
dauki wa'adi. 24 Tafi da wadannan ka tsarkake
kanka tare da su, ka dauki dukan dawainiyar
su dana askin kai. Ta haka kowanne mutum
zai sani abubuwan da ake fadi a kanka karya
ne. Za su sani cewa kai mai kiyaye shari'a ne.
25 Game da al'umman da suka bada gaskiya
mun yi masu wasika, mun bada umarni su
kaurace kansu daga sadakokin da aka mika wa
gumaku, da jini, da abin da aka makare da kuma
fasikanci. 26 Sai Bulus ya dauki mazannan,
washegari ya tsarkake kansa tare da su, suka
shiga haikali, domin ya sanar da cikar ranakun

tsarkakewarsu, wato ranar ba da sadaka domin
kowanne dayansu. 27 Da kwanakin nan bakwai
suka yi gab da cika, wadansu Yahudawa daga
Asiya suka ga Bulus a haikali, sai suka zuga
taro, suka danke shi. 28 Suna ta kururuwa,
“Mutanen Isra'ila ku taimaka mana. Wannan
shine mutumin da ke koya wa dukan mutane
ko'ina abubuwa gaba da mutane, da shari'a
da kuma wannan wurin. Banda haka ya kawo
Helenawa cikin haikalin nan ya kazantar da
wannan wuri tsatsarka.” 29 Domin dama sun ga
Tarofimas mutumin Afisa tare da Bulus cikin
birni, suka yi zaton ya kawo shi cikin haikali.
30 Sai duk gari ya rude, mutane suka runtuma
suka danke Bulus. Suka ja shi waje daga cikin
haikalin, nan da nan aka rufe kofofin. 31 Suna
kokarin kashe shi kenan, sai labari ya kai wurin
hafsan sojoji cewa Urushalima duk ta yamutse
da tarzoma. 32 Nan take ya dauki mayaka da
jarumawa, suka sheka da gudu wurin taron. Da
mutane suka ga hafsan sojoji da rundunansa sai
suka daina dukan Bulus. 33 Sai hafsan ya tafi ya
danke Bulus ya sa aka daure shi da sarkoki biyu.
Ya tambaya ko shi wanene da kuma laifinsa. 34
Wadansu cikin taron suna ta kururuwa wadansu
su ce wannan, wadansu su ce, wancan. Tunda
hafsan bai fahimci abin da suke fadi ba, sabo da
ihunsu, ya dokaci a shigar da Bulus farfajiyar
sojoji. 35 Da suka kai matakala, sojoji suka dauki
Bulus sabo da tsananin husatar taron jama'a. 36
Domin taron suka biyo baya suna ihu suna cewa,
“A kashe shi.” 37 An kusa shigar da shi farfajiyan
kenan sai Bulus ya ce wa babban hafsan, “Ko ka
yarda inyi magana da kai?” Hafsan ya ce, “Ka
iya Helenanci? 38 Ashe ba kai ne Bamasaren
nan da kwanakin baya ka haddasa tawaye, ka
dauki 'yan ta'adda dubu hudu ka kai su jeji ba?”
39 Bulus ya ce, “Ni Ba'ibrane ne daga birnin
Tarsus a Kilikiya. Ni dan kasar babban birni ne.
Ka amince mani in yi magana da mutanen.” 40
Da hafsan ya bashi izni, Bulus ya mike a kan
matakala ya daga hannayensa sama ya yi nuni
su yi shuru. Da wuri ya yi tsit, Bulus ya yi masu
magana da Ibraniyanci. Ya ce,

22 “Yanuwa da Ubanni, ku saurari kariya ta
zuwa gare ku yanzu.” 2 Da taron sun ji
Bulus na magana a harshen Ibraniyawa sai
sun yi tsit. Ya ce, 3 Ni Bayahude ne daga
garin Tarwasa na Kilikiya, amma a karkashin
Gamaliyal aka ilimantar da ni. An horar da ni
sosai bisa ga bin hanyar dokokin kakkaninmu.
Ina da himma ga bin Allah kamar yadda ku
ma kuna da ita. 4 Na tsananta wa wannan
Hanyan har ga mutuwa; na daure maza da mata
sa'annan na jefa su cikin gidan yari. 5 Hakannan
ma babban firist da dukan dattawa za su ba da
shaida cewa na karbi izini daga wurinsu domin
'yan'uwa da ke a Dimashku, saboda in tafi can.
Haki na shine in daure mabiyan Hanyan nan,
in kawo su Urushalima domin a hukunta su.
6 Sa'anda ina cikin tafiya, ina kuma kusa da
Dimashku, da tsakar rana sai farat daya ga
babban haske daga sama ya haskaka kewaye
dani. 7 Na fadi kasa sa'anan na ji murya na ce
da ni, 'Shawulu, Shawulu, don me kake tsananta
mani?' 8 Na amsa, 'Wanene kai, Ubangiji?' Ya
ce mani, 'Nine Yesu Banazarat wanda kake
tsananta wa.' 9 Wadanda ke tare da ni sun ga
hasken, amma ba su gane muryar wanda ya
yi magana da ni ba. 10 Na ce, 'Me zan yi ya
Ubangiji?” Ubangiji ya ce mani, 'Tashi ka tafi
cikin Dimashku, a can za a fada maka abinda
wajibi ne ka yi. 11 Ban iya ganin wuri ba domin
walkiyar hasken, sai na tafi cikin Dimashku ta
wurin jagorancin wadanda ke tare da ni. 12
A can na sami wani mai suna Ananiya, mai
tsoron Allah bisa ga sharia, da kyakyawan suna
kuma a gaban Yahudawa da ke zama a can. 13
Ya zo gare ni ya ce, 'Dan'uwa Shawulu, karbi
ganin gari.' A daidai wannan sa'a na gan shi.
14 Sa'annan ya ce, 'Allah na kakkaninmu ya
zabe ka ka san nufinsa, ka ga Mai Adalcin nan,
ka kuma ji muryar da ke fitowa daga bakinsa.
15 Gama za ka zama mashaidinsa ga dukan
mutane game da abinda ka gani da wanda ka
ji. 16 A yanzu me ka ke jira? 'Tashi a yi maka
baftisma a wanke zunubanka, kana kira bisa
sunansa.' 17 Bayan da na dawo Urushalima,
sa'anda ina addu'a a cikin haikali, sai na karbi
wahayi. 18 Na gan shi ya ce mani, 'Gaggauta ka
bar Urushalima yanzu, domin ba za su yarda da
shaidarka game da ni ba.' 19 Na ce, 'Ubangiji, su
da kansu sun san yadda na sa su a kurkuku na
kuma doddoke wadanda suka gaskanta da kai a
kowacce masujada. 20 A sa'anda a ke zubar da
jinin mashaidinka Istifanus, ina nan tsaye ina
goyon baya, ina kuma lura da rigunan wadanda
suka kashe shi.' 21 Amma ya ce mani, 'Tafi,
domin zan aike ka can wurin Al'ummai.' 22
Mutanen sun bar shi yayi magana har zuwa ga
wannan lokacin. Amma sai suka ta da murya

suna cewa, 'A kawar da wannan dan taliki daga
duniya: don bai kamata ya rayu ba.' 23 Sa'anda
suke tadda muryarsu, suna jefar da tufafinsu
da kuma baza kura a iska, 24 babban hafsan ya
umarta a kawo Bulus a farfajiyan. Ya umarta
da cewa a bincike shi da bulala, domin ya san
dalilin da suka ta da ihu gaba da shi haka. 25
Bayan da suka daure shi da tsirkiya, Bulus ya ce
wa Jarumin da ke kusa da shi, “Ko daidai ne
bisa ga doka a yi wa Barome wanda ma sharia
ba ta kashe shi ba bulala?” 26 Da Jarumin ya ji
haka, ya tafi wurin babban hafsan, yana cewa,
“Me kake so ka yi? Gama wanan mutumin dan
asalin Roma ne.” 27 Babban hafsa ya zo ya ce
masa, “Gaya mani, kai dan asalin Roma ne?”
Bulus ya ce, “Haka ne.” 28 Babban hafsan ya
amsa masa, “Da kudi masu yawa na sayi yancin
zama dan kasa.” Amma Bulus ya ce, “An haife
ni dan kasar Roma. 29 “Sai mutanen da sun zo
su tuhume shi sun bar shi nan da nan. Babban
hafsa shi ma ya tsorata da ya gane Bulus dan
asalin Roma ne, domin ya riga ya daure shi. 30
Washegari, babban hafsan ya so ya san gaskiyar
tuhuma da Yahudawa suke yi a kan Bulus. Sai ya
kwance shi daga sarka, ya kuma umarci babban
firist da dukan majalisa su sadu. Sai ya kawo
Bulus ya sa shi a tsakiyarsu.

23 Bulus ya kura wa yan majalisa ido yace,
'''Yan'uwa, na yi rayuwa tare da Allah
da lamiri mai kyau har wannan ranan.'' 2
Babban firist Hannaniya ya ba wandanda suke
tsaye tare da shi urmarni su buge bakinsa. 3
Bulus ya ce, “Allah zai buge ka, kai munafiki.
Kana zama domin ka shari'anta ni da shari'a,
kuma ka umarce a buge ni, gaba da sharia?''
4 Wanda suka tsaya a gefe suka ce, ''Kada ka
zage babban firis na Allah.'' Bulus yace, ''Ban
sani ba, 'yan'uwa, cewa shi babban firis ne. 5
Domin a rubuce yake, Ba za ku zargi shugaban
mutanenku ba.'' 6 Da Bulus ya ga cewa, daya
bangaren Sadukiyawa ne dayan kuma Farisawa,
ya yi magana da karfi a majalisa, '''Yan'uwa, ni
Bafarise ne, dan Farisawa. Don tabbacin tashin
matattu ne kuna shari'anta ni.'' 7 Daya fadi
haka, mahawara ta fara a tsakanin Farisawa da
Sadukiyawa, sai taron ya rabu kashi biyu. 8 Don
Sadukiyawa suka ce babu tashin matattu, babu
mala'iku, babu kuma ruhohi, amma Farisawa
suka ce dukan abubuwan nan sun kasance. 9
Sai mahawara ta tashi, wadansu marubutan
Farisawa suka tashi da mahawara cewa, ''Ba mu
same mutumin nan da laifi ba sam. Ko mala'iku
da ruhohi ne suka yi masa magana?'' 10 Da
jayayya ta tashi, babban hafsa ya ji tsoro kada
su yayaga Bulus, sai ya umarce sojoji suje su
kwato shi da karfi daga 'yan majalisa, su tafi da
shi farfajiya. 11 Da dare Ubangiji ya tsaya kusa
da shi yace, ''Kada ka ji tsoro, kamar yadda ka
ba da shaida game da ni a Urushalima, dole
zaka sake zama shaida a Roma.'' 12 Da gari ya
waye, wadansu Yahudawa sun yi yarjejeniya
suka dauka wa kansu la'ana: suka ce ba za
su ci ba ba za su sha ba sai sun kashe Bulus.
13 Mutane fiye da arba'in suka kulla wannan
makirci. 14 Suka je wurin manyan firistoci da
dattawa suka ce, ''Mun sa wa kanmu la'ana, ba
za mu ci ba, ba za mu sha ba sai mun kashe
Bulus. 15 Yanzu, bari majalisa ta ba wa babban
hafsa izini a kawo shi a gaba, kamar zai yanke
hukunci. Mu kam, a shirye muke mu kashe shi
kafin ya iso nan. 16 Amma dan yar'uwan Bulus
ya ji suna labe, sai ya tafi ya shiga farfajiyar ya
fada wa Bulus. 17 Bulus ya kira daya daga cikin
jarumai yace, ''Dauki saurayin nan ka kai shi
wurin babban hafsa, don yana da abin da zai
fada masa.'' 18 Jarumin ya dauke saurayin ya
kai shi wurin babban hafsa yace, ''Bulus dan
sarka ne yace in kawo saurayin nan a gaban
ka. Yana da abin da zai fada maka.'' 19 Babban
hafsa ya kai shi wani lungu, sai ya tambaye shi,
“Menene kake so ka fada mani?'' 20 Saurayin
yace, ''Yahudawa sun yarda su roke ka ka kawo
Bulus gobe a majalisa, kamar zasu kara bincike
a kan al'amarin. 21 Amma kada ka yarda da
su, mutane fiye da arba'in suna jiransa. Sun
sa wa kansu la'anna, ba za su ci ba ba za su
sha ba sai dai sun kashe shi. Yanzu a shirye
suke; suna jira ka ba su izini.'' 22 Sai babban
hafsa yace wa saurayin ya tafi, da ya gama masa
magana, ''Kar ka fada wa wani al'amuran.'' 23
Sai ya kira jarumai biyu yace, ''Ku shirya sojoji
dari biyu, yan dawakai saba'in, masu daukar
mashi dari biyu su tafi kaisariya karfe uku na
dare.'' 24 Ya umarta a shirya dabbobin da Bulus
zai hawo da zasu kai shi lafiya wurin Filikus
gwamna. 25 Sai ya rubuta wasika a misalin
haka: 26 Gaisuwa zuwa Kuludiyas Lisiyas zuwa
ga mai martaba gwamna Filikus. 27 Yahudawa
sun kama wannan mutumin suna shirin kashe
shi, na abko masu da sojoji na kwace shi, bayan
da na ji shi Barome ne. 28 Inna son sani dalilin

zarginsa, sai na kai shi majalisa. 29 Na gane
cewa ana zarginsa ne a kan tambayoyi game da
shari'ansu, amma ba wani zargi da ya cancanci
dauri ko mutuwa. 30 Da aka sanar da ni shirin
makircin, sai na tura shi wurinka ba da bata
lokaci ba, na umarce masu zarginsa su kawo
zarginsu wurinka. Huta lafiya." 31 Sai sojoji suka
yi biyayya da umarni da aka basu: suka dauki
Bulus suka kawo shi dadare a wurin Antibatris.
32 Da gari ya yawe, yan dawakai suka tafi tare
da shi kuma sauran sojoji suka koma farfajiya.
33 Bayan da yandawakan suka isa Kaisiririya
sun mika wasika ga gwamna, suka kuma danka
Bulus a hanunsa. 34 Da gwamna ya karanta
wasikar, sai ya tambaye su daga wani yanki ne
Bulus ya fito; da ya ji daga yankin kilikiya ne,
35 Yace zan saurare ka sosai lokacin da masu
zargin ka sun zo. Sai ya umarta a tsare shi a
fadar Hiridus.

24 Bayan kwanaki biyar, sai Ananiyas babban
firist, Wasu dattawa da wani masanin
shari'a mai suna Tartilus, sun tafi can. Suka
kai karar Bulus gaban gwamna. 2 Lokacin da
Bulus ya tsaya gaban gwamna, Tartilus ya fara
zarginsa yace wa gwamnan, "Saboda kai mun
sami zaman lafiya; sa'annan hangen gabanka
ya kawo gyara a kasarmu; 3 don haka duk
abin da ka yi mun karba da godiya, ya mai
girma Filikus. 4 Domin kada in wahalsheka,
ina roko a yi mani nasiha don in yi magana
kadan. 5 An iske mutumin nan yana barna
irir iri, yana kuma zuga jama'ar Yahudawa a
dukan duniya su yi tayarwa. 6 Har ma ya yi
kokarin kazantar da haikali; saboda haka muka
kama shi. [Mun so mu shari'anta masa bisa
ga dokarmu.] 7 Amma Lisiyas jami'i ya zo ya
kwace shi da karfi daga hannunmu. 8 Idan ka
binciki Bulus game da wadannan al'amura, kai
ma, zai tabbatar maka abin da muke zarginsa a
kai. 9 Dukan Yahudawa suna zargin Bulus cewa
wadannan abubuwa gaskiya ne. 10 lokacin da
gwamnan ya alamta wa Bulus ya yi magana sai
yace, "Yanzu na fahimci cewar da dadewa kana
mulkin kasarnan, don haka da farin ciki zan
yi maka bayani. 11 Zaka iya tabbatarwa cewa
bai kai kwana sha biyu ba tun da nake zuwa
Urushalima don yin sujada. 12 Da suka same
ni a haikali, ban yi jayayya ko kawo rudami
a tsakanin jama'a ba. 13 Don haka ba su da
tabbas akan abinda suke zargina a kansa yau.
14 Amma na sanar da kai, bisa ga abin da suke
kira darika, haka ni ma nake bautawa Allah na
kakanninmu. Na yi aminci wajen kiyaye dukan
abin da ke a rubuce a Attaurat da litattafan
annabawa. 15 Ina sa bege ga Allah, kamar yadda
za a yi tashin matattu, masu adalci da miyagu;
16 a kan haka kuma, nake kokarin zama mara
abin zargi a gaban Allah da mutane ina yin
haka cikin dukan al'amura. 17 Bayan wadansu
shekaru na zo in kawo wasu sadakoki da baikon
yardar rai. 18 Cikin kudurin yin haka, sai wasu
Yahudawa daga kasar Asiya suka iske ni a cikin
ka'idodin tsarkakewa a haikali, ba da taro ko ta
da hargitsi ba. 19 Yakamata wadannan mutanen
su zo gabarka a yau, har idan suna da wani
zargi a kai na. 20 In kuwa ba haka ba bari
mutanennan su fada in sun taba iske ni da
wani aibu a duk lokacin da na gurfana a gaban
majalisar Yahudawa; 21 sai dai ko a kan abu daya
da na fada da babbar murya sa'adda na tsaya a
gabansu, 'Wato batun tashin matattu wanda ake
tuhumata ake neman yi mani hukunci yau.'" 22
Filikus yana da cikakken sanin tafarkin Hanyar,
shi yasa ya daga shari'ar. Yace da su, "Duk
sa'anda Lisiyas mai ba da umarni ya zo daga
Urushalima, zan yanke hukunci." 23 Sa'annan
ya umarci jarumin ya lura da Bulus, amma ya yi
sassauci, kada ya hana abokansa su ziyarce shi
ko su taimake shi. 24 Bayan wadansu kwanaki,
Filikus da mai dakinsa Druskila, ita Bayahudiya
ce, ya kuma aika a kira Bulus ya saurare shi
game da bangaskiya cikin Kristi Yesu. 25 Amma
sa'adda Bulus yake bayyana zancen adalci,
kamunkai, da hukunci mai zuwa, Filikus ya
firgita ya ce, "Yanzu ka tafi. Amma idan na
sami zarafi an jima, zan sake neman ka." 26 A
wannan lokacin, yasa zuciya Bulus zai bashi
kudi, yayi ta nemansa akai-akai domin yayi
magana da shi. 27 Bayan shekaru biyu, Borkiyas
Festas ya zama gwamna bayan Filikus, domin
neman farin jini a wurin Yahudawa, ya ci gaba
da tsaron Bulus a gidan yari.

25 Da Festas ya shiga lardin, kuma bayan
kwana uku, ya tashi daga Kaisariya ya tafi
Urushalima. 2 Sai babban firist da manyan
Yahudawa suka kawo wa Festas sara a kan
Bulus. 3 Suka roki tagomashi wurin Festas ya
kira Bulus zuwa Urushalima domin su kashe shi
a hanya. 4 Amma Festas ya amsa masu cewa,
Bulus dan sarka ne a Kaisariya, kuma ba da

dadewa ba shi da kansa zai koma can. 5 “Saboda
haka duk wadanda za su iya, su biyo mu. Idan
akwai wani laifi game da mutumin, sai ku zarge
shi.” 6 Bayan kwana takwas ko goma, sai ya
gangara zuwa Kaisariya. Washegari ya zauna
bisa kursiyin shari'a ya bada umarni a kawo
Bulus a gabansa. 7 Da Bulus ya iso, Yahudawa
daga Urushalima suka tsaya kusa, suka yi ta
kawo kararraki, amma basu iya tabbatar da su
ba. 8 Bulus ya kare kansa ya ce, “Ban yi wa
kowa laifi ba, ko Yahudawa, ko haikali, ko kuma
Kaisar.” 9 Amma Festas yana neman farin jini
wajen Yahudawa, sabo da haka ya tambayi Bulus
ya ce, “Kana so ka je Urushalima in shari'anta
ka a can game da wadannan abubuwa?” 10
Bulus ya ce, “Ina tsaye a Ddakalin Shari'ar
Kaisar inda dole a shari'anta ni. Ban yi wa
Yahudawa laifi ba, kamar yadda ka sani sosai.
11 Idan lallai na yi laifi kuma na yi abin da
ya chanchanci mutuwa, ban ki ba in mutu.
Amma idan zarginsu karya ne, kada kowa ya
bashe ni gare su. Ina daukaka kara zuwa ga
Kaisar.” 12 Bayan Festas ya tattauna da majalisa
ya amsa ya ce, “Kana kira ga Kaisar; za ka tafi
wurin Kaisar.” 13 Bayan wadansu kwanaki, sarki
Agaribas da Barniki suka iso Kaisariya domin
su ziyarci Festas. 14 Da ya kasance kwanaki da
yawa, Festas ya fada wa sarki labarin Bulus ya
ce, “Akwai wani mutum dan sarka da Filikus ya
bari a kurkuku. 15 Sa'anda nake a Urushalima,
babban firist da dattawan Yahudawa suka kawo
kararsa gare ni, suka roka a kashe shi. 16 Game
da wannan na amsa na ce masu, ba al'adar
Romawa ba ce a ba da mutum tagomashi; sai
wanda ake kararsa an bashi zarafi ya kare kansa
a gaban masu kararsa, ya kuma bada hujjojinsa
game da kararakin. 17 Saboda haka, da duk
suka taru ban bata lokaci ba, washegari na
zauna a kujerar shari'a, na ba da umarni a kawo
mutumin. 18 Da masu karar suka fadi kararsu,
sai na fahimci karar ba wani muhimmin abu
a cikinta. 19 Sai dai na ga cewa jayayya ce
tsakanin su ta addini a kan wani Yesu da ya
mutu, wanda Bulus ya ce yana da rai. 20 Na rasa
yadda zan bincike wannan al'amarin, sai na
tambaye shi ko zai je Urushalima a shari'anta
shi kan wadannan abubuwa. 21 Amma da Bulus
ya nemi a lura da shi, Kaisar ya shari'anta shi,
sai na ba da umarni a ajiye shi har sai na aika
shi wurin Kaisar.” 22 Agaribas yace wa Festas.
“Zan so ni ma in saurari mutumin nan.” “Gobe
za ka ji shi,” in ji Fostus. 23 Washegari Agaribas
da Barniki suka zo tare da kasaitaccen taro suka
shiga dakin taro tare da hafsoshi da shugabanin
gari. Da Festas ya ba da umarni, aka fito da
Bulus wurinsu. 24 Festas ya ce, “Sarki Agaribas
da dukanku da kuke tare da mu a nan, kun ga
mutumin nan, dukan Yahudawa sun gana da
ni a Urushalima da nan kuma. Suna mani ihu
cewa, bai chanchanta a bar shi da rai ba. 25 Na
gane bai yi wani abin da ya chanchanci mutuwa
ba; amma saboda ya daukaka kara zuwa Kaisar,
na yanke shawara in aika shi. 26 Amma ba ni
da wani dalili na musamman da zan rubuta
wasika ga Kaisar. Saboda wannan dalili na kawo
shi gabanku, masamman kai ya sarki Agaribas.
Domin in sami karin abin da zan rubuta game
da shi. 27 Gama a ganina wauta ce in aika dan
sarka ba tare da na rubuta laifi a kansa ba.”

26 Sai Agaribas ya ce wa Bulus, “Za ka iya kare
kan ka.” Sai Bulus ya daga hannunsa ya fara
kare kansa. 2 “Ina farinciki, ya sarki Agaribas,
game da saran da Yahudawa ke kawowa a kaina
yau; 3 musamman ma don kai masani ne game
da al'adun Yahudawa da al'amuransu. Don haka,
ina rokanka ka yi hakuri ka saurare ni. 4 Hakika,
dukan Yahudawa sun san yadda na yi rayuwa ta
daga kurciyata a kasa ta, da kuma Urushalima.
5 Sun san ni tun farko, kuma yakamata su yarda
cewa na yi rayuwa kamar Bafarase, darikan nan
mai tsatsauran ra'ayi ta addininmu. 6 Yanzu
ina tsaye a nan dominn a shari'anta ni, saboda
alkawalin da Allah ya yi wa ubanninmu. 7
Domin wannan shine alkawalin da kabilunmu
goma sha biyu suka sa zuciya su karba, yayin da
suke yin sujada da himma ga Allah dare da rana.
Saboda wanan bege, Sarki Agaribas, Yahudawa
ke tuhuma ta. 8 Me ya sa wani zai yi tunani
cewa abin mamaki ne Allah ya ta da mattatu? 9
Da, na yi tunanin yin abubuwa gaba da sunan
Yesu Banazarat. 10 Na yi wadanan a Urshalima.
Na kulle masu bi da yawa a kurkuku, sanadiyar
iko da na samu daga wurin manyan firistoci,
kuma da ake kashe su ma, ina ba da goyon baya.
11 Na wahalshe su sau dayawa a cikin dukan
majamiu ina kuma yin kokari in tilasta masu
su yi sabo. Na yi gaba mai zafi da su kuma na
tsananta masu har zuwa birane na wadansu
kasashe. 12 A sa'anda nake yin wannan, na tafi
Dimashku da izinin manyan firistoci; 13 a cikin
tafiyata kuma, da tsakar rana, ya sarki, na ga

haske daga sama da ya fi rana sheki, ya haskaka
kewaye da ni da kuma wadanda ke tafiya tare
da ni. 14 Da dukanmu muka fadi kasa, na ji wata
murya na magana da ni a harshen Ibraniyawa
tana cewa, 'Shawulu, Shawulu, don me kake
tsananta mani? Yana da wuya ka hauri abin
da ke mai tsini.' 15 Sai na ce, 'Wanene kai ya
Ubangiji?' Ubangiji ya amsa, 'Ni ne Yesu wanda
kake tsanantawa. 16 Yanzu ka tashi tsaye domin
saboda wannan dalili ne na bayyana gare ka in
sanya ka, ka zama bawa da mashaidi na game da
abubuwan da ka sani a kaina yanzu da wadanda
zan bayyana maka daga bisani; 17 Zan kubutar
da kai daga wurin mutane da kuma al'ummai
da zan aike ka wurinsu, 18 domin ka bude
idanunsu ka juyo su daga duhu zuwa haske
da daga ikon Shaidan zuwa ga Allah, domin
su karbi gafarar zunubai da gado da zan ba
wadanda na kebe wa kaina ta wurin bangaskiya
gare ni.' 19 Saboda haka, sarki Agaribas, ban
yi rashin biyayya da wahayin da na gani daga
sama ba; 20 amma, da farko ga wadanda ke
a Dimashku, sa'annan a Urushalima da kasar
Yahudiya gaba daya, da dukan Al'ummai, na yi
wa'azi domin su tuba su kuma juyo ga Allah, su
yi ayyukan da suka chanchanci tuba. 21 Domin
wannan dalili ne Yahudawa suka kama ni a cikin
haikali kuma suke kokari su kashe ni. 22 Allah
ya taimake ni har wa yau, domin in iya tsayawa
gaban mutane kanana da manya, in bada shaida
game da iyakar abin da annabawa da Musa suka
fada zai faru; 23 wato lallai Almasihu zai sha
wahala, ya kuma zama na farko da za'a rayar
daga matattu ya kuma yi shelar haske zuwa
ga mutanen Yahudawa da Al'ummai." 24 Da
Bulus ya gama kare kansa, Festas ya yi magana
da babban murya, "Bulus, kana hauka; yawan
iliminka yasa ka hauka." 25 Amma Bulus ya ce,
"Ba na hauka, ya mai girma Festas; amma da
karfin zuciya nake fadi kalmomin gaskiya da na
natsuwa. 26 Saboda sarkin ya san wadannan
abubuwa duka; shi ya sa nake magana gabagadi,
don na hakikance cewa, ba abin da ke a boye
gare shi; gama ba a yi wadannan abubuwa a
boye ba. 27 Ko ka gaskanta da annabawa, Sarki
Agaribas? Na sani ka gaskanta." 28 Agaribas ya
ce wa Bulus, "A cikin karamin lokaci kana so ka
rinjaye ni ka mai da ni Krista?" 29 Bulus ya ce,
"Ina roko ga Allah, domin ko a karamin lokaci
ko a dogon lokaci, ba kai kadai ba, amma har da
wadanda ke sauraro na yau su zama kamar ni,
amma ban da wadannan sarkokin." 30 Sai sarki
ya tashi tsaye tare da gwamna da Barniki da
dukan wadanda ke zaune tare da su; 31 da suka
bar dakin taron, suka ci gaba da magana da
juna suna cewa, "Wannan mutum bai yi wani
abin da ya chanchanci mutuwa ko kuma dauri
ba." 32 Agaribas ya ce wa Fastos, "Da mutumin
nan bai daukaka kara zuwa ga Kaisar ba da an
sake shi."

27 Bayan da aka amince zamu tafi Italiya,
sun mika Bulus tare da wadansu daurarru
a hanun wani jarumi mai suna Yuliyas, daga
batalian Agustas. 2 Muka shiga Jirgin ruwa
daga Adramatiya, wanda ke shirin tashi zuwa
kusa da gefen tekun Asiya. Sai muka je teku.
Aristakus mutumin Tasalonika a Makidoniya ya
tafi tare damu. 3 Washegari muka sauka birnin
Sidon, inda Yuliyas ya nuna wa Bulus karamci
ya kuma yarda abokansa su bi shi don ya kula
da su. 4 Daga wurin, muka bi teku muka tafi
ta Tsibirin Kubrus, domin matsananciyar iska
da ke gaba damu. 5 Sa'adda muka ketare ruwa
zuwa sassan Kilikiya da Bamfiliya, muka zo Mira
ta birnin Lisiya. 6 Anan, jarumin ya sami jirgin
ruwa daga Iskandariya wanda za shi Italiya. Ya
samu cikinsa. 7 Kwana da kwanaki muna tafiya
a hankali a karshe da kyar muka sauka kusa
da Sinidus, iska ta hana mu tafiya, sai muka
ratsa ta Karita, kusa da Salmina. 8 Da wahala
muka bi ta makurda har muka zo wani wuri da
ake kira Mafaka Mai Kyau wanda ke kusa da
birnin Lasiya. 9 Yanzu mun dauki dogon lokaci,
gashi lokacin azumin Yahudawa ya wuce, tafiyar
kuma ta zama da hatsari. Bulus ya gargade
su, 10 ya ce, "Jama'a, na gane tafiyarmu zata
zamar mana da barna da asara mai yawa, ba ga
kaya da jirgin kadai ba amma har da rayukan
mu." 11 Amma jarumin ya fi mai da hankali
ga maganar shugabansa da mai jirgin ruwan,
fiye da abubuwan da Bulus ya fadi. 12 Da shike
tashar ba za ta yi dadin zama da hunturu ba,
mafi yawa sun ba da shawara a bar wurin, in
maiyiwuwa ne muga mun kai birnin Finikiya,
don mu yi hunturu a can. Finikiya tashar jirgin
ruwa ce a Karita, tana fuskantar arewa maso
gabas da kudu maso gabas. 13 Sa'adda iska daga
kudu ta huro a hankali, sun tsammaci bukatarsu
ta biya. Sai suka janye linzamin jirgin ruwan
sukabi ta Karita kusa da gaba. 14 Amma bayan
wani dan lokaci sai iska mai karfi da ake kira

Yurokilidon, ta fara bugun mu daga tsibirin. **15**
Sa'adda Jirgin ruwan ya kasa fuskantar iskar,
sai muka bi inda iskar ta nufa. **16** Sai muka bi
ta inda muka sami kariya kusa da wani dan
tsibiri wanda ake kira Kauda; kuma da wahala
muka daure karamin jirgin a jikin babban. **17**
Bayanda suka daga shi, sun yi amfani da igiyoyi
don su daure jirgin don gudun fadawa kan
yashin Sirtis, suka bar jirgin yana ta korarsu. **18**
Mun yi ta fama da hadari ba kadan ba, da gari
ya waye ma'aikatan jirgin suka fara zubar da
kaya daga jirgin. **19** A rana ta uku, ma'aikatan
jirgi suka jefar da kaya daga cikin jirgin da
hannuwansu. **20** Kwanaki dayawa ba mu ga
hasken rana da taurari a bisan mu ba. Babban
hadari kadai ke dukanmu, duk mun fidda zuciya
zamu tsira. **21** Sa'adda sun dade basu ci abinci
ba, sai Bulus ya tashi a gaban ma'aikatan jirgi
yace, "Jama'a, da kun saurare ni, da bamu tashi
daga Karita ba, balle mu fuskanci wannan barna
da asarar. **22** Yanzu fa ina karfafa ku kuyi karfin
hali, domin ba wanda zai rasa ransa a cikinku,
sai dai jirgin kadai za a rasa. **23** Domin daren
da ya gabata mala'ikan Allah wanda ni nasa
ne, wanda kuma nake bautawa -mala'ikansa
ya tsaya kusa dani **24** ya ce, "Kada ka ji tsoro,
Bulus, dole ka tsaya gaban Kaisar, duba kuma,
Allah cikin jinkansa ya baka dukan wadannan
da ke tafiya tare da kai. **25** Domin haka, jama'a,
kuyi karfin hali, domin na gaskanta da Allah,
kamar yadda aka fada mani haka zai faru. **26**
Amma lallai dole ne a jefa mu kan wani tsibiri".
27 Sa'adda dare na goma sha hudu ya yi, ana ta
tura mu nan da can a cikin tekun Adriyat, wajen
tsakar dare, ma'aikatan jirgin sun tsammaci
sun kusanci wata kasa. **28** Da suka gwada sai
suka iske kamu ashirin; bayan dan lokaci kadan,
sun sake aunawa sai suka iske kamu sha biyar
ne. **29** Tsoro ya kama su ko watakila a jefar da
mu kan duwatsu, sai suka jefa linzami hudu
daga karshen jirgin suka yi addu'a don gari ya
waye da sauri. **30** Ma'aikatan jirgin ruwan suna
neman hanyar da za su rabu da jirgin kuma sun
jefa karamin jirgin a cikin teku. Suka yi kamar
zasu jefa wasu linzamai daga gaban jirgin. **31**
Amma Bulus ya ce ma jarumi da sojojin, "Idan
mutanen nan ba zasu tsaya cikin jirgin ba, ba
zaku tsira ba". **32** Sai sojojin suka yanke igiyoyin
jirgin suka kuma barshi ya fadi. **33** Da gari ya
fara wayewa, Bulus ya roke su duka su dan ci
abinci, ya ce, "Yau kwana goma sha hudu kenan
ba ku ci kome ba. **34** Saboda haka na roke ku
ku ci abinci, domin wannan saboda lafiyarku
ne; kuma ko gashin kanku daya baza ku rasa
ba". **35** Da ya fadi haka sai ya dauki gurasa
ya yi godiya ga Allah a idanun kowa. Sai ya
gutsutsura gurasa ya fara ci. **36** Sai dukansu
suka karfafu suka kuma ci abinci. **37** Mu mutane
276 (dari biyu da saba'in da shida) ne cikin
jirgin. **38** Da suka ci suka koshi, suka zubar
da alkamar cikin teku domin su rage nauyin
jirgin. **39** Da gari ya waye, basu fahimci kasar
ba, amma suka hangi wani lungu a gacci, sai
suka yi shawara tsakaninsu ko su tuka jirgin
zuwa cikin lungun. **40** Sai suka yanke linzaman
suka bar su cikin tekun. Cikin lokaci guda suka
kwance igiyoyin da ke juya jirgin, suka saki
filafilan goshin jirgi suka nufi gabar tekun. **41**
Da suka iso inda ruwa biyu suka hadu, sai jirgin
ya tsaya kasa. Gaban jirgin ya kafe a nan, ba
damar matsawa, sai kuma kurar jirgin ta fara
kakkaryewa saboda haukan rakuman ruwa. **42**
Shirin sojojin ne su kashe 'yan kurkukun domin
kada su yi iyo su tsere. **43** Amma shi hafsan ya
so ya ceci Bulus, sai ya tsai da shirin su, ya ba
da umarni, duk masu iya iyo su yi tsalle su fada
ruwa su kai gacci. **44** Sa'annan sauran mazajen
su biyo baya, wadansu a kan karyayyun katakai,
wadansu akan abubuwan da ke a jirgin. Ta haka
ne dukanmu muka kai gacci lafiya.

28 Sa'adda muka sauka lafiya, sai muka ji
cewa sunan tsibirin Malita. **2** Mutanen
garin sun nuna mana alheri matuka don sun
hura wuta don mu ji dimi, saboda ruwan sama
da sanyin da ake yi. **3** Amma sa'adda Bulus
ya tara kiraruwa don hura wuta, sai maciji
saboda zafin wuta, ya fito ya nade hannuwansa.
4 Da mazaunan garin suka ga maciji ya nade
hannuwansa, sai suka cema junansu, "Ba shakka
wannan mutumin mai kisan kai ne, koda shike
ya tsira daga Teku, sharia baza ta barshi da
rai ba". **5** Amma ya karkade macijin cikin
wuta ba tare da ya cutar da shi ba. **6** Sun
saurara su gani ko zai kumbura ko ya fadi
matacce. Amma da suka jira dan lokaci basu
ga wata matsala ta same shi ba sai suka canza
tunaninsu sukace shi wani allah ne. **7** A kusa da
wannan wurin tsibirin akwai wasu gonakin wani
babban mutumin tsibirin, mai suna Babiliyas.
Ya karbe mu ya biya bukatun mu har kwana
uku. **8** Ana nan ashe mahaifin Babiliyas yana

fama da zazzabi da atuni. Bulus ya shiga, yayi
masa addu'a, ya dibiya masa hannu, ya sami
warkarwa. 9 Sa'adda wannan ya faru, sauran
marasa lafiya da ke tsibirin sun zo sun sami
warkarwa. 10 Mutanen sun mutunta mu kwarai.
Yayin da muke shirin tafiya, sun bamu duk
abinda muke bukata. 11 Bayan watanni uku,
mun shiga jirgin Iskandariya wanda tun da
hunturu yake a tsibirin mai zane kamannin
Tagwaye Maza. 12 Bayan saukar mu a birnin
Sirakus, mun yi kwana uku a wurin. 13 Daga
nan sai muka tafi, har muka zo birnin Rigiyum.
Bayan kwana daya iska mai karfi daga kudu
ta taso, a cikin kwana biyu muka iso Butiyoli.
14 A can muka iske wasu 'yan'uwa suka roke
mu mu zauna tare da su har kwana bakwai.
Ta wannan hanyar ce muka zo Roma. 15 Daga
can da 'yan'uwa suka ji labarin mu, suka fito
don su tarbe mu tun daga Kasuwar Abiyas da
kuma Rumfuna Uku. Da Bulus ya gan su, ya yi
wa Allah godiya ya kuma sami karfafawa. 16
Sa'adda muka shiga Roma, aka yardar wa Bulus
ya zauna shi kadai tare da sojan da ke tsaronsa.
17 Ana nan bayan kwana uku, Bulus ya kira
shugabannin Yahudawa. Bayan da suka taru, sai
ya ce masu, “Yan'uwa, ko da shike ban yi wa
kowa laifi ko keta al'adun Ubanninmu ba, duk da
haka an bashe ni daurarre tun daga Urushalima
zuwa ga hannunwan mutanen Roma. 18 Bayan
tuhumata, sun yi kudirin saki na, domin ban yi
laifin da ya cancanci mutuwa ba. 19 Amma da
Yahudawa suka tsaya a kan ra'ayin su, ya zama
dole in daukaka kara zuwa ga Kaisar, ba domin
ina da wani dalilin da zan yi karar al'ummata ba
ne. 20 Saboda wannan ne na bukaci ganinku in
yi magana da ku. Saboda begen da Isra'ila suke
da shi ya sa nake daure da wannan sarkar”.
21 Sai suka ce masa, “Bamu karbi wasiku daga
Yahudiya game da kai ba, babu kuma wani
daga cikin 'yan'uwa wanda ya kawo mana wani
rahoto ko wata magana game da kai. 22 Amma
muna so mu ji daga gare ka abin da kayi tunani
ka kuma gani game da wannan darikar, gama
mun sani ana kushenta a ko'ina.” 23 Sa'adda
suka sa masa rana, mutane da dama suka same
shi a masaukinsa. Ya gabatarda zantattukan a
gare su, yana tabbatar da bayyanuwar mulkin
Allah. Har ya nemi ya rinjaye su a kan zancen
Yesu, tun daga attaurat ta Musa zuwa litattafan
annabawa, ya yi wannan tun daga safiya har
yamma. 24 Wasu sun kawar da shakkar abin da
aka fada, amma wadansu basu gaskanta ba. 25
Da shike ba su yarda da junansu ba, sai suka tafi
bayan da Bulus ya fadi kalma daya, “Ruhu Mai
Tsarki ya yi magana ta bakin annabi Ishaya zuwa
ga kakanninku. 26 Ya ce, 'Jeka wurin al'umman
nan ka ce, cikin ji zaku ji amma ba zaku fahimta
ba; zaku gani amma ba zaku gane ba. 27 Amma
zuciyar mutanen nan ta yi kanta, kunnuwansu
sun ji da kyar, sun rufe idanunsu; don kada su
gani su gane, su kuma ji da kunuwansu, kuma
su fahimta da zuciyarsu, domin su juyo ni kuma
in warkar da su.” 28 Saboda haka, sai ku sani
cewa wannan ceto na Allah an aikar da shi
zuwa ga Al'ummai, za su kuma saurara.” 29
[Sa'adda ya fadi wannan zantattuka, Yahudawa
suka tashi, suna gardama da junansu.] 30 Bulus
ya zauna shekaru biyu a cikin gidan hayarsa,
yana marabtar duk wadanda suka zo wurinsa.
31 Yana wa'azin mulkin Allah, yana koyarwa da
al'amuran Ubangiji Yesu Kristi gaba gadi. Ba
wanda ya hana shi.

Romawa

1 Bulus, bawan Yesu Almasihu, kirayayye
ya zama manzo, kuma kebabbe domin
bisharar Allah. 2 Wannan itace bisharar da ya
alkawarta tuntuni ta wurin annabawansa ta
wurin tsarkakakkun littattafan sa. 3 Game da
Dansa ne, haifaffe daga zuriyar Dauda ga zancen
jiki. 4 Ta wurin tashinsa daga mattatu aka aiyana
shi ya zama Dan Allah ta wurin ikon Ruhu na
tsarkakewa. Yesu Almasihu Ubangijimu. 5 Ta
wurinsa muka karbi alheri da manzanci sabo
da biyayyar imani a cikin dukkan al'ummai,
domin darajar sunansa. 6 cikin wadannan
al'ummai kwa, ku ma an kiraku ku zama na
Yesu Almasihu. 7 Wannan wasika ga dukkanku
ne da kuke cikin Roma, kaunatattu na Allah,
kirayayyun mutane tsarkakakku. Bari alheri
ya kasance tare daku, da salama daga Allah
Ubanmu, da kuma Ubangiji Yesu Almasihu. 8
Abu na farko dai ina yi wa Allah na godiya ta
wurin Yesu Almasihu domin ku duka, domin
kuwa ana labarta bangaskiyarku ko ina a cikin
dukkan duniya. 9 Domin kuwa Allah shi ne
shaida ta, wanda nake bautawa a cikin ruhuna
a cikin bisharar Dansa, yadda a koyaushe na
ke ambaton ku. 10 A kullum ina roko cikin
addu'o'ina domin ta kowanne hali in yi nasarar
zuwa gare ku da izinin Allah. 11 Gama ina
marmarin ganin ku, domin in baku wata baiwa
ta ruhaniya, domin in karfafa ku. 12 Wato ina
dokin in sami cikakkiyar karfafawa a cikin ku,
ta wurin bangaskiyar junanmu, wato tawa da
taku. 13 Yanzu fa bana so ku rasa sani, yan'uwa,
sau da yawa nake yin niyyar zuwa wurinku,
amma har yanzu hakan din bata samu ba. Na
so yin hakan din ne don in sami 'ya'ya na
ruhu a cikinku kamar dai yadda ya ke a sauran
Al'ummai. 14 Ina dauke da nawayar Hellinawa
da ta sauran jama'a, masu hikima da marasa
hikima. 15 Don a shirye na ke in sanar da
bishara a gare ku, ku da kuke cikin Roma. 16
Don kuwa ni ba na jin kunyar yin bishara, don
ita ce ikon Allah don samun ceto ga duk wanda
ya gaskata, da farko dai Yahudawa kana kuma
Hellinawa, 17 Domin a cikin ta adalcin Allah
ya bayyana daga bangaskiy zuwa bangaskiya,
kamar yadda yake a rubuce, “Mai adalci zai
rayu ne tawurin bangaskiya.” 18 Domin fushin
Allah ya bayyana ne daga sama gaba da rashin
ibada da rashin adalci na yan'adam, wadanda
suke danne gaskiya ta wurin rashin adalcin su.
19 Dalili kuwa abinda yakamata a sani game
da Allah a bayyane ya ke a gare su. Domin
kuwa Allah ya bayyana masu shi a zahiri. 20
Domin al'amuransa da ba'a iya gani a bayyane
suke tun halittar duniya. A na iya gane su
ta wurin halitatattun abubuwa. Wadannan
al'amura kuwa sune madawwamin ikonsa da
Allahntakarsa. Sakamakon haka, wadannan
mutane ba su da hujja. (aïdios g126) 21 Dalili
kuwa, koda suna jin sun san Allah, amma basu
darajanta shi a matsayin Allah ba, ko kuma
su nuna masa godiya. Maimakon haka, suka
zama wawaye a cikin tunaninsu, zukatansu
marasa tunani sun duhunta. 22 Suna daukar
kansu akan masu hikima ne su, amma sai ga su
sun zama wawaye. 23 Sun musanya daukakar
Allah madawwami da ta kamannin abubuwan
da basa dawwama, kamar mutum, da tsuntsaye,
da dabbobi masu kafafu hurhudu, da masu
jan ciki. 24 Saboda haka Allah ya bashe su ga
sha'awoyin kazantar zukatansu, su wulakantar
da jukunansu a junansu. 25 Sune suka musanya
gaskiyar Allah da karya, Kuma suke sujada da
bauta ga halittaccen abu, maimakon Mahaliccin,
Wanda yake abin yabo har abada. Amin. (aiōn
g165) 26 Saboda haka Allah ya bashe su, ga
sha'awowin su na lalata da wulakanci, har
matansu suka canza ka'idar jima'i da aka saba
zuwa madigo mace da mace. 27 Mazajensu
ma suka sauya ka'idar jima'i tsakanin mace
da miji zuwa namiji da namiji suna yin aikin
lalata. Maza su na kwana da maza suna aikata
aikin ban kyama, suna kuwa girbe sakamakon
aiknsu na ban kyama. 28 Tunda shike ba su
amince da Allah a cikkin al'amuransu ba, Allah
ya bashe su ga bataccen hankalinsu, su aikata
wadannan munanan abubuwa. 29 Suna cike da
dukkan rashin adalci, mugunta, kyashi, keta,
kuma cike da kishi, kisan kai, tarzoma, makirci,
da kuma munanan manufafofi. 30 Masu gulma
da kage, makiyan Allah. Masu tada zaune tsaye,
masu taurin kai, da ruba, masu kaga kowadanne
miyagun abubuwa, kuma masu kin yin biyayya
ga iyayensu. 31 Masu duhun zuciya; masu cin
amana, marasa soyayya, da kuma rashin tausayi.
32 Suna sane da tsarin Allah cewa masu yin
irin wadannan al'amura sun cancanci hukuncin
mutuwa. Ba kuwa yin wadannan abubuwan ka

dai suke yi ba, harma goyon bayan masu yinsu
suke yi.

2 Saboda da haka baka da hujja, kai mutum, kai
mai shara'antawa, domin kuwa abinda kake
shara'antawa akan wasu kana kada kanka da
kanka. Domin kuwa kai mai shar'antaawa kana
aikata wadannan abubuwa. **2** Amma mun san
cewa shari'ar Allah ta gaskiya ce sa'adda zata
fado wa masu aikata wadannan irin abubuwa. **3**
Amma ka lura da wannan, ya kai mutum, mai
shara'anta masu aikata wadannan ababuwa.
Duk da shike kaima kana aikatawa. Kana jin
zaka kubucewa hukuncin Allah? **4** Ko kana
raina falalar alheransa da yake yi ta wajen
jinkirin hukuncinsa, da hakurinsa? Baka san
cewa alheransa musanman domin su kai ka ga
tuba bane? **5** Amma saboda taurin kanka da
zuciyarka marar tuba, kana tanadarwa kanka
fushi, a ranar fushi, wato ranar bayyanuwar
shari'ar adalci ta Allah. **6** Zai baiwa kowanne
mutum daidai sakamakon ayyukansa: **7** Ga
wadanda kuma suka nace da yin ayyukan alheri
ba fasawa, sun samarwa kansu, yabo da daraja,
da rai na har'abada. **(aiōnios g166)** **8** Amma ga masu
son kai, wadanda suka ki yin biyayya ga gaskiya,
suka yiwa rashin adalci biyayya, fushi da hasala
mai zafi zai afko masu. **9** Allah kuma zai sauko
da bala'i da bakin ciki ga dukkan rayukan da
suka aikata mugunta, ga Yahudawa da fari,
sannan kuma Hellinawa. **10** Amma yabo daraja
da salama zasu kasance ga dukkan wadanda
suka aikata ayukan alheri, ga Yahudawa da fari
sannan Hellanawa. **11** Domin kuwa Allah ba mai
tara bane. **12** Ga wadanda suka yi zunubi batare
da shari'aba, zasu hallaka ba tare da shari'a ba,
ga wadanda suka yi zunubi cikin shari'a kuma
za'a hukunta su bisa ga shari'a. **13** Domin kuwa
ba masu jin shari'ar ne masu adalci agaban
Allah ba, amma masu aikatawa ne zasu samu
barata. **14** Gama al'umai da basu san shari'a ba,
bisa ga dabi'a sun yi abinda ke na shari'a, sun
kuma zame wa kansu shari'a, koda shike basu
da shari'ar. **15** Dalilin haka kuwa sun nuna cewa
ayukan da shari'a take bukata na nan a rubuce
a zuciyarsu. lamirinsu kuma na yi masu shaida,
tunanainsu kuma, ko dai yana kashe su, ko
kuma yana karesu. **16** hakanan kuma ga Allah.
Wannan zai faru ranar da Allah zai shara'anta
asiran boye na dukkan mutane, bisa ga bishara
ta cikin Yesu Almasihu. **17** Da shike kana kiran
kanka Bayahude, kana zaune akan shari'a, kana
alfahari cikin Allah, **18** ka san nufinsa, ka kuma
san abubuwan da suka bambanta da hakan, ka
kuma sami koyarwa cikin shari'ar. **19** Da shike
kana da gabagadi akan cewa kai jagora ne ga
makafi, haske ga wadanda suke cikin duhu,
20 mai horo ga marasa hikima, mai koyar da
jarirai, kuma a cikin shari'ar kana da abin da
ya shafi sani da kuma gaskiya. **21** ku da kuke
koyar da wadansu, ba ku koyar da kanku? ku
da kuke wa'azi kada ayi sata, ba ku yin sata?
22 Ku da ke wa'azi kada ayi zina, ba ku yin
zina? ku da ke hana bautar gumaka, ba ku yin
sata a haikali? **23** ku masu murna da tinkaho
cikin shari'ar, ba kwa wulakanta Allah cikin
kurakuranku na rashin bin shari'a? **24** ''Domin
kuwa an wulakanta sunan Allah cikin Al'umai
sabili da ku,'' kamar yadda aka riga aka rubuta.
25 Lallai kuwa kaciya tana da riba a gare ku,
idan kuka kiyaye doka, amma idan ku marasa
bin doka ne kaciyarku ta zama rashin kaciya.
26 domin kuwa idan mutum marar kaciya zai
kiyaye dukkan bukatun doka, baza'a iya daukan
rashin kaciyarsa a matsayin mai kaciya ba? **27**
Sannan idan mutum marar kaciya ta jini zai
kiyaye dukkan dokoki, ba zai iya shara'anta
ku masu kaciya ta shari'a ba? Haka kuma ya
kasance ne domin kuna da shari'a a rubuce da
kuma kaciya amma ba kwa bin doka! **28** Domin
shi kuwa ba Bayahude bane a waje; ba kuwa mai
kaciyar da aka tsaga fata ba. **29** Amma Bayahude
ne ta ciki, sanna kuma mai kaciyar zuciya da
kuma ruhu ba wasika ba, irin wanna mutumin
yabonsa ba daga wurin mutane yake zuwa ba,
amma daga Allah.

3 To ina fifikon da bayahude yake dashi? Kuma
ina ribar kaciya? **2** Akwai muhimmancinsu
ta kowacce hanya. Tun farko dai, yahudawa
ne aka dankawa wahayi daga Allah. **3** Idan
wasu yahudawa basu bada gaskiya ba fa?
Rashin bangaskiyarsu zai hana amincin Allah
aiki? **4** Bazai taba zama haka ba. Maimakon
haka, bari Allah ya zama mai gaskiya, ko da
kowanne mutum makaryaci ne. Kamar yadda
aka rubuta, “Domin a nuna kai mai adalci cikin
maganganunka, kuma kayi nasara a lokacin
da aka kawo ka gaban shari'a.” **5** Amma idan
rashin adalcinmu ya nuna adalcin Allah, to me
zamu ce? Allah ba marar adalci ba ne, wanda
ke aiwatar da fushinsa, ko kuwa? Ina magana

bisa ga tunanin mutuntaka. 6 Bazai taba zama
haka ba. Domin idan haka ne ta yaya Allah zai
shar'anta duniya? 7 Amma idan gaskiyar Allah
ta wurin karyata ta habaka yabonsa, To me yasa
ake shar'anta ni a matsayin mai zunubi? 8 To
me zai hana ace kamar yadda ake fadin zancen
karya a kanmu, wasu kuma sun dauka cewa mun
fadi hakan, “Bari muyi mugunta, domin nagarta
tazo?” Hukuncin su halal ne. 9 To me kenan?
Zamu ba kanmu hujja ne? ko kadan. Domin
mun riga munyi zargin yahudawa da hellinawa,
da cewar dukkansu, suna karkashin zunubi. 10
Kamar yadda aka rubuta, babu wani mai adalci,
babu ko daya. 11 Babu wani mai fahimta. Babu
wani mai neman Allah. 12 Dukansu sun kauce
hanya, dukansu gaba daya sun zama marasa
amfani. Babu mai aikin nagarta, a'a, babu ko da
guda daya. 13 Makogwaronsu a bude yake kamar
kabari. Harsunansu na dauke da cuta. Dafin
macizai na karkashin lebunansu. 14 Bakunansu
cike suke da la'ana da daci. 15 Sawayensu na
saurin zuwa zubar da jini. 16 Tafarkinsu wahala
ce da lalacewa. 17 Wadannan mutane basu
san hanyar salama ba. 18 Babu tsoron Allah a
idanunsu.” 19 To mun san dai duk abin da shari'a
tace, shari'a na magana ne da wadanda ke
karkashinta, domin a rufe kowanne baki, domin
dukan duniya ta bada amsa a gaban Allah. 20
Domin a gabansa babu wanda zai barata ta
wurin ayukan shari'a. Domin ta wurin shari'a
ne sanin zunubi yazo. 21 Amma yanzu ba tare
da shari'a ba an bayyana sanin adalcin Allah,
wanda shari'a da annabawa suke shaidawa. 22
Wato, adalcin Allah ta wurin bangaskiya cikin
Yesu Almasihu ga dukkan wadanda ke bada
gaskiya. Domin babu bambanci: 23 Domin duk
sun yi zunubi sun kuma kasa kaiwa ga darajar
Allah, 24 Da alherinsa an baratar da mu ta wurin
fansar dake cikin Yesu Almasihu. 25 Amma Allah
ya bayar da Yesu Almasihu wanda yake hadayar
fansa ta wurin bangaskiya cikin jininsa. Ya mika
Almasihu a matsayin tabbacin hukuncinsa, sabo
da kuma ketarewar zunubanmu na baya 26
cikin hakurinsa. Duk wannan ya faru ne domin
a bayyana adalcinsa cikin wannan zamani,
domin ya tabbatar da kansa mai hukunci, kuma
ya nuna shine mai baratar da kowa saboda
bangaskiya cikin Yesu. 27 To ina fahariya? An
fitar da ita. A kan wane dalilin? Don ayyuka?
A'a, amma ta dalilin bangaskiya. 28 Domin
wannan muka kammala cewar ana baratar da
mutum ta wurin bangaskiya ba tare da ayyukan
shari'a ba. 29 Ko kuwa Allah Allahn yahudawa
ne kadai? Shi ba Allahn al'ummai bane? I, na
al'ummai ne kuma. 30 Idan dai lallai Allah
daya ne, zai baratar da mai kaciya ta wurin
bangaskiya, da marar kaciya kuma ta wurin
bangaskiya. 31 Mun kawar da shari'a kenan ta
wurin bangaskiya? ba zai taba kasancewa haka
ba. Maimako ma, muna inganta shari'a kenan.

4 Me kenan zamu ce game da Ibrahim,
kakanmu a jiki, me ya samu? 2 Domin idan
Ibrahim ya sami kubutarwa ta wurin ayuka, ai
da ya sami dalilin fahariya, amma ba a gaban
Allah ba. 3 Kuma fa me nassi ke fadi? “Ibrahim
ya bada gaskiya ga Allah, sai aka lisafta ta adalci
gare shi.” 4 Yanzu fa shi dake yin ayyuka,
ladansa ba a lisafta shi alheri ba ne, amma abun
da ke nasa. 5 Amma kuma shi da bai da ayyuka
kuma maimakon haka ya gaskanta ga wanda
ke kubutar da masu zunubai, bangaskiyarsa an
lisafta ta a misalin adalci. 6 Dauda ya yi furcin
albarka bisa mutumin da Allah ya lisafta mai
adalci da rashin ayyuka. 7 Sai ya ce, “Masu
albarka ne wadanda aka yafe laifofinsu, kuma
wadanda zunubansu a rufe suke. 8 Mai albarka
ne mutumin da ko kadan Ubangiji ba zaya
lisafta zunubin sa ba.” 9 To albarkar da aka fadi
ko a bisansu wadanda aka yi wa kaciya ne kadai,
ko kuwa a bisan su ma marasa kaciya? Domin
mun yi furcin, “Bangaskiyar Ibrahim an lisafta
ta adalci ce agare shi.” 10 Yaya aka lisafta ta?
Bayan Ibrahim ya yi kaciya, ko kuwa a rashin
kaciya? Ba a cikin kaciya ba, amma a rashin
kaciya. 11 Ibrahim ya amshi alamar kaciya.
Wannan shi ne hatimin adalcin bangaskiyar
da ya ke da ita tun cikin rashin kaciyarsa.
Albarkacin wannan alama ce, ta sa shi ya zama
uban dukkan wadanda suka badagaskiya, ko da
shike ba su da kaciya. Wato ma'ana, adalci za a
lisafta masu. 12 Wannan kuma yana da ma'anar
cewa Ibrahim ya zama uban kaciya ga wadanda
suka fito ba domin masu kaciya kadai ba, amma
kuma domin wadanda ke biyo matakin ubanmu
Ibrahim. Kuma wannan itace bangaskiyar da ya
ke da ita a rashin kaciya. 13 Domin ba ta wurin
shari'a aka bada alkawarin nan da aka yi wa
Ibrahim da zuriyarsa ba, wannan alkawarin da
ya ce zasu gaji duniya. Maimako, a ta wurin
adalcin bangaskiya ne. 14 Domin idan su da ke
na shari'a magada ne, bangaskiya bata da komai,

kuma alkawarin an wofintar da shi kenan. 15
Domin shari'a ta kan jawo fushi, amma ta wurin
rashin shari'a, babu karya umarni. 16 Saboda
wannan dalili haka ta faru ta wurin bangaskiya,
domin ya zama bisa ga alheri. Kamar haka,
alkawarin ya tabbata ga dukkan zuriya. Kuma
wannan zuriya ba zata kunshi wadanda suke da
sanin shari'a ba kadai, har ma da wadanda ke
daga bangaskiyar Ibrahim. Saboda shi ne uban
dukkan kowa, 17 kamar yadda aka rubuta, “Na
maishe ka uba ga kasashe masu yawa.” Ibrahim
na gaban aminin sa, wato, Allah, mai bada rai
ga mattatu kuma ya kan kira abubuwan da basu
da rai su kuma kasance. 18 Duk da halin da ke a
bayyane, Ibrahim ya gaskata ga Allah kai tsaye
game da abubuwan da ke nan gaba. Sai ya zama
uba ga kasashe masu yawa, kamar yadda aka
ambata, “... Haka zuriyarka zata kasance.” 19 Ba
ya karaya a bangaskiya ba. Ibrahim ya yarda
da cewa jikinsa ya rigaya ya tsufa (shekarun
sa na misalin dari). Ya kuma yarda da cewa
mahaifar Saratu bata iya bada 'ya'ya ba. 20
Amma domin alkawarin Allah, Ibrahim bai
ji nauyin rashin bangaskiya ba. Maimakon
haka, ya sami karfafawa a bangaskiyarsa sai ya
daukaka Allah. 21 Ya na da cikakkiyar gamsuwa
cewa idan Allah ya yi alkawari, shi mai iya
kammalawa ne. 22 Haka nan ne kuma aka lisafta
masa wannan a matsayin adalci. 23 To ba'a
rubuta kawai damin amfaninsa kadai ba, da
aka lisafta dominsa. 24 A rubuce yake domin
mu, domin wadanda za'a lisafta su, mu da
muka bada gaskiya gare shi wanda ya tada Yesu
Ubangijinmu daga matattu. 25 Wannan shi ne
wanda aka bashe shi domin zunubanmu kuma
an tada shi saboda fasar mu.

5 Tun da shike mun sami barata, sabili da
bangaskiya, mun sami salama tare da Allah
ta wurin Yesu Almasihu. 2 . Ta wurin sa kuma
mun sami iso zuwa ga alheri inda muke tsayawa
albarkacin bangaskiyarmu. Muna murna da
gabagadin da Allah ya ba mu game da abin da
zai faru, gabagadin da zamu dandana nan gaba
cikin daukakar Allah. 3 Ba kuwa haka kadai
ba, amma muna murna da shan wahalolinmu.
Mun san cewa shan wuya na haifar da 4 Jimiri,
Jimiri kuma na kawo amincewa, amincewa na
kawo gabagadi game da abin da zai zo nan gaba.
5 Wannan gabagadi wato begen da muke da
shi baya kunyatarwa, domin kuwa an kwarara
mana kaunar Allah a cikin zuciyarmu ta wurin
Ruhu Mai Tsarki, da aka ba mu. 6 Domin kuwa
ko yayin da muke raunana, Almasihu ya mutu a
lokacin da ke dai dai domin marasa ibada. 7 To
ai kuwa yana da wuya kwarai wani mutum ya
yarda ya mutu don mutumin kirki ma. Watakila,
wani na iyayin kasada ya yarda ya mutu don
nagarin mutum. 8 Amma Allah ya tabbatar
mana da kaunarsa a gare mu, don kuwa tun
muna masu zunubi, Almasihu ya mutu domin
mu. 9 Balle ma yanzu, da muka barata ta wurin
jininsa, za mu sami tsira daga fushin Allah. 10
Domin kuwa, in tun muna makiya, aka sulhunta
mu da Allah ta wurin mutuwar Dansa, balle
ma, yanzu da muka sami sulhu, zamu sami
tsira ta wurin ransa. 11 Bama haka kadai ba,
amma muna murna a cikin Allah ta wurin
Ubangijinmu Yesu Almasihu, wanda ta wurinsa
ne muka sami wannan sulhu. 12 Saboda haka,
kamar yadda ta wurin mutum daya zunubi ya
shigo cikin duniya, ta haka mutuwa ta shigo ta
dalilin zunubi. 13 Domin kuwa tun kafin a bada
shari'a, zunubi na nan a duniya, amma ba' a
lissafin zunubi in da ba shari'a. 14 Duk da haka,
mutuwa ta mallake tun daga Adamu har Musa,
har ma wadanda basu yi zunubin keta umarni
irin na Adamu ba, wanda yake misalin mai
zuwan nan a gaba. 15 Amma kyautar ba kamar
keta umarnin take ba. Domin in sabo da laifin
mutum dayan nan ne, da yawa suke mutuwa,
haka ma alherin sa da baiwarsa ta wurin mutum
dayan nan, Yesu Almasihu, sai baiwar ta wadata
zuwa ga masu yawa. 16 Domin kyautar ba kamar
sakamakon wannan da yayi zunubin bace. Ta
haka din nan ne, hukuncin nan mai tsanani ya
zo sabo da zunubin mutum dayan. Har yanzu
dai, wannan baiwa ta yanci ta zo ne bayan
laifuffuka masu yawa. 17 Domin, idan sabo da
laifin mutum dayan nan ne, mutuwa ta mallake,
saboda dayan, haka ma wadanda suka karbi
alheri mai yawa da kuma baiwar adalci ta wurin
ran, Yesu Almasihu. 18 Don haka, kamar yadda
zunubin dayan ya sa hukunci ya zo kan dukka,
haka ma aikin adalci na dayan zai kawo barata
da rai ga mutane masu yawa. 19 Kuma kamar
yadda rashin biyayyar dayan ta sa mutane masu
yawan gaske su zama masu zunubi, haka ma
ta biyayyar dayan mutane da yawan gaske za
su sami adalci. 20 Amma shari'a ta zo, inda
ta sa zunubi ya habaka. Amma inda zunubi
ya habaka, alheri ma ya habaka ribin ribi. 21

Wannan ya faru ne, don kamar yadda zunubi
yai mallaka zuwa mutuwa, haka kuma alheri
ya mallaka zuwa adalci da rai na har abada ta
wurin Yesu Almasihu Ubangijin mu. (aiōnios g166)

6 Me kuwa zamu ce yanzu? Sai mu ci gaba da
yin zunubi domin Alheri ya yawaita? 2 Ba zai
taba faruwa ba. 'Yaya za'ace mu da muka mutu
cikin zunubi mu ci gaba da rayuwa cikin sa? 3 Ba
ku san cewa duk wadanda aka yi masu baftisma
cikin Almasihu Yesu an yi masu baftisma har ya
zuwa mutuwarsa ne ba? 4 An kuwa binne mu
tare da shi, ta wurin baftisma cikin mutuwarsa.
Haka kuma ya kasance ne domin kamar yadda
Almasihu ya tashi daga matattu cikin daukakar
Uba. Sakamakon haka muma zamu yi tafiya
cikin sabuwar rayuwa. 5 Domin kuwa idan
muna tare dashi cikin kamannin mutuwarsa
zamu kuwa zauna tare dashi har ga kamannin
tashinsa. 6 Mun kuma san cewa, an giciye
wannan tsohon mutunmin nan namu tare dashi,
domin a hallaka jikin zunubi. wanna kuwa ya
kasance ne domin kada mu ci gaba da bautar
zunubi. 7 Duk kuma wanda ya mutu an ambace
shi a matayin adali akan zunubi. 8 Amma idan
muka mutu tare da Almasihu, mun bada gaskiya
zamu yi rayuwa tare dashi. 9 Muna da sanen
cewa an tada Almasihu daga matattu, don haka
kuwa ba matacce yake ba. Mutuwa kuma bata
da iko a kansa. 10 Game da mutuwar da yayi
ga zunubi yayi sau daya kuma domin dukka.
Rayuwar da yake yi kuma yana yi wa Allah
ne. 11 Don haka ku ma sai ku dauki kanku a
matsayin matattu ga zunubi amma rayayyu ga
Allah cikin Almasihu Yesu. 12 Sabili da haka
kada ku bar zunubi yayi mulki a cikin jikinku,
har ku yi biyayya ga sha'awarsa. 13 Kada ku
mika gabobin jikinku ga zunubi a matsayin
kayan aikin rashin adalci. Amma ku mika kanku
ga Allah rayayyu daga mutuwa. Ku kuma mika
gabobin jikinku ga Allah a matsayin kayan aiki
na adalci. 14 kada ku ba zunubi dama yayi mulki
a kanku, domin ba karkashin doka kuke ba,
amma karkashin alheri kuke. 15 To sai me?
Sai mu yi zunubi wai don ba a karkashin doka
muke ba amma alheri. ba zai taba faruwa ba.
16 Ba ku san cewa duk ga wanda kuka mika
kanku a matsayin bayi, a gareshi ku bayi ne
ba? Wannan fa gaskiya ne, ko dai ku bayi ne
ga zunubi wanda kaiwa ga mutuwa ko kuma
bayi ga biyayya wanda ke kaiwa ga adalci. 17
Amma godiya ta tabbata ga Allah! domin da ku
bayin zunubi ne, amma kun yi biyayya daga
zuciyarku irin salon koyarwar da aka baku. 18
An 'yantar daku daga bautar zunubi, an kuma
maishe ku bayin adalci. 19 Ina magana da ku
kamar mutum, domin kasawarku ta nama da
jini. Kamar yadda kuka mika gabobin jikinku ga
kazamta da miyagun ayyuka, haka ma yanzu ku
mika gabobin jikinku a matsayin bayi na adalci.
20 Domin a lokacin da kuke bayin zunubi, ku
yantattu ne ga adalci. 21 A wannan lokacin
wanne amfani kuka samu na ayyukan da yanzu
kuke jin kunyarsu? Domin kuwa sakamakon
wadannan ayyuka shine mutuwa. 22 Amma
yanzu da da aka yantar daku daga zunubi aka
mai da ku bayin Allah, amfaninsa ku kuwa
shine tsarkakewarku. Sakamakon kuwa shine
rai na har abada. (aiōnios g166) 23 Don kuwa
sakamakon zunubi mutuwa ne. Amma kyautar
Allah itace rai madauwami cikin Almasihu Yesu
Ubangijinmu. (aiōnios g166)

7 'Yan'uwa, ko baku sani ba (domin ina magana
da wadanda suka san shari'a), cewar shari'a
na mulkin mutum muddin ransa? 2 Domin ta
wurin shari'a matar aure a daure take muddin
mijinta nada rai, amma idan mijinta ya mutu,
ta kubuta daga shari'ar aure. 3 To don haka
idan, mijinta na da rai, sai ta tafi ta zauna da
wani mutumin, za'a kirata mazinaciya. Amma
idan mijin ya mutu, "yantarciya ce daga shari'a,
domin kada ta kasance mazinaciya idan ta auri
wani mutum. 4 Domin wannan, 'yan'uwana, ku
ma an sa kun mutu ga shari'a ta wurin jikin
Almasihu, saboda a hada ku aure da wani, wato,
ga wanda aka tashe shi daga matattu, domin
mu haifawa Allah 'ya'ya. 5 Domin sa'adda muke
cikin jiki, ana motsa dabi'armu ta zunubi dake
cikin jikunan mu ta wurin shari'a domin mu
haifi 'ya'ya zuwa mutuwa. 6 Amma yanzu an
kubutar damu daga shari'a, mun mutu daga
abin da ya daure mu, domin mu yi bauta cikin
sabuntuwar Ruhu, ba cikin tsohon rubutun
shari'a ba. 7 To me zamu ce kenan? ita shari'ar
kanta zunubi ce? ba zai taba faruwa ba. Duk da
haka. Idan ba ta wurin shari'a ba, ba zan taba
sanin zunubi ba, in ba ta wurin shari'a ba. Ba
zan taba kyashin abin wani ba, har sai da shari'a
tace, “Kada kayi kyashi.” 8 Amma zunubi, sai
ya dauki zarafi ta wurin dokar, ya jawo dukkan
sha'awa dake cikina. Domin in da babu shari'a,

zunubi matacce ne. 9 Ada na rayu sau daya ba
tare da shari'a ba, amma da dokar ta zo, sai
zunubi ya farfado, ni kuma na mutu. 10 Dokar
wadda ta kamata ta kawo rai, sai na same ta
matacciya. 11 Domin zunubin, ya dauki zarafi ta
wurin dokar, ya rude ni, kuma ta wurin dokar ya
kashe ni. 12 Domin haka, shari'ar na da tsarki,
dokar na da tsarki, adalci da kuma kyau. 13 To
abu mai kyau ya zamar mani mutuwa kenan?
ba zai taba zama haka ba. Amma zunubi, domin
ya nuna shi zunubi ne ta wurin abin da ke mai
kyau, sai ya kawo mutuwa a cikina. Wannan ya
kasance haka ne domin ta wurin dokar, zunubi
ya zama cikakken zunubi. 14 Domin mun san
shari'a mai Ruhaniya ce, amma ni ina cikin jiki.
An sai da ni karkashin bautar zunubi. 15 Domin
ni ma ban fahimci abin da nake aikatawa ba.
Domin abin da nake so in aikata, ba shi nake
aikatawa ba, kuma abin da bana so, shi nake
aikatawa. 16 Amma idan na aikata abin da bana
so, na amince da shari'a kenan, cewar shari'a
nada kyau. 17 Amma yanzu ba ni ke aikata abin
ba, amma zunubi da ke zaune a cikina. 18 Domin
na san a cikina, wato cikin jikina, babu wani
abu mai kyau. Domin marmarin aikata abu mai
kyau na tare da ni, amma ba ni iya aikatawa.
19 Domin abu mai kyau da na ke so in aikata
bana iyawa, amma muguntar da ba na so ita na
ke aikatawa. 20 To idan na yi abin da ba ni so
in aikata, wato kenan ba ni bane ke aikatawa,
amma zunubin da ke zaune a cikina. 21 Don
haka, sai na iske, akwai ka'ida a cikina dake
son aikata abu mai kyau, amma kuma ainihin
mugunta na tare dani. 22 Domin a cikina ina
murna da shari'ar Allah. 23 Amma ina ganin
wasu ka'idoji daban a gabobin jikina, su na
yaki da wannan sabuwar ka'idar da ke cikin
tunanina, suna kuma sanya ni bauta ta wurin
ka'idar zunubi wadda ke cikin gabobin jikina. 24
Ni wahalallen mutum ne! wa zai kubutar dani
daga wannan jiki na mutuwa? 25 Amma godiya
ga Allah ta wurin Yesu Almasihu Ubangijinmu!
Domin haka ni kaina a wannan hannu bisa ga
tunani na ina bautawa shari'ar Allah. Duk da
haka, ta wani gefen ina bautawa ka'idar zunubi
da ke tare da jikina.

8 Saboda haka babu kayarwa yanzu ga wadanda
ke cikin Almasihu Yesu. 2 Domin ka'idar
ruhun rai a cikin Almasihu Yesu ta maishe mu
'yanttatu daga ka'idar zunubi da mutuwa. 3
Saboda abin da shari'a bata iya aikatawa ba
domin kasawa ta wurin jiki, Allah ya yi. Ya
aiko da dansa a kamanin jiki mai zunubi domin
ya zama hadaya domin zunubi, sai ya yi Allah
wadai da zunubi a cikin jiki. 4 Ya yi haka domin
bukatar shari'a ta sami cika a cikinmu, mu da
muke tafe ba ta gwargwadon jiki ba, amma ta
gwargwadon ruhaniya. 5 Wadanda ke rayuwa
gwargwadon jiki sukan lura da al'amuran jiki,
amma su da ke rayuwa a gwargwadon Ruhu
sukan mai da hankali ga al'amuran Ruhu. 6 To
kwallafa rai ga jiki mutuwa ce, amma kwallafa
rai ga Ruhu rai ne da salama. 7 Haka yake
domin kwallafa rai ga jiki gaba yake da Allah,
gama baya biyyaya ga shari'ar Allah, balle ma
ya iya. 8 Wadanda ke a jiki ba su iya faranta
wa Allah zuciya. 9 Duk da haka, ba ku cikin jiki
amma a cikin Ruhu, idan gaskiya ne, Ruhun
Allah na rayuwa cikinku. Amma idan wani ba
shi da Ruhun Almasihu, shi ba na sa bane. 10
In Almasihu na cikinka, jikin ka fa matacce
ne ga zunubi, amma ruhu na rayuwa bisa ga
adalci. 11 Idan Ruhun wanda ya tada Yesu daga
matattu na raye a cikinku, to shi wanda ya
tada Almasihu da ga matattu za ya bada rai ga
jikinku masu matuwa ta wurin Ruhunsa, da ke
rayuwa a cikin ku. 12 To, 'yan' uwa, muna da
hakki amma ba bisa jiki ba, da za mu yi rayuwa
bisa ga dabi'ar jiki. 13 Gama idan kun yi rayuwa
gwargwadon jiki, za ku mutu kenan, amma idan
ta wurin Ruhu ku ka kashe ayyukan jiki, za ku
rayu. 14 Gama duk wadanda Ruhun Allah ke
bishe su, su 'ya 'yan Allah ne. 15 Gama ba ku
karbi ruhun bauta da ke sa tsoro ba. Maimakon
haka, kun karbi ruhun diyanci, ta wurinsa muke
tadda murya muna kira, “Abba, Uba!” 16 kansa
na bada shaida tare da namu ruhun cewa mu
'ya'yan Allah ne. 17 Idan mu 'ya'ya ne, ai mu
magada ne kenan, magadan Allah. Kuma mu
magada ne tare da Almasihu, hakika idan mun
sha wahala tare da shi za a kuma daukaka
mu tare da shi. 18 Gama na yi la'akari cewa
wahalonin zamanin nan ba su isa a kwatanta
su da daukakar da za'a bayyana mana ba. 19
Saboda yadda halitta ke marmarin bayyanuwar
'ya'yan Allah. 20 Gama an kaskantar da halitta
ga banza, ba da nufin ta ba, amma na shi
wanda ya kaskantar da ita. Ta na cikin tabbacin
alkawarin. 21 Cewa halitta kanta za ta kubuta
daga bautar rubewa, kuma za a kawo ta zuwa ga
'yantarwa na yabon daukakar 'ya'yan Allah. 22

Gama mun sani dukan halitta na nishi da zafin
nakuda tare har ya zuwa yanzu. 23 Ba haka kadai
ba, amma ko mu kanmu, da ke nunar farko na
Ruhu—mu kanmu muna nishi acikin mu, muna
jiran diyancinmu, wato ceton jikinmu kenan.
24 Gama ta wanan hakikancewa aka cece mu.
Amma dai abin da muke da tabbacin zai faru ba
mu gan shi ba tukuna, domin wanene wa ke
begen tabbatacce abin da yake gani? 25 Amma
idan muna da tabbacin abin da ba mu gani ba
tukuna, to sai mu jjira shi da hakuri. 26 Hakanan,
Ruhu kuma ke taimako a kasawarmu. Gama ba
mu da san yadda zamu yi addu'a ba, amma Ruhu
kansa na roko a madadinmu da nishe-nishen da
ba'a iya ambatawa. 27 Shi da ke bidar zuciya
yana sane da tunanin Ruhu, domin yana roko
a madadin masu badagaskiya ta wurin nufin
Allah. 28 Mun san cewa ga wadanda ke kaunar
Allah, yakan aikata dukan al'amura domin su
zuwa ga alheri, ga duk wadanda aka kira bisa
ga nufinsa. Dukan abubuwa sukan zama alheri.
29 Saboda wadanda ya sani tuntuni su ne ya
kardara su zama da kamanin dansa, domin ya
zama dan fari a cikin 'yan'uwa masu yawa. 30 Su
da ya kaddara, ya kiraye su. Wadanda ya kira,
su ya kubutar. Su da ya kubutar, sune kuma ya
daukaka. 31 Me zamu ce game da wadannan
al'amura? Idan Allah na tare da mu, wake gaba
da mu? 32 Shi da baya hana dansa ba, amma
ya bada shi a madadinmu dukka, me zai hana
shi bamu dukkan abubuwa a yalwace tare da
shi? 33 Wa zaya kawo wata tuhuma ga zababbu
na Allah? Allah ne ke "yantarwa. 34 Wanene
ke hukumtawa? Almasihu ne da ya mutu sabili
da mu har ma fiye da haka, shi wanda kuma
aka tasar. Yana mulki tare da Allah a wuri
mai daukaka, shi ne kuma ya ke roko sabili
da mu. 35 Wa za ya raba mu da kaunar Allah?
Kunci, ko bacin rai, ko tsanani, ko yunwa, ko
tsiraci, ko hadari, ko takobi? 36 Kamar yadda
aka rubuta, "Saboda kai ake kisanmu dukkan
yini. An mai da mu kamar tumaki yanka." 37 A
dukan al'amuran nan mun fi karfi a ce da mu
masu nasara ta wurin shi da ke kaunar mu. 38
Gama na tabata cewa ko mutuwa, ko rai, ko
mala'iku, ko mulkoki, ko al'amuran yanzu, ko
al'amura masu zuwa, ko iko, 39 ko tsawo, ko
zurfi, kai ko wace irin halitta, ba su isa su raba
mu da kaunar Allah, da ke a cikin Almasihu
Yesu Ubangijin mu ba.

9 Gaskiya ne nake gaskiya nake fada cikin
Almasihu. Ba karya nake yi ba. Lamirina, na
shaida a cikin Ruhu Mai Tsarki. 2 cewa ina da
matukar bakin-ciki da takaici marar karewa a
zuciyata. 3 Dama ace, a la'anta ni, in rabu da
Almasihu saboda 'yan'uwana, wato dangina da
suke zuriyata bisa ga jiki. 4 Sune Isra'ilawa, sun
sami karbuwa, da daukaka, da baiwar shari'a,
da yi wa Allah sujada, da alkawarai. 5 Dukkan
ubanni nasu ne daga cikinsu Almasihu ya fito
bisa ga jiki- wanda shi ke Allah bisa kowa. Yabo
ya tabbata a gare shi har abada. Amin. (aiōn g165)
6 Amma ba wai alkawarin Allah ya kasa ba ne, ba
dukkan Isra'ilawa ne suke Isra'ilawa na gaskiya
ba. 7 Haka nan, ba dukkan zuriyar Ibrahim
ne 'ya'yansa ba. Amma ''ta wurin Ishiyaku ne
za'a kira zuriyarka.'' 8 Yana nuna mana cewa
ba 'ya'yan jiki su ne 'ya'yan Allah ba. Amma
'ya'yan alkawari ne ake kirga su, kuma aka
kebe su. 9 Wanna ce kalmar alkawari, ''badi
warhaka zan dawo, Saratu kuwa zata sami da.''
10 Amma ba wannan kadai ba, bayan Rifkatu ta
dauki ciki daga gun mijinta, ubammu Ishiyaku.
11 Yaran nan kafin ma a haife su, balle ma a
ce sun yi wani abu mai kyau ko laifi, saboda
zaben da Allah yayi, bai danganta da abin da
suka yi ba, ko don aiki ba, amma don shine mai
kira— 12 kamar yadda Ya ce, mata, "babban
zaya yiwa karamin bauta,'' haka nassi yace,
13 ''Kamar yadda aka rubuta: "Yakubu na ke
kauna, amma Isuwa na ki shi." 14 To me zamu
ce kenan? Allah ya yi rashin adalci kenan? Ko
kadan. 15 Gama ya ce wa Musa, ''Ina nuna jinkai
ga wanda zan yi wa jinkai, zan ji tausayi ga
wanda zan tausaya masa.'' 16 Saboda haka, ba
don wanda ke da aniya ba ne, ko kuwa wanda
yake kokari ba, amma saboda Allah mai nuna
jinkai. 17 Gama nassi ya ce da Fir'auna, '' Saboda
wannan dalilin ne, na tada kai, don in nuna
ikona mai karfi a kanka, don sunana ya yadu
ga dukkan duniya.'' 18 Ta haka Allah ya nuna
jinkansa ga wanda ya so, ya taurarar da zuciyar
wanda ya ga dama. 19 Za kuce mani, to don me,
''Yake kama mu da llaifi? Wa ya taba yin jayayya
da nufinsa?'' 20 In ma mun duba, kai mutum
wanene kai da zaka ja da Allah? Ko abin da
aka gina zai ce wa maginin sa, ''Don me yasa ka
ginani haka?'' 21 Ko maginin ba shi da iko akan
yimbu daya da zai gina tukunya mai daraja,
wata kuma tukunyar don kowanne irin aiki?
22 In ace Allah, dake niyyar nuna fushinsa da

ikonsa, ya sanu, sai ya jure da matukar hakuri
mai yawa da tukwanen fushi da ya shirya don
hallakarwar fa? 23 To ko ma ya yi haka don
ya nuna yalwar daukakarsa da take dauke da
alheri, wanda ya shirya don daukakarsa tun
farko? 24 Zai yiwu ma ya yi haka ne domin
mu, mu da ya kira, ba ma daga cikin Yahudawa
kadai ba, amma har ma daga cikin al'ummai?
25 Kamar yadda ya ce a cikin littafin Yusha'u:
''zan kira wadanda ba mutanena ba mutanena,
da kuma kaunatattunta wadanda ba kaunatattu
ba. 26 Zai zama kuma a inda aka ce da su, “ku
ba mutanena bane, za a kisa su 'ya'yan Allah
mai rai.”' 27 Ishaya ya yi kira game da Isra'ila,
''in a ce yawan 'ya'yan Isra'ila zasu zama kamar
yashi a bakin teku, ragowarsu ne kawai za su
sami ceto. 28 Ubangiji zai tabbatar da cikar
kalmarsa a duniya, ba kuwa da dadewa ba. 29
Yadda Ishaya ya rubuta ada, ''In da ba Ubangiji
mai runduna bai bar mana zuriya ba, da zamu
zama kamar Saduma, da kuma an maida mu
kamar Gomarata. 30 To me za mu ce kenan?
Ko al'ummai, da ba sa neman adalci, sun samu
adalci ta wurin bangaskiya. 31 Amma Isra'ila,
wadanda suka nemi adalcinsu ta wurin shari'a,
ba su kai ga gaci ba. 32 To don me? don ba su
neme shi da bangaskiya ba, amma ta ayyuka.
Sun yi tuntube a kan dutse da zai sa laifi. 33
Kamar yadda aka rubuta, “Ga, shi na ajiye dutse
a kan Sihiyona dutsen tuntube mai sa laifi. Ga
wanda ya bada gaskiya gare shi ba zai ji kunya
ba.”

10 'Yan'uwana, muradin zuciyata da dukkan
addu'oi na ga Allah dominsu shine don
su sami ceton. 2 Domin na shaida game da su
cewa suna da kwazo game da Allah, amma ba a
kan sani ba. 3 Don, ba su da sani akan adalcin
Allah, suna kokarin tabbatar da adalcin kansu.
Ba su bada kan su ga adalcin Allah ba. 4 Gama
Almasihu shi ne cikar doka zuwa ga adalci ga
dukkan wadanda suka gaskata. 5 Musa kam ya
rubuta game da adalci da zai samu ta shari'a:
''mutumin da ya aikata adalcin shari'a, zai rayu
ta wurin wannan adalcin.'' 6 Amma adalcin da
ya zo ta wurin bangaskiya yace, ''Kada ku ce
a zuciyarku, wa zai hau zuwa sama?''(don ya
sauko da Almasihu kasa). 7 Kada ku ce, ''Wa
zai gangara zuwa kasa?'' (Wato wa zai fito da
Almasihu daga cikin matattu). (Abyssos g12) 8
Amma me yake cewa? “kalmar tana kusa da kai
a cikin bakinka da kuma cikin zuciyarka.” Wato
kalmar bangaskiya, wadda muke shaidawa. 9
Don idan da bakinka, ka shaida Yesu Ubangiji
ne, kuma ka gaskata a zuciyarka cewa Allah
ya tashe shi daga matattu, za ka sami ceto.
10 Don da zuciya ne mutum yake gaskatawa
zuwa ga adalci, da kuma baki ne yake shaida
zuwa ga ceto. 11 Don nassi na cewa, ''Duk
wanda ya gaskata da shi ba zai ji kunya ba,''
12 Gama ba bambanci tsakanin Bayahude da
Ba'al'ume. Gama dukkansu Ubangijinsu daya
ne, Shi mayalwaci ne ga dukkan wanda ya kira
shi. 13 Duk wanda ya kira sunan Ubangiji zai
sami ceto. 14 To ta yaya zasu kira ga wanda
basu gaskata ba? Kuma ta yaya zasu gaskata ga
wanda ba su taba jin labarinsa ba? 15 Kuma ta
yaya zasu ji in ba ayi masu wa'azi ba? Kuma
ta yaya zasu yi wa'azin in ba an aike su ba?
- Kamar yadda yake a rubuce, “Ina misalin
kyau na kafafun wadanda ke shaida labarin
farin ciki na abubuwa masu kyau!” 16 Amma ba
dukkansu ne suka ji bishara ba. Gama Ishaya
ya ce, ''Ubangiji, wa ya gaskata da sakon? 17
Saboda haka bangaskiya na zuwa ta wurin ji,
jin kuwa daga maganar Almasihu. 18 Amma na
ce, “ko basu ji ba ne? I, tabbas'' muryarsu ta
kai dukkan duniya, kuma kalmominsu sun kai
har karshen duniya.'' 19 yau, na ce, ''Ko Isra'ila
basu sani ba ne?'' Da farko Musa ya ce, “Zan
sa kuyi fushi da kishi da abin da ba al'umma
ba. Abin da nake nufi nan shine al'ummar da
basu da fahinta, zan more su, in tayar maku da
hankali.'' 20 Amma Ishaya da karfin hali ya ce,
''Ga wadanda basu neme ni ba suka same ni.
Na bayyana ga wadanda basu nemi ni ba. 21
''Amma ga Isra'ila kam ya ce, '' na mika hannu
na ga masu rashin biyayya dukkan tsawon rana,
domin su mutane ne masu taurin kai.''

11 Sai na ce, Allah ya ki mutanensa ne? Ba zai
taba yiwuwa ba. Domin ni ma ba-Isra'ile
ne, na zuriyar Ibrahim, a kabilar Bilyaminu. 2
Allah bai ki mutanen sa da ya ke da rigyasaninsu
ba. Ko kun san abin da nassi ya ce game da
Iliya, yadda ya kai karar Isra'ila a gaban Allah?
3 Ya ce, ''Ubangiji, sun kashe annabawanka,
sun rushe alfarwanka kuma, Ni kadai ne na
rage, ga shi suna neman su kashe ni.'' 4 Amma
wacce amsa ce Allah ya ba shi? Ya ce, ''Ina da
mutane dubu bakwai da na kebe don kaina,
da ba su taba rusuna wa Ba'al ba.'' 5 Ban da

haka ma, ban da haka ma a wannan lokacin
akwai sauran zabe na alheri. 6 Amma tun da ta
wurin alheri ne, ba ga ayyuka ba. In ba haka ba,
alheri ba zai zama alheri ba kenan. 7 Sai kuma
me? Abin da Isra'ila ke nema, ba su samu ba,
amma zababbun sun same shi, saura kuma sun
taurare. 8 Kamar yadda yake a rubuce, ''Allah
ya ba su ruhun rashin fahimta, ga idanu amma
ba za su gani ba, ga kunnuwa amma ba za su ji
ba, har zuwa wannan rana.'' 9 Dauda kuma ya
ce, ''bari teburinsu ya zama taru, da tarko, ya
zama dutsen tuntube da abin ramako a gare
su. 10 Bari idanunsu ya duhunta domin kada su
gani; bayansu kuma a duke kullum.'' 11 Na ce,
''sun yi tuntube domin su fadi ne?'' Kada abu
kamar haka ya faru. A maimakon haka, juyawa
baya da suka yi ya sa, ceto ya zo ga Al'ummai,
domin ya sa su kishi. 12 Idan yanzu juyawa
baya da sun yi ya zama arziki ga duniya, rashin
su kuma arziki ga Al'ummai, yaya kwatancin
girmansa zai kasance in sun zo ga kammala? 13
Yanzu ina magana da ku ku da ke Al'ummai.
Tunda yake ni ne manzo ga Al'ummai, ina kuma
fahariya cikin hidimata. 14 Yana yiwuwa in sa
''yan'uwa na kishi, domin mu ceci wadansu su.
15 Idan kinsu ya kawo sulhuntawa ga duniya,
Karbarsu kuma zata zama yaya? Zata zama rai
ne daga mutuwa. 16 'ya'yan farko sunan haka
ma kakkabensu yake, Idan saiwar itace na nan,
haka ma rassan za su zama. 17 Amma idan an
karye wasu daga cikin rassan, idan ku rassan
zaitun na ainihi ne, da aka samu daga cinkinsu,
kuma idan kuna da gado tare da su, acikin
saiwar itacen zaitun din. 18 Kada ku yi fahariya
a kan rassan. Amma idan kuka yi fahariya to ba
ku bane masu karfafa saiwar amma saiwar ce ke
karfafa ku. 19 Kana iya cewa, ''An karye rassan
domin a same ni a ciki.'' 20 Wannan gaskiya
ne! Saboda rashin bangaskiyarsu ne ya sa aka
karye su daga rassan, amma ku tsaya da karfi
acikin bangaskiyarku. Kada ku dauki kanku
fiye da yadda ya kamata, amma ku ji tsoro. 21
Domin idan Allah bai bar ainihin rassan ba, to
ba zai bar ku ba. 22 Ku duba yadda irin ayyuka
masu tsananni na Allah. Ta daya hannun kuma,
tsanannin kan zoa kan Yahudawa wadanda suka
fadi. Har 'ila yau jinkai Allah ya zo maku, idan
kun cigaba cikin alherinsa baza a sare ku ba.
Amma in kun ki za a sare ku. 23 Hakanan, idan
ba su ci gaba cikin rashin bangaskiyarsu ba, za
a maida su cikin itacen. Domin Allah zai iya
sake maida su. 24 Idan an yanke ka daga itacen
zaitun da ke na jeji, har ya yiwu an hada ka cikin
itacen zaitun na ainihi, yaya kuma wadannan
Yahudawa wadanda sune ainihin rassan, da za'a
maido cikin zaitun da ke na ainihi? 25 Yan'uwa,
ba na so ku kasance cikin duhu a game da
wannan asirin, domin kada ku zama da hikima
cikin tunaninku. Wannan asirin shine cewa
wannan taurarewa ta faru a Isra'ila, har sai da
Al'ummai suka shigo ciki. 26 Ta haka dukan
Isra'ila za su tsira, kamar yadda yake a rubuce:
''Daga cikin Sihiyona mai Kubutarwa zai fito;
Zai kawar da kazanta daga cikin Yakubu. 27
Wannan zai zama alkawarina da su, sa'adda na
kawar da zunubansu.'' 28 A wani bangaren kuma
game da bishara, su makiya ne amamadinku,
ta wani fannin kuma bisa ga zabin Allah su
kaunattatu ne saboda ubanni. 29 Domin baye-
baye da kiran Allah basa canzawa. 30 Domin ku
ma da ba ku yin biyayya ga Allah, amma yanzu
kun sami jinkai saboda rashin biyayyarsu. 31 Ta
wannan hanyar dai, wadannan Yahudawan sun
zama marasa biyayya. Sakamakon haka shine
ta wurin jinkan da aka nuna maku, suma su
samu jikai yanzu. 32 Domin Allah ya rufe kowa
ga rashin biyayya, domin ya nuna jinkai ga
kowa. (eleēsē g1653) 33 Ina misalin zurfin wadata
da kuma hikima da sani na Allah! Hukunce-
hukuncensa sun fi gaban a bincika, hanyoyinsa
kuma sun fi gaban ganewa! 34 Don wanene ya
san tunanin Ubangiji? Wanene kuma ya zama
mai bashi shawara? 35 Ko kuma, wanene ya fara
ba Allah wani abu, domin a biya shi?'' 36 Daga
wurinsa ne, ta wurinsa ne kuma, a gare shi ne
kuma dukan abu suka fito. A gare shi daukaka
ta tabbata har abada. Amin. (aiōn g165)

12 Ina rokon ku 'yan'uwa, saboda yawan
jinkan nan na Allah, da ku mika jikunanku
hadaya mai rai, mai tsarki kuma abar karba
ga Allah. wannan itace hidimarku ta zahiri. 2
Kada ku kamantu da wannan duniya, amma ku
sami canzawa ta wurin sabunta tunaninku, kuyi
haka don ku san abin da ke nagari, karbabbe,
kuma cikakken nufin Allah. (aiōn g165) 3 Don
ina cewa, saboda alherin da aka bani, ka da
waninku ya daukaka kansa fiye da inda Allah
ya ajiye shi; a maimakon haka ku kasance da
hikima, gwargwadon yadda Allah yaba kowa
bangaskiya. 4 Domin muna da gababuwa da
yawa a jiki daya, amma ba dukansu ne ke yin

aiki iri daya ba. 5 haka yake a garemu, kamar
yadda muke da yawa haka cikin jikin Almasihu,
dukkanmu gabobin juna ne. 6 Muna da baye-
baye dabam-dabam bisa ga alherin da aka bayar
a gare mu. Idan baiwar wani anabci ne, yayi shi
bisa ga iyakar bangaskiyarsa. 7 In wani yana da
baiwar hidima, sai yayi hidimarsa. Idan baiwar
wani koyarwa ce, yayi koyarwa. 8 Idan baiwar
wani karfafawa ce, yayi ta karfafawa; Idan
baiwar wani bayarwa ce, yayi ta da hannu sake;
Idan baiwar wani shugabanci ne, yayi shi da
kula; Idan baiwar wani nuna jinkai ne, yayi shi
da sakakkiyar zuciya. 9 Ku nuna kauna ba tare
da riya ba. Ku Ki duk abin da ke mugu ku aikata
abin da ke nagari. 10 Akan kaunar 'yan'uwa
kuma, ku kaunaci juna yadda ya kamata; akan
ban girma kuma, ku ba juna girma. 11 Akan
himma kuma, kada ku yi sanyi; akan ruhu kuma,
ku sa kwazo; Game da Ubangiji kuma, ku yi
masa hidima. 12 Akan gabagadi kuma, ku yi
shi da farin ciki; akan tashin hankali kuma, ku
cika da hakuri; akan adu'a kuma, ku nace. 13 Ku
zama masu biyan bukatar tsarkaka, ku zama
masu karbar baki a gidajenku. 14 Ku albarkaci
masu tsananta maku, kada ku la'anta kowa.
15 Ku yi farinciki tare da masu farinciki; Ku
yi hawaye tare da masu hawaye. 16 Tunanin
ku ya zama daya. Kada tunaninku ya zama na
fahariya, amma ku yi abokantaka da matalauta.
Kada wani a cikin ku ya kasance da tunanin yafi
kowa. 17 Kada ku rama mugunta da mugunta.
Ku yi ayukan nagarta a gaban kowa. 18 Ku yi
duk abin da za ku iya yi domin ku yi zaman
salama tare da kowa. 19 'Yan'uwa, kada ku yi
ramako, ku bar Allah ya rama maku. A rubuce
yake, '' 'Ramako nawa ne; zan saka wa kowa,'
in ji Ubangiji.'' 20 ''Amma idan makiyin ka na
jin yunwa, ba shi abinci ya ci. Idan yana jin
kishin ruwa, ba shi ruwan sha. Idan kun yi
haka, garwashin wuta ne za ku saka akan duk
makiyi.'' 21 Kada mugunta ta rinjaye ku, amma
ku rinjayi mugunta ta wurin yin aikin nagarta.

13 Bari kowa yayi biyayya da hukuma, saboda
babu wata hukuma sai dai in tazo daga
Allah; mahukunta da suke nan kuwa daga Allah
ne. 2 Saboda da haka duk wanda ya ja hukuma
ya ja da dokar Allah; kuma dukan wadanda
suka ki hukuma za su sha hukunci. 3 Don kuwa
mahukunta ba abin tsoro ne ga masu nagarta
ba, amma ga masu aikata laifi. Kuna so ku zama
marasa tsoron hukuma? Kuyi abu nagari, zaku
sami yabo daga yin hakan. 4 Saboda shi bawan
Allah ne a gare ku don nagarta. Amma in kun
yi abu mara kyau, kuyi tsoro, saboda ba ya
dauke da takobi ba tare da dalili ba. Don shi
bawan Allah ne mai saka wa mugu da fushi. 5
Saboda haka dole kuyi biyayya, ba don fushi ba,
amma saboda lamiri. 6 Saboda wannan ne kuke
biyan haraji. Don masu mulki bayin Allah ne,
wadanda suke yin haka kullum. 7 Ku bawa kowa
hakkinsa; haraji ga mai haraji; kudin fito ga mai
fito; tsoro ga wanda ya cancanci tsoro; girma
ga wanda cancanci girmamawa. 8 Kada ku rike
bashin kowa, sai dai ku kaunaci juna. Domin
duk wanda ya kaunaci dan'uwansa ya cika doka.
9 To, “Kada kuyi zina, kada kuyi kisa, kada kuyi
sata, kada kuyi kyashi, idan har akwai wata
doka kuma, an takaita ta a wannan jimlar: “Ka
kaunaci dan'uwanka kamar kanka.” 10 Kauna
bata cutar da makwabci. Domin haka, kauna
tace cikar shari'a. 11 Saboda wannan, kun san
lokaci yayi, ku farka daga barci. Domin cetonmu
yana kusa fiye da yadda muke tsammani. 12
Dare yayi nisa, gari ya kusan wayewa. Don
haka, sai mu rabu da ayyukan duhu, mu yafa
makaman haske. 13 Sai muyi tafiya yadda ya
kamata, kamar da rana, ba a cikin shashanci
ko buguwa ba. Kada kuma muyi tafiya cikin
fasikanci da muguwar sha'awa, ba kuma cikin
husuma ko kishi ba. 14 Amma ku yafa Ubangiji
Yesu Almasihu, kada kuwa ku tanadi halin
mutumtaka, don biye wa muguwar sha'awarsa.

14 Ku karbi duk wanda yake da rarraunar
bangaskiya, ba tare da sukar ra'ayinsa ba.
2 Wani yana da bangaskiyar yaci komai, wani
wanda yake da rauni yakanci ganye ne kawai. 3
Kada wanda yake cin komai ya raina wanda baya
cin kowanne abu. Kada kuma wanda baya cin
kowanne abu ya shara'anta sauran da suke cin
komai. Saboda Allah ya karbe shi. 4 Kai wanene,
kai wanene da kake ganin laifin bawan wani?
Tsayawarsa ko faduwarsa ai hakin maigidansa
ne, amma Ubangiji yana da ikon tsai da shi. 5
Wani yakan daukaka wata rana fiye da sauran.
Wani kuma yana daukan ranakun daidai. Kowa
ya zauna a cikin hakakkewa akan ra'ayinsa.
6 Shi wanda ya kula da wata rana, ya kula
da ita don Ubangiji. Kuma wanda yaci, yaci
ne domin Ubangiji, domin yana yi wa Allah
godiya. Shi wanda bai ci ba, yaki ci ne domin

Ubangiji. Shima yana yi wa Allah godiya. 7
Domin babu wanda yake rayuwa don kansa a
cikinmu, kuma babu mai mutuwa don kansa. 8
Domin in muna raye, muna raye don Ubangiji.
Kuma in mun mutu, mun mutu ne don Ubangiji.
Ashe, ko muna raye, ko a mace mu na Ubangiji
ne. 9 Domin wannan dalilin Almasihu ya mutu
ya kuma tashi, saboda ya zama Ubangiji ga
matattu da rayayyu. 10 Amma ku don me kuke
shara'anta yan'uwanku? kai kuma don me kake
raina dan'uwanka? Dukan mu zamu tsaya gaban
kursiyin shari'ar Allah. 11 Domin a rubuce yake,
"Na rantse, "inji Ubangiji", kowacce gwiwa zata
rusuna mani, kowanne harshe kuwa zai yabi
Allah." 12 Domin kowannenmu zai fadi abin da
shi yayi da bakinsa a gaban Allah. 13 Saboda
da haka kada muyi wa juna shari'a, amma
maimakon haka ku dauki wannan kudduri,
don kada kowa ya zama sanadin tuntunbe ko
faduwa ga dan'uwansa. 14 Na sani na kuma
tabbata tsakani na da Ubangiji Yesu, ba abin
da yake mara tsarki ga asalinsa. Sai dai ga
wanda ya dauke shi marar tsarki ne yake zama
marar tsarki. 15 Idan har abincinka na cutar
da dan'uwanka, ba ka tafiya cikin kauna. Kada
ka lalata wanda Yesu ya mutu domin sa da
abincinka. 16 Saboda haka, kada abubuwan
da aka dauka kyawawa su zama abin zargi ga
wadansu. 17 Saboda mulkin Allah ba maganar ci
da sha ba ne, amma game da adalci ne, salama,
da farin ciki a cikin Ruhu Mai Tsarki. 18 Domin
wanda yake bautar Almasihu a wannan hanya,
karbabbe ne ga Allah, kuma jama'a sun yarda da
shi. 19 Don haka, mu nemi abubuwa na salama
da abubuwan da zasu gina juna. 20 Kada ku
lalata aikin Allah don abinci. Komai yana da
tsarki, amma kaiton mutumin da yake cin abin
da zai sa shi ya fadi. 21 Bashi da kyau a ci nama
ko a sha ruwan inabi, ko duk abin da zai jawo
faduwar dan'uwanka. 22 Wannan bangaskiyar
da kuke da ita, ku adana ta tsakaninku da Allah.
Mai albarka ne wanda zuciyarsa bata da laifi
akan abin da hankalinsa ya ga daidai ne. 23 Duk
wanda yayi shakka amma kuma yaci, ya sani
yayi laifi kenan, domin ba tare da bangaskiya
bane. Duk abin da ba na bangaskya bane zunubi
ne.

15 Yanzu mu da muke da karfi ya kamata
mu dau nauyi raunana, kuma bai dace
mu nuna son kai ba. 2 Bari kowannenmu ya
faranta wa makwabcinsa rai, domin wannan
yana da kyau, don a gina shi. 3 Domin Almasihu
bai faranta wa kansa rai ba. Kamar yadda aka
rubuta, "zagin da wadansu suka yi masa ya
sauka a kaina." 4 Don abin da aka rubuta a baya
an rubuta ne domin a gargade mu, domin ta
hakuri da karfafawar litattafai mu sami karfi. 5
Yanzu Allah mai hakuri da karfafawa ya baku
zuciya daya ta zaman tare da juna bisa ga
halin Yesu Almasihu. 6 Domin ya yi haka ne
da zuciya daya domin ku yi yabo da bakinku
daya. 7 Domin ku karbi juna, kamar yadda
Yesu ma ya karbe ku domin a daukaka Allah. 8
Saboda na ce an mai da Almasihu bawan kaciya
a madadin gaskiyar Allah. Ya yi wannan ne
don a tabbatar da alkawarai da aka ba kakanin
kakaninmu. 9 Domin Al'umai su daukaka Allah
saboda jinkansa, kamar yadda ya ke a arubuce,
"Domin ta haka zan yabe ka cikin Al'umai in yi
wakar yabon sunanka." 10 Kuma an ce. "Ku yi
faranciki, ku Al'ummai tare da mutanensa." 11
Kuma." Ku yabi Ubangiji, ku dukan Al'ummai;
bari dukan mutane su yabe shi." 12 Kuma,
Ishaya ya ce "Za a sami tsatson Yessi, wanda
zai tashi ya yi mulki a kan Al'umai, Al'umai
za su sami karfin hali a cikinsa." 13 Yanzu
Allah mai karfafawa ya cika ku da dukkan farin
ciki salama, saboda da bangaskiyarku, domin
ku sami cikkakiyar karafafawa, ta wurin ikon
Ruhu Mai Tsarki. 14 Ni kaina na amince da ku,
yan'uwa. Kuma na amince cewa ku da kanku
kuna cike da alheri, cike da dukkan sani. Na
amince cewa za ku sami zarafi ku gargadi juna.
15 Amma ina rubuta maku da gabagadi kan
wadansu abubuwa, domin in tunasheku, saboda
baiwar da aka bani daga wurin Allah. 16 Cewa
baiwar ta sa na zama bawan Almasihu Yesu da
aka aika ga Al'ummai, limami na bisharar Allah.
Zan yi wannan saboda baikon Al'ummai ya
zama karbabbe, kuma kebbabe ga Allah ta wurin
Ruhu Mai Tsarki. 17 Don haka ina jin dadi cikin
Yesu Almasihu da abubuwa na Allah. 18 Domin
ba ni da abin da zan ce, sai abin da Yesu ya
aikata ta wurina, domin Al'ummai su yi biyayya
ta magana da aiki. 19 Ta wurin alamu, da al'jibai,
da ikon Ruhu Mai Tsarki. Daga Urushalima,
da kewaye har zuwa Ilirikum, an kai bisharar
Almasihu ko'ina dukka. 20 A cikin hanyar nan,
burina in sanar da bishara, amma a inda ba a
san Yesu ta wurin sunansa ba, don kada in sa
gini akan harshashi wani. 21 Kamar yadda yake

a rubuce.”Wadanda ba a taba fada wa labarinsa
ba, su gane. Wadanda ba su taba jin labarinsa
ba su fahimta.” 22 Saboda an hana ni zuwa
wurin ku a lokatai da dama. 23 Amma yanzu
bani da sauran wani wuri a lardin nan, kuma
cikin shekaru masu yawa ina da marmarin in zo
wurin ku. 24 Duk lokacin da zan tafi Asbaniya
ina begen ganin ku yayin wucewa, don ku raka
ni bayan na ji dadin zama da ku na dan lokaci.
25 Amma yanzu ina tafiya Urushalima don in yi
wa tsarkaka hidima. 26 Domin abin farinciki
ne ga mutanen Makidoniya da Akaya su yi
bayarwa domin gajiyayyu masu bada gaskiya
wadanda suke a Urushalima. 27 Suna jin dadi
domin hakika kamar bashi ne a kansu. Domin
Al'ummai sun yi tarayya da su cikin ayyukan
ruhaniya, ya zama hakki a kansu su ma su
taimake su da abubuwa. 28 Domin lokacin da
na gama basu kudin, zan zo gareku a hanyata
ta zuwa Asbaniya. 29 Na san cewa lokacin da
na zo gareku, zan zo da cikakkun albarku na
Almasihu. 30 Yanzu ina rokonku, yan'uwa, ta
wurin Ubangiji Yesu Almasihu, da kaunar Ruhu
Mai Tsarki, ku yi ta fama tare da ni a cikin
yin addu'o, inku ga Allah saboda ni. 31 Kuyi
haka saboda in tsira daga wadanda suke masu
biyayya ga Yahudiya, domin kuma hidimata
saboda Urushalima ta zama karbabbiya. 32 Ku
yi addu'a cewa in zo wurinku da farinciki ta
wurin nufin Allah, cewa tare da ni da ku, mu
sami hutu. 33 Allah na salama ya kasance tare
da ku duka. Amin.

16 Ina gabatar muku da fibi 'yar'uwarmu,
wanda take hidima a Ikilisiya dake cikin
Kankiriya. 2 Domin ku karbe ta cikin Ubangij.
A hanyar da ta dace ga masu bada gaskiya, ku
tsaya tare da ita cikin kowacce bukata. Domin
ita da kanta ta zama da taimako ga masu yawa,
har da ni ma. 3 Ku gai da Bilkisu da Akila abokan
aiki cikin Yesu Almasihu. 4 Wadanda sabo da ni
suka sadaukar da ransu. Ina godiya garesu, ba
ni kadai ba, amma kuma da dukan Ikilisiyoyin
Al 'mmai. 5 Gaida Ikilisiya da ke gidansu. Ku
gai da Abainitas kaunataccena. Wanda shi ya
fara bada gaskiya ga Almasihu a Asiya. 6 Ku gai
da Maryamu, wadda ta yi maku aiki tukuru. 7
Ku gai da Andaranikas da Yuniyas, yan'uwana
da abokan kurkukuna. Su sanannu ne cikin
manzani, wadanda suke cikin Almasihu kafin
ni. 8 Ku gai da Amfiliyas kaunatace na cikin
Ubangiji. 9 Ku gai da Urbanas abokin aikinmu
cikin Almasihu, da Istakis kaunataccena. 10 Ku
gai da Abalis amintacce cikin Almasihu. Ku gai
da wadanda su ke gidan Aristobulus. 11 Ku gai
da Hirudiya, dan'uwa na, da wadanda ke gidan
Narkissa, wadanda ke cikin Ubangiji. 12 Ku gai
da Tarafina daTarafusa, masu aikin Ubangiji.
13 Ku gai da Barsisa kaunatacciya, wadda ta yi
aikin Ubangiji da yawa. Ku gai da Rufas zababbe
cikin Ubangiji da mamarsa da ni. 14 Ku gai da
Asinkiritas da Filiguna da Hamis da Baturobas
da Hamisu da kuma yan'uwa da ke tare da
su. 15 Ku gai da Filolugus daYuliya da Niriyas
da yan'uwansa, da Ulumfas da kuma dukan
tsarkaka da ke tare su. 16 Ku gaggai da juna da
tsatsarkar sumba. Dukan Ikilisiyoyin Almasihu
na gaishe ku. 17 Yanzu ina rokon ku, yan'wa,
ku yi tunani fa game da masu kawo rabuwa da
tuntube. Sabanin koyarwar da ku ka koya. Ku
yi nesa da su. 18 Domin irin mutanen nan ba
sa bauta wa Ubangiji Yesu, sai dai tumbinsu.
Ta dadin bakinsu suke rudin zuciyar marasa
laifi. 19 Domin rayuwar biyayyarku takai ga
kunnen kowa, na yi farin ciki da ku, amma
ina so ku zama da hikima game da abin ya
ke mai kyau, ku zama marasa laifi ga abin da
ke na mugunta. 20 Allah na salama zai sa ku
tattake Shaidan da sauri kalkashin sawayen
ku. Alherin Ubangijin mu Yesu Almasihu ya
kasance tare da ku. 21 Timoti abokin aikina,
yana gaishe ku, haka Lukiyas da Yason da
Susibataras da kuma yan'uwana. 22 Ni Tartiyas
wanda ya rubuta wasikan nan, na gaisheku cikin
Ubangiji. 23 Gayus mai masaukina da kuma
dukan Ikilisiya, suna gaishe ku. Arastas ma'ajin
birni na gaishe ku, da Kwartus dan'uwanmu. 24
Alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu ya kasance
tare da ku dukka. Amin. 25 Yanzu ga wanda
ke da Ikon karfafa ku bisa ga bisharata da
wa'azin Yesu Almasihu, wanda ta gare shi ne
aka bayyana asiran nan da suke boye tun da
dadewa, (aiōnios g166) 26 amma yanzu sanannu
ne ta wurin litattafan Annabawa bisa umarnin
Allah madauwami, domin biyayyar bangaskiya
cikin Al'ummai dukka. (aiōnios g166) 27 Ga Allah
mai hikima kadai, ta wurin Yesu Almasihu
daukaka ta tabbata har abada. Amin. (aiōn g165)

1 Korintiyawa

1 Bulus, kirayayye daga Almsihu Yesu don zama
manzo ta wurin nufin Allah, da dan'uwanmu
Sastanisu, **2** zuwa ga Ikilisiyar Allah da ke korinti,
zuwa ga wadanda aka kebe su cikin Almasihu
Yesu, wadanda aka kira domin su zama al'umma
maitsarki. Muna kuma rubuta wa dukan masu
kira bisa sunan Ubangijinmu Yesu Almasihu
a ko'ina, wato Ubangijinsu da Ubangijinmu
kuma. **3** Bari alheri da salama su zo gare ku
daga Allah Ubanmu da Ubangiji Yesu Almasihu.
4 Kodayaushe ina gode wa Allahna domin ku,
saboda alherin Allah da Almasihu Yesu ya yi
maku. **5** Ya ba ku arziki ta kowace hanya, cikin
dukkan magana da dukkan ilimi. **6** Kamar yadda
shaida game da Almasihu ta tabbata gaskiya
a tsakaninku. **7** Saboda haka baku rasa wata
baiwa ta ruhaniya ba yayinda kuke marmarin
jiran bayyanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu.
8 Zai kuma karfafa ku zuwa karshe, saboda ku
zama marasa aibi a ranar Ubangijinmu Yesu
Almasihu. **9** Allah mai aminci ne shi wanda ya
kira ku zuwa zumunta ta Dansa, Yesu Almasihu
Ubangijimu. **10** Ina rokon ku, yan'uwa, cikin
sunan Ubangijinmu Yesu Almasihu, ku yarda da
juna, kada tsattsaguwa ta kasance tsakanin ku.
Ina rokon ku ku zama da zuciya daya da kuma
nufi daya. **11** Gama mutanen gidan Kulowi sun
kawo kara cewa akwai tsattsaguwa a cikin ku.
12 Ina nufin: kowannen ku na cewa, “Ina bayan
Bulus,” ko “Ina bayan Afollos,” ko “Ina bayan
Kefas,” ko “Ina bayan Almasihu.” **13** Almasihu
a rarrabe yake? An gicciye Bulus domin ku?
Ko an yi maku baftisma a cikin sunan Bulus?
14 Na godewa Allah domin ban yi wa wanin
ku baftisma ba, sai dai Kirisfus da Gayus. **15**
Na yi wannan saboda kada wani ya ce an yi
maku baftisma a cikin sunana. **16** (Na kuma
yi wa iyalin gidan Sitifanas baftisma. Banda
haka, ban sani ko na yi wa wani baftisma ba.) **17**
Gama Almasihu bai aiko ni domin yin baftisma
ba, amma domin yin wa'azin bishara. Bai aiko
ni domin in yi wa'azi da kalmomin hikimar
mutum ba, saboda kada giciyen Almasihu ya
rasa ikonsa. **18** Gama wa'azin gicciye wauta
ne ga wadanda su ke mutuwa. Amma cikin
wadanda Allah ke ceto, ikon Allah ne. **19** Gama
a rubuce yake, “Zan watsar da hikimar masu
hikima. Zan dode fahimtar masu basira.” **20** Ina
mai hikima? Ina masani? Ina mai muhawara
na duniyan nan? Allah bai juya hikimar duniya
zuwa wauta ba? **(aiōn g165)** **21** Tunda duniya
cikin hikimarta bata san Allah ba, ya gamshi
Allah ta wurin wautar wa'azi ya ceci masu
bada gaskiya. **22** Gama Yahudawa suna bidar
al'ajibai, Helinawa kuma suna neman hikima.
23 Amma muna wa'azin Almasihu gicciyayye,
dutsen tuntube ga yahudawa da kuma wauta
ga Helinawa. **24** Amma ga wadanda Allah ya
kira, Yahudawa da Helinawa, muna wa'azin
Almasihu a matsayin iko da kuma hikimar Allah.
25 Gama wautar Allah tafi mutane hikima, kuma
rashin karfin Allah yafi mutane karfi. **26** Dubi
kiranku, yan'uwa. Ba dukkan ku ke da hikima a
ma'aunin mutane ba. Ba dukkan ku ke da iko
ba. Ba dukkan ku ke da haifuwa ta sarauta ba.
27 Amma Allah ya zabi abubuwan da suke wofi
na duniya domin ya kunyatar da masu hikima.
Allah ya zabi abin da ke marar karfi a duniya
domin ya kunyatar da abinda ke mai karfi. **28**
Allah ya zabi abinda ke marar daraja da kuma
renanne a duniya. Ya ma zabi abubuwan da ake
dauka ba komai ba, domin ya wofinta abubuwan
da ake dauka masu daraja. **29** Ya yi wannan
ne domin kada wani ya sami dalilin fahariya a
gabansa. **30** Domin abinda Allah ya yi, yanzu
kuna cikin Almasihu Yesu, wanda ya zamar
mana hikima daga Allah. Ya zama adalcinmu,
da tsarkinmu da fansarmu. **31** A sakamakon
haka, kamar yadda nassi ya ce, “Bari mai yin
fahariya, ya yi fahariya cikin Ubangiji.”

2 Lokacin da na zo wurin ku, yan'uwa, ban zo
da gwanintar magana ko hikima ba yayinda
na yi shelar boyayyun bayanai game da Allah
[a yayinda na bada shaida game da Allah].
2 Domin na kudura a zuciyata kada in san
komai lokacin da nake tare da ku, sai dai Yesu
Almasihu, gicciyayye. **3** Ina tare da ku cikin
kasawa, da tsoro, da fargaba mai yawa. **4** Kuma
sakona da shelata basu tare da kalmomin hikima
masu daukar hankali. Maimakon haka, sun zo
da bayyanuwar Ruhu da iko, **5** saboda kada
bangaskiyarku ta zama cikin hikimar mutane,
amma cikin ikon Allah. **6** Yanzu muna maganar
hikima ga wadanda suka ginu, amma ba hikima
ta duniyan nan ba, ko ta masu mulkin wannan
zamani, wadanda suke shudewa. **(aiōn g165)** **7**
Maimakon haka, muna maganar hikimar Allah
ta boyayyar gaskiya, boyayyar hikima da Allah

ya kaddara kafin zamanin daukakarmu. (aiōn g165) 8 Babu wani mai mulki na zamanin nan da
ya san wannan hikimar, domin inda sun gane
ta a wancan lokacin, da basu gicciye Ubangijin
daukaka ba. (aiōn g165) 9 Amma kamar yadda
yake a rubuce, "Abubuwan da babu idon da
ya gani, babu kunnen da ya ji, babu zuciyar
da ta yi tsammanin sa, abubuwan da Allah ya
shirya wa wadanda suke kaunarsa. 10 Wadannan
ne abubuwan da Allah ya bayyana mana ta
wurin Ruhu. Gama Ruhu yana bincika komai,
har ma abubuwa masu zurfi na Allah. 11 Gama
wanene ya san tunanin mutum, sai dai ko ruhun
mutumin da ke cikinsa? Haka ma, babu wanda
ya san abubuwa masu zurfi na Allah sai dai
Ruhun Allah. 12 Ba mu karbi ruhu na duniya
ba, amma Ruhun da ya zo daga wurin Allah,
domin mu san abubuwan da aka bamu a sake
daga wurin Allah. 13 Muna maganar wadannan
abubuwa da kalmomin da hikimar da mutum
baza ta iya koyarwa ba, amma wadanda Ruhu
ke koyar da mu. Ruhu yana fassara kalmomi
na ruhaniya da hikima ta ruhaniya. 14 Mutum
marar ruhaniya ba ya karbar abubuwan da suke
daga Ruhun Allah, gama wauta suke a gareshi.
Ba zai iya sanin su ba domin Ruhu ne yake
bayyana su. 15 Shi wanda yake mai ruhaniya
yana shari'anta dukan abubuwa, amma shi baya
karkashin shari'ar sauran mutane. 16 "Wa zai
iya sanin zuciyar Ubangiji, da zai iya ba shi
umarni?" Amma mu muna da lamiri irin na
Almasihu.

3 Amma ni, yan'uwa, ba zan iya magana da
ku kamar mutane masu ruhaniya ba, amma
kamar mutane masu jiki, kamar jarirai cikin
Almasihu. 2 Na shayar da ku da Madara ba da
nama ba, don baku isa cin nama ba, kuma ko
yanzu ma baku isa ba. 3 Gama har yanzu ku
masu jiki ne. Muddin akwai kishi da jayayya a
tsakaninku, ashe, ku ba masu jiki ba ne, kuma
kuna tafiya bisa magwajin mutane? 4 Domin in
wani ya ce, "Ina bayan Bulus," wani kuma ya ce,
"Ina bayan Afollos," ashe, ba zaman mutuntaka
kuke yi ba? 5 To wanene Afollos? Wanene kuma
Bulus? Bayi ne wadanda kuka bada gaskiya ta
wurin su, kowannen su kuwa Allah ya bashi
ayyuka. 6 Ni nayi shuka, Afolos yayi banruwa,
amma Allah ne ya sa girma. 7 Don haka, da mai
shukar da mai banruwan, ba komi bane. Amma
Allah ne mai sa girman. 8 Da mai shukar, da
mai banruwan, duk daya suke, kuma kowannen
su zai sami nasa lada, gwargwadon aikinsa. 9
Gama mu abokan aiki ne na Allah. Ku gonar
Allah ne, ginin Allah kuma. 10 Bisa ga alherin
Allah da aka bani a matsayin gwanin magini, na
kafa harsashi, wani kuma yana dora gini a kai.
Sai dai kowane mutum, ya lura da yadda yake
dora ginin. 11 Gama ba wanda ke iya kafa wani
harsashin daban da wanda aka rigaya aka kafa,
wato, Yesu Almasihu. 12 Yanzu fa in wani ya
dora gini a kan harashin da zinariya, ko azurfa,
ko duwatsu masu daraja, ko itace, ko ciyawa, ko
tattaka, 13 aikinsa zai bayyanu, domin ranar
nan zata tona shi. Gama za a bayyana shi cikin
wuta. Wutar kuwa zata gwada ingancin aikin da
kowa ya yi. 14 Duk wanda aikinsa ya tsaya, zai
karbi lada; 15 amma duk wanda aikinsa ya kone,
zai sha Asara, amma shi kansa zai tsira, sai dai
kamar ta tsakiyar wuta. 16 Ashe, baku san ku
haikalin Allah ne ba, Ruhun Allah kuma yana
zaune a cikin ku? 17 Idan wani ya lalata haikalin
Allah, Allah zai lalata shi. Gama haikalin Allah
mai tsarki ne, kuma haka ku ke. 18 Kada kowa
ya rudi kansa. Idan wani a cikin ku na ganin
shi mai hikima ne a wannan zamani, bari ya
zama" wawa" domin ya zama mai hikima. (aiōn
g165) 19 Gama hikimar duniyar nan wauta ce a
gun Allah. Gama a rubuce yake, "Yakan kama
masu hikima a cin makircin su." 20 Har wa yau,
"Ubangiji ya san tunanin masu hikima banza
ne." 21 haka ba sauran fariya akan mutane!
Domin kuwa kome naku ne, 22 Ko Bulus, ko
Afollos, ko kefas, ko duniya, ko rai, ko mutuwa,
ko abubuwa na yanzu, ko abubuwa masu zuwa.
Duka naku ne, 23 Ku kuwa na Almasihu ne,
Almasihu kuma na Allah ne.

4 Ga yadda za ku dauke mu, kamar bayin
Almasihu da kuma masu rikon asiran Allah.
2 Hade da wannan, ana bukatar wakilai su zama
amintattu. 3 Amma a gare ni, karamin abu
ne ku yi mani shari'a, ko a wata kotu irin ta
mutane. Gama bani yi wa kaina shari'a. 4 Ban
sani ko akwai wani zargi a kaina ba, amma
wannan bai nuna cewa bani da laifi ba. Ubangiji
ne mai yi mani shari'a. 5 Sabili da haka, kada
ku yanke shari'a kafin lokaci, kafin Ubangiji ya
dawo. Zai bayyana dukkan boyayyun ayyuka
na duhu, ya kuma tona nufe-nufen zuciya. San
nan kowa zai samu yabonsa daga wurin Allah. 6
Yan'uwa, ina dora wadannan ka'idoji a kaina

da Afollos domin ku, yadda ta wurin mu za
ku koyi ma'anar maganar nan cewa, “kada ku
zarce abin da aka rubuta.” Ya zama haka domin
kada waninku ya kumbura yana nuna fifiko ga
wani akan wani. 7 Gama wa yaga bambanci
tsakanin ku da wasu? Me kuke da shi da ba
kyauta kuka karba ba? Idan kyauta kuka karba,
don me kuke fahariya kamar ba haka ba ne?
8 Kun rigaya kun sami dukkan abubuwan da
kuke bukata! Kun rigaya kun zama mawadata!
Kun rigaya kun fara mulki- kuma ba tare da
mu ba! Hakika, marmarina shine ku yi mulki,
domin mu yi mulki tare da ku. 9 A tunanina, mu
manzanni, Allah ya sa mu a jerin karshe kamar
mutanen da aka zartar wa hukuncin mutuwa.
Mun zama abin kallo ga duniya, ga mala'iku,
ga mutane kuma. 10 Mun zama marasa wayo
sabili da Almasihu, amma ku masu hikima ne
a cikin Almasihu. Mu raunana ne, amma ku
masu karfi ne. Ana ganin mu marasa daraja,
ku kuwa masu daraja. 11 Har zuwa wannan
sa'a, muna masu yunwa da kishi, marasa tufafi
masu kyau, mun sha kazamin duka, kuma mun
zama marasa gidaje. 12 Mun yi fama sosai,
muna aiki da hanuwanmu. Sa'adda an aibata
mu, muna sa albarka. Sa'adda an tsananta
mana, muna jurewa. 13 Sa'adda an zage mu,
muna magana da nasiha. Mun zama, kuma har
yanzu an dauke mu a matsayin kayan shara na
duniya da abubuwa mafi kazamta duka. 14 Ban
rubuta wadannan abubuwa domin in kunyata
ku ba, amma domin in yi maku gyara kamar
kaunatattun yayana. 15 Ko da kuna da masu
riko dubu goma a cikin Almasihu, ba ku da
ubanni da yawa. Gama ni na zama ubanku cikin
Almasihu Yesu ta wurin bishara. 16 Don haka,
ina kira gare ku da ku zama masu koyi da ni. 17
Shiyasa na aiko Timoti wurin ku, kaunatacce da
amintaccen dana cikin Ubangiji. Zai tunashe ku
hanyoyina cikin Almasihu, kamar yadda nake
koyar da su ko'ina da kowace Ikilisiya. 18 Amma
yanzu, wadansun ku sun zama masu fahariya,
suna yin kamar ba zan zo wurinku ba. 19 Amma
zan zo gare ku ba da dadewa ba, idan Ubangiji
ya nufa. Sannan zan san fiye da maganar masu
fahariya, amma kuma zan ga ikonsu. 20 Gama
Mulkin Allah ba magana kadai ya kunsa ba,
amma ya kunshi iko. 21 Me kuke so? In zo wurin
ku da sanda ne ko kuwa da kauna da ruhun
nasiha?

5 Mun ji cewa akwai lalata mai kazanta a cikin
ku, irin lalatar ba ba a yarda da ita ba ko a
cikin al'ummai. Labarin da na samu shine, wani
daga cikin ku yana kwana da matar mahaifinsa.
2 Kuma kuna fahariya sosai! Ba bakinciki ya
kamata ku yi ba? Shi wanda ya yi haka, dole a
fitar da shi daga cikin ku. 3 Gama Kodashike ba
ni tare da ku cikin jiki, amma ina tare daku a
ruhu, na rigaya na hukunta wanda yayi wannan,
tamkar ina wurin. 4 Lokacin da ku ka taru a
cikin sunan Ubangijinmu Yesu, ruhuna yana
nan tare da ku cikin ikon Ubangiji Yesu, na
rigaya na hukunta wannan mutum. 5 Na yi
haka ne domin in mika wannan mutum ga
Shaidan domin a hallaka jikin, don ruhunsa
ya tsira a ranar Ubangiji. 6 Fahariyarku bata
yi kyau ba. Ko baku sani ba yisti dan kadan ya
kan bata dukan dunkule? 7 Ku tsarkake kan
ku daga tsohon yisti domin ku zama sabon
dunkule, wato gurasar da ba ta da yisti. Gama
an yi hadayar Almsihu, dan ragonmu na idi. 8
Don haka, bari mu yi idinmu ba da tsohon yisti
ba, wato yisti irin na rashin tabi'a da mugunta.
Maimakon haka, bari muyi bukin idi da gurasa
marar yisti ta aminci da gaskiya. 9 Na rubuta
maku a cikin wasikata cewa kada ku yi hudda
da fasikan mutane. 10 Ba ina nufin fasikan
mutane na wannan duniya ba, ko masu zari, ko
'yan'damfara, ko masu bautar gumaka, tunda
kafin ku rabu da su sai kun bar wannan duniya.
11 Amma yanzu ina rubuta maku cewa kada
ku yi hudda da duk wanda ake kira dan'uwa
amma yana zama cikin fasikanci, ko zari, ko
bautar gumaka, ko in shi mai ashar ne, ko
mashayi, ko dan'damfara. Kada ko abinci ku
ci da irin wannan mutum. 12 Domin ta yaya
zan iya shar'anta wadanda ba 'yan Ikklisiya
ba? Maimakon haka, ba ku ne zaku shar'anta
wadanda ke cikin ikilisiya ba? 13 Amma Allah ke
shar'anta wadanda ke waje. “Ku fitar da mugun
mutumin daga cikin ku.”

6 Idan wani a cikin ku yana jayayya da wani,
to sai ya tafi kotu gaban alkali marar bada
gaskiya, a maimakon gaban masu bi? 2 Ko ba ku
sani ba, masubi ne za su yiwa duniya shari'a?
Kuma idan ku za ku yi wa duniya shari'a, sai ku
kasa sasanta al'amura marasa mahimmanci? 3
Baku sani ba mu za mu yiwa mala'iku shari'a?
Balle shari'ar al'amuran wannan rai? 4 Idan
kuna shar'anta al'amuran yau da kullum, don

me ku ke kai irin wadannan matsaloli gaban
wadanda ba 'yan ikilisiya ba? 5 Na fadi wannan
domin ku kunyata. Babu wani mai hikima a
cikin ku ko daya da zai iya sasanta gardama
a tsakanin 'yan'uwa? 6 Amma kamar yadda
yake, mai bi ya na kai karar mai bi a kotu, kuma
a gaban mai shari'a wanda ba mai bi ba! 7
Kasancewar rashin jituwa a tsakanin Kirista
na nuna cewa kun rigaya kun gaza. Don me ba
za ka shanye laifi ba? Don me ba za ka yarda
a kware ka ba? 8 Amma kun yi wa wadansu
laifi kun kuma cutar su, su kuwa 'yan'uwanku
ne! 9 Ba ku sani ba marasa adalci ba za su gaji
Mulkin Allah ba? Kada ku gaskata karya. Da
fasikai, da masu bautar gumaka, da mazinata,
da karuwai maza, da masu ludu, 10 da barayi,
da masu zari, da mashaya, da masu zage-zage,
da 'yan damfara - ba waninsu da zai gaji Mulkin
Allah. 11 Kuma da haka wadansu a cikinku suke,
amma an tsarkake ku, an mika ku ga Allah,
an maida tsayuwar ku dai-dai a gaban Allah a
cikin sunan Ubangji Yesu Almasihu, kuma ta
wurin Ruhun Allahnmu. 12 Dukkan abu halal
ne a gare ni", amma ba kowanne abu ne mai
amfani ba. "Dukan abu halal ne a gare ni,"
amma ba zan yarda wani abu ya mallake ni ba.
13 "Abinci don ciki ne, kuma ciki don abinci
ne", amma Allah za ya kawar da su duka. Ba
a yi jiki saboda fasikanci ba. Maimakon haka,
jiki don Ubangiji ne, kuma Ubangiji zai yi wa
jiki tanaji. 14 Allah ya tada Ubangiji, kuma za
ya tashe mu ta wurin ikonsa. 15 Ba ku sani ba
jikunanku gabobi ne na Almasihu? Na dauki
gabobin Almasihu in hada su da karuwa? Allah
ya sawwake! 16 Ko baku sani ba dukan wanda
yake hade da karuwa, ya zama jiki daya da
ita kenan? 17 Kamar yadda Littafi ya fadi, "Su
biyun za su zama nama daya." Amma wanda
yake hade da Ubangiji ya zama ruhu daya da shi
kenan. 18 Ku gujewa fasikanci! Kowane zunubi
mutum yake aikatawa a waje da jikinsa yake,
amma mutum mai fasikanci yana zunubi gaba
da jikinsa. 19 Ba ku sani ba jikinku haikali ne na
Ruhu Mai-tsarki, wanda yake zaune a cikinku,
wanda ku ka samu daga wurin Allah? Ba ku sani
ba cewa ku ba na kanku ba ne? 20 An saye ku da
tsada. Don haka, ku daukaka Allah da jikin ku.

7 Game da abubuwan da kuka rubuto: "Yayi
kyau ga mutum kada ya taba mace." 2 Amma
Saboda jarabobi na ayyukan fasikanci masu
yawa, ya kamata kowane mutum ya kasance
da matarsa, kowace mace kuma ta kasance da
mijinta. 3 Kowanne maigidanci ya ba matarsa
hakin ta, kuma kowace mace ta ba maigidan ta
hakinsa na saduwa da juna. 4 Matan ba ta da
iko akan jikin ta amma maigidan ne. Haka ma,
maigidan bashi da iko akan jikinsa amma matar
ce. 5 Kada ku hana wa junanku saduwa, sai dai
da yardar junanku domin wani dan lokaci. Kuyi
haka domin ku bada kanku ga addu'a. Daganan
sai ku sake saduwa, domin kada Shaidan ya
jarabce ku saboda rashin kamun kanku. 6
Amma ina fada maku wadannan abubuwa ne a
matsayin nuni, ba a matsayin umurni ba. 7 Na
so da kowa da kowa kamar ni yake. Amma kowa
na da baiwarsa daga wurin Allah. Wani na da
irin wannan baiwar, wani kuma waccan. 8 Ga
marasa aure da gwamraye, Ina cewa, yana da
kyau a garesu su zauna ba aure, kamar yadda
nike. 9 Amma idan baza su iya kame kansu ba,
ya kamata su yi aure. Gama yafi masu kyau su
yi aure da su kuna da sha'awa. 10 Ga masu aure
kwa, ina bada wannan umarni- ba ni ba, amma
Ubangiji: "Kada mace ta rabu da mijinta." 11
Amma idan har ta rabu da mijinta, sai ta zauna
ba aure ko kuma ta shirya da shi. Haka kuma
"Kada miji ya saki matarsa." 12 Amma ga sauran
ina cewa-Ni, ba Ubangiji ba-idan wani dan'uwa
yana da mata wadda ba mai bi ba, kuma idan ta
yarda ta zauna da shi, to kada ya sake ta. 13
Idan kuwa mace tana da miji marar bi, idan ya
yarda ya zauna tare da ita, to kada ta kashe
aure da shi. 14 Gama miji marar bada gaskiya ya
zama kebabbe saboda matarsa, sannan mata
marar bada gaskiya ta zama kebbiya saboda
mijinta mai bi. In ba haka ba 'ya'yanku za su
zama marasa tsarki, amma a zahiri su kebabbu
ne. 15 Amma idan abokin aure marar bi ya fita,
a bar shi ya tafi. A irin wannan hali, dan'uwa
ko 'yar'uwa ba a daure suke ga alkawarinsu ba.
Allah ya kira mu da mu zauna cikin salama. 16
Yaya kika sani, ke mace, ko za ki ceci mijinki?
ko yaya ka sani, kai miji, ko za ka ceci matarka?
17 Bari dai kowa ya yi rayuwar da Ubangiji
ya aiyana masa, kamar yadda Allah ya kirawo
shi. Wannan ce ka'idata a dukkan ikilisiyu.
18 Mutum na da kaciya sa'adda aka kira shi
ga bada gaskiya? Kada yayi kokarin bayyana
kamar marar kaciya. Mutum ba shi da kaciya
sa'adda aka kira ga bangaskiya? To kada ya
bidi kaciya. 19 Gama kaciya ko rashin kaciya ba

shine mahimmin abu ba. Mahimmin abu shine
biyayya da dokokin Allah. 20 Kowa ya tsaya
cikin kiran da yake lokacin da Allah ya kira shi
ga bada gaskiya. 21 Kai bawa ne lokacin da Allah
ya kirawo ka? Kada ka damu da haka. Amma
idan kana da zarafin samun 'yanci, ka yi haka.
22 Domin wanda Ubangiji ya kira shi lokacin
da yake bawa, shi 'yantacce ne na Ubangiji.
Hakanan kuma, wanda shike 'yantacce lokacin
da aka kira shi ga bada gaskiya, Bawan Almasihu
ne. 23 An saye ku da tsada, donhaka kada ku
zama bayin mutane. 24 Yan'uwa, a kowace irin
rayuwa kowannenmu ke ciki lokacin da aka kira
mu ga bada gaskiya, bari mu tsaya a haka. 25
Game da wadanda basu taba aure ba, ba ni da
wani umarni daga wurin Ubangiji. Amma ina
bada ra'ayina kamar mutum wanda, ta wurin
jinkan Allah, yake yardajje. 26 Don haka, Ina
ganin saboda yamutsin dake tafe ba da jimawa
ba, ya yi kyau mutum ya zauna yadda yake. 27
Kana daure da mace? Kada ka nemi 'yanci daga
gare ta. Baka daure da mace? Kada ka nemi
auren mace. 28 Amma idan ka yi aure, ba ka
yi zunubi ba. Kuma idan mace marar aure ta
yi aure, bata yi zunubi ba. Saidai su wadanda
suka yi aure za sha wahalhalu iri-iri a yayinda
suke raye, kuma ina so in raba ku da su. 29
Amma wannan nike fadi ya'nuwa: lokaci ya
kure. Daga yanzu, bari wadanda suke da mata
suyi rayuwa kamar basu da su. 30 Masu kuka
su zama kamar marasa kuka, masu farinciki
kamar marasa farinciki, masu sayen abubuwa
kamar marasa komai. 31 Wadanda suke harka
da duniya kamar ba su harka da ita, domin
ka'idar duniyan nan tana kawowa ga karshe.
32 Ina so ku kubuta daga damuwa mai yawa.
Mutum marar aure yana tunani akan al'amuran
Ubangiji, yadda zai gamshe shi. 33 Amma mai
aure yana tunani akan al'amuran duniya, yadda
za ya gamshi matarsa, 34 hankalinsa ya rabu.
Mace marar aure ko budurwa tana tunanin
al'amuran Ubangiji, yadda za ta kebe kanta a
jiki da ruhu. Amma mace mai aure tana tunanin
al'amuran duniya, yadda za ta gamshi mijinta.
35 Ina fadar wannan domin amfaninku ne, ba
domin in takura ku ba. Na fadi wannan domin
abinda ke daidai, yadda zaku bi Ubangiji ba tare
da hankalinku ya rabu ba. 36 Amma idan wani
yana tunani da cewa baya yin abinda ya dace ga
budurwarsa- idan ta wuce shekarun aure, kuma
hakan ya zama dole- sai yayi abinda yake so. Ba
zunubi yake yi ba. Sai suyi aure. 37 Amma idan
ya tsaya da karfi a zuciyarsa, idan baya shan
wani matsi kuma yana iya kame kansa, har ya
kudurta a zuciyarsa yayi haka, wato ya kiyaye
budurwarsa da yake tashi, to hakan ya yi daidai.
38 Don haka, shi wanda ya auri budurwarsa yayi
daidai, sannan shi wanda ya zabi yaki yin aure
yafi yin daidai. 39 Mace tana a daure ga mijinta
a duk tsawon rayuwarsa. Amma idan mijin ya
mutu, tana da 'yanci ta auri duk wanda take
so ta aura, amma a cikin Ubangiji. 40 Amma a
ganina, za ta fi farinciki idan za ta zauna yadda
take. Kuma ina tunanin ni ma ina da Ruhun
Allah.

8 Game da abinci da ake yiwa gumakai hadaya:
Mun sani cewa, “Dukanmu muna da ilimi.”
Ilimi ya kan kawo takama, amma kauna tana
ginawa. 2 Idan wani yana tunanin ya san wani
abu, wannan mutumin bai rigaya ya san abinda
ya kamata ya sani ba. 3 Amma idan wani yana
kaunar Allah, to ya san da wannan mutum. 4
Game da abincin da aka yiwa gumakai hadaya:
Mun san cewa, “Gunki a duniyan nan ba wani
abu bane,” kuma cewa” Babu wani Allah sai
guda daya.” 5 To wata kila ma a ce wadanda
ake kira alloli sun kasance, ko a cikin sama ko
duniya, kamar yadda akwai wadanda ake ce
dasu “alloli dabam dabam a duniya ko a sama,”
kamar yadda akwai “alloli da iyayengiji” da
yawa. 6 “Amma a wurin mu, Allah daya ne,
Uban dukan duniya, daga wurinsa aka halita
dukan abu, domin sa muke rayuwa, Ubangiji
Yesu Almasihu daya, wanda ta wurin sa kome
ya kasance, mu kuma daga wurinsa muke.” 7
Amma ba kowa ke da wannan ilimi ba. Shi ya
sa tun da, wadan su na bauta wa gunki, kuma
suna cin wannan abincin kamar abin da aka
mika wa gunki. Lamirin su ya kazantu sabo
da yana da rauni. 8 Amma ba abinci ke bamu
tagomashi a wurin Allah ba. Ko mun ci, bamu
kara karbuwan mu ba, ko ba mu ci ba, ba mu
rage karbuwan mu ba. 9 Amma, ka yi hatara
kada 'yancin ka ya zama sanadiyar tuntuben
wani mai rarraunar bangaskiya. 10 Anar misali,
idan wani mai rarraunar lamiri ya hango ka mai
ilimi, kana cin abincin da aka mika wa gunki, ai
ba ka bashi kwarin gwiwa kenan yaci abincin da
aka mika wa gunki ba? 11 Sabili da ganewar ka
akan yanayin gumaka, dan'uwa rarrauna wanda
Yesu ya mutu domin sa ya hallaka. 12 Saboda

haka, idan ka saba wa 'yan'uwa masu raunin a
lamiri, ka yi zunubi a gaban Almasihu. 13 Idan
abinci zai sa dan'uwa na yayi tuntube, zan huta
cin nama, domin kada in jawo wa 'yan'uwana
faduwa. (aiōn g165)

9 Ni ba yantacce bane? Ni ba Manzo ba ne?
Ban ga Ubangijinmu Yesu ba? ba ku ne aikin
hannuna cikin Ubangiji ba? 2 Idan ni ba Manzo
ba ne ga wadansu, hakika ni Manzo ne a gare
ku. Ai kune shedar manzanci na cikin Ubangiji.
3 Ga kariya ta zuwa masu zargi na, 4 Ba mu da
'yanci mu ci mu sha? 5 Ba mu da 'yanci mu
dauki mace mai bada gaskiya kamar sauran
manzanni da Kefas da 'yan'uwan Ubangiji? 6 ko
ni da Barnabas ne kawai muka cancanci aiki? 7
Wake aikin soja daga aljihunsa? Wake shuka
gonar inabi baya ci daga 'ya'yan ta ba? Ko kuwa
wake kiwon tumaki ba ya shan madarasu? 8
Ina wannan zance da ikon mutum ne? Doka
bata fadi haka ba? 9 Gama a rubuce yake a
attaura ta Musa cewa, Takarkari mai tattake
hatsi kada a sa masa takunkumi. Amma shanu
ne Ubangiji ke zance a kai? 10 Ba don mu yake
magana ba? An rubuta domin mu ne. Domin
wanda yake noma, yayi cikin bege. mai tattake
hatsi kuma yayi da begen samu. 11 Idan mun
yi shuka ta ruhaniya a rayuwarku, mai wuya
ne mu girbi kayan ku na jiki? 12 Idan wadansu
sun mori wannan 'yanci a gurin ku, ba mu fi
su cancanta ba? duk da haka bamu yi amfani
da wannan 'yancin ba, maimakon haka, mun
yi jimriya da duk abin da zaya hana bisharar
Yesu Almasihu. 13 Baku sani ba masu bauta a
haikali suna samun abincinsu ne daga haikalin?
Baku sani ba masu bauta a bagadi, suna da
rabo daga abin da ake kawowa kan bagadin?
14 Haka kuma Ubangiji ya umarta masu aikin
bishara zasu ci abincinsu ta hanyar bishara. 15
Amma ban yi amfani da wannan 'yanci ba, ba
kuma ina rubuta maku domin ayi mani wani
abu bane, na gwanmace in mutu maimakon
wani ya hana ni wannan fahariya. 16 Ko nayi
shelar bishara, ba ni da dalilin fahariya domin
ya zama dole in yi. Kaito na idan ban yi shelar
bishara ba 17 Idan na yi hidimar nan da yardar
zuciyata, ina da sakamako, idan kuma ba da
yaddar zuciyata ba, harwa yau akwai nauwaya
akai na. 18 To menene sakamako na? shi ne in yi
shelar bishara kyauta, da haka ba zan yi amfani
the 'yanci na cikin bishara ba 19 Ko da shike ni
'yantacce ne ga duka, amma na mai da kaina
bawan kowa domin in ribato masu yawa, 20 Ga
yahudawa, na zama bayahude, domin in ribato
yahudawa, ga wadanda ke karkashin shari'a,
na maishe kaina kamarsu, domin in ribato
wadanda ke karkashinta. Na aikata wannan ko
da shike bana karkashin shari'a 21 Ga wadanda
basu karkashin shari'a, na maishe kaina kamar
su. Ko da shike ban rabu da shari'ar Allah ba.
Amma ina karkashin dokar Almasihu. Na yi haka
ne domin in ribato wadanda ba sa karkashin
shari'a. 22 Ga marasa karfi, na maishe kaina
kamar marar karfi, domin in ribato raunana.
Na mai da kaina dukan abu ga dukan mutane
domin in sami zarafin da zan ribato wadansu
zuwa ceto. 23 Ina dukan abu sabili da bishara,
domin kuma in sami albarkar da ke cikinta 24
Baku sani ba mutane da dama suna shiga tsere
amma daya neke karbar sakamakon, saboda
haka ku yi tsere domin ku karbi sakamako.
25 Dan wasa yana motsa jiki da kame kansa.
Yana yi saboda ya karbi wannan sakamako mai
lalacewa, amma muna tsere domin mu karbi
sakamako marar lalacewa. 26 Saboda haka ba
na tsere ko fada haka nan kamar mai bugun
iska. 27 Amma ina matse jiki na in maishe shi
bawa, kada bayan na yi wa wadansu wa'azi ni
kuma a karshe a fitar da ni.

10 Ina son ku sani, 'yan'uwa, cewa ubaninmu
duka suna karkashin gajimarai kuma sun
bi ta cikin teku. 2 Dukansu an yi masu baftisma
cikin gajimarai da kuma teku, 3 kuma dukansu
sun ci abincin ruhaniya iri daya. 4 Dukansu
sun sha abin sha na ruhaniya iri daya. Gama
sun sha daga wani dutsen ruhaniya da ya
bisu, kuma wannan dutsen Almasihu ne. 5
Amma Ubangiji bai ji dadin yawancinsu ba,
saboda haka gawawakin su suka bazu a jeji. 6
Wadan nan al'amura, an rubuta mana su domin
muyi koyi da su, kada mu yi sha'awar miyagun
ayyuka kamar yadda suka yi. 7 Kada ku zama
masu bautar gumaka kamar yadda wadansun
su suka yi. Wannan kamar yadda aka rubuta
ne, “Mutanen sukan zauna su ci su sha kuma
su tashi suyi wasa.” 8 Kada mu shiga zina da
faskanci kamar yadda yawancin su suka yi, a
rana guda mutane dubu ashirin da uku suka
mutu. 9 Kada mu gwada Almasihu kamar yadda
yawancinsu suka yi, macizai suka yi ta kashe su.
10 kada kuma ku zama masu gunaguni kamar

yadda suka yi, suka yi ta mutuwa a hannun
malaikan mutuwa. 11 Wadannan abubuwa sun
faru dasu ne a matsayin misalai a garemu. An
rubuta su domin gargadinmu - mu wadanda
karshen zamanai yazo kanmu. (aiōn g165) 12
Saboda haka, bari duk wanda yake tunanin shi
tsayyaye ne, to yayi hattara kada ya fadi. 13
Babu gwajin da ya same ku wanda ba a saba da
shi ba cikin dukan mutane. A maimako, Allah
mai aminci ne. Da ba zaya bari ku jarabtu ba
fiye da iyawarku. Tare da gwajin zai tanadar
da hanyar fita, domin ku iya jurewa. 14 Saboda
haka ya kaunatattu na, ku guji bautar gumaka.
15 Ina magana da ku kamar masu zurfin tunani,
domin ku auna abin da ni ke fadi. 16 Kokon
albarka da muke sa wa albarka, ba tarayya bane
cikin jinin Almasihu? Gurasa da muke karyawa
ba tarayya bane cikin jikin Almasihu? 17 Domin
akwai gurasa guda, mu da muke dayawa jiki
daya ne. Dukanmu munci daga gurasa daya ne.
18 Dubi mutanen Isra'ila: ba wadanda ke cin
hadayu ke da rabo a bagadi ba? 19 Me nake
cewa? gunki wani abu ne? Ko kuma abincin
da aka mika wa gunki hadaya wani abu ne?
20 Amma ina magana game da abubuwan da
al'ummai suke hadaya, suna wa aljannu ne
hadaya ba Allah ba. Ba na son kuyi tarayya da
al'janu! 21 Ba zaku sha daga kokon Ubangiji ku
kuma sha na Al'janu ba, ba za kuyi zumunta a
teburin Ubangiji ku yi a na Al'janu ba. 22 Ko
muna so mu sa Ubangiji kishi ne? Mun fi shi
karfi ne? 23 “Komai dai dai ne,” amma ba komai
ke da amfani ba, “Komai dai dai ne,” amma ba
komai ke gina mutane ba. 24 Kada wani ya nemi
abinda zaya amfane shi. A maimako, kowa ya
nemi abinda zaya amfani makwabcinsa. 25 Kana
iya cin duk abin da ake sayarwa a kasuwa, ba
tare da tamboyoyin lamiri ba. 26 Gama “duniya
da duk abin da ke cikin ta na Ubangiji ne.” 27
Idan marar bangaskiya ya gayyace ka cin abinci,
kana kuma da niyyar zuwa, ka je ka ci duk
abinda aka kawo maka, ba tare da tamboyoyin
lamiri ba. 28 Amma idan wani ya ce maka,
“Wannan abinci an yi wa gumaka hadaya da
shi ne” To kada ka ci. Wannan za ka yi ne
saboda wanda ya shaida maka, da kuma lamiri (
gama duniya da dukan abinda ke cikin ta na
Ubangiji ne). 29 Ba ina nufin lamirin ka ba,
amma lamirin wanda ya fada maka. Don me
za a hukunta 'yanci na domin lamirin wani?
30 Idan na ci abincin tare da bada godiya, don
mi za a zage ni don abin da na bada godiya
a kansa? 31 Saboda haka, ko kana ci ko kana
shi, ka yi komai domin daukakar Allah. 32 Kada
ka zama sanadiyyar tuntube, ga Yahudawa, ko
Helenawa, ko ikilisiyar Allah. 33 Na yi kokari
in farantawa dukan mutane rai cikin dukan
abubuwa. Ba riba nake nema wa kaina ba, amma
domin kowa. Na yi wannan ne domin su sami
ceto.

11 Ku yi koyi da ni, kamar yadda nake koyi
da Almasihu. 2 Yanzu ina yaba maku ne,
don kuna tunawa da ni cikin abu duka. Ina
kuma yaba maku wajen bin al'adun da na ba
ku daidai yadda na ba ku. 3 Amma fa ina son
ku fahimta da cewa, shugaban kowane mutum
Almasihu ne, shugaban kowace mace mutumin
ne, shugaban Almasihu Allah ne. 4 Kuma duk
mutumin da ya yi addu'a ko annabci kansa a
rufe, ya wulakanta shugabansa. 5 Amma duk
macen da ta yi addu'a ko annabci kanta a bude,
ta wulakanta shugabanta. Gama yayi dai dai da
idan tayi aski. 6 Gama idan mace ba zata rufe
kanta ba, to ta yanke gashinta ya zama gajere.
Idan abin kunya ne mace ta yanke gashinta ko
ta aske kanta, bari ta rufe kanta. 7 Bai kamata
na miji ya rufe kansa ba, tun da yake shi siffa
ne da daukakar Allah. Amma mace daukakar
namiji ce. 8 Don kuwa namiji ba daga jikin mace
yake ba. A maimako, matar daga jikin namiji
take. 9 Ba a kuma halicci namiji don mace ba.
A maimako, an halicci mace don namiji. 10
Shi ya sa mace za ta kasance da alamar iko a
kanta, saboda mala'iku. 11 Duk da haka, a cikin
Ubangiji, mace ba a rabe take da namiji ba,
haka kuma namiji ba a rabe yake da mace ba. 12
Kamar yadda mace take daga namiji, haka ma
namiji kuma haihuwar mace ne. Amma dukkan
abubuwa daga Allah suke. 13 Ku hukunta da
kanku: Daidai ne mace ta yi addu'a ga Allah
kanta a bude? 14 Ashe, ko dabi'a bata nuna
maku cewa abin kunya ne namiji, ya kasance da
dogon gashi ba? 15 Ba dabi'a ta koya maku cewa
idan mace tana da dogon gashi, daukakar ta
ne ba? Gama domin rufewa aka yi mata baiwar
gashin. 16 To idan wani yana da niyyaryin
gardama game da wannan, mu dai bamu da
wata al'adar, ikilisiyoyin Allah kuma haka. 17
Amma game da umarnin dake biye, ban yaba
maku ba, taruwarku ba ta kirki ba ce, ta rashin
gaskiya ce. 18 Farko dai sa'adda kuke, taron

ikklisiya, na ji har akwai rarrabuwa tsakaninku,
har na fara amincewa da maganar. 19 Dole ne a
sami tsattsaguwa a tsakaninku, don a iya gane
wadanda suke amintattu a cikinku. 20 Domin, in
kun taru a wuri daya, ba jibin Ubangiji kuke ci
ba! 21 Ya yin da kuke ci, kowa na cin abincinsa
ne kamin sauran Wani yana jin yunwa, wani
kuma ya zarin ci, har ya bugu. 22 Baku da
gidajen da zaku ci ku sha, kuna raina ikkilisiyar
Allah, kuna kuma wulakanta wa wadanda basu
da komai? To, me zan ce maku? Yaba maku
zan yi? Ba zan yaba maku ba akan wannan. 23
Amma abin da na karba a gun Ubangiji shi nake
baku cewa Ubangiji Yesu, a daren da aka bashe
shi ya dauki gurasa. 24 Bayan ya yi godiya, sai
ya kakkarya ya ce, “wanna shi ne jikina wanda
yake saboda ku, ku yi domin tunawa da ni.” 25
Ta wannan hanya kuma, sai ya dauki kokon, ya
ce, “kokon nan na sabon alkawari ne, da aka
tabbatar da shi da cikin jinina. Ku yi haka kuna
sha don tunawa da ni.” 26 Duk sa'adda kuke
cin gurasar nan, kuna kuma sha cikin kokon
nan, kuna bayyana mutuwar Ubangiji ke nan,
har sai ya dawo. 27 Saboda haka duk wanda ya
ci gurasar nan, ko ya sha a cikin kokon nan,
na Ubangiji da rashin cancanta, ya yi laifin
wulakanta jikin Ubangiji da jininsa. 28 Sai kowa
ya fara auna kansa, kafin ya ci gurasar, ya kuma
sha a cikin kokon nan. 29 In kowa ya ci, ya sha
ba tare da rarrabewa da jikin Ubangiji ba, lalle
ya jawowa kansa hukunci, ta wurin ci da sha
da ya yi. 30 Shi ya sa da yawa a cikin ku suke
raunana, kuma suna fama da rashin lafiya, har
ma wasun ku da dama suka yi barci. 31 Amma,
in mun auna kanmu, ba a za a hukunta mu
ba. 32 In kuwa Ubangiji ne ya ke hukunta mu,
To, muna horuwa ke nan, don kada a kayar
damu tare da duniya. 33 Saboda haka, ya ku
'yan'uwana, idan kuka tattaru don cin abinci,
sai ku jira juna. 34 Idan kuwa wani yana jin
yunwa, ya ci a gida, kada ya zama taronku ya
jawo maku hukunci. Batun sauran abubuwan
da kuka rubuta kuwa, zan ba da umarni a kai
sa'ad da na zo.

12 Game da baye bayen Ruhu Mai Tsarki
'yan'uwa, bana so ku zama da jahilci. 2
Kun san cewa lokacin da ku ke al'ummai, an
rude ku da alloli marasa magana ta hanyoyi
dabam dabam marasa kan gado. 3 Saboda haka
ina so ku sani babu wanda ya ke magana da
Ruhun Allah da zai ce, “Yesu la'ananne ne.”
Babu kuma wanda zaya ce, “Yesu Ubangili ne,”
sai dai ta Ruhu Mai Tsarki. 4 Akwai bay bye
iri iri, amma Ruhu daya ne. 5 Akwai hidimomi
iri iri, amma Ubangiji daya ne. 6 Akwai aikace
aikace iri iri, amma Allah daya ke bayyanawa
kowane mutum yadda zai aiwatar da su. 7 To ga
kowanne an bayar da ikon nuna ayyukan Ruhu
a fili domin amfanin kowa. 8 Ga wani ta wurin
Ruhu an bayar da baiwar hikima, kuma ga wani
kalmar sani ta wurin Ruhu daya. 9 Ga wani an
ba shi baiwar bangaskiya ta wurin Ruhun nan,
ga wani kuwa an ba shi baiwar warkarwa ta
wurin wannan Ruhun. 10 Ga wani yin ayyukan
iko, ga wani kuwa annabci. Ga wani kuwa an ba
shi baiwar bambance ruhohi, ga wani harsuna
daban daban, kuma ga wani fassarar harsuna.
11 Dukan wadannan Ruhu daya ne ya ke iza su,
ya kuma rarraba baye bayen ga kowannen su
yadda ya nufa. 12 Kamar yadda jiki daya ne
amma da gabobi da yawa kuma duk gabobin na
jiki daya ne, haka nan Almasihu yake. 13 Gama
ta Ruhu daya aka yi wa kowa baftisma cikin
jiki daya, ko Yahudawa ko al'ummai, ko bayi ko
'ya'ya, dukan mu kuwa an shayar da mu Ruhu
daya. 14 Gama jiki ba daya ba ne sungun, amma
gabobi ne da yawa. 15 Idan kafa ta ce, “tun
da dai ni ba hannu ba ne to ni ba fannin jikin
bane,” wannan baya rage masa matsayin sa a
jikin ba. 16 Kuma da kunne zaya ce, '''Da yake
ni ba ido ba ne, ai, ni ba gabar jiki ba ne,'' fadar
haka ba za ta raba shi da zama gabar jikin ba. 17
Idan dukan jikin ya kasance ido ne da me za a ji?
Da dukan jikin kunne ne, da me za a sunsuna?
18 Amma Allah ya shirya gabobin jiki bisa ga
tsarin sa. 19 Amma da duk jiki gaba daya ce, da
ina jikin zai kasance? 20 Ga shi akwai gabobi da
yawa, kuma jiki daya ne. 21 Ba da ma ido ya
fadawa hannu, ''Bana bukatar ka,'' ko kuma kai
ya fadawa kafafu, ''Ba na bukatar ku.'' 22 Amma,
sai ma gabobin da ake gani kamar raunannu su
ne masu humimmanci, gabobin jiki kuwa da ake
gani kamar sun kasa sauran daraja, mu kan fi ba
su martaba. 23 Ta haka gabobinmu marasa kyan
gani, akan kara kyautata ganinsu. Gabobin mu
masu kyan kuma ba sai an yi masu ado ba. 24
Amma Allah ne da kansa ya hada jiki, yana bada
mafificiyar martaba ga kaskantacciyar gaba. 25
Yayi haka ne domin kada a sami tsattsaguwa a
cikn jikin, amma domin gabobin su kula da juna
da matsananciyar lura. 26 Kuma idan gaba daya

na wahala, dukan gabobin suna wahala tare.
ko kuma idan an girmama gaba daya, dukan
gabobin na farin ciki tare. 27 Yanzu ku jikin
Almasihu ne, saboda haka kuma kowannen ku
gabarsa ne. 28 A cikin ikilisiya, Allah ya sa wasu
su zama, na farko manzanni, na biyu annabawa,
na uku masu koyarwa, sa'an nan sai masu yin
ayyukan iko, sai masu aikin warkarwa, da masu
bayar da taimako, da masu aikin tafiyar da
al'amura, da masu harsuna daban daban. 29 To
kowa manzo ne? ko kuwa duka annabawa ne?
ko kuma duka masu koyarwa ne? Kowa ne ke
yin manyan ayyukan iko? 30 Ko kuwa dukan su
ne suke da baiwar warkarwa? Dukan su ne ke
magana da harsuna? ko kuma dukan su ne ke
fassara harsuna? 31 Amma bari ku himmantu
ga neman baiwa mafi girma. Kuma zan nuna
maku wata hanya mafificiya.

13 Koda ya zamanto ina magana da harsunan
mutane, har ma da na mala'iku, amma
kuma ba ni da kauna, na zama kamar kararrawa
mai yawan kara, ko kuge mai amo. 2 Ko da
ya zamanto ina da baiwar annabci kuma na
fahimci dukkan boyayyar gaskiya, da dukkan
ilimi, ko ina da matukar bangaskiya, har ma
zan iya kawar da duwatsu. muddin ba ni da
kauna, ni ba komai ba ne. 3 Ko da ya zamanto
na bayar da dukan mallakata domin a ciyar
da matalauta, in kuma mika jikina domin a
kona. Amma in ba ni da kauna, ban sami ribar
komai ba. (Na bayar da jikina ne domin inyi
fahariya.) 4 Kauna na da hakuri da kirki. kauna
bata kishi ko fahariya. kauna ba ta girman
kai 5 ko fitsara. Bata bautar kanta. Bata saurin
fushi, kuma bata ajiyar lissafin laifuffuka. 6 Bata
farin ciki da rashin adalci. A maimako, tana
farin ciki da gaskiya. 7 Kauna tana jurewa cikin
dukan abubuwa, tana gaskata dukan abubuwa,
tana da yarda game da dukan abubuwa, tana
daurewa dukan abubuwa. 8 Kauna ba ta karewa.
Idan akwai anabce anabce, zasu wuce. Idan
akwai harsuna, zasu bace. Idan akwai ilimi, zaya
wuce. 9 Domin muna da sani bisa - bisa kuma
muna anabci bisa - bisa. 10 Sa'adda cikakke
ya zo, sai marar kammalar ya wuce. 11 Da
nake yaro, nakan yi magana irinta kuruciya,
nakan yi tunani irin na kuruciya, nakan ba da
hujjojina irin na kuruciya. Da na isa mutum
na bar halayen kuruciya. 12 Gama yanzu muna
gani sama - sama kamar ta madubi, amma a
ranar fuska da fuska, yanzu na sani bisa - bisa,
amma a lokacin zan sami cikakken sani kamar
yadda aka yi mani cikakken sani. 13 To, a yanzu
abubuwan nan uku sun tabbata: bangaskiya, da
gabagadi mai zuwa, da kuma kauna, amma duk
mafi girma a cikinsu ita ce kauna.

14 Ku dafkaci kauna kuma ku himmatu domin
baye bayen ruhaniya, musamman domin
kuyi anabci. 2 Domin wanda yake magana da
harshe bada mutane yake magana ba amma
da Allah. domin babu mai fahimtarsa saboda
yana zancen boyayyun abubuwa ciki Ruhu.
3 Amma wanda yake anabci da mutane yake
magana domin ya gina su, ya karfafa su, kuma
ya ta'azantar dasu. 4 Wanda yake magana da
wani harshe, kansa yake ginawa, amma mai
yin annabci kuwa, ikilisiya yake ginawa. 5 To,
fatana ace dukan ku kuna magana da harsuna.
Amma fiye da hakama, fatana ace kuyi anabci.
Wanda yake anabci yafi wanda yake magana da
harsuna (sai dai idan wani ya fassara domin
ikilisiya ta ginu). 6 Amma yanzu, 'yan'uwa,
in na zo wurin ku ina magana da harsuna,
ta yaya zaku karu dani? ba zaya yiwu ba, sai
idan nayi maku magana da wahayi, ko sani, ko
anabci, ko koyarwa. 7 Idan kayan kida marasa
rai suna fitar da sauti - kamar su sarewa da
algaita - kuma basu fitar da amo daban daban,
ta yaya wani zaya san irin amon da sarewar da
algaitar suke kadawa? 8 Domin idan aka busa
kaho da sauti marar ma'ana, ta yaya wani zaya
san lokacin da ya dace ya shirya zuwa yaki? 9
Haka yake game da ku. Idan kuka furta zance
marar ma'ana, ta yaya wani zaya fahimci abinda
kukace? zaku yita magana, kuma babu wanda
zaya fahimce ku. 10 Babu shakka akwai harsuna
daban daban a duniya, kuma babu wanda baya
da ma'ana. 11 Amma idan ban san ma'anar
wani harshe ba, zan zama bare ga mai maganar,
kuma mai maganar zaya zama bare a gareni.
12 haka yake gare ku. Tun da kuna da dokin
bayyanuwar Ruhu, ku himmatu da habaka cikin
gina ikilisiya. 13 To wanda yake magana da
harshe yayi addu'a domin ya iya fassarawa. 14
Domin idan nayi addu'a da harshe, ruhuna yayi
addu'a, amma fahimtata bata karu ba. 15 To,
me zan yi? Zan yi addu'a da ruhuna, in kuma
yi addu'a da fahimtata. Zan yi raira waka da
ruhuna, kuma in raira waka da fahimtata. 16
In ba haka ba, idan ka yi yabon Allah da ruhu

kawai, ta yaya wanda yake waje zai ce, “Amin”
a kan godiyar da kake yi in bai san abin da
kake fada ba? 17 Babu shakka kayi godiya sosai,
amma wanin baya ginu ba. 18 Nagodewa Allah
ina magana da harsuna fiye da ku duka. 19
Duk da haka dai a taron ikilisiya na gwammace
in yi magana da kalmomi biyar cikin fahimta
saboda inganta wadansu fiye da dubu goma da
harshe. 20 'Yan'uwa, kada ku zama yara cikin
tunani, sai dai a wajen aikin mugunta, ku yi
halin jarirai, amma a tunaninku ku girma. 21
A rubuce yake a shari'a cewa, “zan yi magana
da mutanen nan ta wurin mutane masu bakin
harsuna, da kuma lebunan baki. Duk da haka
kuwa ba za su saurare ni ba”, in ji Ubangiji.
22 Amma harsuna alamu ne, ba ga masu bada
gaskiya ba, sai dai ga marasa ba da gaskiya.
Annabci kuwa alama ce ga masu ba da gaskiya,
amma ba don marasa bangaskiya ba. 23 Saboda
haka, in dukan ikilisiya ta taru, kowa kuwa yana
magana da wasu harsuna, wadansu na waje da
kuma marasa ba da gaskiya suka shigo, ashe,
ba sai su ce kun haukace ba ba? 24 In kuwa
kowa yana yin annabci, wani kuma marar ba da
gaskiya ko wani daga waje ya shigo, maganar
kuwa zata ratsa shi. Za a ma hukanta shi a kan
maganar, 25 asiran zuciyarsa kuma za su tonu.
Sakamokon haka, sai ya fadi ya yi wa Allah
sujada, zaya furta cewa lallai Allah yana tare da
ku. 26 Sai me kuma 'yan'uwa? idan kuka tattaru,
wani yana da zabura, koyarwa, wahayi, harshe,
ko fassara. Kuyi komai domin gina ikilisiya.
27 Idan wani yayi magana da harshe, bari a
sami mutum biyu ko uku a yawansu, kuma
kowa yayi daya bayan daya. Sai wani ya fassara
abinda aka fada. 28 Amma idan babu wanda
zaya fassara, bari dukansu suyi shiru a ikilisiya.
Bari kowa yayi wa kansa maganar a gida shi
kadai da kuma Allah. 29 Bari annabawa biyu ko
uku suyi magana, bari sauran su saurara tare
da bambance abinda ake fada. 30 Idan kuma
anba wani fahimta wanda yana zaune a cikin
sujadar, bari wanda yake ta magana kafin yanzu
yayi shiru. 31 Dukanku kuna iya yin annabci
daya bayan daya, domin kowannen ku yayi
koyi, a kuma samu karfafawa. 32 Gama ruhohin
annabawa suna karkashin annabawa, 33 domin
Allah ba Allahn rudu ba ne, na salama ne. Haka
yake kuwa a duk ikllisiyoyin masu bangaskiya.
34 Mataye suyi shiru a ikilisiyoyi. Domin ba
a basu dama ba suyi magana. A maimako, su
zama masu sadaukar da kansu, kamar yadda
doka ta ce. 35 Idan akwai abinda suke so su
koya, bari su tambayi mazajen su a gida. Domin
abin kunya ne mace tayi magana a ikilisiya. 36
Daga wurinku maganar Allah ta zo ne? ko kuwa
a gare ku kadai ta iso? 37 In wani yana zaton shi
ma annabi ne, ko kuwa mai ruhaniya, to, sai ya
fahimta, abin nan da nake rubuta maku umarni
ne daga wurin Ubangiji. 38 In kuwa wani ya
ki kula da wannan, shi ma kada a kula da shi.
39 Saboda haka, 'yan'uwa, ku yi marmarin yin
annabci sosai, sa'an nan kada ku hana kow yin
magana da harsuna. 40 Sai dai a yi komai ta
hanyar da ta dace bisa ga tsari.

15 Yanzu ina tunashshe ku 'yan'uwa, game
da bisharar nan da nake shelarwa, wadda
kuka karba kuke kuma dogara da ita. 2 Da
wannan bishara aka yi maku ceto, idan kuka rike
wa'azi da na yi maku da karfi, sai in dama kun
gaskanta a banza. 3 Domin na baku muhimmin
sako kamar na farko da na karba: cewa Almasihu
ya mutu domin zunubanmu, bisa ga nassosi, 4
cewa kuma an bizne shi, ya kuwa tashi daga
matattu a rana ta uku bisa ga nassosi. 5 Cewa
kuma ya bayyana ga Kefas, sa'an nan ga sha
biyun. 6 Daga nan ya bayyana ga 'yan'uwa
sama da dari biyar a lokaci guda. Wadanda
mafi yawan su na da rai har yau, amma wasun
su sun yi barci. 7 Daga nan ya bayyana ga
Yakubu, da kuma ga manzannin duka. 8 A
karshe, sai ya bayyana a gare ni, kamar dan da
aka haifa bakwaini. 9 Gama ni ne mafi kankanta
a cikin manzanni. Ban cancanci a kira ni manzo
ba, domin na tsanantawa ikklisiyar Allah. 10
Amma saboda alherin Ubangiji ina matsayin da
nake a yau, kuma alherin sa da ke ciki na ba
a banza yake ba. A maimako, nayi aiki tukuru
fiye da su duka. Amma duk da haka ba ni bane,
amma alherin Allah da ke tare da ni. 11 Saboda
haka ko nine ko Su, haka mukayi wa'azin, haka
kuma kuka gaskata. 12 To idan anyi shela a
matsayin cewa Yesu ya tashi daga matattu,
tayaya wadansunku su ke cewa babu tashin
matattu? 13 Amma idan babu tashin matattu,
Almasihu ma ai ba a tashe shi ba kenan. 14 idan
kuwa ba a tashi Almasihu ba, wa'azin mu ya
zama banza kenan, haka kuma bangaskiyar ku
ta zama banza. 15 Mun kuma zama shaidun
karya game Allah kenan, muna shaida akan
Allah cewa ya tashi Almasihu daga matattu

alhali ko bai tashe shi ba. 16 Domin idan babu
tashin matattu, kai, ko Almasihu ma ba a tashe
shi ba kenan. 17 Idan har ba a tashi Almasihu
ba, bangaskiyar ku a banza take, har yanzu
kuma, kuna cikin zunuban ku. 18 To wadanda
suka mutu cikin Almasihu kuma sun hallaka
kenan, 19 idan a wannan rayuwa ce kadai muke
da bege cikin Almasihu, to cikin dukkan mutane
munfi kowa zama abin tausayi. 20 Amma yanzu,
Almasihu ya tashi daga matattu, wanda ya sa
shi ya zama nunar fari cikin tashi daga matattu.
21 Domin yadda mutuwa ta shigo duniya ta
hanyar mutum guda, hakkan nan ma tashi daga
matattu. 22 Gama kamar yadda a cikin Adamu
duka suka mutu, haka kuma a cikin Almasihu za
a rayar da duka. 23 Amma kowanne da tsarinsa:
Almasihu, nunan fari, sannan su wadanda ke
na Almasihu za a rayar da su lokacin zuwansa.
24 Sa'an nan karshen zai gabato, lokacin da
Almasihu zai mika mulkin ga Allah Uba. sa'an
nan ne zaya kawar da dukkan mulki, martaba
da iko. 25 Gama mulkinsa zai habaka har sai
ya sa dukkan makiyansa a karkashin sawayen
sa. 26 Mutuwa kuwa, ita ce makiyi na karshe
da za'a hallaka. 27 Domin "yasa dukkan komai
a karkashin ikonsa," Amma da aka ce" yasa
dukkan komai a karkashin ikonsa," a sarari yake
cewa wannan baya hada da wanda yasa dukan
komai a karkashin ikonsa ba. 28 Idan dukan
abu na karkashin mulkinsa, to Dan da kansa
zaya kasance a karkashin ikon shi wanda yasa
komai a karkashin ikonsa. Wannan zaya kasance
ne saboda Allah Uba ya zama dukkan komai
cikin dukkan komai. 29 ko kuma me zai faru da
wadanda ake yi wa baftisma domin matattu?
Idan kuwa babu tashin matattu sam sam, ina
amfanin yi masu baftisma domin su? 30 Kuma
me yasa muke cikin hadari kowace sa'a? 31
Ina mutuwa kullum. Wannan nake furtawa ta
wurin fahariya, 'yan'uwa, wadda nake da ita
cikin Almasihu Yesu Ubangijinmu. 32 Menene
ribata, a idanun mutane, idan nayi kokowa
da bisashe a Afisa, idan babu tashin matattu?
"bari mu ci mu sha, domin gobe zamu mutu."
33 Kada fa a yaudare ku, domin "tarayya da
mugaye takan bata halayen kirki." 34 "Ku natsu!
kuyi zaman adalci! kada ku cigaba da zunubi.
Domin wasunku basu da sanin Allah. Ina fadar
wannan domin in baku kunya. 35 Amma wani
zaya ce, "Yaya za'a yi tashin matattu? Wane
irin jiki kuma zasu tashi da shi? 36 Ku jahilai
ne sosai! Abinda ka shuka ba zaya fara girma
ba sai ya mutu. 37 Abinda ka shuka ba jikin
da zaya kasance bane, amma kwayar irin ne
kawai. Wanda zaya zama alkama ko wani abu
daban. 38 Amma Allah zaya bashi jiki yadda ya
zaba, ga kowane kwayar iri da nashi jikin. 39
Ba duka jiki ne yake iri daya ba. A maimako,
akwai jiki irin na mutane, akwai kuma wani irin
na dabbobi, kuma wani jikin irin na tsuntsaye,
kuma da irin na kifi. 40 Akwai kuma jikina na
samaniya da jikina na duniya. Amma daukakar
jikin samaniya wata daban ce kuma daukakar
jikin duniya daban ce. 41 Akwai daukaka irin
ta rana, da kuma wata daukakar irin ta wata,
da kuma wata daukakar irin ta taurari. Domin
wani tauraron ya bambanta da wani wajen
daukaka. 42 Haka yake a tashin matattu. Abinda
aka shuka mai lalacewa ne, wanda aka tayar
marar lalacewa ne. 43 An shuka shi cikin rashin
daraja; an tayar da shi cikin daukaka. An shuka
shi cikin rauni; an tayar da shi cikin iko. 44 An
shuka shi jiki na zahiri; an tayar da shi jiki na
ruhaniya. Idan akwai jiki na zahiri, to akwai jiki
na ruhaniya. 45 Haka kuma aka rubuta, "Adamu
na farko ya zama rayayyen taliki." Adamu na
karshe ya zama Ruhu mai bayar da rai. 46 Amma
na ruhaniyar ba shine ya fara zuwa ba amma
na zahirin, daga nan na ruhaniyar. 47 Mutumin
farkon ai daga turbaya ya fito, wato na duniya.
Amma shi na biyun daga sama yake. 48 kamar
yadda mutumin ya fito daga turbaya haka ma
wadanda aka halitta da turbaya. kamar yadda
mutumin yake daga sama haka ma wadanda ke
na sama. 49 Kamar yadda muke dauke da jiki
mai kamannin turbaya, haka ma zamu kasance
da kamannin mutumin sama. 50 To wannan na
fada, 'yan'uwa, cewa nama da jini ba za su gaji
mulkin Allah ba. Haka kuma mai lalacewa ba za
ya gaji marar lalacewa ba. 51 Duba! ina gaya
maku asirtacciyar gaskiya: Ba dukanmu zamu
mutu ba, amma dukanmu za a canza mu. 52 Za a
canza mu nan da nan, cikin keftawar ido, a kaho
na karshe. Domin za a busa kaho, kuma za a
tada matattu marasa lalacewa, kuma za a canza
mu. 53 Domin wannan jiki mai lalacewa dole
ya sanya jiki marar lalacewa, kuma wannan
jiki mai mutuwa dole ya sanya marar mutuwa.
54 Amma idan wannan jiki mai lalacewa ya
sanya marar lalacewa, kuma wannan jiki mai
mutuwa ya sanya marar mutuwa, sai abinda
aka rubuta ya cika, "An hadiye mutuwa cikin

nasara.” 55 “Mutuwa, ina nasararki? Mutuwa,
ina dafinki?” (Hadēs g86) 56 Gama dafin mutuwa
zunubi ne, kuma ikon zunubi shari'a ce. 57
Amma godiya ga Allah, wanda ya bamu nasara
ta wurin Ubangijinmu Yesu Almasihu! 58 Saboda
haka, ya ku 'yan'uwana kaunatattu, ku dage
kuma kada ku jijjigu. Ko yaushe ku habaka da
aikin Ubangiji, domin kun san cewa aikinku
cikin Ubangiji ba a banza yake ba.

16 Yanzu game da zancen tattara gudunmuwa
ga masu bi, kamar yadda na umurci
ikilisiyun Galatiya, haka za ku yi. 2 A ranar
farko ga mako, kowannen ku ya ajiye wani abu,
yana tarawa bisa ga iyawarku. Ku yi haka don in
na zo ba sai an tattara ba. 3 Sa'adda na zo, zan
aiki duk wadanda kuka yarda da su da wasiku
don su kai sakonku Urushalima. 4 Sannan idan
ya dace nima in tafi, sai su tafi tare da ni. 5
Zan zo wurinku sa'adda na ratsa Makidoniya.
Domin zan ratsa ta makidoniya. 6 Meyuwa in
jima a wurinku, har ma in yi damuna, domin
ku taimaka mani game da tafiyata, duk inda
za ni. 7 Gama ba na so in yi maku gani na
gajeren lokaci. Don ina so in dau lokaci tare da
ku, idan Ubangiji ya yarda. 8 Amma zan tsaya
Afisus har ranar Fentikos. 9 Gama an bude mani
kofa mai fadi, kuma akwai magabta da yawa.
10 Sa'adda Timoti ya zo, ku tabbata ya sami
sakewa acikinku, tun da aikin Ubangiji yake yi
kamar yadda nake yi. 11 Kada fa kowa ya rena
shi. Ku tabbata kun sallame shi lafiya, domin
ya komo gare ni, don ina duban hanyarsa tare
da yan'uwa. 12 Game da zancen dan'uwanmu
Afollos kuwa, na karfafa shi ya ziyarce ku tare
da 'yan'uwa. Sai dai baya sha'awar zuwa yanzu.
Amma zai zo sa'adda lokaci ya yi. 13 Ku zauna a
fadake, ku tsaya daram cikin bangaskiya, kuna
nuna halin maza, ku yi karfin hali. 14 Bari
dukan abinda kuke yi ayi shi cikin kauna. 15
Kun dai sani iyalin gidan Sitefanas su suka fara
tuba a Akaya, kuma sun bada kansu ga yi wa
masu bi hidima. Yanzu ina rokonku, 'yan'uwa,
16 kuyi biyayya da irin wadannan mutane da
duk wanda ke taimakawa a cikin aikin, yana
kuma fama tare da mu. 17 Na yi farinciki da
zuwan Sitefanas, da Fartunatas, da Akaikas. Sun
debe mini kewarku. 18 Gama sun wartsakar
da ruhuna da naku kuma. Don haka, Sai ku
kula da irin wadannan mutane. 19 Ikilisiyoyin
kasar Asiya suna gaishe ku. Akila da Bilkisu,
tare da ikilisiyar da take taruwa a gidansu, suna
gaishe ku cikin Ubangiji. 20 Dukan 'yan'uwa
masu bi na gaishe ku. Ku gaida juna da sumba
maitsarki. 21 Ni Bulus, nake rubuta wannnan da
hannuna. 22 Duk wanda ba ya kaunar Ubangiji
bari ya zama la'ananne. Ubangijinmu, Ka zo! 23
Alherin Ubangiji Yesu ya kasance tare da ku. 24
Bari kaunata ta kasance tare da ku duka a cikin
Almasihu Yesu. [Amin].

2 Korintiyawa

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu ta wurin
nufin Allah, da kuma Timoti dan'uwan mu,
zuwa ga Ikilisiyar Allah da ke a Korantus,
da kuma dukan 'yan'uwa da ke yankin kasar
Akaya. **2** Bari alheri ya kasance tare da ku
da kuma salama ta Allah Ubanmu da kuma
Ubangiji Yesu Almasihu. **3** Bari yabo ya tabbata
ga Allah da kuma Uba na Ubangijinmu Yesu
Almasihu. Shine Uba na dukan jiyejiyenkai, da
kuma Allah na dukan ta'aziya. **4** Allah yana
ta'azantar da mu a cikin dukan wahalarmu,
domin mu iya ta'azantar da wadanda ke cikin
kowace wahala. Muna ta'azantar da wasu da
irin ta'aziyar da Allah ke ta'azantar da mu.
5 Gama kamar yadda wahalhalun Almasihu
suka karu domin mu, haka kuma ta'aziyarmu
ta yawaita cikin Almasihu. **6** Amma fa idan
muna shan wuya, domin ta'aziyarku ne da
cetonku. Haka kuma in mun ta'azantu, domin
ta'aziyarku ne. Ta'aziyarku tana aiki ne sosai
yayinda kuka jure da irin shan wuyar da mu
ma muke sha. **7** Kuma gabagadinmu game
da ku tabbatacce ne. Mun kuwa sani kamar
yadda kuke tarayya cikin shan wahalhalun,
haka kuma za ku yi tarayya cikin ta'aziyyar.
8 Gama ba mu so ku rasa sani, 'yan'uwa, game da
tsananin da ya same mu a Asiya. An murkushe
mu gaba daya har fiye da karfin mu, har ma
mun fidda zuciya za mu rayu. **9** Hakika, mun
ji hukuncin mutuwa akan mu. Amma wannan
ya faru ne domin kada mu dogara ga kanmu,
sai dai ga Allah, wanda ke tada matattu. **10**
Ya kubutar da mu daga wannan mummunan
hatsari na mutuwa, kuma zai sake kubutar da
mu. Mun kafa begenmu gare shi cewa zai sake
kubutar da mu. **11** Zai aikata wannan yayinda
kuka taimake mu da addu'ar ku. Sa'an nan da
dama za su bada godiya a madadin mu don
tagomashin alheri da aka yi mana ta wurin
addu'o'in mutane masu yawa. **12** Muna kuwa
alfahari da haka: wato shaidar lamirinmu. Gama
da kyakkyawan nufi da aminci da ke zuwa daga
Allah muka tafiyar da rayuwarmu a Duniya.
Mun yi wannan ne musamman tare da ku-ba
kuwa cikin hikimar Duniya ba, amma ta wurin
alherin Allah. **13** Bamu rubuta maku abinda
ba za ku iya karantawa ko fahimta ba. Ina fata
za ku fahimce mu baki daya, **14** kamar yadda
kuka fahimce mu kadan yanzu. Daganan a ranar
Ubangijinmu Yesu za mu zama dalilinku na
alfahari, kamar yadda za ku zama namu. **15**
Saboda gabagadin da nake da shi game da haka,
naso in zo gare ku da farko, domin ku amfana
da ziyara sau biyu. **16** Ina da shirin ziyaratar
ku a kan hanyata ta zuwa Makidoniya. Daga
nan kuma ina da yi niyyar in sake ziyartar ku,
a tafiya ta daga Makidoniya, domin ku aike
ni a hanyata ta zuwa Yahudiya. **17** Yayinda
nake irin wannan tunani, ina shakka ne? Ina
shirya abubuwa ne bisa ga magwajin mutum,
ta yadda har zan ce “I, i” da “A, a, a, a” a
lokaci guda? **18** Amma kamar yadda Allah yake
amintacce, ba ma fadin ''I'' da ''A'a'' a lokaci
guda. **19** Gama Dan Allah, Yesu Almasihu, wanda
Silbanus da Sila, da Ni muka shaida maku, ba
“I” da “A, a” ba ne. Maimakon haka, Shi “I” ne a
kodayaushe. **20** Gama dukan alkawaran Allah
'I' ne a cikin sa. Haka kuma ta wurin sa muna
cewa ''Amin'' zuwa ga daukakar Allah. **21** Yanzu
dai Allah ne ya tabbatar da mu da ku a cikin
Almasihu, ya kuma kebe mu. **22** Ya sa hatiminsa
a kan mu ya kuma ba mu Ruhu a zuciyar mu
a matsayin tabbacin abinda zai bamu daga
baya. **23** Maimakon haka, na yi kira ga Allah ya
zama shaida domina, cewa dalilin dayasa banzo
Korintis ba domin in kare ku ne. **24** Ba muna
kokarin mu sarrafa yadda bangaskiyar ku za ta
zama ba ne. Maimakon haka, muna aiki tare da
ku ne domin farincikinku, yayinda kuke tsaye
cikin bangaskiyarku.

2 Don haka na yanke shawara daga bangarena,
ba zan sake zuwa wurin ku cikin yanayi mai
tsanani ba. **2** Idan na bata maku rai, wa zai
karfafa ni, in ba shi wanda na bata wa rai ba? **3**
Na rubuto maku kamar yadda na yi domin idan
na zo gareku kada in sami bacin rai a wurin
wadanda ya kamata su faranta mani rai. Ina da
gabagadi game da dukan ku, cewa farincikin da
nake da shi, shine kuke da shi duka. **4** Domin
kuwa na rubuto maku cikin kunci da bacin rai
da kuma hawaye mai yawa. Ba zan so in sake
bata maku rai ba. Maimakon haka, na so ku
san zurfin kaunar da nake da ita domin ku.
5 Idan wani ya kawo sanadin bacin rai, ba ni
kadai ya kawo wa wannan abin ba, amma ta
wani fannin- domin kada a tsananta- har a
gare ku duka. **6** Hukuncin nan da galibinku
kuka yi wa mutumin nan ya isa. **7** Don haka,

yanzu a maimakon hukunci, ku gafarta masa,
ku kuma ta'azantar da shi. Ku yi haka domin
kada bakinciki mai yawa ya danne shi. 8 Don
haka ina karfafa ku da ku nuna irin kaunar da
kuke yi masa a fili. 9 Wannan shine dalilin da
ya sa na rubuto maku, domin in gwada ku, ko
kuna biyayya cikin komai. 10 Duk mutumin da
kuka gafarta wa, ni ma na gafarta masa. Abin da
na gafarta-idan na gafarta wani abu-an gafarta
ne domin ku a gaban Almasihu. 11 Wannan ya
zama haka ne domin kada shaidan ya yaudare
mu. Don ba mu jahilci irin makircinsa ba. 12
Na samu budaddiyar kofa daga wurin Ubangiji
yayin da nazo birnin Tarwasa, in yi wa'azin
bisharar Almasihu a can. 13 Duk da haka, raina
bai kwanta ba, domin ban ga dan'uwana Titus a
can ba. Sai na bar su a can, na dawo Makidoniya.
14 Amma godiya ta tabbata ga Allah, wanda cikin
Almasihu yake kai mu ga nasara a koyaushe. Ta
wurin mu ya baza kamshi mai dadi na saninsa
ko'ina. 15 Gama mu, kamshi ne mai dadi na
Almasihu ga Allah, a tsakanin wadanda ake
ceton su, da kuma tsakanin wadanda suke
hallaka. 16 Ga mutanen da suke hallaka, kamshi
ne daga mutuwa zuwa mutuwa. Ga wadanda
suke samun ceto kuma kamshi ne daga rai zuwa
rai. Wanene ya cancanci wadannan abubuwan?
17 Gama mu ba kamar sauran mutane muke ba,
masu sayar da maganar Allah domin samun
riba. Maimakon haka, da tsarkakkiyar manufa,
muke magana cikin Almasihu, kamar yadda
Allah ya aiko mu, a gaban Allah.

3 Muna fara sake yabon kanmu ne? Ba mu
bukatar wasikun shaida daga gare ku ko zuwa
gare ku, kamar wadansu mutane, ko ba haka ba?
2 Ku da kanku kune wasikar shaidarmu, wadda
aka rubuta a zukatanmu, wadda Kuma dukan
mutane suka sani suke kuma karantawa. 3 Kuma
kun nuna ku wasika ne daga Almasihu, wadda
muka isar. Ba da tawada aka rubuta ta ba amma
da Ruhun Allah mai rai. Ba bisa allunan duwatsu
aka rubuta ta ba, amma bisa allunan zukatan
mutane. 4 Gama wannan ne gabagadin da muke
da shi cikin Allah ta wurin Almasihu. 5 Ba mu
da wata gwanintar kanmu da za mu yi takamar
wani abu ya zo daga gare mu. Maimakon haka,
gwanintar mu daga Allah take. 6 Allah ne ya
maishe mu kwararrun bayi na sabon alkawari.
Wannan alkawari ne ba na rubutu ba amma na
Ruhu. Gama rubutu kisa yake yi, amma Ruhu
rai yake bayarwa. 7 To hidimar da ta haifar da
mutuwa- wadda aka rubuta bisa duwatsu- ta
zo cikin irin wannan daukaka da har Israila
ba su iya kallon fuskar Musa kai tsaye ba.
Wannan kuwa saboda daukakar da ke fuskarsa
ne, daukaka mai shudewa. 8 Ina misalin girman
daukakar hidimar da Ruhu ke yi? 9 Gama idan
hidimar kayarwa tana da daukaka, ina misalin
yalwatar daukaka da hidimar adalchi za ta
yi! 10 Babu shakka, abin da aka maishe shi
mai daukaka a da, ba ya da sauran daukaka
a wannan fanni, saboda irin daukakar da ta
zarce shi. 11 To idan har mai shudewar nan ya
na da daukaka, ina misalin daukakar da abu
na dindindin zai samu! 12 Dashike muna da
wannan tabbaci, muna da gabagadi sosai. 13 Ba
kamar Musa muke ba wanda ya sa mayafi ya
rufe fuskarsa, ta yadda mutanen Isra'ila basu
iya kallon karshen daukaka mai shudewa ba kai
tsaye. 14 Amma tunaninsu ya zama a rufe. Har
yau kuwa mayafin na nan sa'adda ake karanta
tsohon alkawari. Ba a bude shi ba, saboda a cikin
Almasihu ne kadai ake kawar da shi. 15 Amma
har yau, duk lokacin da ake karanta littafin
Musa, akwai mayafi shimfide a zukatansu. 16
Amma sa'adda mutum ya juyo wurin Ubangiji,
an kawar da mayafin. 17 To Ubangiji shine
Ruhun. Inda Ruhun Ubangiji yake, akwai 'yanci.
18 Dukan mu yanzu, da fuskoki marasa mayafi,
muna ganin daukakar Ubangiji. Muna samun
sakewa zuwa cikin irin wannan daukaka, daga
wannan mataki na daukaka zuwa wani matakin,
kamar dai daga wurin Ubangiji, wanda shine
Ruhun.

4 Don haka, domin muna da wannan hidima,
da kuma yadda muka karbi jinkai, ba mu
karaya ba. 2 Maimakon haka, sai muka rabu
da dukan hanyoyin da ke na kunya, kuma na
boye. Ba mu rayuwar makirci, kuma bamu yiwa
maganar Allah rikon sakaci. Ta wurin gabatar
da gaskiya, muna mika kanmu ga lamirin kowa
a gaban Allah. 3 Amma, idan bisharar mu a rufe
take, tana rufe ne ga wadanda ke hallaka. 4 A
al'amarinsu, allahn wannan duniya ya makantar
da zukatansu marasa bada gaskiya. A sakamakon
haka, ba su iya ganin hasken bisharar daukakar
Almasihu ba, wanda shine surar Allah. (aiōn
g165) 5 Gama ba mu yin shelar kanmu, amma
Almasihu Yesu a matsayin Ubangiji, mu kuma
bayinku saboda Yesu. 6 Gama Allah shine wanda

ya ce, “Haske zai haskaka daga cikin duhu.” Ya
haskaka cikin zukatanmu don ya bada hasken
sanin daukakar Allah a gaban Yesu Almasihu.
7 Amma muna da wannan dukiya a randunan
yunbu, yadda zai zama a bayyane cewa mafi
girman iko na Allah ne ba namu ba. 8 Muna
shan tsanani ta kowace hanya, ba a ci mu
dungum ba. Mun rikice amma ba mu karaya
ba, an tsananta mana amma ba a watsar da
mu ba. 9 Ana tsananta mana amma ba a yashe
mu ba. Aka doddoke mu amma ba mu lalace
ba. 10 Mu dai a kullayaumin muna dauke da
mutuwar Yesu a jikkunanmu, saboda a bayyana
rayuwar Yesu a jikkunanmu kuma. 11 Mu da
muke a raye kuwa a kulluyaumin ana mika mu
ga mutuwa saboda Yesu, domin rayuwar Yesu
ta zama a bayyane a jikunanmu na mututaka.
12 Saboda haka, mutuwa tana aiki a cikinmu,
amma rai na aiki a cikinku. 13 Amma dai muna
da wannan Ruhu na bangaskiya kammar yadda
aka rubuta: “Na gaskata, saboda haka na furta.”
Mu ma mun gaskata, haka kuwa muke fada. 14
Mun sani cewa wanda ya tada Ubangiji Yesu
daga matattu za ya sake tada mu tare da Yesu.
Mun san cewa zai gabatar da mu tare da ku a
gabansa. 15 Dukan abubuwa sabili da ku suke
domin, yayin da aka baza alheri ga mutane
dayawa, bada godiya ta karu ga daukakar Allah.
16 Don haka ba mu karaya ba. Kodashike daga
waje muna lalacewa, daga ciki ana sabunta mu
kulluyaumin. 17 Domin wannan 'yar wahala
ta dan lokaci tana shirya mu zuwa ga nauyin
madauwamiyar daukaka wadda ta wuce gaban
aunawa. (aiōnios g166) 18 Domin ba muna kallon
abubuwan da ake gani bane, amma abubuwan
da ba a gani. Abubuwan da muke iya gani ba
masu dawwama ba ne, amma abubuwan da ba a
gani madawwama ne. (aiōnios g166)

5 Mun san cewa idan wannan gidan da muke
zaune a ciki ya rushe, muna da wani ginin
daga wurin Allah. Gida ne wanda ba hannuwan
mutane suka gina ba, amma madawwamin gida
ne a cikin sama. (aiōnios g166) 2 Domin a cikin
wannan jiki muna gurnani, muna jira a suturta
mu da wurin zaman mu na samaniya. 3 Muna
jiran wannan ne domin ta wurin suturtar da
mu ba za a same mu tsirara ba. 4 Gama babu
shakka yayinda muke cikin wannan alfarwa,
muna gurnani, muna nawaita. Ba mu so muyi
zaman hutanci. Maimakon haka, muna so a
suturtar da mu, domin rai ya hadiye abu mai
mutuwa. 5 Wanda kuwa yake shirya mu domin
ainihin wannan abu Allah ne, wanda ya ba mu
Ruhu a matsayin alkawarin abinda ke zuwa. 6
Domin wannan mu zama da gabagadi koyaushe.
Mu lura da cewa yayinda muka shagala cikin
jiki, muna nesa da Ubangiji. 7 Gama bisa ga
bangaskiya muke tafiya, ba bisa ga ganin ido ba.
8 Don haka muna da gabagadi. Mun gwammace
mu rabu da jiki domin mu zauna tare da
Ubangiji. 9 Sai muka maishe shi burinmu,
ko muna cikin jiki ko nesa, mu gamshe shi.
10 Domin tilas dukanmu mu hallara a gaban
kursiyin shari'a na Almasihu, saboda kowa ya
karbi sakamakon abubuwan da yayi cikin jiki,
ko masu kyau ne ko marasa kyau. 11 Don haka,
domin mun san tsoron Ubangiji, muna rinjayar
mutane. Allah na ganin yadda muke a fili. Ina
fatan hakan a fili take ga lamirinku. 12 Ba muna
kokarin mu rinjaye ku domin ku kalle mu a
matsayin amintattun mutane ba. Maimakon
haka, muna ba ku dalilin yin takama da mu,
domin ku sami amsar da za ku bada ga wadanda
ke fahariya da kasancewarsu amma ba game
da abinda ke zuciya ba. 13 Gama idan mun
fita daga hankulanmu, saboda Allah ne. Kuma
idan muna cikin hankalinmu, domin ku ne. 14
Domin kaunar Almasihu ta tilas ta mu, domin
mun tabbatar da wannan: cewa mutum daya
ya mutu domin kowa, kuma domin wannan
duka sun mutu. 15 Kuma Almasihu ya mutu
domin kowa, domin wadanda ke raye kada su
sake rayuwa domin kansu. A maimakon haka,
su yi rayuwa domin shi wanda ya mutu kuma
aka tashe shi. 16 Domin wannan dalili, daga
yanzu ba za mu kara shar'anta kowa bisa ga
ma'aunin 'yan'adam ba, ko da yake a baya mun
taba duban Almasihu a haka. Amma yanzu mun
daina shar'anta kowa ta haka. 17 Saboda haka,
duk wanda ke cikin Almasihu, sabon halitta ne.
Tsofaffin al'amura sun shude. Duba, sun zama
sababbi. 18 Dukan wadannan abubuwa daga
Allah ne. Ya sulhunta mu da kansa ta wurin
Almasihu, ya kuma ba mu hidimar sulhu. 19
Wato, cikin Almasihu, Allah na sulhunta duniya
zuwa gare shi, ba tare da lissafin zunubansu a
kansu ba. Yana damka mana sakon sulhu. 20 Don
haka an zabe mu a matsayin wakilan Almasihu,
kamar dai Allah na kira ga mutane ta wurin mu.
Muna rokon ku, saboda Almasihu: ''ku sulhuntu
ga Allah!'' 21 Shi ya maida Almasihu ya zama

hadaya domin zunubinmu. Shine wanda bai
taba zunubi ba. Ya yi haka ne don mu zama
adalchin Allah a cikin sa.

6 haka, tundashike muna aiki tare, na roke ku
kar ku yi watsi da alherin Allah. 2 Domin
ya ce, “A lokacin alheri na saurare ku, kuma a
ranar ceto na agaje ku.” Yanzu ne fa, lokacin
alheri. Duba, yanzu ne ranar ceto. 3 Ba mu sa
sanadin faduwa a gaban kowannen ku, domin
ba mu so hidimarmu ta zama marar amfani.
4 Maimakon haka, mun tabbatar da kan mu
ta wurin dukan ayyukanmu, cewa mu bayin
Allah ne. Mu bayinsa ne ta wurin yawan jimiri,
azaba, kunci, wahala, 5 duka, kurkuku, tarzoma,
cikin aiki tukuru, cikin rashin barci yawancin
dare, cikin yunwa, 6 cikin tsarki, ilimi, hakuri,
kirki, cikin Ruhu Mai tsarki, da sahihiyar kauna.
7 Mu bayinsa ne cikin kalmar gaskiya, cikin
ikon Allah. Muna kuma da makamai na adalci,
a hanun dama da hagu. 8 Muna aiki cikin
daraja da rashin daraja, kushe da yabo. Ana
zargin mu a kan mu mayaudara ne, duk da haka
mu masu gaskiya ne. 9 Muna aiki kamar ba a
san mu ba, gashi kuwa mu sanannu ne. Muna
aiki kamar masu mutuwa-duba! -har yanzu
muna raye. Muna aiki kamar wadanda aka
hukunta, amma ba hukuncin kisa ba. 10 Muna
aiki kamar muna bakinciki, amma a koyaushe
muna farinciki. Muna aiki kamar matalauta,
amma muna azurta mutane dayawa. Muna aiki
kamar ba mu da komai, amma mun mallaki
komai. 11 Mun fada maku dukan gaskiyar,
Korantiyawa, kuma zuciyar mu a bude ta ke. 12
Ba mu kange zukatan ku ba, ku ne kuka kange
zukatanku a gare mu. 13 Yanzu a sabanin haka-
Ina magana da ku kamar yara-ku bude mana
zukatanku. 14 Kada ku yi cudanya da marasa
bangaskiya. Wace tarayya ke tsakanin adalci
da take shari'a? Ko kuma wace zumunta ce ke
tsakanin haske da duhu? 15 Wace yarjejeniya ke
tsakanin Almasihu da Ibilis? ko kuma me ya
hada masu bangaskiya da marasa bangaskiya?
16 ko wace yarjejeniya ce a tsakanin haikalin
Allah da gumaka? Domin kuwa mu haikali ne
na Allah mai rai, kamar yadda Allah ya ce: ''Zan
zauna a cikin su, in kuma yi tafiya a tsakanin
su. Zan zama Allahnsu, su kuma za su zama
mutanena.” 17 Sabili da haka, ''Ku fito daga
cikin su, kuma ku zama kebabbu,'' in ji Ubangiji.
''Kada ku taba kazamin abu, zan kuma karbe ku.
18 Zan zama Uba a gare ku, ku kuma za ku zama
'ya'ya maza da mata a gare ni,'' in ji Ubangiji
Mai iko duka.

7 Kaunatattu, da shike muna da wadannan
alkawura, bari mu tsaftace kanmu, daga
dukan abubuwan da ke kazantar da jikinmu da
ruhunmu. Bari mu bidi tsarki cikin tsoron Allah.
2 Ku ba mu dama! Bamu bata wa kowa rai ba. Ba
mu cutar da kowa ko mu zambaci kowa ba. 3 Ba
domin in kayar da ku na fadi haka ba. Domin
kuwa na riga na fada muku, cewa kuna zuciyar
mu, domin mu mutu tare mu kuma rayu tare.
4 Ina da muhimmin gabagadi a cikin ku, Ina
fahariya da ku. Ina cike da ta'aziya. Farincikina
ya cika makil duk da wahalhalunmu. 5 Yayin da
muka zo Makidoniya, jikinmu bai samu hutu ba.
A maimakon haka, mun shiga matsaloli ta ko
wace hanya ta wurin tashin hankali a waje tsoro
kuma a ciki. 6 Amma Allah, mai ta'azantar da
raunana, ya ta'azantar da mu ta wurin zuwan
Titus. 7 Ba ta wurin isowar sa kadai Allah ya
yi mana ta'aziyya ba. Amma kuma ta wurin
ta'aziyyar da Titus ya samu daga wurin ku.
Ya gaya mana irin matsananciyar kaunarku,
bakincikinku, da zurfin kulawarku a kaina. Na
kuwa yi farinciki sosai. 8 Kodashike wasikata,
ta bata maku rai, ban yi da na sanin haka ba.
Amma sa'adda na ga wasika ta ta bata maku rai,
na yi da na sani. Sai dai bacin ranku, na dan
lokaci ne. 9 Yanzu kuwa, ina farinciki, ba domin
bacin ranku ba, amma domin bacin ranku ya
kawo ku ga tuba, kun fuskanci bakinciki na
ibada, donhaka ba ku yi rashi ba sabili da mu. 10
Domin bakinciki daga Allah ya kan kai ga tuba
da ke kammala ceto ba tare da-da na sani ba.
Bakinciki na duniya kuwa ya kan kai ga mutuwa.
11 Ku dubi irin kyakkyawar niyya da bakincikin
nan daga Allah ya haifar a cikin ku. Ina misalin
girman niyyar nan taku ta nuna cewa baku da
laifi. Ina misalin girman fushinku, tsoronku,
da sa zuciyarku, himmar ku, da marmarin ku
na ganin cewa an yi adalci! A cikin komai,
kun nuna kanku marasa laifi a cikin wannan
al'amari. 12 Kodayake na rubuto maku, ban
rubuto saboda mai laifin ba, ko kuma saboda
wanda aka yi wa laifin. Na rubuto ne domin
himmarku gare mu ta sanu gare ku a gaban
Allah. 13 Dalilin haka ne muka samu karfafawa.
Baya ga ta'aziyyar mu, mun kuma yi murna
sosai saboda farin cikin Titus, domin ruhunsa ya

wartsake ta wurin ku duka. 14 Domin kuwa idan
na yi fahariya da ku a gaban sa, ban ji kunya ba.
A sabanin haka, kamar yadda kowane abu da
muka fada maku gaskiya ne, fahariyarmu a kan
ku ga Titus ta zama gaskiya. 15 Kaunarsa a gare
ku tana da girma, kamar yadda ya rika tunawa
da biyayyarku duka, yadda kuka karbe shi da
tsoro da rawar jiki. 16 Ina farinciki matuka
domin ina da cikakken gabagadi a cikin ku.

8 Muna so ku sani, 'yan'uwa, game da
alherin Allah da aka bayar ga Ikkilisiyoyin
Makidoniya. 2 A lokacin babban gwajin wahala,
yalwar farincikinsu da tsananin talaucinsu ya
haifar da yalwar bayarwa hannu sake. 3 Domin
ina shaida, sun yi bayarwa iya kokarinsu, fiye
da abinda ma suke iyawa. Cikin yaddar ransu 4
da roko mai yawa suka nace da a ba su zarafi
su yi tarayya a wannan hidima ga masu bi. 5
Haka ya auku ba kamar yadda muka yi zato
ba. A Maimakon haka, sai da suka fara bada
kansu ga Ubangiji. Kuma suka bada kansu gare
mu bisa ga nufin Allah. 6 Sai muka karfafa
Titus, wanda ya rigaya ya fara wannan aiki,
domin ya kammala wannan aiki na bayarwa ta
fannin ku. 7 Amma kun habaka cikin komai-
cikin bangaskiya, cikin magana, cikin sani, cikin
aiki tukuru, cikin kaunarku dominmu. Don
haka, ku tabbata kun habaka a wannan aiki
na bayarwa. 8 Na fadi haka ne ba kamar ina
umurtar ku ba. A maimakon haka, na fadi haka
ne in gwada sahihancin kaunarku ta wurin
kwatanta ta da himmar sauran mutane. 9 Domin
kun san alherin Ubangijinmu Yesu Almasihu.
Kodashike shi mai arziki ne, amma ya zama
matalauci, domin ta wurin talaucinsa ku yi
arziki. 10 A wannan al'amari zan ba ku shawarar
da za ta taimake ku. Shekarar da ta wuce, ba
fara wani abu kawai kuka yi ba, amma kun
yi marmarin ku yi shi. 11 Yanzu ku kammala
shi. Kamar yadda kuke da niyya da marmarin
yin haka a lokacin, bari ku yi kokari ku kawo
shi ga kammalawa iyakar iyawar ku. 12 Idan
kuna niyya ku yi wannan aiki, abu mai kyau
ne karbabbe kuma. Tabbas ya zama dai-dai
da abinda mutum ke da shi, ba abinda ba ya
da shi ba. 13 Domin wannan aiki ba domin a
nawaita maku sannan wadansu su samu sauki
ba ne. A maimakon haka, ya kamata a sami
daidaituwa. 14 Yalwar ku a wannan lokaci za
ta zama abin biyan bukatarsu. Haka nan kuma
domin yalwar su ta iya biyan bukatarku, domin
a sami daidaituwa. 15 Yana nan kamar yadda
aka rubuta: “Wanda ke da shi dayawa bai samu
raguwar komai ba, kuma wanda yake da kadan
bai rasa komai ba.” 16 Amma godiya ga Allah,
da yasa a zuciyar Titus marmarin kulawa da ku
kamar wadda nake da ita domin ku. 17 Gama
ba rokon mu kadai ya karba ba, amma ya yi da
gaske akan haka. Ya zo gare ku ne da yardar
kan sa. 18 Mun aiko tare da shi dan'uwa da
ake yaba masa a tsakanin dukan Ikkilisiyoyi
domin ayyukansa a cikin shelar bishara. 19
Ba domin wannan kadai ba, amma Ikkilisiyoyi
ne suka zabe shi ya tafi tare da mu a cikin
yin wannan hidima ta alheri. Wannan domin
girmama Ubangiji ne kansa da kuma domin
aniyarmu ta taimakawa. 20 Muna gudun kada
kowa ya sa mana laifi game da wannan alheri
da muke dauke da shi. 21 Niyyar mu ce mu yi
kyakkyawan abu, ba a gaban Ubangiji kadai ba,
amma a gaban mutane ma. 22 Mun kuma aiki
wani dan'uwan tare da su. Mun sha gwada shi,
kuma mun same shi da himma wajen ayyuka
da dama. Yanzu kuma ya kara himma, saboda
amincewa mai girma da yake da ita gare ku.
23 Game da Titus, shi abokin tafiyata ne, kuma
abokin aikina domin ku. Game da yan'uwanmu,
an aiko su ne daga Ikkilisiyoyi. Su kuwa daraja
ne ga Almasihu. 24 Don haka, ku nuna masu
kaunarku, ku kuma nuna wa Ikilisiyoyi dalilin
fahariyarmu game da ku.

9 Game da hidima domin tsarkaka, ya dace
in rubuta maku. 2 Na san marmarinku,
wanda na yi fahariya da shi a gaban mutanen
Makidoniya. Na gaya masu Akaya sun riga sun
shirya tun bara. Kwazon ku ya sa yawancin su
sun shiga aiki. 3 To na aiko maku da 'yan'uwa
saboda kada fahariyarmu akanku ta zama a
banza, domin kuma ku zauna a shirye, kamar
yadda na ce za ku yi. 4 Idan kuwa ba haka ba,
idan wani cikin makidoniyawa ya biyoni kuma
ya tarar da baku shirya ba, za mu ji kunya-
ba ni cewa komai game da ku-domin ina da
gabagadi a kan ku. 5 Sai na ga ya dace in turo
'yan'uwa su zo wurin ku kafin lokaci yayi suyi
shirye shirye game da gudummuwar da kuka yi
alkawari. Wannan ya zama haka ne domin a
shirya shi a matsayin bayarwar albarka, ba wani
abin kwace ba. 6 Batun shine: wanda ya shuka
kadan zai girbi kadan, wanda kuma ya shuka da

manufar albarka zai girbi albarka 7 Bari kowa
ya bayar bisa ga yadda ya yi niyya a zuciyarsa.
Kada ya bayar da bacin rai ko kamar dole. Gama
Allah yana kaunar mai bayarwa da dadin rai.
8 Allah na da ikon ya sa kowace albarka ta
ribanbanya domin ku, domin, a koyaushe, a
cikin dukan abubuwa, ku sami duk abinda kuke
bukata. Hakan zai kasance domin ku ribabbanya
kowanne kyakkyawan aiki. 9 Kamar yadda aka
rubuta, "Ya rarraba arzikinsa, ya bada shi ga
matalauta. Adalcinsa ya dawwama har abada."
(aiōn g165) 10 Shi wanda ke bayar da iri ga mai
shuka da gurasa domin abinci, zai bayar ya
kuma ribabbanya maku iri domin shuka. Zai sa
girbin adalcinku ya karu. 11 Za ku wadata ta
kowace hanya domin ku zama masu bayarwa,
wannan kuwa zai sa a yi wa Allah godiya ta
wurin mu. 12 Aiwatar da wannan hidima ba
biyan bukatun tsarkaka kawai take yi ba. Tana
kuma ribanbanya zuwa ayyuka masu yawa na
bada godiya ga Allah. 13 Domin an gwada ku
an tabbatar da ku akan wannan hidima, za ku
kuma daukaka Allah ta wurin biyayyar ku ga
shaidar bisharar Almasihu. Za ku kuma daukaka
Allah ta wurin yalwar bayarwarku gare su da
kowa duka. 14 Suna marmarin ganin ku, suna
kuma yi maku addu'a. Suna yin haka saboda
alherin Allah mai girma da ke bisan ku. 15
Godiya ga Allah domin kyautarsa wadda ta fi
gaban bayyanawa.

10 Ni, Bulus, da kaina nake rokon ku, ta
wurin tawali'u da nasihar Almasihu. Ina
da saukin kai yayinda nake gaban ku, amma
ina da gabagadi a gare ku yayinda ba na tare
da ku. 2 Ina rokon ku, yayinda nake gabanku,
ba ni so in zama mai tsaurin hali. Amma ina
ganin zan bukaci zama mai gabagadi sa'adda
nake tsayayya da su wadanda ke zaton muna
zama bisa ga jiki. 3 Kodashike dai muna tafiya
bisa jiki, ba ma yin yaki bisa jiki. 4 Domin
makaman da muke yaki da su ba na jiki ba ne.
Maimakon haka, makamai ne na Allah da ke da
ikon rushe ikokin shaidan. Suna kawar da dukan
gardandamin da ke kawo kaucewa. 5 Muna
kuma rushe duk wani abinda ke gaba da sanin
Allah. Muna kuma kama kowanne tunani zuwa
biyayya ga Almasihu. 6 Muna kuma shirye mu
hukunta kowanne irin aiki na rashin biyayya,
da zarar biyayyarku ta tabbata. 7 Dubi abin da
aka sa a bayyane a gaban ku. In har wani ya
tabbata shi na Almasihu ne, bari fa ya tunatar
da kansa cewa kamar yadda shi na Almasihu ne,
hakanan muma muke. 8 Ko da zan yi fahariya
da ikon da muke dashi, wanda Ubangiji ya ba
mu domin mu inganta ku, ba domin mu rushe
ku ba, ba zan ji kunya ba. 9 Ba na so ya zama
kamar ina firgita ku ne da wasikuna. 10 Domin
wadansu mutane na cewa, “Wasikunsa na da
iko da firgitarwa, amma in ka gan shi kumama
ne. Kalmominsa ba abin saurare ba ne.” 11
Bari wadannan mutane su sani cewa abinda
muke fadi a kalmomin wasikunmu lokacin da
ba mu nan, haka za mu yi in muna nan. 12 Mu
dai ba mu hada kanmu da kowa, ko kuma mu
kwatanta kanmu da wadanda ke yabon kansu.
Amma yayin da suke gwada kansu da junansu,
suke kuma kwatanta kansu da junansu, ba su
da ganewa. 13 Saidai, ba za mu yi fahariya fiye
da yadda ya kamata ba. Maimakon haka, za mu
yi haka ne gwalgwadon iyakar abinda Allah
ya sa muyi, iyakar da takai gareku. 14 Gama
bamu yi zarbabi ba sa'adda muka kai gareku.
Mune na farko da muka kai gare ku da bisharar
Almasihu. 15 Ba mu yi fahariya fiye da kima
game da aikin wasu ba. Maimakon haka, muna
fatan bangaskiyar ku ta karu domin bangaren
aikin mu ya kara fadada kwarai, kuma a daidai
iyakarsa. 16 Muna fatan haka, domin mu kai
bishara zuwa yankunan da ke gaba da naku.
Ba za mu yi fahariya akan aikin da aka yi a
yankin wani ba. 17 “Amma bari duk wanda zai
yi fahariya, ya yi ta cikin Ubangiji.” 18 Domin
ba wanda ya ke shaidar kansa shine yardajje
ba. Maimakon haka, sai dai wanda Ubangiji ke
shaidarsa.

11 Ina fatan za ku jure da ni cikin wauta
kadan. Ko da yake lallai kuna jurewa da ni!
2 Domin ina kishi sabili da ku. Kishi na kuwa
irin na Allah ne domin ku. Tun da na alkawartar
da ku a cikin aure ga miji daya. Na kuma yi
alkawarin in gabatar da ku kamar budurwa
mai tsarki ga Almasihu. 3 Gama ina fargaba a
kan ku, ko watakila, kamar yadda macijin ya
yaudari Hauwa'u ta wurin kissarsa, Ya zamana
tunaninku ya kauce daga sahihiyar sadaukarwa
ga Almasihu. 4 Anar misali idan wani ya zo ya
kawo shelar wani Yesu daban da wanda muka
yi maku wa'azinsa. Ko kuma kun karbi wani
ruhu daban da wanda muka karba. Ko kuma
kun karbi wata bishara daban da wadda muka

karba. Amincewar da kuka yi wa wadannan
abubuwa ta isa! 5 Don kuwa ina tsammanin
ba a baya nake ba ga sauran wadanda ake kira
manyan manzanni. 6 To ko ma ba a ilimantar
da ni ba akan yin jawabi, ban rasa horarwar
ilimi ba. Ta kowace hanya kuma cikin abubuwa
duka mun sanar da ku wannan. 7 Na yi zunubi
ne da na kaskantar da kai na domin a daukaka
ku? Domin na yi maku wa'azin bisharar Allah
kyauta. 8 Na yi wa sauran Ikilisiyoyi kwace
ta wurin karbar gudummuwa daga wurin su
domin inyi maku hidima. 9 Lokacin da ina tare
da ku kuma na sami kai na cikin bukata, ban
dora wa kowa nauyi ba. Domin 'yan'uwa da
suka zo daga Makidoniya sun biya bukatuna. A
cikin komai na kebe kaina daga zama nawaya
a gare ku, kuma zan cigaba da yin haka. 10
Kamar yadda gaskiyar Almasihu ke ciki na, ba
zan yi shiru da wannan fahariya tawa ba a cikin
dukan kasar Akaya. 11 Don me? Saboda ba na
kaunar ku? Allah ya sani. 12 Amma abinda na
ke yi, zan cigaba da yi. Zan yi haka ne domin
in yanke zarafin wadanda ke son samun zarafi
kamar mu akan abubuwan da suke fahariya da
shi. 13 Don irin wadannan mutane manzannin
karya ne masu aikin yaudara. Suna badda kama
kamar manzannin Almasihu. 14 Wannan ba abin
mamaki ba ne, domin shaidan ma yakan badda
kama ya fito kamar mala'ikan haske. 15 Ba wani
babban abin mamaki ba ne idan bayin sa sun
badda kamanninsu don a dauka bayin adalci ne
su. Karshen su zai zama sakamakon abin da suka
aikata. 16 Ina kara fadi: Kada wani ya yi zaton ni
wawa ne. Idan kun yi zaton hakan, to ku dauke
ni kamar wawan don inyi fahariya kadan. 17
Abinda nake fadi game da wannan gabagadi mai
fahariya ba bisa ga amincewar Ubangiji ba ne,
amma ina magana a matsayin wawa. 18 Tun da
mutane dayawa suna fahariya bisa ga jiki, ni ma
zan yi fahariya. 19 Gama kuna murnar tarayya
da wawaye. Ku masu hikima ne! 20 Kuma kuna
hakuri da wanda zai bautar da ku, idan ya tauye
ku, yana amfani da ku don ribar kansa, idan ya
dauki kansa fiye da ku, ko ya mammare ku a
fuska. 21 Ina mai cewa mun kunyata da muka
rasa gabagadin yi maku haka. Duk da haka idan
wani zai yi fahariya-Ina magana kamar wawa-
Ni ma zan yi fahariya. 22 Su yahudawa ne?
Ni ma haka. Su Isra'ilawa ne? Nima haka. Su
zuriyar Ibrahim ne? Nima haka. 23 Su bayin
Almasihu ne? (Ina magana kamar ba ni cikin
hankalina) na fi su ma. Na ma yi aiki tukuru fiye
da su duka, shiga kurkuku fiye da kowa, a shan
duka babu misali, a fuskantar haduran mutuwa
da yawa. 24 Daga hannun yahudawa sau biyar
na sha bulala ''Arba'in ba daya''. 25 Sau uku
na sha dibga da sanduna. Sau daya aka jejjefe
ni da duwatsu. Sau uku na yi hadari a jirgin
ruwa. Na yi tsawon dare da yini guda a tsakiyar
teku. 26 Ina shan tafiye tafiye, cikin hadarin
koguna, cikin hadarin 'yan fashi, cikin hadari
daga mutane na, cikin hadari daga al'ummai,
cikin hadarin birni, cikin hadarin jeji, cikin
hadarin teku, cikin hadarin 'yan'uwan karya. 27
Na sami kaina ina aiki tukuru cikin mawuyacin
hali, cikin yin dare dayawa ba barci, cikin yunwa
da kishin ruwa, cikin yawan azumi, cikin sanyi
da tsiraici. 28 Baya ga wadannan duka, akwai
nauyi a kaina kullayaumin saboda damuwata
akan Ikkilisiyoyi duka. 29 Waye kumama, wanda
ban zama kumama akan shi ba? Wanene aka sa
yayi tuntube, kuma ban kuna ba? 30 Idan zan yi
fahariya, zan yi fahariya akan abinda ke nuna
kasawata. 31 Allah kuma Uba na Ubangijinmu
Yesu, wanda ya isa yabo har abada, ya san
ba karya nake yi ba! (aiōn g165) 32 A Damasku,
gwamnan da ke mulki karkashin sarki Aritas
yasa aka yi tsaron birnin Damasku domin a
kama ni. 33 Amma ta taga cikin kwando aka
ziraro ni bayan ganuwar birni, na kuwa kucce
daga hannunsa.

12 Dole ne in yi fahariya, ko dashike bata
da ribar komai. Amma zan ci gaba da
wahayoyi da ruyoyi daga Ubangiji. 2 Na san
wani mutum cikin Almasihu, wanda shekaru
goma sha hudu da suka wuce-ko a cikin jiki
ne ko ba a jiki ba, ban sani ba, Allah ya sani-
an dauke shi zuwa sama ta uku. 3 Kuma na
san wannan mutumin-ko cikin jiki ko kuma ba
cikin jiki ba, ban sani ba, Allah ya sani- 4 an
dauke shi zuwa Firdausi ya kuma ji madaukakan
al'amura wadanda ba mai iya fadi. 5 A madadin
irin wannan mutumin zan yi fahariya. Amma
a madadin kaina ba zan yi fahariya ba, sai
dai game da kumamancina. 6 Idan ina so inyi
takama, ba zai zama wauta ba, domin gaskiya
zan rika fada. Amma zan guje wa fahariya,
domin kada wani ya dauke ni fiye da abinda ya
gani ko ya ji daga gare ni. 7 Zan kuma gujewa
fahariya saboda irin wadannan gagaruman
ruyoyi. Domin kada in cika da girman kai,

an ba ni kaya cikin jikina, manzon shaidan
ya wahalshe ni, domin kada in yi girman kai
dayawa. 8 Na roki Ubangiji har sau uku domin
ya kawar mini da wannan. 9 Amma ya ce mani,
“Alherina isasshe yake a gare ka, domin ta
wurin kumamanci karfi yake cika.” Don haka
zan gwammace takama a akan kasawata, domin
ikon Almasihu ya zauna a ciki na. 10 Sabili da
haka a gamshe nake ta dalilin Almasihu, cikin
kumamanci, ko raini, ko matsaloli, ko jarabobi,
ko kuma nawaya. Don ko dayaushe na raunana,
ina da karfi kuma. 11 Na zama wawa! Amma ku
ne kuka tilasta mani haka, ya kamata ku yabe ni,
domin ban kasa ga wadan da ake kira manyan
manzanni ba, ko da shike ni ba komai ba ne. 12
Cikakkun alamun mazanni sun faru a tsakanin
ku, da cikakken hakuri, alamu da abubuwan
ban mamaki da manyan ayyuka. 13 Ta yaya
kuka zama da rashin muhimmanci akan sauran
Ikkilisiyoyin, sai dai don ban zama matsala a
gare ku ba? Ku gafarce ni a kan wannan laifin.
14 Duba! A shirye nake domin in zo gare ku
karo na uku. Ba zan so in zamar maku nawaya
ba, domin ba kayanku nake so ba. Amma ku
nake so. Domin ba 'ya'ya ne ya kamata su yi
wa iyaye tanadi ba. Amma iyaye ne ya kamata
su yi wa 'ya'ya tanadi. 15 Zan yi murnar biyan
bukatunku, ko ya kai ga in bada rai na. Idan ni
na kaunace ku, sosai, sai ni za a kaunata kadan?
16 Amma kamar yadda yake, ban nawaita maku
ba. Amma, da shike ni mai dabara ne, Ni ne na
kama ku da yaudara. 17 Ko na cutar da ku ta
wurin wadanda na turo maku? 18 Rokar Titus
na yi domin ya zo gare ku, sa'an nan na turo
shi da wani dan'uwa. Ko da na turo Titus, ya
cutar da ku ne, ba cikin hanya daya muka yi
tafiya ba? Ba a sawu daya muka yi tafiya ba? 19
Kuna tsammanin a dukan wannan lokaci muna
kare kan mu a gaban ku ne? A gaban Allah, a
cikin Almasihu muke fadin komai domin ku
sami karfi. 20 Ina tsoro domin idan na zo ba zan
same ku yadda nake zato ba. Ina tsoro kuma
ba za ku same ni kamar yadda ku ke zato ba.
Ina tsoron cewa za a sami gardandami, kishi,
barkewar fushi, buri na son kai, gulma, girman
kai da yamutsi. 21 Ina tsoron cewa bayan na
dawo, Allahna zai iya kaskantar da ni a gaban
ku. Ina tsoron cewa zan yi bakinciki domin
mutane dayawa da suka yi zunubi kafin yanzu,
wadanda kuma ba su tuba daga rashin tsarki da
zina da fasikanci da ayyukan sha'awa da suka
aikata ba.

13 Wannan ne karo na uku da nake zuwa
gare ku, ''Ana tabbatar da kowanne zargi
ta bakin shaidu biyu ko uku.'' 2 Na riga na yi
magana a baya da wadanda suka yi zunubi da
kuma sauran a lokacin da ina tare da ku karo
na biyu, kuma ina sake fadi: Idan na sake zuwa,
ba zan raga masu ba. 3 Ina fadi maku wannan
ne domin kuna neman shaida ko Almasihu na
magana ta bakina. Shi ba kasashshe bane zuwa
gare ku. Maimakon haka, Shi mai iko ne a cikin
ku. 4 Domin an gicciye shi cikin kasawa, amma
yana da rai ta ikon Allah. Don mu ma kasassu
ne a cikin shi, amma za mu rayu tare da shi
cikin ikon Allah dake cikinku. 5 Ku auna kanku
ku gani ko kuna cikin bangaskiya. Ku yi wa
kanku gwaji. Ba ku lura da cewa Yesu Almasihu
yana cikin ku ba? Yana cikin ku, sai dai in ba a
amince da ku ba. 6 Gama ina da gabagadin cewa
za ku iske an amince da mu. 7 Ina addu'a ga
Allah cewa ba za a same ku da laifi ba. Ba wai
ina rokon mu bayyana kamar mun ci gwadawar
ba. Maimakon haka, ina addu'a ku yi abinda
ke dai dai, ko dayake mun yi kamar mun fadi
gwadawar. 8 Domin bamu iya yin wani abu na
tsayayya da gaskiya ba, sai dai mu yi domin
gaskiya. 9 Muna farin ciki idan mun kasa ku
kuma kun yi karfi. Muna addu'a kuma domin
ku kammalu. 10 Na rubuta wadannan abubuwa
yayinda ba ni tare da ku, saboda yayin da zan
kasance da ku ba zan zamar maku mai fada
ba. Ba na so inyi amfani da ikon da Ubangiji
ya bani in tsattsaga ku, sai dai in gina ku. 11
A karshe, 'yan'uwa, ku yi farinciki, ku yi aiki
don sabuntuwa, ku karfafa, ku yarda da juna,
ku zauna cikin salama. Kuma Allahn kauna da
salama zai kasance tare da ku. 12 Ku gai da
juna da tsattsarkar sumba. 13 Masu bi duka
suna gaishe ku. 14 Bari alherin Ubangiji Yesu
Almasihu, da kaunar Allah, da zumuntar Ruhu
Mai Tsarki su kasance tare da ku duka.

Galatiyawa

1 Wannan Bulus manzo ne. Manzancina kuwa,
bai zo daga mutane ba ko mutum, amma
ta wurin Yesu Almasihu da Allah Uba wanda
da ya tashe shi daga matattu. **2** Ni da dukan
'yan'uwa da nake tare da su a nan, ina rubuto
maku ku iklisiyoyi da ke a Galatiya. **3** Alheri
zuwa gare ku da salama daga Allah Ubanmu
da kuma Ubangjinmu Yesu Almasihu, **4** wanda
ya ba da kansa domin zunubanmu saboda ya
kubutar da mu daga wannan mugun zamani,
bisa ga nufin Allah da Ubanmu. **(aiōn g165)** **5**
Daukaka ta tabbata a gare shi har abada abadin.
(aiōn g165) **6** Na yi mamaki kwarai yadda kuka
juya da sauri zuwa wata bishara daban. Na yi
mamakin cewa kuna juyawa daga shi wanda ya
kira ku ta wurin alherin Almasihu. **7** Ba wata
bishara, amma akwai wadansu mutane da suke
kawo maku rudani kuma suna so su gurbata
bisharar Almasihu. **8** Amma, ko da mu ne ko
mala'ika daga sama ya yi maku shelar wata
bishara ta daban da wadda muka yi shelar ta,
la'ananne ne. **9** Kamar yadda muka fadi maku
a da, yanzu kuma ina sake fada, "Idan wani
ya yi maku shelar wata bishara ta daban da
wadda kuka karba, la'ananne ne." **10** To yanzu
ina neman shaidar mutane ne ko Allah? Ina
neman in gamshi mutane ne? Idan har yanzu
ina kokarin in gamshi mutane ne, ni ba bawan
Almasihu ba ne. **11** Ina son ku sani fa 'yan'uwa,
cewa bisharar da nake shelar ta ba daga mutane
take ba. **12** Ban karbe ta daga mutum ba, ba
ma wanda ya koyar mani A maimakon haka, ta
wurin wahayin Yesu Almasihu ne zuwa gare ni.
13 Kun riga kun ji game da rayuwa ta a da cikin
Yahudanci, yadda da nake da kwazon tsananta
wa iklisiyar Allah fiye da misali kuma ina lalatar
da ita. **14** Ina gaba-gaba cikin Yahudanci fiye da
yawancin tsararrakina. A kwazo kuwa fiye da
kima game da al'adun ubannina. **15** Amma ya
gamshi Allah ya zabe ni daga cikin mahaifiyata.
Ya kira ni ta wurin alherinsa. **16** Ya bayyana
dansa a gareni, saboda in yi shelar sa cikin
al'ummai. Nan da nan, ban nemi shawarar
nama da jini ba **17** kuma ban tafi Urushalima ba
wurin wadanda suka zama manzanni kafin ni.
Maimakon haka sai na tafi Arebiya, daga nan
sai na dawo Dimashku. **18** Bayan shekara uku na
je Urushalima don in san Kefas, na zauna da shi
na kwana goma sha biyar. **19** Amma ban ga ko
daya daga cikin manzannin ba sai Yakubu kadai,
dan'uwan Ubangiji. **20** Duba, a gaban Allah, ba
karya nake yi ba cikin abin da na rubuta maku.
21 Daga nan sai na je lardin Suriya da Kilikiya.
22 Har a lokacin babu wanda ya san ni a fuska a
iklisiyoyin Yahudiya da suke cikin Almasihu, **23**
amma sai labari kawai suke ji, "Wanda a da yake
tsananta mana yanzu yana shelar bangaskiyar
da a da yake rusarwa." **24** Suna ta daukaka Allah
saboda ni.

2 Daga nan, bayan shekara goma sha hudu
na koma Urushalima tare da Barnaba. Na
kuma dauki Titus tare da ni. **2** Na koma ne
domin Allah ya nuna mani in koma. Sai na
gabatar masu shelar bisharan da nake yi a
cikin al'ummai. (Amma a kebe na yi magana da
wadanda aka dauka muhimman shugabanni).
Na yi haka ne domin in tabbatar da cewa ba
gudun banza nake yi ba, ko kuma na yi gudun
banza. **3** Amma ko Titus wanda yake tare da
ni, Baheline, ba wanda ya tilasta masa ya yi
kaciya. **4** Wannan maganar ta taso ne daga
'yan'uwan karya da suka zo cikinmu a boye
su ga 'yancin mu a cikin Yesu Almsihu. Sun yi
marmarin su maishe mu bayi ga doka. **5** Ba mu
mika kanmu biyayya gare su ba ko da na sa'a
daya, domin gaskiyar bishara ta kasance babu
canzawa domin ku. **6** Amma su wadanda a ke
ganin su da muhimmanci ba su taimaka mani
da komai ba. Ko su wanene su bai dame ni ba.
Allah ba ya karbar wanda mutane suka fi so. **7**
Maimakon haka, suka ga an danka mani shelar
bishara ga wadanda ba su da kaciya. Kamar
yadda aka ba Bitrus shelar bishara ga masu
kaciya. **8** Gama Allah wanda yake yin aiki a cikin
Bitrus domin manzanci zuwa ga masu kaciya,
haka kuma yake aiki ciki na zuwa ga al'ummai.
9 Da Yakubu, Kefas, da Yahaya, wadanda a ke
gani masu gina ikilisiya, suka fahimci alherin da
aka ba ni, suka bamu hannun dama na zumunci
ni da Barnaba, Sun yi haka ne kawai domin mu
mu tafi zuwa wurin al'ummai, su kuma su je
wurin masu kaciya. **10** Suna kuma so mu tuna
da matalauta. Ni ma ina da aniyar yin haka. **11**
Da Kefas ya kai Antakiya, na yi tsayayya da shi
a gabansa domin shine ke da kuskure. **12** Da ma
Kefas yana cin abinci tare da al'ummai kafin
zuwan wasu mutane daga wurin Yakubu. Amma
da wadannan mutane suka iso, sai ya dena kuma

ya ware kansa daga al'umman. Yana jin tsoron
wadannan mutanen da ke bukatar kaciya. 13
Hakannan ma sauran Yahudawa da suke tare da
shi sun bi munafurcin sa. A sakamakon haka
Barnaba ma ya bi munafurcin su. 14 Da na ga
basu bin gaskiyar da take cikin bisharar, na gaya
wa Kefas a gaban su duka, “Idan kai Bayahude
ne kana rayuwar ka ta al'ummai a maimakon
rayuwar Yahudawa, to ta yaya za ka tilasta wa
al'ummai su yi zaman Yahudawa? “ 15 Mu da
muke Yahudawa daga haihuwa, ba ''Al'ummai
masu zunubi ba.'' 16 Ku sani fa, babu wanda
za a baratar ta ayyukan shari'a. A maimakon
haka an baratar da su ta wurin bangaskiya
cikin Yesu Almasihu. Mun zo ga cikin Almasihu
Yesu domin mu samu baratarwa ta bangaskiya
cikin Almasihu, kuma ba ta ayyukan shari'a
ba. Domin ta ayyukan shari'a babu wanda zai
samu baratarwa. 17 Amma idan mun nemi Allah
ya baratar da mu cikin Almasihu, mun samu
kanmu masu zunubi kenan, Almasihu ya zama
bawan zunubi ne? Ko kadan! 18 Idan na sake
gina dogara ta a kan shari'a, dogarar da na
juya wa baya, na nuna kai na mai karya shari'a
kenan. 19 Ta wurin shari'a na mutu ga shari'a,
domin in yi rayuwa irin ta Allah. 20 An giciye ni
tare da Almasihu, ba nine ke rayuwa ba kuma,
amma Almasihu ke rayuwa a cikina. Rayuwar
da nake yi a yanzu a cikin jiki, ina yin ta ne,
ta wurin bangaskiya ga dan Allah, wanda ya
kaunace ni ya ba da kansa domina. 21 Ban yi
watsi da alherin Allah ba, domin idan adalci ya
wanzu ta wurin shari'a, ashe Almasihu ya mutu
a banza kenan.

3 Ku Galatiyawa marasa wayo! Wanne mugun
ido ya cuce ku? Ashe, ba Yesu Almasihu
gicciyayye aka nuna a gaban idon ku ba? 2 Ina
so in gane wannan daga wurin ku ne kawai.
Kun karbi Ruhun ta wurin ayyukan doka ne
ko ta wurin ba da gaskiya ga abin da kuka ji?
3 Rashin wayonku ya yi yawa haka ne? Kun
fara da Ruhu, sai kuma yanzu ku karasa a cikin
jiki? 4 Kun fuskanci abubuwa da yawa a banza
ne - har idan a banza ne? 5 To, shi wanda ya
ba ku Ruhun, da ayyuka masu iko a tsakanin
ku, ya yi ne ta wurin ayyukan shari'a ko ta
wurin ji tare da bangaskiya? 6 Ibrahim ''ya
ba da gaskiya ga Allah, kuma an lisafta mashi
wannan a matsayin adalci.'' 7 Ta wannan hanya
ku fahimta su wadanda suka ba da gaskiya,
'ya'yan Ibrahim ne. 8 Nassi ya riga ya hangi gaba
cewa, ta wurin bangaskiya Allah zai baratar
da Al'ummai. An yi wa Ibrahim shelar bishara
tuntuni: ''A cikinka ne dukan al'ummai za su yi
albarka.'' 9 Saboda haka, wadanda suka ba da
gaskiya, masu albarka ne tare da Ibrahim wanda
ke da bangaskiya. 10 La'ana na kan wadanda
sun dangana ga ayyukan shari'a. Gama a rubuce
yake, ''La'ananne ne kowanne mutum da bai
tsaya ga duk abin da ke a rubuce cikin littafin
shari'a ba, ya kuma aikata shi duka.”' 11 Yanzu
a sarari yake, Allah ba ya baratar da kowa
ta wurin shari'a, domin ''Mai adalci zai rayu
ta bangaskiya.'' 12 Doka ba daga bangaskiya
take ba, 'Amma a maimakon haka, “Shi wanda
ke yin wadannan abubuwa cikin shari'a, zai
yi rayuwa ta wurin shari'a.'' 13 Almasihu ya
fanshe mu daga la'anar shari'a da ya zama
la'ananne saboda mu. Kamar yadda yake a
rubuce, ''La'ananne ne duk wanda aka sargafe
a bisa itace.'' 14 Dalilin shine, albarkan da ke
bisan Ibrahim ta zo ga al'ummai cikin Almasihu
Yesu, domin mu samu karban alkawarin Ruhu
ta wurin bangaskiya. 15 'Yan'uwa, ina magana
bisa ga ka'idojin mutane. Idan mutane sun yi
yarjejeniya, babu mai kawar da shi ko a kara
shi. 16 Yanzu fa, an fada alkawaran nan ne ga
Ibrahim da zuriyarsa. Bai ce, ''ga zuriya ba'' da
manufar masu yawa; amma a maimakon haka
ga daya kadai, ''ga zuriyar ka,'' wanda shine
Almasihu. 17 Yanzu na fadi wannan. Shari'a,
wadda ta zo shekaru 430 daga baya, ba ta kawar
da alkawarin da Allah ya tabbatar da shi ba
tun a baya. 18 Domin idan da gadon ya zo
ta dalilin shari'a ne, da ba za ya zo kuma ta
dalilin alkawari ba. Amma Allah ya ba da shi ga
Ibrahim kyauta ta wurin alkawari. 19 Me ya sa
kenan aka ba da shari'a? An kara ta ne saboda
laifuffuka, har sai zuriyar Ibrahim din nan ta
zo ga wadanda aka yi masu alkawarinta. An
kaddamar da ikon shari'ar ta wurin mala'iku, ta
hannun matsakaici. 20 Yanzu dai matsakanci
yana nufin mutum fiye da daya, duk da haka
Allah daya ne. 21 Shari'a tana tsayayya da
alkawaran Allah kenan? Ko kadan! Domin idan
da an ba da shari'a da ke iya bayar da rai,
babu shakka da adalci ya zo ta wurin wannan
shari'a. 22 A maimakon haka, nassi ya kulle
abubuwa duka a karkashin zunubi. Allah ya yi
wannan domin alkawarin sa na ceton mu ta
wurin bangaskiya cikin Yesu Almasihu ya samu

a ba da shi ga wadanda suka gaskanta. 23 Amma
kafin bangaskiya cikin Almasihu ta zo, an kulle
mu kuma aka tsare mu da shari'a har zuwa ga
wahayin bangaskiya. 24 Daga nan shari'a ta
zama mana jagora har sai da Almasihu ya zo,
domin mu samu baratarwa ta wurin bangaskiya.
25 Yanzu da bangaskiya ta zo, ba mu kuma a
karkashin jagora. 26 Domin dukanku 'ya'yan
Allah ne ta wurin bangaskiya cikin Almasihu
Yesu. 27 Dukanku da aka yi wa baftisma cikin
Almasihu, kun suturce kanku da Almasihu. 28
Babu Bayahude ko Baheline, bawa ko 'yantacce,
babu na miji ko mace, domin dukanku daya ne
cikin Almasihu Yesu. 29 Idan ku na Almasihu
ne, ku zuriyar Ibrahim ne kenan, magada bisa
ga alkawarin.

4 Ina cewa muddin magaji yaro ne, babu
bambancin sa da bawa, ko da yake shine mai
mallakan dukan kadarorin. 2 A maimakon haka,
yana karkashin masu jagora da amintattu har
sai lokacin da mahaifinsa ya ajiye. 3 Hakannan
mu ma, lokaci da muke yara, an rike mu cikin
kangi na tushin ka'idojin wannan duniya. 4
Amma da lokacin ya yi daidai, Allah ya aiko
da dansa, haihuwar mace, haihuwar karkashin
shari'a. 5 Ya yi haka ne domin ya fanshi wadanda
ke a karkashin shari'a, domin mu karbi diyanci
a matsayin 'ya'ya. 6 Domin ku 'ya'ya ne, Allah
ya aiko da Ruhun Dansa cikin zuciyarmu, Ruhun
wanda ke kirar, “Abba, Uba.” 7 Saboda wannan
dalilin kai ba kuma bawa ba ne amma da. Idan
kai da ne, hakannan kuma kai ma magaji ne ta
wurin Allah. 8 Duk da haka a da, da ba ku san
Allah ba, bayi ne ku ga alloli wadanda ainihi ba
alloli ba ne ko kadan. 9 Amma yanzu da kuka
san Allah, ko kuma, yanzu da Allah ya san ku,
me ya sa kuke sake komawa zuwa ga tushen
ka'idodin nan mara karfi da amfani? Kuna so
ku sake komawa zaman bayi kuma daga farko?
10 Kuna kiyaye ranaku na musamman, sabobin
watanni, lokatai, da shekaru. 11 Ina ji maku
tsoro. Ina tsoro cewa kamar na yi aiki cikinku a
wofi. 12 Ina rokon ku 'yan'uwa, ku zama kamar
yadda nake, domin ni ma na zama kamar ku.
Ba ku yi mani laifin komai ba. 13 Amma kun
sani cewa saboda rashin lafiya ne na yi maku
shelar bishara da farko. 14 Ko da yake halin
da nake ciki cikin jiki a zahiri ya sa ku cikin
gwaji, ba ku raina ni ba ko kuma kuka watsar
da ni. A maimakon haka, kun karbe ni kamar
mala'ikan Allah, kamar ni Almasihu Yesu ne da
kansa. 15 Saboda haka, yanzu ina murnar taku?
Domin ina shaidar ku, idan mai yiwuwa ne, da
kun kwakulo idanunku, kun ba ni. 16 To kenan,
na zama makiyin ku ne saboda na gaya maku
gaskiya? 17 Suna neman ku da himma ba domin
wani alheri ba ne. Suna so su raba ni da ku
domin ku bi su. 18 Yana da kyau ko yaushe a yi
himma domin dalilai masu kyau, ba kuma kawai
sa'adda ina tare da ku ba. 19 'Ya'yana kanana,
sabili da ku ina cikin zafin nakuda kuma sai
Almasihu ya samu kafuwa cikinku. 20 Da ma
a ce ina tare da ku yanzu in canza muryata,
domin ina damuwa a kanku kwarai. 21 Ku gaya
mani, ku da kuke marmarin ku zo karkashin
shari'a, ba ku ji abin da shari'ar ta ce ba? 22
A rubuce yake cewa, Ibrahim yana da 'ya'ya
maza biyu, daya dan baiwa ne, dayan kuma
dan 'yantaciyar mace ne. 23 Abin lura anan,
dan baiwar an haife shi ta hanyar mutuntaka
ne, amma dan 'yantaciyar macen, an haife
shi ta wurin alkawari ne. 24 Ana iya bayyana
abubuwan nan a hanyar kwatanci kamar haka,
wadannan mata na kama da alkawarai ne guda
biyu. Dayan alkawarin daga dutsen Sinayi ne.
Ta haifi 'ya'ya da ke bayi ne su. Ita ce Hajaratu.
25 Yanzu fa, Hajaratu ita ce dutsen Sinayi da
ke Arebiya. Misali ce na Urushalima na yanzu,
domin tana cikin bauta tare da 'ya'yanta. 26
Amma Urushalima da ke bisa 'yantacciya ce,
ita ce mahaifiyarmu. 27 Kamar yadda yake a
rubuce, “Ki yi murna, ke bakarariya, ke da ba
ki taba haihuwa ba. Ki yi shewa na farinciki,
ke da ba ki dandana haihuwan da ba. Domin
'ya'yan bakarariya da yawa suke, fiye da ta
mace mai miji.” 28 Yanzu fa, 'yan'uwa, kamar
yadda Ishaku yake, haka muke, wato 'ya'yan
alkawari. 29 A lokacin can, shi wanda aka haife
shi ta hanyar mutuntaka ya tsananta wa wanda
aka haife shi ta hanyar Ruhu. Haka yake har
yanzu. 30 Amma menene nassi ya ce? “Ka kori
baiwar nan tare da danta. Domin dan baiwar
nan ba za ya ci gado tare da dan macen nan da
ke 'yantacciya ba.” 31 Saboda haka 'yan'uwa,
mu ba 'ya'yan baiwa ba ne, a maimakon haka,
mu 'ya'yan macen nan ne da ke 'yantacciya.

5 Saboda 'yanci ne Almasihu ya yantar da
mu. Sai ku dage kada ku sake komawa cikin
kangin bauta. 2 Duba, ni Bulus, ina gaya maku
cewa idan an yi maku kaciya, Almasihu ba zai

zama da amfani a gare ku ba a kowace hanya.
3 Haka kuma, na shaida ga ko wanda mutum
wadda aka yi masa kaciya ya zama dole ya
yi biyayya da dukan shari'a. 4 Kun rabu da
Almasihu, dukanku wadanda aka “baratar” ta
wurin shari'a. Kun fadi daga alheri. 5 Domin
ta wurin Ruhu, cikin bangaskiya, muna jira
gabagadi na adalci. 6 A cikin Almasihu kaciya
ko rashin kaciya ba shi da ma'ana. Bangaskiya
kadai mai aiki ta wurin kauna ita ce mafi
muhimmanci. 7 Da kuna tsere da kyau, wanene
ya tsayar da ku daga yin biyayya da gaskiya?
8 Rinjayarwa da ke sa yin wannan, ba daga
wanda ya kira ku ba ne 9 Ai karamin yisti
shi yake sa dukan kulli ya kumbura. 10 Ina da
wannan gabagadin game da ku cikin Ubangiji
cewa ba za ku yi tunani a wata hanya daban
ba. Shi wanda ya rikita ku zai sha hukunci
ko wanene shi. 11 'Yan'uwa, idan har yanzu
wa'azin kaciya nake yi, don me har yanzu ake
tsananta mani? Inda haka ne dutsen sanadin
tuntube game da gicciye da ya ragargaje. 12 Ina
fata wadanda suke badda ku su maida kansu
babani. 13 'Yan'uwa, domin Allah ya kira ku
zuwa ga yanci, kada dai ku mori yancin nan ya
zama zarafi domin jiki. A maimakon haka ta
wurin kauna ku yi wa juna hidima. 14 Saboda
dukan shari'a ta cika ne a cikin doka guda daya;
“Ka kaunaci makwabcinka kamar kanka.” 15
Amma idan kuna cizo da hadiye juna, ku lura
kada ku hallakar da junanku. 16 Na ce, ku yi
tafiya cikin Ruhu, ba za ku cika sha'awoyin
jiki ba. 17 Domin jiki yana gaba mai karfi da
Ruhu, Ruhu kuma yana gaba da jiki. Domin
wadannan akasin juna suke. Sakamakon shine
ba za ku iya yin abin da kuke so ba. 18 Amma
idan Ruhu ne ke bishe ku, ba ku karkashin
shari'a. 19 Yanzu ayyukan jiki a bayyane suke.
Sune al'amuran lalata, rashin tsarki, sha'awoyi,
20 bautar gumaka, sihiri, yawan fada, jayayya,
kishi, zafin fushi, gasa, tsattsaguwa, hamayya,
21 hassada, buguwa, buguwa da tarzoma, da dai
sauran irin wadannan abubuwa. Na gargade
ku, kamar yadda a da na gargade ku, cewa
wadanda suke aikata wadannan abubuwa ba
za su gaji mulkin Allah ba. 22 Amma 'ya'yan
Ruhu kauna ne, farinciki, salama, hakuri, kirki,
nagarta, bangaskiya, 23 tawali'u, da kamun kai.
Babu wata shari'a da ke gaba da wadannan
abubuwa. 24 Wadanda suke na Almasihu Yesu
sun giciye halin jiki tare da marmarin sa da
miyagun sha'awoyi. 25 Idan muna zaune cikin
Ruhu, mu yi tafiya da Ruhu. 26 Kada mu zama
masu girman kai, ko muna cakunar juna, ko
muna kishin juna.

6 'Yan'uwa, idan an kama mutum yana yin
wani laifi, ku da kuke da ruhaniya sai ku
dawo da mutumin a hanya cikin ruhun tawali'u,
ka lura da kanka don kada kai ma ka fada a
cikin gwaji. 2 Ku dauki damuwar juna, ta yin
haka za ku cika shari'ar Almasihu. 3 Domin
idan kowa ya zacci shi wani abu ne alhali shi ba
komai ba ne rudin kansa yake yi. 4 Sai kowa
ya auna aikin sa. Sa'annan zai sami abin da zai
yi takama, ba sai ya kwatanta kansa da wani
ba. 5 Domin kowa zai dauki nauyin kayansa.
6 Wanda aka koya masa maganar, wajibi ne
ya ci amfanin abubuwansa masu kyau duka
tare da malaminsa. 7 Kada fa a yaudare ku
ba a yi wa Allah ba'a. Dukan abin da mutum
ya dasa, shine abin da zai girba. 8 Domin shi
wanda ya shuka wa kansa dabi'ar zunubi zai
girbi hallaka, amma shi wanda ya shuka cikin
Ruhu, zai girbi rai madawwami daga Ruhu.
(aiōnios g166) 9 Kada mu gaji da aikata nagarta,
domin a lokacin da ya dace za mu yi girbi
idan ba mu gaji ba. 10 Saboda haka, lokacin da
muke da zarafi, sai mu yi nagarta ga kowa. Mu
yi nagarta mussamman ga wadanda suke na
iyalin bangaskiya. 11 Dubi yawan wasikun da na
rubuta maku da hannuna. 12 Wadanda suke so
su nuna hali mai kyau cikin jiki suke tilasta ku
yin kaciya. Suna yin haka ne kadai saboda kada
a tsananta masu saboda gicciyen Almasihu.
13 Domin ko su wadanda suke masu kaciya
ba su kiyaye shari'a. Maimakon haka suna so
ne a yi maku kaciya don su yi fahariya game
jikinku. 14 Bari kada ya zama ina fahariya sai
dai ta gicciyen Ubangijinmu Yesu Almasihu. Ta
wurinsa ne aka gicciye duniya a gare ni, ni kuma
ga duniya. 15 Domin kaciya ko rashin kaciya ba
komai ba ne. Maimakon haka, sabon halita ne
ke da muhimmanci. 16 Ga dukan wadanda za
su zauna cikin wannan ka'ida, bari salama da
jinkai su kasance tare da su da kuma bisa Isra'ila
na Allah. 17 Daga yanzu zuwa nan gaba kada
wani ya dame ni, domin ina dauke da tabbai
na Yesu a jikina. 18 Alherin Ubangijinmu Yesu
Almasihu ya kasance da ruhun ku, 'yan'uwa.
Amin.

Afisawa

1 Bulus, manzon Yesu Almasihu ta wurin nufin
Allah, zuwa ga kebabbu na Allah da ke a Afisa
wanda suke aminci cikin Yesu. **2** Bari alheri
ya kasance da ku, da salama daga wurin Allah
Ubanmu da Ubangijinmu Yesu Almasihu. **3** Yabo
ya tabbata ga Allah Uban Ubangijinmu Yesu
Almasihu. Shine ya albarkace mu da kowanne
albarku na ruhaniya da ke cikin sammai cikin
Almasihu. **4** Kafin halitar duniya, Allah ya zabe
mu da muka ba da gaskiya cikin Yesu. Ya zabe mu
domin mu yi zaman tsarki da rayuwar da babu
aibu a gabansa. **5** Cikin kauna Allah ya kaddara
ya dauke mu mu zama yayansa ta wurin Yesu
almasihu. Ya yi wannan domin ya gamshe shi ya
yi abin da ya ke so. **6** Sakamakon shine Allah ya
karbi yabo domin daukakan alherinsa. Wannan
shine abinda ya ba mu hannu sake ta wurin
kaunataccensa. **7** Gama cikin kaunataccensa
aka fanshe mu ta wurin jininsa, da gafarar
zunubai ta wurin wadataccen alherinsa. **8** Ya
ba da wannan alherin a yalwace cikin dukan
hikima da fahimta. **9** Allah ya bayyana mana
gaskiyar al'amarin da aka boye na shirinsa, ta
wurin abin da yake so ya nuna cikin Almasihu.
10 Idan lokaci ya yi na kammala shirinsa, Allah
zai kawo dukan abubuwan da ke sama da kasa
cikin Yesu. **11** An zabe mu cikin Almasihu mu
zama abin gado na Allah. Ya yi mana wannan
shirin tun da cikin shirin sa, shi mai yin dukan
abu ta dalilin nufinsa. **12** Allah ya yi haka saboda
mu rayu domin yabon daukakarsa. Mune na
farko da muka sami bege cikin Almasihu. **13** A
cikin Almasihu ne kuma kuka samu jin maganar
gaskiya, bisharan cetonku ta wurin Yesu. A
cikinsa ne kuka bada gaskiya aka hatimce ku
da Ruhu Mai Tsarki wanda aka alkawarta. **14**
Ruhun shine tabbacin gadonmu kafin mu kai
ga samunsa. Wannan don yabon daukakarsa
ne. **15** Sabo da haka, tun lokacin da na ji labarin
bangaskiyarku cikin Ubangiji Yesu da kaunar
ku zuwa dukan wadanda aka kebe dominsa. **16**
Ban fasa tunawa da ku ba ina addu'a saboda ku
cikin addu'o'ina. **17** Ina addu'a da cewa Allah
Ubangijinmu Yesu Almasihu, Uban daraja, ya
ba ku ruhun basira da wahayin saninsa. **18** Ina
addu'a idanun zuciyarku su bude domin ku
san tabacin kiranku. Ina addu'a dominku san
arzikin mulkin gadonsa cikin wadanda aka kebe
dominsa. **19** Ina addu'a ku san ikon nan nasa
mai girma mara iyaka da ke cikin mu da muka
ba da gaskiya. Wannan girman yana ta wurin
aikin karfin ikonsa ne. **20** Wannan shine ikon
da ya yi aiki cikin Almasihu lokacin da Allah
ya tashe shi daga matattu ya sa shi a hannun
damansa cikin sammai. **21** Ya sanya shi bisa
birbishin dukan sarauta, iko, mulki, karfi, da
kowanne irin suna. Ya sanya Almasihu ba a
wannan zamanin kadai ba, amma da zamani
mai zuwa. **(aiōn g165)** **22** Allah ya saka dukan
abubuwa a karkashin kafafun Almasihu. Ya sa
shi shugaban dukan abubuwa a cikin ikilisiya.
23 Ikilisiya jikinsa ne, cikarsa wanda ya cika
dukan abubuwa cikin kowacce hanya.

2 Amma da ku matattu ne cikin zunubanku da
laifofinku. **2** A cikinsu kuka yi rayuwa bisa
ga al'amuran duniyan nan. Kuka biye wa mai
sarautar ikokin sararin sama, wannan ruhun
ne da ke aiki cikin kangararrun 'ya'ya. **(aiōn
g165)** **3** Da can dukanmu muna cikin wadannan
marasa bada gaskiya. Muka biye wa mugun
burin jikinmu. Muna aikata halin mutuntaka
da na tunaninmu. Bisa ga dabi'a 'ya'ya ne
wadanda sun cancanci fushin Allah, kamar
wadansu. **4** Amma Allah mai yalwar jinkai ne,
sabili da matukar kauna da ya kaunace mu. **5**
Sa'anda muke matattu cikin zunubai, ya kawo
mu cikin sabon rai tare da Almasihu. Ta wurin
alheri aka cece mu. **6** Allah ya tashe mu tare
ya kuma sa muka zauna tare a matsayi guda
cikin Almasihu Yesu. **7** Ya yi wannan domin a
zamanai masu zuwa ya nuna mana matukar
yalwar arzikin alherinsa ta wurin Yesu. Yana
nuna mana wannan ta wurin alherinsa. **(aiōn
g165)** **8** Domin ta wurin alheri aka cece ku ta
wurin bangaskiya, wannan ba daga gare ku ba
ne, kyauta ce ta Allah. **9** Ba daga ayyuka ba,
Saboda wannan dalili kada kowa ya yi fahariya.
10 Gama mu aikin hannuwansa ne, halitattu
cikin Almasihu Yesu domin mu yi kyawawan
ayyuka, wadanda tun da Allah ya tanada, mu yi
rayuwa a cikinsu. **11** Saboda haka ku tuna da ku
al'ummai ne a dabi'ar jiki. Ana kiranku “marasa
kaciya”, abin da ake kira kaciya cikin jiki wadda
hannayen mutane ke yi. **12** Gama a lokacin
nan a rabe kuke da Almasihu. Ku bare ne ga
mutanen Isra'ila. Ku baki ne ga wa'adodi na
al'kawarai. Ba ku da tabbaci a kan gobe. Ba ku
da Allah a cikin duniya. **13** Amma yanzu a cikin

Almasihu Yesu ku da da kuke nesa da Allah, an
kawo ku kusa da shi ta wurin jinin Almasihu.
14 Gama shine salamar mu. Domin ya mai da
biyun daya. Cikin jikinsa ne ya rushe katangar
gaba da ta raba mu da juna. 15 Wato ya kawar
da shari'a mai umarnai da sharudda, domin
ya halitta sabon mutum daya a cikinsa. Yin
haka ya kawo salama. 16 Ya yi haka domin ya
sulhunta mutum biyu cikin jiki daya ga Allah ta
wurin gicciye. Ta wurin gicciye ya kashe gabar
da ke tsakaninsu. 17 Yesu ya zo ya yi maku
shelar salama ku da kuke nesa da ku na kusa. 18
Domin ta wurin Yesu dukanmu biyu cikin Ruhu
daya muna da hanya zuwa wurin Uba. 19 Sabo
da haka yanzu ku al'ummai, ko daya, ba bare
ba ne. Maimakon haka ku abokai ne tare da
kebabbun Allah, abokan aiki. 20 Wadanda an
gina su bisa tushen manzanni da annabawa.
Almasihu Yesu da kansa shine mafificin dutsen
ginin. 21 A cikinsa dukan ginin ya hade tare,
suna kuma girma kamar haikali cikin Ubangiji.
22 A cikinsa ne kuma ake gina ku gaba daya kun
zama mazaunin Allah a cikin Ruhu.

3 Saboda haka, ni Bulus, dan sarka sabili da
Almasihu dominku al'ummai. 2 Ina zaton kun
ji a kan aiki mai girma na alherin Allah da ya ba
ni dominku. 3 Ina rubuto maku bisa ga wahayin
da aka sanashe ni. Wannan ita ce boyayyar
gaskiya da na rubuta a takaice a cikin wata
wasikar. 4 Sa'adda kuka karanta a kan wannan,
za ku iya fahimtar basira ta cikin boyayyar
gaskiya a kan Almasihu. 5 Wanda a zamanun da
ba a bayyana wa mutane ba. Amma yanzu an
bayyana shi ga manzanni da annabawa kebabbu
a cikin Ruhu. 6 Wannan boyayyar bishara ita
ce al'ummai ma abokan gado ne tare da mu,
gabobi ne cikin jiki daya. Abokan tarayya ne
kuma cikin alkawaran Almasihu Yesu ta wurin
bishara. 7 Domin wannan na zama bawa ta
wurin baiwar alherin Allah da ya bani ta wurin
karfin ikonsa. 8 Allah ne ya ba ni wannan
baiwa. Ko da shike nine mafi kankanta cikin
kebabbun Allah, in yi shelar bishara ga al'ummai
akan wadatar Almasihu marar matuka. 9 In
kuma fahimtar da dukan mutane a kan shirin
Allah, wannan boyayyar gaskiya wadda tun
zamanai da suka wuce Allah ya boye, shi da ke
mahallicin dukan abubuwa. (aiōn g165) 10 Saboda
haka, ta wurin ikilisiya, masu iko da masu
mulkin sararin sama za su san hikimar Allah ta
fuskoki daban daban. 11 Wannan ya kasance
bisa ga dawwamammen nufi da ya zartar cikin
Almasihu Yesu Ubangijinmu. (aiōn g165) 12 Gama
a cikin Almasihu muna da gabagadi, da dama,
da amincewa sabili da gaskiyar mu a cikinsa. 13
Saboda haka ina rokon ku kada ku karaya da
wahalar da na sha domin ku wadda ta zama
daukakar ku. 14 Saboda haka nake durkusawa
da gwiwa ta a gaban Uba, 15 wanda ta wurinsa
ake kiran kowanne iyali na sama da na kasa.
16 Ina addu'a ya amince maku bisa ga yalwar
wadatar daukakarsa, ku karfafa matuka da iko
ta wurin Ruhunsa, da yake cikinku. 17 Ina
addu'a Almasihu ya zauna a cikin zuciyar ku ta
wurin bangaskiya. Ina kuma addu'a ku kafu ku
kuma ginu da zurfi kwarai cikin kaunarsa. 18
Ku kasance cikin kaunarsa domin ku gane, tare
da dukan masu bi, menene zurfi, da fadi, da
tsawon kaunar Almasihu. 19 Ina addu'a domin
ku san mafificiyar kaunar Almasihu da ta wuce
sani. Ku yi wannan domin a cika ku da dukan
cikar Allah. 20 Yanzu ga wanda yake da ikon
aikata dukan abu fiye da abin da muke roko ko
tunani, bisa ga ikonsa da ke aiki a cikinmu, 21
daukaka ta tabbata a gare shi a cikin ikilisiya
ta wurin Almasihu Yesu har ya zuwa zamanun
zamanai har abada abadin. Amin. (aiōn g165)

4 Saboda haka a matsayi na na dan sarka
saboda Ubangiji; ina rokon ku ku yi zaman
rayuwa da ta cancanci kiran da Allah ya kiraye
ku. 2 Ku zamna da matukar tawali'u da sahihanci
da hakuri. Ku karbi juna cikin kauna. 3 Ku yi
kokarin zaman dayantaka cikin Ruhu kuna hade
cikin salama. 4 Akwai jiki daya da kuma Ruhu
daya, kamar yadda aka kira ku a kan begen
nan daya. 5 Ubangiji daya, bangaskiya daya, da
kuma baftisma daya. 6 Allah daya ne da Uban
duka. Shine bisa duka, ta wurin duka, da kuma
cikin duka. 7 Ko wannenmu an ba shi baiwa
bisa ga awon baiwar Almasihu. 8 Kamar yadda
nassi ya ce, “Da ya haye zuwa cikin sama, ya
bi da bayi cikin bauta. Ya kuma yi wa mutane
baye baye. 9 Menene ma'anar, “Ya hau?” Ana
cewa kenan ya sauka har cikin zurfin kasa.
10 Shi da ya sauka shine kuma wanda ya hau
birbishin sammai. Ya yi wannan domin ya cika
dukan abubuwa. 11 Almasihu ya ba da baye
baye kamar haka: manzanni, annabawa, masu
shelar bishara, makiyaya, da masu koyarwa. 12
Ya yi haka domin ya shiryar da masu bi saboda

hidima, domin gina jikin Almasihu. 13 Ya yi
haka har sai mun kai dayantakar bangaskiya da
sanin Dan Allah. Ya yi haka har sai mun kai ga
manyanta, kamar wadanda suka kai cikakken
matsayin nan na falalar Almasihu. 14 Wannan
ya zamanto haka domin kada mu kara zama
kamar yara. Kada a yi ta juya mu. Wannan haka
yake domin kada mu biye wa iskar kowacce
koyarwa ta makirci da wayon mutane masu
hikimar yin karya. 15 Maimakon haka za mu
fadi gaskiya cikin kauna domin mu yi girma
cikin dukan tafarkun da ke na sa, shi da yake
shugaba, Almasihu. 16 Almsihu ya hada dukan
jikin masu ba da gaskiya. Jikin yana hade ta
wurin kowanne gaba, domin jikin ya yi girma
ya gina kansa cikin kauna. 17 Saboda haka
ina yi maku gargadi cikin Ubangiji cewa, kada
ku sake yin rayuwa irin ta al'ummai da suke
yi cikin azancin wofi marar amfani. 18 Sun
duhunta cikin tunaninsu. Bare suke da rai irin
na Allah, ta wurin jahilcin da ke cikinsu da ta
wurin taurare zukatansu. 19 Basa jin kunya. Sun
mika kansu ga mutumtaka ta yin kazamtattun
ayyuka da kowacce zari. 20 Amma ba haka kuka
koyi al'amuran Almasihu ba. 21 Ina zaton kun
rigaya kun ji a kansa. Ina zaton an koyar da
ku cikinsa, kamar yadda gaskiyar Yesu ta ke.
22 Dole ku yarda halin ku na da, wato tsohon
mutum. Tsohon mutumin ne ya ke lalacewa ta
wurin mugun buri. 23 Ku yarda tsohon mutum
domin a sabonta ku cikin ruhun lamirinku. 24
Ku yi haka domin ku yafa sabon mutum, mai
kamanin Allah. An hallitta shi cikin adalci da
tsarki da gaskiya. 25 Saboda haka ku watsar da
karya. “Fadi gaskiya ga makwabcin ka”, domin
mu gabobin juna ne. 26 “Ku yi fushi, amma
kada ku yi zunubi.” Kada ku bari rana ta fadi
kuna kan fushi. 27 Kada ku ba shaidan wata
kofa. 28 Duk mai yin sata, kada ya kara yin sata
kuma. Maimakon haka, ya yi aiki. Ya yi aiki da
hannuwan sa domin ya sami abin da zai taimaka
wa gajiyayyu. 29 Kada rubabbun maganganu
su fito daga cikin bakinku. Maimakon haka, sai
ingantattu da za su ba da alheri ga masu ji. 30
Kada ku bata wa Ruhu Mai Tsarki na Allah rai
domin ta wurin sa ne aka hatimce ku domin
ranar fansa. 31 Sai ku watsar da dukan dacin
rai, da hasala, da fushi, da tankiya, da reni tare
da dukan mugunta. 32 Ku yi wa juna kirki, ku
zama da taushin zuciya. Ku yafe wa juna, kamar
yadda Allah cikin Almasihu ya gafarta maku.

5 Saboda haka ku zama masu koyi da Allah,
kamar kaunatattun 'ya'yansa. 2 Ku yi zama
cikin kauna kamar yadda Almasihu ya kaunace
mu, ya kuma mika kansa sadaka da hadaya
ga Allah dominmu, hadaya mai kanshi abin
karba ga Allah. 3 Fasikanci ko kowacce irin
kazamta, ko kazamar lalata kada a ambace
su a tsakaninku, don haka ya dace ga masu
bi. 4 Kada a ambaci batsa, maganar wauta
ko alfasha wadanda ba su dace ba. Maimakon
haka, mu zama masu godiya. 5 Domin wannan
kun sani cewa ba fasiki, ko mara tsarki, ko
mai hadama wato mai bautar gumaka zai sami
gado cikin mulkin Almasihu da Allah. 6 Kada
kowa ya rude ku da maganganun wofi. Saboda
wadannan abubuwa ne fushin Allah ke zuwa
kan kangararrun 'ya'ya. 7 Kada ku yi tarayya
tare da su. 8 Domin da ku duhu ne, amma
yanzu ku haske ne cikin Ubangiji. Sai ku yi
tafiya kamar 'ya'yan haske. 9 Saboda amfanin
haske shine dukan alheri, adalci da gaskiya.
10 Kuna bidar abin da Ubangiji ke murna da
shi. 11 Kada ku sa hannu ga ayyuka marasa
amfani da ayyukan duhu amma gara a tone su.
12 Don abubuwan da suke yi a boye abin kunya
ne a bayyana su. 13 Dukan abu, idan haske ya
bayyana su, za a gan su. 14 Domin duk abin da
aka bayyana ya zama haske. Saboda haka aka
ce, “Ka farka, kai mai barci, ka tashi daga cikin
matattu; Almasihu kuwa zai haskaka bisanka”.
15 Saboda haka, ku maida hankali yadda kuke
rayuwar ku, ba kamar mutane marasa hikima
ba amma kamar masu hikima. 16 Ku yi lura
yadda kuke amfani da lokaci don kwanakin
miyagu ne. 17 Kada ku zama wawaye. Maimakon
haka, ku fahimci ko menene nufin Ubangiji. 18
Kuma Kada ku bugu da ruwan inabi, don yana
iya lalata rayuwa. Maimakon haka, ku cika da
Ruhu Mai Tsarki. 19 Kuna magana da junanku
cikin zabura da wakoki da wakokin ruhaniya,
kuna rairawa da yabo da zuciyarku ga Ubangiji.
20 Kullum kuna ba da gaskiya domin dukan
abubuwa cikin sunan Ubangiji Yesu ga Allah
Uba. 21 Kuna sarayadda kanku ga juna cikin
girmama Almasihu. 22 Mata, ku yi biyayya ga
mazan ku kamar ga Ubangiji. 23 Domin miji
shine shugaban matarsa kamar yadda Almasihu
yake shugaban ikilisiya. Shine kuma mai ceton
jiki. 24 Amma kamar yadda ikilisiya take biyayya
ga Almasihu, haka kuma dole mata suyi ga
mazajen su cikin kowanne abu. 25 Mazaje, ku

kaunaci matanku kamar yadda Almasihu ya
kaunaci ikilisiya har ya ba da kansa dominta, 26
Ya yi wannan domin ya tsarkake ta. Ya wanke
mu da ruwan wanki ta wurin kalma. 27 Ya yi
wannan domin ya mika ma kansa ikilisiya mai
daraja, ba tare da tabo ko cikas ko wani abu
kamar wadannan, amma ta zama da tsarki da
kuma mara aibi. 28 Hakannan kuma, mazaje
su kaunaci matansu kamar jikunnansu. Wanda
yake kaunar matarsa yana kaunar kansa. 29 Ba
wanda ya taba kin jikinsa. Amma, yakan ciyadda
shi yana kaunarsa, kamar yadda Almasihu ya
kaunaci ikilisiya. 30 Domin mu gabobin jikinsa
ne. 31 “Domin wannan mutum zai rabu da
ubansa da uwarsa ya manne wa matarsa, su
biyu su zama nama daya”. 32 Wannan asirin
gaskiyar, da girma yake, amma ina magana ne
game da Almasihu da ikilisiyarsa. 33 Duk da
haka, kowannenku dole ya kaunaci matarsa
kamar kansa, matar kuma dole ta girmama
mijinta.

6 'Ya'ya, ku yi biyayya ga iyayenku chikin
Ubangiji, domin wannan daidai ne. 2 “Ka
girmama mahaifinka da mahaifiyarka” (Doka
ta fari kenan da alkawari), 3 “ta haka za ku
yi albarka, domin kwanakinku su yi tsawo a
duniya”. 4 Hakanan, ku ubanni kada ku cakuni
'ya'yan ku har su yi fushi, amma ku goye su
cikin horon Ubangiji da gargadinsa. 5 Bayi, ku
yi biyayya ga iyayengijinku na duniya tare da
girmamawa da tsoro da zuciya mai gaskiya. Ku
yi masu biyayya kamar ga Almasihu. 6 Ku yi
masu biyayya ba don lallai suna kallonku ba
domin ku faranta masu rai. Maimakon haka, ku
yi biyayya kamar bayi ga Almasihu. Ku yi nufin
Allah daga zuciya. 7 Ku yi hidima da dukan
zuciya, kamar kuna bautar Ubangiji ba mutane
ba. 8 Sai ku sani cewa duk abinda mutum ya yi
zai karbi sakamako daga wurin Ubangiji, ko shi
bawa ne ko 'yantacce. 9 Ku kuma iyayengiji,
ku yi irin wannan ga barorin ku. Kada ku
razana su. Kun sani shi wanda ke Ubangijinsu
da ku daya ne yana sama. Kun sani tare da shi
baya nuna tara. 10 A karshe, ku karfafa cikin
Ubangiji da cikin karfin ikonsa. 11 Ku dauki
dukan makamai na Allah, domin ku iya dagewa
gaba da dabarun shaidan. 12 Gama yakinmu
ba da nama da jini bane. Amma, da ikoki da
mulkoki da mahukuntan wannan zamani mai
duhu da rundunai masu duhu na mugunta cikin
sammai. (aiōn g165) 13 Don haka ku dauki dukan
makamai na Allah, domin ku iya tsayawa da
karfi cikin muguwar rana. Bayan kun yi komai
za ku tsaya da karfi. 14 Saboda haka ku tsaya
da karfi. Ku yi wannan bayan kun yi damara
cikin gaskiya kuna yafa sulke na adalci. 15 Ku yi
wannan bayan kun daure kafafunku da shirin
kai bisharar salama. 16 Cikin dukan abu ku
dauki garkuwar bangaskiya, wadda za ku kashe
dukan kibau masu wuta na mugun. 17 Ku dauki
kwalkwalin ceto da takobin Ruhu, wanda shine
maganar Allah. 18 Tare da kowacce irin addu'a
da roko kuna addu'a kullum cikin Ruhu. Da
wannan lamiri, kuna tsare wannan da iyakacin
kula da dukan juriya da roko saboda dukan
masu bi. 19 Ku yi mani addu'a, domin in karbi
sako duk sa'adda na bude bakina. Ku yi addu'a
in sami gabagadin bayyana boyayyar gaskiyar
bishara. 20 Saboda bishara nake jakada cikin
sarkoki, yadda a cikinta zan yi magana gabagadi
yadda takamata. 21 Amma domin ku san rayuwa
ta, da yadda nake, Tikikus, dan'uwa kaunatacce
da amintaccen bawa cikin Ubangiji, zai sanar da
ku dukan abu. 22 Saboda wannan dalili na aiko
shi gare ku, domin ku san al'amuran mu, kuma
domin ku sami ta'aziya a zukatan ku. 23 Bari
salama ta kasance tare da 'yan'uwa, kauna da
bangaskiya daga wurin Allah Uba da Ubangiji
Yesu Almasihu. 24 Alheri ya kasance tare da
wadannan da suke kaunar Ubangijinmu Yesu
Almasihu tare da kauna mara mutuwa.

Filibbiyawa

1 Bulus da Timoti bayin Almasihu Yesu, zuwa
ga dukan wadan da aka kebe cikin Almasihu
Yesu da ke a Filibi, tare da masu kula da ikilisiya
da dikinoni. **2** Bari alheri ya kasance tare da ku
da salama daga Allah Ubanmu da Ubagijinmu
Yesu Almasihu. **3** Ina godiya ga Allahna duk
lokacin da na tuna da ku. **4** Ko yaushe cikin
addu'a ta dominku duka, da farin ciki na ke
addu'a. **5** Ina godiya domin tarayyar ku a cikin
bishara tun daga rana ta fari har ya zuwa
yanzu. **6** Na tabbata game da wannan abu, shi
wanda ya fara aiki mai kyau a cikinku zai ci
gaba da shi har ya kai ga kammala zuwa ranar
Yesu Almasihu. **7** Daidai ne in ji haka game
da dukanku domin kuna zuciya ta. Dukanku
abokan tarayya ta ne cikin alherin Allah wajen
dauri na da kuma kariyar bishara, da tabbatar
da bishara. **8** Domin Allah mashaidi na ne, a kan
yadda ina da marmarin ku duka cikin zurfin
kaunar Almasihu Yesu. **9** Ina yin wannan addu'a:
kaunar ku ta habaka gaba gaba a cikin sani da
dukan fahimta. **10** Ina addu'a a kan haka domin
ku gwada ku zabi mafifitan abubuwa. Ina addu'a
domin ku zama sahihai marasa abin zargi a
ranar Almasihu. **11** Wannan kuma domin a cika
ku da 'ya'yan adalci da ake samu ta wurin Yesu
Almasihu, zuwa ga daukaka da yabon Allah. **12**
Yanzu ina so ku sani, 'yan'uwa, cewa al'amuran
da suka faru da ni sun zama dalilan cin gaban
bishara kwarai da gaske. **13** Sakamakon haka,
sarkokina cikin Almasihu sun zama sanannu
ga dukan sojojin fada da kuma sauran jama'a,
14 har galibin 'yan'uwa cikin Ubangiji suka
karfafa kwarai sabili da sarkokina, suka fito a
fili suka yi shelar maganar Allah gabagadi. **15**
Lalle wadansu suna shelar Almasihu cikin kishi
da husuma, wadansu kuwa domin kyakyawar
manufa. **16** Masu shelar Almasihu domin kauna
sun sani cewa an ajiye ni nan domin in kare
bishara. **17** Amma wadansu kuwa suna shelar
Almasihu saboda sonkai da rashin gaskiya. A
zaton su suna wahalar da ni cikin sarkokina. **18**
Sai kuma me? Ta kowace hanya, ko da gangan
ko da gaske, shelar Almasihu ake yi, ina kuma
murna da wannan! I, zan yi murna. **19** Domin
na sani wannan zai kai ga sanadiyar kubuta
ta. Wannan zai faru sabili da addu'ar ku, da
kuma taimakon Ruhun Yesu Almasihu. **20** Bisa
ga abin da hakikance nake tsammani da tabbaci
cewa ba zan kunyata ba. Maimakon haka, da
dukan karfin hali kamar kullum, da yanzu
kuma, ina da burin kawo daukaka ga Almasihu
a cikin jikina. Ina da begen Almasihu ya sami
daukaka a cikin jikina ko cikin rayuwa ko cikin
mutuwa. **21** Domin ni a gare ni rai Almasihu
ne, mutuwa kuwa riba ce. **22** Amma idan ya
zamanto rayuwata cikin jiki za ta kawo amfanin
hidima to, ban san wanda zan zaba ba. **23**
Amma dukansu biyu suna jan hankali na. Ina da
burin in bar nan in kasance tare da Almasihu,
wannan ya fiye mani kwarai! **24** Duk da haka
rayuwata cikin jiki wajibi ne sabili da ku. **25**
Tunda shike ina da tabbas a kan wannan, na
kuma sani zan rayu, in cigaba da kasancewa da
ku duka domin cigaban ku, da farincikin ku,
cikin bangaskiya. **26** Sakamakon haka, takamar
ku cikin Almasihu Yesu za ta bunkasa sabili da
dawowa ta a gare ku. **27** Ku tafiyar da al'amuran
ku kamar yadda ya cancanci bisharar Almasihu,
ku yi haka domin ko na zo in duba ku, ko bana
nan inji yadda kuke tsaye daram cikin ruhu
guda. Ina fatan in ji cewa da nufi daya kuke
fama tare saboda bangaskiyar nan ta bishara. **28**
Kada ku tsorata da kome da magabtanku za su
yi. Alama ce a gare su ta hallakar su. Amma ku
kuwa alama ce ta ceton ku, wannan kuwa daga
Allah ne. **29** Gama an yi maku alheri, sabo da
Almasihu, ba gaskantawa da Almasihu kawai ba,
amma har ma shan wuya dominsa. **30** Kuna da
shan wuya irin tawa wanda kuka gani, wanda
kun ji nake sha har yanzu.

2 Idan akwai wani abin karfafawa cikin
Almasihu. Idan da wata ta'aziyya daga
kaunarsa. Idan akwai zumunta a Ruhu. Idan da
tatausan jinkai da tausayi. **2** Ku cika farin cikina
don ku zama da tunani irin haka, kuna da kauna
daya, kuna tarayya cikin Ruhu daya, ku kasance
da manufa iri daya. **3** Kada ku yi komai cikin
sonkai ko girman kai. A maimakon haka cikin
zuciya mai tawali'u kowa na duban wadansu
fiye da kansa. **4** Kada kowa ya dubi bukatun sa,
amma yana lura da bukatun wadansu. **5** Ku yi
tunani cikin hanya wadda ke cikin Almasihu
Yesu. **6** Wanda ya yi zama cikin siffar Allah, bai
mai da daidaitarsa da Allah wani abin da zai rike
ba. **7** Maimakon haka, ya wofintar da kansa. Ya
dauki siffar bawa. Ya bayyana cikin kamannin
mutane. An same shi a bayyane kamar mutum.

8 Ya kaskantar da kansa, ya yi biyayya har ga
mutuwa, mutuwa ta gicciye. 9 Saboda haka
Allah ya ba shi mafificiyar daukaka. Ya ba shi
suna wanda yafi kowanne suna. 10 Domin a
cikin sunan Yesu kowace gwiwa za ta durkusa,
gwiwoyin wadanda ke cikin sama da kuma
duniya da kuma karkashin duniya. 11 Kuma
kowanne harshe zai furta cewa Yesu Almasihu
Ubangiji ne, zuwa daukakar Allah Uba. 12 Domin
wannan kaunatattuna, kamar yadda kullum
kuke biyayya ba sai ina nan kadai ba. Balle
yanzu da bananan, ku yi aikin cetonku da tsoro
da far gaba. 13 Gama Allah ne yake aiki a cikinku
ku yi nufi duka da aikata abin da zai gamshe
shi. 14 Ku yi kowanne abu ba tare da gunaguni
da gardama ba. 15 Domin ku zama marasa abin
zargi kuma masu gaskiya, 'ya'yan Allah marasa
aibi. Ku yi haka domin ku haskaka kamar haske
a cikin wannan duniya, a tsakiyar karkatacciyar
da gurbatacciyar tsara. 16 Ku rike kalmar rai da
karfi domin in sami dalilin daukaka Almasihu a
ranarsa. Sa'annan zan san cewa ban yi tseren
banza ba, ban kuma yi wahalar banza ba. 17 Ko
da ana tsiyaye ni kamar sadaka a kan hadaya
da kuma hidimar bangaskiyarku, na yi farin
ciki, kuma na yi farin ciki tare da ku duka. 18
Kamar haka kuma sai ku yi farin ciki, ku yi farin
ciki tare da ni. 19 Amma na yi niyya in aiko da
Timoti wurin ku ba da dadewa ba, domin ni ma
in sami karfafuwa idan na san al'amuran ku. 20
Gama bani da wani wanda halinmu yayi daidai
da nasa, wanda yake juyayin ku da gaskiya.
21 Domin duka ribar kansu suke nema bata
Yesu Almasihu ba. 22 Amma kun san darajar
sa, kamar yadda da ke hidimar mahaifisa, haka
ya bauta mani cikin bishara. 23 Shi nake sa
zuciyar in aiko maku ba da dadewa ba idan
naga yadda al'amura nake gudana. 24 Amma
ina da gabagadi cikin Ubangiji cewa ni da kaina
zan zo ba da dadewa ba. 25 Amma ina tunanin
yakamata in sake aiko maku da Abafaroditus,
shi dan'uwana ne, abokin aiki, da abokin yaki,
manzon ku da kuma bawa domin bukatu na.
26 Da shike yana marmarin ku duka, ya damu
kwarai da shike kun ji yayi rashin lafiya. 27 Da
gaske yayi rashin lafiya har ya kusan mutuwa.
Amma Allah ya ji tausayin sa, ba shi kadai ba,
amma har da ni, domin kada in yi bakin ciki
kan bakin ciki. 28 Domin haka na yi niyyar aiko
shi, saboda idan kun sake ganinsa za ku yi farin
ciki ni kuma in kubuta daga juyayi. 29 Ku karbi
Abafaroditus da dukan murna cikin Ubangiji.
Ku ga darajar mutane irin sa. 30 Domin saboda
aikin Almasihu ne ya kusan mutuwa. Ya sadakar
da ransa domin ya bauta mani domin ya cika
hidimar da ya kamata ku yi mani.

3 A karshe, 'yan'uwana, ku yi farin ciki cikin
Ubangiji. In sake rubuta maku wadannan
abubuwa ba wani abu mai nauyi ba ne a gare
ni. Wadannan abubuwa zasu tsare ku. 2 Ku yi
hankali da karnuka. Ku yi hankali da miyagun
ma'aikata. Ku yi hankali da masu yanke-yanke.
3 Gama mune kaciyar. Don mune muke sujada
ta wurin Ruhun Allah. Mune masu fahariya
chikin Almasihu Yesu, kuma ba mu da gabagadi
cikin jiki. 4 Ko da shike, ni kaina ina gabagadi
ga jiki. Idan wani zai iya tunanin gabagadi ga
jiki, ni na fi shi. 5 An yi mani kaciya a rana
ta takwas, daga mutanen Israila, na kabilar
Biliyaminu, Bayahuden Yahudawa; ga zancen
shari'a Bafarisiye nake. 6 Wajen himma na
tsanantawa ikilisiya. Ga zancen adalci cikin
sharia, na zama mara abin zargi. 7 Amma duk
wadannan abubuwan da suka zama riba a gare
ni, na dauke su asara ne saboda Almasihu. 8
I, lallai ina lisafta dukan wadannan abubuwa
asara saboda mafificin sanin Almasihu Yesu
Ubangijina. Saboda shine na yi asarar dukan
abubuwa. Na maishe su marasa amfani domin
in ribato Almasihu, 9 a iske ni cikinsa. Ba ni da
wani adalcin kaina ta wurin shari'a. Maimakon
haka, ina da adalci ta wurin bangaskiya cikin
Almasihu, adalcin dake daga wurin Allah ta
wurin Bangaskiya. 10 Yanzu ina so in san shi da
ikon tashinsa, da tarayya cikin shan wuyarsa. In
kuma zama kamarsa wajen mutuwarsa, 11 domin
ta ko kaka in kai ga tashi daga cikin matattu. 12
Ba wai na rigaya na sami wadannan abubuwa
bane, ko kuma na riga na zama cikakke. Amma
ina nace bi domin in cafki wannan da Almasihu
Yesu ya cafko ni dominsa. 13 'Yan'uwa, ban
dauka cewa na riga na cafka ba tukuna. Amma
akwai abu daya da nake yi: ina mantawa da
abin da ke baya, ina kutsawa zuwa ga abin da
ke gaba. 14 Ina nacewa zuwa ga manufar nan
in kai ga samun ladar nasara na madaukakin
kiran Allah cikin Almasihu Yesu. 15 Dukan mu
wadanda muke kammalallu, sai mu yi tunani
ta wannan hanyar, idan kuwa kun yi tunanin
wani abu daban, to Allah zai bayyana maku
wannan kuma. 16 Sai dai, in da muka rigaya

muka kai, bari mu rike shi haka. 17 Ku zama
masu koyi da ni, 'yan'uwa. Ku duba da kyau
wadannan da suke tafiya yadda muka zama
abin koyi a gare ku. 18 Mutane da dama suna
tafiya -sune wadanda na ba ku labarin su, yanzu
kuma ina fada maku har da hawaye - kamar
makiyan gicciyen Almasihu ne. 19 Karshen su
hallaka ne. Domin allahn su ciki ne, fahariyar su
kuma tana cikin kunyar su. Tunanin su na kan
al'amuran duniya. 20 Amma mu 'yangarincin
mu a sama yake, daga inda muke sauraron mai
ceto, Ubangiji Yesu Almasihu. 21 Za ya sake
jikinmu na kaskanci ya siffanta shi kamar jikin
darajarsa, siffantacce ta karfin ikonsa inda ya
sarayar da dukan abubuwa a gare shi.

4 Saboda haka, kaunatattu 'yan'uwana da
nake marmari, farin ciki na da rawani na, a
wannan hanya ku tsaya daram cikin Ubangiji,
kaunatattun abokai. 2 Ina rokon Afodiya, ina
rokon Sintiki, ku zama da ra'ayi daya cikin
Ubangiji. 3 Babu shakka, ina sake rokon ku,
abokan tarayyar takunkumina na gaske: ku
taimaka wa matayen nan. Domin mun yi wahala
tare a cikin yada bishara tare da Kilimas da
sauran abokan aiki na, wanda sunayensu na
rubuce cikin littafin rai. 4 Yi farin ciki cikin
Ubangiji kullayomi. Ina sake cewa, yi farin ciki.
5 Bari dukan mutane su ga jimirin ku. Ubangiji
ya yi kusa. 6 Kada ku damu da kowanne abu,
maimakon haka, cikin komai tare da addu'a, da
rokeroke, da godiya, bari rokeroken ku su sanu
ga Allah. 7 Salamar Allah, da ta zarce dukan
ganewa za ta tsare zuciyarku da tunaninku
cikin Almasihu Yesu. 8 A karshe, 'yan'uwa,
duk abin da ke mai gaskiya, duk abin da ya
isa ban girma, duk abin da ke mai adalci, duk
abin da ke mai tsabta, duk abin da ke karbabbe,
duk abin da ke kawo kauna, duk abin da ke
da kyakkyawan ambato, idan akwai yabo, yi
tunani a kan wadannan abubuwan. 9 Wadannan
abubuwan da kuka koya kuka karba kuka ji
kuka gani a rayuwa ta, ku aikata wadannan
abubuwan. Allah mai salama zai kasance tare
da ku. 10 Na yi farin ciki sosai cikin Ubangiji
domin yanzu a karshe kun sabunta kulawar ku
game da ni. Kun kula da ni da gaske kwanakin
baya, amma ba ku samu zarafin taimako ba.
11 Ba don bukata ta bane nake fada wannan.
Domin na koyi dangana a kowanne irin yanayi.
12 Na san yadda zan zauna cikin bukata, na
kuma san yadda zan samu a yalwace. A kowace
hanya cikin kowanne abu na koyi asirin yadda
zan ci da yawa da yadda zan zauna da yunwa,
yadda zan zama a yalwace kuma in zama cikin
bukata. 13 Zan iya yin komai ta wurinsa shi
da yake karfafa ni. 14 Duk da haka, kun yi
zumunta da ni cikin kunci na. 15 Kun kuma
sani, ku Filibiyawa, cewa da farkon bishara,
lokacin da na bar Makidoniya, babu ikilisiya da
ta tallafe ni cikin batun bayarwa da karba sai
ku kadai. 16 Ko lokacin da nake Tassalonika,
kun aika da gudumawar biyan bukatu na fiye
da sau daya. 17 Ba domin ina neman kyauta ba
ne. A maimakon haka, ina neman amfani da
zai kawo karuwa cikin ajiyar ku. 18 Na karbi
dukan abubuwan, ina da shi a yalwace. An
kosar da ni. Na karba ta hanun Abafroditus
abubuwa daga wurinku. Shesheki na dadin
kamshi mai dandanno, karbabbiyar hadaya
mai gamsarwa ga Allah. 19 Allah na zai cika
dukan bukatunku bisa ga yalwarsa da ke cikin
daukaka cikin Almasihu Yesu. 20 Yanzu bari
daukaka ta tabbata ga Allah da Ubanmu har
abada abadin. Amin. (aiōn g165) 21 Gai da kowanne
mai bi cikin Almasihu Yesu. Dukan 'yan'uwa da
ke tare da ni suna gaisuwa. 22 Dukan masu bi a
nan suna gaisuwa, musamman wadanda suke
gidan Kaisar. 23 Bari alherin Ubangijin Yesu
Almasihu ya zauna tare da ruhunku. Amin

Kolossiyawa

1 Bulus manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin
Allah da Timoti dan'uwanmu, **2** zuwa ga
masu bada gaskiya da amintattun 'yan'uwa cikin
Almasihu da suke a Kolosi. Bari alheri da salama
su kasance tare da ku daga wurin Allah Ubanmu.
3 Muna godiya ga Uban Ubangijinmu Yesu Kristi,
kuma kullum muna addu'a dominku. **4** Mun ji
bangaskiyar ku cikin Almasihu Yesu da kaunar
da kuke da ita wa dukan kababbu ga Allah. **5**
Kuna da kaunar nan domin bege na hakika ga
abin da aka tanadar maku a sama. Kun riga
kun ji game da begen nan na hakika maganar
gaskiya da bishara, **6** wanda ta zo maku. Wannan
bishara tana ba da yaya tana kuma hayayyafa
da kuma girma a cikin dukan duniya. Tana yin
haka a cikinku kuma tun ranar da kuka ji ta
kun kuma yi koyi game da alherin Allah cikin
gaskiya. **7** Wannan itace bishara kamar yadda
kuka koye ta a wurin Abafaras, kaunataccen
abokin bautar mu, wanda ke amintacce mai
hidimar Almasihu a madadin mu. **8** Abafaras
ya bayyana mana kaunarku a Ruhu. **9** Saboda
da wannan kauna, tun daga ranar da muka
ji haka, ba mu fasa yi maku addu'a ba. Muna
ta roko domin ku cika da sanin nufinsa cikin
dukan hikima da fahimta ta ruhaniya. **10** Muna
ta addu'a domin ku yi tafiya da ta cancanci
Ubangiji a kowace hanya da za ta faranta masa
rai. Muna ta addu'a cewa za ku ba da 'ya'ya
cikin kowanne aikin nagari kuma za ku yi girma
cikin sanin Allah. **11** Muna addu'a ku karfafa a
cikin kowanne iyawa bisa ga ikon daukakarsa
zuwa ga matukar jimrewa da hakuri. **12** Muna
addu'a za ku yi godiyar farinciki ga Uban,
wanda ya sa kuka samu rabo cikin gado na
masu bangaskiya cikin haske. **13** Ya kwato mu
daga mulkin duhu ya kuma maishe mu ga
mulkin kaunataccen Dansa. **14** Ta wurin Dan ne
muka sami fansa, gafarar zunubai. **15** Dan shine
surar Allah mara ganuwa. Shine farkon dukan
hallitta. **16** Domin ta wurinsa ne aka halicci
dukan abubuwa, wadanda ke sama da wadanda
ke duniya, masu ganuwa da marasa ganuwa.
Ko kursiyai ko mulkoki ko sarautai ko ikoki,
dukan abubuwa shi ya hallice su kuma dominsa.
17 Ya kasance kafin dukan abubuwa, a cikinsa
ne kuma komai yake hade. **18** Kuma shine kan
jikin, ikilisiya. Shine farko da kuma dan fari
daga cikin matattu, don haka yana da wuri na
fari a cikin dukan abubuwa. **19** Domin Allah ya
yi farinciki cewa dukan cikarsa ta kasance a
cikinsa, **20** kuma ya sulhunta kowanne abu zuwa
gare shi ta wurin Dan. Allah ya kawo salama ta
wurin jinin giciyensa. Allah ya sulhunta duka
zuwa gare shi, ko abubuwan da ke duniya ko
abubuwan da ke sama. **21** Domin a da ku baki
ne ga Allah, kuma makiyansa ne cikin zuciya
da cikin mugun ayyuka. **22** Amma yanzu, ya
sulhunta ku ta wurin mutuwarsa ta jiki. Ya yi
haka domin ya mika ku tsarkakaku, marasa aibu
da marasa abin zargi a gabansa, **23** idan kuka
ci gaba cikin bangaskiya, kafaffu da tsayayyu,
marasa kaucewa daga begen ku na hakika na
bishara da kuka ji. Wannan itace bishara da aka
yi wa kowanne halitaccen taliki a karkashin
sama. Wannan itace bishara wadda ni, Bulus,
na zama bawa. **24** Yanzu ina murna da wahala
ta domin ku. A jikina cika abin da ya rage cikin
wahalar Almasihu domin jikinsa wadda itace
ikilisiya. **25** Saboda wannan ikilisiya na zama
bawa, bisa ga haki da Allah ya ba ni domin ku,
domin cika sakon Allah. **26** Wannan shine asirin
gaskiya da yake a boye shekara da shekaru da
zamanai. Amma a yanzu an bayyana shi ga
wadanda suka gaskanta da shi. **(aiōn g165)** **27** A gare
su ne Allah ya so ya bayyana yalwar daukakar
asirin gaskiyarsa a tsakanin al'ummai. Ya nuna
Almasihu ne ke cikin ku, tabbacin daukaka mai
zuwa. **28** Wannan shine wanda muke shella.
Muna gargadar da kowanne mutum, muna
kuma koyar da kowanne mutum tare da dukan
hikima, don mu mika kowanne mutum cikakke
cikin Almasihu. **29** Domin wannan nake aiki da
himma bisa ga karfinsa da yake aiki a cikina da
iko.

2 Ina so ku san yadda na sha faman gaske
dominku, domin wadanda ke a Lawudikiya,
da kuma wadansu da yawa da a jiki basu taba
ganin fuska ta ba. **2** Na yi aiki saboda zuciyar su
ta sami karfafawa ta wurin hada su cikin kauna
zuwa dukan arziki na tabbaci da fahimtar asirin
gaskiya na Allah, wato Almasihu. **3** A cikinsa
dukan taskar hikima da sani ke boye. **4** Na fadi
haka domin kada wani ya yaudare ku da jawabi
mai jan hankali. **5** Ko da yake ba na tare da ku a
jiki, duk da haka ina tare da ku a cikin Ruhu. Ina
murnar ganin ku a yanayi mai kyau da kuma
karfin bangaskiyar ku cikin Almasihu. **6** Kamar

yadda kuka karbi Almasihu Ubangiji, ku yi tafiya
cikinsa. 7 Ku kafu da karfi a cikinsa, ku ginu a
kansa, ku kafu cikin bangaskiya kamar yadda
aka koya maku, ku yawaita cikin yin godiya.
8 Ku lura kada wani ya rinjaye ku ta hanyar
ilimi da yaudarar wofi bisa ga al'adun mutane,
bisa ga bin abubuwan duniya, ba na Almasihu
ba. 9 A cikinsa ne dukan Allahntaka ta bayyana
ta jiki. 10 Ku kuwa kun cika a cikinsa. Shine
gaban kowanne iko da sarauta. 11 A cikinsa ne
aka yi maku kaciya, ba kaciya irin da yan adam
suke yi ba, ta cire fatar jiki, amma ta kaciyar
Almasihu. 12 An binne ku tare da shi ta wurin
baftisma. Kuma a cikinsa ne aka ta da ku ta
bangaskiya a cikin ikon Allah, wanda ya tashe
shi daga mutattu. 13 A lokacin da kuke matattu
cikin laifofinku, a cikin rashin kaciyar ku ta
jiki, ya rayar da ku tare da shi kuma ya yafe
maku dukan laifofinku. 14 Ya share rubutattun
basussukanku da ka'idodin da suke gaba da
mu. Ya cire su duka ya kafa su a kan giciye.
15 Ya cire ikoki da sarautu. A fili ya falasa su
ya shugabance su zuwa ga bukin nasara ta
wurin giciyensa. 16 Saboda haka, kada kowa
ya shari'anta ku ta wurin ci ko sha, ko kuma
sabon wata, ko game da ranakun Assabaci. 17
Wadannan sune inuwar abubuwan da ke zuwa
nan gaba, amma ainihin shi ne Almasihu. 18
Kada kowa wanda ke son kaskanci da sujadar
mala'iku ya sharantaku ku rasa sakamakonku.
Irin wannan mutum yana shiga cikin abubuwan
da ya gani ya zama mai girman kai a tunaninsa
na jiki. 19 Ba ya hade da kai. Daga kan ne dukan
jiki da gabobi da jijiyoyi ke amfani suna kuma
hade tare; yana girma da girman da Allah yake
bayarwa. 20 In kun mutu tare da Almasihu ga
ala'muran duniya, don me kuke rayuwa kamar
kuna karkashin duniya: 21 “Kada ku rike, ko
ku dandana ko ku taba?” 22 Dukan wadannan
abubuwa karshen su lalacewa ne in ana amfani
da su, bisa ga kaidodi da koyarwar mutane. 23
Wadannan dokoki suna da hikima ta jiki irin
ta addini da aka kago na kaskanci da kuma
wahalar da jiki. Amma ba su da amfanin komai
a kan abin da jiki ke so.

3 Idan dai Allah ya tashe ku tare da Almasihu,
ku nemi abubuwan da ke sama, inda Almasihu
ke zaune a hannun dama na Allah. 2 Yi tunanin
a kan abubuwan da ke sama, ba a kan abubuwan
da ke kasa ba. 3 Gama ku kun mutu, ranku
kuma yana boye tare da Almasihu cikin Allah.
4 Sa'anda Almasihu ya bayyana, wanda shine
ranku, sa'anan ku kuma zaku bayyana tare da
shi cikin daukakarsa. 5 Ku kashe sha'awacce-
sha'awaccen da suke a duniya - zina da fasikanci,
rashin tsarki, muguwar sha'awa, mummunar
buri, da kuma kwadayi, wadda shine bautar
gumaka. 6 Saboda wandannan abubuwa ne
fushin Allah ke zuwa a kan marasa biyayya. 7 A
cikin wadannan abubuwa ne kuka yi rayuwa
a da da kuke zauna a cikinsu. 8 Amma yanzu
dole ku kawar da wadannan - zafin rai, fushi,
mugayen manufofi, zage-zage, da kazamar
magana daga bakinku. 9 Kada ku yi wa juna
karya, domin kun tube tsohon mutumin da
ayyukansa, 10 kun kuma yafa sabon mutum,
wanda ake sabontawa cikin sani bisa ga surar
wannan da ya hallice shi. 11 A nan ne inda babu
Baheline da Bayahude, mai kaciya da marar
kaciya, bare, baubawa, ko Basikitiye, bawa ko
yantacce, amma Almasihu shine duka, yana
kuma cikin duka. 12 A matsayin ku na zababbun
Allah, masu tsarki da kaunatattu sai ku yafa
jinkai, ayyukan kirki, saukin kai, kamewa da
hakuri. 13 Yi hakuri da juna. Ku yi wa juna
alheri. Idan wani na da damuwa da wani, ku
gafarta kamar yadda Ubangiji ya gafarta maku.
14 Fiye da wadanan abubuwa duka, ku kasance
da kauna, wanda itace cikakkiyar kammalla. 15
Bari salamar Almasihu ta mallaki zukatanku.
Sabili da wannan salama ce aka kiraye ku cikin
jiki daya. Ku yi godiya. 16 Ku bar maganar
Almasihu ta zauna a cikinku a yalwace. Da dukan
hikima, ku koyar, ku kuma gargadi juna da
zabura, wakoki, da wakokin yabo na ruhaniya.
Kuna rairawa tare da godiya cikin zukatanku
ga Allah. 17 Kuma duk abin da zaku yi cikin
magana ko aiki ku yi duka cikin sunan Ubangiji
Yesu. Kuna yin godiya ga Allah Uba ta wurinsa.
18 Mata, ku yi biyayya ga mazajenku, yadda
yakamata a cikin Ubangiji. 19 Mazaje, ku kaunaci
matayenku, kada ku muzguna masu. 20 Yaya,
ku yi wa iyayen ku biyayya cikin dukan komai,
domin wannan yana faranta wa Ubangiji rai. 21
Ku Ubanni, kada ku cakuni 'ya'yanku domin
kada su karaya. 22 Bayi, ku yi wa iyayengijinku
na jiki biyayya cikin kowane abu, ba tare da
bautan ganin ido ba don faranta wa mutane rai,
amma da sahihiyar zuciya. Ji tsoron Ubangiji.
23 Duk abin da kuke yi, ku yi aiki daga zuci
domin Ubangiji ba domin mutane ba. 24 Kun

san cewa, zaku karbi sakamako na gado daga
wurin Ubangiji. Domin Ubangiji Almasihu kuke
bauta wa. 25 Domin kowa ya yi rashin adalci zai
karbi sakamakon rashin adalcin da ya yi, kuma
babu son kai.

4 Ku iyayengiji, ku ba bayinku abin ke daidai
ya kuma dace garesu. Kun sani cewa ku
ma, kuna da Ubangiji a sama. 2 Ku cigaba da
himmantuwa ga yin addu'a. Ku zauna a fadake
cikin addu'a da godiya. 3 Ku yi addu'a tare
domin mu kuma, domin Allah ya bude kofa
domin kalmar, a fadi asirin gaskiyar Almasihu.
Don wannan ne nake cikin sarka. 4 Ku yi addu'a
domin in iya fadinsa daidai, yadda yakamata in
fada. 5 Ku yi tafiya da hikima game da wadanda
suke a waje, ku yi amfani da lokaci. 6 Bari
maganarku ko yaushe ta zama ta alheri. Bari ta
zama da dadin ji domin ku san yadda za ku amsa
wa kowanne mutum. 7 Game da abubuwan
da nake ciki, Tikikus zai sanar maku da su.
Shi kaunataccen dan'uwa, amintaccen bawa,
shi abokin barantaka na ne a cikin Ubangiji.
8 Na aike shi wurinku don wannan, domin
ku iya sanin halin da muke ciki, don kuma
ya karfafa zukatanku. 9 Na aike shi tare da
Onisimus, amintacce da kuma kaunataccen
dan'uwa, wanda daya ne daga cikin ku. Za
su gaya maku duk abin da ya faru anan. 10
Aristarkus, abokin sarka na, yana gaishe ku da
Markus, dan'uwan Barnaba (wanda a kansa ne
kuka sami umarni; in yazo, ku karbe shi), 11 da
kuma Yesu wanda ake kira Yustus. Wadannan
ne kadai daga cikin masu kaciya abokan aiki na
domin mulkin Allah. Sun zama ta'aziya a gare ni.
12 Abafaras na gaishe ku. Shi daya daga cikinku
ne kuma bawan Almasihu Yesu ne. Kullum
yana maku addu'a da himma, don ku tsaya
cikakku da hakikancewa a cikin nufin Allah. 13
Gama ina shaidarsa a kan ya yi aiki da himma
domin ku, domin wadanda ke Lawudikiya, da na
Hirafolis. 14 Luka kaunataccen likita da Dimas
suna gaishe ku. 15 Ku gai da 'yan'uwa dake a
Lawudikiya, da Nimfa da ikilisiyar da ke cikin
gidanta. 16 Lokacin da aka karanta wannan
wasika a tsakanin ku, sai a karanta ta kuma a
cikin ikilisiyar Lawudikiya, ku kuma tabbata
kun karanta wasika daga Lawudikiya. 17 Ku
gaya wa Arkibas, “Mai da hankali ga hidimar da
ka karba cikin Ubangiji, don ka cika shi.” 18
Wannan gaisuwa da hannu na ne - Bulus. Ku
tuna da sarka na. Alheri ya tabbata a gare ku.

1 Tessalonikawa

1 Bulus, Sila, da Timoti zuwa ga Ikilisiyar
Tassalonikawa cikin Allah Uba da Ubangiji
Yesu Almasihu. Alheri da Salama su kasance a
gare ku. **2** Kullum muna bada godiya ga Allah
domin ku dukka, kamar yadda muke ambaton
ku a addu'o'in mu. **3** Muna tunawa da ku ba
fasawa a gaban Allahn mu da Ubanmu kuma
ayyukanku na bangaskiya, da kauna. Da hakurin
bege na abinda ke gaba cikin Ubangijinmu
Yesu Almasihu. **4** 'Yan'uwa kaunatattu na Allah,
Mun san kiran ku, **5** yadda bishararmu ta
zo gare ku ba ta magana kadai ba, amma da
iko, ta wurin Ruhu Mai Tsarki, haka kuma
tawurin tabbatarwa. Ta haka kuma, kun san irin
mutanen da muke acikin ku kuma domin ku. **6**
Kun zama masu koyi da mu da kuma Ubangiji,
kamar yadda kuka karbi kalmar cikin tsanani
mai yawa da murna tawurin Ruhu Mai Tsaki.
7 Sakamakon haka, kuka zama abin misali ga
dukkan wadanda ke Makidoniya da na Akaya
wadanda suka bada gaskiya. **8** Gama daga gare
kune maganar Allah ta bazu ko ina, ba kuwa
Makidoniya da Akaya kadai ba. A maimako, har
ma zuwa ko ina bangaskiyarku cikin Allah ta
kai. Don haka, bama bukatar muce maku komai.
9 Domin su da kansu suna bada labarin irin
zuwan mu gare ku. Suna fadin yadda kuka juyo
ga Allah daga bautar gumaka don ku bautawa
Allah mai rai. **10** Suna bayyana cewa kuna jiran
bayyanar Dansa daga sama, wanda ya tasar
daga matattu. Wannan shine Yesu, wanda ya
'yantad da mu daga fushi mai zuwa.

2 Domin ku da kanku kun sani, 'yan'uwa, cewa
zuwan mu gareku, ba a banza yake ba. **2**
Kun kuma san yadda aka wulakantar damu, aka
kuma kunyatar damu a Filibi, kamar yadda kuka
sani. Muna nan kuwa da karfin zuciya cikin
Allahnmu domin yi maku bisharar Allah cikin
fama da yawa. **3** Domin kuwa gargadinmu zuwa
a gare ku ba gurbatacciya bace, ko cikin rashin
tsarki, ba kuma ta yaudara bace. **4** A maimako,
kamar yadda Allah ya amince damu, ya kuma
damka mana amanar bishararsa, haka kuma
muke yin magana. Muna maganar ba domin mu
gamshi mutane ba, amma domin mu gamshi
Allah. Domin shi ne yake gwada zuciyarmu. **5**
Domin bamu taba yi maku dadin baki ba, ko
sau daya, kamar yadda kuka sani, ko kwadayi a
asirce, kamar yadda Allah shine shaidar mu. **6**
Bamu kuma nemi daukaka daga mutane ko daga
gare ku ko kuma wadansu ba. Da mun so da mun
mori ikonmu a matsayin manzannin Almasihu.
7 A maimakon haka, mun kaskantar da kanmu a
tsakanin ku kamar yadda uwa take ta'azantar
da 'ya'yan ta. **8** Don haka muna da kauna
domin ku, ba bisharar Allahnmu kadai muke jin
dadin yi maku ba, amma harda bada rayukan
mu domin ku. Domin kun zama kaunatattu
ne a garemu, **9** Kufa tuna, 'yan'uwa, game da
aikinmu da famarmu. Dare da rana muna aiki
sosai domin kada mu nawaita wa kowane dayan
ku. A lokacin da muke yi maku bisharar Allah.
10 Ku shaidu ne, haka ma Allah, yadda muka yi
rayuwar tsarki da kuma adalci da rashin abin
zargi a wajenku wadanda kuka bada gaskiya. **11**
Don haka kun kuma sani yadda muka rika yi da
kowannenku, kamar uba da 'ya'yansa, yadda
muka yi ma ku garadi da kuma karfafa ku, mun
kuma shaida. **12** Domin ku yi tafiya a hanyar
da ta dace ga Allah, wanda ya kira ku zuwa
ga mulkinsa da kuma daukakarsa. **13** Domin
wannan dalili ne yasa muke yi wa Allah godiya
a koyaushe. Domin a lokacin da kuka karbi
maganar Allah daga wurinmu wadda kuka ji,
kun karbeta da gaske ba kamar maganar mutum
ba. A maimako, kuka karbeta da gaskiyarta,
kamar yadda take, maganar Allah. Wannan
kalma kuma ita ce ke aiki a cikin ku wadanda
kuka yi bangaskiya. **14** Domin ku 'yan'uwa,
kun zama masu koyi da ikilisiyoyin Allah da ke
Yahudiya cikin Almasihu Yesu. Domim kuma
kun sha wahala irin tamu daga wurin mutanen
kasarku kamar yadda suma suka sha a hannun
Yahadawa. **15** Yahudawane suka kashe Ubangiji
Yesu da sauran Annabawa, kuma Yahudawane
suka koro mu, Basu gamshi Allah ba. A maimako,
suna hamayya da dukkan mutane. **16** Sun kuma
haramta mana yin magana da Al'ummai domin
su sami ceto. Sakamakon haka kuwa kullum
suna cika zunubansu. Fushi kuma ya afko kansu
daga karshe. **17** Mu kuma, 'yan'uwa, mun rabu
daku na karamin lokaci, a zahiri, ba a zuciya ba,
mun kuma yi iyakar kokarinmu da marmarin
ganin fuskarku. **18** Domin mun yi maramarin
zuwa gareku. Ni, Bulus, ba sau daya ba, amma
Shaidan ya hanamu. **19** To menene begenmu
a gaba, ko murnarmu ko rawanin alfahari, a
gaban Ubangijinmu Yesu a ranar zuwansa? Ko

ba ku bane, da kuma sauran jama'a? 20 Don
kuwa kune daukakarmu da kuma farin cikinmu.

3 Saboda haka, da bamu iya jimrewa ba, sai
mukayi tunanin cewa ya dace mu dakata
a Atina tukunna. 2 Sai muka aikaTimoti,
dan'uwanmu dakuma bawan Allah a bisharar
Almasihu, domin karfafaku ya kuma ta'azantar
daku a fannin bangaskiya. 3 Mun yi haka
ne saboda kada waninku ya raunana domin
wadannan wahaloli. Domin ku da kanku kun
sani cewa don haka aka kiraye mu. 4 Hakika,
a lokacin da muke tare daku, mun gaya maku
cewa muna daf da shan wahala, haka ya kuma
kasance, kamar yadda kuka sani. 5 Domin haka,
da ban iya jimrewa ba, sai na aiko domin in
san yadda bangaskiyar ku take. Watakila ko
magafci a wata hanya ya rinjaye ku, sai ya
kasance wahalarmu ta zama a banza. 6 Amma
Timoti da ya dawo daga gareku sai ya kawo
mamu labari mai dadi akan bangaskiyarku
da kuma kaunarku. Yako gaya mana cewa
kuna kyakkyawan tunani a kanmu, kuma kuna
marmarin ganinmu yadda muke marmarin
ganinku. 7 Sabili da haka, 'yan'uwana, mun
sami ta'aziyya tawurinku domin bangaskiyarku,
a cikin dukkan bakin cikinmu da shan wuyamu.
8 Yanzu a raye muke, idan kun tsaya da karfi a
cikin Ubangiji. 9 Gama wace irin godiya zamu
ba Allah sabili da ku, domin dukan farin cikin
da muke dashi a gaban Allah domin ku? 10
Dare da rana muke yi maku addu'a sosai domin
muga fuskokinku kuma mu cika abin da kuka
rasa cikin bangaskiyarku. 11 Bari Allah da kuma
Ubanmu da kansa, da Ubangijinmu Yesu, ya
bida sawayen mu zuwa gareku. 12 Bari Ubangiji
yasa ku karu ku kuma ribambamya a kaunar
'yan'uwanku da dukan mutane, kamar yadda
muke maku. 13 Bari yayi haka domin ya karfafa
zukatanku marassa abin zargi a cikin tsarki
a gaban Allah da Ubanmu a lokacin zuwan
Ubangijinmu Yesu da dukan tsarkakansa.

4 A karshe, 'yan'uwa, muna karfafa ku kuma
muna yi maku gargadi cikin Ubangiji Yesu.
Yadda kuka karbi umarni a garemu game da
yadda dole za kuyi tafiya kuma ku gamshi Allah,
kuma a cikin wannan hanya ku tafi, ku kuma
wuce haka. 2 Domin kun san umarnin da muka
baku cikin Ubangiji Yesu. 3 Gama wannan ne
nufin Allah: kebewar ku - cewa ku kauce wa zina
da fasikanci, 4 Cewa kowannenku ya san yadda
zai rike mata tasa cikin tsarki da girmamawa.
5 Kada kayi mata cikin zautuwar sha'awa (
kamar al'ummai wadanda basu san Allah ba). 6
Kada wani ya kuskura yaci amanar dan'uwansa
akan wannan al'amari. Gama Ubangiji mai
ramuwa ne akan dukkan wadannan al'amura,
Kamar yadda a baya muka yi maku kashedi
kuma muka shaida. 7 Gama Allah bai kira mu
ga rashin tsarki ba, amma ga rayuwar tsarki.
8 Domin haka, duk wanda yaki wannan ba
mutane yaki ba, amma Allah, wanda ya bada
Ruhunsa Mai Tsarki a gareku. 9 Game da kaunar
'yan'uwa, baku bukatar wani ya sake rubuta
maku, gama ku da kanku Allah ya koyar da
ku kaunar 'yan'uwa. 10 Ba shakka, kunayin
haka ga dukkan 'yan'uwa wadanda ke cikin
dukkan Makidoniya. Amma muna gargadin ku
'yan'uwa, kuyi haka bugu da kari. 11 Kuma
muna gargadin ku 'yan'uwa kuyi kokari ku
zauna a natse, ku kula da al'amuranku, kuyi aiki
da hannuwanku, Yadda muka umarceku a baya.
12 Kuyi haka domin tafiyar ku ta zama dai dai
a gaban wadanda basu bada gaskiya ba, kuma
ya zama baku cikin bukatar komai. 13 Bamu
so ku zama da rashin fahimta ba, 'yan'uwa,
game da wadanda sukayi barci, domin kada
kuyi bacin rai kamar sauran wadanda basu da
tabbacin abinda ke gaba. 14 Domin idan mun
bada gaskiya Yesu ya mutu kuma ya tashi, haka
kuma tare da Yesu Allah zai maido da duk
wadanda suka yi barci a cikinsa. 15 Gama muna
fada maku wannan daga maganar Ubangiji,
cewa mu da muke a raye, da aka bari har zuwan
Ubangiji, babu shakka ba za mu riga wadanda
suka yi barci ba. 16 Gama Ubangiji da kan sa
zai sauko daga sama. Zai zo da muryar babban
mala'ika, da karar kahon Allah, sai matattu
cikin Almasihu su fara tashi. 17 Sai mu da
muke a raye, wadanda aka bari, tare dasu za'a
fyauce mu zuwa cikin gizagizai, mu hadu da
Ubangiji cikin sararin sama. Haka zamu cigaba
da kasancewa da Ubangiji. 18 Domin haka ku
ta'azantar da juna da wadannan maganganu.

5 Yanzu fa game da zancen lokatai da zamanai
'yan'uwa, ba ku da bukatar a rubuta maku
wani abu. 2 Domin ku da kanku kun sani kwarai
cewa ranar zuwan Ubangiji kamar barawo take
da dare. 3 Da suna zancen “zaman lafiya da
kwanciyar rai,” sai hallaka ta zo masu ba zato
ba tsammani. Zai zama kamar nakudar haihuwa

ce da ke kama mace mai ciki. Ba su kwa da wata
hanyar kubuta. 4 Amma ku, 'yan'uwa, ai ba cikin
duhu kuke ba har da wannan rana zata mamaye
ku kamar barawo. 5 Domin dukkan ku 'ya'yan
haske ne 'ya'yan rana kuwa. Mu ba 'ya'yan dare
ba ne ko na duhu, 6 Don haka, kada muyi barci
kamar yadda sauran ke yi. Maimakon haka, bari
mu kasance muna zaman tsaro kuma muna
a fadake. 7 Don masu yin barci da dare suke
yin barci, haka kuma masu sha su bugu ma da
dare suke yi. 8 Tunda shike mu 'ya'yan rana
ne, bari mu zauna a natse. Bari musa sulke na
bangaskiya da kauna, mu kuma sa kwalkwali
don ceton mu dake gaba. 9 Domin Allah bai
kaddara mu ga fushinsa ba, sai dai ga samun
ceto ta wurin Ubangijin mu Yesu Almasihu. 10
Shi ne wanda ya mutu domin mu, don ko da
muna raye ko muna mace, mu iya rayuwa tare
da shi, 11 Domin haka ku ta'azantar da juna
ku kuma inganta juna, kamar yadda kuke yi.
12 Muna rokon ku, 'yan'uwa, ku bada daraja
ga wadanda suke aiki a tsakaninku wadanda
kuma suke shugabanci a kan ku cikin Ubangiji,
wadanda kuma suke horonku. 13 Muna kuma
rokon ku, da ku kula dasu ku kuma kaunacesu
sabili da irin ayyukansu. Ku kuma yi zaman
lafiya da junan ku. 14 Muna yi maku gargadi
'yan'uwa; ku jawa marassa ji kunne, ku karfafa
marassa karfin zuciya, ku taimaki gajiyayyu,
kuyi zaman hakuri da kowa. 15 Ku lura kada
wani ya rama mugunta da mugunta, Maimakon
haka ma, Ku cigaba da abinda ke mai kyau ga
juna da kowa duka. 16 Kuyi farin ciki koyaushe.
17 Kuyi addu'a ba fasawa. 18 A cikin kome
kuyi godiya. Domin wannan ne nufin Allah a
cikin Yesu Almasihu game daku. 19 Kada ku
hana Ruhun Allah aiki a cikin ku. 20 Kada ku
raina anabce anabce. 21 Ku gwada komai. Ku
rike abinda ke mai kyau. 22 Ku kaucewa duk
wani abinda yayi kama da mugunta. 23 Bari
Allah na salama ya mai da ku cikakun tsarkaka.
Bari dukkan ruhun ku, da zuciyar ku, da jikin
ku su zama adanannu marassa zargi domin
zuwan Ubangijin mu Yesu Almasihu. 24 Wanda
ya kira ku mai aminci ne, wanda kuma zai
aikata. 25 Yan'uwa, kuyi addu'a domin mu. 26
Ku gaida dukkan yan'uwa da tsattsarkar sumba.
27 Ina rokon ku saboda Ubangiji ku karanta
wasikar nan ga dukkan 'yan'uwa. 28 Bari alherin
Ubangijin mu Yesu Almasihu shi kasance tareda
ku.

2 Tessalonikawa

1 Bulus da Silbanus da Timoti, zuwa ga ikilisiyar
Tasolonika cikin Allah Ubanmu da Ubangiji
Yesu Almasihu. **2** Bari alheri ya kasance
tare da ku da salama daga Allah Ubanmu da
Ubangijinmu Yesu Almasihu. **3** Lallai ne mu
godewa Allah kulluyaumin domin ku, yan'uwa.
Domin hakan dai dai ne, saboda bangaskiyarku
ta karu sosai, kuma kaunar junanku tana
karuwa. **4** Mu da kanmu muna fahariya da ku a
ikilisiyoyin Allah. Muna maganar hakurinku
da bangaskiyarku a cikin dukkan tsananin da
kuke fuskanta. Muna maganar kuncin da kuke
jimrewa. **5** Wannan itace alamar shari'ar Allah
ta adalci. Sakamakon haka shine za a dauke ku
cancantattu na mulkin Allah wanda kuke wahala
dominsa. **6** Adalci ne ga Allah ya mayar da kunci
ga wadanda suke kuntata maku, **7** ya kuma
baku hutu ku dake shan wuya tare da mu. Zai yi
haka ne a bayyanar Ubangiji Yesu daga sama da
Mala'ikun ikonsa. **8** A cikin wuta mai huruwa
zai dau fansa bisa wadanda basu san Allah ba da
wadanda basu karbi bisharar Ubangijinmu Yesu
almasihu ba. **9** Za su sha azaba ta hallaka har
abada daga fuskar Ubangiji da kuma daukakar
ikonsa. (aiōnios g166) **10** Zai yi wannan lokacin da
yazo a wannan rana don jama'arsa su daukaka
shi, kuma ya zama abin mamaki ga dukkan
wadanda suka bada gaskiya. Domin kun gaskata
shaidarmu a gare ku. **11** Saboda wannan muke
addu'a kullum domin ku. Muna addu'a domin
Allahnmu ya sa ku cancanci kiran ku. Muna
addu'a ya biya ku muradin ku na yin nagarta da
dukkan wani aikin bangaskiya da kuma iko. **12**
Muna addu'a haka domin sunan Ubangijinmu
Yesu ya sami daukaka daga gare ku. Addu'armu
itace ya daukaka ku, saboda alherin Allahnmu
da Ubangijinmu Yesu Almasihu.

2 Yanzu game da zuwan Ubangijinmu Yesu
Almasihu da taruwarmu domin kasancewa
tare da shi; muna rokonku yan'uwa, **2** kada
kuyi saurin damuwa ko ku gigice saboda wani
ruhu ko kuma sako ko kuma wasika da ta
yi kamar daga wurin mu, da ke cewa ranar
zuwan Ubangiji ta rigaya ta zo. **3** Kada wani ya
yaudare ku ta kowace hanya. Domin wannan
rana baza ta zo ba sai fandarewar nan ta zo
kuma an bayyana mutumin tawayen nan wato
dan hallaka. **4** Wannan shi ne wanda ya ke
gaba, yana kuma daukaka kansa fiye da duk
abin da ake kira Allah ko kuma ake bautawa.
Sakamakon haka yana zama a kursiyin Allah
har ma yana cewa shine Allah. **5** Baku tuna
ba lokacin da nake tare daku na gaya maku
wadannan abubuwa? **6** Yanzu kun san abinda ke
tsaida shi, domin a bayyana shi a lokacin da ya
dace. **7** Ko yanzu asirin take shari'a ya na aiki,
sai dai a kwai wanda ke tsaida shi yanzu har
sai an dauke shi. **8** Sa'anan za'a bayyana dan
tawayen, wanda Ubangiji Yesu zai hallaka shi
da numfashin bakinsa. Ubangiji zai mayar da
shi ba kome ba ta wurin bayyanuwar zuwansa.
9 Mai tawayen nan kuwa, zai zo ne bisa ga aikin
shaidan da dukan iko, alamu, da al'ajiban karya,
10 da kuma dukan yaudara ta rashin adalci.
Wadannan abubuwa za su zama ga wadanda
suke hallaka, saboda ba su karbi kaunar gaskiya
ba domin su sami ceto. **11** Saboda wannan
dalilin Allah ya aiko masu da sabani, saboda su
yarda da karya. **12** Sakamakon shine dukkan su
za'a yi masu shari'a, wato wadanda ba su yarda
da gaskiya ba suna kuma jin dadin rashin adalci.
13 Amma muna masu godiya kulluyaumin ga
Allah domin ku, yan'uwa wadanda Ubangiji
yake kauna. Ubangiji ya zabe ku a matsayin
yayan fari don ceto cikin tsarkakewar Ruhu da
gaskatawa da gaskiya. **14** Wannan shine abinda
ya kira ku gare shi ta wurin bisharar mu domin
ku sami daukakar Ubangijinmu Yesu Almasihu.
15 Saboda haka yan'uwa, ku tsaya da gaske. Ku
rike al'adun da aka koya maku, ko ta kalma ko
kuma ta wasikarmu. **16** Yanzu bari Ubangiji Yesu
Almasihu da kansa, da Allah Ubanmu wanda ya
kaunace mu ya ba mu madawwamiyar ta'aziya
da gabagadi mai kyau domin gaba ta wurin
alheri, (aiōnios g166) **17** ya ta'azantar da ku ya
kuma gina zuciyarku cikin kowane aiki mai
kyau da kalma.

3 Yanzu yan'uwa, ku yi mana addu'a saboda
maganar Ubangiji tayi sauri ta sami daukaka,
kamar yadda take tare da ku. **2** Ku yi addu'a
domin mu kubuta daga mutane masu mugunta
da keta, gama ba kowa ke da bangaskiya ba. **3**
Amma Ubangiji mai aminci ne, shi wanda zai
kafa ku ya tsare ku daga mugun. **4** Muna da
gabagadi cikin Ubangiji a kan ku, cewa kuna
yi, kuma za ku ci gaba da yin abubuwan da
muka umurta. **5** Ubangiji ya bi da zuciyarku
zuwa kaunar Allah da kuma jimrewar almasihu.

6 Yanzu muna umurtar ku, yan'uwa, a cikin
sunan Ubangiji Yesu Almasihu, ku guji duk
dan'uwa wanda yake zaman banza ba kuma
akan al'adun da kuka karba daga wurin mu
ba. 7 Saboda ku da kan ku kun sani yana da
kyau kuyi koyi da mu. Ba mu yi zama a cikin
ku kamar wadanda ba su da tarbiya ba. 8 Ba
mu kuma ci abincin kowa ba tare da mun biya
ba. Maimakon haka, mun yi aiki dare da rana
cikin wahala da kunci domin kada mu dora
wa kowa nauyi. 9 Mun yi haka ba don ba mu
da iko ba. Maimakon haka, mun yi wannan ne
saboda mu zama abin koyi a wurin ku, domin
ku yi koyi da mu. 10 Lokacin da muke tare da
ku, mun umurce ku, “Duk wanda ba ya son
yin aiki, kada yaci abinci.” 11 Saboda mun ji
cewa wasun ku sun ki yin aiki. Ba su aiki sai
dai shiga shirgin wasu. 12 Irin wadannan, muke
umurta da kuma karfafa wa cikin Ubangiji Yesu
Almasihu, da su yi aiki da natsuwa, suna cin
abincin kan su. 13 Amma ku yan'uwa, kada ku
rabu da yin abinda ke daidai. 14 In wani yaki
biyayya da kalmominmu cikin wannan wasika,
ku kula da shi kuma kada kuyi ma'amalar komai
dashi, saboda ya ji kunya. 15 Kada ku dauke
shi a matsayin makiyi, amma ku gargade shi a
matsayin dan'uwa. 16 Bari Ubangijin salama da
kansa ya ba ku salama kulluyaumin ta kowace
hanya. Ubangiji ya kasance tare da ku duka. 17
Wannan ita ce gaisuwa ta, ni Bulus, da hannuna,
wanda shine alama a kowace wasika ta. Haka
nake rubutu. 18 Bari alherin Ubangijinmu Yesu
Almasihu ya kasance tare da ku duka.

1 Timoti

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu bisa ga
umarnin Allah Mai cetonmu, da Almasihu
Yesu begenmu, **2** zuwa ga Timoti, dana na gaske
cikin bangaskiya: Alheri, jinkai da salama daga
wurin Allah da Almasihu Yesu Ubangijinmu.
3 Kamar yadda na nanata maka ka yi, da zan
tafi Makidoniya cewa, ka dakata a Afisa domin
ka umarci wadansu mutane kada su koyar da
wata koyarwa dabam. **4** Kada su bata lokacinsu
wajen sauraron tatsunniyoyi da kididdiga marar
iyaka. Wannan yana haddasa gardandami,
maimakon taimakawa shirin Allah, da ke ta
wurin bangaskiya. **5** Manufar shari'a kuwa kauna
ce daga tsabtacciyar zuciya, da tsatstsakan
lamiri, da kuma sahihiyar bangaskiya. **6**
Wadansu sun kauce daga tafarkin sun juya
zuwa ga maganganun banza. **7** Suna so su zama
malaman sha'ria, amma basu fahimci abin da
suke fada ba ko abin da suka tsaya akai. **8**
Amma mun sani shari'a tana da kyau idan an yi
amfani da ita bisa ga ka'ida. **9** Gama mun san
wannan, shari'a ba domin mai adalci take ba,
amma domin marasa bin doka, mutane masu
tawaye, da marasa bin Allah, da masu zunubi,
da marasa Allah, da masu sabo. An bada shari'a
domin masu kisan iyaye maza da iyaye mata,
da masu kisan kai, **10** Domin fasikai da 'yan
ludu, domin masu satar mutane su kai su bauta,
domin makaryata, da masu shaidar zur, da kuma
dukan abin da ke gaba da amintaccen umarni.
11 Wannan umarni bisa ga daukakkiyar bisharar
Allah ne mai albarka, wadda aka bani amana. **12**
Ina gode wa Almasihu Yesu Ubangijimu. wanda
ya karfafa ni, gama ya karbe ni amintacce, ya
sani cikin hidimarsa. **13** Dama can ni mai sabo
ne, mai tsanantawa kuma dan ta'adda. Amma
duk da haka aka yi mani jinkai domin na yi su
cikin jahilci da rashin bangaskiya. **14** Amma
alherin Ubangijinmu ya kwararo mani tare da
bangaskiya, da kauna da ke cikin Almasihu
Yesu. **15** Wannan bishara amintacciya ce, ta isa
kowa ya karba, cewa Almasihu Yesu ya zo cikin
duniya domin ceton masu zunubi, a cikinsu
kuwa ni ne mafi lalacewa. **16** Saboda haka ne na
sami jinkai, domin ta wurina ni na farko, a nuna
hakurin Yesu Almasihu. Ya yi wannan domin
in zama misali ga wadanda za su bada gaskiya
zuwa rai madawwami. **(aiōnios g166)** **17** Yanzu, ga
Sarkin zamanai, marar mutuwa, boyayye, Allah
makadaici girma, da daukaka su tabbata a gare
shi har abada abadin. Amin. **(aiōn g165)** **18** Ina
danka wannan umarni gareka, dana, Timoti.
Ina haka ne bisa ga anabcin da aka yi a baya
game da kai, domin ka shiga yaki mai kyau. **19**
Ka yi wannan domin ka zama da bangaskiya
da kyakkyawan lamiri. Wadansu mutane sun ki
sauraron wannan suka yi barin bangaskiyarsu.
20 Kamar su Himinayus da Iskandari, wadanda
na bada su ga shaidan domin su horu su koyi
kin yi sabo.

2 Don haka da farko dai, Ina roko a yi roke-
roke da addu'o'i, da yin roko domin jama, a
dukka, da ba da godiya, a yi haka domin dukkan
mutane, **2** domin sarakuna da dukkan masu
mulki, domin mu yi zaman salama da rayuwa
a natse cikin Allahntaka da daraja. **3** Wannan
yana da kyau da karbuwa a gaban Allah mai
cetonmu. **4** Yana so dukkan mutane su sami
ceto, su kai ga sanin gaskiya. **5** Domin Allah
daya ne, Matsakanci kuma daya ne, tsakanin
Allah da mutum, wannan mutum Almasihu
Yesu ne. **6** Ya bada kansa fansa domin kowa,
domin shaida a daidaitaccen lokaci. **7** Sabo da
wannan dalilin, aka sa ni kaina, na zama mai
shelar bishara da manzo. Gaskiya nake fada.
Ba karya nake yi ba. Ni mai koyarwa ne na
al'ummai cikin gaskiya da kuma imani. **8** Saboda
haka, ina so maza da ke a kowanne wuri suyi
addu'a, kuma suna daga hannuwa masu tsarki a
sama ba tare da fushi da gardama ba. **9** Kazalika,
ina so mata su sa kayan da ya cancanta, da
adon da ya dace da kamun kai. Kada su zama
masu kitson gashi da zinariya da azurfa da
tufafi masu tsada. **10** Ina so su sa tufafin da
ya cancanci matan da ke rayuwar Allahntaka
ta wurin kyawawan ayyuka. **11** Mace ta koya
cikin natsuwa da saukin kai a cikin komai. **12**
Ban ba da izini mace ta koyar ko ta nuna iko
a kan namiji ba, amma ta zauna da natsuwa.
13 Adamu ne aka fara halitta, kafin Hauwa'u.
14 Ba Adamu ne aka yaudara ba, amma macen
ce aka yaudara cikin laifi. **15** Duk da haka, zata
sami ceto ta wurin haifuwar 'ya'ya, idan suka ci
gaba cikin bangaskiya, da kauna da tsarki da
sahihiyar zuciya.

3 Wannan magana tabattaciya ce: Idan wani
na da marmari ya zama shugaban Ikilisiya,
ya na marmarin aiki mai kyau. **2** Don haka,

wajibi ne shugaban Ikilisiya ya zama mara abin
zargi. Ya zama mai mace daya. Wajibi ne ya
zama mai kamewa, mai hankali, mai natsuwa
mai karbar baki. Wajibi ne ya iya koyarwa. 3
Kada ya zama mashayin giya, da mai tankiya.
A maimakon haka ya zama da natsuwa, mai
salama. Ba mai son kudi ba. 4 Wajibi ne ya
iya lura da gidansa da kyau, 'ya'yansa su zama
masu yi masa biyayya da dukkan bangirma. 5
Gama idan mutum bai iya sarrafa gidansa ba,
ta yaya zai iya lura da Ikkilisiyar Allah? 6 Bai
kamata ya zama sabon tuba ba, domin kada
ya kumbura da girman kai, kada ya fadi cikin
irin hukunci da aka yi wa Ibilis. 7 Wajibi ne
kuma ya kasance mai kyakyawar shaida a cikin
wadanda ba masubi ba, domin kada ya fadi cikin
kunya da kuma tarkon Ibilis. 8 Hakanan kuma
Dikinoni su kasance da halin mutunci, ba masu
magana biyu ba. Bai kamata su zama mashayan
giya ko masu hadama ba. 9 Su zama masu rikon
bayyananniyar gaskiyar bangaskiya da lamiri
mai tsabta. 10 Daidai ne kuma a fara tabbatar
da su, daga nan su fara hidima domin basu da
abin zargi. 11 Hakanan ma mata su zama masu
mutunci. Bai kamata su zama magulmanta ba,
amma masu kamewa da aminci cikin komai. 12
Tilas Dikinoni su zama masu mata daya daya.
Su iya kulawa da 'ya'yansu da gidajensu. 13
Gama wadanda suka yi hidima da kyau sun sami
tsayawa mai kyau da gabagadi cikin bangaskiyar
da ke cikin Almasihu Yesu. 14 Ina rubuta maka
wadannan abubuwa, da sa zuciya zan zo wurin
ka ba da jimawa ba. 15 Amma idan na yi jinkiri,
ina rubuta maka ne domin ka san yadda za ka
gudanar da al'amuranka a cikin gidan Allah,
wato Ikklisiyar Allah rayyayiya, ginshiki da
kuma mai tallafar gaskiya. 16 Babu musu an
bayyana cewa ibadarmu ta gaskiya da girma
take: “Ya bayyana kansa cikin jiki, Ruhu ya
baratar da shi, mala'iku suka gan shi, aka yi
shelarsa a cikin al'ummai, aka gaskanta shi a
duniya, sa'an nan aka dauke shi sama cikin
daukaka.

4 To Ruhu ya fada a fili cewa, a zamanin
karshe wadansu mutane za su kauce daga
bangaskiya, su mai da hankalin su ga ruhohi
masu rudi, da koyarwar aljannu, 2 cikin karya
da munafunci. Lamirinsu zai yi kanta. 3 Za
su haramta aure da karbar abincin da Allah
ya halitta, domin su raba da godiya a cikin
wadanda suka bada gaskiya suka kuma san
gaskiyar. 4 Gama duk abin da Allah ya halitta
yana da kyau. Domin duk abin da muka karba
da godiya, bai kamata mu ki shi ba. 5 Gama an
tsarkake shi ta wurin maganar Allah da addu'a.
6 Idan ka tuna wa 'yan'uwa wadannan abubuwa
za ka zama bawan kirki na Almasihu. Domin
ana gina ka ne ta wurin maganar bangaskiya
da kuma kyakkyawar koyarwa wadda ka bi. 7
Amma ka guji labaran almara wadanda tsofaffin
mata ke so. Maimakon haka sai ka hori kanka
cikin bin Allah. 8 Domin horon jiki ya na da
amfani kadan. Amma horon kai cikin bin Allah
yana da amfani ga dukkan abubuwa. Gama a
cikinsa akwai alkawari domin wannan rayuwar
da kuma rayuwa mai zuwa. 9 Maganan nan
amintacciyace ta isa a karbe ta dungum. 10
Dalilin da ya sa kenan mu ke aiki tukuru.
Domin muna sa bege ga Allah mai rai, mai
ceton dukkan mutane, musamman masu ba
da gaskiya. 11 Ka yi shela ka kuma koyar da
wadannan abubuwa. 12 Kada ka yarda kowa
ya rena kuruciyarka. Maimakon haka, ka zama
abin koyi ga dukkan masubi: a furci, hali, kauna,
aminci da kuma tsarki. 13 Har sai na zo, ka
himmatu da yin karatu, da wa'azi, da kuma
koyarwa. 14 Kada ka yi sakaci da baiwar da ka
ke da ita wadda aka baka ta wurin anabci sa'ad
da dattawa suka dibiya maka hannayensu. 15
Ka kula da wadannan abubuwa. Ka himmatu
a cikinsu. Domin ci gabanka ya zama sananne
a idanun kowa. 16 Ka kula da kanka da kuma
koyawarka. Ci gaba a cikinsu. Domin ta yin haka
ne za ka ceci kanka da masu sauraronka.

5 Kada ka tsauta wa dattijo. Sai dai ka gargade
shi kamar mahaifi. Ka gargadi samari kamar
'yan'uwa. 2 Gargadi dattawa mata kamar
iyaye mata, 'yan mata kamar 'yan'uwa mata
cikin dukkan tsarki. 3 Ka girmama gwamraye,
gwamraye na gaske. 4 Amma gwamruwar da
take da 'ya'ya ko jikoki, bari su fara nuna
bangirma cikin danginsu. Bari su sakawa iya-
yensu, domin Allah yana jin dadin haka. 5
Amma gwamruwa ta gaske da ke ita kadai, ta
kafa begenta ga Allah. Kullum tana tsananta
yin roke-roke da addu'o'i dare da rana. 6
Amma, mace mai son zaman annashuwa ta
riga ta mutu, ko da shike tana raye. 7 Kuma
ka yi wa'azin wadannan al'amura donsu zama
marasa abin zargi. 8 Amma idan mutum bai

iya biyan bukatun 'yan'uwansa ba, musamman
iyalin gidansa, ya musunci bangaskiya, kuma
gara marar bi da shi. 9 Bari a lisafta mace
gwamruwa idan ba ta kasa shekara sittin ba,
matar miji daya. 10 A san ta da kyawawan
ayyuka, ko ta kula da 'ya'yanta, ko tana mai
karbar baki, ko mai wanke kafafun masubi, ko
mai taimakon wadanda ake tsanantawa, mai
naciya ga kowanne kyakkyawan aiki. 11 Amma
game da gwamraye masu kuruciya, kada a sa
su cikin lissafi. Domin idan suka fada cikin
sha'awoyin jiki da ke gaba da Almasihu, sukan
so su yi aure. 12 Ta wannan hanya ce sun tara wa
kansu tsarguwa saboda sun tada alkawarinsu na
fari. 13 Sun saba da halin ragwanci, suna yawo
gida gida. Ba zama raggwaye kawai su ka yi ba.
Amma sun zama magulmata, masu shishshigi,
masu karambani. Suna fadin abin da bai dace ba.
14 Saboda haka ina so gwamraye masu kuruciya
su yi aure, su haifi 'ya'ya, su kula da gida, domin
kada a ba magabci zarafin zargin mu ga aikata
mugunta. 15 Domin wadansu sun rigaya sun
kauce zuwa ga bin shaidan. 16 Idan wata mace
mai bada gaskiya tana da gwamraye, bari ta
taimakesu, don kada a nawaita wa Ikilisiya,
domin Ikilisiya ta iya taimakon gwamraye na
gaske. 17 Dattawa wadanda suke mulki da
kyau sun cancanci girmamawa ninki biyu,
musamman wadanda suke aiki da kalma da
kuma koyarwa. 18 Gama nassi ya ce, “Kada a sa
takunkumi a bakin takarkari lokacin da yake
sussukar hatsi,” kuma “Ma'aikaci ya cancanci a
biya shi hakinsa.” 19 Kada ka karbi zargi game
da dattijo sai shaidu sun kai biyu ko uku. 20
Ka tsauta wa masu zunubi gaban kowa domin
sauran su ji tsoro. 21 Na umarce ka a gaban
Allah, da Almasihu Yesu, da zababbun mala'iku
ka kiyaye ka'idodin nan ban da hassada kuma
kada ka yi komai da nuna bambanci. 22 Kada ka
yi garajen dibiya wa kowa hannuwa. Kada ka
yi tarayya cikin zunuban wani. Ka tsare kanka
da tsabta. 23 Kada ka ci gaba da shan ruwa.
Amma, maimakon haka ka sha ruwan inabi
kadan saboda cikinka da yawan rashin lafiyarka.
24 Zunuban wadansu mutane a bayyane suke,
sun yi gaba da su cikin hukunci. Amma wadansu
zunubansu na bin baya. 25 Haka kuma, wadansu
kyawawan ayyukansu a bayyane suke, amma
wadan sun ma ba su boyuwa.

6 Bari duk wadanda ke bayi a karkashin karkiya
su ga iyayengijinsu sun cancanci dukan
daraja. Su yi haka domin kada a sabawa sunan
Allah da koyarwarsa. 2 Bayin da suke da
iyayengiji da ke masu ba da gaskiya kada su
rena su saboda su 'yan'uwa ne. A maimakon
haka, su yi masu hidima da kwazo. Gama
iyayengijin da suke cin ribar aikinsu masu bi ne,
kaunattatu kuma. Ka koyar ka kuma bayyana
wadannan abubuwa. 3 Idan ya kasance wani
na koyar da wani abu dabam bai kuma yarda
da amintaciyar koyarwa ba, wato maganar
Ubangijinmu Yesu Almasihu. Alal misali ba su
amince da koyarwa da ke kai ga Allahntaka
ba. 4 Wannan mutum mai girman kai ne, kuma
bai san komai ba. A maimakon haka, yana da
matukar jayayya da gardama game da kalmomi.
Wadannan kalmomi na kawo kishi, da husuma,
da zage-zage, da miyagun zace-zace, da 5 yawan
rashin jituwa tsakanin mutane masu rubabbun
hankula. Sun bijire wa gaskiya. Suna tunani
cewa ibada hanya ce ta yin arziki.” Ka zame
daga wadannan abubuwa. 6 Yanzu bin Allah
tare da dangana babbar riba ce. 7 Gama ba
mu kawo komai a duniya ba, ba zamu iya
fita cikinta da komai ba. 8 A maimakon haka,
mu dangana da abinci da kuma sutura. 9 To
wadanda ke son zama mawadata su kan fada
cikin jaraba, cikin tarko. Suna fadawa cikin
abubuwan wauta da sha'awoyi masu illa da
kowanne abu da ke sa mutane su dulmaya cikin
lallacewa da hallaka. 10 Gama son kudi shine
tushen kowacce irin mugunta. Wadansu mutane
garin neman kudi sun kauce daga bangaskiya,
sun kuma jawowa kansu bakin ciki mai yawa. 11
Amma kai, mutumin Allah, ka guji wadannan
abubuwa, ka bi adalci, ibada, aminci, kauna,
jimiri, da tawali'u. 12 Ka yi fama, fama mai
kyau na bangaskiya. Ka kama rai madawami
da aka kira ka gare shi. A kan wannan ne ka
ba da shaida a gaban shaidu masu yawa game
da abin da ke da kyau. (aiōnios g166) 13 Ina ba ka
wannan umarni a gaban Allah wanda ke rayar
da dukan abubuwa, da gaban Almasihu Yesu,
wanda ya fadi abin da ke gaskiya ga Bilatus
Babunti. 14 Ka bi doka daidai, babu abin zargi
har bayanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu. 15
Allah zai nuna bayyanuwarsa a daidai lokaci-
Allah, mai albarka, Makadaicin iko, Sarkin da
ke sarauta, Ubangiji mai mulki. 16 Shine kadai
marar mutuwa, mai zama cikin hasken da ba

ya kusantuwa. Ba wanda ke ganinsa, ko ya iya
hango shi. Girma ya tabbata a gare shi da kuma
madawwamin iko. Amin. (aiōnios g166) 17 Ka gaya
wa masu dukiya a cikin wannan duniya kada
su daga kai, kada su sa bege ga arziki mara
dawwama. Maimamakon haka, su sa begensu
ga Allah wanda ke ba mu wadatar gaske domin
jin dadin mu. (aiōn g165) 18 Gaya masu su yi
nagarta su arzurta a ayyuka nagari, su zama
masu bayarwa hannu sake. 19 Ta haka za su
ajiye wa kansu harsashi mai kyau kan abin da
ke zuwa domin su amshi rayuwa ta kwarai. 20
Timoti, ka kare abin da aka ba ka. Ka nisanci
maganar wauta da gardamomin da ke sabawa
juna wanda ake kira ilimi a karyace. 21 Wadansu
mutane suna shelar wadannan abubuwa, don
haka sun kauce wa bangaskiyar. Bari alheri ya
kasance tare da kai.

2 Timoti

1 Bulus, manzon Almasihu Yesu ta wurin nufin
Allah, bisa ga alkawarin rai da ke cikin
Almasihu Yesu, **2** zuwa ga Timoti, kaunataccen
da: Alheri, jinkai, da salama daga Allah Uba
da Almasihu Yesu Ubangijinmu. **3** Na gode wa
Allah, wanda na ke bautawa tun daga kakannina,
da lamiri mai tsabta, sa'adda na ke tuna wa da
kai cikin addu'o'ina koyaushe (dare da rana). **4**
Sa'adda na tuna da hawayenka, na yi marmarin
ganinka, saboda in cika da farin ciki. **5** An
tunashshe ni game da sahihiyar bangaskiyarka,
wadda ta samo asali daga kakarka Loyis da
mahaifiyarka Afiniki. Na kuma tabbata ta na
zaune a cikinka. **6** Wannan shine dalilin da
ni ke tunashshe ka cewa ka sake rura baiwar
Allah da ke cikinka wadda ka samu sa'adda
na dibiya maka hannuwana. **7** Domin Allah
bai ba mu ruhun tsoro ba, amma na iko da
kauna da kamun kai. **8** Saboda haka kada ka ji
kunyar shaida ga me da Ubangijinmu, ko ni,
Bulus, daurarrensa. Maimakon haka, ka zama
a shirye ka sha wahala domin bishara bisa
ga ikon Allah. **9** Allah ne ya cecemu kuma
ya kira mu da kira mai tsarki. Ya yi wannan,
ba ta wurin ayyukanmu ba, amma ta wurin
shirinsa da alherinsa. Ya ba mu wadannan
abubuwan a cikin Almasihu Yesu kafin farkon
zamanai. **(aiōnios g166)** **10** Amma yanzu an bayyana
ceton Allah ta wurin bayyanuwar mai cetonmu
Almasihu Yesu. Almasihu ne ya kawo karshen
mutuwa ya kuma kawo rai marar karshe da ya
bayyana ta wurin bishara. **11** Domin wannan,
an zabe ni mai wa'azi, manzo da mallami zuwa
ga al'ummai. **12** Domin wannan dalili na ke
shan wahalar wadannan abubuwa. Amma ban ji
kunya ba, domin na san shi, wanda na gaskanta.
Na sakankance zai iya adana abinda na mika
masa har zuwa ranan nan. **13** Ka adana misalin
amintattun sakwanni da ka ji daga gare ni,
ta wurin bangaskiya da kauna da ke cikin
Almasihu Yesu. **14** Abu mai kyau da Allah ya
danka maka, ka tsare shi ta wurin Ruhu Mai
Tsarki, da ke zaune a cikinmu. **15** Ka dai sani,
dukkan wadanda su ke zama a Asiya sun juya
mani baya. A cikin kungiyar akwai Fijalas da
Harmajanas. **16** Bari Ubangiji ya yi wa iyalin
Onisifaras jinkai, domin ya na yawan yi mani
hidima, kuma ba ya jin kunyar sarkata. **17**
Maimakon haka, sa'adda ya ke a Roma, ya neme
ni da kokarin gaske, ya kuma same ni. **18** Bari
Ubangiji ya sa, ya sami jinkai daga gare shi a
wannan rana. Dukkan hanyoyin da ya taimake
ni a kasar Afisa, kun sani sarai.

2 Domin wannan kai, dana, ka karfafa cikin
alherin da ke cikin Almasihu Yesu. **2**
Abubuwan da ka ji daga gare ni a bainar jama'a
masu yawa, ka danka su ga mutane masu aminci
da za su iya koya wa wadansu kuma. **3** Ka daure
shan tsanani tare da ni, kamar amintaccen
sojan Almasihu Yesu. **4** Ba bu sojan da zai yi
bauta yayin da ya nannade kansa da al'amuran
wannan rayuwar, domin ya gamshi shugabansa.
5 Hakanan, idan wani yana gasa a matsayin
dan wasa, ba zai sami rawani ba tukuna har
sai in ya karasa tseren bisa ga ka'idodin gasar.
6 Wajibi ne manomi mai kwazon aiki ya fara
karbar amfanin gonarsa. **7** Ka yi tunani game
da abin da na ke gaya maka, gama Ubangiji
zai ba ka ganewa a cikin komai. **8** Ka tuna da
Yesu Almasihu, daga zuriyar Dauda, wanda a ka
tayar daga matattu. Bisa ga wa'azin bisharata, **9**
wanda na ke shan wahala har ya kai ga dauri
kamar mai laifi. Amma maganar Allah ba a
daure ta ba. **10** Saboda haka na jure wa dukkan
abubuwa domin wadanda aka zaba, saboda su
ma su sami ceton da ke cikin Almasihu Yesu, da
daukaka madawwamiya. **(aiōnios g166)** **11** Wannan
magana tabbatacciya ce: "Idan mun mutu tare
da shi, za mu kuma rayu tare da shi. **12** Idan
mun jure, zamu kuma yi mulki tare da shi.
Idan mun yi musun sa, shi ma zai yi musun
mu. **13** Idan mun zama marasa aminci, shi mai
aminci ne koyaushe, domin shi ba zai yiwu ya
musunta kansa ba." **14** Ka yi ta tuna masu da
wadannan abubuwan. Ka yi masu kashedi a
gaban Allah kada su yi ta dauki ba dadi game da
kalmomi. Saboda wannan bai da wani amfani.
Domin wannan zai halakar da ma su sauraro. **15**
Ka yi iyakacin kokarika domin ka mika kanka
ma'aikacin Allah wanda aka tabbatar, wanda
babu dalilin kunya a gareshi. Wanda ya ke koyar
da kalmar gaskiya daidai. **16** Ka guje wa masu
maganar sabo, wanda ya kan kara kaiwa ga
rashin bin Allah. **17** Maganarsu za ta yadu kamar
ciwon daji. Daga cikinsu akwai Himinayus da
Filitus. **18** Wadannan mutanen sun kauce wa
gaskiya. Sun fadi cewa an rigaya an yi tashin
matattu. Suka birkitar da bangaskiyar wadansu.

19 Duk da haka, ginshikin Allah ya tabbata. Ya
na da wannan hatimi: “Ubangiji ya san wadanda
ke nasa,” Kuma “Duk mai kira bisa ga sunan
Ubangiji dole ya rabu da rashin adalci.” 20 A
gida mai wadata, ba kayayyaki na zinariya da
azurfa ba ne kawai. Haka kuma akwai kayayyaki
na itace da yunbu. Wadansu domin aikin mai
daraja, wadansu kuma ga aiki mara daraja. 21
Idan wani ya tsarkake kansa daga rashin daraja,
shi kayan aiki ne mai daraja. An kebe shi, abin
aiki domin mai gidan, kuma a shirye domin
kowanne aiki mai kyau. 22 Ka guje wa sha'awoyi
na kuruciya, ka nemi adalci, bangaskiya, kauna
da salama da wadanda suke kira ga sunan
Ubangiji daga zuciya mai tsabta. 23 Amma ka ki
tambayoyi na wauta da jahilci. Ka sani sukan
haifar da gardandami. 24 Tilas bawan Ubangiji
ya guje wa jayayya. A maimakon haka dole ya
zama mai tawali'u ga kowa, mai iya koyarwa,
kuma mai hakuri. 25 Dole ne ya koyarwa mutane
da su ke jayayya da shi a cikin tawali'u. Watakila
Allah ya ba su ikon tuba domin sanin gaskiyar.
26 Suna iya sake dawowa cikin hankalinsu kuma
su bar tarkon Ibilis, bayan da ya cafke su domin
nufinsa.

3 Amma ka san da wannan: a cikin kwanakin
karshe za a yi lokuta masu matsananciyar
wahala. 2 Gama mutane za su zama masu
son kansu, masu son kudi, masu Kumburi, da
girman kai, masu sabo, marasa biyayya ga iyaye,
marasa godiya, da kuma marasa tsarki. 3 Za
su kasance marasa dabi'a, wadanda basu son
jituwa da kowa, masu tsegumi, marasa kamun
kai, 'yan tawaye, marasa kaunar nagarta. 4 Za
su zama masu zagon kasa, taurin kai, masu
takama, da masu kaunar anishuwa fiye da
kaunar Allah. 5 Za su kasance da siffar ibada
amma za su musunci ikonta. Ka juya daga
wadannan mutanen. 6 A cikinsu akwai wadanda
suke shiga gidaje suna yaudarar mataye marasa
hikima. Wadannan ne mataye wadanda suke
cike da zunubi, kuma sun kauce hanya sabili da
sha'awoyi dabam daban. 7 Wadannan matayen
suna ta koyo, amma ba za su taba kai wa ga sanin
gaskiya ba. 8 Kamar yadda Yannisu da Yambrisu
suka yi jayayya da Musa. Haka nan wadannan
malaman karya kuma suke yin tsayayya da
gaskiya. Mutane ne lalatattu a zuciya, marasa
sahihiyar bangaskiya. 9 Amma ba za su yi
nisa ba. Domin wautarsu za ta bayyana a fili
ga kowa, kamar wadannan mutane. 10 Amma
kai, ka bi koyarwata, da dabi'ata, nufe nufena,
da bangaskiyata, da jimriyata, da kaunata, da
hakurina, 11 da yawan kuncina, da wahalolina,
da duk abubuwan da suka faru da ni a Antakiya,
da Ikoniya da kuma Listra. Na jure a cikin
kuncina. Amma a cikinsu dukka, Ubangiji ya
cece ni. 12 Duk wadanda su ke so su yi rayuwa ta
ibada a cikin Almasihu Yesu za su sha tsanani.
13 Miyagun mutane da masu hila za su yi ta kara
lalacewa. Za su badda wasu. Su da kansu ma sun
bijire. 14 Amma kai, ka ci gaba da abubuwan
da ka koya kuma ka gaskata da zuciya daya.
Ka san daga wurin wanda ka koya. 15 Ka san
da cewa, tun kana dan karamin yaro ka san
wadannan littattafai masu tsarki. Wadannan
suna iya mai da kai mai hikima domin ceto ta
wurin bangaskiya a cikin Almasihu Yesu. 16
Dukkan Nassi hurarre ne daga Allah. Yana da
amfani domin koyarwa, domin tsautawa, domin
gyara, kuma domin horarwa cikin adalci. 17
Wannan domin mutumin Allah ya zama cikakke
ne, shiryayye domin dukkan ayyukan nagarta.

4 Ina bada wannan umarni a gaban Allah da
Yesu Almasihu, wanda zai yi wa rayayyu da
matattu shari'a, kuma saboda bayyanuwarsa da
mulkinsa: 2 Ka yi wa'azin Kalma. Ka himmantu
a kai ko da zarafi ko ba zarafi. Ka tsautar,
ka kwabar, ka gargadar, da dukan hakuri da
koyarwa. 3 Gama lokaci na zuwa wanda mutane
ba za su jure wa koyarwar kirki ba. Maimakon
haka, zasu tattara wa kansu malamai bisa ga
sha'awowin zuciyarsu. Za su rika fada masu
abin da kunnuwansu ke so. 4 Za su juya
kunnuwansu daga koyarwar gaskiya, za su
koma wa tatsunniyoyi na banza. 5 Amma kai,
sai ka natsu a cikin dukan abubuwa. Ka jure
wa wahala; ka yi aikin mai bishara, ka cika
hidimarka. 6 Gama ana-tsiyaye ni. Lokacin yin
kaurata yayi. 7 Na yi tsere na gaskiya; na kuma
kammala tseren; na rike bangaskiya. 8 An adana
mani rawani na adalci, wanda Ubangiji, alkali
mai adalci, zai ba ni a ranan nan. Ba ni kadai ba,
amma kuma ga dukkan wadanda suke kaunar
zuwansa. 9 Ka yi iyakacin kokarinka ka zo
wurina da sauri. 10 Domin Dimas ya yashe ni.
Ya kaunaci wannan duniyar, ya tafi Tassalonika,
Kariskis ya tafi Galatiya, Titus kuma ya tafi
Dalmatiya. (aiōn g165) 11 Luka ne kadai yake tare
da ni. Ka nemo Markus ka zo tare da shi domin

yana da amfani a gareni a cikin aikin. 12 Na aiki
Tikikus zuwa Afisus. 13 Ka kawo mani mayafin
da na bari a Taruwasa wurin Karbus, idan za
ka zo ka taho da shi, duk da littatafan nan,
musanman takardun nan. 14 Iskandari makerin
dalma ya kulla mani makirci ba kadan ba.
Ubangiji zai biya shi gwargwadon ayyukansa.
15 Kai ma ka yi hankali da shi, domin yana
tsayyaya da maganganunmu sosai. 16 Da farkon
kariyar kaina, babu wanda ya goyi bayana.
Maimakon haka kowa ya guje ni. Bana so dai a
lissafta wannan a kansu. 17 Amma Ubangiji ya
kasance tare da ni, ya kuma karfafa ni, yadda
ta wurina, shelar ta sami cika da kyau, domin
dukan al'ummai su ji. An kwato ni daga bakin
zaki. 18 Allah zai kubutar ni daga dukan ayyukan
mugunta, ya kuma cece ni domin mulkinsa na
sama. Daukaka ta tabatta a gareshi har abada
abadin. Amin. (aiōn g165) 19 Ka gayar da Briskilla,
da Akila, da gidan Onisifurus. 20 Arastus ya nan
zaune a Korinti, amma na bar Turufimus ya na
zazzabi a Militus. 21 Ka yi iyakar kokarinka, ka
zo kamin hunturu. Yubulus yana gayar da kai,
haka ma Budis da Linus da Kalafidiya da dukan
'yan'uwa. 22 Bari Ubangiji ya kasance tare da
ruhunka. Bari Alheri ya kasance da kai.

Titus

1 Bulus, bawan Allah, kuma manzon Yesu
Almasihu, ta wurin bangaskiyar zababbun
mutanen Allah da sanin gaskiya da ta yadda
da allahntaka. **2** Wadannan na cikin begen rai
marar matuka wanda Allah, wanda babu karya
a cikinsa, ya alkawarta kafin dukkan lokatan
zamanai. **(aiōnios g166)** **3** A daidai lokaci, ya bayyana
maganarsa ta wurin sakonsa da ya damka mani
in shelar. Zan yi wannan ta wurin umarnin
Allah mai ceton mu. **4** Zuwa ga Titus, da' na
gaske a cikin bangaskiyarmu. Alheri, jinkai da
salama daga wurin Allah Uba da Almasihu Yesu
mai ceton mu. **5** Sabili da wannan ne na bar
ka a Karita domin ka daidaita abubuwan da
basu cika ba, ka kuma nada dattibai a dukan
birane kamar yadda na umarceka. **6** Dole ne
dattijo ya zama marar abin zargi, mijin mace
daya, da amintattun 'ya'ya wadanda babu wani
zargi na mugunta ko rashin kamun kai a kansu.
7 Wajibi ne shugaban Ikklisiya, a matsayin
sa na mai kulla da haikalin Allah, ya zama
marar aibi. Kada ya zama mai surutu ko rashin
hakuri. Kada ya zama mai saurin fushi, ko
mashayi, ko mai hayaniya, ko mai handama.
8 Maimakon haka, ya zama mai karbar baki,
abokin abinda ke mai kyau. Dole ne ya zama
mai hankali, adali, cike da allahntaka, da kuma
kamun kai. **9** Ya zama mai rike amintaccen
sakon da aka koyar da karfi, yadda zai iya karfafa
wasu da koyarwa mai kyau ya kuma yi wa
wadanda suke hamayya da shi gyara. **10** Domin
akwai kangararrun mutane dayawa, musamman
masu kaciya. Maganganunsu na banza ne. Suna
yaudara kuma suna badda mutane. **11** Wajibi ne
mu hana su. Suna koyar da abinda bai kamata
su koyar ba saboda makunyaciyar riba suna
kuma rusar da iyalai dungum. **12** Daya daga
cikinsu, kuma mai hikima ne daga cikinsu, yace,
"Kirawa manyan makaryata ne, lalatattu kuma
miyagun dabbobi, masu kyiuya da zarin cin
abinci." **13** Wannan magana gaskiya ne, ka yi
masu gyara da tsanani yadda zasu kafu a cikin
bangaskiya. **14** Kada ka mai da hankalin ka ga
tatsunniyoyi na Yahudawa ko dokokin mutane
wadanda sun sauya gaskiya. **15** Ga wadanda suke
da tsarki, komai mai tsarki ne. Amma wadanda
suke marasa tsarki da rashin bangaskiya, komai
marar tsarki ne. Domin zuciyarsu da lamirinsu
sun gurbata. **16** Suna cewa sun san Allah, amma
sun musanta shi ta wurin ayyukansu. Sun zama
abin kyama da marasa biyayya. Ba za a iya
tabbaatar dasu ba akan wani aiki maikyau.

2 Amma kai, ka fadi abinda yayi daidai da
amintaccen umarni. **2** Dole tsofaffin mazaje
su zama masu kamun kai, masu daraja kansu,
masu-hankali, masu aminci cikin bangaskiya,
cikin kauna da jurewa. **3** Haka ma tsofaffin
mataye su kame kansu da girma, ba magulmata
ba. Kada su zama bayi wajen yawan shan ruwan
inabi. Su koyar da abubuwa masu kyau **4** domin
su koyar da kananan mataye da hikima su
kaunaci mazajensu da 'ya'yansu. **5** Su horar
dasu su zama masu hikima da tsabtar zuci,
masu tsaron gidajensu, kuma masu biyayya da
mazajensu. Suyi wadannan abubuwa saboda
kada maganar Allah ta sami zargi. **6** Ta haka
kuma, ka karfafa samari, su zama masu hankali.
7 A kowanne fanni, ka mayar da kan ka abin koyi
a cikin kyawawan ayyuka; idan kayi koyarwa,
ka nuna mutunci da martaba. **8** Ka bada
sako lafiyayye marar abin zargi, yadda masu
hamayya da maganar Allah zasu ji kunya, domin
rashin samun mugun abin fadi akan mu. **9** Bayi
suyi biyayya ga iyayengijin su a cikin komai.
Su faranta masu rai, ba suyi gardama dasu
ba. **10** Kada suyi sata. Maimakon haka, sai su
nuna dukan bangaskiya mai kyau, domin suyi
wa koyarwarmu game da Allah mai cetonmu
kwalliya a cikin dukan komai. **11** Domin alherin
Allah ya bayyana ga dukan mutane. **12** Yana
koya mana mu musanci miyagun ayyuka, da
sha'awoyin duniya. Yana horar damu muyi
zama cikin hankali, da adalci a cikin hanyar
allahntaka a wannan zamani **(aiōn g165)** **13** yayin
da muke cigaba da jiran karba albarkataccen
begenmu, wato bayyanuwar daukakar Ubangiji
Allah da kuma mai cetonmu Yesu Almasihu.
14 Yesu ya bada kansa domin mu, domin ya
cece mu daga rashin kiyaye doka ya mai damu
masu tsarki, domin sa, mutane na musamman
wadanda suke da marmarin aikata kyawawan
ayyuka. **15** Ka yi magana da karfi ka karfafawa
wadannan abubuwa. Ka yi gyara da dukan iko.
Kada ka bar wani ya raina ka.

3 Ka tuna masu su zama masu sadaukar da
kai ga masu mulki da masu iko, suyi masu
biyayya, su zama a shirye domin kowane

kyakkyawan aiki. 2 Ka tuna masu kada su zagi
kowa, su gujiwa gardama, su bar mutane su
bi hanyarsu, su kuma nuna tawali'u ga dukan
mutane. 3 Domin a da, mu da kan mu marasa
tunani ne kuma masu rashin biyayya. Mun
kauce hanya muka zama bayi ga sha'awoyin
duniya da annashuwa. Mun yi zama a cikin
mugunta da kishi. Mu lalatattu ne kuma muna
kiyyaya da junanmu. 4 Amma da jinkan Allah
mai ceton mu da kaunarsa ga 'yan Adam ta
bayyana, 5 ba saboda wani aikin adalci da muka
yi ba, amma sabili da jinkan sa ne ya cece
mu. Ya cece mu ta wurin wankewar sabuwar
haihuwa da sabuntuwar Ruhu Mai Tsarki. 6
Allah ya zubo mana Ruhu Mai Tsarki a wadace
ta wurin Yesu Almasihu mai cetonmu. 7 Ya yi
wannan saboda, bayan mun samu 'yantarwa ta
wurin alherinsa, za mu zama magada a cikin
begen rai na har abada. (aiōnios g166) 8 Wannan
amintaccen sako ne. Ina son kayi magana
gabagadi game da wadannan abubuwa, yadda
dukan wadanda suka bada gaskiya ga Allah za
suyi kudirin yin kyawawan ayyuka da Allah ya
mika masu. Waddannan abubuwa masu kyau
ne da kuma riba ga dukan mutane. 9 Amma ka
guji gardandami na wofi, da lissafin asali, da
husuma da jayayya game da dokoki. Wadannan
abubuwa basu da amfani kuma marasa riba.
10 Ka ki duk wani dake kawo tsattsaguwa a
tsakaninku, bayan ka tsauta masa sau daya ko
biyu, 11 ka kuma sani cewa wannan mutumin ya
kauce daga hanyar gaskiya, yana zunubi kuma
ya kayar da kansa. 12 Sa'adda na aiki Artimas
da Tikikus zuwa wurin ka, kayi hanzari ka same
ni a Nikobolis, a can na yi shirin kasancewa a
lokacin hunturu. 13 Kayi hanzari ka aiko Zinas
wanda shi gwani ne a harkar shari'a, da Afolos
ta yadda ba zasu rasa komai ba. 14 Ya kamata
Jama'armu su koyi yadda zasu yi ayyuka masu
kyau da zasu biya bukatu na gaggawa yadda ba
za suyi zaman banza ba. 15 Dukan wadanda suke
tare da ni suna gaishe ka. Ka gai da masu kaunar
mu a cikin bangaskiya. Alheri ya kasance tare
da dukan ku.

Filemon

1 Bulus, daurarren Yesu Almasihu, da kuma
dan'uwa Timotawus zuwa ga Filimon,
kaunataccen abokinmu da kuma abokin aikin
mu, 2 da Afiya yar'uwanmu da Arkifus abokin
aikin mu a filin daga, da kuma Ikilisiyar da
take taruwa a gidan ka: 3 Alheri da salama su
kasance gare ka daga wurin Allah Ubanmu, da
Ubangiji Yesu Almasihu. 4 Kowane lokaci ina
gode wa Allah. Ina ambaton ku cikin addu'oi
na. 5 Na ji labarin kauna da bangaskiya da ka ke
da ita a cikin Ubangiji Yesu da dukkan yan'uwa
masu bi. 6 Ina addu'a zumuntar bangaskiyarka
ta inganta ga kawo sanin kowane kyakkyawan
abu dake cikin mu a cikin Almasihu. 7 Na yi
farinciki kwarai, na kuma ta'azantu saboda
kaunarka, saboda zukatan masu bi sun kwanta
ta wurin ka, dan'uwa. 8 Saboda haka, ko da ya
ke ina da gabagadi a cikin Almasihu domin in
ba ka umarni ka yi abinda ya kamata ka yi, 9
duk da haka sabo da kauna, na fi so in roke
ka- Ni, Bulus, dattijo, a yanzu kuma ga ni dan
kurkuku domin Almasihu Yesu. 10 Ina rokon
ka saboda da na Onisimus, wanda na zama
uba a gare shi sa'adda nake cikin sarkokina.
11 Domin a da kam, ba shi da amfani a wurin
ka, amma yanzu yana da amfani a gare ka da
kuma a gare ni. 12 Na kuma aike shi wurinka,
shi wanda ya ke a cikin zuciyata kwarai. 13 Na
so da na rike shi a wuri na, domin ya rika yi
mini hidima a madadin ka, a lokacin da ni ke
cikin sarkoki saboda bishara. 14 Amma ba na
so in yi wani abu ba tare da sanin ka ba. Ba
ni so nagarin aikinka ya zama na dole amma
daga kyakkyawar nufi. 15 Watakila dalilin da
yasa ya rabu da kai na dan lokaci ke nan, domin
ka karbe shi kuma har abada. (aiōnios g166) 16
Daga yanzu ba za ya zama bawa ba kuma, amma
fiye da bawa, wato kaunataccen dan'uwa. Shi
kaunatacce ne musamman a gare ni, har fiye
da haka ma a gare ka, a cikin jiki da kuma
cikin Ubangiji. 17 Idan ka maishe ni abokin
hidima, ka karbe shi kamar yadda za ka karbe
ni. 18 Idan kuwa ya yi maka abinda ba daidai
ba ko kuwa kana bin sa wani abu, ka dauka
yana wurina. 19 Ni, Bulus, na rubuta wannan
da hannuna: zan biya ka. Ba kuwa cewa sai na
gaya maka cewa ina bin ka bashin kanka ba. 20
I, dan'uwa, ka yi mani alheri cikin Ubangiji; ka
ba zuciyata hutu a cikin Almasihu. 21 Saboda
Ina da tabbaci game da biyayyarka, na rubuta
maka. Na san za ka yi fiye da abinda na roka. 22
Harwayau, ka shirya mani masauki. Domin ina
fata ta wurin adu'oinku, nan ba da dadewa ba
za a maida ni wurin ku. 23 Efafaras, abokina
cikin Almasihu Yesu a kurkuku yana gaishe ka,
24 haka ma Markus da Aristarkus, da Dimas, da
Luka abokan aikina. 25 Bari Alherin Ubangiji
Yesu Almasihu ya kasance da Ruhunka. Amin.

Ibraniyawa

1 A zamanin da, Allah ya yi wa kakanin
kakanninmu magana ta hanyoyi ma su yawa
iri iri, ta bakin annabawa. **2** Amma a zamanin
nan na karshe, ya yi mana magana ta wurin
Dansa, wanda ya sa magajin kome, wanda
ta wurinsa ya halicci duniya. **(aiōn g165)** **3** Shi
ne hasken daukakar Allah, ainihin kamanin
zatinsa. Ya na rike da dukkan abubuwa ta ikon
kalmarsa. Bayan da ya tsarkake zunubanmu,
sai ya zauna a hannun dama na madaukaki
a can sama. **4** Ta haka ya ke da fifiko a kan
mala'iku, kamar yadda sunansa da ya gada yake
da fifiko nesa a kan nasu. **5** Domin kuwa wanene
a cikin mala'iku Allah ya taba cewa, “Kai Da na
ne, yau na zama Uba a gare ka?'' kuma, “Zan
kasance Uba a gareshi, shi kuma, zai kasance
Da a gare ni?'' **6** Kuma, da Allah ya kawo magaji
a duniya, sai ya ce, “Dukan mala'ikun Allah su
yi masa sujada.” **7** A game da mala'iku kuma
sai ya ce, “yakan mai da mala'ikunsa ruhohi,
masu hidimarsa kuma harsunan wuta. **8** A game
da Dan, ya ce “kursiyinka, ya Allah, na har
abada abadin ne. Sandar sarautarka sanda ce ta
tsantsar gaskiya. **(aiōn g165)** **9** Ka kaunaci aikin
adalci, ka ki aikin sabo. Saboda haka Allah,
wato Allahnka, ya shafe ka da man farin ciki
fiye da tsararrakinka.” **10** “Tun farko, Ubangiji,
kai ne ka hallici duniya. Sammai kuma aikin
hannayenka ne. **11** Za su hallaka, amma kai
madawwami ne. Duk za su tsufa kamar tufafi.
12 Za ka nade su kamar mayafi, za su kuma
sauya, amma kai kana nan ba sakewa, Har
abada shekarunka ba za su kare ba.” **13** Amma
wanene a cikin mala'ikun Allah ya taba cewa,
“Zauna a hannun dama na, sai na sa makiyanka
a karkashin kafafunka?'' **14** Ashe, ba dukkan
mala'iku bane ruhohi, wadanda Allah yakan
aika, don su yi wa wadanda za su gaji ceto
hidima?

2 Saboda haka, lalle ne mu kara mai da hankali
musamman da abubuwan da mu ka ji, don
kada mu yi sakaci, su sullube mana. **2** Idan kuwa
maganar nan da aka fada ta bakin mala'iku ta
zama tabbatacciya, har kowanne keta umarni
da rashin biyayya, suka gamu da sakamakonsu
wanda ya kamace su, **3** ta kaka za mu tsira, in
mun ki kula da ceto mai girma haka? Domin
Ubangiji da kansa, shi ne ya fara sanar da shi,
wadanda suka saurare shi kuma suka tabbatar
mana da shi. **4** San'nan kuma Allah da kansa ya
shaida ta wasu alamu, da abubuwan al'ajabai,
da mu'ajizai iri iri, da kuma baiwar Ruhu Mai
Tsarki dabam dabam da ya rarraba kamar yadda
ya nufa. **5** Ai ba ga mala'iku ba ne Allah ya sa
mulkin duniyar nan da za a yi, wanda muke
zance. **6** Amma wani ya shaida a wani wuri
cewa, 'Mutum ma menene, har da za ka tuna da
shi? Ko dan mutum ma, har da za ka kula da
shi?' **7** Ka sa mutum ya gaza mala'iku; Ka nada
shi da daukaka da girma. Bisa dukkan hallitta.
8 Ka dora shi a kan dukkan halittarka, ka
kuma mallakar da kome a karkashin sawayensa.
Domin Allah ya mallakar da dukkan abubuwa
a karkashinsa. Bai bar kome a kebe ba. Amma
kuwa har a yanzu ba mu ga yana sarrafa dukkan
abubuwa ba tukuna. **9** Amma mun ga wani
wanda dan lokaci aka sa shi ya gaza mala'iku,
shine Yesu, an nada shi da daukaka da girma,
saboda shan wuyarsa ta mutuwa, wanan kuwa
duk ta wurin alherin Allah ne Yesu ya mutu
saboda kowa. **10** Saboda haka, ya dace ga Allah,
shi da dukkan abubuwa suka kasance domin sa,
ta gare shi, domin ya kawo 'ya'ya masu yawa
ga samun daukaka. Domin a kammala cetonsu
ta wurin shan wuyarsa. **11** Domin da shi mai
tsarkakewar da kuma wadanda aka tsarkaken,
duk tushensu daya ne. Saboda wanan dalili ne
shi ya sa ba ya jin kunyar kiran su 'ya'uwansa.
12 Da yace, ''zan sanar da sunanka ga ya'uwana,
a tsakiyar taronsu zan yabe ka da waka.'' **13**
Har wa yau, yace, ''Zan dogara a gare shi.'' Da
kuma ''Ga ni nan, ni da 'ya'yan da Allah ya ba
ni.'' **14** Wato tun da yake 'ya'yan Allah duk suna
da nama da jini, Yesu ma ya dauki kamannin
haka, ta wurin mutuwa ya hallakar da mai ikon
mutuwa, wato Iblis. **15** Ya kuma 'yanta duk
wadanda tun haihuwarsu suke zaman bauta
sabo da tsoron mutuwa. **16** Don hakika ba
mala'iku yake taimako ba, a'a, zuriyar Ibrahim
ne yake taimako. **17** Saboda haka, lalle ne ya
zama kamar yan'uwansa ta kowacce hanya,
domin ya zama babban Firist, mai jinkai, mai
aminci kuma na al'amarin Allah, ya kuma mika
hadayar sulhu ta gafarta zunuban jama'a. **18**
Tun da yake Yesu ma da kansa ya sha wahala,
sa'adda aka gwada shi, don haka, zai taimaki
wadanda ake yi wa gwaji.

3 Don haka yanuwana tsarkaka, a bokan kira a
samaniya. Yi la'akari da Yesu. wato Manzo da
babban firist na shaidar bangaskiyarmu. **2** Shi
amintacce ne na Allah, wanda ya bashi hidima,
kamar yadda Musa ya kasance amintacce a
gidan Allah. **3** Gama Yesu ya cancanci daukaka
mafi girma fiye da ta Musa. Domin wanda ya
gina gida, ya fi gidan nan daukaka. **4** Gama
kowane gida, akwai wanda ya gina shi, amma
mai ginin komai shine Allah. **5** Musa hakika
amintaccen bawa ne a gidan Allah, yana ba da
shaidar abubuwan da za su faru a nan gaba. **6**
Amma Almasihu shi Da ne mai mulki a gidan
Allah. Mu ne gidansa idan mun rike begenmu
da dukkan zuciyarmu. **7** Saboda haka, kamar
yadda Ruhu Mai Tsarki ya fadi: ''Yau, Idan
kun ji muryarsa, **8** kada ku taurare zuciyarku
kamar yadda 'ya'yan isra'ila suka yi cikin tawaye
a lokacin gwaji a jeji. **9** A lokacin nan ne
kakanninku suka yi mani tawaye, ta wurin
gwada ni, bayan shekara arba'in suna ganin
ayyukana. **10** Saboda haka na yi bakin ciki da
wannan tsarar, sai na ce,' Kullum suna yawan
bijirewa a zukatansu. Basu san tafarkuna ba.'
11 Don haka na yi rantsuwa a cikin fushina, ba
za su shiga cikin hutuna ba.” **12** Ku yi hankali
'yan'uwa kada a tarar da mummunar zuciya
marar bangaskiya a tsakaninku, zuciya wadda
ke juyawa daga Allah mai rai. **13** Maimakon
haka, ku karfafa juna a kowacce rana, muddun
muna cikin wannan rana kada wani cikinku
ya taurare zuciyarsa saboda yaudarar zunubi.
14 Gama mun zama abokan aiki da Almasihu,
idan mun rike begenmu cikinsa da karfi, daga
farko zuwa karshe. **15** Game da wannan, an
fadi “Yau idan kun saurari muryarsa, kada ku
taurare zuciyarku, kamar a kwanakin tawaye
nan.” **16** Su wanene suka ji muryar Allah suka
yi tawaye? Ba wadanda Musa ya yi masu jagora
daga Masar ba ne? **17** Kuma da su wa Allah ya
yi fushi shekara arba'in? Ba da wadanda suka
yi zunubi ba ne, wadanda gawawwakinsu suka
warwatsu a jeji? **18** Da su wa Allah ya rantse ba
za su shiga hutunsa ba? In ba wadanda suka
yi masa rashin biyayya ba? **19** Mun kuma gani
cewa basu iya shiga hutunsa ba saboda rashin
bangaskiyarsu.

4 Saboda haka, sai muyi lura kwarai don kada
wani ya kasa kai ga shiga hutun da aka
alkawarta maku na Allah. **2** Don mun ji albishir
game da hutun Allah kamar yadda aka fada
masu. Amma wancan sakon bai anfana ga
wadanda suka ji ba tare da sun bada gaskiya
ga sakon ba. **3** Ai mu, wadanda muka gaskata-
mune zamu shiga wannan hutun, kamar yadda
ya ce, “Yadda na yi rantsuwa cikin fushina,
baza su shiga hutu na ba.” Ya fadi hakan, ko da
yake ya gama aikin hallittarsa tun daga farkon
duniya. **4** Domin yayi fadi a wani wuri game da
rana ta bakwai, “Allah ya huta a rana ta bakwai
daga dukkan ayyukansa.” **5** Ya sake cewa, “Baza
su taba shiga hutu na ba.” **6** Saboda haka, tun da
hutun Allah na kebe domin masu su shiga, kuma
tun da Isra'ilawa da yawa wadanda suka ji sakon
nan mai kyau game da hutunsa ba su shiga ba
saboda rashin biyayya, **7** Allah ya sake shirya
wata rana da ake kira, “Yau.” Ya sa wannan rana
sa'adda yayi magana ta wurin Dauda, wanda ya
ce tun da dadewa da aka fara fada, “Yau idan
kun ji muryarsa, kada ku taurare zukatanku.”
8 Don idan Joshua ya ba su hutu, da Allah ba
zai sake magana a kan wata rana ba. **9** Saboda
haka, akwai hutun asabar kebabbe ga mutanen
Allah. **10** Don shi wanda ya shiga hutun Allah
shi kansa ma ya huta daga ayyukansa, kamar
yadda Allah yayi da nasa. **11** Saboda haka muyi
marmarin shiga wancan hutun, don kada kowa
ya fadi ga irin rashin biyayyar da suka yi. **12**
Maganar Allah kuwa rayayyiyace, kuma mai
ci, fiye da takobi mai kaifi-biyu. Takan ratsa
har tsakanin rai da ruhu, kuma tana kaiwa
bargo. Takan iya bincika tunanin zuciya da
manufarta. **13** Babu halittaccen abu da ke boye
a idon Allah. Sai dai, kome a sarari yake, kuma
a bayyane yake a idonsa wanda lallai ne zamu
bada lissafin kanmu a gare shi. **14** Da yake muna
da babban firist wanda ya ratsa sammai, Yesu
Dan Allah, sai mu riki bangaskiyarmu da karfi.
15 Domin babban firist namu ba marar tausayi
ga kasawarmu bane, amma wanda aka jarraba
ne ta ko wanne hali irin yadda aka yi mana,
sai dai ba'a same shi da zunubi ba. **16** Sai mu
zo wurin kursiyin alheri gabagadi, domin a
yi mana jinkai mu kuwa sami alherin da zai
taimake mu a lokacin bukata.

5 Kowanne babban firist, da yake an zabe
shi ne daga cikin mutane, a kansa shi ya
wakilci mutane ga al'amarin Allah, don ya mika
sadakoki da kuma hadayu domin kawar da
zunubai. **2** Yana kuma iya tafiyar da jahilai

da sangartattu a cikin salihanci, tun da shi
ke rarrauna ne shi ta ko'ina. 3 Saboda haka,
wajibi ne ya mika hadayu, ba saboda kawar
da zunuban jama'a kadai ba, har ma da na
kansa. 4 Ba wanda zai kai kansa wannan matsayi
mai girma, sai dai Allah ya yi kiransa ga haka,
kamar yadda aka kirayi Haruna. 5 Haka kuma,
Almasihu, ba shi ya daukaka kansa ya zama
Babban firist ba, sai dai wannan ne ya sa shi,
wanda ya ce da shi, “Kai Dana ne; Yau na zama
Uba a gare ka.'' 6 Kamar dai yadda a wani wuri
kuma ya ce, “Kai firist ne na har abada, bisa ga
kwatancin Malkisadak.” (aiōn g165) 7 Almasihu,
a lokacin zamansa a duniya, ya yi addu'o'i da
roke-roke, tare da kuka mai tsanani, har da
hawaye, ga wannan da yake da ikon cetonsa
daga mutuwa, aka kuwa saurare shi saboda
tsannin mika kansa. 8 Ko da yake shi Da ne, ya
koyi biyayya ta wurin wuyar da ya sha. 9 Har ya
kai ga kammala, sai ya zama tushe madawwami,
ceto ga dukkan wadanda suke masa biyayya.
(aiōnios g166) 10 Gama Allah yana kiransa Babban
firist, bisa ga kwatancin Malkisadak. 11 Muna
da abu da yawa da za mu fada a game da Yesu,
amma zai yi wuyar bayani, da yake basirarku ta
dushe. 12 Ko da yake yanzu kam, ya kamata ku
zama masu koyarwa, duk da haka, ashe, ba ku
wuce wani ya sake koya muku jigajigan farko
na Maganar Allah ba? har ya zamana sai an ba
ku madara ba abinci mai tauri ba? 13 To, duk
wanda yake madara ce abincinsa, bai kware
da maganar adalci ba, kamar jariri yake. 14
Amma abinci mai tauri, ai, na manya ne, wato
wadanda hankalinsu ya horu yau da kullum,
don su rarrabe nagarta da mugunta.

6 Saboda haka, sai mu ci gaba a kan ka'idodin
farko na al'amarin Almasihu, har ya zuwa
kammala, ba wai mu sake koyar da jigajigan
nan na tuba da ibada marar tasiri ba, da na
gaskatawa da Allah, 2 da kuma na koyarwa a
kan wanke-wanke, da dora hannu, da tashin
matattu, da dawwamammen hukuci. (aiōnios g166)
3 Za mu kuwa ci gaba in Allah ya yarda. 4 Domin
wadanda aka haskaka zukatansu sarai, har suka
dandana baiwar nan Basamaniya, suka kuma
sami rabo na Ruhu Mai Tsarki, 5 har su ka
dandana dadin Maganar Allah, da ikon zamani
mai zuwa, (aiōn g165) 6 sa'an nan kuma suka
ridda—ba mai yiwuwa ba ne a sake jawo su ga
tuba, tun da yake sake gicciye Dan Allah suke yi
su da kansu, suka kuma wulakanta shi a sarari.
7 Kasa ma da take shanye ruwan da ake yi a kai
a kai, take kuma fid da tsire-tsire masu amfani
ga wadanda ake nomanta dominsu, Allah yakan
sa mata albarka. 8 Amma idan tsire-tsirenta
kaya ne da kashin yawo, ba ta da amfani ke
nan, tana kuma gab da la'antarwa, karshenta
dai konewa ne. 9 Ko da yake mun fadi haka, a
game da ku kam, ya kaunatattu mun tabbata
kuna abubuwa mafiya kyau na zancen ceto. 10
Gama Allah ba marar adalci ba ne, har da zai
ki kula da aikinku, da kuma kaunar sunansa
da kuke yi, wajen yi wa tsarkaka hidima, har
yanzu ma kuna yi. 11 Muna dai bukata kwarai
kowannanku ya nuna irin wannan himma ga yin
cikkaken bege, tabbatacce, har ya zuwa karshe.
12 Don kada ku yi ragwanci, sai dai ku yi koyi
da wadanda suka karbi cikar alkawaran nan, ta
wurin bangaskiyarsu da hakurinsu. 13 Sa'adda
Allah ya yi wa Ibrahim alkawari, da yake ba
wani wanda ya fi shi girma da zai rantse da shi,
sai ya rantse da kansa, 14 Ya ce, “Hakika zan yi
maka albarka, in kuma ribambamya zuriyarka.”
15 Ta haka, Ibrahim bayan da ya jure da hakuri,
ya karbi cikar alkawarin. 16 Hakika mutane
sukan rantse da abin da ya fi su. Rantsuwa
kuma ita ce abar da take tabbatarwa da kowacce
magana. 17 Don haka, sa'adda Allah yake son
kara tabbatar wa magadan alkawarin nan dahir,
cewa nufinsa ba mai sakewa ba ne sam, sai
ya hada da rantsuwa, 18 Domin albarkacin
abubuwa guda biyun nan marasa sakewa, masu
nuna, cewa ba shi yiwuwa Allah ya yi karya, mu
da muka gudu muka sami mafaka, mu karfafa
kwarai mu riski abin da muka kafa bege a kai. 19
Muna da bege, kamar yadda yake ga rai, kafaffe,
tabbatacce, shi ne kuma yake shiga har can ciki
bayan labulen. 20 Inda saboda mu ne Yasu ya
riga mu shiga, da yake ya zama Babban Firist
na har abada, kwatancin Malkisadak. (aiōn g165)

7 Wannan ne Malkisadak, sarkin Salem, firist
na Allah Madaukaki, wanda ya gamu da
Ibrahim na dawowa daga yaki da wasu sarakuna
ya kuma albarkace shi. 2 Ibrahim ya ba shi
ushirin dukkan ganimar da ya samu. Sunansa,”
Malkisadak,” ma'anar itace, “Sarkin adalci,”
haka ma, “sarkin salem,” ma'anar iitace,” Sarkin
salama,” 3 Bashi da uwa bashi da uba, ba shi da
lissafin asalin zuriya, ba shi da farkon rayuwa
ba shi da karshen rai. Shi firist ne na har abada,

kamar Dan Allah. 4 Yanzu fa dubi irin girman
wannan mutum. Kakan kakanninmu Ibrahim ya
bada ushira ta abubuwan da ya samo na ganimar
yaki gare shi. 5 Kuma hakika, zuriyar Lawi
da suka karbi aikin nan na firistanci suna da
umarni daga shari'ar Allah cewa su karbi zakka
a gun jama'a, wato, daga yan'uwan su Isra'ilawa,
koda shike suma zuriyar Ibrahim ne. 6 Amma
Malkisadak, shi da ba zuriyar Lawi ba ne, ya
karbi zakka daga Ibrahim, ya kuma albarkace
shi, shi wanda ya ke da alkawarai. 7 Ba jayayya,
karami shi ke karban albarka daga babba wanda
ya girme shi. 8 A wannan tsarin mutanen da
ke karban zakka wata rana sai ka ga sun mutu,
amma a wani kauli mutumin da ya karbi zakka
a wurin Ibrahim, ance, wanzaje ne har yau. 9
Kuma bisa ka'ida Lawi, wanda ke karban zakka,
shi ma ya bada zakka ga Ibrahim, 10 Saboda
kuwa Lawi na cikin tsatson Ibrahim lokacin da
Malkisadak ya gamu da Ibrahim. 11 Yanzu in
da mai yiwuwa ne a sami kammala cikin aikin
firistanci na Lawiyawa (domin ta wurin ta ne
aka bada shari'a), to ina amfanin wani firist
ya zo bisa ga ka'ida irin ta Malkisadak, ba'a
kuma ambaci ka'idar Haruna ba? 12 Don kuwa
lokacin da aka canza firistanci, shari'a kuma
dole ne a sauya ta. 13 Domin mutumin da aka
fadi wadannan abubuwa a kansa na wata kabila
ne, wadda ba wani mutumin da ya taba yin
aiki a kan bagadi. 14 Wannan a bayyane yake
Ubangijinmu ya zo ne daga zuriyar Yahuza,
kabilar da Musa bai taba anbatonsu game da
zancen firistanci ba. 15 Abinda muke fadi a
bayyane yake cewa, idan wani firist ya taso da
kamanin Malkisadak. 16 Wannan sabon firist,
ba firist ne da ya taso bisa ga ka'idar zuriya ta
yan'adam ba, amma ya zama firist ne ta rayuwa
mai iko marar shudewa. 17 Domin a rubuce
yake cikin littafi ga me da shi; “Kai firist ne na
har'abada bisa ga tsari irin na Malkisadak.” (aiōn
g165) 18 Domin doka ta fari an ajiye ta a gefe
guda saboda rarrauna ce kuma marar amfani.
19 Don kuwa shari'a ba ta iya kamalta kome.
Amma fa a kwai bege mai kyau a nan gaba
wanda ta gare shi ne zamu sami iso a gun Allah.
20 Kuma wannan kyakkyawan bege baya faruwa
ba tare da rantsuwa ba, don kuwa su wadancan
firistocin ba su dauki wata rantsuwa ba. 21
Amma Allah yayi rantsuwa game da Yesu cewa,
“Ubangiji ya rantse ba kuwa zai fasa tunaninsa
ba; 'Kai firist ne har'abada.'” (aiōn g165) 22 Ta
wurin haka Yesu ya bada tabbatacce da kuma
ingataccen alkwari. 23 Hakika, mutuwa ta hana
firistoci su yi aiki har'abada. Wannan shi ya
sa akwai firistoci da yawa daya bayan daya. 24
Amma da shi ke Yesu na rayuwa ne har'abada,
aikinsa na firist ba a musanya shi sam sam. (aiōn
g165) 25 Domin haka kuma yana da cikakken ikon
ceton wadanda ke gusowa ga Allah ta wurinsa,
domin kullum a raye ya ke yana kuma roko
dominsu 26 . Domin irin wannan babban firist
shi ne ya dace da mu. Ba shi da zunubi, marar
abin zargi, tsarkakakke, kebabbe daga masu
zunubi, ya na sama da sammai dukka. 27 Ba
shi da bukata, kamar manyan firistoci, da ke
mika hadayu kullum, da farko don zunubin
kansu, sa'annan don zunubin jama'a dukka.
Amma Yesu yayi wannan sau daya tak ba kari
don kowa da kowa, yayin da ya mika kansa. 28
Domin shari'a na nada mutane da ke da gazawa
a matsayin firistoci, amma maganar rantsuwa,
wadda ta zo a bayan shari'a, ta nada Dan, wanda
ya ke cikakke har'abada. (aiōn g165)

8 Yanzu abin da muke kokarin cewa shine:
Muna da babban firist wanda ke zaune a
hannun dama na kursiyi mai martaba dake
sammai. 2 Shi kuwa bawa ne a wannan wuri
mai tsarki, haikali na gaskiya wanda Allah ya
shirya ba wani bil'adama ba. 3 Kowanne babban
firist kuwa yana mika bayebaye da hadayu.
Don haka ya kamata a sami abin hadaya. 4
Da a ce Almasihu yana duniya ba zai zama
firist ba ko kadan. 5 Domin a kwai masu mika
hadaya bisa ga shari'a. Suna hidimar misalin
abubuwan da suke inuwar sama. Kamar yadda
Allah ya yi wa Musa gargadi yayin da ya ke
shirin gina Alfarwa: ''Duba'' Allah ya ce, ''kayi
komai bisa ga salon da aka koya maka a bisa
dutse.” 6 Amma yanzu hidimar da Almasihu ya
karba ta dara tasu dukka, domin kuwa shine
matsakancin muhimmin alkawari, wanda aka
kammala a kan muhimman alkawura. 7 Domin
kuwa idan alkawarin fari ba shi da laifi babu
anfanin neman alkawari na biyu. 8 Da Allah
ya sami laifi akan mutane, sai ya ce ''Zan sake
sabon alkawari da gidan Isra'ila da kuma gidan
Yahuza. 9 kuma ba zai zama kamar yadda nayi
da kakanninku ba, kamar yadda na rike su a
hannu har Na fidda su daga kasar Masar. Basu
kuma ci gaba da Alkawarina ba, ni kuwa na
yi watsi da su,'' inji Ubangiji. 10 Gama wanna

shine alkawarin da zan yi da gidan Isra'ila bayan
wadannan kwanaki, Inji Ubangiji. Zan sa shari'a
ta a bakinsu in kuma rubuta ta a zuciyarsu, Zan
kuma zama Allah a garesu, su kuma su zama
jama'ata. 11 Ba za su kuma koyar da makwabta
ko yan'uwansu cewa, ''ku san Ubangiji'' gama
dukkanin su za su san ni, daga karami har zuwa
babba. 12 Zan kuma nuna tausayi ga ayyukan su
na rashin adalci, ba kuma zan kara tunawa da
zunubansu ba. 13 A kan fadin ''sabo'' ya mayar
da alkawarin fari tsoho. Wannan kuma da aka
ambata tsoho na shirin bacewa.

9 To ko da alkawarin farko ma ya na da wurin
sujada da kuma ka'idojin sujada a nan duniya.
2 Domin a cikin alfarwar akwai daki da aka
shirya, daki na waje wanda ake kira wuri mai
tsarki. A wannan wuri akwai kebabbun fitilu,
akwai teburi da kuma gurasa. 3 Kuma bayan
labule na biyun akwai wani daki, wanda ake kira
wuri mafi tsarki. 4 Yana da bagadin zinariya
domin turare. Yana kuma da akwatin alkawarin,
wanda aka lailaye shi gaba daya da zinariya.
A cikinsa a kwai kaskon zinariya dake dauke
da manna, da sandar Haruna wadda tayi toho,
da kuma allunan duwatsu na alkawarin. 5
A sama da akwatin alkawarin akwai siffofin
kerubobi masu daukaka da suke wa marfin
jinkai inuwa, wadanda yanzu ba zamu iya
yin bayani akansu ba daki daki. 6 Bayan an
shirya wadannan abubuwa, firistocin alfarwar
sukan shiga daki na wajen alfarwar akai akai
suna aikin hidimominsu. 7 Amma babban firist
din ne kadai yake shiga daki na biyun, sau
daya tak a shekara, kuma tilas sai tare da
jinin hadaya domin kansa, da kuma domin
laifuffukan mutane da a kayi ba dagangan ba.
8 Ruhu Mai Tsarki yana nuna cewar ba'a riga
an bayyana hanyar zuwa wuri mafi Tsarki ba
muddin alfarwar nan ta farko na a tsaye. 9
Wannan ya zama bayani ne game da lokacin
yanzu. Da kyaututtuka da hadayu dukka da
ake mikawa basu iya sun kammala lamirin mai
yin sujadar ba. 10 Abinci ne da abin sha kawai
wadanda aka hada da bukukuwan wanke wanke
dabam dabam. Wadannan duka tsare tsare ne da
aka shirya a dinga yi a zahiri har sai an shirya
sabuwar ka'ida. 11 Almasihu yazo a matsayin
babban firist na abubuwa masu kyau da suka zo,
ta wurin alfarwa babba, kammalalla kuma mafi
tsarki wadda ba hannuwan mutane suka gina
ba, wadda ba ta wannan duniyar aka halicce ta
ba. Amma almasihu ya zo a matsayin babban
firist na abubuwa masu kyau da ke zuwa. 12
Ba ta jinin awaki da 'yan, maruka bane, amma
Almasihu da jininsa ya shiga wuri mafi tsarki
sau daya tak domin kowa dukka ya karbo mana
fansa ta har abada. (aiōnios g166) 13 To idan jinin
awaki da na bajimai da yayyafa tokar karsana
bisa wadanda suka bata tsarkinsu yana tsarkake
su ya wanke jikkunansu. 14 To balle kuma jinin
Almasihu, wanda ta wurin Ruhu madawwami ya
mika kansa hadaya marar aibi ga Allah, wanda
yake wanke lamirinmu daga matattun ayyuka
domin muyi bautar Allah mai rai? (aiōnios g166) 15
Domin wannan dalili, Almasihu shine magamin
sabon alkawari. Wannan kuwa ya kasance ne
domin anyi mutuwar da ta 'yantar da wadanda
ke karkashin tsohon alkawari daga sakamakon
zunubansu, saboda wadanda Allah ya kira su
karbi alkawarin gadonsu madawwami. (aiōnios
g166) 16 Gama duk inda wani ya rubuta wasiyya
ya bari, dole ne a tabbatar da mutuwar wanda
yayi wasiyyar nan. 17 Gama sai inda akayi
mutuwa ake amfani da wasiyya, amma ba ta da
amfani idan wanda ya rubuta ta yana nan da rai.
18 Ko alkawari na farko bai tabbata ba sai tare
da jini. 19 Gama bayan Musa ya bada dukkan
dokoki da ke cikin shari'ar ga dukkan mutanen,
sai ya dauki jinin 'yan marukan da awakin, tare
da ruwa, da jan yadi, da reshen itacen doddoya
mai soso, ya yayyafa bisa mutanen da kuma
littafin dokokin. 20 Daga nan yace, “Wannan
ne jinin alkawarin da Allah ya bayar da dokoki
gareku.” 21 Ta haka kuma, ya yayyafa jinin bisa
alfarwar da dukkan kayayyakin da ke cikinta
wanda ake hidimar firistanci da su. 22 Kuma
bisa ga shari'a, kusan komai da jini ake tsarkake
shi. Idan babu zubar da jini to babu gafarar
zunubi. 23 Saboda haka ya zama tilas wadannan
kayayyaki na kwaikwayon abubuwan dake cikin
sama a tsarkake su da hadayar dabbobi. Duk da
haka abubuwa na sama dole a tsarkake su da
hadaya mafi kyau. 24 Domin Almasihu bai shiga
cikin wuri mafi tsarki da aka yi da hannuwa
ba, wanda kwaikwayo ne kawai na abin da
ke na gaske. Maimakon hakan, ya shiga cikin
samaniya da kanta, sa'an nan yaje gaban Allah
domin mu. 25 Bai je wurin don ya mika kansa
sau da yawa, kamar yadda firist din alfarwa
yake yi ba, wanda yake shiga wuri mafi tsarki
kowacce shekara da jinin wata dabba. 26 Idan

haka ne, to dole ke nan ya sha wahala akai akai
tun farkon duniya. Amma yanzu sau daya ne tak
aka bayyana shi a karshen zamanai domin ya
kauda zunubi ta wurin mika hadayar kansa. (aiōn
g165) 27 Kamar yadda aka kaddara wa kowa ya
mutu sau daya tak, kuma bayan haka sai shari'a.
28 Haka kuma Almasihu, wanda aka mika shi sau
daya tak domin ya dauke zunuban mutane da
yawa, zai kuma bayyana karo na biyu, ba domin
yin aikin kawar da zunubi ba, amma domin
ceton wadanda suke jiran zuwansa da hakuri.

10 Domin shari'a hoto ce na kyawawan
abubuwan da ke zuwa, ba ainihin siffar
wadannan abubuwa ba. Wadanda ke gusowa
kusa da Allah ba za su taba ingantuwa ta
wurin hadayu da firistoci ke mikawa shekara da
shekaru ba. 2 In ba haka ba, ba sai a dena mika
hadayun ba? Bisa ga wannan al'amari, inda sun
tsarkaka sau daya tak da masu sujada ba su san
menene zunubi ba. 3 Amma wadannan hadayun
sun zama matuni ne na zunubi shekara biye da
shekara. 4 Domin ba shi yiwuwa jinin bijimai
da awakai su kawar da zunubai. 5 Yayin da
Almasihu ya zo duniya, ya ce, “Ba hadayu da
sadakoki kake marmari ba. Maimakon haka, ka
shirya mini jiki domin hadaya. 6 Baka murna
domin sadakoki da hadayu na konawa domin
zunubi. 7 Sai na ce, 'Duba, gani na zo in yi
nufinka, kamar yadda aka rubuta akaina.''' 8
Da fari Yace ''ba hadayu, ko sadakoki, ko kuma
hadaya ta konawa domin zunubi kake bukata
ba. Ba ka kuwa jin dadinsu.'' Wadannan sune
hadayun da ake bayarwa bisa ga shari'a. 9
Sa'annan sai ya ce ''gani na zo domin in aikata
nufinka.” Ya kawar da hidimar farko domin ya
kafa hidima ta biyu. 10 A hidima ta biyu, an
kebe mu ga Allah ta wurin nufinsa ta wurin
hadayar jikin Yesu Almasihu bugu daya ba kari.
11 Haka, kowanne firist ya ke tsayawa kulliyomi
domin ya yi hidima ga Allah. A kullum yana
mika hadayu, iri daya, koda shike ba za su taba
kawar da zunubai ba. 12 A ta wata hanya kuma,
Almasihu ya mika hadaya sau daya tak domin
zunubai har abada, ya zauna a hannun dama
na Allah. 13 Yana jiran har a maida makiyansa
matashin sawayensa. 14 Domin ta wurin hadaya
guda dayan nan ya kammala har abada ga
wadanda suka sadaukar da kansu ga Allah. 15
Kuma Ruhu mai Tsarki ya shaida mana. Abu
na farko yace, 16 “Wannan shi ne alkawarin
da zan yi da su a bayan kwanakin nan,' inji
Ubangiji Zan sa dokokina a cikin zukatansu,
kuma zan rubuta su a lamirinsu. 17 Ba zan
sake tunawa da zunubansu da kurakuransu
ba.'' 18 Yanzu fa duk in da aka sami gafara
domin wadannan abubuwa, babu wata hadaya
domin zunubi. 19 Saboda haka, yan'uwa, ba mu
da shakkar shigowa wurin nan mafi tsarki ta
wurin jinin Yesu. 20 Wannan ita ce sabuwar
rayayyar hanya da ya bude mana ta wurin
labulen, wato ta wurin jikinsa. 21 Saboda muna
da babban firist a gidan Allah. 22 Bari mu matso
kusa da sahihiyar zuciya, da kuma cikakken
gabagadi cikin bangaskiya, da zuciyarmu wadda
aka tsarkake daga mummunan tunani, da kuma
jikunanmu wankakku da ruwa mai tsabta. 23
Bari mu rike da karfi shaidar bangaskiyar
begenmu, ba tare da raurawa ba, domin Allahn,
da ya yi alkawari, mai aminci ne. 24 Bari mu
kuma yi lura yadda za mu iza juna ga kauna
da ayyuka masu dacewa. 25 Kada mu fasa
zumunci da juna, kamar yadda wadansu sukan
yi. A maimakon haka, bari mu karfafa juna a
kulluyomin, kamar yada kuke ganin kusantowar
ranan nan. 26 Saboda idan mun ci gaba da
zunubin ganganci bayan mun rigaya mun sami
wannan sanin gaskiyar, hadayar irin wannan
zunubi bata samuwa. 27 Maimakon haka, sai
fargabar babban tsoron hukunci, da kuma wuta
mai zafi, da zata cinye makiyan Allah. 28 Dukkan
wanda ya ki bin dokar Musa zai mutu ba tausayi
ta wurin shaidu biyu ko uku. 29 Wanne irin
hukunci kuke tsammani ya dace ga wadanda
suka raina Dan Allah, duk wadanda suka maida
jinin alkawarin nan kamar ba tsarkakakke ba,
wanda ta wurin jinin nan ne aka kebe shi ga
Allah- wadanda suka wulakantar da Ruhun
alheri? 30 Domin mun san wanda yace, “Ramako
nawa ne; Zan yi sakayya.'' Sa'annan kuma,
“Ubangiji zai hukumta jama'arsa.” 31 Abin tsoro
ne a fada cikin hannuwan Allah mai rai! 32
Amma ku tuna da kwanakin baya, bayan da ku
ka sami haske, yadda kuka jure babban fama
cikin wahala. 33 Aka kunyatar da ku a gaban
jama'a, ta wurin ba'a da cin mutunci, kuna
kuma dandana irin azabar da wadansu suka
shiga ciki. 34 Domin kuna da tausayi ga wadanda
suke kurkuku, da farin ciki, kun amince da
kwace na dukiyarku da aka yi, kun mallaki
madauwamiyar mallaka mafi kyau. Dominn kun
ji tausayina sa'adda na ke a kurkuku. 35 Don

haka kada ku yarda gabagadinku, wanda ke
da babban sakamako. 36 Domin kuna bukatar
hakuri don ku sami abin da Allah ya alkawarta,
bayan kun aikata nufinsa. 37 “Domin a dan
karamin lokaci, mai zuwan nan zai zo ba zai yi
jinkiri ba. 38 Adalina kuwa zai rayu ta wurin
bangaskiya. In kuwa ya ja da baya, ba zan
yi farin ciki dashi ba.” 39 Amma mu bama
cikin wadanda suka ja da baya zuwa hallaka.
Maimakon haka, muna cikin wadanda suke da
bangaskiya domin kula da rayukanmu.

11 Bangaskiya ita ce tabbatawar al'muran da
muke begensu. Ita ce tabbatawar al'amuran
da idanu basu gani. 2 Domin ta wurin ta ne
kakanninmu suka sami yardar Allah. 3 Ta wurin
ta ne aka hallicci duniya da umarnin Allah,
har ma abubuwan da ake gani ba'a yi su daga
abubuwan da suka kasance ba. (aiōn g165) 4 Ta
dalilin bangaskiya ne Habila ya mikawa Allah
hadaya da ta fi dacewa fiye da ta Kayinu. Don
haka ne kuma aka yaba masa akan cewa shi adali
ne. Ya sami yardar Allah sabili da sadakarsa
da ya bayar. Don haka kuma, harwayau Habila
yana magana, ko da shike ya rigaya ya mutu. 5
Ta dalilin bangaskiya aka dauki Anuhu zuwa
sama domin kar ya ga mutuwa. “Ba a same shi
ba kuwa, domin Allah ya dauke shi.” Kamin a
dauke shi an shaida da cewa ya faranta wa Allah
zuciya. 6 Zai yi wuya matuka a faranta wa Allah
zuciya in ba tare da bangaskiya ba. Domin ya
kamata dukkan wanda zai zo ga Allah, tilas ne
ya bada gaskiya da kasancewar sa, kuma shi
mai sakamako ne ga dukkan masu nemansa.
7 Ta dalilin bangaskiya Nuhu, ya karbi sako
daga Allah akan al'amuran da ba'a gani ba,
ta wurin girmamawa da rawar jiki. ya gina
jirgin ruwa domin ya ceci iyalan sa. Dalilin
haka kwa, Allah ya hallakar da duniya, Nuhu
kwa ya gaji adalci wadda ke bisa ga bangaskiya.
8 Ta dalilin bangaskiya ne Ibrahim, sa'an da
aka kira shi, ya yi biyayya sai ya tafi wurin
da zai karba a matsayin gado. Ya kwa fita bai
ma san inda za shi ba. 9 Ta dalilin bangaskiya
kuma ya zauna bare a kasar alkawari. Ya yi
zama cikin Alfarwa tare da Ishaku da Yakubu,
magadan alkawari guda tare da shi. 10 Domin
yana hangar birnin da ke da tushi, Birnin da
mai zaiyanar sa da ginin sa shine Allah. 11 Ta
dalilin bangaskiya, Ibrahim ya sami haihuwa
ko da shike shi da matarsa Saratu sun yi nisa
a cikin shekaru, kuma Saratu bakarariya ce,
ta kuma wuce lokacin haihuwa. Tun da shike
sun amince da wanda ya yi musu alkawari mai
aminci ne. 12 Sabo da haka, ta wurin mutumin
nan daya, wanda ya ke kamar matacce ne, aka
haifi zuriya mai dimbin yawa, su ka yawaita
kamar taurari a sama kamar yashi a bakin teku,
wanda ba shi kidayuwa. 13 Dukkan su kuwa suka
mutu a cikin bangaskiya ba tare da sun karbi
alkawarin ba. Maimakon haka, sun hango, kuma
sun marabcesu daga nesa, sai suka amince su
baki ne kuma matafiya ne a duniya. 14 Gama
wadanda suka yi furci haka sun nuna a fili cewa
suna bidar kasa ta kansu. 15 Da kamar suna
tunanin kasar da suka fita daga ciki, da sun sa
mi damar komawa. 16 Amma kamar yadda yake,
sun bukaci kasa mafi dacewa, wato, wadda take
a sama. Saboda haka ne Allah bai ji kunyar a
kira shi Allahnsu ba, da shike ya shirya birni
dominsu. 17 Ta dalilin bangaskiya ne Ibrahim,
sa'adda aka yi masa gwaji, akan ya mika Ishaku
dansa hadaya. 18 Shi ne kuwa makadaicin dansa,
wanda aka yi alkawari da cewa, “Ta wurinsa ne
za a kira zuriyarka.” 19 Ibrahim ya yi tunani
da cewa Allah na da ikon tada Ishaku ko daga
cikin matattu ma, haka kuwa yake a misalce,
daga matattun ne ya sake karbarsa. 20 Ta dalilin
bangaskiya ne kuma Ishaku ya albarkaci Yakubu
da Isuwa game da abubuwan da ke zuwa a gaba.
21 Dalilin bangaskiya ne Yakubu, sa'adda yake
bakin mutuwa, ya albarkaci 'ya'yan Yusufu
dukkansu biyu. Yakubu ya yi ibada, yana tokare
a kan sandarsa. 22 Ta dalilin bangaskiya Yusufu,
sa'adda karshensa ya kusa, ya yi magana game
da fitar 'ya'yan Isra'ila daga Masar har ya
umarce su game da kasussuwansa. 23 Ta dalilin
bangaskiya Musa, sa'adda aka haife shi, iyayensa
suka 'boye shi kimanin watanni uku domin
kyakkyawan yaro ne shi, kuma basu ji tsoron
dokar sarki ba. 24 Ta dalilin bangaskiya ne
kuma Musa, sa'adda ya girma, yaki a kira shi
'dan diyar Fir'auna. 25 A maimakon haka, ya
amince ya sha azaba tare da jama'ar Allah, a
kan shagali da annashuwar zunubi na karamin
lokaci. 26 Ya fahimci cewa wulakanci domin
bin Almasihu babbar wadata ce fiye da dukiyar
Masar. Gama ya kafa idanunsa a kan sakamakon
da ke gaba. 27 Ta dalilin bangaskiya Musa ya
bar Masar. Bai ji tsoron fushin sarki ba, ya jure
kamar yana ganin wannan da ba a iya ganinsa
28 Ta dalilin bangaskiya ya yi idin ketarewa

da kuma yayyafa jini, domin kada mai hallaka
'ya'yan fari ya taba 'ya'yan fari na Isra'ila.` 29
Ta dalilin bangaskiya suka haye baharmaliya
kamar bushashiyar kasa. Sa'adda Masarawa
su ka yi kokarin hayewa, bahar din ta hadiye
su. 30 Ta dalilin bangaskiya ganuwar Yeriko ta
fadi, bayan sun kewaya ta har kwana bakwai.
31 Ta dalilin bangaskiya Rahab karuwan nan
bata hallaka tare da marasa biyayya ba, don ta
saukar da masu leken asirin kasa a gidanta, ta
kuma sallame su lafiya. 32 Me kuma za mu ce?
Gama lokaci zai kasa mini idan zan yi magana
game da Gidiyon, Barak, Samson, Yefta, Dauda,
Sama'ila, da annabawa. 33 Ta dalilin bangaskiya
suka ci nasara kan kasashe, suka yi aikin adalci,
sa'annan suka karbi alkawura. Suka rufe bakin
zakuna, 34 suka kashe karfin wuta, suka tsira
daga bakin takobi, suka sami warkaswa daga
cutattuka, suka zama jarumawan yaki, sa'annan
suka ci nasara akan rundunar sojojin al'ummai.
35 Mata kuwa suka karbi matattunsu da aka
tayar daga mutuwa. Aka azabtar da wadansu,
ba su nemi yancin kansu ba, domin suna begen
tashi daga mattatu. 36 Wadansu kuwa suka sha
ba'a da duka da bulala, har ma da sarka da
kurkuku. 37 A ka jejjefe su. Aka tsaga su kashi
biyu da zarto. A ka karkashe su da takobi. Su na
yawo sanye da buzun tumakai da na awaki, suka
yi hijira, suka takura, suka wulakantu. 38 Duniya
ma ba ta dauke su a matsayin komai ba. Suka yi
ta yawo a jazza, da duwatsu, da kogwanni, da
kuma ramummuka. 39 Ko da yake mutanen nan
amintattun Allah ne domin bangaskiyarsu, basu
karbi cikar alkawarin ba tukunna. 40 Domin
Allah ya shirya mana wani abu mafi kyau ba
kuwa za su kammala ba sai tare da mu.

12 Da shike muna kewaye da wannan irin
kasaitaccen taro na shaidu, sai mu watsar
da dukkan abubuwan dake nawaita mana da
kuma zunubin da zai saurin makale ma na. Bari
a cikin hakuri mu yi tseren da ke gabanmu.
2 Bari mu kafa idonmu ga Yesu, wanda shine
mafarin bangaskiyarmu da cikarta. Wanda sabili
da murnar da a ka sa a gabansa ya jimre giciye,
ya kuma yi watsi da kunyarsa, wanda kuma
ya zauna a hannun dama na kursiyin Allah.
3 Ku dube shi wanda ya jimre irin wannan
adawa daga masu zunubi, domin kada ku gaji
ko ku karai. 4 Ba ku yi tsayayya ko jayayya
da zunubi har ta kai ga zub da jininku ba
tukunna. Kun kuma manta da gargadin da a ka
yi maku a matsayin 'ya'ya: 5 "Dana, kada ka
dauki horon Ubangiji da wasa, kadda kuma ka
yi suwu lokacin da ka sami horonsa," 6 Domin
kuwa Ubangiji yana horon dukkan wadanda
yake kauna, yana kuma hukunta duk wadanda
ya karba. 7 Ku daure wahala a matsayin horo.
Allah yana yi da ku kamar 'ya'yansa, domin
kuwa wanne da ne wanda ubansa bazai yi masa
horo ba? 8 Amma idan baku da horo kamar
yadda sauran mutane ke da shi, kun zama shegu
kenan ba 'ya'ya ba. 9 Hakannan kuma kamar
yadda muke da iyaye a duniya wadanda suke
yi mana horo, kuma muna basu daraja. To ba
sai mu yiwa Ubanmu na Ruhaniya biyayya don
mu rayu ba? 10 Ta wani fanni kuwa iyayenmu
suna yi mana horo na kwanaki kadan bisa ga
yadda suka ga ya dace, Amma Allah kuwa yana
yi mana horo domin anfanin kanmu, domin
kuma mu sami rabo daga cikin tsarkinsa. 11 Ba
horon da ke da dadi a lokacin yinsa, amma sai
zafi. Sai dai kuma bayan haka yakan haifar da
'ya'ya na ruhaniya da kuma adalci ga dukkan
wadanda aka yi rainonsu a ciki. 12 Don haka
sai ku karfafa hannayenku da ke reto, da kuma
guwawunku da ke kaduwa. 13 Ku bi hanyoyi
mikakku domin abin da ya gurgunce kada ya
karye amma ya warke. 14 Ku bidi salama da
kowa, da kuma rayuwar tsarki wanda in ba tare
da shi, babu wanda zai ga Allah. 15 Ku mai da
hankali domin kada waninku ya rasa, alherin
Allah, kuma kada wani tushe mai daci ya tsiro
a cikinku har ya haifar da fitina, domin kada
da dama daga cikinku su gurbata ta wurinsa.
16 Ku yi hankali kuma kada a sami mazinanci
ko marar ibada a cikinku, kamar Isuwa, wanda
sabili da abinci ya sayar da 'yancinsa na dan fari.
17 Kun kuwa san cewa sa'adda ya yi marmarin
ya gaji albarka a gaba, an kishi, domin kuwa bai
sami damar tuba ba, ko da shike ya nema har
da hawaye. 18 Domin kuwa baku zo ga dusen
da ake tabawa da hannu ba, dutse ne mai ci
da wuta, da tukuki da bakin hayaki da hadari.
19 Ba Ku zo ga karar kaho mai ban razana da
murya mai firgitarwa ba, da masu sauraro suka
yi roko kar su sake jinta. 20 Don basu iya jimre
abin da aka yi doka a kan saba: "koma dabba ce
ta taba dutsen, sai a jejjefe ta." 21 Abin tsoro ne
kuwa kwarai, har Musa yace, "A tsoroce nake
kwarai har na firgita." 22 Maimakon haka kun
zone ga Dutsen Sihiyona da kuma birni na Allah

mai Rai, kuma na Urushalima ta Samniya, da
kuma dubun dubban mala'iku cikin murna da
farin ciki. 23 Kun zo taro na dukkan 'ya'yan fari,
rubuttatu a sama, kuma kun zo ga Allah wanda
shine alkalin dukka, hakannan kuma zuwa ga
ruhu na adalai wanda a ka rigaya aka tsarkake.
24 Kun zo ga Yesu, wanda shine matsakancin
sabon alkawari, kuma ga jinin yayyafawa da ke
magana fiye da na jinin Habila. 25 Ku yi lura
kada ku ki wannan da ke yi mu ku magana.
Gama in har basu kubuta yayin da su ka yi
jayayya da wanda ya yi mu su gargadi a duniya
ba, balle ma mu ba za mu kubuta ba in mun ki
wanda ke mana gargadi daga sama. 26 A wani
karo, muryar sa ta girgiza duniya. Amma yanzu
yayi alkawari da cewa, "Har'ila yau ba duniyar
kadai zan girgiza ba, amma har da sammai."
27 Wannan kalma, "Harl'ila yau," ta bayyana
cirewar abubuwan nan da za su girgizu, wato
abubuwan da a ka halitta, domin abubuwan
da ba zasu girgizu ba su kasance. 28 Don haka,
samun mulkin da ba za ya girgizu ba, sai mu
zama masu godiya, kuma a cikin wannan yanayi
mu yi wa Allah sujada cikin daraja da tsaninin
gimamawa. 29 Domin kuwa Allahnmu wuta ne
mai konewa.

13 Bari kaunar 'yan'uwa ta cigaba. 2 Kada ku
manta da karrama baki, domin ta wurin
yin haka, wasu suka marabci mala'iku ba tare
da saninsu ba. 3 Ku tuna da wadanda ke cikin
kurkuku, kamar dai kuna tare da su cikin
wannan hali. Kuma ku tuna da masu shan
azaba kamar tare kuke cikin wannan hali 4 Bari
kowa ya girmama aure, bari kuma a tsarkake
gadon aure, gama Allah zai shar'anta fasikai da
mazinata. 5 Bari halinku ya kubuta daga kaunar
kudi. Ku dangana da abubuwan da kuke dasu,
domin Allah da kansa yace, “Bazan barku ba,
ba kuma zan yashe ku ba.” 6 Bari mu zama
da dangana domin mu sami gabagadin cewa,
“Ubangiji ne mai taimakona, ba zan ji tsoro
ba. To me mutum zai iya yi mani?” 7 Ku fa
lura da wadanda ke shugabanninku, wadanda
suka horar da ku cikin maganar Allah, kuma
ku lura da sakamakon rayuwarsu, ku yi koyi
da bangaskiyarsu. 8 Yesu Almasihu daya ne a
jiya, da yau, da har abada. (aiōn g165) 9 Kada ku
kauce zuwa ga bakin koyarwa daban daban,
domin yana da kyau zuciya ta ginu ta wurin
alheri, amma ba da dokoki game da abinci ba,
wadanda basu taimaki wadanda suka kiyayesu
ba. 10 Muna da bagadin da wadanda ke hidima
a cikin alfarwa basu da ikon su ci daga bisansa.
11 Babban firist na shiga wuri mai tsarki da
jinin dabbobin da aka yanka, hadayar zunubai,
amma namansu a kan kai bayan sansani a kone
shi. 12 Domin haka Yesu shima ya sha wahala a
bayan kofar birnin, domin ya tsarkake mutane
ta wurin jininsa. 13 Domin haka bari mu tafi
gare shi a bayan sansani dauke da kunyarsa.
14 Domin bamu da wani birni dawwamamme
a nan. Maimako haka muna bidar birni dake
zuwa. 15 Ta wurin sa kuma, bari kullum mu mika
hadayu na yabo ga Allah, yabon kuwa shine
kalmomin bakinmu da ke daukaka sunansa. 16
Kada kuma mu manta da yin nagarta da kuma
taimakon juna, domin Allah na farin ciki sosai
da irin wadannan hadayun. 17 Ku yi biyayya
da sadaukarwa ga shugabanninku, domin suna
aikin tsaro a kanku saboda rayukanku, kamar
wadanda zasu bada lissafi. Kuyi biyayya gare su
saboda su yi aikin lura daku cikin farin ciki, ba
da bakin ciki ba, don in su yi da bakin ciki ba
zai amfane ku ba. 18 Kuyi mana addu'a, domin
mun tabbata muna da lamiri mai tsabta, kuma
muna burin muyi rayuwar dake daidai cikin
dukkan al'amura. 19 Kuma ina karfafa ku dukka
kuyi haka, domin in sami dawowa gareku da
sauri. 20 To bari Allahn salama, wanda ya tada
babban makiyayin tumakin nan daga matattu,
Ubangijinmu Yesu, ta wurin jinin madawwamin
alkawari, (aiōnios g166) 21 ya kammala ku da
dukan abu mai kyau domin ku aikata nufinsa.
Bari yayi aiki a cikinmu wanda zai gamshe shi
sosai. Ta wurin Yesu Almasihu, bari daukaka ta
tabbata gare shi har abada. Amin. (aiōn g165) 22
'Yan'uwa, yanzu dai ina karfafa ku, da ku jurewa
takaitacciyar maganar karfafawar da na rubuto
maku. 23 Ina so ku sani an saki dan'uwan mu
Timoti, tare da shi zan zo in gan ku idan ya
iso da sauri. 24 Ku gaida shugabanninku dukka
da kuma dukkan masu bada gaskiya. 'Yan'uwa
daga can Italiya suna gaishe ku. 25 Bari alheri
ya kasance tare daku dukka.

Yakub

1 Yakubu, bawan Allah, da kuma Ubangiji Yesu
Almasihu, zuwa ga kabilun nan goma sha
biyu da suke warwatse: ina gaishe ku. **2** Ku
dauke su duka da farin ciki, 'yan'uwana, duk
sa'adda kuke fuskantar jarabobi. **3** Ku sani cewa
gwajin banskiyar ku ta kan haifi jimiri. **4** Bari
jimiri ya cika aikin sa, domin ku kai ga cikakken
girma kuma ku kammalu, domin kada ku rasa
komai. **5** Amma idan waninku yana bukatar
hikima, sai ya roki Allah, wanda yake bayarwa a
yalwace, ba tare da gori ba ga duk wanda ya
roke shi, zai kuwa ba shi. **6** Amma fa sai ya
roka da banskiya ba tare da shakka ba, don
mai shakka kamar rakumin ruwan teku yake,
wanda iska take korarwa tana tunkudawa. **7**
Tilas ne wannan mutum kada ya yi tunanin
zai karbi wani abu a wurin Ubangiji. **8** Irin
wannan mutumin mai zuciya biyu ne, mara
tsai da hankali a dukan hanyoyin sa. **9** Bari
dan'uwa matalauci ya yi takama da matsayin
sa babba, **10** amma mutum mai arziki kuma
a kaskantaccen matsayin sa, gama zai shude
kamar furen ciyawa na jeji. **11** Domin rana na
bullowa da zafi mai konarwa kuma ya busar
da ciyawa. Furen ya fadi, kuma kyaun sa ya
lalace. Haka ma, mai arziki zai bushe yana
cikin tsakiyar tafiyarsa. **12** Albarka ta tabbata
ga mutum mai jurewa da gwaji. Domin in ya
jure gwajin, zai sami rawanin rai, wanda aka yi
alkawarin sa ga wadanda ke kaunar Allah. **13**
Kada wani ya ce idan aka gwada shi, ''Wannan
gwaji daga wurin Allah ne,'' domin ba a gwada
Allah da mugunta, shi kan sa kuwa ba ya gwada
kowa. **14** Amma kowanne mutum yakan sami
gwaji daga muguwar sha'awar sa, wadda take
janye shi kuma ta rinjaye shi. **15** Bayan da
muguwar sha'awar ta dauki ciki, sai ta haifi
zunubi. Kuma bayan da zunubi ya yi girma,
yakan haifi mutuwa. **16** Kada fa ku yaudaru,
'yan'uwana kaunatattu. **17** Kowace kyakkyawar
baiwa, da kowace cikakkiyar baiwa daga sama
take. Ta sauko ne daga wurin Uban haskoki.
Wanda babu sauyawa ko wata alamar sakewa
kamar yadda inuwa ke yi. **18** Allah ya zabi ya
haife mu ta wurin maganar gaskiya, domin mu
zama kamar nunar fari na dukan halittar sa. **19**
Kun san wannan, 'yan'uwana kaunatattu: bari
kowanne mutum ya yi hanzarin kasa kunne, da
jinkirin yin magana, da kuma jinkirin yin fushi.
20 Domin fushin mutum ba ya aikata adalcin
Allah. **21** Saboda haka, sai ku yar da kowanne
irin aikin kazanta da yalwar mugunta. A cikin
tawali'u ku karbi dassashiyar maganar, wadda
ke iya ceton rayukan ku. **22** Ku zama masu aikata
maganar, kada ku zama masu jin ta kawai, kuna
yaudarar kanku. **23** Domin duk wanda ya ke
mai jin maganar ne kawai, ba mai aikatawa
ba, kamar mutum yake mai duba fuskarsa a
madubi. **24** Yakan dubi kansa sai ya tafi, nan
da nan kuwa sai ya manta da kamannin sa. **25**
Amma duk mai duba shari'ar da bin ka'idar
nan ta 'yanci, ya kuma nace biyayya da ita,
ba zai zama kamar wanda zai ji ya manta ba,
wannan mutum zai zama da albarka a cikin
abin da yake yi. **26** Idan wani yana zaton shi
mai addini ne, amma bai kame bakinsa ba, yana
yaudarar zuciyarsa ne, addinin mutumin nan
na banza ne. **27** Addini sahihi kuma marar aibi
a gaban Allahnmu da Ubanmu, shine a kula da
gwauraye da marayu a cikin kuntatar su, kuma
mutum ya kebe kansa ya zama marar aibi daga
duniya.

2 Ya ku 'yan'uwana, muddin kuna rike
da bangaskiyar ku ga Ubangijinmu Yesu
Almasihu, Ubangijin daukaka, kada ku nuna
bambanci ga wadansu mutane. **2** Idan wani
mutum ya halarci taron ku da zobban zinariya
da tufafi masu kyau, wani matalauci kuma ya
shigo da tufafi marasa tsabta. **3** Sa'adda kuka
kula da mai tufafi masu kyau nan, har kuka
ce masa, “Idan ka yarda ka zauna a nan wuri
mai kyau,'' mataulacin nan kuwa kuka ce masa,
“Kai ka tsaya daga can,” ko kuwa, “Zauna a
nan kasa a gaba na,” **4** Ashe ba kuna zartar
da hukunci a tsakanin ku ba ke nan? Ba kun
zama alkalai na mungayen tunani kenan ba? **5**
Ku saurara, ya 'yan'uwana kaunatattu, ashe,
Allah bai zabi matalautan duniyar nan su zama
mawadata cikin bangaskiya ba, su kuma zama
magada a cikin mulkin nan da ya yi wa masu
kaunar sa alkawari ba? **6** Amma, kun wulakanta
matalauta! Ashe, ba masu arzikin ne suke matsa
maku ba? Ba su ne kuwa suke jan ku zuwa
gaban shari'a ba? **7** Ba kuma sune ke sabon
sunan nan mai girma da ake kiran ku da shi
ba? **8** Duk da haka, idan kuka cika muhimmiyar
shari'ar da nassi ya ce, “Ka kaunaci makwabcin
ka kamar kanka,” to, madalla. **9** Amma in kun

nuna bambanci, kun yi zunubi kenan, shari'a ta
same ku da laifin keta umarni. 10 Duk wanda
yake kiyaye dukan shari'a, amma ya yi tuntube
a hanya daya kadai, ya sabi shari'a gaba daya ke
nan. 11 Domin wanda ya ce, “Kada ka yi zina,”
shi ne kuma ya ce, “Kada ka yi kisan kai.” Idan
ba ka yi zina ba amma ka yi kisan kai, ai, ka
zama mai taka shari'a kenan. 12 Saboda haka,
ku yi magana ku kuma yi aiki kamar wadanda
za a hukunta ta wurin 'yantacciyar shari'a. 13
Gama hukunci yana zuwa ba tare da jinkai ba ga
wadanda ba su nuna jinkai. Jinkai ya yi nasara a
kan hukunci. 14 Ina amfanin haka, 'yan'uwana,
idan wani ya ce yana da bangaskiya, kuma
ba shi da ayyuka? Wannan bangaskiyar ba za
ta cece shi ba, ko za ta iya? 15 Misali, idan
wani dan'uwa ko 'yar'uwa ba su da tufa mai
kyau ko suna rashin abincin yini. 16 Misali,
idan waninku kuma ya ce masu, “Ku tafi cikin
salama, ku kasance da dumi ku koshi.” Idan
baku ba su abubuwan da jiki ke bukata ba, ina
amfanin wannnan? 17 Haka ma, bangaskiya
ita kadai, ba tare da aikin da ya nuna ta ba,
matacciya ce. 18 To, wani zai ce, “Ai, kai kana da
bangaskiya, ni kuwa ina da ayyuka.” Nuna mani
bangaskiyar ka ba tare da ayyuka ba, ni kuma in
nuna maka bangaskiya ta ta wurin ayyuka na.
19 Ka gaskanta cewa Allah daya ne; ka yi daidai.
Amma ko aljannu ma sun gaskata, kuma suna
rawar jiki. 20 Kana so ka sani, kai marar azanci,
cewa bangaskiya ba tare da ayyuka ba banza
ce? 21 Ba an baratar da Ibrahim mahaifinmu ta
wurin ayyuka ba, sa'adda ya mika Ishaku dansa
a bisa bagadi? 22 Ka gani, ashe, bangaskiyar sa
ta yi aiki da ayyukan sa, kuma da cewa ta wurin
ayyuka bangaskiyar sa ta ginu sosai. 23 Nassi
kuma ya cika da ya ce, “Ibrahim ya gaskata
Allah, aka kuma lisafta masa ita a matsayin
adalci.” Aka kuma kira shi abokin Allah. 24
Kun ga, ta wurin ayyuka ne mutum yake samu
baratarwa ba ta wurin bangaskiya kadai ba. 25
Ta wannan hanyar kuma, ba Rahab karuwar
nan ta samu baratarwa ta wurin ayyuka, da ta
marabci masu leken asirin nan ta fitar da su
ta wata hanya dabam ba? 26 Kamar yadda jiki
idan ba tare da ruhu ba matacce ne, haka kuma,
bangaskiya ba tare da ayyuka ba matacciya ce.

3 Ba mutane dayawa za su zama masu koyarwa
ba, 'yan'uwana. Mun san cewa za mu karbi
hukunci mafi tsanani. 2 Domin mukan yi
tuntube ta hanyoyi dayawa. Duk wanda bai yi
tuntube ta hanyar kalmomi ba, shi mutum ne
ginanne sosai, wanda ke iya kame dukan jikinsa.
3 Idan muka sa linzami a bakunan dawakai,
domin su yi mana biyayya, za mu iya sarrafa
jikunan su gaba daya. 4 Ku lura kuma da jiragen
ruwa, ko da yake suna da girma sosai kuma
iska mai karfi tana kora su, da karamin karfe
ne matukin yake juya su inda ya so. 5 Haka
kuma harshe dan karamin gaba ne a jiki, sai
fahariyan manyan abubuwa. Ku lura yadda dan
karamin wuta yake cinna wa babban jeji wuta.
6 Harshe ma wuta ne, a cikin dukan gabobin
mu, duniyar zunubai da aka sa cikin fannonin
jikunan mu. Yana gurbata dukan jiki, ya kuma
sa al'amurar rayuwa su kama da wuta. Shi kuwa
gidan wuta ne yake zuga shi. (Geenna g1067) 7
Domin kowace irin dabbar jeji, tsunsu, da masu
jan ciki, da hallittar teku, ana sarrafa su kuma
dan Adam har ya sarrafa su ma. 8 Amma game
da harshe, babu wani a cikin 'yan Adam da ya
iya sarrafa shi. Mugunta ne mara hanuwa, cike
da dafi mai kisa. 9 Da wannan harshe muke
yabon Ubangiji da kuma Uba, da shi kuma muke
la'antar mutane wandanda aka hallitta cikin
kamanin Allah. 10 Bakin da ake sa albarka, da shi
kuma ake la'antarwa. 'Yan'uwana, ai, wannan
bai kamata ba. 11 Mabulbulan ruwa ba zai iya
bubbugowa da ruwan dadi da na zartsi tare ba,
ko zai iya? 12 ''Yan'uwana, itacen baure ba zai
iya yin zaitun ba, zai iya? Ko kuwa gonar inabi
ya yi baure? Haka kuma, ruwan zartsi ba zai iya
bayar da ruwan dadi ba. 13 Ina mai hikima da
fahimta a cikin ku? Bari wannan mutumin, ta
kyakkyawan zaman sa ya nuna aikin da halin
tawali'u da hikima ke sawa. 14 Amma in kuna
da matsanancin kishi da kazamin buri a cikin
zuciyar ku, kada ku yi fahariya da karya game
da gaskiya. 15 Wannan hikima ba irin wadda
take saukowa daga sama ba ce, a maimakon
haka, ta duniya ce, mara ruhaniya, ta aljanu. 16
Domin duk inda kishi da kazamin buri suke, a
nan ake samun hargitsi da kowanne irin aikin
mugunta. 17 Amma hikiman nan ta sama, da
farko dai tsattsarka ce, mai lumana ce, kamila
ce, mai saukin kai, mai tsananin jinkai, mai
yawan alheri, mara gajiya, sahihiya kuma. 18
Kuma 'ya'yan adalci wanda ake shukawa a cikin
salama a tsakanin wadanda ke kulla zumunci.

4 Me ke kawo gaba da rashin jituwa a tsakanin
ku? Ba yana tasowa ne daga muguwar sha'awa
da ke yaki a cikin ku ba? **2** Kuna sha'awa, kuma
ba ku da shi. Kuna kisa da kyashi, kuma ba za
ku iya samu ba. Kuna danbe da fada. Har wa
yau baku samu ba domin baku tambaya ba.
3 Kun roka kuma ba a baku ba saboda kuna
roko ta hanya mara kyau, kuna so ku yi amfani
da shi domin miyagun sha'awoyin ku. **4** Ku
mazinata! Baku sani ba, abokantaka da duniya,
tawaye ne ga Allah? Don haka duk wanda ya
shiga abokantaka da duniya ya zama magabcin
Allah. **5** Ko kuna zaton nassi ya fadi haka a
banza ne, "Ruhun nan da ke a cikinmu yana da
kishi matuka?" **6** Amma Allah ya bayar da karin
alheri, shi ya sa nassi ya ce, "Allah yana gaba
da mai girman kai, Amma yana ba da alheri ga
mai tawaliu." **7** Saboda haka ku mika kan ku
ga Allah. Ku yi tsayayya da shaidan, zai kuma
guje maku. **8** Ku matso kusa da Allah, shi kuma
za ya matsa kusa da ku. Wanke hannayen ku,
ku masu zunubi, ku tsabtace zukatan ku, ku
masu zuciya biyu. **9** Ku yi bakin ciki, makoki, da
kuka! Ku mayar da dariyar ku ta koma bakin
ciki, farin cikinku kuma zuwa ga bakin ciki. **10**
Ku kaskantar da kanku a gaban Ubangiji, shi
kuma za ya daukaka ku. **11** Kada ku rika zargin
juna, 'yan'uwa. Wanda ya ke zargin dan'uwa
ko shari'anta dan'uwansa, yana zargin shari'a
kuma yana hukunta shari'a. Idan ka hukunta
shari'a, ya nuna ba ka biyayya da shari'ar, amma
mai hukunci. **12** Mai ba da shari'a da yin hukunci
daya ne. Shine mai iya ceto kuma ya hallakar.
Kai wanene, da ke hukunta makwafcin ka? **13**
Saurara, ku da kuke cewa, "Yau ko gobe za mu
tafi wancan birnin mu yi shekara guda a wurin,
muna kasuwanci, mu kuma yi riba." **14** Wa ya
san abin da zai faru gobe, kuma yaya rayuwan
ka zai kasance? Kai kamar hazo ne mai bayyana
bayan dan lokaci kadan ya bace. **15** Maimakon
haka, sai ka ce, "Idan Ubangiji ya nufa, za mu
rayu kuma mu yi wannan ko wancan." **16** Amma
yanzu kana fahariya da shirye shiryen ka na
takama. Irin wannan fahariya, mugunta ce. **17**
Saboda haka ga wanda ya san abin da ya kamata
ya aikata amma bai yi ba, ya zama zunubi a
gare shi.

5 Ku zo yanzu, ku da kuke masu arziki, ku yi
ta kuka da kururuwa domin bakin ciki iri-
iri da ke zuwa gare ku. **2** Arzikin ku ya rube,
tufafinku kuma duk cin asu ne. **3** Zinariya da
azurfarku sun yi tsatsa. Tsatsar su kuwa zai
zama shaida a kanku. Zai cinye naman ku kamar
wuta. Kun yi ajiyar dukiyarku domin ranakun
karshe. **4** Duba, hakin ma'aikata yana kuka -
hakin da kuka hana wa wadanda suka girbe
maku gonaki. Kuma kukan masu girbin ya tafi
ya kai ga kunnuwan Ubangiji mai Runduna. **5**
Kun yi zama cikin annashuwa a duniya kuma
kun tsunduma kanku. Kun sa zukatan ku sun
yi kiba domin ranar yanka. **6** Kun hukunta
kuma kun kashe adalin mutum. Bai kuwa yi
tsayayya da ku ba. **7** Saboda haka ku yi hakuri,
'yan'uwa, har sai zuwan Ubangiji. Duba, yadda
manomi ya kan jira kaka mai amfani daga gona.
Da hakuri yake jiran ta har sai ta karbi ruwa
na fari da na karshe. **8** Ku, ma, ku yi hakuri.
Ku karfafa zukatan ku, domin zuwan Ubangiji
ya yi kusa. **9** Kada ku yi gunaguni, 'Yan'uwana,
game da juna, don kada a hukunta ku. Duba,
mai shari'a na tsaye a bakin kofa. **10** Dauki
misali, 'yan'uwa, daga shan wuya da hakurin
annabawa, wadanda suka yi magana a cikin
sunan Ubangiji. **11** Duba, mukan kira wadanda
suka jimre masu albarka. Kun dai ji irin jimiri
da Ayuba ya yi, kun kuma san nufin Ubangiji,
yadda yake mai yawan tausayi da jinkai. **12**
Fiye da komai duka, 'yan'uwana, kada ku yi
rantsuwa, ko da sama, ko da kasa, ko da kowace
irin rantsuwa ma. A maimakon haka bari "I" ya
zama "I", in kuwa kun ce "A'a", ya zama "A'a",
don kada ku fada a cikin hukunci. **13** Akwai
wanda ke fama a tsakanin ku? Sai ya yi addu'a,
akwai wanda yake murna? Sai ya raira wakar
yabo. **14** Akwai mara lafiya a tsakanin ku? Sai
ya kira dattawan ikilisiya, sai su yi masa addu'a.
Suna shafa masa mai a cikin sunan Ubangiji. **15**
Addu'ar bangaskiya zai warkar da mara lafiyan,
Ubangiji zai tashe shi. Idan ma ya yi zunubi,
Allah zai gafarta masa. **16** Soboda haka, ku furta
zunuban ku ga juna, kuna yi wa juna addu'a,
don a warkar da ku. Addu'ar mai adalci tana da
karfin aiki kwarai da gaske. **17** Iliya dan Adam
ne kamar mu. Amma da ya nace da addu'a
kada a yi ruwa, ba kuma yi ruwa a kasar ba har
shekara uku da wata shida. **18** Sai Iliya ya sake
yin addu'a. Sammai suka ba da ruwa, kasa kuma
ta ba da amfanin ta. **19** Ya ku 'yan'uwana, idan
wanin ku ya baude wa gaskiya, wani kuma ya
dawo da shi, **20** wannan mutum ya sani cewa,
duk wanda ya dawo da mai zunubi a hanya daga

baudewar sa, zai cece shi daga mutuwa, kuma zai rufe dunbin zunubai.

1 Bitrus

1 Bitrus, manzon Yesu Almasihu, zuwa ga
zababbu wadanda suke baki, a warwatse
cikin Buntus, Galatiya, kappadokiya, Asiya,
da Bitiniya. **2** Bisa ga rigasanin Allah Uba,
Ta wurin tsarkakewar Ruhu, zuwa biyayya da
yayyafar jinin Yesu Almasihu. Alheri da salama
su yawaita a gareku. **3** Albarka ga Allah Uban
Ubangijinmu Yesu Almasihu. Ta wurin jinkansa
mai girma, ya maya haihuwarmu zuwa bege
mai rai ta wurin tashin Yesu Almasihu daga
matattu. **4** Zuwa gado marar lalacewa, marar
baci, ba kuma zai kode ba. Wanda aka kebe a
sama dominku. **5** Ku da ikon Allah ya kiyaye
ta wurin bangaskiya domin ceto wanda za'a
bayyana a karshen zamanai. **6** Cikin wannan
kuna murna da yawa, duk da ya ke ya zama
wajibi gare ku yanzu ku yi bakin ciki, a cikin
jarabobi iri iri. **7** Wannan kuwa da nufin a
iske aunawar bangaskiyarku ne, bangaskiyar da
tafi zinariya daraja, wadda takan lalace ko da
an gwada ta da wuta. Wannan ya faru domin
bangaskiyan nan taku ta jawo maku yabo da
girma da daukaka a bayyanuwar Yesu Almasihu.
8 Wanda kuke kauna, ko da yake baku ganshi
ba. Ko da yake baku ganinsa yanzu, duk da
haka kun bada gaskiya gare shi murnar da ku
ke yi kwarai da farin ciki wanda tafi gaban a
fadi cike da daukaka. **9** Kuna karbar sakamakon
bangaskiyarku, ceton rayukanku. **10** Annabawan
da su ka yi annabcin ceton da ya zama naku su
ka yi bidassa suka bincike kuma da himma. **11**
Sun nemi su san ko wanene da kuma kowanne
lokaci ne Ruhun Almasihu da ke cikinsu yake
bayyana ma su. Wannan ya faru ne sa'adda
yake gaya ma su tun da wuri game da shan
wahalar Almasihu da kuma daukakar da zata
biyo baya. **12** An kuwa bayyana wa annabawan
cewa ba kansu suke hidimtawa ba, amma ku
suke yi wa hidima. Wannan shine abin da suke
yi game da abin da aka rigaya aka gaya maku,
ta wurin wadanda da Ruhu mai Tsarki ya bishe
su. Wanda aka aiko daga sama. Wadannan sune
abubuwan da mala'iku ma suka yi marmarin a
bayyana masu. **13** Domin wannan fa ku natsu.
Ku yi dammara a hankalinku. Ku kafa begenku
sarai akan alherin da za'a kawo maku a lokacin
bayyanuwar Yesu Almasihu. **14** Kamar 'ya'ya
masu biyyaya, kada ku biyewa sha'awoyinku na
da a zamanin jahilcinku. **15** Amma yadda shi
wanda ya kira ku mai tsarki ne, kuma ku zama
da tsarki cikin dukkan al'amuranku. **16** Domin
a rubuce yake, “Ku zama da tsarki, gama ni
mai tsarki ne.” **17** Idan ku na kira bisa gare shi
“Uba” shi wanda yake hukuntawa ba da tara ba,
amma gwar-gwadon aikin kowane mutum, sai
kuyi zaman bakuncinku da tsoro da bangirma.
18 Kun san cewa ba da azurfa ko zinariya mai
lalacewa aka fanshe ku ba, daga halinn wauta da
kuka gada daga wurin iyayenku. **19** Maimakon
haka an fanshe ku da jinin Almasihu mai daraja,
marar aibu kamar na dan rago. **20** An zabi
Almasihu tun kafin kafawar duniya, amma a
karshen zamanu ya bayyanu a gare ku. **21** Ku da
kuka bada gaskiya ga Allah ta wurinsa, wanda ya
tashe shi daga matattu ya kuma bashi daukaka
domin bangaskiyarku da begenku su kasance
cikin Allah. **22** Da shike kun tsarkake rayukanku
cikin biyayyar ku ga gaskiya zuwa ga sahihiyar
kauna ta 'yan'uwa, sai ku kaunaci junanku
da zuciya mai gaskiya. **23** da shike an sake
hai'huwarku ba daga iri mai lalacewa ba amma
daga iri marar rubewa, ta wurin maganar Allah
wadda take rayuwa ta kuma dawwama. **(aiōn
g165)** **24** Gama “dukkan jiki kamar ciyawa yake,
dukkan darajarsa kuwa kamar furen ciyawa
take. Ciyawa takan yi yaushi, furenta ya kan
yankwane ya fadi, **25** amma maganar Ubangiji
tabbatacciya ce har abada. “Wannan ita ce
maganar bishara wadda akayi maku wa'azinta.”
(aiōn g165)

2 Saboda haka sai ku tube dukkan keta, rikici,
da riya, kishi, da dukkan mugun zance.
2 Kammar jarirai, sababbin haihuwa, ku yi
marmarin madara mai ruhaniya wadda take
sahihiya, domin ta wurinta kuyi girma zuwa
ceto, **3** idan kun dandana Ubangiji mai-alheri ne.
4 Kuzo gareshi rayayyen dutse wanda mutane
suka ki, amma zababbe ne mai-daraja wurin
Allah. **5** Ku kuma kamar rayayyun duwatsu
ana gina ku gida mai ruhaniya, domin ku zama
tsarka-kan fristoci, domin ku mika hadayu
masu ruhaniya abin karba ga Allah ta wurin
Yesu Almasihu. **6** Gama nassi ya ce, “Ga shi
na sanya dutse na kan kusurwa, zababe, mai
daraja a cikin Sihiyona. Duk wanda ya bada
gaskiya gareshi ba zaya kunyata ba.” **7** Daraja
a gareku take ku da kun bada gaskiya. Amma,
ga wadanda suka ki bada gaskiya, “Dutsen da

magina suka ki shine aka mai she shi kan
kusurwa”. 8 kuma, “Dutsen sa tuntube da fa
na sa tuntube. “Sun yi tuntube, da shike sun
ki biyayya da maganar, an kuwa kaddara su
ga wannan. 9 Amma ku zababben jinsi ne,
kungiyar fristoci ba-sarauci, al'umma mai-
tsarki, jama'ar mallakar Allah, domin ku sanar
da mafifitan al'amuran wanda ya kiraye ku
daga chikin duhu zuwa cikin haskensa mai'ban
al'ajibi. 10 Ku da ba jama'a ba ne a da, amma
yanzu jama'ar Allah ne. Da baku sami jinkai ba,
amma yanzu kun sami jinkai. 11 Kaunatattu,
ina rokon ku misalin baki da masu-tafiya kuma,
ku guje wa sha'awoyin jiki wadanda ke yaki
da rai. 12 Ku kasance da kyakkyawan hali a
cikin al'ummai, domin, sa'adda suke kushen
ku kamar masu aikata mugunta, sai su lura da
nagargarun ayyukanku su kuma daukaka Allah
a ranar zuwansa. 13 Kuyi biyayya ga kowacce
hukuma ta mutane sabili da Ubangiji, ko ga
sarki domin shi ne shugaba. 14 Ko kuwa ga
masu mulki aikakkunsa ne domin su hori masu
aikata mugunta da yabawa masu aikata nagarta.
15 Gama wannan nufin Allah ne, ta wurin aikin
kirki ku, kwabi jahilcin mutane marassa hikima.
16 Kamar 'yan'tattu kada ku mori 'yan'cinku
kamar mayafin mugunta, amma ku zama kamar
bayin Allah. 17 Ku girmama dukkan mutane.
Ku kaunaci 'yan'uwa, kuji tsoron Allah. Ku
girmama sarki. 18 Ku barori, kuyi biyayya ga
iyayen gidanku da dukkan bangirma, ba ga
nagargaru da masu saukin kai ba, amma har
ga miskilai. 19 Gama abin yaba wa ne idan
sabili da lamiri zuwa ga Allah in wani ya jimre
da shan zalunci. 20 Gama wacce riba ke nan
idan kun yi zunubi ana horonku kuna jimrewa
da hukuncin? amma idan kunyi aikin kirki
kuka sha wuya a kansa kuka yi hakuri, wannan
abin karba ne wurin Allah. 21 Gama akan haka
aka kiraye ku, gama Almasihu ma yasha azaba
saboda ku, ya bar maku gurbi kubi sawunsa. 22
Bai taba yin zunubi ba, ba'a taba jin yaudara a
bakinsa ba. 23 Da'a ka zage shi bai mai da zagi
ba. Da ya sha azaba, bai yi kashedi ba, amma ya
mika kansa ga wanda yake yin shari'ar adalci.
24 Shi da kansa ya dauki zunubanmu a cikin jiki
nasa ya kai su bisa itace, domin kada a iske mu
cikin zunubi, amma muyi rayuwa ga adalci. Ta
wurin raunukansa ne kuka warke. 25 Dukkanku
da kun bata kuna yawo kamar batattun tumaki,
amma yanzu kun dawo wurin makiyayi da mai
tsaron rayukanku.

3 Haka ku kuma da kuke matan aure, kuyi
biyayya da na ku mazajen, domin in har
wadansunsu basa biyayya da maganar Allah,
halin matansu ya shawo kansu ba tare da
magana ba, 2 Domin sun ga tsattsakan halinku
da ladabinku. 3 Haka ma adonku kar ya zama
na kwalliyar waje kitson kai, kayan zinariya
ko tufafi masu kawa. 4 Amma bari adon ya
zama na mutum na cikin zuciya, kuma adon
ya zama kyan nan marar dushewa, na kamun
kai da natsatsen ruhu, wanda yake da daraja
a gaban Allah. 5 Haka tsarkakan mata su ka
yi ado kamar haka. Suka dogara ga Allah suka
yi biyayya ga mazajensu. 6 Ta haka Saratu ta
yi biyayya ga Ibrahim ta kira shi “ubangiji”.
Yanzu ku 'ya'yantane in dai kun yi aiki nagari,
idan kuma ba ku ji tsoron wahala ba. 7 Kamar
yadda na fada wa matan aure haka ma mazaje,
ku zauna da mata da sanin su raunana ne
abokan tarayya ne na karbar baiwar rayuwa. Ku
dinga yin haka domin a rika jin addu'oinku. 8
Daga karshe, dukanku ku hada hankulanku, ku
zama masu juyayi, masu kauna kamar 'yan'uwa,
masu taushin zuciya, masu tawali'u. 9 Kada ku
rama mugunta da mugunta ko zagi da zagi. A
maimakon haka ku cigaba da sa albarka, gama
sabili da haka ne musamman aka kiraye ku,
domin ku gaji albarka. 10 “Wanda duk yake
so ya more a rayuwarsa ya kuma ga kwanaki
masu alheri, to fa, ya kame harshen sa daga
mugunta da lebensa daga maganganun yaudara.
11 Ya rabu da mugunta ya aikata abin da ke
nagari. Bari ya nemi zaman salama ya kuma
dimanceta. 12 Idanun Ubangiji suna duban
adalai, kunnuwansa kuma suna sauraron roke
rokensu. Amma fuskar Ubangiji tana gaba da
masu aikata mugunta.” 13 Wanene ya isa ya
cuce ku idan kun himmatu ga yin abin da ke
nagari? 14 Amma idan kuna shan wuya saboda
adalci, ku masu albarka ne. Kada ku ji tsoron
abin da su ke tsoro. Kada ku damu. 15 Maimakon
haka, ku kebe Ubangiji a cikin zukatanku cewa
shi mai tsarki ne. Kullum ku zauna da shiri
domin ku amsa wa mai tambayar ku dalilin sa
begenku ga Allah. Amma fa kuyi haka tare da
tawali'u da bangirma. 16 Ku zama da tsatsakan
lamiri domin mutanen da ke zargin rayuwarku
mai kyau cikin Almasihu, su ji kunya domin

suna maganar gaba da ku kamar ku mugaye
ne. 17 Ya fi kyau, a sha wuya akan aiki nagari,
idan nufin Allah ne, da a sha wuya sabili da
mugun aiki. 18 Almasihu ya sha wahala sau
daya tak sabili da zunubai. Shi da ya ke mai
adalci ya sha wahala domin mu marasa adalci,
domin ya kawo mu ga Allah. Aka kashe shi
cikin jiki, amma aka rayar da shi cikin Ruhu.
19 A Ruhu ne, ya je ya yi wa'azi ga ruhohin
da ke a yanzu cikin kurkuku. 20 Sun yi rashin
biyayya ne sa'adda hakurin Allah yake jiransu a
lokacin Nuhu a zamanin sassaka jirgin ruwa, sai
Allah ya tsirar da mutane kalilan wato rayuka
takwas daga cikin ruwa. 21 Wannan kwatancin
baftismar da take cetonmu yanzu ne, ba kamar
ta wanke Dauda daga jiki ba, sai dai ta rokon
Allah da lamiri mai kyau ta wurin tashin Yesu
Almasihu daga matattu. 22 Ya hau sama. Yana
dama ga Allah. Mala'iku, da mulkoki da masu
iko dole su yi masa biyayya.

4 Saboda haka, tunda yake Almasihu ya sha
wuya a jiki, muma mu sha damara da
wannan ra'ayi. Duk wanda ya sha wuya a jiki ya
daina aikata zunubi. 2 Wannan mutum kuma
baya kara zaman biye wa muguwar sha'awar
mutumtaka, amma sai dai nufin Allah dukkan
sauran kwanakinsa a duniya. 3 Gama lokaci ya
wuce da zamu yi abin da al'ummai suke son yi,
wato fajirci, mugayen sha'awace-sha'awace, da
buguwa da shashanci da shaye-shaye da bautar
gumaku da abubuwan kyama. 4 Suna tunanin
bakon abu ku ke yi da ba kwa hada kai tare da
su yanzu a yin wadannan abubuwa, sai suna
zarginku. 5 Za su bada lissafi ga wanda yake a
shirye ya shari'anta masu rai da matattu. 6 Shi
yasa aka yi wa matattu wa'azin bishara, cewa
ko da shike anyi masu shari'a cikin jikunan
mutane, su rayu bisa ga Allah a ruhu. 7 Karshen
dukkan abubuwa yana gabatowa. Saboda haka,
ku zama natsatsu, ku natsu cikin tunaninku
domin yin addu'oi. 8 Gaba da kome, ku himmatu
wajen kaunar juna, domin kauna bata neman
tona zunuban wadansu. 9 Ku yi wa juna bakunta
da abubuwa nagari ba tare da gunaguni ba. 10
Yadda kowanne dayanku ya sami baiwa, kuyi
amfani da su domin ku kyautata wa juna, kamar
masu rikon amanar bayebaye na Allah, wanda
ya ba mu hannu sake. 11 Idan wani yana yin
wa'azi, ya zamana fadar Allah ya ke fadi, idan
wani yana hidima, ya yi da karfin da Allah ya
ba shi, domin cikin dukkan abubuwa a daukaka
Allah ta wurin Yesu Almasihu. Daukaka da iko
nasa ne har abada abadin. Amin. (aiōn g165) 12 Ya
kaunatattu, kada ku zaci cewa matsananciyar
wahalar da ta zo ta gwada ku bakon abu ne, ko
kuma wani bakon abu ne yake faruwa a gareku.
13 Amma muddin kuna tarayya da Almasihu
cikin wahalarsa, ku yi murna, domin kuyi farin
ciki da murna sa'adda za a bayyana daukakarsa.
14 Idan ana zargin ku sabili da sunan Almasihu,
ku masu albarka ne, domin Ruhun daukaka da
Ruhun Allah ya tabbata a kanku. 15 Amma kada
kowannen ku ya sha wahala sabo da horon shi
mai kisan kai ne, ko barawo, ko mamugunci,
ko mai shisshigi. 16 Amma in wani yana shan
wahala sabili da shi na Almasihu ne, kada ya
ji kunya, amma ya daukaka Allah a wannan
sunan. 17 Domin lokaci ya yi da shari'a za ta
fara daga gidan iyalin Allah. Idan kuwa za a
fara da mu, menene karshen wadanda suka
ki biyayya da bisharar Allah? 18 Idan mutum,
“mai adalci ya tsira da kyar, to, me zai faru da
marar bin Allah da mai zunubi kuma?” 19 Sabo
da haka bari wadanda suke shan wuya bisa ga
nufin Allah, su mika rayukansu ga amintaccen
Mahalicci suna kuma yin ayyuka nagari.

5 Ina yiwa dattawan da ke cikinku gargadi, ni
da nike dan'uwanku dattijo, mashaidin shan
wuyar Almasihu, ni kuma mai samun rabo ne
daga cikin daukakar daza a bayyana. 2 Saboda
haka na gargade ku dattawa, kuyi kiwon garken
Allah dake tare da ku. Ku kula da su, ba a kan
dole ba, amma domin kuna son yin haka, bisa
ga yin Allah. Ku kula da su, ba don cin ribar
banza ba amma sabo da yardar rai. 3 Kada
ku zama kamar masu iko akan mutanen dake
hannunku, amma ku zama abin koyi ga garken.
4 Sa'adda za a bayyana Sarkin Makiyaya zaku
karbi rawanin da darajarsa bata dushewa. 5
Hakannan, ku kuma samari kuyi biyayya ga
dattawa. Dukanku kuyi damara da tawali'u,
kuna bauta wa juna, domin Allah ya na tsayayya
da mai girman kai, amma yana yiwa masu
tawali'u alheri. 6 Saboda haka ku kaskantar da
kanku karkashin hannuwan Allah mai iko duka
domin ya daukaka ku a madaidecin lokaci. 7 Ku
jibga masa duk taraddadin zuciyarku, domin
yana kula da ku. 8 Ku natsu, ku zauna a fadake.
Magabcinku, ibilis, kamar zaki mai ruri yana
zazzagawa, yana neman wanda zai cinye. 9 Ku

yi tsayayyiyar gaba da shi. Ku yi karfi cikin
bangaskiyarku. Ku sani fa abokan tarayyarku
da suke cikin duniya suna jimrewa da shan
wuyan nan irin taku. 10 Bayan shan wuyarku na
dan lokaci kadan, Allah mai alheri mara iyaka,
wanda ya kiraye ku zuwa ga madawwamiyar
daukakarsa cikin Almasihu, zai kammalaku,
ya kafa ku, ya kuma karfafa ku. (aiōnios g166) 11
Mulki ya tabbata a gare shi har abada abadin.
Amin. (aiōn g165) 12 Na amince da Sila amintaccen
dan'uwa ne, kuma na rubuto maku a takaice ta
hannunsa. Ina yi maku gargadi ina kuma shaida
maku cewa abin da na rubuto alherin Allah ne
na hakika. Ku kafu a cikinsa. 13 Ita matar da ta
ke a Babila zababbiya tare da ku, ta na gaisheku,
da Markus, dana, yana gaisheku. 14 Ku gai da
juna da sumbar kauna. Salama ta tabbata a gare
ku dukanku da ke cikin Almasihu.

2 Bitrus

1 Siman Bitrus, bawa da manzon Almasihu
Yesu, zuwa ga wadanda suka karbi bangaskiya
mai daraja kamar yadda muka karba, bangaskiya
cikin adalcin Allahnmu da Yesu Almasihu. **2** Bari
alheri ya kasance tare da ku; bari salama ta karu
ta wurin sanin Allah da na Yesu Ubangijinmu.
3 Dukkan abubuwan ikon Allah na rayuwa da
Allahntaka an bamu su ta wurin sanin Allah,
wanda ya kira mu ta wurin daukakarsa da
nagarta. **4** Ta wurin wanan, ya bamu babban
alkawari mai daraja. Yayi wanan ne saboda ku
zama masu rabo cikin Allahntaka, yayin da ku
ka kubuta daga lalacewa da ke cikin duniya
saboda mugayen sha'awace sha, awace. **5** Saboda
wanan dalilin kuyi iyakacin kokarinku ku kara
nagarta ta wurin bangaskiyarku, kuma ta wurin
adalci, sani. **6** Ta wurin sani ku kara da kamun
kai, kuma ta wurin kamun kanku, ku kara da
jimrewa, ta wurin jimrewarku, ku kara da bin
Allah. **7** Ta wurin bin Allah, ku kara da kauna irin
ta 'yan'uwa, ta wurin kauna irin ta 'yan'uwa, ku
kara kauna. **8** Idan wadannan abubuwan suna
cikinku, kuma suka yi girma a cikinku, baza
a sami bakarare ko rashin 'ya'ya cikin sanin
Ubangijinmu Yesu Almasihu ba. **9** Amma duk
wanda ya rasa wadannan abubuwan yana kallon
abin da ke kusa ne kawai; ya makance. Ya manta
da cewa an wake shi daga tsofaffin zunubansa.
10 Saboda haka, 'yan'uwa, kuyi iyakacin kokari
ku tabbatar da kiranku da zabenku. Idan kun
yi wadannan abubuwan, baza ku yi tuntube
ba. **11** Ta haka zaku sami shiga cikin mulki
na har'abada na Ubangijinmu da Maicetonmu
Yesu Almasihu. **(aiōnios g166)** **12** Saboda haka a
shirye nake kulayomi in tunashe ku game da
wadannan abubuwan, ko da yake kun san su,
kuma kun yi karfi cikin gaskiya yanzu. **13** Ina
tunani daidai ne in zuga ku da tuni game da
wadannan abubuwan, tun ina cikin wannan jiki.
14 Domin na sani jim kadan zan bar wannan
jiki, kamar yadda Yesu Almasihu ya nuna mani.
15 Zan yi iyakancin kokarina kulayomi domin
ku rika tunawa da abubuwan, bayan kaurata.
16 Domin bamu bi labaru da aka kago na nuna
wayo cikinsu ba, da muka fada maku game da
iko da bayyanuwar Ubangijinmu Yesu Almasihu,
amma mu shaidu ne na ikonsa. **17** Gama ya karbi
daukaka da daraja daga wurin Allah Uba lokacin
da murya ta zo daga ikon mai daukaka cewa,
"Wannan shine dana, kaunataccena, wanda
nake jin dadinsa kwarai." **18** Mun ji muryar
nan da ta zo daga sama, lokacin da mu ke tare
da shi a dutse mai tsarki. **19** Muna da wannan
kalmar annabci wanda akwai tabbaci sosai,
kun yi daidai idan kun mayar da hankali a
kansu. Yana nan kamar fitillar da take walkiya
a wuri mai duhu kafin asubahi ya zo, kuma
tauraron asubahi ya tashi cikin zukatanku. **20**
Ku san da wannan tun da farko, cewa babu
annabci da ke bisa ga fasarar mutum. **21** Domin
babu annabcin da ya taba zuwa ta wurin nufin
mutum. Maimakon haka, Ruhu Mai Tsarki ne
ke iza su, su fadi maganar Allah.

2 Annabawan karya sun zo ga mutane,
hakannan kuma malaman karya suma sun
zo. A asirce za su zo maku da karkatacciyar
koyarwa mai hallakarwa, su kuma yi musun
sanin Ubangiji da ya fanshe su. Su na jawowa
kansu hallaka da sauri. **2** Da yawa za su
bi gurbinsu, kuma ta wurinsu za a sabawa
sahihiyar gaskiya. **3** Ta wurin hadama za su
ribace ku ta wurin maganganunsu na yaudara.
Hallakarsu ba za ta yi jinkiri ba; hukuncinsu na
nan tafe. **4** Allah bai kebe mala'ikkun da suka yi
zunubi ba. Maimakon haka ya tura su a cikin
bakin duhun jahannama daure da sarkoki, har
ya zuwa ranar shari'a. **(Tartaroō g5020)** **5** Hakan
nan kuma bai kebe duniya ta zamanin da ba.
Maimakon haka, ya kebe Nuhu, wanda yake
wa'azin adalci, tare da mutane bakwai, lokacin
da ya kawo ambaliyar ruwan Tsufana a fuskar
duniyar marasa bin Allah. **6** Sa'annan Allah ya
kone biranen Sadoma da Gomrata da wuta ya
maishe su toka, wannan ya zama misalin abin da
zai faru da marasa ibada. **7** Amma ga adalinnan
Lutu, wanda ya zaku a ransa ta wurin miyagun
halayen mutanen, Ubangiji kuwa ya cece shi. **8**
Ga wannan mutum mai adalci, wanda yayi zama
a cikinsu kowace rana ransa na baci, domin abin
da yake gani yake kuma ji. **9** Saboda haka Allah
ya san yadda zai ceci masu adalci daga gwaji,
da yadda kuma zai kama masu rashin adalci
da hukunci a ranar shari'a. **10** Wannan kuwa
musamman gaskiya ce ga wadanda suka ci gaba
da ayyuka na jiki suka kuma raina masu mulki.
Suna da taurin kai da kuma yin ganin dama. Ba
sa tsoron sabo ga wadanda aka daukaka. **11** Ko
da shike mala'iku suna da karfi da iko fiye da

su, amma basu kawo karar batanci a kansu a
gaban Ubangiji ba. 12 Amma wadannan dabbobi
marassa tunani an yi su ne musamman domin
a kama a yanka. Suna sabawa abin da ba su
sani ba. Zasu halaka. 13 Za su sami sakamakon
mugun aikinsu. Suna tunanin yin nishadi da
rana abin annashuwa ne. Su kan su tababbu
ne. Suna jin dadin ayyukansu na yaudara yayin
da suke liyafa tare da ku. 14 Suna da idanun
sha'awace sha'awacen mata mazinata; ba sa
koshi da aikata zunubi. Suna rinjayar wandanda
ba su da tsayayyan hankali zuwa ga munanan
ayyuka, kuma sun kafa zukatansu ga hadama, su
'ya'yan la'ana ne! 15 Sun bar bin hanyar gaskiya.
Sun bijire kuma sun bi hanyar Bal'amu dan
Be'or wanda yake kaunar ribar rashin adalci.
16 Amma ya karbi tsautawa domin zunubinsa.
Jaki ma da baya magana ya tsauta wa haukan
annabin da muryar dan adam. 17 Wadannan
mutane suna kamar mabulbullai da babu ruwa.
suna nan kamar gizagizai da iska ke korawa.
Duhu mai tsanani yana jiransu. 18 Su masu
babatu ne da girman kai. suna yadaurar mutane
ta wurin sha'awowin jiki. Suna yaudarar mutane
da suke kokarin su tsere daga wadanda suke
rayuwa cikin kuskure. 19 Suna masu alkawarin
yanci, amma su da kan su bayi ne ga zunubi.
Domin mutum bawa ne ga duk abinda ya rinjaye
shi. 20 Duk wanda ya kubuta daga shashanci na
duniya ta wurin sanin Ubangiji da mai Ceto Yesu
Almasihu, sa'annan ya koma cikin shashaci,
yanayinsu na karshe ya zama da muni fiye da na
farkon. 21 Da ma zai fi masu kada su san hanyar
adalci da su san ta amma sa'annan su juya daga
ka'ida mai tsarki wanda aka damka masu. 22
Wannan karin magana ya zama gaskiya a kan
su: “Kare ya dawo yana lashe amansa. Aladen
da akayi masa wanka ya koma cikin tabo.”

3 Yanzu, ina rubata maku, kaunatattu, wannan
wasika ta biyu domin in tunashe ku, in kuma
zuga tunaninku na gaskiya, 2 don ku tuna da
kalmomin da annabawa tsarkaka suka fada
a da, kuma da umurnin Ubangijinmu da mai
ceto da aka bayar ta wurin manzaninku. 3
Ku san wannan da farko, cewa masu ba'a za
su zo a kwanakin karshe. Za su yi ba'a kuma
su ci gaba bisa ga sha'awowinsu. 4 Za su ce,
“Ina alkawarin dawowarsa? Tun lokacin da
kakaninmu suka mutu, dukkan abubuwa sun
kasance yadda suke, tun farkon halitta.” 5 Da
gangan suka manta cewa sama da kasa sun
kasance daga ruwa, kuma ta wurin ruwa, da
dadewa ta wurin umarnin Allah, 6 kuma cewa
ta wurin wadannan abubuwa duniyar wancan
zamani ta halaka, da ambaliyar ruwan tsufana.
7 Amma sama da kasa na yanzu, an tanada
su domin wuta ta wurin wannan umarnin.
An tanada su domin ranar shari'a da halakar
marassa ibada. 8 Kada ku manta da wanan,
kaunatattu, cewa rana daya a gun Allah kamar
shekaru dubu ne, kuma shekaru dubu kamar
rana daya suke. 9 Ubangiji baya jinkiri game da
alkawaransa kamar yadda wadansu ke ganin
jinkiri. Maimakon haka, yana hakuri da ku. Ba
ya so ko dayanku ya hallaka, amma kowanenku
ya kai ga tuba. 10 Duk da haka, ranar Ubangiji
za ta zo kamar barawo. Sammai za su shude da
kara mai karfi. Wuta zata kone komai da komai,
kuma duniya da dukkan ayyukan da ke cikinta
zasu bayyanu. 11 Da shike dukkan wadanan
abubuwa za a hallaka su haka, wadanne irin
mutane yakamata ku zama? Ya kamata kuyi
rayuwar tsarki da ta ibada. 12 Ku zauna cikin
bege da kuma hanzarta zuwan ranar Allah. A
ranan nan, za a hallaka sammai da wuta, kuma
dukkan komai da komai zai narke cikin zafi mai
tsanani. 13 Amma bisa ga alkawarinsa, muna
jiran sabuwar sama da sabuwar duniya, inda
adalci zai kasance. 14 Saboda haka, kaunatattu,
tun da kuna da begen wadannan abubuwa, ku
yi iyakacin kokarinku a same ku marassa tabo
da marasa aibu a gabansa, cikin salama. 15
Kuma, ku dauki hakurin Ubangiji domin ceto ne,
kamar yadda kaunataccen danuwanmu Bulus
ya rubuta maku bisa ga hikima da aka ba shi.
16 Bulus yayi magana akan wadanan abubuwa
cikin dukkan wasikunsa, a ciki akwai abubuwa
da suke da wuyar ganewa. Jahilai da mutane
marassa natsuwa sukan juya ma'anarsu, kamar
yadda suke yi wa sauran nassoshi, don hallakar
kansu. 17 Saboda haka, kaunatattu, tun da kun
san wadannan abubuwa, ku kula da kanku kada
a badda ku ta wurin rudun mutanen da ba su
bin doka, har ku rasa amincinku. 18 Amma ku
yi girma a cikin alheri da sanin Ubangijinmu
da mai ceto Yesu Almasihu. Bari daukaka ta
tabbata a gare shi yanzu da har abada. Amin.
(aiōn g165)

1 Yohanna

1 Abin nan da yake tun daga farko, wanda
muka ji, wanda muka gani da idanunmu,
wanda muka gani hannuwanmu suka kama, a
wajen maganar rai. **2** Ran kuwa aka baiyyana
shi, muka gani, muka bada shaida, muka gaya
maku labarin rai na har abada, wanda da
yake a wurin Uba, aka kuma sanar da mu.
(aiōnios g166) **3** Wannan da muka gani muka ji
muka baku labari, domin kuyi zumunci da mu,
zumuncinmu kuwa tare da Uba yake da Dansa
Yesu Almasihu. **4** Haka nan, muna rubuta maku
wadannan abubuwa domin farin cikinmu ya
cika. **5** Wannan shi ne sakon da muka ji daga
wurinsa mu kuwa muka sanar da ku: Allah haske
ne a wurinsa kuwa babu duhu ko kadan. **6** Idan
mun ce muna zumunci da shi kuma muna tafiya
cikin duhu, muna yin karya kuma bama aikata
gaskiya. **7** Amma idan muna tafiya cikin haske
kamar yadda yake cikin haske, muna zumunci
da juna, jinin Yesu Dansa ya wankemu daga
dukka zunubi. **8** Idan mun ce bamu da zunubi,
muna rudin kanmu kenan, ba kuma gaskiya a
cikinmu. **9** Amma idan mun fadi zunubanmu,
shi mai aminci ne, mai adalci da zai gafarta
mana zunubanmu, ya kuma wankemu daga
dukkan rashin adalci. **10** Idan mun ce bamu yi
zunubi ba, mun mai da shi makaryaci kenan,
maganarsa kuma bata cikinmu.

2 'Ya'yana, na rubuta ma ku wadannan
abubuwa domin kada kuyi zunubi. Amma
idan wani yayi zunubi muna da matsakanci a
wurin Uba, Yesu Almasihu, mai adalci. **2** Shine
fansar zunubanmu, ba ma namu kadai ba amma
na duniya dukka. **3** Ta haka muka san cewa
mun san shi, idan mun kiyaye dokokinsa. **4**
Duk wanda yace, “Na san Allah” amma bai
kiyaye dokokinsa ba, makaryaci ne gaskiya kuwa
ba ta cikinsa. **5** Amma duk wanda ya kiyaye
maganarsa, hakika kaunar Allah ta kammala
a cikin wannan mutum. Ta wurin haka muka
sani muna cikinsa. **6** Duk wanda yace yana
cikin Allah dole ne shi da kansa yayi tafiya
kamar yadda Yesu Almasihu yayi. **7** Kaunatattu,
ba sabuwar doka nike rubuta maku ba, amma
tsohuwar doka ce wadda kuka ji tun farko.
Tsohuwar dokar kuwa itace maganar da kuka
ji tun farko. **8** Amma yanzu ina rubuta maku
sabuwar doka wadda gaskiya ce a cikin Almasihu
da cikinku, saboda duhu yana wucewa, haske
na gaskiya yana haskakawa. **9** Duk wanda yace
yana cikin haske amma yana kin dan'uwansa,
yana cikin duhu har yanzu. **10** kuma wanda
yake kaunar dan'uwansa yana cikin haske babu
dalilin tuntube a wurinsa. **11** Amma duk wanda
yake kin dan'uwansa yana cikin duhu, yana
kuma tafiya cikin duhu, bai san ma inda ya
nufa ba, domin duhu ya makantar da shi. **12** Na
rubuta maku, ya ku kaunatun 'ya'yana, saboda
an gafarta zunubanku domin sunansa. **13** Na
rubuta maku, ubanni, saboda kun san shi wanda
yake tun daga farko. Na rubuta maku matasa
saboda kun yi nasara da mugun. Na rubuta
maku, yara kanana, saboda kun san Uban. **14**
Na rubuta maku, Ubanni, saboda kun san shi
wanda yake tun daga farko. Na rubuta maku,
matasa, saboda kuna da karfi, kuma maganar
Allah tana zaune cikinku. Kuma kun yi nasara
da mugun. **15** Kada kuyi kaunar duniya ko
abubuwan da suke cikin duniya. Idan wani
yayi kaunar duniya, kaunar Uban bata cikinsa.
16 Domin dukkan abubuwan da suke a cikin
duniya, kwadayi na jiki, abin da idanu suke
sha'wa, da rayuwar girman kai ta wofi, ba na
Uban bane amma na duniya ne. **17** Duniya
tana wucewa tare da sha'awarta. Amma dukkan
wanda ya aikata nufin Allah zaya kasance har
abada. (aiōn g165) **18** Yara kanana, sa'a ta karshe
ce. Kamar dai yadda kuka ji magafcin Almasihu
yana zuwa, ko yanzu ma magaftan Almasihu
da yawa sun rigaya sun zo, ta haka muka san
sa'a ta karshe ce. **19** Sun fita daga cikinmu,
dama su bana cikinmu bane. Gama idan da su
namu ne da sun ci gaba tare damu. Amma da
yake sun fita, ya nuna su ba na cikinmu bane.
20 Amma ku kun karbi shafewa daga wurin
Mai Tsarki, kuma dukkanku kun san gaskiya.
21 Bana rubuta maku bane domin baku san
gaskiya ba, amma saboda kun santa, kuma ba
wata karya da ta fito daga gaskiya. **22** Wanene
makaryaci shine wanda yayi musu cewa Yesu
ba Almasihu bane? Wannan mutumin shi ne
magafcin Almasihu, tun da yayi musun Uba
yayi musun Dan. **23** Ba wanda yayi musun Dan
kuma yake da Uban. Dukkan wanda ya amince
da Dan yana da Uban ma. **24** A game daku
kuma, sai ku bari abinda kuka ji daga farko
ya zauna a cikinku. Idan abin da kuka ji daga
farko ya zauna a cikinku, kuma zaku kasance a
cikin Dan da kuma Uban. **25** Alkawarin da ya

bamu kenan, rai na har abada. (aiōnios g166) 26
Na rubuta maku wadannan abubuwa ne game
da wadanda zasu baudar daku. 27 Game daku,
shafewar daku ka samu daga wurinsa tana nan
a cikinku, baku bukatar wani ya koyar daku.
Amma kamar yadda shafewar da kuka karba
a wurinsa ta koya maku dukkan abu, kuma
gaskiya ne ba karya bane, tana nan a cikinku
kamar yadda a ka koya maku, ku kasance a
cikinsa. 28 Yanzu fa, 'ya'ya na kaunatattu, ku
kasance a cikinsa domin sa'adda zai baiyyana
mu zama da gabagadi ba tare da kunya ba a
gabansa sa'adda zai zo. 29 Idan kun sani shi
mai adalci ne, kun sani dukkan wanda ke aikata
adalci haifaffe ne daga wurinsa.

3 Dubi irin kaunar da Allah ya bamu, har da
za a kira mu 'ya'yan Allah, haka muke kuwa.
Saboda wannan dalili ne duniya bata san muba,
saboda bata san shi ba. 2 Kaunatattu, yanzu
mu 'ya'yan Allahne, kuma ba a bayyana mana
yadda zamu zama ba tukuna, mun sani sa'adda
Almasihu zai bayyana, zamu zama kamarsa,
domin zamu ganshi kamar yadda yake. 3 Dukkan
wanda yake da wannan bege game da gidan
gobe ya kan tsarkake kansa, kamar yadda shima
yake da tsarki. 4 Dukkan wanda yaci gaba da
yin zunubi yana ketare shari'a kenan. Gama
zunubi ketare shari'a ne. 5 Kun sani Almasihu
ya bayyana domin ya dauke zunubai ne. Kuma
a cikinsa babu zunubi. 6 Ba wanda zai kasance a
cikinsa da zai cigaba da yin zunubi. Ba wanda zai
ci gaba da aikata zunubi da zai ce ya sanshi, ko
kuma ya ganshi. 7 'Ya'yana kaunatattu, kada ku
bari kowa ya baudar da ku, wanda yake aikata
adalci shi adali ne, kamar yadda Almasihu yake
adali. 8 Wanda yake aikata zunubi na ibilis ne,
gama ibilis yayi zunubi tun daga farko. Dalilin
haka ne Dan Allah ya bayyana, domin ya rushe
ayyukan ibilis. 9 Duk wanda aka haife shi daga
Allah ba ya yin zunubi, saboda irin Allah na
cikinsa. Ba zaya iya ci gaba da yin zunubi ba
domin an haife shi daga wurin Allah. 10 Ta
haka ne ake bambanta 'ya'yan Allah da 'ya'yan
ibilis. Dukkan wanda baya aikata adalci ba na
Allah bane; haka kuma wanda ba ya kaunar
dan'uwansa. 11 Domin wannan shine sakon
da kuka ji tun daga farko: cewa mu kaunaci
junanmu, 12 ba kamar Kayinu ba wanda yake na
shaidan kuma ya kashe dan'uwansa. Me yasa
ya kashe shi? Saboda ayyukansa miyagu ne, na
dan'uwansa kuma masu adalci ne. 13 Kada kuyi
mamaki 'yan'uwana, idan duniya ta ki ku. 14
Mun sani mun ratsa mutuwa zuwa cikin rai,
saboda muna kaunar 'yan'uwa. Dukkan wanda
ba ya yin kauna, shi matacce ne. 15 Dukkan
wanda yake kin dan'uwansa, mai kisan kai ne.
Kun kuma sani babu rai na har abada a cikin
mai kisankai. (aiōnios g166) 16 Ta wurin haka muka
san kauna, da ya ke Almasihu ya bayar da ransa
saboda mu. Mu ma ya kamata mu bada ranmu
saboda 'yan'uwamu. 17 Amma duk wanda yake
da kayan duniya, ya ga dan'uwansa cikin bukata,
kuma bai ji tausayinsa ba, ta yaya kaunar Allah
ke cikinsa? 18 'Ya'yana kaunatattu, kada muyi
kauna ta fatar baki kawai, amma muyi aikin
kauna da gaskiya. 19 Ta wurin haka mun sani
mu masu gaskiya ne kuma mun tabbatar da
zuciyarmu a gabansa. 20 Gama idan zuciyarmu
bata kayar damu ba, Allah ya fi zuciyarmu
girma, kuma yana sane da kome. 21 Kaunatattu,
idan zuciyarmu bata kashe mu ba, muna da
gabagadi a gaban Allah. 22 Kuma duk abin
da muka nema zamu samu a wurinsa, saboda
muna kiyaye dokokinsa, muna yin abubuwan
da suka gamshe shi. 23 Kuma ummurninsa
kenan: mu bada gaskiya ga sunan Dansa Yesu
Almasihu, mu yi kaunar juna kuma kamar
yanda ya bamu wannan doka. 24 Duk wanda
yake kiyaye umarnin Allah, yana cikinsa, Allah
kuma yana cikin mutumin. Ta haka muka gane
cewa yana cikinmu, Ta wurin Ruhu, wanda ya
bamu.

4 Kaunatattu, kada ku amince da kowanne
ruhu. Amma ku gwada ruhohi ku gani ko na
Allah ne, gama annabawan karya masu yawa
sun fito zuwa cikin duniya. 2 Ta haka zaku
gane Ruhun Allah, dukkan ruhun da ya amince
Yesu Almasihu ya zo cikin jiki na Allah ne, 3
kuma dukkan ruhun da bai amince da Yesu
ba, ba na Allah bane. Wannan ruhun magafcin
Almasihu ne, wanda kuka ji cewa yana zuwa,
ya kuwa rigaya yazo cikin duniya. 4 'Ya'yana
kaunatattu, daga Allah ke, kuma kun rigaya
kun yi nasara da su da yake wanda ke cikinku
ya fi wanda ke cikin duniya girma. 5 Su na
duniya ne, saboda haka abin da suke fadi na
duniya ne, duniya kuma tana sauraronsu. 6
Mu na Allah ne, duk wanda ya san Allah yana
saurarenmu. Wanda ba na Allah bane, ba ya
sauraronmu. Ta haka muka gane ruhun gaskiya

da ruhun karya. 7 Kaunatattu, mu yi kaunar
juna, gama kauna ta Allah ce, wanda yake kauna
an haife shi daga wurin Allah, kuma ya san
Allah. 8 Mutumin da baya kauna ba na Allah ba
ne, kuma bai san Allah ba, gama Allah kauna
ne. 9 A cikn haka aka bayyana kaunar Allah a
garemu, Allah ya aiko tilon Dansa cikin duniya
domin mu rayu ta wurinsa. 10 A cikin wannan
akwai kauna, ba mune muka kaunaci Allah ba,
amma shi ya kaunace mu ya aiko da Dansa ya
zama mai gafarta zunubanmu. 11 Kaunatattu, da
yake Allah ya kaunace mu haka, ya kamata mu
kaunaci junanmu. 12 Ba wanda ya taba ganin
Allah. Idan muna kaunar juna, Allah yana zaune
cikinmu, kuma kaunarsa tana zaune a cikinmu.
13 Ta haka mun sani muna zaune a cikinsa shi
kuma a cikinmu, saboda ya bamu Ruhunsa.
14 Mun gani mun shaida, cewa Allah ya aiko
Dan, domin ya zama mai ceton duniya. 15 Duk
wanda ya amince Yesu Dan Allah ne, Allah na
zaune cikinsa, shi kuma a cikin Allah. 16 Mun
sani kuma mun gaskata da kaunar da Allah
yake da ita dominmu, Allah kauna ne wanda
yake zama cikin kauna yana zaune cikin Allah,
Allah kuma a cikinsa. 17 Dalilin wannan kauna
ta kammala a cikinmu, domin mu kasance da
gabagadi a ranar shari'a, domin kamar yanda
ya ke haka muma muke a cikin duniyan nan.
18 Babu tsoro a cikin kauna. Amma cikkakiyar
kauna takan kawar da tsoro, domin kuwa tsoro
na tafi tare da hukunci. Amma wanda yake
da tsoro ba shi da cikkakiyar kauna. 19 Muna
kauna domin Allah ne ya fara kaunarmu. 20
Idan wani ya ce,”Ina kaunar Allah”, amma yana
kin dan'uwansa, makaryaci ne. Domin wanda
baya kaunar dan'uwansa da yake gani, ba zai
iya kaunar Allah da bai taba gani ba. 21 Wannan
ne umarnin da muke da shi daga wurinsa: Duk
wanda yake kaunar Allah dole ne ya kaunaci
dan'uwansa.

5 Duk Wanda ya gaskata Yesu shine Almasihu
haifaffe na Allah ne. Kuma duk wanda ya
kaunaci uba ya kaunaci dan da uban ya haifa. 2
Haka muka sani muna kaunar 'ya'yan Allah:
yayin da muka kaunaci Allah, kuma muka
aikata umarninsa. 3 Wannan itace kaunar Allah,
cewa mu kiyaye umarninsa. Domin umarninsa
ba masu nawaitawa bane. 4 Duk wanda yake
haifaffe na Allah yakan yi nasara da duniya.
Wannan itace nasarar da ta rinjayi duniya,
wato bangaskiyarmu. 5 Wanene wannan mai
nasara da duniya? Sai dai wanda ya gaskata
Yesu Dan Allah ne. 6 Wannan shine wanda yazo
ta wurin ruwa da jini: Yesu Almasihu. Ya zo
ba ta wurin ruwa kadai ba, amma ta wurin
ruwa da jini. 7 Domin akwai uku wadanda suke
bada shaida: 8 Ruhu, da ruwa, da kuma jini.
Wadannan ukun kuwa manufarsu daya ce. 9
Idan mun karbi shaidar mutane, shaidar Allah
ta fi girma. Wannan ita ce shaidar Allah, wato
ya bada shaida akan Dansa. 10 Wanda ya gaskata
da Dan Allah shaidar tana nan tare da shi. Duk
wanda bai bada gaskiya ga Allah ba, ya mai
da shi makaryaci kenan, domin bai gaskata
da shaidar da Allah ya bayar game da Dansa
ba. 11 Wannan ita ce shaida: Allah ya bamu
rai madawwami, wannan rai kuwa yana cikin
Dansa. (aiōnios g166) 12 Duk wanda yake da Dan,
yana da rai. Duk wanda ba shida Dan Allah kuwa
bashi da rai. 13 Na rubuto maku wannan ne don
ku tabbata kuna da rai madawwami—a gare
ku wadanda suka gaskata da sunan Dan Allah.
(aiōnios g166) 14 Wannan shine gabagadin da muke
da shi a gabansa, wato, in mun roki kome bisa
ga nufinsa, zai ji mu. 15 Haka kuma, in mun san
yana jinmu—Duk abin da mu ka rokeshi—mun
sani muna da duk abin da muka roka daga
gare shi. 16 Idan wani ya ga dan'uwansa ya yi
zunubin da bai kai ga mutuwa ba, sai yayi masa
addu'a, Allah kuwa zai ba shi rai. Ina nufin
wadanda suka yi zunubin da bai kai ga mutuwa
ba. Akwai zunubin da yake kai wa ga mutuwa:
Ban ce a yi addu'a domin wannan ba. 17 Dukkan
rashin adalci, zunubi ne, amma akwai zunubin
da bai kai ga mutuwa ba. 18 Mun sani kowanne
haiffafe daga wurin Allah ba ya yin zunubi.
Amma wanda ke haifaffe daga wurin Allah, ya
kan kare shi, mugun nan kuwa ba zai iya yi
masa illa ba. 19 Mun sani mu na Allah ne, mun
kuma sani dukkan duniya tana hannun mugun
nan. 20 Amma mun sani Dan Allah yazo, kuma
ya bamu fahimta, domin mu san wanda yake shi
ne mai gaskiya. Haka kuma muna cikin wannan
wanda shine gaiskiya, kuma cikin Dansa Yesu
Almasihu. Shine Allah na gaskiya, da kuma rai
na har abada. (aiōnios g166) 21 'Ya'ya, ku tsare
kanku daga bautar gumaka.

2 Yohanna

1 Daga dattijon zuwa ga uwar gida zababbiya
da yayanta, wadanda nake kauna da gaskiya,
ba ni kadai ba, amma da dukan wadanda sun
san gaskiya - 2 domin gaskiya da take cikinmu
za ta kuma kasance tare da mu har abada. (aiōn
g165) 3 Alheri da jinkai da salama za su kasance
tare da mu, daga Allah Uba da kuma daga Yesu
Almasihu Dan Uba, a cikin gaskiya da kauna.
4 Na yi murna sosai sa'anda na sami wadansu
yayanki suna tafiya cikin gaskiya, kamar yadda
muka karbi wannan umarni daga Uba. 5 Yanzu
ina rokon ki, uwar gida, ba kamar ina rubuta
maki sabon umarni ba, amma wannan da muka
samu tun da can, cewa mu kaunaci junanmu. 6
Wannan kuma itace kauna, cewa mu yi tafiya
bisa ga umarnin sa. Wannan shine umarnin,
daidai kamar yadda kuka ji da fari, da cewa ku
yi tafiya a cikinsa. 7 Gama masu yaudara sun
fito a duniya, wadanda ba su yarda cewa Yesu
ya zo cikin jiki ba. Wannan ne mayaudari da
kuma magabcin Almasihu. 8 Ku dubi kanku,
domin kada ku rasa abubuwan da mu duka
muka yi aiki a kansu, amma domin ku karba
dukan sakamon ku. 9 Duk wanda ya ci gaba da
tafiya ba cikin koyarwa Almasihu ba, ba shi da
Allah. Wanda ya zauna cikin koyarwar kwa yana
tare da Uban da kuma Dan. 10 Duk wanda ya zo
wurinku, ba tare da wannan koyarwar ba, kar
ku karbe shi cikin gidanku, kada ma ku gaishe
shi. 11 Domin duk wanda ya gaishe shi ya yi
tarayya da shi kenan cikin miyagun ayyukan sa.
12 Ina da abubuwa dayawa da nake so in rubuta
maki amma al'kalami tawada da takarda baza
su iya daukar su duka ba. Amma duk da haka
ina begen zuwa gare ki domin mu yi magana
fuska da fuska, domin farin cikn mu ya zama
cikakke. 13 Yayan yar'uwarki zababbiya suna
gaishe ki.

3 Yohanna

1 Daga dattijon zuwa ga Gayus, wanda nake
kauna da gaske. **2** Ya kaunatace na, ina
addu'a domin ka samu albarka cikin kowanne
al'amari, da kuma koshin lafiya, kamar yadda
ruhun ka yake lafiya. **3** Na yi farin ciki kwarai
sa'adda wadansu 'yan'uwa suka zo suka ba
da shaida a kan bangaskiyar ka, kamar yadda
ka ke bin gaskiya. **4** Ba abin da ya fi faranta
mani rai kamar in ji yayana suna tafiya cikin
gaskiya. **5** Ya kaunatace na, kana aiki da aminci
zuwa ga 'yan'uwa da baki, **6** wadanda suka
shaida kaunar ka a gaban ikilisiya. Zai yi kyau
ka yi masu taimako da kyakkyawar salama,
ta hanyar da ta dace da masu ibada, **7** domin
sabili da sunan nan ne suka fito, ba su kuma
karbar kome a hannun al'ummai. **8** Don haka
ya kamata mu karbi irin wadannan mutane,
domin mu zama abokan aiki tare da su a kan
gaskiya. **9** Na rubuta wasika zuwa ga ikilisiya,
amma Diyotariffis, wanda ya fi kowa son girma
a cikinsu, bai karbe mu ba. **10** Saboda haka, idan
na zo, zan tuna masa da irin ayukkan sa, da
kuma yadda yake babbata sunayen mu a wurin
jama'a da miyagun kalmomi. Wannan ma bai
ishe shi ba, har ma yana kin karbar 'yan'uwa.
Ya kuma hana wadanda suke son su yin hakan,
harma ya kan kore su daga ikilisiya. **11** Ya
kaunatace na, kada ka yi koyi da mugun abu,
sai dai abu mai kyau. Dukan wanda yake yin
abu mai kyau na Allah ne; mai aikata mugunta
kuma bai san Allah ba. **12** Dimitiriyas yana da
kyakkyawar shaida a gun kowa har a wurin
gaskiyar da kanta. Mu ma mun shaida shi, ka
kuma san shaidar mu gaskiya ce. **13** Ina da
abubuwa dayawa da zan rubuta maka, amma
ban so in rubuta maka su da alkalami da tawada
ba. **14** Ina sa zuciya mu sadu ba da dadewa
ba, sa'annan mu yi magana ido da ido. Bari
salama ta kasance tare da kai. Abokanmu suna
gaishe ka, kuma ka isadda sakon gaisuwar mu
ga sauran abokai da sunayen su.

Yahuda

1 Yahuza, bawan Yesu Almasihu kuma
dan'uwan Yakubu, zuwa ga kirayayyu,
kaunatattu a cikin Allah Uba, kebabbu domin
Yesu Kristi: 2 bari jinkai da salama da kauna su
ribabanya a gare ku. 3 Kaunatattu, ina iyakar
kokari in rubuta maku game da ceton mu duka,
ya zama dole in gargade ku sosai game da
bangaskiya wadda aka mika wa masu bi sau daya
tak ba kari. 4 Don wasu mutane sun sadado sun
shigo da sanda a asirce wadanda an rubuta game
da hukuncin su tun da dadewa-mutane marasa
imani, wanda suka canza alherin Allah zuwa
lalata, kuma sun karyata makadaicin Shugaba
da Ubangijinmu, Yesu Almasihu. 5 Ina so in
tunashe ku-ko da shike kun rigaya kun san abin,
da cewa Allah ya ceci wasu mutane daga kasar
masar, amma daga baya ya hallaka wadanda
basu ba da gaskiya ba. 6 Kuma mala'iku wadanda
ba su rike matsayin ikon su ba, amma suka bar
wurin zaman su na ainihi-Allah ya tsare su a
sarka na har'abada a cikin bakin duhu domin
babban ranar shari'a. (aïdios g126) 7 Suna nan
kamar Saduma da Gwamrata da kuma biranen
da ke kewaye da su, wadanda suka ba da kansu
ga fasikanci suna bin sha'awoyi wanda ba na
dabi'a ba. Aka mai da su abin misalin wadanda
suka sha wuta mara matuka. (aiōnios g166) 8 Haka
kuma, wadannan masu mafarkan suna lalatar
da jikinsu. Suna raina masu mulki, kuma suna
fadar miyagun abubuwa a kan masu daukaka. 9
Amma ko Mika'ilu babban mala'ika, a lokacin
da yake jayyaya da muhawara da shaidan a
kan gawar Musa, bai kuskura ya fadi wata
kalmar hukunci a kansa ba. Maimakon haka ya
ce, “Bari Ubangiji ya tsauta maka!'' 10 Amma
waddannan mutane suna kawo batanci game
da dukan abin da ba su gane ba. Wadannan
mutane masu halin dabbobi ne, suna kwa jawo
wa kansu hallaka kenan. 11 Kaiton su! Domin
sun bi hanyar Kayinu, kuma sun tsunduma
cikin kuskuren Bal'amu domin samun riba. Suka
hallaka cikin husuma irin ta Kora. 12 Wadannan
hatsari ne a boye cikin bukukuwan ku na kauna.
Suna shagali ba kunya ba tsoro, suna ciyar
da kansu kadai. Su holokon hadari ne marar
ruwa, wanda iska ke korar sa. Su itatuwa ne
shirim ba yaya, mattatu ribi biyu, tumbukakku
tun daga saiwa. 13 Su rakuman teku ne masu
hauka, suna fahariya cikin kumfar kunyar su.
Su kamar taurari ne masu tartsatsi. Wadanda
aka tanada wa duhu baki kirin na har abada.
(aiōn g165) 14 Ahnuhu, mutum na bakwai daga
Adamu, ya yi anabci game da su cewa, “Duba,
Ubangiji zai zo da tsarkakan sa dubun dubbai.
15 Domin ya zartar da hukunci a kan dukan
kowa, ya kuma cakune dukan marasa da'a a
cikin dukan ayyukan su na rashin da'a wanda
suka aikata a hanyar da bata cancanta ba, da
kuma kalmomi masu kaifi da masu zunubi suka
fada game da shi.” 16 Wadannan masu cecekuce
ne, masu gunaguni, wadanda ke bin sha'awar
su ta mugunta, masu tinkaho da fahariya, masu
bambadanci domin ribar kansu. 17 Amma ku,
kaunatattu, ku tuna da kalmomin da manzannin
Yesu Almasihunmu suka gaya maku tun da. 18
Sun ce maku, “A cikin kwanaki na karshe, za a
samu masu ba'a, wadanda ke bin sha'awoyin
su na rashin ibada,” 19 Wadannan mutane
masu haddasa tsatsaguwa ne, kuma su yan
duniya ne, ba su kuma da Ruhu. 20 Amma ku,
kaunatattu, ku gina kanku a cikin mafificiyar
bangaskiyar ku mai daraja, kuma kuna addu'a
a cikin Ruhu Mai Tsarki. 21 Ku rike kanku a
cikin kaunar Allah, kuna kuma jiran jinkan
Ubangijinmu Yesu Almasihu wanda ke kawo
rai na har abada. (aiōnios g166) 22 Ku nuna jinkai
ga masu shakku. Ceci wadansu ta wurin fizge
su daga wuta. 23 Ga wadansu kuma ku nuna
jinkai da rawar jiki, kuyi kyamar koda tufafin
jikinsu ma. 24 Yanzu, zuwa ga wanda yake da
iko ya hana ku tuntube, ya kuma sa ku tsaya
a gaban madaukakiyar kasancewarsa, marasa
abin zargi da kuma murna mai yawa, 25 zuwa
ga Allah makadaici mai ceton mu ta wurin Yesu
Almasihu Ubangijinmu, daukaka, da girma, da
mulki, da iko su kasance, kamin dukan lokuta,
yanzu, da har abada. Amin. (aiōn g165)

Ru’uya ta Yohanna

1 Wannan shine wahayin Yesu Almasihu da
Allah ya bashi ya nuna wa bayinsa abinda zai
faru ba da dadewa ba. Ya bayyana wannan ta
wurin aiko da mala'ikansa ga bawansa Yahaya.
2 Yahaya yayi shaida akan abinda ya gani
game da maganar Allah da kuma shaidar da
aka bayar game da Yesu Almasihu. **3** Mai
albarka ne wanda ke karanta littafin nan da
murya mai karfi, da kuma wadanda ke sauraron
kalmomin wannan annabci kuma suke biyayya
da abinda aka rubuta a ciki, domin kuwa lokaci
ya kusato. **4** Ni Yahaya, zuwa ga ikilisiyoyi
bakwai na kasar Asiya: alheri zuwa gare ku da
salama daga wanda ke yanzu, wanda ya kuma
kasance a da, shi ne kuma mai zuwa nan gaba,
kuma daga ruhohin nan bakwai da ke gaban
kursiyinsa, **5** kuma daga Yesu Almasihu, wanda
ke amintaccen mashaidi, dan fari na tashi daga
cikin matattu, kuma mai mulkin sarakunan
duniya. Ga wanda ya ke kaunar mu ya kuma
kwance mu daga daurin zunubanmu ta wurin
jininsa, **6** ya maishe mu masu mulki, firistoci na
Allahnsa da Ubansa - daukaka da iko su tabbata
gare shi har abada abadin, Amin. **(aiōn g165)** **7**
Duba yana zuwa tare da gizagizai, kowane ido
zai gan shi, har ma da wadanda suka soke shi.
Haka kuma dukkan kabilun duniya za su yi
makoki saboda da shi. I, Amin. **8** “Nine na farko
da na karshe”, in ji Ubangiji Allah, “Wanda
yake shine a yanzu, shine wanda ya kasance a
da, kuma shi ne mai zuwa nan gaba, Mai iko
duka.” **9** Ni, Yahaya- dan'uwan ku da wanda ke
tarayya daku cikin shan wahala, da mulki da
tsawon jimrewa wadanda ke cikin Yesu - ina
tsibirin da ake kira Batmusa saboda maganar
Allah da kuma shaida game da Yesu. **10** Ina cikin
Ruhu a ranar Ubangiji. Sai naji wata murya
mai karfi a baya na kamar ta kaho. **11** Ta ce,
“Rubuta abinda ka gani a cikin littafi, ka kuma
aika wa ikilisiyoyin nan bakwai - ga Afisus, ga
Simirna, ga Birgamas, ga Tayatira, ga Sardisu,
ga Filadalfiya, da kuma ga Laudikiya.” **12** Na juya
don in ga wanda muryarsa ke magana da ni, da
na juya sai na ga fitilu bakwai akan madorin su
13 A tsakiyar fitilun akwai wani mai kama da
dan mutum, yana sanye da doguwar tufa har
tafin sawunsa, da damara ta zinariya kewaye a
kirjinsa. **14** Kansa da gashinsa fari fat kamar
auduga - kamar dusar kankara, kuma idanun
sa kamar harshen wuta. **15** Kafaffunsa kamar
gogaggiyar tagulla, kamar tagullar da aka tace
da wutar makera, muryar sa kuma kamar kugin
ambaliyar ruwan teku ne. **16** A hannunsa na
dama yana rike da taurari bakwai, daga bakinsa
kuma kakkaifan takobi mai kaifi biyu ke fitowa.
Fuskarsa tana haskakawa kamar sa'adda rana
ke haskakawa kwarai. **17** Lokacin da na gan shi,
na fadi kamar mataccen mutum a kafaffunsa.
Ya dora hannunsa na dama a kaina ya ce, “Kada
ka ji tsoro. Nine na farko da na karshe, **18** da
kuma wanda ke raye. Na mutu, amma duba ina
raye har abada! Kuma ina da mabudin mutuwa
da na hades. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** Domin haka
ka rubuta abinda ka gani, abin da ke yanzu, da
abin da zai faru bayan wanan. **20** Akan boyayyar
ma'ana game da taurari bakwai da ka gani a
hannun dama na, da madorin fitilu bakwai na
zinariya: Taurarin nan bakwai mala'iku ne na
ikilisiyoyi bakwai, kuma madorin fitilun nan
bakwai ikilisiyoyi ne bakwai.

2 ''Zuwa ga mala'ikan dake ikilisiyar Afisus, ka
rubuta: 'Wadannan sune kalmomin wanda ke
rike da taurari bakwai a cikin hannun damarsa.
wanda yake tafiya a tsakanin zankayen fitilun
zinari bakwai, **2** ''Na san abubuwan da ka yi, da
famar ka, da hakurinka da jimirinka. Na sani ba
ka jimrewa miyagun mutane, na sani ka gwada
wadanda suka ce da kansu, su manzanni ne,
amma ba haka ba, ka tarar da su makaryata. **3**
Na san kana da tsawon jimrewa, kuma ka sha
wahala sosai sabili da sunana, kuma baka gaji
ba. **4** Amma ga rashin jin dadi na da kai, ka
bar kaunar ka ta fari. **5** Domin haka ka tuna
daga inda ka fadi. Ka tuba ka yi abubuwan
da ka yi da fari. Sai fa ka tuba, zan zo maka
in kuma cire fitilar ka daga mazauninta. **6**
Amma kana da wannan: Ka tsani abubuwan
da Nikolatawa suka yi, wanda nima na tsana.
7 wanda yake da kunnen ji ya saurari abinda
Ruhu yake fada wa ikilisiyoyi. Ga wanda yayi
nasara zan bashi dama ya ci daga itacen rai,
wanda ke cikin firdausin Allah.”” **8** Zuwa ga
mala'ikan da ke Ikilisiliyar Samirna rubuta:
'Wadannan su ne kalmomin wanda yake shine
farko shine karshe, wanda ya mutu ya sake
rayuwa kuma. **9** ''Na san wahalun ka da talaucin
ka amma kana da arziki. Nasan masu bata suna
wadanda suke cewa su Yahudawa ne, amma ba

haka suke ba. Su majami'ar Shaidan ne. 10 Kada
ka ji tsoron wahalar da zaka fuskanta nan gaba.
Duba! Shaidan yana gab da jefa wadansun ku
cikin kurkuku, domin a gwada ku, kuma zaku
sha wahala ta kwana goma. Kuyi aminci har
ga mutuwa zan baku rawanin rai. 11 wanda
yake da kunne ya saurari abinda Ruhu yake
fada wa ikilisiyoyi. Shi wanda yayi nasara ba
zai cutu a mutuwa ta biyu ba.”” 12 ''Zuwa
ga mala'ikan dake ikilisiyar Burgamas rubuta:
'Wadannan ne kalmomin wanda ya ke da takobi
mai kaifi biyu; 13 ''Na san inda kake zama can
inda kursiyin shaidan yake. Duk da haka ka
rike sunana da karfi, na sani baka yi musun
bangaskiyar ka da ni ba, ko a lokacin Antifas
mashaidina, amintaccena, wanda aka kashe
a tsakaninku, can inda shaidan yake zama.
14 Amma ga rashin jin dadi na kadan da kai:
Kana da wadansu da suke rike da koyarwar
Bil'amu kamkam, wanda ya koya wa Balak ya
sa abin tuntubi gaban 'ya'yan Isra'ila, domin
su ci abincin da aka mika wa gumaka kuma
suyi fasikanci. 15 Hakannan kuma wasunku sun
rike koyarwar Nikolatawa kamkam. 16 Sabili
da haka ka tuba! Idan ka ki zan zo gare ka da
sauri, kuma in yi yaki gaba da su da takobi dake
cikin bakina. 17 Bari wanda yake da kunne ya
sauriri abin da Ruhu yake fadawa ikilisiyoyi.
Ga wanda yayi nasara zan bada wata boyayyar
manna, kuma zan bashi farin dutse da sabon
suna a rubuce a kan dutsen, suna wanda ba
wanda ya sani, sai shi wanda ya karbe shi.”” 18
Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar Tiyatira rubuta:
'Wadannan sune kalamomin Dan Allah, wanda
yake da idanu kamar harshen wuta; sawayen
kamar gogaggiyar tagulla: 19 ''Na san abin da
ka yi, kaunar ka, da bangaskiya da hidima da
tsawon jimrewar ka. Na san abinda ka yi bada
dadewa ba ya fi abinda ka yi da fari. 20 Amma
ga rashin jin dadi na da kai: Kana hakurce wa
matar nan Yezebel, wadda take kiran kanta
annabiya. Ta wurin koyarwarta, ta rudi bayina
suyi fasikanci kuma su ci abincin da aka mika
wa gumaka sadaka. 21 Na bata lokaci domin
ta tuba amma bata so ta tuba da fasikancin
ta. 22 Duba! zan jefa ta a kan gadon jinya,
wadanda kuma suka yi zina da ita za su shiga
babbar wahala, sai dai in sun tuba daga ayukan
ta. 23 Zan buga 'ya'yanta da mutuwa, kuma
dukan ikilisiyoyi zasu san cewa nine wanda
nake bincike tunani da zukata. Zan ba kowanen
ku bisa ga ayyukansa. 24 Amma ga sauran ku
dake cikin Tayatira, ga kowanen ku wanda bai
rike wannan koyarwar ba, kuma bai san abinda
wadansu suke kira zurfafan abubuwan Shaidan
ba—ga ku na ce ban sa muku wata nawaya ba.'
25 Duk da haka dole ku tsaya da karfi har in
zo. 26 Wanda yayi nasara da wanda ya yi abin
da na yi har karshe, a gareshi zan bada iko
akan al'ummai 27 Zai yi mulkin su da sandar
karfe, zai farfasa su kamar randunan yumbu.”
28 Kamar yadda na karba daga wurin Ubana,
ni kuma zan bashi tauraron asubahi. 29 Bari
wanda yake da kunne ya saurari abinda Ruhu
yake fadawa ikilisiyioyi.””

3 “Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar Sardisu rubuta:
' Wadannan ne kalmomin wanda yake rike da
ruhohi bakwai na Allah da taurari bakwai. “Na
san abin da ka aikata. Ka yi suna cewa kana raye
amma kai mattacce ne. 2 Ka farka ka karfafa
abin da ya rage amma ya kusan mutuwa, domin
ban sami ayyukanka cikakku a gaban Allahna
ba. 3 Domin haka sai ka tuna, da abubuwan da
ka karba kuma kaji. Ka yi biyayya da su, ka kuma
tuba. Amma idan baka farka ba, zan zo maka
kamar barawo, kuma ba zaka farga da sa'ar da
zan zo gaba da kai ba. 4 Amma akwai sunayen
mutane kadan a Sardisu wadanda basu kazantar
da tufafinsu ba. Za su yi tafiya tare da ni sanye
da fararen tufafi domin sun cancanta. 5 Wanda
ya yi nasara za a sanya mashi fararen tufafi,
kuma ba zan taba share sunansa ba daga Littafin
Rai, kuma zan fadi sunansa a gaban Ubana, da
kuma gaban mala'ikunsa. 6 Bari wanda yake
da kunne ya saurari abin da Ruhu ke fadawa
ikilisiyoyi.”'” 7 Zuwa ga mala'ikan ikilisiyar
cikin Filadelfiya rubuta: kalmomin wanda yake
maitsarki ne kuma mai gaskiya - yana rike da
mabudin Dauda, yana budewa babu mai rufewa,
kuma inda ya rufe ba mai budewa. 8 Na san
abin da ka aikata. Duba, na sa budaddiyar kofa a
gabanka wanda ba mai iya rufewa. Na san kana
da karamin karfi, duk da haka ka yi biyayya
da maganata kuma baka yi musun sunana ba.
9 Duba! Wadanda ke na majami'ar Shaidan,
wadanda suke cewa su Yahudawa ne; amma
maimakon haka karya suke yi. Zan sa su zo su
rusuna a kafafunka, kuma za su san cewa ina
kaunarka. 10 Tun da ka jure cikin hakuri ka
kiyaye dokoki na, ni ma zan kiyaye ka daga sa'a
ta gwaji da zata sauko kan dukan duniya, domin

a gwada mazauna duniya. 11 Ina zuwa da sauri.
Ka rike abin da kake da shi kamkam domin
kada wani ya dauke maka rawani. 12 Zan sa
wanda ya yi nasara ya zama ginshiki a haikalin
Allahna, kuma ba zai taba fita daga cikin sa ba.
Zan rubuta sunan Allahna a kansa, sunan birnin
Allahna (sabuwar Urushalima, mai saukowa
daga sama daga wurin Allahna), da kuma sabon
sunana. 13 Bari wanda yake da kunne ya ji abin
da Ruhu ke gayawa ikilisiyoyi." 14 "Zuwa ga
mala'ikan ikilisiyar da ke Lawudikiya rubuta:
'Wadannan sune kalmomin Amin, madogara da
mai shaidar gaskiya, mai mulki bisa hallittar
Allah. 15 Na san abin da ka aikata, ba ka sanyi
ko zafi. Naso ko da kana sanyi ko zafi! 16 Amma
saboda kai tsaka-tsaka ne - ba zafi ba sanyi - na
kusa tofar da kai daga bakina. 17 Domin ka ce,
"Ni mai arziki ne, na mallaki kadarori da yawa,
ba na bukatar komai." Amma ba ka sani ba
kana cike da takaici ne, abin tausayi, matalauci,
makaho kuma tsirara kake. 18 Saurari shawara
ta: Ka sayi zinariya a wuri na wadda aka goge
da wuta domin ka zama mai arziki, domin ka
suturta kanka da fararen tufafi masu kyalli
domin kada ka nuna kunyar tsiraicin ka, da mai
domin ka shafa wa idanunka ka sami gani. 19
Ina horar da duk wanda nake kauna, ina kuma
koya masu yadda za su yi rayuwa. Saboda haka,
ka himmatu ka tuba. 20 Duba, ina tsaye a bakin
kofa ina kwankwasawa. Idan wani ya ji muryata
ya bude kofar, zan shigo cikin gidansa, in ci
tare da shi, shi kuma tare da ni. 21 Wanda ya ci
nasara, zan bashi dama ya zauna tare da ni bisa
kursiyina, kamar yadda nima na ci nasara kuma
na zauna da Ubana a kan kursiyinsa. 22 Bari
wanda yake da kunne ya saurari abin da Ruhu
yake fadawa wa ikilisiyoyi."

4 Bayan wadannan abubuwa na duba, sai ga
budaddiyar kofa a sama. Muryar fari da
na ji kamar kakaki, na cewa hauro in nuna
maka abubuwan da dole za su faru bayan
wadannan al'amura." 2 Nan da nan ina cikin
Ruhu, sai na ga wani kursiyin da aka ajiye shi
a sama, da wani zaune bisansa. 3 Shi da ke
zaune a kan tana da kamanin yasfa da yakutu.
Akwai Bakangizo kewaye da kursiyin kamanin
bakangizon kuwa zumurudu. 4 A kewaye da
kursiyin kuwa akwai kursiyoyi ashirin da hudu,
masu zama bisa kursiyoyin nan kuwa dattawa
ne ashirin da hudu, sanye da fararen tufafi, da
kambunan zinariya bisa kawunansu. 5 Daga
kursiyin walkiya na ta fitowa, cida, da karar
aradu. Fitilu bakwai na ci a gaban kursiyin,
fitilun sune ruhohin Allah guda bakwai. 6 Gaban
kursiyin akwai tekun gilashi, mai haske kamar
karau. A tsakiyar kursiyin da kewayen kursiyin
akwai rayayyun hallitu guda hudu cike da idanu
gaba da baya. 7 Rayayyen hallitta na farko na
da kamanin zaki, rayayyen hallitta na biyun
kamanin dan maraki ne, rayayyen hailitta na
uku fuskar sa kamar dan adam, kuma rayayyen
hallitta ta hudu na da kamanin gaggafa mai
tashi. 8 Dukan rayayyun hallittan nan hudu
na da fukafukai shida shida, cike da idanu a
bisa da karkashin fukafukan. Dare da rana ba
sa daina cewa, Mai Tsarki, Mai Tsarki, Mai
Tsarki ne Ubangiji Allah, mai iko duka, shine
da shine yanzu shine mai zuwa." 9 A dukan
lokacin da rayayyun hallittun nan suke ba da
girma, daukaka, da godiya ga shi da ke zaune
bisa kursiyin, wanda ke raye har abada abadin,
(aiōn g165) 10 sai dattawan nan ashirin da hudu
suka fadi da fuskokinsu a kasa gaban shi da
ke zaune bisa kursiyin. Suka yi sujada ga shi
da ke rayuwa har abada abadin, suna jefar da
kambinsu a gaban kursiyin, suna cewa, (aiōn g165)
11 "Ka cancanta, ya Ubangijinmu da Allahnmu,
ka karbi yabo da daukaka da iko. Domin kai ka
hallicci dukan komai, da kuma nufinka ne, suka
kasance aka kuma hallicce su.

5 Sa'annan na ga a cikin hannun daman wanda
ke zaune a kan kursiyin, na ga littafi wanda
ke da rubutu ciki da waje, an kuma hatimce shi
da hatimai bakwai. 2 Na kuma ga wani kakkarfan
mala'ika na shela da murya mai karfi, "Wa ya
isa ya bude littafin ya kuma bambare hatimin?"
3 Ba wani a sama ko a kasa ko karkashin kasa da
ya iya ya bude littafin ko ya karanta abin da ke
cikinsa. 4 Na yi kuka mai zafi saboda ba wani da
ya cancanta da zai bude littafin ko ya karanta
abin da ke cikinsa. 5 Amma daya daga cikin
dattawan nan ya ce mani, "Kada ka yi kuka.
Duba! Zaki na kabilar Yahuza, Tushen Dauda,
ya yi nasara. Ya cancanci bude littafin da kuma
hatimansa bakwai." 6 Na ga Dan Rago yana
tsaye tsakanin kursiyin da rayayyun halittun
nan guda hudu a cikin dattawa. Yana kama
da wanda aka kashe. Yana da kafonni bakwai
da idanuwa bakwai; wadannan sune ruhohin
Allah bakwai da aka aiko zuwa dukan duniya.

7 Ya tafi ya karbi littafin daga hannun daman
wanda ke zaune bisa kursiyin. 8 Lokacin da Dan
Ragon ya dauki littafin, rayayyun halittun nan
hudu da dattawan nan ashirin da hudu suka
fadi har kasa a gaban Dan ragon. Kowannen
su na dauke da molo da tasar zinariya cike da
kayan kamshi, wadanda kuwa sune addu'o'in
masu ba da gaskiya. 9 Suka raira sabuwar waka:
“Ka cancanta ka dauki littafinka kuma bude
hatimansa. Domin an yanka ka, da jininka ka
saya wa Allah mutane daga kowacce kabila,
harshe, jama'a da al'umma. 10 Ka maishe su
mulki da firistoci su bauta wa Allanmu, kuma
za su yi mulki a duniya.” 11 Da na duba sai na ji
karar mala'iku masu yawa kewaye da kursiyin
da rayayyun halitu da kuma dattawa. Jimillarsu
ya kai dubbai goma, sau dubbai goma, da dubun
dubbai. 12 Suka tada murya da karfi suka ce,
“Macancanci ne Dan Ragon da aka yanka ya
karbi iko, wadata, hikima, karfi, girma, daukaka
da yabo.” 13 Na ji kowanne halittaccen abu da
ke cikin sama da kasa da karkashin kasa da
cikin teku - dukan abubuwan da ke cikinsu - na
cewa, “Ga shi wanda ke zaune a kan kursiyin
da kuma Dan Ragon, yabo, girma, daraja, da
kuma ikon yin mulki, har abada abadin. (aiōn
g165) 14 Sai rayayyun halittun nan hudu suka
ce, “Amin!” dattawan nan kuma suka fadi da
fuskokinsu suka yi sujada.

6 Na duba lokacin da Dan Ragon ya bude daya
daga cikin hatiman bakwai, sai na ji daya
daga cikin rayayyun halittattun hudu ya fada
da murya kamar tsawa, ''Zo!” 2 Sai Na duba
sai ga wani farin doki, mahayinsa na rike da
baka, kuma an bashi rawani. Ya fito a matsayin
mai nasara domin ya yi nasara. 3 Sa'anda Dan
Ragon ya bude hatimi na biyu, sai na ji rayayyen
halitta na biyu ya ce, ''Zo!'' 4 Sai wani doki ya
fito waje - jawur. Ga mahayin aka bashi dama
ya dauke salama daga duniya, domin mutanen
ta su karkashe juna. Wannan mahayin an bashi
babbar takobi. 5 Sa'anda Dan Ragon ya bude
hatimi na uku, sai na ji rayayyen halita na uku
ya ce, ''Zo!'' Na ga bakin doki, mai hawanta
na rike da ma'auni a cikin hannunsa. 6 Sai
na ji kamar wata murya daga cikin rayayyun
halittattun nan hudu ta ce, “Mudun alkama
guda a kan albashin yini, kuma mudun sha'ir
uku. Amma kar ka bata mai da kuma ruwan
inabi.” 7 Da Dan Ragon ya bude hatimi na hudu,
na ji muryar rayayyen halitta na hudu ya ce,
''Zo!'' 8 Sai na ga wani doki ruwan toka. Mai
hawansa an bashi suna mutuwa, hades kuma
tana biye da shi. An basu iko bisa kashi hudu na
duniya su kashe da takobi, yunwa, cututtuka,
da kuma namomin jeji na duniya. (Hadēs g86) 9 Da
Dan Ragon ya bude hatimi na biyar, a karkashin
bagadi sai na ga rayukan wadanda aka kashe
saboda maganar Allah, da kuma shaidar da suka
rike. 10 Suka yi kuka da babban murya, ''Sai
yaushe ya mai iko duka, Mai Tsarki da gaskiya,
zaka shari'anta mazaunan duniya, ka kuma
dauki fansar jininmu? 11 Sai kowanne dayan
su aka bashi farar tufa aka kuma fada masu su
kara jira na lokaci kadan har sai adadin abokan
bautar su da kuma 'yan'uwansu maza da mata
wadanda aka kashe ya cika, kamar yadda aka
kashe su. 12 Da Dan Ragon ya bude hatimi na
shidan, ina kallo sai ga babbar girgizar kasa.
Rana ta zama baki kirin kamar bakar tufa, wata
kuma ya zama kamar jini. 13 Taurarin sama
suka fado kasa, kamar yadda itacen baure ke
karkade 'ya'yansa da basu nuna ba, yayin da
babbar iska ta kada. 14 Sama kuma ta bace
kamar takardar da aka nannade. Kowanne dutse
da tsibiri aka kau da shi daga wurinsa. 15
Sai sarakan duniya da muhimman mutane da
sarakunan yaki, attajirai, da masu iko, tare
da kowanne mutum, bawa da 'yantacce suka
boye cikin duwatsu da tsaunuka. 16 Suka ce
wa tsaunuka da duwatsu, “Ku fado bisan mu!
Ku boye mu daga fuskar wanda yake zaune
bisa kursiyin da kuma fushin Dan Ragon. 17
Domin babban ranar fushin sa ta zo. Wa zai iya
tsayawa?''

7 Bayan wannan sai na ga mala'iku hudu suna
tsaye bisa kusurwoyi hudu na duniya, suka
rike iskoki hudu na duniya kamkam domin kada
iska ta hura a kan duniya, a kan teku, ko wani
itace. 2 Sai na ga wani mala'ika na zuwa daga
gabas, wanda yake da hatimin Allah mai rai.
Ya yi kira da babbar murya da mala'ikun nan
hudu da aka basu dama su azabtar da duniya da
teku: 3 “Kada ku azabtar da duniya, da teku,
da itatuwa har sai mun sa hatimi bisa goshin
bayin Allahnmu.” 4 Sai naji yawan wadanda
aka hatimce: 144, 000, wadanda aka hatimce
daga kowacce kabilar mutanen Isra'ila: 5 dubu
goma sha biyu aka hatimce daga kabilar Yahuza,
dubu goma sha biyu daga kabilar Ra'ubainu,

dubu goma sha biyu daga kabilar Gad, 6 dubu
goma sha biyu daga kabilar Ashiru, dubu goma
sha biyu daga kabilar Naftali, dubu goma sha
biyu daga kabilar Manassa. 7 Dubu goma sha
biyu daga kabilar Saminu, dubu goma sha
biyu daga kabilar Lawi, dubu goma sha biyu
daga kabilar Issaka, 8 dubu goma sha biyu
daga kabilar zabaluna, dubu goma sha biyu
daga kabilar Yusufu, sai kuma dubu goma sha
biyu daga kabilar Bilyaminu aka hatimce. 9
Bayan wadannan abubuwa na duba, sai ga wani
babban taro wanda ba mai iya kirgawa daga
kowacce al'umma, kabila, mutane da harsuna
tsaye a gaban kursiyin da gaban Dan Ragon.
Suna sanye da fararen tufafi da ganyen dabino
a hannuwansu, 10 kuma suna kira da murya
mai karfi: "Ceto ya tabbata ga Allahnmu wanda
ke zaune bisa kursiyi, da kuma Dan Ragon!"
11 Dukan mala'iku suna tsaitsaye kewaye da
kursiyin kuma kewaye da dattawan nan da
kuma rayayyun halittun nan hudu, suka kwanta
rib da ciki da fuskokinsu a gaban kursiyin. Suka
yi sujada ga Allah, 12 suna cewa, "Amin! yabo,
daukaka, hikima, godiya, girma, iko, da karfi su
zama na Allahnmu har abada abadin! Amin!"
(aiōn g165) 13 Sai daya daga cikin dattawan ya
tambaye ni, "Su wanene wadannan, da suke
sanye da fararen tufafi, kuma daga ina suka
fito?" 14 Sai nace masa, "Ya shugaba, "Ka sani,"
sai ya ce mani, "Wadannan sune suka fito daga
babban tsanani. Sun wanke tufafin su sun maida
su farare cikin jinin Dan Ragon. 15 Domin
wannan dalili, suke gaban kursiyin Allah, kuma
suna masa sujada dare da rana cikin haikalinsa.
Shi wanda ke zaune bisa kursiyin zai zama runfa
a bisan su. 16 Ba za su kara jin yunwa ba, ko
kishin ruwa ba. Rana ba zata buge su ba, ko
kowanne zafi mai kuna. 17 Domin Dan Ragon
dake tsakiyar kursiyin zai zama makiyayin su,
kuma zai bishe su zuwa mabulbulan ruwan
rai, kuma Allah zai share dukan hawaye daga
idanuwansu."

8 Lokacin da Dan Ragon nan ya bude hatimi na
bakwai, sai aka yi shiru a sama na kimanin
rabin sa'a. 2 Sa'anan na ga mala'iku bakwai
wadanda ke tsaye a gaban Allah, aka kuma basu
kahonni bakwai 3 Wani mala'ika ya zo, rike
da tasar turaren konawa na zinariya, a tsaye
gaban bagadi. Turaren konawa mai yawa aka
bashi saboda ya mika su tare da adu'o'in dukan
masu bada gaskiya akan bagadin kona turare
na zinariya a gaban kursiyin. 4 Hayakin turaren
konawa, da adu'o'in masu bada gaskiya, suka
tashi sama a gaban Allah daga hanun mala'ikar.
5 Mala'ikan ya dauki tasar turaren konawa ya
cika ta da wuta daga bagadin. Sa'annan ya
wurgo ta kasa zuwa duniya, sai ga tsawar aradu,
da cida, da walkiya mai haske, da kuma girgizar
kasa. 6 Mala'ikun nan bakwai wadanda suke
da kahonni bakwai suka yi shirin busa su. 7
Mala'ika na fari ya hura kahonsa, sai ga kankara
da wuta a garwaye da jini. Aka jeho shi kasa
zuwa duniya sai kashi daya cikin uku na duniya
ya kone, daya cikin uku na itatuwa suka kone,
da duk danyar ciyawa suka kone kaf. 8 Mala'ika
na biyu ya busa kahonsa, sai wani abu mai kama
da babban dutse mai cin wuta aka jefo shi cikin
teku. Kashi daya cikin uku na tekun ya zama
jini, 9 daya cikin uku na rayayyun halittu da
ke cikin ruwa suka mutu, sai daya bisa uku na
jiragen ruwa aka hallaka. 10 Mala'ika na uku ya
busa kahonsa, sai gagarumin tauraro ya fado
daga sama, yana ci kamar cocila, bisa kashi
daya cikin uku na koguna da mabulbulan ruwa.
11 Sunan tauraron Daci. Kashi daya cikin uku na
ruwaye suka yi daci, sai jama'a da yawa suka
mutu domin ruwayen sun yi daci. 12 Mala'ika
na hudu ya busa kahonsa, sai daya cikin kashi
uku na rana ya harbu, da daya cikin kashi
uku na wata da kuma daya cikin kashi uku na
taurari. Sai daya cikin kashi uku nasu duka
suka duhunce; daya cikin kashi uku na yini da
daya cikin uku na dare suka rasa hasken su. 13
Da na duba sai na ji gaggafa da take shawagi
a tsakiyar sararin sama tana kira da babban
murya, "Kaito, kaito, kaito, ga mazaunan duniya
sabili da sauran karar kahonni na mala'ikun
nan uku da za su busa."

9 Sa'annan mala'ika na biyar ya busa kahonsa.
Na ga tauraro daga sama da ya fado zuwa
duniya. An ba tauraron nan mabudin hanyar
rami marar iyaka. (Abyssos g12) 2 Ya bude hanyar
rami marar iyaka, sai hayaki ya fito daga kofar
kamar hayaki daga babban ramin wuta. Rana
da iska suka juya duhu, sabili da hayakin da
ke fitowa daga kofar ramin. (Abyssos g12) 3 Daga
cikin hayakin kuwa sai ga fari sun fito zuwa
duniya, aka ba su iko kamar na kunamai cikin
duniya. 4 Aka gaya masu kada su yi wa ciyayi
da kowanne koren ganye ko itace illa, sai dai

mutanen da basu da hatimin Allah a goshinsu.
5 Ba a basu izini su kashe wadannan mutane ba,
sai dai su azabtar da su na watani biyar. Zafinsu
kuwa zai zama kamar na cizon kunama idan ta
harbi mutum. 6 A kwanakin nan mutane za su
nemi mutuwa, amma ba za su same ta ba. Za
su yi marmarin mutuwa, amma mutuwa za ta
guje su. 7 Farin kuwa suna kama da dawakai
da aka shirya domin yaki. A bisa kansu akwai
wani abu kamar rawanan zinariya, fuskokinsu
kuma kamar na 'yan adam. 8 Gashinsu kuma
kamar na mata yake, hakoransu kamar hakoran
zaki. 9 Sulkunansu kuma kamar na karfe,
karar fikafikansu kuma kamar karar kekunan
dawakin yaki masu yawa da dawakai da aka
shirya domin zuwa yaki. 10 Suna da wutsiya
da kari kamar kunamai; A wutsiyar su kuma
suna da ikon da zai azabtar da mutane na
tsawon wata biyar. 11 Suna da wani kamar
sarki a kansu, mala'ikan rami marar iyaka.
Sunansa da Ibraniyanci Abadon, da Helenanci
kuma Afoliyon. (Abyssos g12) 12 Bala'i na fari
ya wuce. Duba! Bayan wannan akwai masifu
guda biyu masu zuwa. 13 Mala'ika na shida ya
busa kahonsa, sai na ji murya daga kahonin
bagadin zinariya da ke gaban Allah. 14 Muryar
ta ce wa mala'ika na shida da ke rike da kahon,
“Kwance mala'ikun nan hudu da ke daure a
babban kogin Yufiretis,'' 15 Mala'iku hudun da
aka shirya domin wannan sa'a, da wannan rana,
da wannan wata, da kuma wannan shekara,
aka sake su su kashe daya bisa uku na 'yan
adam. 16 Yawan sojoji da ke kan dawakai shine
200, 000, 000. Na ji adadin su. 17 Haka na
ga dawakan a cikin wahayina da mahayansu:
Sulkunansu jawur kamar wuta, bakin shudi,
da kuma ruwan doruwa. Kawunan dawakan
suna kama da na zakuna, daga bakunansu
kuma wuta, da hayaki da farar wuta suka
fito. 18 Aka kashe daya bisa uku na mutane ta
annoban nan uku: wuta, hayaki da farar wuta
da suka fito daka bakunansu. 19 Domin iko
na dawakan na bakunansu da wutsiyoyinsu -
domin wutsiyoyinsu suna kama da macizai,
kuma suna da kawuna wadanda dasu suke ji
wa mutane rauni. 20 Sauran 'yan adam, da ba
a kashe su ta wannan annoba ba, basu tuba
daga ayyukan da suka yi ba. Basu kuma daina
bautar aljanu da gumakan zinariya, da azurfa,
da tagulla, da dutse, da itace ba - abubuwan
da ba su gani, ji, ko tafiya. 21 Basu kuma tuba
ba daga kisan kai, sihiri, fasikanci, ko kuma
ayyukansu na sata ba.

10 Sa'anan na ga wani babban mala'ika yana
zuwa daga sama. Yana lullube cikin girgije,
a bisa kansa akwai bakangizo. Fuskarsa kamar
rana, kafafunsa kamar ginshikan wuta. 2 Yana
rike da karamin littafi a hannunsa, da aka bude,
sai ya sa kafarsa ta dama a bisa teku, kafarsa ta
hagu kuma a kan kasa. 3 Sai yayi ihu da babbar
murya kamar zaki mai ruri. Lokacin da ya yi
ihu, tsawan nan bakwai suka yi magana da karar
su. 4 Da tsawan nan bakwai suka yi magana, ina
dab da rubutu, amma na ji wata murya daga
sama cewa, “Ka rike asirin abin da tsawan nan
bakwai suka fada. Kada ka rubuta shi.” 5 Sai
mala'ikan da na gani tsaye bisa teku da kasa, ya
daga hannun damarsa sama. 6 Sai ya rantse da
wannan da ke raye har abada abadin - wanda ya
halicci sama da duk abinda ke cikinsa, da duniya
da duk abin da ke a kanta, da teku da dukan
abin da ke cikinsa, sai mala'ikan ya ce, “Babu
sauran jinkiri. (aiōn g165) 7 Amma a ranar da
mala'ika na bakwai yana dab da busa kahonsa, a
lokacin ne asirin Allah zai cika, daidai da yadda
ya sanar wa bayinsa annabawa.” 8 Muryar da
na ji daga sama ta sake magana da ni: “Tafi, ka
dauki budadden littafin da ke hannun mala'ikan
da ke tsaye bisa teku da kan kasa.” 9 Sai na tafi
wurin mala'ikan na ce da shi ka bani karamin
littafin. Yace dani, “Dauki littafin ka ci. Zai
sa cikinka ya yi daci, amma a bakinka zai yi
zaki kamar zuma.” 10 Na dauki karamin littafin
daga hannun mala'ikan na ci. Ya yi zaki sosai a
bakina kamar zuma, amma da na ci, sai cikina
ya zama da daci. 11 Wani yace mani, “Dole ka
sake yin annabci kuma game da mutane masu
yawa, da al'ummai, da harsuna da sarakuna.”

11 Aka bani sanda in yi amfani da ita kamar
sandar awo. Aka ce mani, “Tashi ka auna
haikalin Allah da bagadi, da wadanda ke sujada a
cikinsa. 2 Amma kada ka auna harabar haikalin,
domin an ba da shi ga Al'ummai. Za su tattake
birnin mai tsarki har wata arba'in da biyu. 3 Zan
ba shaidu na biyu iko su yi anabci na kwanaki
dubu daya da dari biyu da sittin, sanye da
tsummoki. 4 Wadannan shaidu sune itatuwan
zaitun biyu da kuma fitilu biyu da suke tsaye
a gaban Ubangijin duniya. 5 Idan wani ya yi
niyyar cutar da su, wuta na fitowa daga bakinsu
ta lashe makiyansu. Duk mai son cutar da su,

dole a kashe shi ta wannan hanya. 6 Wadannan
shaidu suna da iko su kulle sama domin kada a
yi ruwa a lokacin da suke anabci. Suna da iko su
juya ruwaye su zama jini, su kuma bugi duniya
da kowacce irin annoba duk lokacin da suka ga
dama. 7 Sa'adda suka gama shaidarsu, dabban
da ke fitowa daga rami marar iyaka zai yi yaki
da su. Zai ci nasara da su ya kashe su. (Abyssos
g12) 8 Gawawwakinsu zasu kwanta kan hanyar
babban birnin nan (wanda ma'anar sa ake kira
Saduma da Masar) inda aka gicciye Ubangijinsu.
9 Wajen kwana uku da rabi wadansu daga dukan
mutane, da kabila, da harshe, da al'umma za
su yi kallon gawawwakinsu. Za su ki yarda a
sa su cikin kabari. 10 Mazaunan duniya zasu yi
murna da biki a kansu. Har za su aika wa juna
kyautai saboda annabawan nan biyu da suka
azabtar da mazaunan duniya. 11 Amma bayan
kwana uku da rabi, numfanshin rai daga wurin
Allah zai shiga cikinsu sa'annan za su tsaya a
kan kafafunsu. Matsanancin tsoro zata fado kan
wadanda za su gansu. 12 Sa'annan zasu ji murya
mai kara daga sama tana ce masu, “Ku hauro
nan!” Sa'annan za su tafi sama cikin gajimarai,
makiyansu suna kallo. 13 A waccan sa'a za a yi
babbar girgizar kasa, sai kashi daya cikin goma
na garin ya fadi. Mutane dubu bakwai za su
mutu a girgizar kasar, wadanda suka tsira kuwa
za su tsorata su ba da daukaka ga Allah na sama.
14 Annoba ta biyu ta wuce. Duba! Annoba ta uku
tana zuwa nan da nan. 15 Sa'annan mala'ika
na bakwai ya busa kahonsa, sai muryoyi masu
kara suka yi magana cikin sama cewa, “Mulkin
duniya ya zama mulkin Ubangijinmu da na
Almasihunsa. Zai yi mulki har abada abadin.”
(aiōn g165) 16 Sa'annan dattawan nan ashirin
da hudu da ke zaune a kursiyoyinsu a gaban
Allah, suka fadi fuskokinsu na kasa. Suka yi wa
Allah sujada. 17 Suka ce, “Mun yi maka godiya,
Ubangiji Allah, Madaukaki, wanda yake yanzu
da wanda yake a da, saboda ka dauki ikonka mai
girma ka fara mulki. 18 Al'ummai suka fusata,
amma hasalar ka ta zo. Lokaci ya zo da za a
yi wa mattatu sharia, da zaka ba da sakamako
ga bayinka annabawa, da masu ba da gaskiya,
da wadanda suka ji tsoron sunanka, karami
da babba. Lokaci kuma ya yi da za ka hallaka
wadanda ke hallakar da duniya.” 19 Sa'annan
aka bude haikalin Allah da ke sama, sai aka ga
akwatin alkawarinsa a cikin haikalinsa. Sai ga
hasken walkiya, da rugugi, da aradu, da girgizar
kasa, da manyan duwatsun kankara.

12 Aka ga wata babbar alama a sama: wata
mace ta yi lullubi da rana, kuma wata
na karkashin kafafunta; rawanin taurari goma
sha biyu na bisa kanta. 2 Tana da ciki, tana
kuma kuka don zafin nakuda - a cikin azabar
haihuwa. 3 Sai aka ga wata alama cikin sama:
Duba! Akwai wani katon jan maciji mai kawuna
bakwai da kahonni goma, sai kuma ga kambi
guda bakwai bisa kawunansa. 4 Wutsiyarsa
ta share daya bisa uku na taurari a sama ta
zubo su kasa. Diragon nan ya tsaya a gaban
matar da ta kusan haihuwa, domin lokacin da
ta haihu ya lankwame yaronta. 5 Sai ta haifi da,
namiji, wanda zai yi mulkin dukan al'ummai
da sandar karfe. Aka fizge yaron ta zuwa ga
Allah da kursiyinsa, 6 matar kuwa ta gudu zuwa
jeji inda Allah ya shirya mata domin a iya lura
da ita kwanaki 1, 260. 7 A lokacin sai yaki ya
tashi a sama. Mika'ilu da mala'ikunsa suka yi
yaki da diragon, sai diragon da nasa mala'iku
suka yake su su ma. 8 Amma diragon ba shi da
isashen karfin da zai ci nasara. Don haka, shi
da mala'ikunsa ba su kara samun wuri a sama
ba. 9 Sai aka jefa katon diragon nan tare da
mala'ikunsa kasa, wato tsohon macijin nan da
ake kira Iblis ko Shaidan wanda ke yaudarar
dukan duniya. 10 Sai na ji wata murya mai kara
a sama: “Yanzu ceto ya zo, karfi, da mulkin
Allahnmu, da iko na Almasihunsa. Gama an jefar
da mai sarar 'yan'uwanmu a kasa - shi da yake
sarar su a gaban Allah dare da rana. 11 Suka ci
nasara da shi ta wurin jinin Dan Ragon da kuma
shaidar maganarsu, gama ba su kaunaci ransu
ba, har ga mutuwa. 12 Don haka, yi farinciki,
ya ku sammai da duk mazauna da ke cikinsu.
Amma kaito ga duniya da teku saboda iblis ya
sauko gare ku. Yana cike da mummunan fushi,
domin ya san lokacin sa ya rage kadan. 13 Da
diragon ya ga an jefar da shi kasa, sai ya fafari
matar nan da ta haifi da namiji. 14 Amma aka
ba matar nan fukafukai biyu na babbar gaggafa
domin ta gudu zuwa inda aka shirya mata a
jeji. A wannan wuri ne za a lura da ita na dan
lokaci, da lokatai, da rabin lokaci - a lokacin da
babu macijin. 15 Macijin ya kwararo ruwa daga
bakin sa kamar kogi, don ya kawo ambaliyar da
zai kwashe ta. 16 Amma kasa ta taimaki matar.
Kasa ta bude bakinta ta hadiye kogin da diragon

ya kwararo daga bakinsa. 17 Sai diragon ya
fusata da matar, sai ya tafi ya yi yaki da sauran
zuriyarta, wadanda suka yi biyayya da umarnan
Allah suna kuma rike da shaida game da Yesu.

13 Sai diragon ya tsaya a kan yashi, a gaban
teku. Sai na ga wani dabba yana fitowa
daga teku. Yana da kahonni goma da kawuna
bakwai. A kan kahonninsa akwai kambi goma,
a kan kowanne kansa akwai suna na sabo.
2 Wannan dabban da na gani yana kama da
damisa, kafafunsa kuma kamar na beyar, bakinsa
kuma kamar na zaki. Wannan diragon ya ba shi
karfinsa, da kursiyinsa da ikonsa mai girma na
sarauta. 3 Daya daga cikin kawunan dabban
ya yi kamar an kashe shi, amma rauninsa
mai tsanani ya warke. Sai dukan duniya ta yi
mamaki a yayin da suke bin dabban. 4 Su ma
suka yi wa diragon sujada, domin ya ba dabban
ikonsa. Suka yi wa dabban sujada suna ta cewa,
"Wanene kamar dabban? Wa kuma zai iya yin
fada da shi?" 5 Aka ba dabban baki da zai iya
fadin kalmomin fahariya da sabo. Ya sami izini
na zartar da iko har wata arba'in da biyu. 6 Sai
dabban ya bude bakinsa yana maganganun sabo
ga Allah: yana sabon sunansa, da mazauninsa,
da kuma wadanda ke zaune a sama. 7 Aka yarje
wa dabbar ya yi yaki da masu bi ya kuma yi
nasara da su. An kuma ba shi iko bisa kowacce
kabila, da jama'a, da harshe, da al'umma. 8
Dukan wadanda ke zaune a duniya za su yi masa
sujada, dukan wadanda tun hallitar duniya ba a
rubuta sunayensu a littafin rai na Dan Rago ba,
wanda aka yanka. 9 Idan wani yana da kunne,
bari ya ji. Duk wanda za a dauke shi zuwa bauta,
ga bauta zai tafi. 10 Duk wanda za a kashe da
takobi, da takobi za a kashe shi. Wannan kira ne
na dauriya, hakuri da bangaskiya ga wadanda
suke da tsarki. 11 Sai na ga wani dabban na
fitowa daga cikin kasa. Yana da kahonni biyu
kamar na dan rago, ya kuma yi magana kamar
maciji. 12 Ya zartar da dukan ikon dabban na
farko a gabansa, ya kuma sa duniya da duk
mazaunanta su yi wa dabban nan na farko
sujada, wanda aka warkar masa da rauni mai
kamar na ajali. 13 Ya yi manyan al'ajibai. Har
ya sa wuta ta sauko kasa daga sama a gaban
mutane. 14 Ta wurin alamu da aka yarje masa
ya yi, ya yaudari mazaunan duniya. Ya ce masu
su yi wata siffa don girmama dabban da yake
da raunin takobi, amma duk da haka ya rayu.
15 Aka yarje masa ya ba da numfashi ga siffar
dabban domin siffar ta yi magana, ta kuma
sa a kashe duk wadanda suka ki yin sujada ga
dabban. 16 Ya kuma tilasta kowa, kanana da
manya, mawadata da matalauta, masu yanci da
bayi, su karbi alama a hannun dama ko kuma a
goshi. 17 Ba shi yiwuwa wani ya saya ko ya sayar
sai dai yana da alamar dabban, wato lambar
nan da ke wakiltar sunansa. 18 Wannan na
bukatar hikima. Idan wani yana da hikima, sai
ya kididdige lambar dabban nan. Gama lambar
ta mutum ce. Lambarta itace 666.

14 Sai na duba na ga Dan Ragon yana tsaye
a kan Dutsen Sihiyona. Tare da shi akwai
mutum dubu dari da arba'in da hudu wadanda
aka rubuta sunansa da sunan Ubansa a goshinsu.
2 Na ji wata murya daga sama mai kara kamar
kogin ruwa mai gudu da kuma aradu mai kara.
Muryar da na ji ta yi kama da masu molo
suna kada molonsu. 3 Suka raira sabuwar waka
a gaban kursiyin da kuma gaban rayayyun
halittun nan hudu, da kuma dattawan. Ba mai
iya koyon wakar nan sai dai mutum 144, 000 nan
wadanda aka fanso daga duniya. 4 Wadannan
sune wadanda basu kazantar da kansu da mata
ba, gama sun kebe kansu da tsarki daga halin
jima'i. Wadannan ne ke bin Dan Ragon duk
inda ya tafi. Aka fanso su daga cikin mutane
domin su zama nunan fari domin Allah da Dan
Ragon. 5 Ba a iske karya a bakinsu ba; ba su da
aibi. 6 Na ga wani mala'ika na firiya a tsakiyar
sararin sama, wanda yake da madawwamin
sako na labari mai dadi domin a sanar da ita
ga mazaunan duniya - ga kowacce al'umma,
da kabila, da harshe, da kuma jama'a. (aiōnios
g166) 7 Yayi kira da babbar murya, "Ku ji tsoron
Allah, ku daukaka shi. Gama sa'arsa ta hukunci
ta yi. Yi masa sujada, shi wanda ya yi sama da
kasa, da teku, da kuma mabulbular ruwa." 8 Sai
wani malai'ka, malaika na biyu, ya biyo yana
cewa, "Ta fadi, Babila mai girma ta fadi, wadda
ta rinjayi dukan al'ummai su sha ruwan inabin
fasikancinta." 9 Wani mala'ika - na uku - ya biyo
su da murya mai karfi yana cewa, "Duk wanda
ya yi sujada ga dabban da kuma siffarsa, ya
karbi alama a goshinsa ko a hannunsa, 10 shi ma
zai sha daga ruwan inabin fushin Allah, ruwan
inabi da aka zuba tsantsa cikin kokon fushinsa.
Wanda ya sha shi za a azabtar da shi da wuta,
da farar wuta, a gaban tsarkakan mala'ikun

Allah da kuma Dan Ragon. 11 Hayaki daga
azabarsu yana tashi sama har abada abadin,
kuma ba su da hutu dare ko rana - wadannan
masu sujada ga dabban da siffarsa da kuma
dukan wadanda suka karbi alamar sunansa.
(aiōn g165) 12 Wannan shine kira domin hakurin
jimrewa na wadanda ke da tsarki, wadanda
suke biyayya ga dokokin Allah da bangaskiya
cikin Yesu." 13 Na ji murya daga sama cewa,
"Rubuta wannan: Masu albarka ne matattu da
suka mutu cikin Ubangiji." Ruhu yace, 'I' domin
sun huta daga wahalarsu, gama ayyukansu na
biye da su." 14 Na duba sai ga farin gajimare.
Zaune a kan gajimaren akwai wani kamar Dan
Mutum. Yana da kambin zinariya a kansa da
lauje mai kaifi a hannunsa. 15 Sai wani malaika
ya fito daga haikalin, ya yi kira da murya mai
karfi ga wanda ke zaune kan gajimare: "Dauki
laujenka ka fara girbi, domin lokacin girbin
duniya ya yi." 16 Sai wanda ke zaune a kan
gajimaren ya wurga laujensa bisa kan duniya,
aka kuma girbe duniya. 17 Wani mala'ika ya fito
daga haikali a sama, shi ma yana da kakkaifan
lauje. 18 Sai wani mala'ika ya fito daga bagadin
kona turare, wanda yake da iko kan wutar. Ya yi
kira da murya mai karfi ga wanda yake rike da
kakkaifan lauje, "Ka dauki kakkaifan laujenka
ka tattara nonnan innabi daga itacen inabin
na duniya, gama inabin ya nuna." 19 Mala'ikan
ya jefa laujensa duniya ya tattara girbin inabin
duniya. Ya zuba shi a cikin babbar taskar wurin
matsar ruwan inabi na fushin Allah. 20 Aka
tattake wurin matsar inabin a bayan birni, jini
ya yi ta gudu daga wurin matsar inabin, ya kai
kamar tsawon linzami a bakin doki, har mil dari
biyu.

15 Sai na ga wata alama cikin sama, babba
mai ban mamaki: Akwai mala'iku bakwai
rike da annobai bakwai, wadanda sune annobai
na karshe domin da su ne fushin Allah zai cika.
2 Na ga wani abin da da ya bayyana mai kama da
tekun gilashi mai haske garwaye da wuta. Tsaye
a gefen tekun sune wadanda suka ci nasara
a kan dabban da siffarsa, da kuma lambar da
ke wakiltar sunansa. Suna rike da molayen da
Allah ya ba su. 3 Suna rera wakar Musa, bawan
Allah, da wakar Dan Rago: ''Ayyukan ka manya
ne da ban mamaki, Ubangiji Allah, Mai iko
duka. Adalci da gaskiya hanyoyinka ne, Sarkin
al'ummai. 4 Wanene ba zai ji tsoron ka ba,
Ubangiji, ya kuma daukaka sunanka? Domin kai
kadai ne mai tsarki. Dukan al'ummai za su zo su
yi sujada a gabanka domin an bayyana ayyukan
ka na adalci." 5 Bayan wadannan abubuwa na
duba, kuma aka bude haikalin alfarwar shaida a
cikin sama. 6 Daga wuri mafi tsarki mala'iku
bakwai masu rike da annobai bakwai suka zo.
Suna sanye da tufafi masu tsabta, da lallausar
linin mai haske, suna kuma da damarar zinariya
a kirjinsu. 7 Daya daga cikin rayyayun halitu
hudu ya ba mala'iku bakwai tasoshin zinariya
bakwai cike da fushin Allah wanda yake raye
har abada abadin. (aiōn g165) 8 Haikalin ya cika da
hayaki daga daukakar Allah da kuma ikonsa. Ba
wanda ya iya shigarsa har sai da annoban nan
bakwai na mala'ikun nan bakwai suka cika.

16 Na ji babban murya na kira daga cikin
haikali tana ce wa malai'iku bakwai, ''Ku
je ku zuba tasoshi bakwai na fushin Allah a kan
duniya." 2 Mala'ika na fari ya je ya zuba tasarsa a
kan duniya; munanan gyambuna masu zafi suka
fito wa mutane wadanda suke da alamar dabbar,
wadanda suka bauta wa siffarsa. 3 Mala'ika na
biyu ya zuba tasarsa cikin teku. Ya zama jini,
kamar jinin wanda ya mutu, kuma kowane abu
mai rai da ke cikin tekun ya mutu.' 4 Malaika
na uku ya zuba tasarsa a cikin rafuffuka da
mabulbulan ruwa, sai suka zama jini. 5 Na ji
mala'ikan ruwaye ya ce, ''Kai mai adalci ne -
wanda ya ke yanzu wanda yake kuma a da, Mai
Tsarkin nan, domin ka shari'anta wadannan
abubuwa. 6 Domin sun zubar da jinin masu ba
da gaskiya da annabawa, ka basu jini su sha;
shine abinda da ya dace da su. 7 Na ji bagadi ya
amsa, ''I, Ubangiji Allah Mai iko duka, shari'un
ka gaskiya ne da adalci.'' 8 Mala'ika na hudu
ya zuba tasarsa a kan rana, kuma aka ba shi
izini ya kone jama'a da wuta. 9 Suka kone da
zafi mai tsanani, kuma suka sabi sunan Allah,
wanda ke da iko akan annobai. Ba su tuba ba
ko su daukaka shi. 10 Sai malaika na biyar ya
zuba tasarsa a kan kursiyin dabban, sai duhu ya
rufe mulkinsa. Suka cicciji harsunansu saboda
zafi. 11 Suka yi sabon Allah na sama domin zafi
da gyambunansu, suka kuma ki su tuba daga
abin da suka yi. 12 Mala'ika na shida ya zuba
tasarsa cikin babban rafi, Yufiretis. Ruwansa
ya bushe domin a shirya hanya da sarakuna
za su zo daga gabas. 13 Na ga kazamun ruhohi
uku suna kama da kwadin da ke fitowa daga

bakin diragon, da makaryacin annabi. 14 Gama
su ruhohin aljanu ne masu aikata alamun ban
mamaki. Sun fita za su wurin sarakunan dukan
duniya domin su tattaro su wuri daya saboda
yaki a babbar ranar Allah Mai iko duka. 15
("Duba! Ina zuwa kamar barawo! Mai albarka
ne wanda ke zaune a fadake, wanda ke sanye da
tufafinsa domin ba zai fita tsirara a ga tsiraicin
sa ba.") 16 Aka kawo su tare a wurin da ake
kira Armagiddon da Ibraniyanci. 17 Mala'ika
na bakwai ya zuba tasarsa cikin iska. Sa'annan
babbar murya ta fito daga cikin haikali da kuma
kursiyin, cewa, "An gama!" 18 Aka yi walkiya,
da kararraki masu tsanani, da aradu da babbar
girgizar kasa - girgizar da ta fi kowacce da aka
taba yi tun da 'yan adam suke a duniya, girgizar
da girma ta ke. 19 Babban birnin ya rabu kashi
uku, kuma biranen al'ummai suka fadi. Sai
Allah ya tuna da Babila mai girma, sai ya ba
wancan birnin koko cike da ruwan innabi wanda
aka yi daga fushinsa mai tsanani. 20 Kowanne
tsibiri ya bace, sai ba a kara ganin duwatsun
ba. 21 Manyan duwatsun kankara, masu nauyin
talanti, suka fado daga sama kan mutane. Suka
zagi Allah domin annobar kankarar saboda
annobar ta yi tsanani.

17 Daya daga cikin mala'ikun nan bakwai
wanda ke rike da tasoshi bakwai ya zo ya
ce mani, "Zo, zan nuna maka hukuncin babbar
karuwarnan da ke zaune a kan ruwaye masu
yawa. 2 Da ita ce sarakunan duniya suka yi
fasikanci. Da ruwan inabinta na fasikanci marar
dacewa ta sa mazaunan duniya suka bugu." 3
Sai mala'ikan ya dauke ni cikin Ruhu ya tafi
da ni jeji, sai na ga mace zaune bisa jan dabba
cike da sunayen sabo. Dabbar tana da kawuna
bakwai da kahonni goma. 4 Matar kuwa tana
sanye da tufafi na shunayya da kuma jar garura,
ta kuma ci ado da kayan zinariya da duwatsu
masu tamani da lu'u-lu'ai. Tana rike da kokon
zinariya a hannunta cike da abubuwan kyama
da na kazantar fasikancinta marar dacewa. 5
Bisa goshinta an rubuta wani suna mai boyayyar
ma'ana: "Babila mai girma, uwar karuwai da na
kazamtattun abubuwan duniya." 6 Sai na ga
matar a buge da jinin masu ba da gaskiya da
kuma jinin wadanda aka kashe su domin Yesu.
Da na gan ta, na yi mamaki kwarai da gaske.
7 Amma mala'ikan ya ce mani, "Don me kake
mamaki? Zan bayyana maka ma'anar matar da
kuma na dabbar da ke dauke da ita, dabban nan
da ke da kawuna bakwai da kahonni goma. 8
Dabban da ka gani da, yanzu ba ta, amma ta na
kusan hawowa daga rami marar iyaka. Sa'annan
za ta je hallaka. Wadanda ke zaune a duniya,
wadanda ba a rubuta sunayensu cikin littafin
rai ba tun kafuwar duniya - za su yi mamaki
idan suka ga dabbar da da ta kasance, ba ta
nan yanzu, amma ta kusa zuwa. (Abyssos g12) 9
Wannan al'amari na bukatar hikima. Kawunnan
bakwai, tuddai ne bakwai da macen ke zaune a
kai. 10 Su kuma sarakuna ne bakwai. Sarakuna
biyar sun fadi, daya na nan, amma dayan bai
zo ba tukuna; sa'anda ya zo zai kasance na
dan lokaci kadan. 11 Dabban da ya kasance a
da, amma yanzu ba shi, shi ma sarki ne na
takwas; amma shi daya ne cikin sarakunan nan
bakwai, kuma zai tafi hallaka. 12 Kahonnin nan
goma da ka gani sarakuna goma ne wadanda
ba a nada su ba tukuna, amma za su karbi iko
kamar na sarakai na sa'a daya tare da dabban.
13 Ra'ayinsu daya ne, za su ba da sarautarsu
da ikon su ga dabban. 14 Za su yi yaki da
Dan Rago. Dan Ragon zai ci nasara a kansu
domin shi Ubangijin iyayengiji ne da Sarkin
sarakuna - kuma tare da shi sune kirayayyun,
zababbun, amintattun." 15 Mala'ikan ya ce
mani, "Ruwayen da ka gani, inda karuwar ke
zaune, jama'a ce, da taro masu dumbin yawa, da
al'ummai da harsuna. 16 Kahonnin nan goma
da ka gani - su da dabban za su ki karuwar.
Za su washe ta su tsiranceta, za su lankwame
namanta, za su kone ta gaba daya da wuta. 17
Gama Allah ya sa a zukantansu su yi nufinsa ta
wurin amincewarsa, su sadaukar da ikonsu na
yin mulki ga dabban har sai maganar Allah ta
cika. 18 Matar da ka gani ita ce babban birnin
nan da ke mulki bisa sarakunan duniya."

18 Bayan wadannan abubuwa sai na ga wani
mala'ika yana saukowa daga sama. Yana
da babban iko sosai, duniya kuwa ta haskaka da
daukakarsa. 2 Ya yi kira da kakkarfar murya
cewa, "Ta fadi, Babila mai girma ta fadi! Ta
zama mazaunin aljannu, da matattarar kowanne
kazamin ruhu da kuma mazaunin kowanne
kazami da kyamataccen tsuntsu. 3 Gama dukan
al'ummai sun sha ruwan innabin fasikancinta.
Sarakunan duniya sun aikata fasikanci da ita.
Attajiran duniya sun arzuta da ikon rayuwar
annashuwarta." 4 Sai na ji wata murya daga

sama ta ce, “Ku fito daga cikinta, mutanena,
domin kada kuyi zunubi irin na ta, domin kuma
kada bala'inta ya auko maku. 5 Zunubanta
sun taru sun yi tsayi har sama. Allah kuma ya
tuna da miyagun ayyukanta. 6 Ku saka mata
gwargwadon yadda ta saka wa wadansu, ku biya
ta ninki biyu na abin da ta yi; a cikin kokon da
ta dama, ku dama mata ninki biyu. 7 Kamar
yadda ta daukaka kanta ta yi ta annashuwa, ku
wahalsheta da azaba da bakin ciki haka. Domin
ta ce a zuciyarta, 'Ina zaune kamar sarauniya;
ni ba gwauruwa ba ce, kuma ba zan taba yin
makoki ba,' 8 Saboda haka a rana daya bala'inta
zai auko mata; mutuwa, makoki da kuma yunwa.
Wuta za ta kona ta kurmus, domin Ubangiji
Allah mai iko ne, kuma shine mai hukuntata.” 9
Sarakunan duniya da suka yi fasikanci, har suka
baude tare da ita, za su yi kuka da kururuwa
domin ta sa'adda suka ga hayakin kunarta. 10
Za su tsaya can nesa suna tsoron azabarta, suna
cewa, “Kaito, kaiton babban birni, Babila, birni
mai iko! Domin cikin sa'a guda hukuncinta ya
zo.” 11 Manyan 'yan kasuwan duniya za su yi
kuka da bakin ciki dominta, da shike ba wanda
ke sayan kayanta kuma - 12 kayan zinariya,
azurfa, da duwatsun alfarma, da lu'u-lu'u, da
lilin mai laushi, da hajja mai ruwan jar garura,
da siliki, da jar alharini da itacen kamshi iri
iri, da kayan da aka sassaka da itace mai tsada,
da na tagulla, da na bakin karfe, da na dutse
mai sheki, 13 da kirfa, da kayan yaji, da turaren
wuta, da mur da lubban, da ruwan innabi, da
mai, da garin alkama, da alkama, da shanu,
da tumaki, da dawakai, da kekunan doki, da
bayi, da rayukan 'yan adam. 14 Amfanin da kika
kwallafa rai da duk karfinki sun fice daga gareki.
Duk annashuwarki da darajarki sun bace, ba
za a kara samunsu ba kuma. 15 Manyan 'yan
kasuwa na wadannan kaya da suka azurta ta
wurinta, za su tsaya can nesa da ita, sabili da
tsoron azabarta, kuka da kururuwar bakin ciki.
16 Za su ce, “Kaito, kaito ga babban birni da
take sanye da lilin mai laushi da tufafi masu
jar garura da kuma jan alharini, da ta ci ado
da kayan zinariya, da duwatsu masu daraja da
lu'u-lu'u! 17 A cikin sa'a guda duk dukiyan nan
ta lallace. Kowanne matukin jirgin ruwa, da
fasinjoji, da masu tuki da duk wadanda suke
samun biyan bukatun rayuwarsu daga ruwa,
suka tsaya can nesa. 18 Suka yi kuka sa'anda
suka ga hayakin kunarta. Suka ce, “Wanne birni
ne ya yi kama da babban birnin?” 19 Suka watsa
kura a kawunansu, suka yi kuka da karfi, da
kururuwa da bakin ciki, “Kaito, kaiton babban
birnin nan inda duk masu jiragen ruwa suka
azurta daga dukiyarta. Domin a sa'a guda an
hallakar da ita.” 20 “Ku yi murna a kanta, sama,
ku masu ba da gaskiya, manzanni, da annabawa,
domin Allah ya kawo hukuncinku a kanta!” 21
Wani kakkarfan mala'ika ya dauki wani dutse
mai kama da dutsen nika, ya jefa shi cikin teku
yana cewa, “Ta wannan hanya, Babila, babban
birnin, za a jefar da ita kasa da karfi, ba za a
kara ganinsa ba. 22 Muryar masu kidar molaye,
mawaka, masu busa sarewa, da na masu busa
algaita, ba za a kara ji a cikinta ba. Babu wani
mai kowanne irin sana'a da za a samu a cikinta.
Ba za a kara jin karar nika a cikinta ba. 23
Hasken fitila ba za ya kara haskakawa a cikin
ki ba. Ba za a kara jin muryoyin ango da na
amarya a cikinki ba, domin attajiranki sune
'ya'yan masu mulki a duniya, kuma ta wurin
sihirinki kika yaudari al'ummai. 24 A cikinta aka
sami jinin annabawa da na masu ba da gaskiya,
da jinin duk wadanda aka kashe a duniya.”

19 Bayan wadannan abubuwa na ji wata karar
da ta yi kamar muryar mutane masu yawa
a sama suna cewa, “Halleluya. Ceto, daukaka
da iko sun tabbata ga Allahnmu. 2 Hukunce
- hukuncensa gaskiya ne da adalci, domin
ya hukunta babbar karuwan nan wadda ta
kazamtar da duniya da fasikancinta. Ya dauki
fansar jinin bayinsa, wadda ita da kanta ta
zubar.” 3 Suka yi magana a karo na biyu:
“Halleluya! Hayaki na tasowa daga wurinta har
abada abadin.” (aiōn g165) 4 Dattawan nan ashirin
da hudu da rayayyun halittun nan hudu, suka
fadi suka yi wa Allah sujada shi da yake zaune
a kan kursiyin. Suna cewa, “Amin. Halleluya!”
5 Sai wata murya ta fito daga kursiyin tana
cewa, “Ku yabi Allahnmu, dukanku bayinsa, ku
da kuke tsoronsa, da duk marasa iko da masu
iko.” 6 Sai na ji murya kamar na kasaitaccen
taron mutane, kamar rurin kogi na ruwaye
masu yawa, kuma kamar tsawar aradu, cewa,
“Halleluya! Gama Ubangiji yana mulki, Allah
mai iko duka. 7 Bari mu yi murna, mu yi
farinciki matuka mu kuma ba shi daukaka
domin bikin auren Dan Ragon ya zo, amaryarsa
kuma ta shirya kanta. 8 An yardar mata ta sa
kaya masu haske da tsabta na lilin mai laushi”

(domin lilin mai laushi shine ayyukan adalci
na tsarkaka). 9 Mala'ika ya ce mani, “Rubuta
wannan: Masu albarka ne wadanda aka gayyace
su zuwa bikin auren Dan Ragon.” Ya kuma ce
mani, “Wadannan kalmomin Allah na gaskiya
ne.” 10 Na fadi a gaban kafafunsa domin in
yi masa sujada, amma ya ce mani, “Kada ka
yi haka! Ni ma abokin bauta ne tare da kai
da 'yan'uwanka wadanda ke rike da shaida
game da Yesu. Yi wa Allah sujada, domin shaida
game da Yesu shine ruhun annabci.” 11 Sai
na ga sama a bude, na kuma duba sai ga wani
farin doki. Mahayinsa ana kiransa amintacce
da gaskiya. Yana shari'a da adalci yana yaki. 12
Idanunsa kamar harshen wuta suke, a kansa
akwai kambuna da yawa. Yana da suna a rubuce
a jikinsa wanda ba wani da ya sani sai dai shi da
kansa. 13 Yana sanye da riga da aka tsoma a
cikin jini, kuma ana kiran sunansa Kalmar Allah.
14 Rundunonin sama suna biye da shi a kan
fararen dawakai, suna sanye da lilin mai laushi,
fari mai tsabta. 15 Daga cikin bakinsa takobi mai
kaifi na fitowa, da ita yake sarar al'ummai, zai
kuma mulke su da sandar karfe. Yana tattake
wurin matsar ruwan inabi da matsananciyar
fushin Allah Mai iko duka. 16 Yana da suna a
rubuce a rigarsa da cinyarsa: “Sarkin sarakuna
da Ubangijin iyayengiji.” 17 Na ga mala'ika
tsaye a rana. Yayi kira da murya mai karfi ga
dukan tsuntsaye da ke firiya a sama. 18 “Ku zo,
ku tattaru saboda babban bukin Allah. Ku zo
ku ci naman sarakuna, da naman sarakunan
yaki, da naman manyan mutane, da naman
dawakai, da na mahayansu, da naman dukan
mutane, yantattu da bayi, marasa iko da masu
iko.” 19 Na ga dabban da sarakunan duniya da
rundunoninsu. Suna tattaruwa domin su yi yaki
da wanda ke bisa doki da rundunarsa. 20 Aka
kama dabban tare da makaryatan annabawa
da suka yi ayyukan al'ajibai a gabansa. Da
wadannan alamu ya yaudari wadanda suka
karbi alamar dabbar da wadanda suka yi wa
siffarta sujada. Aka jefa dukansu biyu da rai
cikin tafkin farar wuta mai ci. (Limnē Pyr g3041
g4442) 21 Sauran aka karkashe su da takobin da
ke fitowa daga bakin mahayin dokin. Dukan
tsuntsaye suka ci gawarwakinsu.

20 Sai na ga mala'ika na saukowa daga sama.
Yana da makullin rami marar iyaka, yana
kuma da babar sarka a hannunsa. (Abyssos g12) 2
Sai ya dauki tsohon macijin, wanda shine iblis,
ko shaidan, ya daure shi shekaru dubu. 3 Ya
jefa shi cikin rami marar iyaka, ya rufe shi ya
kuma sa hatimi a bisansa. Hakan ya faru ne
domin kada ya kara yaudarar al'ummai har sai
bayan shekaru dubu. Bayan wannan, dole a
sake shi na dan lokaci. (Abyssos g12) 4 Sa'annan
na ga kursiyoyi. Wadanda ke zaune a bisansu
sune wadanda aka ba ikon hukunci. Na kuma
ga rayukan wadanda aka fille wa kai saboda
shaidar Yesu da maganar Allah. Ba su yi wa
dabban sujada ba ko siffarsa, suka ki su karbi
alamar a goshinsu ko a hannu. Sun sake rayuwa,
suka yi mulki tare da Kristi shekaru dubu. 5
Sauran matattun basu sake dawowa da rai ba
har sai da shekaru dubu din suka cika. Wannan
shine tashin matattu na fari. 6 Mai albarka ne
mai tsarki ne kuma wanda yake da rabo cikin
tashin matattu na fari! Mutuwa ta biyu ba ta da
iko akan wadannan. Za su zama firistocin Allah
da na Almasihu za su kuma yi mulki tare da shi
shekaru dubu. 7 Sa'adda shekaru dubu suka zo
ga karshe, za a saki shaidan daga kurkukunsa.
8 Za ya fito domin ya yaudari al'ummai da ke
kursuyoyi hudu na duniya, Gog da Magog ya
tattara su domin yaki. Yawan su zai zama kamar
yashin teku. 9 Suka bazu a fuskar duniya suka
kuma kewaye sansanin masu ba da gaskiya,
kaunataccen birni. Amma wuta ta sauko daga
sama ta lankwame su. 10 Shaidan, wanda ya
yaudare su, aka jefa shi cikin korama ta farin
wuta mai ci, inda aka jefa dabban da makaryacin
annabin. Za su sha azaba dare da rana har abada
abadin. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 Sai na
ga babban kursiyi da wanda ke zaune a kansa.
Duniya da sama suka guje wa fuskarsa, amma
babu wurin da za su tafi. 12 Na ga matattu
manya da kanana- suna tsaye gaban kursiyin,
aka bude litattafai. Sai aka bude wani littafi -
Littafin rai. Aka yi wa matattu shari'a bisa ga
abinda aka rubuta cikin litattafan, gwargwadon
ayyukansu. 13 Teku ta ba da matattun dake
cikinta. Mutuwa da hades suka ba da matattun
da ke cikinsu, aka yi masu shari'a gwargwadon
abin da suka yi. (Hadēs g86) 14 Aka jefa mutuwa da
hades cikin tafkin wuta. Wannan shine mutuwa
ta biyu - tafkin wuta. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041
g4442) 15 Duk wanda ba a sami sunansa a rubuce
cikin littafin rai ba, aka jefar da shi cikin tafkin
wuta. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Sai na ga sabuwar sama da sabuwar duniya,
domin sama ta fari da duniya ta fari
sun shude, ba kuma teku. 2 Na ga birni mai
tsarki, sabuwar Urushalima, wadda ta sauko
kasa daga sama wurin Allah, shiryayya kamar
amaryar da aka yi wa ado domin mijinta. 3
Na ji babbar murya daga kursiyinta na cewa,
“Duba! Mazaunin Allah yana tare da 'yan adam,
zai zauna tare da su. Za su zama mutanensa,
Allah kuma da kansa zai kasance tare da su ya
kuma zama Allahnsu. 4 Zai share dukan hawaye
daga idanunsu, kuma babu sauran mutuwa, ko
bakinciki, ko kuka, ko azaba. Abubuwan da sun
shude. 5 Shi wanda yake zaune a kan kursiyin
ya ce, “Duba! Na maida kome ya zama sabo.”
Ya ce, “Ka rubuta wannan domin wadannan
kalmomi amintattu ne da gaskiya”. 6 Ya ce
mani, “Wadannan abubuwan an gama! Ni ne
Alpha da Omega, farko da karshe. Ga mai jin
kishi, zan bashi kyauta daga mabulbular ruwan
rai. 7 Wanda ya ci nasara, zai gaji wadannan
abubuwa, ni kuma zan zama Allahnsa, shi kuma
ya zama da na. 8 Amma ga matsorata, da marasa
bangaskiya, da masu kazanta, da masu kisan
kai, da fasikai, da masu sihiri, da masu bautar
gumaka, da dukan makaryata, mazaunin su
zai kasance cikin tafki mai ci da farar wuta.
Mutuwa ta biyu kenan.” (Limnē Pyr g3041 g4442) 9
Daya daga cikin mala'ikun bakwai ya zo wurina,
wanda yake dauke da tasoshi bakwai cike da
annobai bakwai na karshe, yace, “Zo nan. Zan
nuna maka amarya, matar Dan Rago”. 10 Sai
ya dauke ni cikin Ruhu zuwa wani babban
dutse mai tsawo ya nuna mani birni mai-tsarki,
Urushalima, tana saukowa daga cikin sama daga
wurin Allah. 11 Urushalima tana da daukakar
Allah, shekinta yana kama da dutse mai tamani,
sai kace dutsen yasfa, garau kamar karau. 12
Tana da babban garu mai tsawo, da kofofi goma
sha biyu, da mala'iku goma sha biyu a kofofin.
Akan kofofin an rubuta sunayen kabilu sha biyu
na 'ya'yan Isra'ila. 13 A gabas akwai kofofi uku,
a arewa kofofi uku, a kudu kofofi uku, da kuma
yamma kofofi uku. 14 Garun birnin yana da
harsashin gini goma sha biyu, a bisansu akwai
sunaye goma sha biyu na manzanni goma sha
biyu na Dan Rago. 15 Shi wanda yayi magana
dani yana da sandan awo na zinariya domin
ya auna birnin, da kofofinsa, da garunsa. 16
Birnin; da tsawonsa da fadinsa iri daya ne. Ya
gwada birnin da sandar awo, mil dubu sha biyu
a tsaye (fadinsa, da tsawonsa, da tsayinsa duka
daya ne) 17 Ya kuma gwada garunsa, kamu
144, bisa ga gwajin 'yan adam (wanda shine
ma'aunin mala'ika). 18 An gina garun da Yasfa
birnin kuma da sahihiyar zinariya, mai kama
da madubi mai kyalli. 19 An kawata harsashin
garun da kowanne irin dutse mai tamani. Na
fari yasfa, na biyu saffir, na uku agat, na hudu
emerald, 20 na biyar Onis, na shida sardiyus,
na bakwai kirisolat, na takwas beril, na tara
tofaz, na goma kirisofaras, na sha daya yakinta,
na sha biyu kuma ametis. 21 Kofofi goma sha
biyu lu'u-lu'ai ne goma sha biyu; kowacce daya
a cikin kofofin daga lu'u-lu'u daya aka yi shi.
Titunan birnin kuwa zinariya ce sahihiya, sai
kace madubi garau. 22 Ban ga haikali a cikin
birnin ba, gama Ubangiji Allah Mai iko duka
da Dan Ragon su ne haikalinsa. 23 Birnin ba
ya bukatar rana ko wata su haskaka shi gama
daukakar Allah ta haskaka shi, kuma fitilarsa
Dan Rago ne. 24 Al'ummai za su yi tafiya cikin
hasken birnin. Sarakunan duniya kuma za su
kawo daukakarsu cikinsa. 25 Kofofinsu kuma
ba za a rufe su da rana ba, babu dare kuma a
can. 26 Za su kawo daukaka da darajar al'ummai
a cikinsa, 27 babu wani abu mai kazanta da
zai taba shiga cikinsa. Ko wanda yake aikata
abin kunya da karya, sai wadanda an rubuta
sunayensu a cikin littafin rai na Dan Rago kadai.

22 Sai mala'ika ya nuna mani kogin ruwan rai,
ruwa mai tsabta. Yana fitowa daga cikin
kursiyin Allah da na Dan-Rago 2 ta tsakiyar titin
birnin. A kowanne gefen kogin akwai itacen rai,
mai ba da 'ya'ya iri goma sha biyu, kowanne
wata. Ganyayen itacen kuma domin warkar da
al'ummai ne. 3 Babu sauran la'ana nan gaba.
Kursiyin Allah da na Dan Rago za su kasance
a cikin birnin, bayinsa kuma za su yi masa
bauta. 4 Za su ga fuskarsa, sunansa kuma zai
kasance a goshinsu. 5 Babu sauran dare; ba za
su bukaci hasken fitila ko hasken rana ba gama
Ubangiji Allah zai haskaka su. Za su yi mulki
har abada abadin. (aiōn g165) 6 Mala'ika ya ce
mani, “Wadannan kalmomi amintattu ne da
gaskiya. Ubangiji, Allah na ruhohin annabawa,
ya aiki mala'ikansa ya nuna wa bayinsa abin da
lallai zai faru ba da dadewa ba”. 7 “Duba! Ina
zuwa ba da dadewa ba! Mai albarka ne wanda
ya yi biyayya da kalmomin littafin nan.” 8
Ni, Yahaya, nine na ji na kuma ga wadannan

abubuwa. Sa'adda na ji na gan su, sai na fadi
gaban kafaffun mala'ikan da ya nuna mani
wadannan abubuwa domin in yi masa sujada. 9
Ya ce mani, “Kada ka yi haka! Ni abokin bauta
ne tare da kai, tare da 'yan'uwanka annabawa,
da wadanda ke biyayya da kalmomin littafin
nan. Yi sujada ga Allah!” 10 Ya ce mani, “Kada
ka rufe kalmomin anabcin littafin nan, gama
lokaci ya kusa. 11 Wanda yake mara adalci, bari
ya cigaba da yin rashin adalci. Wanda yake mai
kazanta bari ya cigaba da kazantar da kansa.
Wanda yake mai adalci bari ya cigaba da yin
adalci. Wanda yake mai-tsarki, bari yaci gaba
da tsarki.” 12 “Duba! Ina zuwa ba da dadewa
ba. Sakamakona na tare da ni, zan saka wa
kowa gwargwadon aikin da ya yi. 13 Nine Alpha
da Omega, farko da karshe, mafarin abu da
karshensa. 14 Masu albarka ne wadanda suka
wanke rigunansu domin su sami izini su ci daga
itacen rai su kuma shiga birnin ta kofofinsa.
15 A waje akwai karnuka, masu sihiri, masu
bautar gumaka, fasikai, masu kisan kai, da duk
wanda yake kaunar aikata rashin gaskiya. 16
Ni, Yesu na aiko mala'ikana ya shaida maku
wadannan abubuwa saboda ikilisiyoyi. Nine
tushe da zuriyar Dauda, tauraron asubahi mai-
haske.” 17 Ruhu da Amarya suka ce, “Zo!”
Bari wanda ya ji ya ce, “Zo!” Kowanne mai jin
kishi, da kowanne mai bukatar ta, bari ya sami
ruwan rai kyauta. 18 Ina shaida wa duk mai jin
kalmomin anabcin wannan littafi: Idan wani
ya kara a kansu, Allah zai kara masa annoban
da ke rubuce a cikin littafin. 19 Idan wani ya
rage daga kalmomin wannan littafin anabci,
Allah zai rage rabonsa daga cikin itacen rai
daga cikin birni mai-tsarki, wadanda aka rubuta
cikin wannan littafi. 20 Shi wanda ya shaida
wadannan abubuwa ya ce, “I! Ina zuwa ba da
dadewa ba.” Amin! Zo, Ubangiji Yesu! 21 Alherin
Ubangiji Yesu ya kasance tare da kowanne
dayanku. Amin.

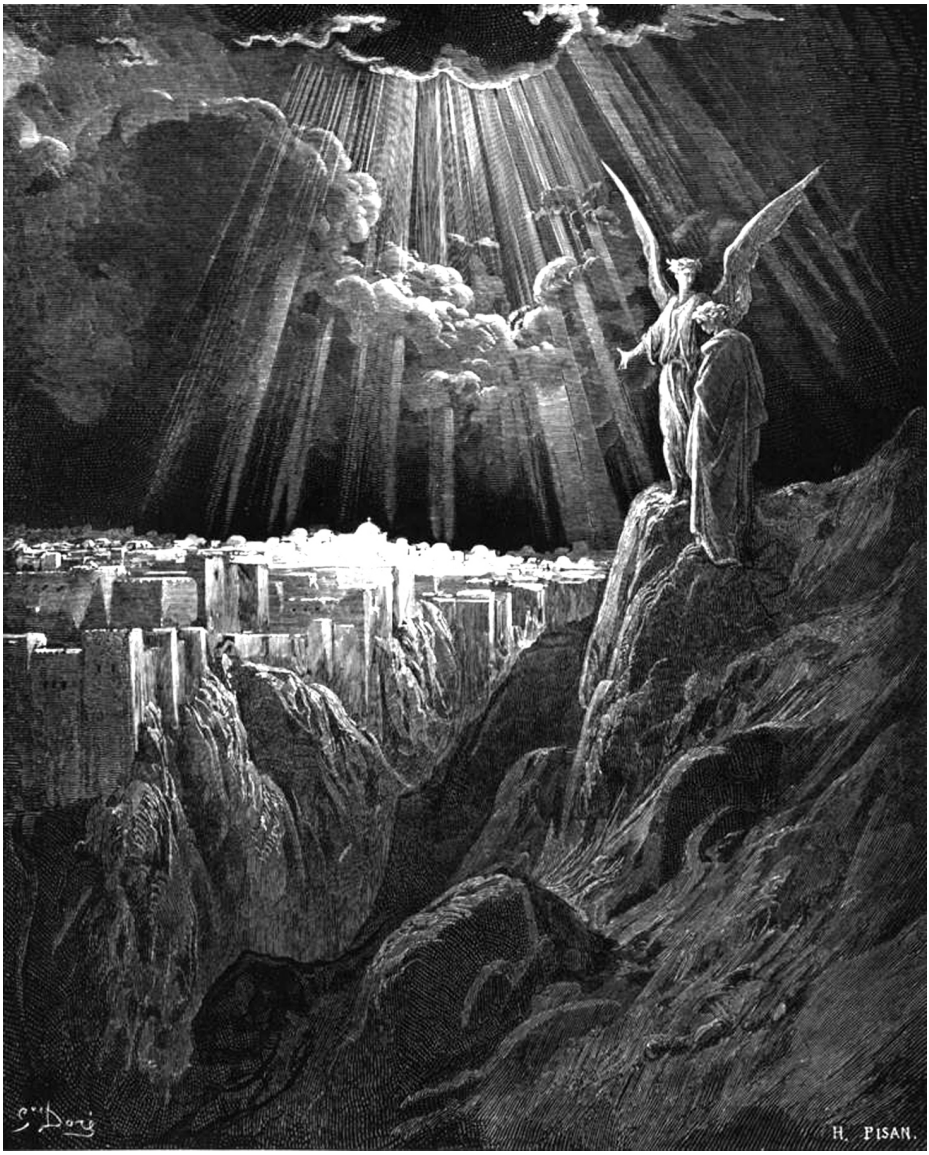

Na ga birni mai tsarki, sabuwar Urushalima, wadda ta sauko kasa daga sama wurin Allah, shiryayya kamar amaryar da aka yi wa ado domin mijinta. Na ji babbar murya daga kursiyinta na cewa, "Duba! Mazaunin Allah yana tare da 'yan adam, zai zauna tare da su. Za su zama mutanensa, Allah kuma da kansa zai kasance tare da su ya kuma zama Allahnsu.

Ru'uya ta Yohanna 21:2-3

Reader's Guide

Hausa at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Hausa at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Hausa---Hausa-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romawa 10:7
Ru'uya ta Yohanna 9:1
Ru'uya ta Yohanna 9:2
Ru'uya ta Yohanna 9:11
Ru'uya ta Yohanna 11:7
Ru'uya ta Yohanna 17:8
Ru'uya ta Yohanna 20:1
Ru'uya ta Yohanna 20:3

aïdios

Romawa 1:20
Yahuda 1:6

aiōn

Mattiyu 12:32
Mattiyu 13:22
Mattiyu 13:39
Mattiyu 13:40
Mattiyu 13:49
Mattiyu 21:19
Mattiyu 24:3
Mattiyu 28:20
Markus 3:29
Markus 4:19
Markus 10:30
Markus 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
Yohanna 4:14
Yohanna 6:51
Yohanna 6:58
Yohanna 8:35
Yohanna 8:51
Yohanna 8:52
Yohanna 9:32
Yohanna 10:28
Yohanna 11:26
Yohanna 12:34
Yohanna 13:8
Yohanna 14:16
Ayyukan Manzanni 3:21
Ayyukan Manzanni 15:18
Romawa 1:25
Romawa 9:5
Romawa 11:36
Romawa 12:2
Romawa 16:27
1 Korintiyawa 1:20
1 Korintiyawa 2:6
1 Korintiyawa 2:7
1 Korintiyawa 2:8
1 Korintiyawa 3:18
1 Korintiyawa 8:13
1 Korintiyawa 10:11
2 Korintiyawa 4:4
2 Korintiyawa 9:9
2 Korintiyawa 11:31
Galatiyawa 1:4
Galatiyawa 1:5
Afisawa 1:21
Afisawa 2:2
Afisawa 2:7
Afisawa 3:9
Afisawa 3:11
Afisawa 3:21
Afisawa 6:12
Filibbiyawa 4:20
Kolossiyawa 1:26
1 Timoti 1:17
1 Timoti 6:17
2 Timoti 4:10
2 Timoti 4:18
Titus 2:12
Ibraniyawa 1:2
Ibraniyawa 1:8
Ibraniyawa 5:6
Ibraniyawa 6:5
Ibraniyawa 6:20
Ibraniyawa 7:17
Ibraniyawa 7:21
Ibraniyawa 7:24
Ibraniyawa 7:28
Ibraniyawa 9:26
Ibraniyawa 11:3
Ibraniyawa 13:8
Ibraniyawa 13:21
1 Bitrus 1:23
1 Bitrus 1:25
1 Bitrus 4:11
1 Bitrus 5:11
2 Bitrus 3:18
1 Yohanna 2:17
2 Yohanna 1:2
Yahuda 1:13
Yahuda 1:25
Ru'uya ta Yohanna 1:6
Ru'uya ta Yohanna 1:18
Ru'uya ta Yohanna 4:9
Ru'uya ta Yohanna 4:10
Ru'uya ta Yohanna 5:13
Ru'uya ta Yohanna 7:12
Ru'uya ta Yohanna 10:6
Ru'uya ta Yohanna 11:15
Ru'uya ta Yohanna 14:11
Ru'uya ta Yohanna 15:7
Ru'uya ta Yohanna 19:3
Ru'uya ta Yohanna 20:10
Ru'uya ta Yohanna 22:5

aiōnios

Mattiyu 18:8
Mattiyu 19:16
Mattiyu 19:29
Mattiyu 25:41
Mattiyu 25:46
Markus 3:29
Markus 10:17
Markus 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
Yohanna 3:15
Yohanna 3:16
Yohanna 3:36
Yohanna 4:14
Yohanna 4:36
Yohanna 5:24
Yohanna 5:39
Yohanna 6:27
Yohanna 6:40
Yohanna 6:47
Yohanna 6:54
Yohanna 6:68

Yohanna 10:28
Yohanna 12:25
Yohanna 12:50
Yohanna 17:2
Yohanna 17:3
Ayyukan Manzanni 13:46
Ayyukan Manzanni 13:48
Romawa 2:7
Romawa 5:21
Romawa 6:22
Romawa 6:23
Romawa 16:25
Romawa 16:26
2 Korintiyawa 4:17
2 Korintiyawa 4:18
2 Korintiyawa 5:1
Galatiyawa 6:8
2 Tessalonikawa 1:9
2 Tessalonikawa 2:16
1 Timoti 1:16
1 Timoti 6:12
1 Timoti 6:16
2 Timoti 1:9
2 Timoti 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Filemon 1:15
Ibraniyawa 5:9
Ibraniyawa 6:2
Ibraniyawa 9:12
Ibraniyawa 9:14
Ibraniyawa 9:15
Ibraniyawa 13:20
1 Bitrus 5:10
2 Bitrus 1:11
1 Yohanna 1:2
1 Yohanna 2:25
1 Yohanna 3:15
1 Yohanna 5:11
1 Yohanna 5:13
1 Yohanna 5:20
Yahuda 1:7
Yahuda 1:21
Ru'uya ta Yohanna 14:6

eleēsē

Romawa 11:32

Geenna

Mattiyu 5:22
Mattiyu 5:29
Mattiyu 5:30
Mattiyu 10:28
Mattiyu 18:9
Mattiyu 23:15
Mattiyu 23:33
Markus 9:43
Markus 9:45
Markus 9:47
Luka 12:5
Yaƙub 3:6

Hadēs

Mattiyu 11:23
Mattiyu 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Ayyukan Manzanni 2:27
Ayyukan Manzanni 2:31
1 Korintiyawa 15:55
Ru'uya ta Yohanna 1:18
Ru'uya ta Yohanna 6:8
Ru'uya ta Yohanna 20:13
Ru'uya ta Yohanna 20:14

Limnē Pyr

Ru'uya ta Yohanna 19:20
Ru'uya ta Yohanna 20:10
Ru'uya ta Yohanna 20:14
Ru'uya ta Yohanna 20:15
Ru'uya ta Yohanna 21:8

Sheol

Farawa 37:35
Farawa 42:38
Farawa 44:29
Farawa 44:31
Ƙidaya 16:30
Ƙidaya 16:33
Maimaitawar Shari'a 32:22
1 Sama'ila 2:6
2 Sama'ila 22:6
1 Sarakuna 2:6
1 Sarakuna 2:9
Ayuba 7:9
Ayuba 11:8
Ayuba 14:13
Ayuba 17:13
Ayuba 17:16
Ayuba 21:13
Ayuba 24:19
Ayuba 26:6
Zabura 6:5
Zabura 9:17
Zabura 16:10
Zabura 18:5
Zabura 30:3
Zabura 31:17
Zabura 49:14
Zabura 49:15
Zabura 55:15
Zabura 86:13
Zabura 88:3
Zabura 89:48
Zabura 116:3
Zabura 139:8
Zabura 141:7
Karin Magana 1:12
Karin Magana 5:5
Karin Magana 7:27
Karin Magana 9:18
Karin Magana 15:11
Karin Magana 15:24
Karin Magana 23:14
Karin Magana 27:20
Karin Magana 30:16
Mai Hadishi 9:10
Waƙar Waƙoƙi 8:6
Ishaya 5:14
Ishaya 7:11
Ishaya 14:9
Ishaya 14:11
Ishaya 14:15
Ishaya 28:15
Ishaya 28:18
Ishaya 38:10
Ishaya 38:18
Ishaya 57:9
Ezekiyel 31:15
Ezekiyel 31:16
Ezekiyel 31:17
Ezekiyel 32:21
Ezekiyel 32:27
Hosiya 13:14
Amos 9:2
Yunana 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Bitrus 2:4

Questioned

None yet noted

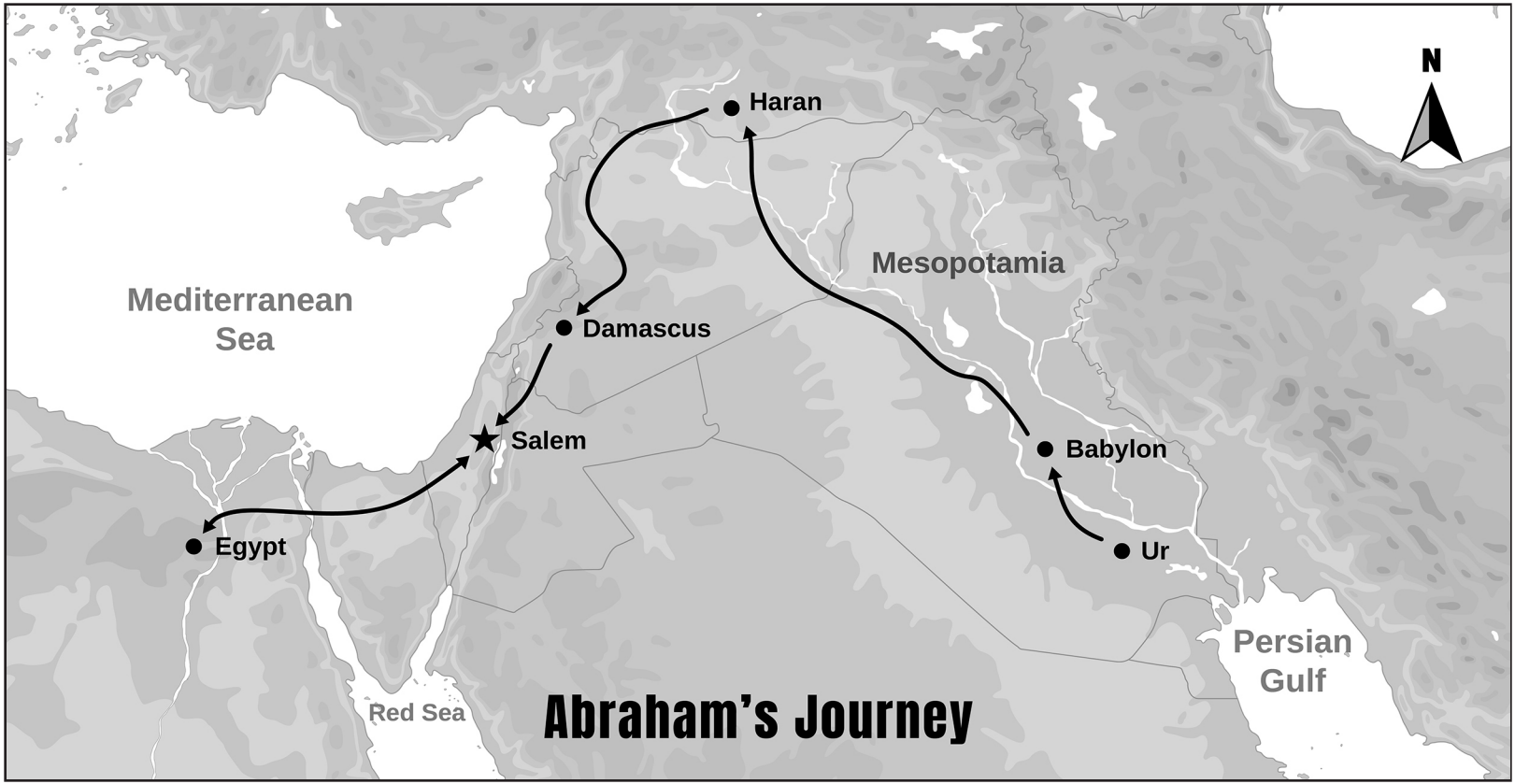

Ta dalilin bangaskiya ne Ibrahim, sa'an da aka kira shi, ya yi biyayya sai ya tafi wurin da zai karba a matsayin gado.
Ya kwa fita bai ma san inda za shi ba. - Ibraniyawa 11:8

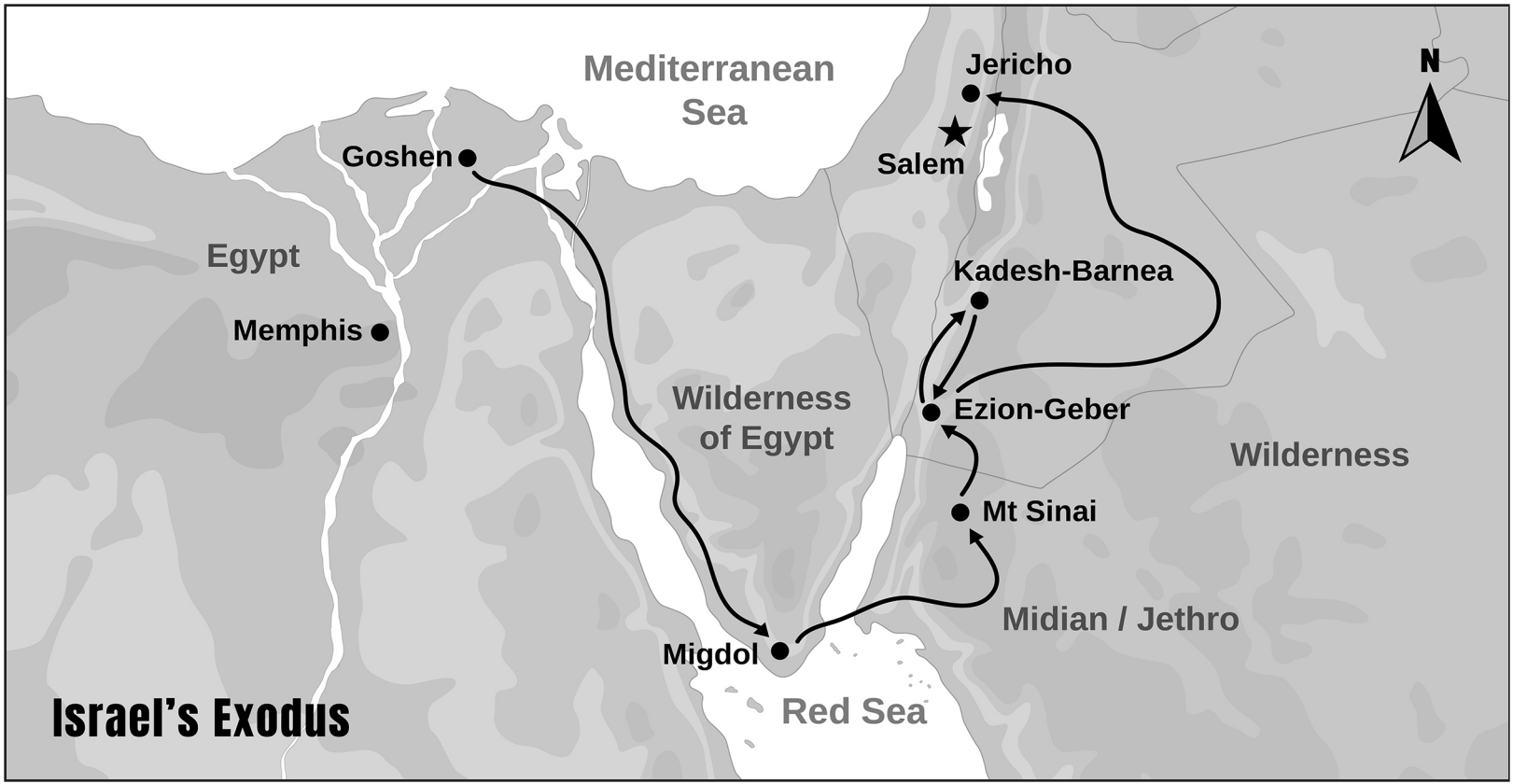

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

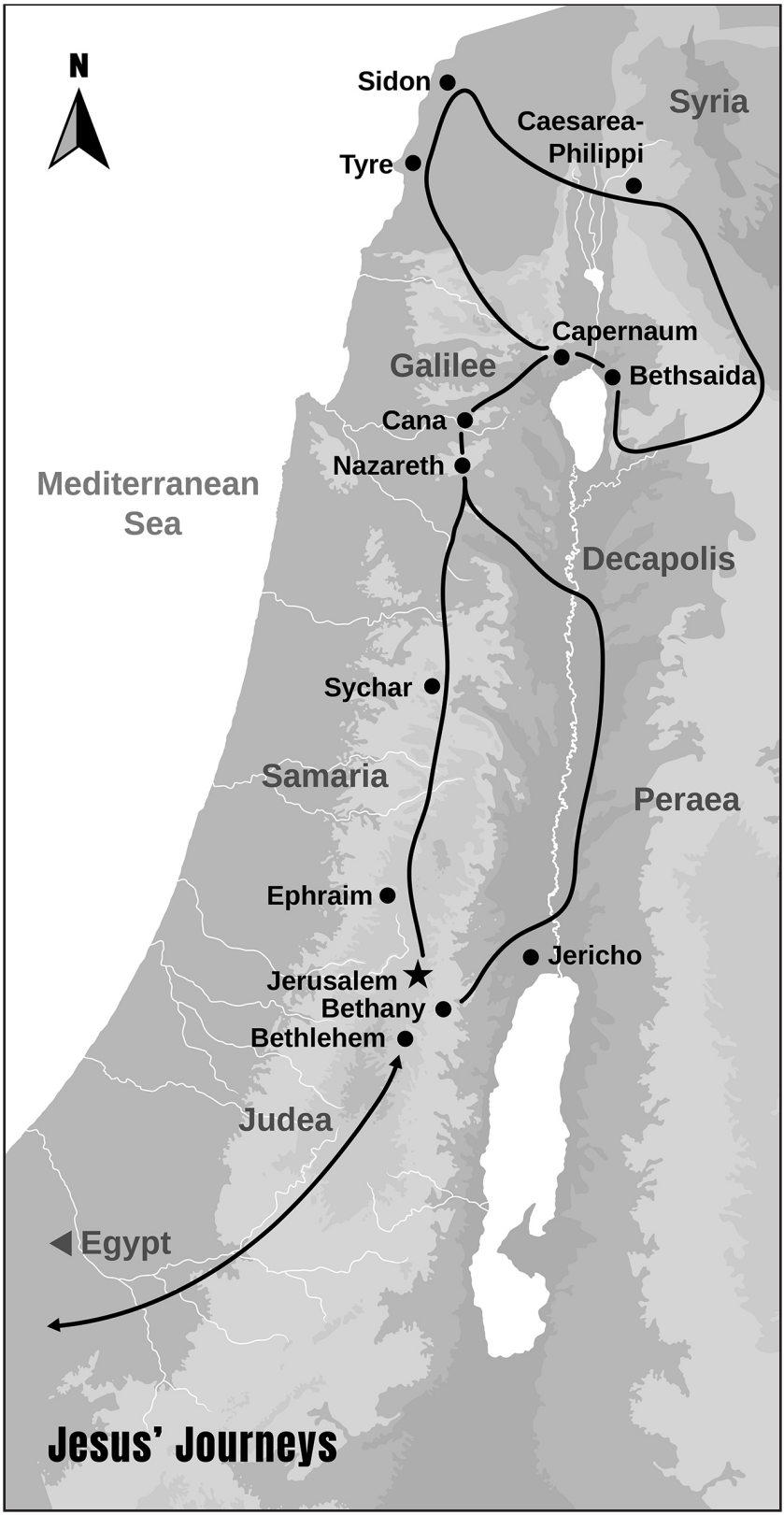

Saboda haka ne Dan mutum ya zo ba domin a bauta masa ba, sai dai domin shi yayi bautar, ya kuma ba da ransa fansa saboda da mutane da yawa. - Markus 10:45

Bulus, bawan Yesu Almasihu, kirayayye ya zama manzo, kuma kebabbe domin bisharar Allah. - Romawa 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td rowspan="3" colspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Hausa at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

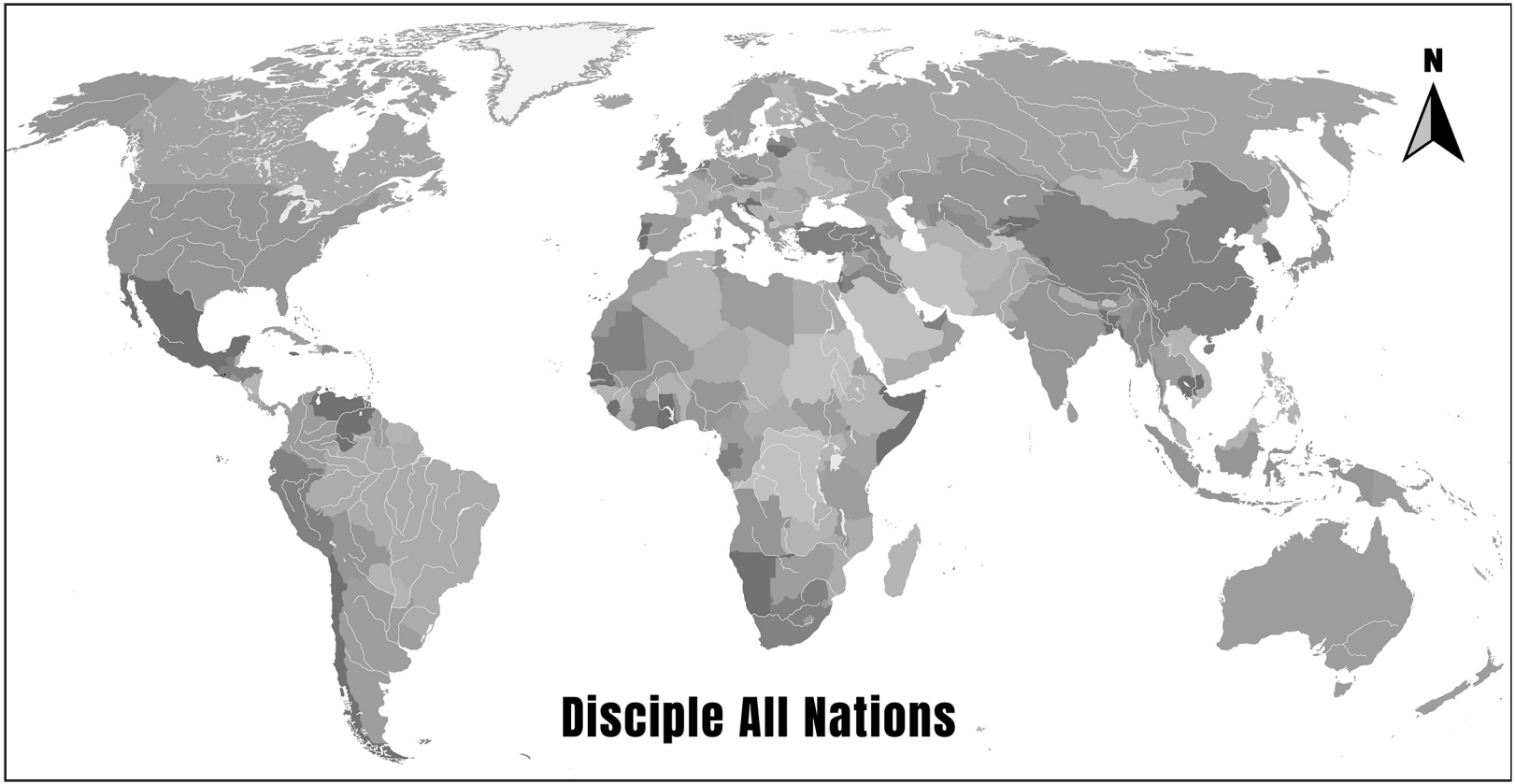

Sai kuje ku almajirantar da dukan al'ummai. Kuna yi masu baftisma cikin sunan Uba da na Da da na Ruhu Mai Tsarki. - Mattiyu 28:19